

ဝိနယပိဋကေ

မဟာဝဂ္ဂ-အဋ္ဌကထာ

၁. မဟာခန္ဓကံ

ဗောဓိကထာ

ဥဘိန္နံ ဟတိမောက္ခာနံ၊ သင်္ဂတိသမနန္တရံ။
သဏ္ဌာယိသု မဟာထေရာ၊ ခန္ဓကံ ခန္ဓကောဝိဒာ။

ယံ တဿ အနိ သမ္ပတ္တော၊ ယဿ သံဝဏ္ဏနာက္ကမော။
တဿ ဟောတိ အယံ တဿ၊ အနုတ္တရနတ္ထဝဏ္ဏနာ။

ပဒဘာဇနိယေ အတ္တာ၊ ယေဟိ ယေသံ ပကာသိတာ။
တေ စေ ပုန ဝဒေယျာမ၊ ပရိယောသာနံ ကာဘဝေ။

ဥတ္တာနာ စေဝ ယေ အတ္တာ၊ တေသံ သံဝဏ္ဏနာယ ကိ။
အဓိပ္ပာယာနုသန္တိဟိ၊ ဗုဒ္ဓနေန စ ယေ ပန။

အနုတ္တရနာ န တေ ယဿ၊ သက္ကာ ဉာတုံ အဝဏ္ဏိတာ။
တေသံယေဝ အယံ တဿ၊ ဟောတိ သံဝဏ္ဏနာနယောတိ။

၁. တေန သမယေန ဗုဒ္ဓော ဘဂဝတ ဥရုဝေလာယံ ဝိဟရတိ နန္ဒာ နေရဉ္စရာယ တီရေ ဗောဓိရုက္ခမူလေ ပဌမာဘိသ
မ္ဗုဒ္ဓောတိ ဧတ္ထ ကိဉ္စာပိ “တေန သမယေန ဗုဒ္ဓော ဘဂဝတ ဝေရဉ္စာယ” နိဗ္ဗာနသု ဝိယ ကရဏဝစနေ ဝိသေသကာရ
ဏံ နတ္ထိ၊ ဝိနယံ ပတွတ ပန ကရဏဝစနေနေဝ အယမဘိလာဟေ အာရောပိတောတိ အာဒိတော ပဌာယ အာရဋ္ဌဟာဘိလာပ
ဝသေနေဝေတံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗျံ။ ဧသ နယော အညေသုပိ ဣတော ပရေသု ဧဝရူပေသု။

ကံ ပနေတဿ ဝစနေ ပယောဇနန္တိ? ပဗ္ဗဇ္ဇာဒိနံ ဝိနယကမ္မာနံ အာဒိတော ပဌာယ နိဗ္ဗာနသုဉ္စာ။ ယာ ဟိ ဘဂ
ဝတာ “အနုဇာနာမိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဣမေဟိ တိဟိ သရဏကမနေဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပသမ္ပဒ” နိ (မဟာဝ. ၃၄) ဧဝံ ပဗ္ဗဇ္ဇာ
စေဝ ဥပသမ္ပဒာ စ အနုညာတာ၊ ယာနိ စ ရာဇဂဟာဒိသု ဥပဇ္ဈာယဥပဇ္ဈာယဝတ္တအာစရိယအာစရိယဝတ္တာဒိနိ အနု
ညာတာနိ၊ တာနိ အဘိသမ္ပေသိ ပတွတ သတ္တသတ္တာဟံ ဗောဓိမဏ္ဍေ ဝိတိနာမေတွတ ဗာရာဏသိယံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတွ
တေတွတ ဣမိနာ အနုက္ကမေန ဣဒဉ္စိဒ္ဓ ဌာနံ ပတွတ ဣမသ္မိဉ္စ ဣမသ္မိဉ္စ ဝတ္ထုသ္မိ ပညတ္တာနိတိ ဧဝမေတေ
သံ ပဗ္ဗဇ္ဇာဒိနံ ဝိနယကမ္မာနံ အာဒိတော ပဌာယ နိဗ္ဗာနသုဉ္စာ ဧတဿ ဝစနေ ပယောဇနန္တိ ဝေဒိတဗျံ။

တတ္ထ ဥရုဝေလာယန္တိ မဟာဝေလာယံ; မဟန္တေ တလိကရာသိမ္မဟိတိ အတ္ထော။ အထ တ “ဥရု” တိ တလိကာ
ဝုစ္စတိ; “ဝေလာ” တိ မရိယာအ; ဝေလာတိက္ကမနဟေတု အာဟဋ္ဌာ ဥရု ဥရုဝေလာတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗ
ဗော။ အတိတေ ကိရ အနုပုဇ္ဇေ ဗုဒ္ဓေ ဒသသဟဿကုလပုတ္တာ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇ္ဇိတွတ တသ္မိ ပဒေသေ ဝိဟရန္တ
တာ ဧကဒိဝသံ သန္တိပတိတွတ ကတိကဝတ္တံ အကံသု - “ကာယကမ္မဝစီကမ္မာနိ နာမ ပရေသမ္ပိ ဟကဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ၊
မနောကမ္မံ ပန အဟကဋ္ဌံ; တဿ ယော ကာမဝိတက္ကံ တ ဗ္ဗဟဒဝိတက္ကံ တ ဝိဟိသာဝိတက္ကံ တ ဝိတက္ကေတိ၊
တဿ အညော စောဒကော နာမ နတ္ထိ၊ သော အတ္တနာဝ အတ္တာနံ စောဒေတွတ ပတ္တပုဋ္ဌေန တလိကံ အာဟရိတွတ ဣမ

သို့ ဌာနေ အာကီရတု၊ ကုဒမဿ ဒဏ္ဍကမ္မ”န္တိ။ တတော ပဌာယ ယော တာဒိသံ ဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေတိ၊ သော တတ္ထ ပတ္တပုဋ္ဌေန တလိကံ အာကီရတိ။ ဧဝံ တတ္ထ အနုက္ကမေန မဟာတလိကရာသိ ဇာတော၊ တတော နံ ပစ္ဆိမာ ဇေန တာ ပရိက္ခိပိတုတ စေတိယဌာနမကာသိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ - “ဥရုဝေလာယန္တိ မဟာဝေလာယံ; မဟန္တေ တလိကရာသိမ္မဟိတိ အတ္ထော” တိ။ တမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ - “အထ တ ဥရုတိ တလိကာ ဝုစ္စတိ; ဝေလာတိ မရိယာအ; ဝေလာတိက္ကမနဟေတု အာဟဋ္ဌာ ဥရု ဥရုဝေလာတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဌဗ္ဗော” တိ။

ဗောဓိရုက္ခမူလေတိ ဗောဓိ ဝုစ္စတိ စတုသု မဂ္ဂေသု ဉာဏံ; တံ ဗောဓိံ ဘဂဝတ ဧတ္ထ ပတ္တောတိ ရုက္ခောပိ “ဗောဓိရုက္ခော” တွေဝဝ နာမ် လဘိ၊ တဿ ဗောဓိရုက္ခဿ မူလေ ဗောဓိရုက္ခမူလေ။ ပဌမာဘိသမ္ဗုဒ္ဓော တိ ပဌမံ အဘိသမ္ဗုဗုဒ္ဓော; အဘိသမ္ဗုဒ္ဓော ဟုတုတ သဗ္ဗပဌမံယေတတိ အတ္ထော။ ဧကပလ္လင်္ဂေန တိ သင်္ကပ္ပိ အနုဋ္ဌဟိတုတ ယထာ အာဘုဇိတေန ဧကေနဝ ပလ္လင်္ဂေန။ ဝိမုတ္တိသုခပဋိသံဝေဒီတိ ဝိမုတ္တိသုခံ ဖလသမာပတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒယမာနော။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ န္တိ ပစ္စယာကာရံ။ ပစ္စယာကာရော ဟိ အညမညံ ပဋိစ္စ သဟိတေ ဓမ္မေ ဥပ္ပါဒေတိတိ “ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒော” တိ ဝုစ္စတိ။ အယမေတ္ထ သဋ္ဌေဟေ။ ဝိတ္တာရော ပန သဗ္ဗကာရသမ္ပန္နံ ဝိနိစ္ဆယံ ကုစ္ဆန္တေန ဝိသုဒ္ဓိမိမဂ္ဂတော ဂဟေတဗ္ဗော။ အနုလောမပဋိလောမန္တိ အနုလောမဉ္စ ပဋိလောမဉ္စ။ တတ္ထ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သဋ္ဌာရာ” တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တော အဝိဇ္ဇာဒိကော ပစ္စယာကာရော အတ္တနာ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စကရဏတော “အနုလောမော” တိ ဝုစ္စတိ။ “အဝိဇ္ဇာယ တွေဝဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ သဋ္ဌာရနိရောဓော” တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တော သွေဝဝ အနုပ္ပါဒနိရောဓေန နိရုဇ္ဈမာနော တံ ကိစ္စံ န ကရေတိတိ တဿ အကရဏတော “ပဋိလောမော” တိ ဝုစ္စတိ။ ပုရိမနယေန တ ဝုတ္တော ပဝတ္တိယာ အနုလောမော၊ ကုတရော တဿာ ပဋိလောမောတိ ဧဝမေတ္ထ အတ္ထော ဒဌဗ္ဗော။ အာဒိတော ပန ပဌာယ ယာဝ အန္တံ၊ အန္တတော စ ပဌာယ ယာဝ အာဒိံ ဟပေတုတ အဝုတ္တတ္တာ ကုတော အညေနတ္ထေန အနုလောမပဋိလောမတာ န ယုဇ္ဇတိ။

မနသာကာသီတိ မနသိ အကာသိ။ တတ္ထ ယထာ အနုလောမံ မနသိ အကာသိ၊ ကုဒံ တာဝ ဒဿေတုံ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သဋ္ဌာရာ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အဝိဇ္ဇာ စ သာ ပစ္စယော စာတိ အဝိဇ္ဇာပစ္စယော။ တဿာ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သဋ္ဌာရာ သမ္ပန္နိတိ ကုမိနာ နယေန သဗ္ဗပဒေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယမေတ္ထ သဋ္ဌေဟေ။ ဝိတ္တာရော ပန သဗ္ဗကာရသမ္ပန္နံ ဝိနိစ္ဆယံ ကုစ္ဆန္တေန ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂတော ဂဟေတဗ္ဗော။

ယထာ ပန ပဋိလောမံ မနသိ အကာသိ၊ ကုဒံ ဒဿေတုံ အဝိဇ္ဇာယ တွေဝဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ သဋ္ဌာရနိရောဓောတိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အဝိဇ္ဇာယ တွေဝဝတတိ အဝိဇ္ဇာယ တု ဧဝ။ အသေသဝိရာဂနိရောဓာတိ ဝိရာဂသဋ္ဌာတေန မဂ္ဂေန အသေသနိရောဓာ ။ သဋ္ဌာရနိရောဓော တိ သဋ္ဌာရာနံ အနုပ္ပါဒနိရောဓော ဟောတိ။ ဧဝံ နိရုဒ္ဓာနံ ပန သဋ္ဌာရာနံ နိရောဓာ ဝိညာဏံ နိရုဒ္ဓံ၊ ဝိညာဏာဒိနဉ္စ နိရောဓာ နာမရူပါဒိနိ နိရုဒ္ဓာနိယေဝ ဟောန္တိတိ ဒဿေတုံ သဋ္ဌာရနိရောဓာ ဝိညာဏနိရောဓောတိအာဒိနိ ဝတုတ ဧဝမေတဿ ကေဝလဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ နိရောဓော ဟောတိ တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ကေဝလဿ တိ သကလဿ; သုဒ္ဓဿ တ သတ္တဝိရဟိတဿာတိ အတ္ထော။ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ တိ ဒုက္ခရာသိဿ။ နိရောဓော ဟောတိတိ အနုပ္ပါဒော ဟောတိ။

ဧတမတ္ထံ ဝိဒိတုတတိ ယုတယံ “အဝိဇ္ဇာဒိဝသေန သဋ္ဌာရာဒိကဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿ သမုဒယော စ အဝိဇ္ဇာနိရောဓာဒိဝသေန စ နိရောဓော ဟောတိ” တိ ဝုတ္တော၊ သဗ္ဗကာရေန ဧတမတ္ထံ ဝိဒိတုတ။ တာယံ ဝေလာယန္တိ တာယံ တဿ အတ္ထဿ ဝိဒိတဝေလာယံ။ ကုမံ ဉာနံ ဉာနေသိတိ ကုမံ တသ္မိံ ဝိဒိတေ အတ္ထေ ဟေတုနော စ ဟေတုသမုပ္ပန္နဓမ္မဿ စ ပဇာနနာယ အာနဘာဝဒိပကံ “ယအ ဟဝေ ဟတုဘဝန္တိ” တိအာဒိကံ သောမနဿယုတ္တဉာဏသမုပ္ပါဒနံ ဉာနံ ဉာနေသိ၊ အတ္တမနတစံ နိစ္ဆရေသိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

တဿတ္ထော - ယအ ဟဝေတိ ယသ္မိံ ဘဝေ ကာလေ။ ဟတုဘဝန္တိ တိ ဥပ္ပုဇ္ဈန္တိ။ ဓမ္မာ တိ အနုလောမပစ္စယာကာရပဋိဝေဓသာဓကာ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မာ။ အထ တ ဟတုဘဝန္တိ တိ ပကာသန္တိ; အဘိသမယဝသေန ဗုတ္တတာ ဟကဋ္ဌာ ဟောန္တိ။ ဓမ္မာ တိ စတုအရိယသစ္စဓမ္မာ။ အာတာဟေ ဝုစ္စတိ ကိလေသသန္တာပနဌေန ဝီရိယံ; အာတာပိနောတိ သမ္ပပ္ပဓာနဝီရိယဝတော။ ဈာယတောတိ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနလက္ခဏေန စ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနလက္ခဏေန စ

ဈာနနေ ဈာယန္တိ။ ဗျာဟုဏသ္မာ တိ ဗာဟိတဟပဿ သိဏာသဝဿ။ အထသ္မာ ကဋ္ဌာ ဝပယန္တိ တိ အထ သ္မာ ဧဝံ ဟတုဘူတဓမ္မသ္မာ ကဋ္ဌာ ဝပယန္တိ။ သဗ္ဗာ တိ ယာ ဧတာ “ကော န ခော ဘန္တေ ဖုသတိတိ; နော ကလ္လ လော ပဥေဟာတိ ဘဂတ အတေစာ”တိအာဒိနာ, တထာ “ကတမံ န ခော ဘန္တေ ဇရာမရဏံ; ကဿ စ ပနိဒံ ဇရာမရဏန္တ တိ ; နော ကလ္လော ပဥေဟာတိ ဘဂတ အတေစာ”တိအာဒိနာ စ နယေန ပစ္စယာကာရေ ကဋ္ဌာ ဝုတ္တာ, ယာ စ ပစ္စယာ ကာရသ္မေဝ အပ္ပဋိဝိဒ္ဓတ္တာ “အဟောသိံ န ခော အဟံ အတိတမဒ္ဓာန”န္တိအာဒိကာ သောဠသ ကဋ္ဌာ အာဂတာ, တာ သဗ္ဗာ ဝပယန္တိ အပက္ခန္တိ နိရုဇ္ဈန္တိ။ ကသ္မာ? ယတော ပဇာနာတိ သဟေတုဓမ္မန္တိ ယသ္မာ အဝိဇ္ဇာဒိကေန ဟေ တုနာ သဟေတုကံ ကုမံ သဋ္ဌာရာဒိ ကေဝလံ ဒုက္ခက္ခန္ဓဓမ္မံ ပဇာနာတိ အညာတိ ပဋိဝိဇ္ဈတိတိ။

၂. ဒုတိယတရေ - ကုမံ ဥာနံ ဥာနေသီတိ ကုမံ တသ္မိံ ဝိဒိတေ အတ္ထေ “အဝိဇ္ဇာယ တေဝဝ အသေသဝိရာဂနိရော ဓာ သဋ္ဌာရနိရောဓေ”တိ ဧဝံ ပကာသိတသ္မာ နိဗ္ဗာနသဋ္ဌာတသ္မာ ပစ္စယက္ခယသ္မာ အဝဇာဓာနဘာဝဒီပကံ ဝုတ္တ တပ္ပကာရံ ဥာနံ ဥာနေသီတိ အတ္ထော။ တတ္ထာယံ သဋ္ဌေပတ္ထော - ယသ္မာ ပစ္စယာနံ ခယသဋ္ဌာတံ နိဗ္ဗာနံ အဝေ ဒိ အညာသိံ ပဋိဝိဇ္ဈိ, တသ္မာ ယအသ္မာ အာတာပိနော ဈာယတော ဗျာဟုဏသ္မာ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဓမ္မာ ဟတုဘဝန္တ တိ, အထသ္မာ ယာ နိဗ္ဗာနသ္မာ အဝိဒိတတ္တာ ဥပ္ပဇေယျံ, တာ သဗ္ဗာပိ ကဋ္ဌာ ဝပယန္တိတိ။

၃. တတိယတရေ - ကုမံ ဥာနံ ဥာနေသီတိ ကုမံ ယေန မဂ္ဂေန သော ဒုက္ခက္ခန္ဓသ္မာ သမုဒယနိရောဓသဋ္ဌာ တော အတ္ထော ကိစ္စဝသေန စ အာရမ္မဏကိရိယာယ စ ဝိဒိတော, တသ္မာ အရိယမဂ္ဂသ္မာ အာနဘာဝဒီပကံ ဝုတ္တပ္ပ ပကာရံ ဥာနံ ဥာနေသီတိ အတ္ထော။ တတ္ထာယံ သဋ္ဌေပတ္ထော - ယအ ဟဝေ ဟတုဘဝန္တိ ဓမ္မာ အာတာပိနော ဈာယတော ဗျာဟုဏသ္မာ, တအ သော ဗျာဟုဏော တေဟိ တ ဥပ္ပန္နေဟိ ဗောဓိပက္ခိယဓမ္မေဟိ, ယသ္မာ တ အရိယမဂ္ဂသ္မာ စတုသစ္စဓမ္မာ ဟတုဘူတာ, တေန အရိယမဂ္ဂေန ဝိဇ္ဇပယံ တိဋ္ဌတိ မာရသေနံ “ကာမာ တေ ပဌမာ သေနာ”တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တပ္ပကာရံ မာရသေနံ ဝိဇ္ဇပယန္တော ဝိဓမ္မေန္တော ဝိဒ္ဓိသေန္တော တိဋ္ဌတိ။ ကထံ? သူရိ ယောဝံ ဩဘာသယမန္တလိက္ခံ, ယထာ သူရိယော အဗျဂ္ဂတော အတ္တနော ပဘာယ အန္တလိက္ခံ ဩဘာသေန္တောဝ အန္တကာရံ ဝိဓမ္မေန္တော တိဋ္ဌတိ, ဧဝံ သောပိ ဗျာဟုဏော တေဟိ ဓမ္မေဟိ တေန တ မဂ္ဂေန သစ္စာနိ ပဋိဝိဇ္ဈေန္တောဝ မာရသေနံ ဝိဇ္ဇပယန္တော တိဋ္ဌတိတိ။

ဧဝမေတ္တ ပဌမံ ဥာနံ ပစ္စယာကာရပစ္စဝေက္ခဏဝသေန, ဒုတိယံ နိဗ္ဗာနပစ္စဝေက္ခဏဝသေန , တတိယံ မဂ္ဂပစ္စ ဝေက္ခဏဝသေန ဥပ္ပန္နန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဥာနေ ပန “ရတ္တိယာ ပဌမံ ယာမံ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ အနုလောမံ, ဒုတိယံ ယာ မံ ပဋိလောမံ, တတိယံ ယာမံ အနုလောမပဋိလောမ”န္တိ ဝုတ္တံ; တံ သတ္တာဟသ္မာ အစွယေန “သေဝံ အာသနာ ဝုဋ္ဌ ဟိဿာမိ”တိ ရတ္တိံ ဥပ္ပါဒိတမနသိကာရံ သန္တာယ ဝုတ္တံ။ တအ ဟိ ဘဂတ ယသ္မာ ပစ္စယာကာရပဇာနနသ္မာ စ ပစ္စ ဝယက္ခယာဓိဂမသ္မာ စ အာနဘာဝဒီပိကာ ပုရိမာ ဒေဝံ ဥာနကထာ, တသ္မာ ဝသေန ဧကေကမေဝ ကောဋ္ဌာသံ ပဌမယာ မဉ္စ မဇ္ဈိမယာမဉ္စ မနသာကာသိ, ကုဓ ပန ဟဋ္ဌိပဒရတ္တိယာ ဧဝံ မနသာကာသိ။ ဘဂတ ဟိ ဝိသာခပုဏ္ဏမာယ ရတ္တိ ယာ ပဌမယာမေ ပုဗ္ဗေနိတသံ အနုဿရိ, မဇ္ဈိမယာမေ ဒိဗ္ဗစက္ခံ ဝိသောဓေသိ, ပစ္ဆိမယာမေ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ အနုလောမ ပဋိလောမံ မနသိ ကတွတ “ဣဒါနိ အရုဏော ဥဂ္ဂမိဿတိ”တိ သဗ္ဗညုတံ ဟပုဏိ။ သဗ္ဗညုတပ္ပတ္တိသမနန္တရမေဝ စ အရုဏော ဥဂ္ဂမိ။ တတော တံ ဒိဝသံ တေနေဝ ပလ္လင်္ဂေန ဝိတိနာမေတွတ သမ္ပတ္တာယ ဟဋ္ဌိပဒရတ္တိယာ တိသု ယာ မေသု ဧဝံ မနသိ ကတွတ ဣဒါနိ ဥာနာနိ ဥာနေသိ။ ကုတိ ဟဋ္ဌိပဒရတ္တိယာ ဧဝံ မနသိ ကတွတ တံ “ဗောဓိရုက္ခမူလေ သတ္တာဟံ ဧကပလ္လင်္ဂေန နိသီဒိ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တသတ္တာဟံ တတ္ထေဝ ဝိတိနာမေသိ။

ဗောဓိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

အဗောလကထာ

၄. အထ ခော ဘဂတ သတ္တာဟသ္မာ အစွယေန တမ္မဟာ သမာဓိမ္မဟာ ဝုဋ္ဌဟိတွတ ဗောဓိရုက္ခမူလာ ယေန အ ဗောလနိရောဓော တေနုပသဏ္ဌမိတိ ဧတ္တ န ဘဂတ တမ္မဟာ သမာဓိမ္မဟာ ဝုဋ္ဌဟိတွတ အနန္တရမေဝ ဗောဓိရုက္ခမူလာ ယေန အဗောလနိရောဓော တေနုပသဏ္ဌမိ။ ယထာ ပန “ဘုတွတ သယတိ”တိ ဝုတ္တေ န “ဟတ္ထေ အဓောဝိတွတ မုခံ အဝိက္ခာလေတွတ သယနသမိပံ အဂန္တော အညံ ကိဉ္စိ အာလာပသလ္လာပံ အကတွတ သယတိ”စေဝ ဝုတ္တံ ဟော

တိ၊ ဘောဇနတော ပန ပစ္ဆာ သယတိ၊ န နသယတိတိ ကုဒမေဝတ္ထံ ဒီပိတံ ဟောတိ။ ဧဝမိဓာပိ “န တမ္ပဟာ သမာဓိမ္ပဟာ ဝုဠဟိတွတ အနန္တရမေဝ ပက္ကာမိ”တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ ဝုဠာနတော စ ပန ပစ္ဆာ ပက္ကာမိ၊ န နပက္ကာမိတိ ကုဒမေ ဝေတ္ထံ ဒီပိတံ ဟောတိ။

အနန္တရံ ပန အပက္ကမိတွတ ဘဂတ ကံ အကာသီတိ? အပရာနိပိ တိဏိ သတ္တာဟာနိ ဗောဓိသမိပေယေဝ ဝီတိနာမေ သိ။ တတ္ထာယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ – ဘဂဝတိ ကိရ ဗုဒ္ဓတ္ထံ ပတွတ သတ္တာဟံ ဧကပလ္လင်္ဂေန နိသိဒ္ဓန္တိ “န ဘဂတ ဝုဠ ဌာတိ; ကံ န ခော အညေပိ ဗုဒ္ဓတ္တကရာ ဓမ္မာ အတ္ထိ”တိ ဧကစ္စာနံ ဒေဝတာနံ ကဋ္ဌာ ဥဒဟဒိ။ အထ ဘဂတ အဋ္ဌမေ ဒီဝသေ သမာပတ္တိတော ဝုဠာယ ဒေဝတာနံ ကဋ္ဌံ ဥတွတ ကဋ္ဌာဝိဓေနတ္ထံ အာကာသေ ဥပ္ပတိတွတ ယမကဟဋ္ဌိဟာ ရိယံ ဒေသေတွတ တာသံ ကဋ္ဌံ ဝိဓမိတွတ ပလ္လင်္ဂတော ဤသကံ ဟစီနနိသ္မိတေ ဥတ္တရဒိသာဘာဂေ ဌတွတ စတွ တာရိ အသဋ္ဌေယျာနိ ကပ္ပသတသဟဿဉ္စ ဥပစိတာနံ ဟရမိနံ ဗလာဓိဂမနဌာနံ ပလ္လင်္ဂ ဗောဓိရက္ခဉ္စ အနိ မိသေဟိ အက္ခိဟိ ဩလောကယမာနော သတ္တာဟံ ဝီတိနာမေသိ၊ တံ ဌာနံ အနိမိသစေတိယံ နာမ ဇာတံ။ အထ ပလ္လင်္ဂ ကဿ စ ဌိတဌာနဿ စ အန္တရာ ပုရတ္ထိမတော စ ပစ္စိမတော စ အာယတေ ရတနစင်္ဂမေ စင်္ဂမန္တော သတွ တာဟံ ဝီတိနာမေသိ၊ တံ ဌာနံ ရတနစင်္ဂမစေတိယံ နာမ ဇာတံ။ တတော ပစ္စိမဒိသာဘာဂေ ဒေဝတာ ရတနသရံ မာပယိသု။ တတ္ထ ပလ္လင်္ဂေန နိသိဒ္ဓိတွတ အဘိဓမ္မပိဋကံ ဝိသေသတော စေတ္ထ အနန္တနယံ သမန္တပဋ္ဌာနံ ဝိစိနန္တော သတွ တာဟံ ဝီတိနာမေသိ၊ တံ ဌာနံ ရတနသရစေတိယံ နာမ ဇာတံ။

ဧဝံ ဗောဓိသမိပေယေဝ စတ္တာရိ သတ္တာဟာနိ ဝီတိနာမေတွတ ပဉ္စမေ သတ္တာဟေ ဗောဓိရက္ခမူလာ ယေန အဟေ လနိဂ္ဂေဓေ တေနပသင်္ဂမိ။ တဿ ကိရ နိဂ္ဂေဓဿ ဆာယာယ အဟေလကာ ဂန္တတ နိသိဒ္ဓန္တိ; တေနဿ အ ဟေလနိဂ္ဂေဓေတွဝေဝ နာမံ ဥဒဟဒိ။ သတ္တာဟံ ဝိမုတ္တိသုခပဋိသံဝေဒီ တိ တတ္ထာပိ ဓမ္မံ ဝိစိနန္တေယေဝ ဝိမုတ္တိသုခံ ပဋိသံဝေဒေန္တော နိသိဒ္ဓိ။ ဗောဓိတော ပုရတ္ထိဒိသာဘာဂေ ဧသ ရက္ခော ဟောတိ။ ဧဝံ နိသိဒ္ဓန္တေ စ ပနေတ္ထ ဘဂဝတိ ဧကော ဗျာဟုဏော ဂန္တတ ပဉ္စဟံ ပုစ္ဆိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခော အညတရော”တိအာဒိ။ တတ္ထ ဟုံဟုဏ္ဏဇာတိ ကောတိ သော ကိရ ဒိဌမဂ္ဂလိကော နာမ , မာနဝသေန ကောဝသေန စ “ဟုံဟု”န္တိ ကရောန္တော ဝိစရတိ၊ တဿာ “ဟုံဟုဏ္ဏဇာတိကော”တိ ဝုစ္စတိ။ “ဟုဟုက္ကဇာတိကော”တိပိ ပဋ္ဌန္တိ။

ဧတမတ္ထံ ဝိဒိတွတ တိ ဧတံ တေန ဝုတ္တဿ ဝစနဿ သိဆပတ္တမတ္ထံ ဝိဒိတွတ တာယံ ဝေလာယံ ဣမံ ဥဒာ နံ ဥဒာနေသိ။ တဿတ္ထော – ယော ဗာဟိတဟပဓမ္မတာယ ဗျာဟုဏော န ဒိဌမဂ္ဂလိကတာယ၊ ဟုံဟုဏ္ဏရကဘာတ ဒိဟပဓမ္မယုတ္တော ဟုတွတ ကေဝလံ ဇာတိမတ္တကေန ဗျဟုဉ် ပဋိဇာနာတိ၊ သော ဗျာဟုဏော ဗာဟိတဟပဓမ္မတွ တာ ဟုံဟုဏ္ဏရပုဟာနေန နိဟုံဟုဏ္ဏေ, ရာကဒိကသာတဘာဝေန နိက္ကသာတေ, ဘာဝနာနယောဂယုတ္တစိတ္တ တာယ ယတတ္ထော, သီလသံဝရေန တ သညတစိတ္တတာယ ယတတ္ထော, စတုမဂ္ဂဉာဏသဋ္ဌာတေဟိ ဝေဒေဟိ အန္တ တံ, ဝေဒာနံ တ အန္တံ ဂတတ္တာ ဝေဒန္တဂ္ဂ, မဂ္ဂဗျဟုစရိယဿ ဝုသိတတ္တာ ဝုသိတဗျဟုစရိယော။ ဓမ္မေန ဗု ရဟုတဒံ ဝဒေယျ, “ဗျာဟုဏော, အဟ”န္တိ ဧတံ တဒံ ဓမ္မေန ဝဒေယျ, ယဿ သကလေ လောကသန္နိတသေ ကုဟိဉ္စိ ကောရမ္မဏေပိ ရာဂဿအေ အေသုဿအေ မောဟုဿအေ မာနုဿအေ ဒိဌဿအေတိ ဣမေ ဥဿ အ နတ္ထိတိ။

အဟေလကာထာ နိဋ္ဌိတာ။

မုစလိန္ဒကထာ

၅. အကာလမေယောတိ အသမ္ပတ္တေ ဝဿကာလေ ဥပ္ပန္နမေယော။ အယံ ပန ဂိမ္မဟာနံ ပစ္စိမေ မာသေ ဥဒဟ ဒိ။ သတ္တာဟဝဒ္ဓလိကာ တိ တသ္မိ ဥပ္ပန္နေ သတ္တာဟံ အဝိစိန္တဝုဋ္ဌိကာ အဟောသိ။ သီတတတဒုဒ္ဓိနိ တိ သာ စ ပန သတ္တာဟဝဒ္ဓလိကာ ဥဒကဖုသိတသမ္ပိဋ္ဌေန သီတတတေန သမန္တာ ပရိဗ္ဗမန္တေန ဒုသိတဒိဝသတ္တာ သီတ တတဒုဒ္ဓိနိ နာမ အဟောသိ။ အထ ခော မုစလိန္ဒော နာဂရာဇာ တိ တဿေဝ မုစလိန္ဒရက္ခဉ္စ သမိပေ ဟေက္ခရဏိ ယာ နိဗ္ဗတ္တော မဟာနဘာတေ နာဂရာဇာ။ သတ္တက္ခတ္တု ဘောဂေဟိ ပရိက္ခိပိတွတ တိ ဧဝံ ဘောဂေဟိ ပရိက္ခိပိ တွတ ဥပရိမုဒ္ဓနိ မဟန္တံ ဖဏံ ကရိတွတဝ ဌိတေ; တသ္မိ တဿ ပရိက္ခေပဗ္ဗန္တရံ လောဟဟသာဒေ ဘဏ္ဍာကရဂ

ဗုဒ္ဓမာဏ် အဟောသိ၊ တသွာ ဘဂဝတ နိတတေ ပိဟိတဒ္ဒတရတတဟနေ ကုဠာကရေ နိသိန္ဓော ဝိယ ဇာတော။ မာ ဘဂဝန္တံ သီတန္တိအာဒိ တဿ တထာ ကရိတုတ ဌာနကာရဏပရိဒီပနံ။ သော ဟိ “မာ ဘဂဝန္တံ သီတံ ဗာဓယိတ္ထ၊ မာ ဥဏ္ဍဟံ၊ မာ ခုဿာဒိသမ္ပုဿော ဗာဓယိတ္ထ” တိ တထာ ကရိတုတ အဋ္ဌာသိ။ တတ္ထ ကိဉ္ဇာပိ သတ္တာဟဝဒ္ဓလိ ကာယ ဥဏ္ဍဟမေဝ နတ္ထိ၊ သစေ ပန အန္တရန္တရာ မေဃော ဝိဂစ္ဆေယျ ဥဏ္ဍဟံ ဘဝေယျ၊ တမ္ပိ နံ မာ ဗာဓယိတ္ထ ထာတိ ဧဝံ တဿ စိန္တေတုံ ယုတ္တံ။ ဝိဒ္ဓန္တိ ဥဗ္ဗိဒ္ဓံ၊ မေဃဝိဂမေန ဒူရိဘူတန္တိ အတ္ထော။ ဝိဂတဝလာဟကန္တိ အပဂတမေဃံ။ ဒေဝန္တိ အာကာသံ။ သကဝဏ္ဏန္တိ အတ္တနော ရူပံ။

သုခော ဝိဝေကောတိ နိဗ္ဗာနသဋ္ဌာတော ဥပဓိဝိဝေကော သုခော။ တုဋ္ဌဿ္ဓာ တိ စတုမဂ္ဂဉာဏသန္တောသေန သန္တုဋ္ဌဿ။ သုတဓမ္မဿ္ဓာ တိ ပကာသိတဓမ္မဿ။ ပဿ္ဓတော တိ တံ ဝိဝေကံ ယံ တ ကိဉ္ဇိ ပဿိတဗ္ဗံ နာမ၊ တံ သဗ္ဗံ အတ္တနော ဝီရိယဗလာဓိဂတေန ဉာဏစက္ခုနာ ပဿန္တဿ။ အဟ္တာပဇ္ဇန္တိ အကုပ္ပနဘာတေ၊ ဧတေန မေတ္တာ ပုဗ္ဗဘာကေ ဒဿိတော။ ဟဏဘူတေသု သံယမောတိ သတ္တေသု စ သံယမော၊ အဝိဟိသနဘာတေ သုခောတိ အတ္တထော။ ဧတေန ကရုဏာပုဗ္ဗဘာကေ ဒဿိတော။ သုခာ ဝိရာဂတာ လောကောတိ ဝိတရာဂတာပိ သုခာတိ ဒီပေတိ။ ကာမာနံ သမတိက္ကမောတိ ယာ “ကာမာနံ သမတိက္ကမော”တိ ဝုစ္စတိ၊ သာ ဝိရာဂတာပိ သုခာတိ အတ္ထော။ ဧတေန အနာကမိ မဂ္ဂေ ကထိတော။ အသ္မိမာနဿ ယော ဝိနယော တိ ဣမိနာ ပန အရဟတ္တံ ကထိတံ၊ အရဟတ္တဥဟိ အသ္မိမာနသု သ “ပဿဒ္ဓိဝိနယော”တိ ဝုစ္စတိ။ ဣတော ပရမ္မ သုခံ နာမ နတ္ထိ၊ တေနာဟ “ဧတံ ဝေ ပရမံ သုခံ”န္တိ။

မုစလိန္ဒကထာ နိဋ္ဌိတ။

ရာဇာယတနကထာ

၆. မုစလိန္ဒမူလာ တိ မဟာဗောဓိတော ဟစိနကောဏေ ဌိတမုစလိန္ဒရုက္ခမူလာ။ ရာဇာယတနန္တိ ဒက္ခိဏဒိသာဘာဂေ ဌိတံ ရာဇာယတနရုက္ခံ ဥပသဋ္ဌမိ ။ တေန ခော ပန သမယေနာတိ ကတရေန သမယေန။ ဘဂဝတော ကိရ ရာဇာယတနမူလေ သတ္တာဟံ ဧကပလ္လင်္ဂေန နိသိန္ဓဿ သမာဓိတော ဝုဋ္ဌာနဒိဝသေ အရုဏဂ္ဂမနဝေလာယမေဝ “ဘောဇနကိစ္စ စေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ ဉာတတ သက္ကော ဒေဝရာဇာ ဩသမဟရိတကံ ဥပနေသိ။ ဘဂတ တံ ပရိဘုဉ္ဇိ၊ ပရိဘုတ္တမတ္တဿေဝ သရီရကိစ္စံ အဟောသိ။ သက္ကော မုခောဒကံ အာသိ။ ဘဂတ မုခံ ဓောဝိတ္တတ တသ္မိယေဝ ရုက္ခမူလေ နိသိဒိ။ ဧဝံ ဥဂ္ဂတေ အရုဏမ္ပဟိ နိသိန္ဓေ ဘဂဝတိ။

တေန ခော ပန သမယေန တပုဿဘလိကာ တဏီဇာ တိ တပုဿော စ ဘလိကော စာတိ ဒေဝ ဘာတရော တဏီဇာ။ ဥက္ကလာ တိ ဥက္ကလဇနပဒတော။ တံ ဒေသန္တိ ယသ္မိ ဒေသေ ဘဂတ ဝိဟရတိ။ ကတရသ္မိဉ္စ ဒေသေ ဘဂတ ဝိဟရတိ? မဇ္ဈိမဒေသေ။ တသ္မာ မဇ္ဈိမဒေသံ ဂန္တု အဒ္ဓာနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္နာ ဟောန္တိတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ ဉာတိသာလောဟိတာ ဒေဝတာတိ တေသံ ဉာတိဘူတပုဗ္ဗာ ဒေဝတာ။ ဧတဒတေစာတိ သာ ကိရ နေသံ သဗ္ဗသကဋ္ဌာနိ အပ္ပဝတ္တိနိ အကာသိ။ တတော တေ ကိ ဣဒန္တိ မဂ္ဂဒေဝတာနံ ဗလိ အကံသု။ တေသံ ဗလိကမ္ပကာလေ သာ ဒေဝတာ ဒိဿမာနေနေဝ ကာယေန ဧတံ အတေစ။ မန္တေန စ မဓုပိဏ္ဍိကာယ စာ တိ အဗဒ္ဓသတ္တုနာ စ သပ္ပိမဓုဏာဏိတာဒီဟိ ယောဇေတွတ ဗဒ္ဓသတ္တုနာ စ။ ပတိမာနေထာတိ ဥပဋ္ဌဟထ။ တံ တေတိ တံ ပတိမာနနံ တုမဟာကံ ဘဝိဿတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခာယ။ ယံ အမ္မဟာကန္တိ ယံ ပဋိဂ္ဂဟဏံ အမ္မဟာကံ အဿ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခာယ။ ဘဂဝတော ဧတဒဟောသိတိ ယော ကိရဿ ပဓာနာနယောဂကာလေ ပတ္တော အဟောသိ၊ သော သုဇာတာယ ဟယာသံ အတုံ အာဂစ္ဆတိယာ ဧဝံ အန္တရဓာယိ။ တေနဿ ဧတဒဟောသိ – “ပတ္တော မေ နတ္ထိ၊ ပုရိမကာပိ စ န ခော တထာဂတာ ဟတ္ထေသု ပဋိဂ္ဂဏ္ဍာန္တိ၊ ကိမ္ပဟိ န ခော အဟံ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍေဟယျံ မန္တေ မဓုပိဏ္ဍိကာဉ္စ”တိ။

ပရိဝိတက္ကမညာယာတိ ဣတော ပုဗ္ဗေဝ ဘဂဝတော သုဇာတာယ ဒိန္နဘောဇနယေဝ ဩဇာနုပဗန္ဓနဝသေန အဋ္ဌာသိ၊ ဧတ္တကံ ကာလံ နေဝ ဇီဃတ္ထ န ပိဟသာ န ကာယဒုဗ္ဗလ္လံ အဟောသိ။ ဣအနိ ပနဿ အာဟာရံ ပဋိဂ္ဂဟေတု ကာမတာယ “န ခော တထာဂတာ”တိအာဒိနာ နယေန ပရိဝိတက္ကော ဥဒဟဒိ ။ တံ ဧဝံ ဥပ္ပန္နံ အတ္တနော စေတသာ ဘဂဝတော စေတောပရိဝိတက္ကမညာယ။ စတုဒ္ဓိသာ တိ စတူဟိ ဒိသာဟိ။ သေလမယေ ပတ္တေ တိ မုဂ္ဂဝဏ္ဏသေလမယေ ပတ္တေ။ ဣဒယေဝ ဘဂတ ပဋိဂ္ဂဟေသိ၊ တေယေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ စတ္တာရော ပန မဟာရာဇာနော ပဌမံ ဣန္ဒနီလမဏိ

မယေ ပတ္တေ ဥပနာမေသုံ၊ န တေ ဘဂတ အဂ္ဂဟေသိ။ တတော ဣမေ စတ္တာရောပိ မဂ္ဂဝဏ္ဏသိလာမယေ ပတ္တေ ဥပနာမေသုံ၊ ဘဂတ စတ္တာရောပိ ပတ္တေ အဂ္ဂဟေသိ တေသံ ပသာအနုရက္ခဏတ္ထာယ၊ နော မဟိစ္ဆတာယ။ ဂဟေတွတ စ ပန စတ္တာရောပိ ယထာ ဧကောပတ္တော ဟောတိ တထာ အဓိဋ္ဌဟိ၊ စတုန္နမ္ပိ ဧကသဒိသော ပုညဝိဟကော အဟောသိ။ ဧဝံ ဧကံ ကတွတ အဓိဋ္ဌိတေ ပဋိဂ္ဂဟေသိ ဘဂတ ပစ္စုပ္ပန်သေလမယေ ပတ္တေ မန္တု မရပိဏ္ဍိက

၉။ ပစ္စုပ္ပန်တိ ပစ္စုပ္ပန်သိ; ဟဋ္ဌေက္ကံ မဟာသိန္နိ အတ္တော။ အထ တ ပစ္စုပ္ပန်တိ အဘိနဝေ အပ္ပုဏ္ဏဟေ; တဋ္ဌဏေ နိဗ္ဗတ္တသိန္နိ အတ္တော။ ဒေဝ တစာ ဧတေသံ အဟေသုန္နိ ဒေဝတစိကာ။ အထ တ ဒွိတိဟိ တစာဟိ ဥပသကဘာဝံ ပတ္တာတိ အတ္တော ။ တေ ဧဝံ ဥပသကဘာဝံ ပဋိဝေဒေတွတ ဘဂဝန္တံ အာဟံသု - “ကဿ အနိ ဘန္တတေ အမေဟဟိ အဇ္ဇ ပဋ္ဌာယ အဘိတဒနပစ္စုပ္ပန် ကာတဗ္ဗ”န္တိ? အထ ဘဂတ သိသံ ပရာမသိ၊ ကေသာ ဟတ္တေ လဂ္ဂိသု။ တေ တေသံ အအသိ “ဣမေ တုမေဟ ပရိဟရထာ”တိ။ တေ ကေသဓာတုယော လဘိတွတ အမတေနေဝ အဘိသိတ္တာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ ဘဂဝန္တံ ဝန္တိတွတ ပက္ကမိသု။

ရာဇာယတနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဗုဟ္မယာစနကထာ

၇. အထ ခော ဘဂတ သတ္တာဟဿ အစ္စယေန တမ္မဟာ သမာဓိမ္မဟာ ဝုဋ္ဌဟိတွတ ဝုတ္တပ္ပကာရမေတံ သဗ္ဗကိစ္စံ နိဋ္ဌာပေတွတ ရာဇာယတနမူလာ ပုနပိ ယေန အဇ္ဇဟလနိဂ္ဂေဓာ တေနပသဋ္ဌမိ။ ပရိဝိတက္ကော ဥဒဟဒီ တိ တသ္မိ နိသိန္နမတ္တသ္မိဝေ သဗ္ဗဗုဒ္ဓာနံ အာစိဏ္ဏသမာဓိဏ္ဏော အယံ စေတသော ပရိဝိတက္ကော ဥဒဟဒီ။ ကဿ ပနာယံ သဗ္ဗဗုဒ္ဓာနံ ဥပုဇ္ဇတိတိ? ဓမ္မဿ မဟန္တဘာဝံ ဂရုဘာဝံ ဘာရိယဘာဝံ ပစ္စဝေက္ခဏာယ ဗုဟ္မနာ ယာစိတေ ဒေသေတုကာမတာယ စ။ ဇာနန္တိ ဟိ ဗုဒ္ဓာ “ဧဝံ ပရိဝိတက္ကံတေ ဗုဟ္မာ အာဂန္တုဇ္ဇ ဓမ္မဒေသနံ ယာစိသ္မတိ၊ တတော သတ္တာ ဓမ္မေ ကရဝံ ပုဂ္ဂာဒေသန္တိ၊ ဗုဟ္မဂရုကော ဟိ လောကသန္တိတသော”တိ။ ဣတိ ဣမေဟိ ဒွိတိဟိ ကာရဏေဟိ အယံ ဝိတက္ကော ဥပုဇ္ဇတိတိ။

တတ္ထ အဓိဂတော ခော မ္ဗာယန္တိ အဓိဂတော ခော မေ အယံ။ အာလယရာမာတိ သတ္တာ ပဉ္စ ကာမဂုဏေ အလ္လီယန္တိ၊ တဿ တေ “အာလယာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ တေဟိ အာလယေဟိ ရမန္တိတိ အာလယရာမာ။ အာလယေသု ရတာတိ အာလယရတာ။ အာလယေသု သုဠုမုဒိတာတိ အာလယသမ္မုဒိတာ။ ယဒိဒန္တိ နိဟတော။ တဿ ဌာနံ သန္ဓာယ “ယံ ဣဒ”န္တိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် သန္ဓာယ “ယော အယ”န္တိ ဝေမတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဣဒပုစ္စယတာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေတိ ဣမေသံ ပစ္စယာ ဣဒပုစ္စယာ၊ ဣဒပုစ္စယာဝ ဣဒပုစ္စယတာ၊ ဣဒပုစ္စယတာ စ သာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေတိ စာတိ ဣဒပုစ္စယတာပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ။ သော မမဿ ကိလမထော တိ ယာ အဇာနန္တနံ ဒေသနာ နာမ၊ သော မမ ကိလမထော အဿ္ဓု၊ သာ မမ ဝိဟေသာ အဿ္ဓာတိ အတ္တော။ ဘဂဝန္တံ နိ ဘဂဝတော။ အနုစ္စရိယာ တိ အနု အစ္စရိယာ။ ပဋိဘိသုတိ ပဋိဘာနသဋ္ဌာတဿ ဉာဏဿ ကေစရာ အဟေသုံ၊ ပရိဝိတက္ကယိတဗ္ဗဘာဝံ ဟပုဏ္ဏိသု။

ဟလန္တိ ဧတ္ထ ဟကာရော နိဟတမတ္တော; အလန္တိ အတ္တော။ ပကာသိတုန္တိ ဒေသိတုံ။ အလံ အနိ မေ ဣမံ ကိစ္ဆေန အဓိဂတံ ဓမ္မံ ဒေသေတုန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပဋိသောတကမိန္တိ ပဋိသောတံ ဝုစ္စတိ နိဗ္ဗာနံ; နိဗ္ဗာနကမိန္တိ တိ အတ္တော။ ရာဂရတ္တာ တိ ကာမရာဂဘဝရာဂဒိဋ္ဌိရာဂေန ရတ္တာ။ န ဒက္ခန္တိ တိ န ပဿိသန္တိ။ တမောဓန္ဓေန အာဝုဋ္ဌာတိ အဝိဇ္ဇာရာသိနာ အဇ္ဈောတ္တဋ္ဌာ။ အပ္ပေသုဉ္ဇကာယာ တိ နိရုဋ္ဌုက္ခဘာဝေန; အဒေသေတုကာမတာယာတိ အတ္တော။

၈. ယတူ ဟိ နာမာ တိ ယသ္မိ နာမ လောကေ။ ဘဂဝတော ပုရတော ဟတုရဟောသီတိ ဓမ္မဒေသနာယာစနတ္တံ ဒေသု စက္ကတဋ္ဌသဟဿေသု မဟာဗုဟ္မာနော ဂဟေတွတ အာဂမ္မ ဘဂဝတော ပုရတော ဟတုရဟောသိ ။ အပ္ပရဇက္ခဇာတိကာတိ ပညာမယေ အက္ခိမ္မဟိ အပ္ပ ရာဂအေသမောဟရဇံ ဧတေသံ ဧဝံသဘာတတိ အပ္ပရဇက္ခဇာတိကာ။ ဘဝိသန္တိ ဓမ္မဿ အညာတာရောတိ ပဋိဝိဇ္ဈိတာရော။

ဟတုရဟောသီတိ ဟတုဘဝိ။ သမလေဟိ စိန္တိတော တိ ရာကဒီဟိ မလေဟိ သမလေဟိ ဆဟိ သတ္တာရေဟိ စိန္တိတော။ အဟပုရေတန္တိ ဝိဝရ ဧတံ။ အမတဿ ဒွတရ နိ အမတဿ နိဗ္ဗာနဿ ဒွတရဘူတံ အရိယမဂ္ဂံ။ သုဏန္တု

ဓမ္မံ ဝိမလေနာနုဗ္ဗန္တိ ဣမေ သတ္တာ ရာကဒိမလာနံ အဘာဝတော ဝိမလေန သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန အနုဗ္ဗန္တံ စတုသစ္စဓမ္မံ သုဏန္တု။

သေလေ ယထာ ပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိဌိတော တိ သေလမယေ ဧကဋ္ဌနေ ပဗ္ဗတမုဒ္ဒနိ ယထာဌိတောဝ ယထာ စက္ခုမာ ပု ရိသော သမန္တတော ဇနတံ ပဿေယျ၊ တွဝိဓံ သုမေဓ သုန္တရပည သဗ္ဗညုတညာဏေန သမန္တစက္ခု ဘဂတ ဓမ္မမယံ ပညာမယံ ဟသာဒမာရုပ္ပဟ သယံ အပေတသောကော သောကာဝတိဏ္ဏိ ဇာတိဇရာဘိဘူတဉ္စ ဇနတံ အဝေက္ခဿု ဥ ပဓာရယ။

ဥဋ္ဌေဟီ တိ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနတ္ထံ စာရိကစရဏံ ယာစန္တော ဘဏတိ။ ဝိရာတိအာဒိသု ဘဂတ ဝိရိယဝန္တတာ ယ ဝိရော။ ဒေဝပုတ္တမစ္စုကြိလေသာဘိသဋ္ဌာရမာရာနံ ဝိဇိတတ္တာ ဝိဇိတသဋ္ဌာမော ။ ဇာတိကန္တာရာဒိနိတ္ထရဏသမ တ္တတာယ သတ္တတဟော ။ ကာမစ္ဆန္တုဏဿ အဘာဝတော အဏဏော။

၉. အဇ္ဈေသန န္တိ ယာစနံ။ ပုဒ္ဓစက္ခုနာတိ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏေန စ အာသယာနုသယဉာဏေန စ။ ဣ မေသဉ္စဟိ ဒုဝိန္ဒ ဉာဏာနံ ပုဒ္ဓစက္ခုတိ နာမံ။ အပ္ပရဇက္ခာ တိ ပညာစက္ခုမဟိ ရာကဒိရဇံ အပ္ပံ ယေသံ၊ တေ အပ္ပရဇက္ခာ ။ ယေသံ တံ မဟန္တံ တေ မဟာရဇက္ခာ ။ ယေသံ သဒ္ဓါဒိနိ ဣန္ဒြိယာနိ တိက္ခာနိ တေ တိက္ခိန္ဒိယာ ။ ယေသံ တာနိ မုဒ္ဒ နိ တေ မုဒိန္ဒိယာ ။ ယေသံ တေယေဝ သဒ္ဓါဒယော အာကာရာ သုန္တရာ တေ သုတကာရာ။ ယေသံ တေယေဝ သဒ္ဓါဒ ယော အာကာရာ အသုန္တရာ တေ ဒုတကာရာ။ ယေ ကထိတကာရဏံ သလ္လက္ခေန္တိ၊ သုခေန သက္ကာ ဟောန္တိ ဝိညာ ပေတုံ တေ သုဝိညာပယာ။ ယေ ပရလောကဉ္စ ဝဇ္ဇေ ဘယတော ပဿန္တိ တေ ပရလောကဝဇ္ဇဘယဒဿာဝိနော။ ဥပ္ပလိနိယန္တိ ဥပ္ပလဝနေ။ ဣတရေသုပိ ဧသေဝ နယော။ အန္တေနိမုဂ္ဂဟေသီနိ တိ ယာနိ ဥဒကဿ အန္တေနိမုဂ္ဂ ကနေဝ ဟေသယန္တိ။ သမောဒကံ ဌိတာနိတိ ဥဒကေန သမံ ဌိတာနိ။ ဥဒကံ အစူဂ္ဂမ္မ ဌိတာနိ တိ ဥဒကံ အတိက္ကမိတ္တ တ ဌိတာနိ။

အဟရုတာတိ ဝိဝဠာ။ အမတဿ ဒုတရာ တိ အရိယမဂ္ဂေ။ သော ဟိ အမတသဋ္ဌာတဿ နိဗ္ဗာနဿ ဒုတရံ။ ပ မုဉ္ဇန္တု သဒ္ဓန္တိ သဗ္ဗေ အတ္တနော သဒ္ဓံ ပမုဉ္ဇန္တု။ ပစ္စိမပဒဒဝယေ အယမတ္တော , အဟဉ္စဟိ အတ္တနော ပဂုဏံ သုပ္ပ ပဝတ္တိမိ ဣမံ ပဏီတံ ဥတ္တမံ ဓမ္မံ ကာယတစာကိလမထသညိ ဟုတုတ မနုဇေသု ဒေဝမနုဿေသု န ဘာသိန္တိ။

ဗုပ္ဖယာစနကထာ နိဌိတာ။

ပဉ္စဝဂ္ဂိယကထာ

၁၀. ပဏ္ဍိတော တိ ပဏ္ဍိစစ္ဆေန သမန္နာဂတော။ ဗုတ္တော တိ ဝေယျတ္တိယေန သမန္နာဂတော။ မေဓာဝီတိ ဌာနပ္ပတ္တိယာ ပညာယ သမန္နာဂတော။ အပ္ပရဇက္ခဇာတိကော တိ သမာပတ္တိယာ ဝိက္ခမ္ဘိတတ္တာ နိက္ခိလေသ ဇာတိကော ဝိသုဒ္ဓသတ္တော။ အာဇာနိဿတိ တိ သလ္လက္ခေသုတိ ပဋိဝိဇ္ဈိသုတိ။ ဘဂဝတောပိ ခေ ဉာဏံ ဥဒ ဟဒီတံ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဥပ္ပဇိ “ဣတော သတ္တမဒိဝသမတ္တကေ ကာလံကတုတ အာကိဉ္စညာယတနေ နိဗ္ဗတ တော”တိ။ မဟာဇာနိယောတိ သတ္တဒိဝသဗ္ဗန္တရေ ပတ္တဗ္ဗမဂ္ဂဖလတော ပရိဟီနတ္တာ မဟတိ ဇာနိ အဿာတိ မဟာဇာနိယော အက္ခဏေ နိဗ္ဗတ္တတ္တာ။ အဘိအေသကာလံကတောတိ ဟိဗ္ဗော ကာလံကတော၊ သောပိ နေဝ သညာနာသညာယတနေ နိဗ္ဗတ္တောတိ အဒ္ဓသ။ ဗဟူကာရာတိ ဗဟူပကာရာ။ ပဓာနပဟိတတ္ထံ ဥပဋ္ဌဟိသု တိ ပဓာန တ္တာယ ပေသိတတ္တဘာဝံ မုခေဒကအာနာဒိနာ ဥပဋ္ဌဟိသု။

၁၁. အန္တရာ စ ဂယံ အန္တရာ စ ဗောဓိ န္တိ ဥပကော ဗောဓိမဏ္ဍာသု စ ဂယာယ စ အန္တရေ ဘဂဝန္တံ အဒ္ဓ ဒသ။ အဒ္ဓာနမဂ္ဂပ္ပဋိပန္န န္တိ အဒ္ဓာနမဂ္ဂံ ပဋိပန္န။

သဗ္ဗာဘိဘူ တိ သဗ္ဗံ တေဘူမကဓမ္မံ အဘိဘဝိတ္တတ ဌိတော။ သဗ္ဗဝိဒူတိ သဗ္ဗံ စတုဘူမကဓမ္မံ အဝေဒိ အညာသိ။ သဗ္ဗေသု ဓမ္မေသု အနုပလိတ္တော တိ သဗ္ဗေသု တေဘူမကဓမ္မေသု ကိလေသလေပေန အလိတ္တော။ သဗ္ဗဉ္စဟော တိ သဗ္ဗံ တေဘူမကဓမ္မံ ဖဟိတ္တတ ဌိတော။ တဏှဟက္ခယေ ဝိမုတ္တော တိ တဏှဟက္ခယေ နိဗ္ဗာနေ အာရမ္မဏ

တော ဝိမုတ္တော။ သယံ အဘိညာဏာတိ သဗ္ဗံ စတုဘူမကဓမ္မံ အတ္တနာဝ ဇာနိတွတ။ ကမုဒ္ဒိသေယျန္တိ ကံ အညံ “အယံ မေ အာစရိယော” တိ ဥဒ္ဓိသေယျံ။

န မေ အာစရိယော အတ္တိ တိ လောကုတ္တရဓမ္မေ မယ္ယဟံ အာစရိယော နာမ နတ္ထိ။ နတ္ထိ မေ ပဋိပုဂ္ဂလော တိ မယ္ယဟံ ပဋိဘာဂပုဂ္ဂလော နာမ နတ္ထိ။ သီတိဘူတောတိ သဗ္ဗကိလေသဂ္ဂိနိဗ္ဗာပနေ န သီတိဘူတော။ ကိလေသာနံယေဝ နိဗ္ဗုတတ္တာ နိဗ္ဗုတော ။

ကာသိနံ ပုရန္တိ ကာသိရဋ္ဌေ နဂရံ။ အာဟန္တိ အမတဒန္တုဘိန္တိ ဓမ္မစက္ကပ္ပဋိလာဘာယ အမတဘေရိ ပဟရိသ္မိ သာမိတိ ဂစ္ဆာမိ။

အရဟသိ အနန္တဇီနောတိ အနန္တဇီနော ဘဝိတုံ ယုတ္တော။ ဟုပေယျဟဝုသော တိ အာဝုသော ဧဝမ္ပိ နာမ ဘဝေယျယ။ သီသံ ဩကမ္မေတွတ တိ သီသံ စာလေတွတ။

၁၂. သဏ္ဌပေသုန္တိ ကတိကံ အကံသု။ ဗာဟုလ္လိကော တိ စီဝရဗာဟုလ္လာဒိနံ အတ္တာယ ပဋိပန္နော။ ပဓာနဝိဗ္ဗာဘန္တောတိ ပဓာနတော ဝိဗ္ဗန္တော ဘဌော ပရိဟိနော။ အာဝတ္တော ဗာဟုလ္လာယာ တိ စီဝရာဒိဗဟုလဘာဝတ္တာယ အာဝတ္တော။ ဩဒဟထ ဘိက္ခဝေ သောတန္တိ ဥပနေထ ဘိက္ခဝေ သောတံ; သောတိန္ဒိယံ ဓမ္မသဝနတ္ထံ အဘိမုခံ ကရေထာတိ အတ္တော။ အမတမဓိဂတန္တိ အမတံ နိဗ္ဗာနံ မယာ အဓိဂတန္တိ ဒဿေတိ။ ကုရိယာယာတိ ဒုက္ကရကုရိယာယ။ ပဋိပဒယာတိ ဒုက္ကရပဋိပဒယ။ အဘိဇာနာထ မေ နောတိ အဘိဇာနာထ န မေ သမနုပဿထ။ ဧဝရူပံ ဘာသိတမေတန္တိ ဧတံ ဧဝရူပံ တက္ကံ ဘာသိတန္တိ အတ္တော။ အသက္ခိ ခော ဘဂတ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ ဘိက္ခု သညာပေတုန္တိ “အဟံ ဗုဒ္ဓော” တိ ဇာနာပေတုံ အသက္ခိ။

၁၃. စက္ခုကရဏီတိ ပညာစက္ခု သန္ဓာယာဟ။ ကုတော ပရံ သဗ္ဗံ ပဒတ္တတော ဥတ္တာနမေဝ။ အဓိပ္ပာယာနသန္တိ ယောဇနာဒိဘောဒတော ပန ပပဉ္စသုဒ္ဓိယာ မဇ္ဈိမဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကုတော ပဌာယ ဟိ အတိဝိတ္တာရဘိရုကဿ မဟာဇနဿ စိတ္တံ အနုရက္ခန္တ သုတ္တန္တကထံ အဝဏ္ဏယိတွတ ဝိနယကထံယေဝ ဝဏ္ဏယိသ္မာမ။

၁၈. သာဝ တဿ အာယသ္မတော ဥပသမ္ပဒ အဟောသီ တိ အာသာဠဟိပုဏ္ဏမာယ အဌာရသဟိ ဒေဝတာ ကောဠိဟိ သဒ္ဓိ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌိတဿ “ဧဟိ ဘိက္ခု” တိ ဘဂဝတော ဝစနေန အဘိနိပ္ပန္န သာဝ တသ္မ သ အာယသ္မတော ဧဟိဘိက္ခုပသမ္ပဒ အဟောသီ။

၁၉. အထ ခော အာယသ္မတော စ ဝပ္ပဿ တိ အာဒိမ္မဟိ ဝပ္ပတ္တေရဿ ဟဋ္ဌိပဒဒိဝေသေ ဓမ္မစက္ခု ဥဒဟဒိ, ဘဒ္ဒိယတ္တေရဿ ဒုတိယဒိဝေသေ, မဟာနာမတ္တေရဿ တတိယဒိဝေသေ, အဿ္ဓိတ္တေရဿ စတုတ္ထိယန္တိ။ ကုမေသဉ္စ ပန ဘိက္ခုနံ ကမ္မဋ္ဌာနေသု ဥပ္ပန္နမလဝိသောနေတ္ထံ ဘဂတ အန္တောဝိဟာရေယေဝ အဟောသီ။ ဥပ္ပန္နေ ဥပ္ပန္နေ ကမ္မဋ္ဌာနမလေ အာကာသေန ဂန္တတ မလံ ဝိနောဒေသိ။ ပက္ခဿ ပန ပဉ္စမိယံ သဗ္ဗေ တေ ဧကတော သန္တိ ဟတေတွတ အနတ္တသုတ္တေန ဩဝဒိ။ တေန ဝုတ္တံ “အထ ခော ဘဂတ ပဉ္စဝဂ္ဂိယေ” တိအာဒိ။

၂၄. တေန ခော ပန သမယေန ဆ လောကေ အရဟန္တော ဟောန္တိ တိ ပဉ္စမိယာ ပက္ခဿ လောကသ္မိ ဆ မနုသ္မ သာ အရဟန္တော ဟောန္တိတိ အတ္တော။

ပဉ္စဝဂ္ဂိယကထာ နိဋ္ဌိတ။

ပဗ္ဗဇ္ဇာကထာ

၃၁. ပုဗ္ဗာနုပုဗ္ဗကာနန္တိ ပဝေဏိဝသေန ဟေရာဏာနုဟေရာဏာနန္တိ အတ္တော။ တေန ခော ပန သမယေန ဧကသဋ္ဌိ လောကေ အရဟန္တော ဟောန္တိတိ ပုရိမာ ဆ ကုမေ စ ပဉ္စပညာသာတိ အန္တောဝဿမ္မဟိယေဝ ဧကသဋ္ဌိ မနုသ္မာ အရဟန္တော ဟောန္တိတိ အတ္တော။

တတူ ယသအာဒိနံ ကုလပုတ္တာနံ အယံ ပုဗ္ဗယောကေ - အတိတေ ကိရ ပဉ္စပညာသဇနာ သဟယကာ ဝဂ္ဂဗန္ဓေန ပုညာနိ ကရေန္တာ အနာထသရီရာနိ ပဋိဂေန္တာ ဝိစရန္တိ၊ တေ ဧကဒိဝသံ ဂပ္ပိနိ ဣတ္ထိံ ကာလံကတံ ဒိသုတ “ဈာ ပေဿာမာ”တိ သုသာနံ နိဟရိသု။ တေသု ပဉ္စ ဇနေ “တုမေဟ ဈာပေထာ”တိ သုသာနေ ဌပေတွတ သေသာ ကမံ ပဝိဋ္ဌ ဌာ။ ယသော အရကော တံ သရီရံ ဝိဇ္ဈိတွတ ပရိဝတ္တေတွတ စ ဈာပယမာနော အသုဘသညံ ပဋိလဘိ။ သော ဣတရေသ မိ စတုန္ဒ ဇနာနံ “ပဿထ ဘော ဣမံ အသုစိ ပဋိကူလ”န္တိ ဒဿေသိ။ တေပိ တတ္ထ အသုဘသညံ ပဋိလဘိသု။ တေ ပဉ္စပိ ဇနာ ကမံ ဂန္တတ သေသသဟယကာနံ ကထယိသု။ ယသော ပန အရကော ဂေဟမိ ဂန္တတ မာတာပိတုန္တဉ္စ စ ဘရိယာယ စ ကထေသိ။ တေ သဗ္ဗေပိ အသုဘံ ဘာဝယိသု။ အယမေတေသံ ပုဗ္ဗယောကေ။ တေနာယသ္မတော ယသသု သ နာဋကဇနေသု သုသာနသညာယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ တာယေဝ စ ဥပနိဿယသမ္ပတ္တိယာ သဗ္ဗေသံ ဝိသေသာဓိဂမော နိဗ္ဗတ တိတိ။

အထ ခော ဘဂဝတ ဘိက္ခု အာမန္တေသီ တိ ဘဂဝတ ယာဝ ပစ္စိမကတ္တိကပုဏ္ဏမာ၊ တာဝ ဗာရာဏသိယံ ဝိဟရန္တ တော ဧကဒိဝသံ တေ ခိဏာသဝေ သဌိ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ။

၃၂. ဒိဗ္ဗာ နာမ ဒိဗ္ဗေသု ဝိသယေသု လောဘဟသာ။ မာနသာ နာမ မာနသကေသု ဝိသယေသု လောဘဟသာ။ မာ ဧ ကေန ဒွေဝတိ ဧကေန မဂ္ဂေန ဒွေဝ မာ အဂမိတ္ထ။ အဿ္ဓဝနတာ တိ အဿ္ဓဝနတာယ။ ပရိဟာယန္တိ တိ အနဓိဂတံ နာ ဓိဂစ္ဆန္တ ဝိသေသာဓိဂမတော ပရိဟာယန္တိ။

၃၃. အန္တကာ တိ လာမက ဟိနသတ္တ။ အန္တလိက္ခစရော တိ ရာဂဟသံ သန္ဓာယာဟ။ တဉ္စဟိ သော “အန္တလိက္ခ ခစရော”တိ မန္တတ အာဟ။

၃၄. နာနာဒိသာ နာနာဇနပအတိ နာနာဒိသတော စ နာနာဇနပဒတော စ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တုမေဟဝ အနိ တာ သု တာသု ဒိသာသု တေသု တေသု ဇနပဒေသု ပဗ္ဗာဇေထာ တိအာဒိမ္မဟိ ပဗ္ဗဇာပေက္ခံ ကုလပုတ္တံ ပဗ္ဗာဇေန္တေန ယေ ပရတော “န ဘိက္ခဝေ ပဉ္စဟိ အာဗာပေဟိ ဖုဋ္ဌော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော”တိအာဒိ ကတွတ ယာဝ “န အန္တမူဂဗဓိရော ပဗ္ဗ ဗာဇေတဗ္ဗော”တိ ဧဝံ ပဋိက္ခိတ္တာ ပုဂ္ဂလာ၊ တေ ဝဇ္ဇေတွတ ပဗ္ဗဇာအေသဝိရဟိတော ပုဂ္ဂလော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗ ဗော။ သောပိ စ မာတာပိတုဟိ အနုညာတောယေဝ။ တဿ အနုဇာနနလက္ခဏံ “န ဘိက္ခဝေ အနုညာတော မာတာပိတု ဟိ ပုတ္တော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော၊ ယော ပဗ္ဗာဇေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿ”တိ ဧတသ္မိ သုတ္တေ ဝဏ္ဏယိဿာ မ။

ဧဝံ ပဗ္ဗဇာအေသဝိရဟိတံ မာတာပိတုဟိ အနုညာတံ ပဗ္ဗာဇေန္တေနာပိ စ သစေ အစိန္နကေသော ဟောတိ၊ ကေသိမာယ စ အညေပိ ဘိက္ခု အတ္ထိ၊ ကေသစ္စေဒနတ္တယ ဘဏ္ဍာကမ္မံ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗံ။ တဿ အာပုစ္ဆနာကာရံ “အနုဇာနာမိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ သဋ္ဌံ အပလောကေတံ ဘဏ္ဍာကမ္မာယာ”တိ ဧတ္ထ ဝဏ္ဏယိဿာမ။ သစေ ဩကာသော ဟောတိ၊ သယံ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ သစေ ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာဒိဟိ ဗ္ဗာဝဇ္ဇော ဟောတိ၊ ဩကာသံ န လဘတိ၊ ဧကော ဒဟရ ဘိက္ခု ဝတ္တဗ္ဗော “ဧတံ ပဗ္ဗာဇေဟိ”တိ။ အဝုတ္တောပိ စေ ဒဟရဘိက္ခု ဥပဇ္ဈာယံ ဥဒ္ဒိဿ ပဗ္ဗာဇေတိ၊ ဝဇ္ဇတိ။ သစေ ဒဟရဘိက္ခု နတ္ထိ၊ သာမဏေရောပိ ဝတ္တဗ္ဗော “ဧတံ ခဏ္ဍသီမံ နေတွတ ပဗ္ဗာဇေတွတ ကာသာယာနိ အစ္စာဒေ တွတ ဧဟိ”တိ။ သရဏာနိ ပန သယံ အတဗ္ဗာနိ။ ဧဝံ ဘိက္ခုနာဝ ပဗ္ဗဇိတော ဟောတိ။ ပုရိသဉ္စဟိ ဘိက္ခုတော အညော ပဗ္ဗ ဗာဇေတံ န လဘတိ၊ မာတုကမံ ဘိက္ခုနိတော အညော။ သာမဏေရော ပန သာမဏေရိ တ အာဏတ္တိယာ ကာသာယာနိ အ တံ လဘတိ။ ကေသောရောပနံ ယေန ကေနစိ ကတံ သုကတံ။

သစေ ပန ဘဗ္ဗရူပော ဟောတိ သဟေတုကော ဉာတော ယသဿိ ကုလပုတ္တော၊ ဩကာသံ ကတွတပိ သယမေဝ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ “မတ္တိကာမုဋ္ဌိ ဂဟေတွတ န္တဟာယိတွတ ကေသေ တေမေတွတ အာဂစ္ဆဟိ”တိ စ ပန န ဝိဿုဇ ဇေတဗ္ဗော။ ပဗ္ဗဇိတုကာမာနဉ္စဟိ ပဌမံ ဗလဝဉ္စညာဟော ဟောတိ၊ ပစ္စာ ပန ကာသာယာနိ စ ကေသဟရဏသတ္တ ကဉ္စ ဒိသုတ ဥတူသန္တိ၊ ဧတ္တောယေဝ ပလာယန္တိ၊ တဿ သယမေဝ နဟာနတိတ္ထံ နေတွတ သစေ နာတိဒဟ ရော ဟောတိ၊ “နဟာဟိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ ကေသာ ပနဿ သယမေဝ မတ္တိကံ ဂဟေတွတ ဧဝိတဗ္ဗာ။ ဒဟရကုမာ ရကော ပန သယံ ဥဒကံ ဩတရိတွတ ကေမယမတ္တိကာဟိ ဃသိတွတ နဟာပေတဗ္ဗော။ သစေပိဿ ကစ္ဆု တ ပိဋ

ကာ တ ဟောန္တိ၊ ယထာ မာတာ ပုတ္တံ န ဇီဂုစ္ဆတိ၊ ဧဝမေဝ အဇီဂုစ္ဆန္တေန သာဓုကံ ဟတ္ထဟဒသီသာနိ ဃံသိတု တ နဟာပေတဗ္ဗော။ ကသ္မာ? ဧတ္တကေန ဟိ ဥပကာရေန ကုလပုတ္တာ အာစရိယုပဇ္ဈာယေသု စ သာသနေ စ ဗလဝ သိနေဟာ တိဗ္ဗကရတ အနိဝတ္တိဓမ္မာ ဟောန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ အနဘိရတိ ဝိနောဒေတွတ ထေရဘာဝံ ဟပုဏန္တိ၊ ကတညူ ကတဝေဒိနော ဟောန္တိ။

ဧဝံ နဟာပနကာလေ ပန ကေသမသ္မံ၊ ဩရောပနကာလေ တ “တွံ ဉာတော ယသသ္မိ၊ ဣအနိ မယံ တံ နိဿာယ ပစ္စယေဟိ န ကိလမိဿာမာ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗော၊ အညာပိ အနိယျာနိကကထာ န ကထေတဗ္ဗော။ အထ ခုဝသ္မ “အာဝုသော၊ သုဠု ဥပဓာရေဟိ သတိံ ဥပဋ္ဌာပေဟိ”တိ ဝတ္တုတ တစပဉ္စကမ္မဋ္ဌာနံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ အာစိက္ခန္တေန စ ဝဏ္ဏသဏ္ဌာနဂန္ဓာသယောကာသဝသေန အသုစိဇေဂုစ္ဆပဋိကုလဘာဝံ နိဇီဝနိဿတ္တဘာဝံ တ ဟကဋ် ကရောန္တေန န အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ သစေ ဟိ သော ပုဗ္ဗေ မဒ္ဒိတသဋ္ဌာရော ဟောတိ ဘာဝိတဘာဝနော၊ ကဏုကဝေဓာပေက္ခော ဝိယ ပရိပက္ကဂဏ္ဏော၊ သူရိယုဂ္ဂမနာပေက္ခံ ဝိယ စ ပရိဏတပဒုမံ၊ အထသ္မ အာရဒ္ဓမတ္တေ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရေ ဣန္ဒာသနိ ဝိယ ပဗ္ဗတေ ကိလေသပဗ္ဗတေ စုဏ္ဏယမာနယေဝ ဉာဏံ ပဝတ္တတိ၊ ခုရဂေယေဝ အရဟတ္တံ ဟပုဏာ တိ။ ယေ ဟိ ကေစိ ခုရဂေ အရဟတ္တံ ပတ္တာ၊ သဗ္ဗေ တေ ဧဝရူပံ သဝနံ လဘိတွတ ကလ္လာဏမိတ္တေန အာစရိယေန ဒိန္နနယံ နိဿာယ နော အနိဿာယ။ တသ္မာသ္မ အာဒိတောဝ ဧဝရူပိ ကထာ ကထေတဗ္ဗောတိ။

ကေသေသု ပန ဩရောပိတေသု ဟလိဒ္ဓိစုဏ္ဏေန တ ဂန္ဓစုဏ္ဏေန တ သိသဉ္စ သရိရဉ္စ ဥပ္ပဋေတွတ ဂိဟိဂန္ဓံ အပနေတွတ ကာသာယာနိ တိက္ခတ္တံ၊ တ ဒ္ဓဝိက္ခတ္တံ၊ တ သကံ တ ပဋိကဟေတဗ္ဗော။ အထာပိဿ ဟတ္ထေ အဒ တွတ အာစရိယော တ ဥပဇ္ဈာယော တ သယမေဝ အတ္ထဒေတိ၊ ဝဋ္ဋတိ။ သစေပိ အညံ ဒဟရံ တ သာမဏေရံ တ ဥဟသ ကံ တ အာဏာပေတိ “အာဝုသော၊ ဧတာနိ ကာသာယာနိ ဂဟေတွတ ဧတံ အတ္ထဒေဟိ”တိ တံယေဝ တ အာဏာပေတိ “ဧ တာနိ ဂဟေတွတ အတ္ထဒေဟိ”တိ သဗ္ဗံ ဝဋ္ဋတိ။ သဗ္ဗံ တေန ဘိက္ခုနာဝ ဒိန္နံ ဟောတိ။

ယံ ပန နိတသနံ တ ဟရုပနံ တ အနာဏတ္တိယာ နိတသေတိ တ ဟရုပတိ တ၊ တံ အပနေတွတ ပုန အတဗ္ဗံ။ ဘိက္ခုနာ ဟိ သဟတ္ထေန တ အာဏတ္တိယာ တ ဒိန္နမေဝ ကာသာဝံ ဝဋ္ဋတိ၊ အဒိန္နံ န ဝဋ္ဋတိ၊ သစေပိ တဿေဝ သန္တကံ ဟောတိ၊ ကော ပန တဒေ ဥပဇ္ဈာယမူလကေ! အယံ “ပဌမံ ကေသမသ္မံ၊ ဩဟာရေတွတ ကာသာယာနိ ဝတ္တာနိ အစ္စ ဆာအပေတွတ ဧကံသံ ဥတ္တရာသဋ် ကာရာပေတွတ”တိ ဧတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော။

ဘိက္ခုနံ ဟဒေ ဝန္ဓာပေတွတ တိ ယေ တတ္ထ သန္နိပတိတာ ဘိက္ခု၊ တေသံ ဟဒေ ဝန္ဓာပေတွတ; အထ သရဏဂ္ဂ ဂဟဏတ္ထံ ဥက္ကဋ်ကံ နိသီအပေတွတ အဉ္စလိ ပဂ္ဂဏ္ဍဟာပေတွတ ဧဝံ ဝဒေဟိတိ ဝတ္တဗ္ဗော။ “ယမဟံ ဝဒမိ၊ တံ ဝ ဒေဟိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ အထသ္မ ဥပဇ္ဈာယေန တ အာစရိယေန တ “ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ”တိအာဒိနာ နယေန သရဏာ နိ အတဗ္ဗာနိ ယထာဝုတ္တပဋိဟဋ်ယာဝ န ဥပ္ပဋိဟဋ်ယာ။ သစေ ဟိ ဧကပဒမိ ဧကက္ခရမ္ပိ ဥပ္ပဋိဟဋ်ယာ ဒေတိ၊ ဗုဒ္ဓံ သရဏံယေဝ တ တိက္ခတ္တံ၊ ဒတွတ ပုန ဣတရေသု ဧကေကံ တိက္ခတ္တံ၊ ဒေတိ၊ အဒိန္နာနိ ဟောန္တိ သရဏာနိ။

ဣမဉ္စ ပန သရဏဂမနူပသမ္ပဒံ ပဋိက္ခိပိတွတ အနညာတဥပသမ္ပာ အကေတော သုဒ္ဓိယာ ဝဋ္ဋတိ။ သာမဏေရပဗ္ဗ ဗဇ္ဇာ ပန ဉာတောသုဒ္ဓိယာဝ ဝဋ္ဋတိ၊ နော ဧကေတော သုဒ္ဓိယာ။ တသ္မာ ဥပသမ္ပာယ သစေ အာစရိယော ဉတ္တိအေ သဉ္စေဝ ကမ္မတစာအေသဉ္စ ဝဇ္ဇေတွတ ကမ္ပံ ကရောတိ၊ သုကတံ ဟောတိ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ပန ဣမာနိ တိဏိ သရဏာနိ ဗုကာရကောရာဒိနံ ဗုဒ္ဓနာနံ ဌာနကရဏသမ္ပဒံ အဟာပေန္တေနေဝ အာစရိယေနပိ အန္တေတသိကေနပိ ဝတ္တဗ္ဗာနိ။ သစေ အာစရိယော ဝတ္တံ၊ သက္ကောတိ၊ အန္တေတသိကော န သက္ကောတိ; အန္တေတသိကော တ သက္ကောတိ၊ အာစရိယော န သက္ကောတိ; ဥဘောပိ တ န သက္ကောန္တိ၊ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန ဥဘောပိ သက္ကောန္တိ၊ ဝဋ္ဋတိ။

ဣမာနိ စ ပန ဒဒမာနေန “ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ”တိ ဧဝံ ဧကသမ္ပန္နာနိ အနုနာသိကန္တာနိ တ ကတွတ အတဗ္ဗာနိ၊ “ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ”တိ ဧဝံ ဝိစိန္တိတွတ မကာရန္တာနိ တ ကတွတ အတဗ္ဗာနိ။ အန္တကဋ္ဌကထာယံ နာမံ သာဝေတွ တ “အဟံ ဘန္တေ ဗုဒ္ဓရက္ခိတော ယာဝဇီဝံ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ဧကအဋ္ဌကထာယမ္ပိ နတ္ထိ၊ ဟဋ္ဌိယမ္ပိ န ဝုတ္တံ၊ တေသံ ရုစိမတ္တမေဝ၊ တသ္မာ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ န ဟိ တထာ အဝဒန္တသ္မ သရဏံ ကုပ္ပတိတိ။

အနုဇာနဗိ ဘိက္ခုဝေ ဣမေဟိ တိဟိ သရဏဂမနေဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပသမ္ပဒ နိဗ္ဗာနမဟိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိတိ အာဒိဟိ ဧဝံ တိက္ခတ္တံ၊ ဥဘတောသုဒ္ဓိယာ ဝုတ္တေဟိ တိဟိ သရဏဂမနေဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇံ ဥပသမ္ပဒ နိဗ္ဗာနမဟိ တိ အတ္ထော။ တတ္ထ ယသ္မာ ဥပသမ္ပဒ ပရတော ပဋိက္ခိတ္တာ၊ တသ္မာ သာ ဧတရဟိ သရဏမတ္ထေန န ရဟ တိ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ပန ယသ္မာ ပရတော “အနုဇာနဗိ၊ ဘိက္ခုဝေ၊ ဣမေဟိ တိဟိ သရဏဂမနေဟိ သာမဏေရပဗ္ဗဇ္ဇံ” နိ အနုညာတာ ဧဝံ၊ တသ္မာ သာ ဧတရဟိ သရဏမတ္ထေန ရဟတိ။ ဧတ္တာဝတာ ဟိ သာမဏေရဘူမိယံ ပတိဋ္ဌိတော ဟောတိ။

သစေ ပနေသ မတိမာ ဟောတိ ပဏ္ဍိတဇာတိကော၊ အထသ္မ တသ္မိယေဝ ဌာနေ သိက္ခာပအနိ ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗာနိ။ ကထံ? ယထာ ဘဂဝတာ ဥဒ္ဓိဌာနိ။ ဝုတ္တဉ္ဇေဟတံ -

“အနုဇာနဗိ၊ ဘိက္ခုဝေ၊ သာမဏေရာနံ ဒသ သိက္ခာပအနိ၊ တေသု စ သာမဏေရေဟိ သိက္ခိတံ။ ဟဏာတိ ဟတာ ဝေရမဏီ၊ အဒိန္နာအာနာ ဝေရမဏီ၊ အဗ္ဗဟ္မစရိယာ ဝေရမဏီ၊ မုသာတအ ဝေရမဏီ၊ သုရာမေရယမဇ္ဇ ပမာဒဌာနာ ဝေရမဏီ၊ ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏီ၊ နစ္စဂိတတဒိတဝိသုကဒဿနာ ဝေရမဏီ၊ မာလာဂန္ဓဝိလေပ နဓာရဏမဏ္ဍနဝိဘူသနဌာနာ ဝေရမဏီ၊ ဥစ္စာသယနမဟာသယနာ ဝေရမဏီ၊ ဇာတရူပရဇေတပဋိဂ္ဂဟဏာ ဝေရမ ဏီ”တိ (မဟာဝ. ၁၀၆)။

အန္ဓကဌကထာယံ ပန “အဟံ၊ ဘန္တေ၊ ဣတ္ထန္နာမော ယာဝဇီဝံ ဟဏာတိဟတာ ဝေရမဏီသိက္ခာပဒံ

သမာဒိယာမိ”တိ ဧဝံ သရဏအနံ ဝိယ သိက္ခာပဒအနိဗ္ဗိ ဝုတ္တံ၊ တံ နေဝ ဟဋ္ဌိယံ န အဌကထာသု အတ္ထိ၊ တသ္မာ ယထာဟဋ္ဌိယာဝ ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗာနိ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဟိ သရဏဂမနေဟေဝ သိဒ္ဓာ၊ သိက္ခာပအနိ ပန ကေဝလံ သိက္ခာပရိပူရဏတ္တ ယံ ဇာနိတဗ္ဗာနိ။ တသ္မာ တာနိ ဟဋ္ဌိယံ အာဂတနယေန ဥဂ္ဂဟေတုံ အသက္ကောန္တသ္မ ယာယ ကာယစိ ဘာသာယ အ တ္ထဝသေနပိ အာစိက္ခိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ယာဝ ပန အတ္တနာ သိက္ခိတဗ္ဗသိက္ခာပအနိ န ဇာနာတိ၊ သတ္တဋ္ဌိပတ္တစိဝရဓာရဏ ဌာနနိသဇ္ဇာဒိသု ဟနဘောဇနာဒိဝိမိမ္မဟိ စ န ကုသလော ဟောတိ၊ တာဝ ဘောဇနသာလံ တ သလာကဘာဇနဌာနံ တ အညံ တ တထာရူပဌာနံ န ပေသေတဗ္ဗော၊ သန္တိကာဝစရောယေဝ ကာတဗ္ဗော၊ ဗာလအရကော ဝိယ ပဋိဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ သဗ္ဗမသ္မ ကပ္ပိယာကပ္ပိယံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ နိတသနဟရပနာဒိသု အာဘိသမာစာရိကေသု ဝိနေတဗ္ဗော။ တေနာပိ “အနု ဇာနဗိ၊ ဘိက္ခုဝေ၊ ဒသဟဋ္ဌေဟိ သမန္နာဂတံ သာမဏေရံ နာသေတု” နိ (မဟာဝ. ၁၀၈) ဧဝံ ပရတော ဝုတ္တာနိ ဒသ နာသနဌာနိ အာရကာ ပရိဝဇ္ဇေတွတ အာဘိသမာစာရိကံ ပရိပူရေန္တေန ဒသဝိဓေ သီလေ သာဓုကံ သိက္ခိတဗ္ဗန္တိ။

ပဗ္ဗဇ္ဇာကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယမာရကထာ

၃၅. မယ္ဇဟံ ခော ဘိက္ခုဝေ တိ မယာ ခောတိ အတ္ထော။ အထ တ ယော မယ္ဇဟံ ယောနိသော မနသိကာရော၊ တေန ဟေတုနာတိ အတ္ထော။ ပုန အနုပ္ပတ္တာ တိ ဧတ္ထ ဝိဘတ္တိ ပရိဏာမေတွတ မယာတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ဒုတိယမာရကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယကထာ

၃၆. ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယာ တိ တေ ကိရ ရာဇကုမာရာ ရူပေန စ စိတ္တေန စ ဘဒ္ဒကာ ဝဂ္ဂဗန္ဓေန စ ဝိစရန္တိ၊ တသ္မာ “ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယာ”တိ ဝုစ္စန္တိ။ တေန ဟိ တေတိ ဧတ္ထ တေကာရော နိပါတမတ္ထော။ ဓမ္မစက္ခု ဥဒဟဒိ တိ ကေသဉ္စိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ၊ ကေသဉ္စိ သကအာကမိမဂ္ဂေ၊ ကေသဉ္စိ အနာကမိမဂ္ဂေ ဥဒဟဒိ။ တယောပိ ဟိ ဧတေ မဂ္ဂ “ဓမ္မစက္ခု”တိ ဝုစ္စန္တိ။ တေ ကိရ တုဏ္ဍိလဇာတကေ တိသဓုတ္တာ အဟေသုံ၊ အထ တုဏ္ဍိလောတဒံ သုတွတ ပဉ္စ သီလာနိ ရက္ခိသု၊ ဣဒံ နေသံ ပုဗ္ဗကမ္မံ။

ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥရုဝေလဟဋ္ဌိဟာရိယကထာ

၃၇. ပမုခေတိ ပုဗ္ဗဌမော။ ဟမောက္ခော တိ ဥတ္တမော ဝိသုဒ္ဓိပညော။

၃၈. အနုပဟတ္တာ တိ အဝိနာသေတွတ။ တေသော တေဇ္ဇန္တိ အတ္တနော တေဇေန နာဂဿ တေဇံ။ ပရိယာဒိယေယှ ယန္တိ အဘိဘဝေယှံ၊ ဝိနာသေယှံ တတိ။ မက္ခန္တိ ကောဓံ။ နတေဝဝံ စ ခော အရဟာ ယထာ အဟန္တိ အတ္တာနံ “အရဟာ အဟ”န္တိ မညမာနော ဝဒတိ။

၃၉. နေရုဇ္ဈရာယံ ဘဂတ တိအာဒိကာ ကထာယော ပစ္ဆာ ပက္ခိတ္တာ။

၄၄-၉. ဝိဿဇေယျန္တိ သုက္ခာပနတ္တယ ပသာရေတွတ ဌပေယျန္တိ အတ္တော။ “ဘန္တေ အာဟရ ဟတ္တ”န္တိ ဧဝံ ဝဒန္တော ဝိယ ဩဏတောတိ အာဟရဟတ္တော။ ဥပ္ပောဇေတွတ တိ ဝိဿဇေတွတ။ မန္ဒာမုခိ ယောတိ အဂ္ဂိဘာဇနာနိ ဝုစ္ဆန္တိ။

၅၁. စိရပဋိကာတိ စိရကာလတော ပဋ္ဌာယ။

၅၂. ကေသမိဿန္တိ အာဒိသု ကေသာ ဧဝ ကေသမိဿံ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ဓာရိကာဇ္ဇန္တိ ဓာရိဘာရော။

ဥရုဝေလဟဋ္ဌိဟာရိယကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဗိမ္ဗိသာရသမာဂမကထာ

၅၅. လဋ္ဌိဝနေတိ တာလုယျာနေ။ သုပ္ပတိဌေ စေတိယေ တိ အညတရသ္မိ ဝဋ္ဋရက္ခေ; တဿ ကိရေတံ နာမံ။ ၃ တဒသနဟုတေဟိတိ ဧတ္ထ ဧကံ နဟုတံ ဒသသဟဿာနိ။ အဇ္ဈဘာသီ တိ တေသံ ကဋ္ဌာစ္ဆေဒနတ္ထံ အဘာသိ။

ကိသကောဝအနောတိ တာပသစရိယာယ ကိသသရိရတ္တာ “ကိသကော”တိ လဒ္ဓနာမာနံ တာပသာနံ ဩတဒကော အနုသာသကော သမာနောတိ အတ္တော။ အထ တ သယံ ကိသကော တာပသော သမာနော ဝအနော စ အညေ ဩဝဒန္တ တော အနုသာသန္တောတိပိ အတ္တော။ ကထံ ပဟိနန္တိ ကေန ကာရဏေန ပဟိနံ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ - “တွဝံ ဥရုဝေ လတသိအဂ္ဂိပရိစာရကာနံ တာပသာနံ သယံ ဩတအစရိယော သမာနော ကိ ဒိသုတ ပဟာသိ၊ ပုစ္ဆမိ တံ ဧတမတ္ထံ ကေန ကာရဏေန တဝ အဂ္ဂိဟုတ္တံ ပဟိနံ”န္တိ။

ဒုတိယကထာယ အယမတ္တော - ဧတေ ရူပဒိကေ ကာမေ ဣတ္ထိယော စ ယညာ အဘိဝဒန္တိ၊ သုတဟံ ဧတံ သဗ္ဗ ဗမ္ဗိ ရူပဒိကံ ကာမပ္ပဘေဒံ ခန္တုပဓိသု မလန္တိ ဥတ္တတ ယသ္မာ ဣမေ ယိဋ္ဌဟုတပ္ပဘေဒာ ယညာ မလမေဝ ဝဒန္တိ၊ တသ္မာ န ယိဋ္ဌေ န ဟုတေ အရဋ္ဌိ; ယိဋ္ဌေ တ ဟုတေ တ နာဘိရမိန္တိ အတ္တော။

တတိယကထာယ - အထ ကောစရဟိတိ အထ က္ခဝစရဟိ။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ။

စတုတ္ထကထာယ - ပဒန္တိ နိဗ္ဗာနပဒံ။ သန္တသဘာဝတာယ သန္တိ ။ ဥပဓိနံ အဘာဝေန အနုပဓိကံ။ ရာဂကိဉ္ဇနာ ဒိနံ အဘာဝေန အကိဉ္ဇနံ ။ တီသု ဘဝေသု အလဂ္ဂတာယ ယံ ကာမဘဝံ ယညာ ဝဒန္တိ၊ တသ္မိမ္ပိ ကာမဘဝေ အသတ္တံ။ ဇာတိဇရာမရဏာနံ အဘာဝေန အနုညထာဘာဝိ။ အတ္တနာ ဘာဝိတေန မဂ္ဂေနဝ အဓိဂန္တုပ္ပံ၊ န အညေန ကေနစိ အဓိဂ မေတဗ္ဗန္တိ အနုညနေယျံ ။ ယသ္မာ ဤဒိသံ ပဒမဒ္ဒသံ၊ တသ္မာ န ယိဋ္ဌေ န ဟုတေ အရဋ္ဌိ။ တေန ကိ ဒေသ္မေတိ? ယော အဟံ ဒေဝမနုဿလောကသမ္ပတ္တိသာဓကေ န ယိဋ္ဌေ န ဟုတေ အရဋ္ဌိ၊ သော ကိ ဝက္ခာမိ “ဧတ္ထ နာမ မေ ဒေဝ မနုဿလောကေ ရတော မနော”တိ။

၅၆. ဧဝံ သဗ္ဗလောကေ အနဘိရတိဘာဝံ ပကာသေတွတ အထ ခော အာယသ္မာ ဥရုဝေလကဿဟေ “သာဝကော ဟမသ္မိ”တိ ဧဝံ ဘဂဝတော သာဝကဘာဝံ ပကာသေသိ။ တဉ္စ ခော အာကာသေ ဝိဝိဓာနိ ဟဋ္ဌိဟာရိယာနိ ဒဿေတွတ။ ဓမ္မစက္ခုန္တိ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏံ။

၅၇. အဿာသကာ တိ အာသီသနာ; ပတ္တနာတိ အတ္တော။ ဒောဟံ ဘန္တေ တိ ဧတ္ထ ပန ကိဉ္စာပိ မဂ္ဂပ္ပဋိ ဝေဓေနေဝဿ သိဒ္ဓံ သရဏဂမနံ, တတ္ထ ပန နိစ္ဆယဂမနမေဝ ဂတော, ဣဒါနိ တစာယ အတ္တသန္နိယာတနံ ကရော တိ။ မဂ္ဂဝေသေနတယံ နိယတသရဏတံ ပတ္တော, တံ ပရေသံ တစာယ ဟကဋ္ဌိ ကရောန္တော ပဏိဟတဂမနဉ္စ ဂစ္ဆန္တော ဧဝံ ဝဒတိ။

၅၈. သိင်္ဂိနိက္ခသဝဏ္ဏော တိ သိင်္ဂိသုဝဏ္ဏနိက္ခေန သမာနဝဏ္ဏော။ ဒသတသောတိ ဒသသု အရိယတသေသု ဝုတ္တ တသော။ ဒသဓမ္မဝိဒူတိ ဒသကမ္မပထဝိဒူ။ ဒသဘိ စူပေတောတိ ဒသဟိ အသေက္ခေဟိ အဂ္ဂေဟိ ဥပေတော။ သဗ္ဗမိဒန္တ တောတိ သဗ္ဗေသု ဒန္တော; ဘဂဝတော ဟိ စက္ခုအာဒီသု ကိဉ္စိ အဒန္တံ နာမ နတ္ထိ။

၅၉. ဘဂဝန္တံ ဘုတ္တာဝိ ဩနိတပတ္တဟဏိ ဧကမန္တံ နိသီဒိ တိ ဘဂဝန္တံ ဘုတ္တဝန္တံ ပတ္တတော စ အပနီ တဟဏိ သလ္လက္ခေတွတ ဧကသ္မိံ ပဒေသေ နိသီဒိတိ အတ္တော။ အတ္ထိကာနံ နိဗ္ဗာဘိတဒနဂမနေန စ ဓမ္မသဝနေ န စ အတ္ထိကာနံ။ အဘိက္ကမနီယ နိ အဘိဂန္တံ သက္ကဏေယျံ။ အဟာကိဏ္ဏံ နိ အနာကိဏ္ဏံ။ အပ္ပသဒ္ဓံ နိ ဝစနသဒ္ဓေန အပ္ပသဒ္ဓံ။ အပ္ပနိဗ္ဗောသ နိ နဂရနိဗ္ဗောသသဒ္ဓေန အပ္ပနိဗ္ဗောသံ။ ဝိဇနတတန္တိ အနုသဉ္စရဏဇန သ္မ သရိရတတေန ဝိရဟိတံ။ “ဝိဇနတဒ”န္တိပိ ဟဌော; အန္တော ဇနတဒေန ရဟိတန္တိ အတ္တော။ “ဝိဇနဟတ”န္တိ ပိ ဟဌော; ဇနသဉ္စာရဝိရဟိတန္တိ အတ္တော။ မနုဿရာဟသေယျက နိ မနုဿာနံ ရဟဿကိရိယဌာနိယံ။ ပဋိ သလ္လာနသာရုပ္ပန္တိ ဝိဝေကာနုရူပံ။

ဝိမ္ဗဝိသာရသမာဂမကထာ နိဋ္ဌိတာ။

သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနပဗ္ဗဇ္ဇာကထာ

၆၀. သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာ တိ သာရိပုတ္တော စ မောဂ္ဂလ္လာနော စ။ တေဟိ ကတိကာ ကတာ ဟောတိ “ယော ပဌမံ အမတံ အဓိဂစ္ဆတိ, သော အာရောစေတူ” တိ တေ ကိရ ဥဘောပိ ဂိဟိကာလေ ဥပတိဿော ကောလိတော တိ ဧဝံ ပညာယမာနနာမာ အမုတေယျသတမာဏဝကပရိတရာ ဂိရဂ္ဂသမဇ္ဇံ အဂမံသု။ တတူ နေသံ မဟာဇနံ ဒိသုတ ဧတဒဟောသိ - “အယံ နာမ ဧဝံ မဟာသတ္တနိကာယော အပ္ပတ္တေ ဝဿသတေ မရဏမုခေ ပတိဿတိ”တိ။ အထ ဥ ဘောပိ ဥဋ္ဌိတာယ ပရိသာယ အညမညံ ပုစ္ဆိတွတ ဧကဇ္ဈာသယာ ပစ္စုပ္ပန်တမရဏသညာ သမ္ပန္တိယံသု “သမ္ပ မရ ဏေ သတိ အမတေနာပိ ဘဝိတဗ္ဗံ, ဟန္တ မယံ အမတံ ပရိယေသာမာ”တိ အမတပရိယေသနတ္ထံ သဉ္စယဿ ဆန္ဒပရိ ဗ္ဗာဧကဿ သန္တိကေ သပရိသာ ပဗ္ဗဇိတွတ ကတိဟဟေနေဝ တဿ ဉာဏဝိသယေ ဟရံ ဂန္တတ အမတံ အပသု သန္တာ ပုစ္ဆိသု “ကိ န ခော, အာစရိယ, အညောပေတ္တ သာရော အတ္ထိ”တိ? “နတ္တာဝသော, ဧတ္တကမေဝ ဣဒ”န္တ တိ စ သုတွတ “တုစ္ဆံ ဣဒ အဝသော နိဿာရံ, ယော အနိ အမေဟသု ပဌမံ အမတံ အဓိဂစ္ဆတိ, သော ဣတရဿ အာရောစေတူ”တိ ကတိကံ အကံသု။ တေန ဝုတ္တံ - “တေဟိ ကတိကာ ကတာ ဟောတိ”တိအာဒိ။

ဟသာဒိကေန အဘိက္ကန္တေနာ တိအာဒီသု ဣတ္ထမ္ပူတလက္ခဏေ ကရဏဝစနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အတ္ထိကေဟိ ဥ ပညာတံ မဂ္ဂန္တိ ဧတံ အနုဗန္ဓနဿ ကာရဏဝစနံ; ဣဒဉ္စဟိ ဝုတ္တံ ဟောတိ - “ယံနုနာဟံ ဣမံ ဘိက္ခု ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိ တော အနုဗန္ဓေယျံ, ကသ္မာ ? ယသ္မာ ဣဒံ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော အနုဗန္ဓနံ နာမ အတ္ထိကေဟိ ဥပညာတံ မဂ္ဂံ ဉာ တော စေဝ ဥပဂတော စ မဂ္ဂေ”တိ အတ္တော။ အထ တ အတ္ထိကေဟိ အမေဟဟိ “မရဏေ သတိ အမတေနာပိ ဘဝိ တဗ္ဗ”န္တိ ဧဝံ ကေဝလံ အတ္ထိတိ ဥပညာတံ နိဗ္ဗာနံ နာမ, တံ မဂ္ဂန္တော ပရိယေသန္တောတိ ဧဝေမ္ပတ္တ အတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ပိဏ္ဏဟတံ အာအာယ ပဋိက္ကမိ တိ သုဒိန္နကဏ္ဍေ ဝုတ္တပ္ပကာရံ အညတရံ ကုဋမူလံ ဥပသန္တမိတွတ နိသီဒိ။ သာရိပုတ္တောပိ ခော “အကာလော ခော တာဝ ပညာ ပုစ္ဆိတု”န္တိ ကာလံ အာဂမယမာနော ဧကမန္တံ ဌတွတ ဝုတ္တပ

ဦးပုဂ္ဂိုလ်တို့က ကတဘတ္တကိစ္စသို့ ထေရ်သို့ အတ္တနော ကမဏ္ဍလုတော ဥဒကံ ဒတွတ ဓောတဟတ္တဟဒေန ထေရေန သဒ္ဓိံ ပဋိသန္ဓရံ ကတွတ ပဉ္စဟံ ပုစ္ဆိ။ တေန ဝုတ္တံ - “အထ ဓော သာရိပုတ္တော ပရိဗ္ဗာဇကော”တိအာဒိ။ န တာဟံ သက္ကောမီ တံ န တေ အဟံ သက္ကောမီ။ ဧတ္တ စ ပဋိသန္ဓိအပ္ပတ္တော ထေရော န ဧတ္တကံ န သက္ကောတိ။ အထ ဓော ဣမသ္မ ဓမ္မကရံ ဥပ္ပာဒေဿာမီတိ သဗ္ဗာကာရေန ဗုဒ္ဓဝိသယေ အဝိသယဘာဝံ ဂဟေတွတ ဧဝ မာဟ။

ယေ ဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘတ တိ ဟေတုပ္ပဘတ နာမ ပဉ္စက္ခန္ဓာ; တေနသ္မ ဒုက္ခသစ္စံ ဒဿေတိ။ တေသံ ဟေတု တထာဂတော အာဟာတိ တေသံ ဟေတု နာမ သမုဒယသစ္စံ; တဉ္စ တထာဂတော အာဟာတိ ဒဿေတိ။ ယော နိရောဓောတိ တေသံ ဥဘိန္နမ္ပိ သစ္စာနံ ယော အပ္ပဝတ္တိနိရောဓော; တဉ္စ တထာဂတော အာဟာတိ အတ္တော။ တေနသ္မ နိရောဓသစ္စံ ဒဿေတိ။ မဂ္ဂသစ္စံ ပနေတ္ထ သရူပတော အဒဿိတမ္ပိ နယတော ဒဿိတံ ဟောတိ, နိရောဓေ ဟိ ဝုတ္တေ တဿ သမ္မာပကော မဂ္ဂေ ဝုတ္တောဝ ဟောတိ။ အထ တ တေသဉ္စ ယော နိရောဓော တိ ဧတ္တ တေသံ ယော နိရောဓော စ နိရောဓုဟယော စာတိ ဧဝံ ဒေဝပိ သစ္စာနိ ဒဿိတာနိ ဟောန္တိတိ။ ဣဒါနိ တမေဝတ္ထံ ပဋိဟ ဒေန္တော အာဟ - “ဧဝံတဒီ မဟာသမဏော”တိ။

ဧသေဝ ဓမ္မော ယဒိ တာဝဒေတ တိ သစေပိ ဣတော ဥတ္တရိ နတ္ထိ, ဧတ္တကမေဝ ဣဒံ သောတာပတ္တိဖလမတ္တမေဝ ပတ္တဗ္ဗံ, တထာပိ ဧသော ဧဝ ဓမ္မောတိ အတ္တော။ ပစ္စုပ္ပတ္တ ပဒမသောက နိဗ္ဗာန် ယံ မယံ ပရိယေသမာနာ ဝိစရာမ, တံ ပဒမသောကံ ပဋိဝိဒ္ဓတ္ထ တုမေဟ; ပတ္တံ တံ တုမေဟဟိတိ အတ္တော။ အဒိဋ္ဌံ အပ္ပတိတံ ဗဟုကေဟိ ကပ္ပပနဟုတေဟိတိ အမေဟဟိ နာမ ဣဒံ ပဒံ ဗဟုကေဟိ ကပ္ပပနဟုတေဟိ အဒိဋ္ဌမေဝ အပ္ပတိတံ; ဣတိ တဿ ပဒဿ အဒိဋ္ဌဘာဝေန ဒီဃရတ္တံ အတ္တနော မဟာဇာနိဘာဝံ ဒီပေတိ။

၆၂. ဂမ္ဘိရေ ဉာဏဝိသယေ တိ ဂမ္ဘိရေ စေဝ ဂမ္ဘိရသ္မ စ ဉာဏသ္မ ဝိသယဘူတေ။ အနုတ္တရေ ဥပဓိသဋ္ဌယေတိ နိဗ္ဗာနေ။ ဝိမုတ္တေ တိ တအရမ္မဏာယ ဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တေ။ ဣကာသီ တိ “ဧတံ မေ သာဝကယုဂံ ဘဝိသတိ အဂ္ဂံ ဘဒ္ဒယုဂံ”န္တိ ဝဒန္တော သာဝကဟရမိညာဏေ ဣကာသီ။ သာဝ တေသံ အာယသ္မန္တာနံ ဥပသမ္ပာအဟောသီတိ သာ ဧဟိဘိက္ခုပသမ္ပာအယေဝ တေသံ ဥပသမ္ပာအဟောသီ။ ဧဝံ ဥပသမ္ပန္နေသု စ တေသု မဟာမောဂ္ဂဂလ္လာနတ္ထေရော သတ္တဟိ ဒိဝသေဟိ အရဟတ္တေ ပတိဋ္ဌိတော, သာရိပုတ္တတ္ထေရော အမုမာသေန။

အတိတေ ကိရ အနောမဒဿီ နာမ ဗုဒ္ဓော လောကေ ဥဒဟဒိ။ တဿ သရဒော နာမ တာပသော သကေ အဿမေ နာနာပုပ္ဖေဟိ မဏ္ဍပံ ကတွတ ပုပ္ဖာသနေယေဝ ဘဂဝန္တံ နိဿိအပေတွတ ဘိက္ခုသဋ္ဌဿာပိ တထေဝ မဏ္ဍပံ ကတွတ ပုပ္ဖာသနာနိ ပညပေတွတ အဂ္ဂသာဝကဘာဝံ ပတ္တေသိ။ ပတ္တယိတွတ စ သိရိဝမုသ္မ နာမ သေဋ္ဌိနော ပေသေသိ “မယာ အဂ္ဂသာဝကဌာနံ ပတ္တိတံ, တွဝမ္ပိ အာဂန္တတ္တ ဧကံ ဌာနံ ပတ္တေဟိ”တိ။ သေဋ္ဌိ နိလုပ္ပလမဏ္ဍပံ ကတွတ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသဋ္ဌံ, တတ္ထ ဘောဇေတွတ ဒုတိယသာဝကဘာဝံ ပတ္တေသိ။ တေသု သရဒတာပသော သာရိပုတ္တတွထေရော ဇာတော, သိရိဝမုမော မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရောတိ ဣဒံ နေသံ ပုပ္ဖကမ္ပံ။

၆၃. အပုတ္တကတာယာ တိအာဒိသု ယေသံ ပုတ္တာ ပဗ္ဗဇန္တိ, တေသံ အပုတ္တကတာယ။ ယာသံ ပတိ ပဗ္ဗဇန္တိ, တာသံ ဝေဓဏ္ဍာယ ဝိတေဘာတယ။ ဥဘယေနာပိ ကုလုပစ္ဆေအာယ။ သဉ္စယာနီ တိ သဉ္စယသ္မ အန္တေတသိကာနိ။ မဂဓာနံ ဂိရိဗ္ဗဇန္တိ မဂဓာနံ ဇနပဒဿ ဂိရိဗ္ဗဇန္တိ နဂရံ။ မဟာဝီရာတိ မဟာဝီရိယဝန္တော။ နယမာနာနန္တိ နယမာနေသု။ ဘုမ္မတ္ထေ သာမိဝစနံ, ဥပယောဂတ္ထေ တ။ ကာ ဥဿယာ ဝိဇာနတန္တိ ဓမ္မေန နယန္တိတိ ဧဝံ ဝိဇာနန္တာနံ ကာ ဣသု သာ။

သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနပဗ္ဗဇာကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပဇ္ဈာယဝတ္တကထာ

၆၄-၅. အနုပဇ္ဈာယကာ တိ ဝဇ္ဇာဝဇ္ဇံ ဥပနိဇ္ဈာယကေန ဂရုနာ ဝိရဟိတာ။ အနာကပ္ပသမ္ပန္နာ တိ န အာကပ္ပေန သမ္ပန္နာ; သမဏသာရုပ္ပာစာရိရဟိတာတိ အတ္တော ။ ဥပရိဘောဇနေတိ ဘောဇနသ္မ ဥပရိ။ ဥတ္တိဋ္ဌပတ္တိ နိဗ္ဗာန်

ပိဏ္ဏာယ စရဏကပတ္တံ။ တသ္မိဉ္ဇဟိ မနုဿ ဥစ္စိဋ္ဌသညိနော၊ တဿ ဥတ္တိဋ္ဌပတ္တန္တိ ဝုတ္တံ။ အထ တ ဥဋ္ဌ
ဌဟိတုတ ပတ္တံ ဥပနာမေန္တိတိ ဧဝမေတ္တ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အနဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဥပဇ္ဈာယန္တိ ဥပဇ္ဈာယံ
ဂဟေတု အနဇာနာမိတိ အတ္ထော။ ပုတ္တစိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေသ္မတိ တိ ပုတ္တော မေ အယန္တိ ဧဝံ ဂဟေသ္မိတပေမဝ
သေန စိတ္တံ ဥပဋ္ဌပေသ္မတိ။ ဧသ နယော ဒုတိယပဒေပိ။ သကရတ သပ္ပတိဿာ တိ ဂရုဘာဝဇ္ဇေဝ ဇေဋ္ဌကဘာဝဉ္ဇ
စ ဥပဋ္ဌပေတုတ။ သဘာဂဝုတ္တိနော တိ သဘာဂဓိဝိကာ။ သာဟူတိ တတိအာဒိနိ ပဉ္စ ပအာနိ ဥပဇ္ဈာယဘာဝသမ္ပုဋ္ဌိန
ဝေဝစနာနိ။ ကာယေန ဝိညာပေတိတိ ဧဝံ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေန “ဥပဇ္ဈာယော မေ ဘန္တေ ဟောဟိ”တိ တိက္ခတ္တံ ဝုတ္တ
တေ သစေ ဥပဇ္ဈာယော “သာဟူ”တိအာဒိသု ပဉ္စသု ပဒေသု ယဿ ကဿစိ ပဒဿ ဝသေန ကာယေန တ တစာယ
တ ကာယတစာဟိ တ “ဂဟိတော တယာ ဥပဇ္ဈာယော”တိ ဥပဇ္ဈာယဂ္ဂဟဏံ ဝိညာပေတိ၊ ဂဟိတော ဟောတိ ဥပဇ္ဈာ
ယော။ ဣဒမေဝ ဟိ ဧတ္တ ဥပဇ္ဈာယဂ္ဂဟဏံ၊ ယဒိဒံ ဥပဇ္ဈာယဿ ဣမေသု ပဉ္စသု ပဒေသု ယဿ ကဿစိ ပဒသု
သ တစာယ တ သာဝနံ ကာယေန တ အတ္တဝိညာပနန္တိ။ ကေစိ ပန သာရူတိ သမ္ပုဋ္ဌိနံ သန္ဓာယ ဝဒန္တိ။ န တံ ပမာ
ဏံ၊ အာယာစနအနမတ္တေန ဟိ ဂဟိတော ဟောတိ ဥပဇ္ဈာယော၊ န ဧတ္တ သမ္ပုဋ္ဌိနံ အင်္ဂံ။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကေနာပိ န
ကေဝလံ ဣမိနာ မေ ပဒေန ဥပဇ္ဈာယော ဂဟိတောတိ ဉာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ “အဇ္ဇတဂ္ဂေ အနိ ထေရော မယ္ဗဟံ ဘာရော၊ အဟ
မ္ပိ ထေရဿ ဘာရော”တိ ဣဒမ္ပိ ဉာတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၆၆. တတူယံ သမ္မာဝတ္တနာ တိ ယံ ဝုတ္တံ သမ္မာ ဝတ္တိတဗ္ဗန္တိ၊ တတူ အယံ သမ္မာဝတ္တနာ။ ကာလဿေ
ဝ ဥဋ္ဌာယ ဥပဟာနာ ဩမုဋ္ဌိတွတတိ သစဿ ပစ္စုသကာလေ စဉ္စမနတ္တယ တ ဓောတဟဒပရိဟရဏတ္တယ
တ ပဋိမုက္ကာ ဥပဟာနာ ဟဒဂတာ ဟောန္တိ၊ တာ ကာလဿေဝ ဥဋ္ဌာယ အပနေတုတ။ ဒန္တကဋ္ဌံ အတဗ္ဗန္တိ မဟ
န္တိ မဇ္ဈိမံ ဒုဒ္ဒကန္တိ တိဏိ ဒန္တကဋ္ဌာနိ ဥပနေတုတ တတော ယံ တိဏိ ဒိဝသာနိ ဂဏ္ဍဟာတိ၊ စတုတ္ထဒိဝသတော ပဋ္ဌာ
ယ တာဒိသမေဝ အတဗ္ဗန္တိ။ သစေ အနိယမံ ကတွတ ယံ တ တံ တ ဂဏ္ဍဟာတိ၊ အထ ယာဒိသံ လဘတိ တာဒိသံ အတဗ္ဗန္တိ။

မုခောဒကံ အတဗ္ဗန္တိ သိတဉ္စ ဥဏ္ဍဟဉ္စ ဥဒကံ ဥပနေတုတ တတော ယံ တိဏိ ဒိဝသာနိ ဝဋ္ဋဇ္ဇေတိ၊ စတုတ္ထဒိဝသ
တော ပဋ္ဌာယ တာဒိသမေဝ မုခောဒကံ အတဗ္ဗန္တိ။ သစေ အနိယမံ ကတွတ ယံ တ တံ တ ဂဏ္ဍဟာတိ၊ အထ ယာဒိသံ
လဘတိ တာဒိသံ အတဗ္ဗန္တိ။ သစေ ဒုဝိမိဓိ ဝဋ္ဋဇ္ဇေတိ၊ ဒုဝိမိဓိ ဥပနေတု။ ဥဒကံ မုခောဒကံ ဥပနေတုတ ဝစ္စကုဋ္ဌိ
တော ပဋ္ဌာယ သမ္ပုဋ္ဌိတဗ္ဗန္တိ။ ထေရေ ဝစ္စကုဋ္ဌိ ဂတေ ပရိဝေဏံ သမ္ပုဋ္ဌိတဗ္ဗန္တိ၊ ဧဝံ ပရိဝေဏံ အသုညံ ဟောတိ။ ထေ
ရေ ဝစ္စကုဋ္ဌိတော အနိက္ခန္တေယေဝ အာသနံ ပညပေတဗ္ဗန္တိ။ သရိရဂ္ဂိစိ ကတွတ အာဂန္တုတ တသ္မိ နိသိန္နဿ
“သစေ ယာဂု ဟောတိ”တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တဝတ္တိ ကာတဗ္ဗန္တိ။ ဥဏ္ဍာဟေ တိ ကေနစိ ကစဝရေန သင်္ဂိဏ္ဏော၊
သစေ ပန အညော ကစဝရော နတ္တိ၊ ဥဒကဖုသိတာနေဝ ဟောန္တိ၊ ဟတ္ထေနပိ ပမဇ္ဇိတဗ္ဗော။

သဂုဏံ ကတွတတိ ဒေဝ စိဝရာနိ ဧကတော ကတွတ၊ တာ ဧကတော ကတာ ဒေဝပိ သဏ္ဌာဋ္ဌိယော အတဗ္ဗန္တိ။ သဗ္ဗဉ္ဇ
ဟိ စိဝရံ သဏ္ဌာဋ္ဌိတတ္တာ “သဏ္ဌာဋ္ဌိ”တိ ဝုတ္တတိ။ တေန ဝုတ္တံ - “သဏ္ဌာဋ္ဌိယော အတဗ္ဗန္တိ”တိ။ နာတိဒူရေ ဂန္တဗ္ဗံ
နာစာသန္ဓေတိ ဧတ္တ သစေ ဥပဇ္ဈာယံ နိဝတ္တိတွတ ဩလောကေန္တိ ဧကေန တ ဒုဝိဟိ တ ပဒဝိတိဟာရေဟိ သမ္မာ
ပုဏ္ဏာတိ၊ ဧတ္တာဝတာ နာတိဒူရေ နာစာသန္ဓေ ဂတော ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။ ပတ္တပရိယာပန္နံ ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗန္တိ
သစေ ဥပဇ္ဈာယေန ဘိက္ခာစာရေ ယာဂုယာ တ ဘတ္တေ တ လဒ္ဓေ ပတ္တော ဥဏ္ဍေဟာ တ ဘာရိကော တ ဟောတိ၊
အတ္တနော ပတ္တံ တဿ ဒတွတ သော ပတ္တော ဂဟေတဗ္ဗောတိ အတ္တော။ န ဥပဇ္ဈာယဿ ဘဏမာနဿ အန္တ
တရန္တရာ ကထာ ဩပာတေတဗ္ဗောတိ အန္တရယာရေ တ အညတူ တ ဘဏမာနဿ အနိဋ္ဌိတေ တဿ ဝစနေ
အညာ ကထာ န သမုဋ္ဌာပေတဗ္ဗန္တိ။ ဣတော ပဋ္ဌာယ စ ပန ယတ္ထ ယတ္ထ နကာရေန ပဋိသေခေ ကရိယတိ၊ သဗ္ဗတွ
ထ ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ။ အယဉ္ဇဟိ ခန္ဓကမ္မတာ။ အာပတ္တိသာမန္တာ ဘဏမာနော တိ ပဒသောဓမ္မဒုဋ္ဌုလ္လာ
ဒိဝသေန အာပတ္တိယာ အာသန္နတစံ ဘဏမာနော။ နိတရေတဗ္ဗော တိ “ကိ ဘန္တေ ဤဒိသံ နာမ ဝတ္တံ ဝဋ္ဋတိ၊ အာပ
တ္တိ န ဟောတိ”တိ ဧဝံ ပုစ္ဆန္တေန ဝိယ တရေတဗ္ဗော။ တရေသ္မာမိတိ ပန ကတွတ “မဟလ္လက၊ မာ ဧဝံ
ဘဏာ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗော။

ပဌမတရံ အာဂန္တုတ တိ သစေ အာသန္ဓေ ကမော ဟောတိ၊ ဝိဟာရေ တ ဂိလာနော ဘိက္ခု ဟောတိ၊ ကမတော ပဌမ
တရံ အာဂန္တု။ သစေ ဒူရေ ကမော ဟောတိ၊ ဥပဇ္ဈာယေန သဒ္ဓိ အာဂစ္ဆန္တေ နတ္တိ၊ တေနေဝ သဒ္ဓိ ကမတော နိ
က္ခမိတွတ စိဝရေန ပတ္တံ ဝေဌေတွတ အန္တရာမဂ္ဂတော ပဌမတရံ အာဂန္တု။ ဧဝံ နိဝတ္တန္တေန ပဌမတရံ အာဂန္တု

တုတ အာသနပညာပနာဒိ သဗ္ဗံ ကိစ္စံ ကာတဗ္ဗံ။ သိန္နံ ဟောတီ တိ တိန္တံ သေဒဂ္ဂဟိတံ။ စတုရဂ္ဂလံ ကဏ္ဍံ ဥဿာ
ရေတွတတိ ကဏ္ဍံ စတုရဂ္ဂလပုမာဏံ အတိရေကံ ကတွတ ဧဝံ စီဝရံ သံဟရိတဗ္ဗံ။ ကိံ ကာရဏာ? မာ မဇ္ဈေ ဘဌော
အဟောသီတိ။ သမံ ကတွတ သံဟရိတဿ ဟိ မဇ္ဈေ ဘဌော ဟောတိ၊ တတော နိစ္စံ ဘိဇ္ဇမာနံ ဒုဗ္ဗလံ ဟောတိ တံ နိ
တရဏတ္ထမေတံ ဝုတ္တံ။ တဿ ယထာ အဇ္ဇ ဘဂ္ဂဌာနေယေဝ သေဝ န ဘိဇ္ဇတိ၊ တထာ ဒိဝသေ ဒိဝသေ စတုရဂ္ဂ
လံ ဥဿာရေတွတ သံဟရိတဗ္ဗံ။ ဩဘောဂေ ကာယဗန္ဓနံ ကာတဗ္ဗံ နိ ကာယဗန္ဓနံ သံဟရိတွတ စီဝရဘောဂေ ပက္ခ
ခိပိတွတ ဌပေတဗ္ဗံ။

သစေ ပိဏ္ဏဟတော ဟောတီ တိ ဧတ္ထ ယော ကမေယေဝ တ အန္တရဃရေ တ ပဋိက္ခမနေ တ ဘုဉ္ဇိတွတ အာဂ
စ္ဆတိ၊ ပိဏ္ဏံ တ န လဘတိ၊ တဿ ပိဏ္ဏဟတော န ဟောတိ၊ ကမေ အဘုတ္တဿ ပန လဒ္ဓဘိက္ခဿ တ ဟော
တိ၊ တဿ “သစေ ပိဏ္ဏဟတော ဟောတီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သစေပိ တဿ န ဟောတိ၊ ဘုဉ္ဇိတုကာမော စ ဟောတိ၊
ဥဒကံ ဒတွတ အတ္တနာ လဒ္ဓတောပိ ပိဏ္ဏဟတော ဥပနေတဗ္ဗော။ ဟနီယေန ပုစ္ဆိတဗ္ဗော တိ ဘုဉ္ဇမာနော တိက္ခတွ
တုံ “ဟနီယံ ဘန္တေ အာဟရိယတူ”တိ ဟနီယေန ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ သစေ ကာလော အတ္ထိ၊ ဥပဇ္ဈာယေ ဘုတ္တေ သယံ
ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။ သစေ ဥပကဌော ကာလော၊ ဟနီယံ ဥပဇ္ဈာယဿ သန္တိကေ ဌပေတွတ သယမ္ပိ ဘုဉ္ဇိတဗ္ဗံ။

အနန္တရဟိတာယာတိ တဋ္ဌိကဓမ္မခဏ္ဍာဒီသု ယေန ကေနစိ အနတ္တတာယ ပံသုသက္ခရမိဿာယ ဘူမိယာ ပတု
ထော န ဌပေတဗ္ဗောတိ အတ္ထော။ သစေ ပန ကာဠဝဏ္ဏကတာ တ သုဓာဗဒ္ဓာ တ ဟောတိ နိရဇမတ္တိကာ၊ တထာရူပာ
ယ ဘူမိယာ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဓောတတလိကာယပိ ဌပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပံသုရဇသက္ခရာဒီသု န ဝဋ္ဋတိ။ တတူ ပန ပဏ္ဏံ
တ အာဓာရကံ တ ဌပေတွတ တတူ နိက္ခိပိတဗ္ဗော။ ဟရတော အန္တံ ဩရတော ဘောဂ နိ ကုဒံ စီဝရဝံသာဒိနံ ဟေဋ္ဌ
ဌာ ဟတ္ထံ ပဝေသေတွတ အဘိမုခေန ဟတ္ထေန သဏိကံ နိက္ခိပနတ္တံ ဝုတ္တံ။ အန္တေ ပန ဂဟေတွတ ဘောဂေန စိ
ဝရဝံသာဒိနံ ဥပရိ နိက္ခိပန္တဿ ဘိတ္တိယံ ဘောဂေ ပဋိပညတိ၊ တဿ တထာ န ကာတဗ္ဗံ။

စုဏ္ဏံ သန္တေတဗ္ဗံ နိန္ဒဟာနစုဏ္ဏံ ဥဒကေန တေမေတွတ ပိဏ္ဏိ ကာတဗ္ဗာ။ ကေမန္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗံ နိ ဧ
ကသ္မိ နိဒ္ဒါမေ ဌာနေ ဌပေတဗ္ဗံ။ ဇန္တဃရေ ပရိကမ္မံ နာမ အဋ္ဌာရမတ္တိကဥဏ္ဍေဟာဒကအာဒိကံ သဗ္ဗံ ကိစ္စံ။ ဥဒ
ကေပိ ပရိကမ္မန္တိ အဂ္ဂပစ္စုပ္ပန်သနာဒိကံ သဗ္ဗံ ကိစ္စံ။ ဟနီယေန ပုစ္ဆိတဗ္ဗော တိ ဇန္တဃရေ ဥဏ္ဍဟသန္တာပေန ပိ
ဟသာ ဟောတိ၊ တဿ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။

သစေ ဥဿဟတီ တိ သစေ ပဟောတိ၊ န ကေနစိ ဂေလညေန အဘိဘူတော ဟောတိ၊ အဂိလာနေန ဟိ သဒ္ဓိဝိဟာရိ
ကေန သဠိဝဋ္ဋေနာပိ သဗ္ဗံ ဥပဇ္ဈာယဝတ္တံ ကာတဗ္ဗံ၊ အနာဒရေန အကရေန္တဿ ဝတ္တဘေဒေ ဒုက္ကဋ္ဌံ။ န
ကာရပဋိသံယုတ္တေသု ပန ပဒေသု ဂိလာနဿာပိ ပဋိက္ခိတ္တကိရိယံ ကရေန္တဿ ဒုက္ကဋ္ဌမေဝ။ အပုဋိသံသန္တေ
နာတိ ဘူမိယံ အပုဋိသံသန္တေန။ ကတဋ္ဌပိဋံ နိ ကတဋ္ဌပိဋံ ပိဋသတ္တတဉ္စ အတ္ထုပန္တေန။ သန္တာနကန္တိ ယံကိဉ္စ
ကိဋ္ဌကုလာဝကမက္ကဋ္ဌကသုတ္တာဒိ။ ဥလ္လောကာ ပဌမံ ဩဟာရေတဗ္ဗံ နိ ဥလ္လောကတော ပဌမံ ဥလ္လောကံ အာဒိ
ကတွတ အဝဟရိတဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ အာလောကသန္တိကဏ္ဍာဘာက တိ အာလောကသန္တိဘာက စ ကဏ္ဍာဘာက စ အ
န္တရဗဟိရတတဟနကတဋ္ဌကာနိ စ ဂဗ္ဘဿ စ စတ္တာရော ကောဏာ ပမဇ္ဇိတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။

ယထာပညတ္တံ ပညပေတဗ္ဗံ နိ ယထာ ပဌမံ ပညတ္တံ အဟောသိ၊ တထေဝ ပညပေတဗ္ဗံ။ ဧတဒတ္ထမေဝ ဟိ
ယထာပညတ္တံ သလ္လက္ခေတွတ နိဟရိတွတ ကေမန္တံ နိက္ခိပိတဗ္ဗန္တိ ပုရိမဝတ္တံ ပညတ္တံ။ သစေ ပန ပဌမံ အ
ဇာနန္တေန ကေနစိ ပညတ္တံ အဟောသိ၊ သမန္တတော ဘိတ္တိ ဒွဝဂ္ဂလမတ္တေန တ တိဝဂ္ဂလမတ္တေန တ မောစေ
တွတ ပညပေတဗ္ဗံ။ ကုဒုဟိ ပညာပနဝတ္တံ။ သစေ ကဋ္ဌသာရကော ဟောတိ အတိမဟန္တော စ၊ ဆိန္ဒိတွတ ကောဋ္ဌိ နိဝ
တ္တေတွတ ဗန္တိတွတ ပညပေတဗ္ဗော။ သစေ ကောဋ္ဌိ နိဝတ္တေတွတ ဗန္တိတုံ န ဇာနာတိ၊ န ဆိန္ဒိတဗ္ဗော။ ပုရတ္ထိမာ
တတဟနာ ထကေတဗ္ဗာတိ ပုရတ္ထိမာယ တတဟနာ ထကေတဗ္ဗာ။ ဧဝံ သေသာပိ တတဟနာ ထကေတဗ္ဗာ။

ဝူပကာသေတဗ္ဗော တိ အညတ္တ နေတဗ္ဗော။ ဝူပကာသာပေတဗ္ဗော တိ အညော ဘိက္ခု ဝတ္တဗ္ဗော “ထေရံ ဂ
ဟေတွတ အညတ္တ ဂစ္ဆာ”တိ ဝိဝေစေတဗ္ဗံ နိ ဝိဿဇာပေတဗ္ဗံ။ ဝိဝေစာပေတဗ္ဗံ နိ အညော ဝတ္တဗ္ဗော
“ထေရံ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဝိဿဇာပေဟိ”တိ။ ဥဿုက္ကံ ကာတဗ္ဗံ နိ ပရိတသအနတ္တံ သော သော ဘိက္ခု ဥပသက္ကမိတွ

တ ယာစိတဗျော။ သစေ အတ္တနာ ပဋိဗလော ဟောတိ၊ အတ္တနာဝ အတဗျော။ နော စေ ပဋိဗလော ဟောတိ၊ အညေန အပေ
တဗျော။ ကိန္တိ န ခော တိ ကေန န ခော ဥပယောန။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ လဟုကာယ တ ပရိဏာမေယျာ တိ ဥက္ခ
ခေပနိယံ အကတုတ တဇ္ဇနိယံ တ နိယသ္မိံ တ ကရေယျာတိ အတ္တော။ တေန ဟိ “ဥပဇ္ဈာယသ္မ ဥက္ခေပနိယက
မ္ပ ကတ္တုကာမော သတ္တေ”တိ ဥတုတ ဧကမေကံ ဘိက္ခု ဥပသက္ကမိတုတ “မာ ဘန္တေ အမ္မဟာကံ ဥပဇ္ဈာယသ္မ
ကမ္ပ ကရိတ္တာ”တိ ယာစိတဗျော။ သစေ ကရေန္တိယေဝ, “တဇ္ဇနိယံ တ နိယသ္မိံ တ ကရေယာ”တိ ယာစိတဗျော။
သစေ ကရေန္တိယေဝ, အထ ဥပဇ္ဈာယော “သမ္မာ ဝတ္တထ ဘန္တေ”တိ ယာစိတဗျော။ ဣတိ တံ သမ္မာ ဝတ္တာပေတု
တ “ပဋိပ္ပသ္မေထ ဘန္တေ ကမ္ပ”န္တိ ဘိက္ခု ယာစိတဗျော။

သမ္ပရိဝတ္တကံ သမ္ပရိဝတ္တကန္တိ သမ္ပရိဝတ္တေတုတ သမ္ပရိဝတ္တေတုတ။ န စ အတ္ထိန္ဒေ ထေဝေ ပက္ခ
ကမိတဗ္ဗန္တိ ယဒိ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ ရဇနံ ဂဠတိ, န တာဝ ပက္ကမိတဗ္ဗံ။ န ဥပဇ္ဈာယံ အနာပုစ္ဆာ ဧကစ္စသ္မ ပတ္တော
အတဗျောတိအာဒိ သဗ္ဗံ ဥပဇ္ဈာယသ္မ ဝိသဘာပုဂ္ဂလဝသေန ကထိတံ။ န ဥပဇ္ဈာယံ အနာပုစ္ဆာ ကမော ပဝိသိတဗ္ဗ
ဗောတိ ပိဏ္ဏာယ တ အညေန တ ကရဏိယေန ပဝိသိတုကာမေန အာပုစ္ဆိတုတဝ ပဝိသိတဗျော။ သစေ ဥပဇ္ဈာယော
ကာလသ္မေဝ ဝုဠာယ ဒူရံ ဘိက္ခာစာရံ ဂန္တုကာမော ဟောတိ, “ဒဟရာ ပိဏ္ဏာယ ပဝိသန္တိ။”တိ ဝတုတ ဂန္တု။ အ
ဝတုတ ဂတေ ပရိဝေဏံ ဂန္တု ဥပဇ္ဈာယံ အပသ္မန္တေန ကမံ ပဝိသိတု ဝဠတိ။ သစေ ကမံ ပဝိသန္တေပိ ပသ္မတိ,
ဒိဋ္ဌဌာနတော ပဠာယ အာပုစ္ဆိတုယေဝ ဝဠတိ။

န သုသာနံ ဂန္တု န္တိ တသတ္တာယ တ ဒဿနတ္တာယ တ န ဂန္တု။ န ဒိသာ ပက္ကမိတဗျာ တိ ဧတ္ထ ပ
က္ကမိတုကာမေန ကမ္ပ အာစိကိတုတ ယာဝတတိယံ ယာစိတဗျော။ သစေ အနုဇာနာတိ, သာဓု; နော စေ အနုဇာနာတိ,
တံ နိဿယ ဝသတော စသ္မ ဥဒ္ဓေသော တ ပရိပုစ္ဆာ တ ကမ္ပဌာနံ တ န သမ္ပဇ္ဇတိ, ဥပဇ္ဈာယော ဗာလော ဟောတိ
အဗ္ဗတ္တော, ကေဝလံ အတ္တနော သန္တိကေ ဝသာပေတုကာမတာယ ဧဝ ဂန္တု န ဒေတိ, ဧဝရူပေ နိတရေန္တေပိ ဂန္တု
ဝဠတိ။ ဝုဠာနမသ္မ အာဂမေတဗ္ဗ န္တိ ဂေလညတော ဝုဠာနံ အသ္မ အာဂမေတဗ္ဗ; န ကတ္တမိ ဂန္တု။ သစေ
အညော ဘိက္ခု ဥပဌာကော အတ္တိ, ဘောသဇ္ဇံ ပရိယေသိတုတ တသ္မ ဟတ္ထေ ဒတုတ “ဘန္တေ အယံ ဥပဌဟိသ္မ
သတိ”တိ ဝတုတ ဂန္တု။

ဥပဇ္ဈာယဝတ္တကထာ နိဋ္ဌိတာ။

သဒ္ဓိဝိဟာရိကဝတ္တကထာ

၆၇. ဥပဇ္ဈာယေန သဒ္ဓိဝိဟာရိကမ္ပဟိ သမ္မာဝတ္တနာယံ – သဂ္ဂဟေတဗျော အနဂ္ဂဟေတဗျော တိ ဥဒ္ဓေသာဒိ
ဟိသ္မ သဂ္ဂဟော စ အနဂ္ဂဟော စ ကတ္တဗျော။ တတ္ထ ဥဒ္ဓေသော တိ ဟဋ္ဌိတစနံ။ ပရိပုစ္ဆာတိ ဟဋ္ဌိယာ အတ္တ
ဝဏ္ဏနာ။ ဩတအေတိ အနောတိဏ္ဏေ ဝတ္ထုသ္မိံ “ဣဒံ ကရောဟိ, ဣဒံ မာ ကရိတ္တာ”တိ ဝစနံ။ အနုသာသနီတိ ဩတိ
ဏ္ဏေ ဝတ္ထုသ္မိံ။ အပိ စ ဩတိဏ္ဏေ တ အနောတိဏ္ဏေ တ ပဌမံ ဝစနံ ဩတအေ; ပုနပျုနံ ဝစနံ အနုသာသနီတိ။
သစေ ဥပဇ္ဈာယသ္မ ပတ္တော ဟောတိ တိ သစေ အတိရေကပတ္တော ဟောတိ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ပရိက္ခာရော
တိ အညောပိ သမဏပရိက္ခာရော။ ဣဓ ဥဿုက္ကံ နာမ ဓမ္မိကေန နယေန ဥပဇ္ဇမာနဥပယာယပရိယေသနံ။ ဣတော ပရံ
ဒန္တကဋ္ဌာနံ အာဒိ ကတုတ အာစမနကုမ္ပိယာ ဥဒကာသိဉ္စနပရိယောသာနံ ဝတ္တံ ဂိလာနသ္မေဝ သဒ္ဓိဝိဟာရိကသ္မ
သ ကာတဗ္ဗံ။ အနဘိရတိဝုပကာသနာဒိ ပန အဂိလာနသ္မာပိ ကတ္တဗ္ဗမေဝ။ စိဝရံ ရဇေန္တေနာ တိ “ဧဝံ ရဇေယျာ
သီ”တိ ဥပဇ္ဈာယတော ဥပယံ သုတုတ ရဇေန္တေန။ သေသံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သဒ္ဓိဝိဟာရိကဝတ္တကထာ နိဋ္ဌိတာ။

နသမ္မာဝတ္တနာဒိကထာ

၆၈. န သမ္မာ ဝတ္တန္တိ တိ ယထာပညတ္တံ ဥပဇ္ဈာယဝတ္တံ န ပူရေန္တိ။ ယော န သမ္မာ ဝတ္တေယျာ တိ ယော
ယထာပညတ္တံ ဝတ္တံ န ပူရေယျ; သော ဒုက္ကဋ္ဌံ အာပဇ္ဇတိတိ အတ္တော။ ပဏာမေတဗျော တိ အပသာဒေတဗ္ဗ
ဗော။ န အဓိမတ္တံ ပေမံ ဟောတိ တိ ဥပဇ္ဈာယမ္ပဟိ အဓိမတ္တံ ဂေဟသ္မိတပေမံ န ဟောတိ။ နာဓိမတ္တာ ဘာဝနာ

ဟောတီတိ အဓိမတ္တာ မေတ္တာဘာဝနာ န ဟောတိ; ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေန သုက္ကပက္ခော ဝေဒိတဗျော။ အလံ ပဏာမေ တုန္တိ ယုတ္တော ပဏာမေတုံ။

အပ္ပဏာမန္တော ဥပဇ္ဈာယော သာတိသာရော ဟောတီ တိ သအေသော ဟောတိ, အာပတ္တိ အာပဇ္ဇတိ; တသ္မာ မာ န သမ္မာ ဝတ္တန္တော ပဏာမေတဗျော။ န သမ္မာဝတ္တနာယ စ ယာဝ စီဝရရဇနံ တာဝ ဝတ္တော အကရိယမာနေ ဥပဇ္ဇ ဖျာယသ္မ ပရိဟာနိ ဟောတိ။ တသ္မာ တံ အကရေန္တသ္မ နိဿယမုတ္တကဿာပိ အမုတ္တကဿာပိ အာပတ္တိယေ ဝ။ ဧကစ္စသ္မ ပတ္တအနတော ပဌာယ အမုတ္တကနိဿယသ္မေဝ အာပတ္တိ။

သဒ္ဓိဝိဟာရိကာ သမ္မာ ဝတ္တန္တိ, ဥပဇ္ဈာယော သမ္မာ န ဝတ္တတိ, ဥပဇ္ဈာယသ္မ အာပတ္တိ။ ဥပဇ္ဈာယော သမ္မာ ဝတ္တတိ, သဒ္ဓိဝိဟာရိကာ သမ္မာ န ဝတ္တန္တိ, တေသံ အာပတ္တိ။ ဥပဇ္ဈာယေ ဝတ္တံ သာဒိယန္တေ သဒ္ဓိဝိဟာ ရိကာ ဗဟုကာပိ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေသံ အာပတ္တိ။ သစေ ဥပဇ္ဈာယော “မယုဟံ ဥပဌာကော အတ္တိ, တုမေဟ အတ္တ နော သဇ္ဈာယမနသိကာရာဒိသု ယောဂံ ကရေထာ”တိ ဝဒတိ, သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ အနာပတ္တိ။ သစေ ဥပဇ္ဈာယော သာဒိ ယနံ တ အသာဒိယနံ တ န ဇာနာတိ, ဗာလော ဟောတိ, သဒ္ဓိဝိဟာရိကာ ဗဟုကာ။ တေသု ဧကော ဝတ္တသမ္ပန္နော ဘိက္ခု၊ “ဥပဇ္ဈာယသ္မ ကိစ္စံ အဟံ ကရိဿာမိ, တုမေဟ အပ္ပေသ္မုက္ကာ ဝိဟရေထာ”တိ ဧဝဉ္စေ အတ္တနော ဘာရံ ကတု တ ကုတရေ ဝိဿဇ္ဇေတိ, တသ္မ ဘာရကရဏတော ပဌာယ တေသံ အနာပတ္တိ။

နသမ္မာဝတ္တနာဒိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ရာဓဗ္ဗာဟူဏဝတ္ထုကထာ

၆၉. ရာဓဗ္ဗာဟူဏဝတ္ထုသ္မိ – ကိဉ္စာပိ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘဂဝတာ ဗာရာဏသီယံ တိဟိ သရဏဂမ နေဟိ အနုညာတံ ပဗ္ဗဇ္ဇေဝ ဥပသမ္ပဒဉ္စ ဇာနာတိ, ဘဂဝတ ပန တံ လဟုကံ ဥပသမ္ပဒံ ပဋိက္ခိပိတုတ ဉတ္တိစတုတ္ထ ကမ္မေန ဂရုကံ ကတုတ ဥပသမ္ပဒံ အနုညာတုကာမော။ အထသ္မ ထေရော အဇ္ဈာသယံ ဝိဒိတုတ “ကထာဟံ ဘန္တေ တံ ဗ္ဗာဟူဏံ ပဗ္ဗာဇေမိ ဥပသမ္ပဒေမိ”တိ အာဟ။ ဗုဒ္ဓာနုညဟိ ပရိသာ အဇ္ဈာသယကုသလာ ဟောန္တိ, အယဉ္စ ဗုဒ္ဓပရိ သာယ အဂ္ဂေ။

ဗုတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန တိ ဣတ္ထေ ဗုတ္တော နာမ ယသ္မ သာဌကထံ ဝိနယပိဋကံ တစုဂ္ဂတံ ပဝတု တတိ, တသ္မိ အသတိ ယသ္မ အန္တမသော ကုဒံ ဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မတစာမတ္တမိ သုဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ, တစုဂ္ဂတံ ပ ဝတ္တတိ, အယမ္ပိ ကုမသ္မိ အတ္ထေ ဗုတ္တော ။ ယော ပန ကာသသောသသေမ္မဟာဒိနာ တ ဂေလညေန ဩဌဒန္တ ဇိဝ္ဗဟာဒိနံ တ အသမ္ပတ္တိယာ ပရိယတ္တိယံ တ အကတပရိစယတ္တာ န သက္ကောတိ ပရိမဏ္ဍလေဟိ ပဒဗ္ဗန္တနေဟိ က မ္မတစံ သာဝေတုံ, ဗုဒ္ဓနံ တ ပဒံ တ ဟာပေတိ, အညထာ တ ဝတ္တဗ္ဗံ အညထာ ဝဒတိ, အယံ အပ္ပဋိဗလော။ တဗ္ဗိပရိ တော ကုမသ္မိ အတ္ထေ “ပဋိဗလော”တိ ဝေဒိတဗျော။ သဇ္ဈေ ဉပပေတဗျော တိ သဇ္ဈေ ဇာနာပေတဗျော။ တ တော ပရံ ယံ သဇ္ဈေ ဇာနာပေတဗျော, တံ ဒဿေတုံ “သုဏာတု မေ ဘန္တေ”တိအာဒိမာဟ။

၇၁. ဥပသမ္ပန္နသမနန္တရာ တိ ဥပသမ္ပန္နော ဟုတုတ သမနန္တရာ။ အနာစာရံ အာစရတီတိ ပဏ္ဏတ္တိဝီတိကု ကမံ ကရေတိ။ ဥလ္လုမ္ပတု မ န္တိဥဒ္ဓရတု မံ, အကုသလာ ဝုဌာပေတုတ ကုသလေ ပတိဌပေတု; သာမဏေရဘာတ တ ဥဒ္ဓရိတုတ ဘိက္ခုဘာဝေ ပတိဌာပေတုတိ။ အနုကမ္ပံ ဥဟာအယာ တိ အနုဒ္ဓယံ ပဋိစ္စ; မယိ အနုကပ္ပံ ကတုတတိ အ တ္တော။

၇၃. အဋ္ဌိတာ ဟောတီ တိ နိစ္စပ္ပဝတ္တိနိ ဟောတိ။ စတ္တာရော နိဿယေ တိ စတ္တာရော ပစ္စယေ။ ယသ္မာ စတု တာရော ပစ္စယေ နိဿာယ အတ္တဘာတေ ပဝတ္တတိ, တသ္မာ တေ နိဿယာတိ ဝုစ္စန္တိ။

ရာဓဗ္ဗာဟူဏဝတ္ထုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

အာစရိယဝတ္တကထာ

၇၅. ကိန္နာယံ ဘိက္ခုဟောတီ တိ ကံ တေ အယံ ဘိက္ခု ဟောတိ။ အညေဟိ ဩဝဒိယော အနုသာသိယောတိ အညေ
ဟိ ဩဝဒိတဗ္ဗော စေဝ အနုသာသိတဗ္ဗော စ။ ဗာဟုလ္လာယ အာဝတ္တော ယဒိဒံ ဂဏပဇ္ဇိက နိဂဏပဇ္ဇော ဧတသ္မ
သ ဗာဟုလ္လသ္မ အတ္တိတိ ဂဏပဇ္ဇိကံ၊ ဗာဟုလ္လံ။ ယံ ဣဒံ ဂဏပဇ္ဇိကံ နာမ ဗာဟုလ္လံ၊ တဒတ္တာယ အတိလဟံ
တွဝံ အာပန္နောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

၇၆. အဗ္ဗတ္တာ တိ ပညာဝေယျတ္တိယေန ဝိရဟိတာ။ အညတ္တရောပိ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော တိ ပညာရော ပရိပ
ဗာဇကော။ သော ကိရ “ဓမ္မံ ထေနေဿမိ”တိ ဥဒါယိတ္ထေရသ္မ သန္တိကေ ပဗ္ဗဇိတတ တေန သဟဓမ္မိကံ ဝုစ္စ
မာနော တသ္မ တဒံ အာရောပေသိ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဗုတ္တေန ဘိက္ခုနာ တိအာဒိမ္မဟိ ဗုတ္တော ပုဗ္ဗေ ဘိက္ခု
နောတဒကဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တလက္ခဏေယေဝ။ ယော ပန အန္တေတသိနော တ သဒ္ဓိဝိဟာရိကသ္မ တ ဂိလာနသ္မ သ
က္ကောတိ ဥပဋ္ဌာနာဒိနိ ကာတုံ၊ အယံ ဣဓ ပဋိဗလောတိ အဓိပ္ပေတော။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ -

“ပဉ္စဟုဟလိ , အငွေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗံ၊ နိဿယော အတဗ္ဗော၊ သာမဏေ
ရော ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။ ကတမေဟိ ပဉ္စဟိ? ပဋိဗလော ဟောတိ အန္တေတသိ တ သဒ္ဓိဝိဟာရိ တ ဂိလာနံ ဥပဋ္ဌ
ဌာတုံ တ ဥပဋ္ဌာပေတုံ တ၊ အနဘိရတံ ဝုပကာသေတုံ တ ဝုပကာသာပေတုံ တ၊ ဥပ္ပန္နံ ကုက္ကုစ္စံ ဓမ္မတော ဝိ
နောဒေတုံ၊ အဘိဓမ္မေ ဝိနေတုံ၊ အဘိဝိနယေ ဝိနေတူ”နိ (ပရိ. ၄၁၈)။

၇၇. ပက္ခသန္တန္တေသု တိ တိတ္ထိယပက္ခသန္တန္တေသု။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အာစရိယ နိ အာစရသမာစာရ
သိက္ခာပနကံ အာစရိယံ အနုဇာနာမိ။ အာစရိယော ဘိက္ခဝေ အန္တေတသိကမ္မဟိ တိအာဒိ သဗ္ဗံ “ဥပဇ္ဈာယော ဘိက္ခ
ဝေ သဒ္ဓိဝိဟာရိကမ္မဟိ”တိအာဒိနာ နယေန ဝုတ္တဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ နာမမတ္တမေဝ ဟိ ဧတ္ထ နာနံ။

အာစရိယဝတ္တကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဏာမနာခမနာကထာ

၈၀. အန္တေတသိကာ အာစရိယေသု န သမ္မာ ဝတ္တန္တိ တိ ဧတ္ထ ပန ယံ ပုဗ္ဗေ “နသမ္မာဝတ္တနာယ စ ယာဝ စီဝ
ရရဇနံ၊ တာဝ ဝတ္တေ အကရိယမာနေ ဥပဇ္ဈာယသ္မ ပရိဟာနိ ဟောတိ၊ တသ္မာ တံ အကရေန္တသ္မ နိဿယမုတ္တ
ကဿာပိ အမုတ္တကဿာပိ အာပတ္တိယေတ”တိ စ၊ “ဧကစ္စသ္မ ပတ္တအနတော ပဋ္ဌာယ အမုတ္တကနိဿယသ္မ
သေဝ အာပတ္တိ”တိ စ လက္ခဏံ ဝုတ္တံ၊ န တေနဝ လက္ခဏေန နိဿယန္တေတသိကသ္မ အာပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။
နိဿယန္တေတသိကေန ဟိ ယာဝ အာစရိယံ နိဿာယ ဝသတိ၊ တာဝ သဗ္ဗံ အာစရိယဝတ္တံ ကာတဗ္ဗံ။ ပဗ္ဗဇာဥပ
သမ္မအဓမ္မန္တေတသိကေဟိ ပန နိဿယမုတ္တကေဟိပိ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ စီဝရရဇနံ၊ တာဝ ဝတ္တံ ကာတဗ္ဗံ;
အနာပုစ္ဆိတတ ပတ္တအနာဒိမ္မဟိ ပန ဧတေသံ အနာပတ္တိ။ ဧတေသု စ ပဗ္ဗဇန္တေတသိကော စ ဥပသမ္မဒန္တေတ
သိကော စ အာစရိယသ္မ ယာဝဇီဝံ ဘာရော။ နိဿယန္တေတသိကော စ ဓမ္မန္တေတသိကော စ ယာဝ သမိပေ ဝသန္တ
တိ၊ တာဝဒေဝ။ တသ္မာ အာစရိယေနာပိ တေသု သမ္မာ ဝတ္တိတဗ္ဗံ။ အာစရိယန္တေတသိကေသု ဟိ ယော ယော န သမ္မာ
ဝတ္တတိ၊ တသ္မ တသ္မ အာပတ္တိ။

ပဏာမနာခမနာကထာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဿယပဋိပ္ပသ္မဒ္ဓိကထာ

၈၃. ဥပဇ္ဈာယမ္မဟာ နိဿယပဋိပ္ပသ္မဒ္ဓိသု - ဥပဇ္ဈာယော ပက္ကန္တော တ တိအာဒိသု အယံ ဝိနိစ္ဆယော -
ပက္ကန္တော တိ တမ္မဟာ အာတသာ ဝိပဝသိတုကာမော ပက္ကန္တော ဒိသံ ဂတော။ ဧဝံ ဂတေ စ ပန တသ္မိံ သစေ
ဝိဟာရေ နိဿယအယကော အတ္တိ၊ ယသ္မ သန္တိကေ အညအပိ နိဿယော တ ဂဟိတပုဗ္ဗော ဟောတိ၊ ယော တ
ဧကသမ္မောဂပရိဘောကေ၊ တသ္မ သန္တိကေ နိဿယော ဂဟေတဗ္ဗော၊ ဧကဒိဝသမ္ပိ ပရိဟာရော နတ္တိ။ သစေ တာ
ဒိသော နတ္တိ၊ အညော လဇ္ဇီ ပေသလော အတ္တိ၊ တသ္မ လဇ္ဇီပေသလဘာဝံ ဇာနန္တေန တဒဟေဝ နိဿယော ယာစိတဗ္ဗ
ဗော။ သစေ ဒေတိ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ အထ ပန “တုမ္မဟာကံ ဥပဇ္ဈာယော လဟံ အာဂမိသ္မတိ”တိ ပုစ္ဆတိ၊ ဥပဇ္ဈာ

ယေန စ တထာ ဝုတ္တံ, “အာမ, ဘန္တေ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ ဝဒတိ “တေန ဟိ ဥပဇ္ဈာယသ္မ အာဂမနံ အာဂမေ ထာ”တိ ဝဇ္ဇတိ။ အထ ပနသ္မ ပကတိယာ ပေသလဘာဝံ န ဇာနာတိ, စတ္တာရိ ပဉ္စ ဒိဝသာနိ တသ္မ ဘိက္ခုနော သဘာဂ တံ ဩလောကေတွတ ဩကာသံ ကာရေတွတ နိဿယော ဂဟေတဗ္ဗော။

သစေ ပန ဝိဟာရေ နိဿယအာယကော နတ္ထိ, ဥပဇ္ဈာယော စ “အဟံ ကတိဟဟေန အာဂမိဿာမိ, မာ ဥက္ကဏ္ဍိ တ္တာ”တိ ဝတွတ ဂတော, ယာဝ အာဂမနာ ပရိဟာရော လဗ္ဘတိ။ အထာပိ နံ တတ္ထ မနုဿာ ပရိစ္ဆိန္နကာလတော ဥ တ္တရိပိ ပဉ္စ တ ဒသ တ ဒိဝသာနိ တသေန္တိယေဝ, တေန ဝိဟာရံ ပဝတ္တိ ပေသေတဗ္ဗာ “ဒဟရာ မာ ဥက္ကဏ္ဍန္တိ, အဟံ အသုကဒိဝသံ နာမ အာဂမိဿာမိ”တိ။ ဧဝမိ ပရိဟာရော လဗ္ဘတိ။ အထ အာဂစ္ဆတော အန္တရာမဂေ နဒီပူ ရေန တ စောရာဒီဟိ တ ဥပဒ္ဒတေ ဟောတိ, ထေရော ဥဒကောသက္ကနံ တ အာဂမေတိ, သဟာယေ တ ပရိယေသတိ, တဉ္စ စေ ပဝတ္တိ ဒဟရာ သုဏန္တိ, ယာဝ အာဂမနာ ပရိဟာရော လဗ္ဘတိ။ သစေ ပန သော “ဣဓေတဟံ ဝသိဿာမိ”တိ ပ ဟိဏတိ, ပရိဟာရော နတ္ထိ။ ယတ္ထ နိဿယော လဗ္ဘတိ, တတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။

ဝိဗ္ဗန္တေ ပန ကာလင္ဂတေ ပက္ခသင္ဂန္တေ တ ဧကဒိဝသမ္ပိ ပရိဟာရော နတ္ထိ။ ယတ္ထ နိဿယော လဗ္ဘ တိ, တတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။ အာဏတ္တိ တိ ပန နိဿယပဏာမနာ ဝုစ္ဆတိ။ တသ္မာ “ပဏာမေမိ တ”န္တိ တ “မာ ဣဓ ပဋိက္ခ ကမိ”တိ တ “နိဟရ တေ ပတ္တစိဝရ”န္တိ တ “နာဟံ တယာ ဥပဋ္ဌတဗ္ဗော”တိ တတိ ဣမိနာ ဟဋ္ဌိနယေန “မာ မံ ကမ ပုဝေသနံ အာပုစ္ဆိ”တိအာဒိနာ ဟဋ္ဌိမုတ္တကနယေန တ ယော နိဿယပဏာမနာယ ပဏာမိတော ဟောတိ, တေန ဥပဇ္ဈာ ယော ခမာပေတဗ္ဗော။

သစေ အာဒိတောဝ န ခမတိ, ဒဏ္ဍကမ္ပံ အာဟရိတွတ တိက္ခတ္တံ တာဝ သယမေဝ ခမာပေတဗ္ဗော။ နော စေ ခမ တိ, တသ္မိ ဝိဟာရေ မဟာထေရေ ဂဟေတွတ ခမာပေတဗ္ဗော။ နော စေ ခမတိ, သာမန္တဝိဟာရေ ဘိက္ခု ဂဟေတွတ ခ မာပေတဗ္ဗော။ သစေ ဧဝမိ န ခမတိ, အညတ္ထ ဂန္တတ ဥပဇ္ဈာယသ္မ သဘာကနံ သန္တိကေ ဝသိတဗ္ဗံ “အပေဝ နာမ သဘာကနံ မေ သန္တိကေ ဝသတိတိ ဥတွတပိ ခမေယျာ”တိ။ သစေ ဧဝမိ န ခမတိ, တတေဝ ဝသိတဗ္ဗံ။ တတူ စေ ဒုဗ္ဗိက္ခာဒိအေသေန န သက္ကာ ဟောတိ ဝသိတုံ, တံယေဝ ဝိဟာရံ အာဂန္တတ အညသ္မ သန္တိကေ နိဿယံ ဂ ဟေတွတ ဝသိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ အယမာဏတ္တိယံ ဝိနိစ္ဆယော။

အာစရိယမ္ပဟာ နိဿယပဋိပ္ပသ္မတ္တိသု အာစရိယော ပက္ကန္တော တ ဟောတိတိ တေ ကောစိ အာစရိယော အာပုစ္ဆိတွတ ပက္ကမတိ, ကောစိ အနာပုစ္ဆိတွတ။ အန္တေတသိကောပိ ဧဝမေဝ။ တတူ သစေ အန္တေတသိကော အာစရိယံ အာပုစ္ဆိ “အသုကံ နာမ ဘန္တေ ဌာနံ ဂန္တု ဣစ္ဆမိ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေနာ”တိ, အာစရိယေန စ “ကအ ဂမိဿသိ”တိ ဝုတ္တော “သာယန္တေဟ တ ရတ္တိ တ ဥဋ္ဌဟိတွတ ဂမိဿာမိ”တိ ဝဒတိ, အာစရိယောပိ “သာ ခူ”တိ သမ္ပဋ္ဌိတ္တိ, တဋ္ဌဏဉေဝ နိဿယော ပဋိပ္ပသ္မတ္တိ။

သစေ ပန “ဘန္တေ အသုကံ နာမ ဌာနံ ဂန္တု ကာမောမ္ပဟိ”တိ ဝုတ္တော အာစရိယော “အသုကသ္မိ နာမ ကမေ ပိဏ္ဍ ဉာယ စရိတွတ ပစ္ဆာ ဇာနိဿသိ”တိ ဝဒတိ, သော စ “သာဓူ”တိ သမ္ပဋ္ဌိတ္တိ, တတော စေ ဂတော, သုဂတော။ သစေ ပန န ဂစ္ဆတိ, နိဿယော န ပဋိပ္ပသ္မတ္တိ။ အထာပိ “ဂစ္ဆမိ”တိ ဝုတ္တော အာစရိယေန “မာ တာဝ ဂစ္ဆ, ရတွ တိ မန္တေတွတ ဇာနိဿာမာ”တိ ဝုတ္တော မန္တေတွတ ဂစ္ဆတိ, သုဂတော။ နော စေ ဂစ္ဆတိ, နိဿယော န ပဋိပ္ပ သ္မတ္တိ။ အာစရိယံ အနာပုစ္ဆာ ပက္ကမန္တသ္မ ပန ဥပစာရသိမာတိက္ကမေ နိဿယော ပဋိပ္ပသ္မတ္တိ။ အန တောဥပစာရသိမတော ပဋိနိဝတ္တန္တသ္မ န ပဋိပ္ပသ္မတ္တိ။

သစေ ပန အာစရိယော အန္တေတသိကံ အာပုစ္ဆိ “အာဝုသော အသုကံ နာမ ဌာနံ ဂမိဿာမိ”တိ, အန္တေတသိ ကေန စ “ကအ”တိ ဝုတ္တော “သာယန္တေဟ တ ရတ္တိဘာဂေ တ”တိ ဝဒတိ, အန္တေတသိကောပိ “သာဓူ”တိ သမ္ပဋ္ဌိတ္တိ ဆတိ, တဋ္ဌဏဉေဝ နိဿယော ပဋိပ္ပသ္မတ္တိ။

သစေ ပန အာစရိယော “သေဝ ပိဏ္ဍာယ စရိတွတ ဂမိဿာမိ”တိ ဝဒတိ, ဣတရော စ “သာဓူ”တိ သမ္ပဋ္ဌိတ္တိ, ဧကဒိဝသံ တာဝ နိဿယော န ပဋိပ္ပသ္မတ္တိ, ပုနဒိဝသေ ပဋိပ္ပသ္မတ္တော ဟောတိ။ “အသုကသ္မိ နာမ ကမေ ပိဏ္ဍ ဉာယ စရိတွတ ဇာနိဿာမိ မမ ဂမနံ တ အဂမနံ တ”တိ ဝတွတ သစေ န ဂစ္ဆတိ, နိဿယော န ပဋိပ္ပသ္မတ္တိ။

အထာပိ “ဂစ္ဆမိ”တိ ဝုတ္တေ အန္တေတသိကေန “မာ တာဝ ဂစ္ဆထ၊ ရတ္တိ မန္တေတုတ ဇာနိဿထာ”တိ ဝုတ္တ တော မန္တေတုတပိ န ဂစ္ဆတိ၊ နိဿယော န ပဋိပ္ပဿမ္မတိ။

သစေ ဥဘောပိ အာစရိယန္တေတသိကာ ဂေနစိ ကရဏီယေန ဗဟိသီမံ ဂစ္ဆန္တိ၊ တတော စေ အာစရိယော ဂမိယစိ တွေ ဥပ္ပန္န အနာပုစ္ဆာဝ ဂန္တတ ဒ္ဓဝိန္ဒံ လေဉ္စူဟတာနံ အန္တေယေဝ နိဝတ္တတိ၊ နိဿယော န ပဋိပ္ပဿမ္မ တိ။ သစေ ဒေဝ လေဉ္စူဟတေ အတိက္ကမိတွတ နိဝတ္တတိ၊ ပဋိပ္ပဿန္တေ ဟောတိ။ အာစရိယုပဇ္ဈာယာ ဒေဝ လေဉ္စူ ညူဟတေ အတိက္ကမ္မ အညသ္မိ ဝိဟာရေ ဝသန္တိ၊ နိဿယော ပဋိပ္ပဿမ္မတိ။

အာစရိယေ ဝိဗ္ဗန္တေ ကာလင္ဂတေ ပက္ခသင္ဂန္တေ စ တဋ္ဌဏညေဝ ပဋိပ္ပဿမ္မတိ။ အာဏတ္တိယံ ပန သစေပိ အာစရိယော မုဗ္ဗိတုကာမောဝ ဟုတွတ နိဿယပဏာမနာယ ပဏာမေတိ၊ အန္တေတသိကော စ “ကိဉ္ဇာပိ မံ အာစရိယော ပဏာမေတိ၊ အထ ခော ဟဒယေန မုဒုကော”တိ သာလယောဝ ဟောတိ၊ နိဿယော န ပဋိပ္ပဿမ္မတိ ယေဝ။ သစေပိ အာစရိယော သာလယော၊ အန္တေတသိကော နိရာလယော၊ “န အနိ က္ကမံ နိဿာယ ဝသိဿာမိ”တိ ဓရံ နိက္ခိပတိ၊ ဧဝမိ န ပဋိပ္ပဿမ္မတိ။ ဥဘိန္ဒံ သာလယဘာဝေ ပန န ပဋိပ္ပဿမ္မတိယေဝ။ ဥဘိန္ဒံ ဓရနိက္ခေပေန ပဋိပ္ပဿမ္မတိ။ ပဏာမိတေန ဒဏ္ဍကမ္မံ အာဟရိတွတ တိက္ခတ္တံ ခမာပေတဗ္ဗော။ နော စေ ခမတိ၊ ဥပဇ္ဈာယေ ဝု တ္တနယေန ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။

ဥပဇ္ဈာယေန တ သမောဓာနဂတော တိ ဧတ္တ ဒဿနသဝနဝသေန သမောဓာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သစေ ဟိ အာစရိယံ နိ သ္မာယ ဝသန္တေ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော ဧကဝိဟာရေ စေတိယံ တ ဝန္တန္တံ ဧကကမေ ပိဏ္ဏာယ တ စရန္တံ ဥပဇ္ဈာယံ ပ သ္မတိ၊ နိဿယော ပဋိပ္ပဿမ္မတိ။ ဥပဇ္ဈာယော ပဿတိ၊ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော ပန န ပဿတိ၊ န ပဋိပ္ပဿမ္မ တိ။ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နံ တ အာကာသေန တ ဂစ္ဆန္တံ ဥပဇ္ဈာယံ ဒိသုတ ဒူရတ္တာ ဘိက္ခုတိ ဇာနာတိ၊ ဥပဇ္ဈာယောတိ န ဇာ နာတိ၊ န ပဋိပ္ပဿမ္မတိ။ သစေ ဇာနာတိ၊ ပဋိပ္ပဿမ္မတိ။ ဥပရိဟသာဒေ ဥပဇ္ဈာယော ဝသတိ၊ ဟေဋ္ဌာ သဒ္ဓိ ဝိဟာရိကော၊ တံ အဒိသုတဝ ယာဂံ ပိဝိတွတ ပက္ကမတိ၊ အာသနသာလာယ တ နိသိန္ဒံ အဒိသုတဝ ဧကမန္တေ ဘုဉ္ဇိတွ တ ပက္ကမတိ၊ ဓမ္မဿဝနမဏ္ဍာပေ တ နိသိန္ဒမ္မိ တံ အဒိသုတဝ ဓမ္မံ သုတွတ ပက္ကမတိ၊ နိဿယော န ပဋိပ္ပဿ သမ္မတိ။ ဧဝံ တာဝ ဒဿနဝသေန သမောဓာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သဝနဝသေန ပန သစေ ဥပဇ္ဈာယဿ ဝိဟာရေ တ အန္တရဃရေ တ ဓမ္မံ ကထေန္တဿ အနုမောဒနံ တ က ရောန္တဿ သဒ္ဓိ သုတွတ “ဥပဇ္ဈာယဿ မေ သဒ္ဓော”တိ သဗ္ဗာနာတိ၊ နိဿယော ပဋိပ္ပဿမ္မတိ။ အသဗ္ဗာ နန္တဿ န ပဋိပ္ပဿမ္မတိတိ အယံ သမောဓာနေ ဝိနိစ္ဆယော။

နိဿယပဋိပ္ပဿဒ္ဓိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗပဉ္စကကထာ

၈၄. ဣအနိ ယံ ပုဗ္ဗေ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဗ္ဗတ္တေန ဘိက္ခုနာ ပဋိဗလေန ဒသဝဿေနေ တ အတိရေကဒသဝ သ္မေန တ ဥပသမ္မာဒေတုံ၊ နိဿယံ အတု”န္တိ သဌေပတော ဥပဇ္ဈာယာစရိယာနံ လက္ခဏံ ဝုတ္တံ၊ တံ ဝိတ္တာရ တော ဒဿေတုံ “ပဉ္စဟိ၊ ဘိက္ခဝေ၊ အဂ္ဂေဟိ သမန္နာဂတေနာ” တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ပဉ္စဟိ အဂ္ဂေဟိ တိ ပဉ္စဟိ အ ဂုဏဂ္ဂေဟိ။ သော ဟိ သီလက္ခန္ဓာဒီဟိ အသမန္နာဂတတ္တာဝ အဂုဏဂ္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ဟောတိ။ န ဥပသမ္မာဒေ တဗ္ဗန္တိဥပဇ္ဈာယေန ဟုတွတ န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗံ။ န နိဿယော အတဗ္ဗော တိ အာစရိယေန ဟုတွတ နိဿယော န အတဗ္ဗော။ ဧတ္ထ စ န အသေက္ခေန သီလက္ခန္ဓေနာတိ စ အတ္တနာ န အသေက္ခေနာတိ စ အဿန္တေတိ စ အာဒီ သု တီသု ပဉ္စကေသု အယုတ္တဝသေန ပဋိက္ခေဟေ ကတော၊ န အာပတ္တိအဂ္ဂဝသေန။ ယော ဟိ အသေက္ခေဟိ သီလ က္ခန္ဓာဒီဟိ အသမန္နာဂတော ပရေ စ တတ္ထ သမာဒပေတုံ အသက္ခေန္တေ အဿဒ္ဓိယာဒိအေသယုတ္တာဝ ဟု တွတ ပရိသံ ပရိဟရတိ၊ တဿ ပရိသာ သီလာဒီဟိ ပရိဟာယတိယေဝ၊ န ဝမ္ပတိ။ တဿာ တေန န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗန္တိ တိအာဒိ အယုတ္တဝသေန ဝုတ္တံ၊ န အာပတ္တိအဂ္ဂဝသေန။ န ဟိ ဒီဏာသဝဿေဝ ဥပဇ္ဈာယာစရိယဘာတေ ဘဂဝ တာ အနုညာတော။ ယဒိ တဿေဝ အနုညာတော အဘဝိဿ၊ “သစေ ဥပဇ္ဈာယဿ အနဘိရတိ ဥပ္ပန္နာ ဟော

တိ”တိအာဒိ န ဝဒေယျ။ ယသ္မာ ပန ခိဏာသဝဿ ပရိသာ သီလာဒီဟိ န ပရိဟာယတိ၊ တသ္မာ “ပဉ္စဟိ ဘိက္ခဝေ အဋ္ဌ ဂေဟိ သမန္နာဂတေန ဘိက္ခုနာ ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗ”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

အဓိသီလေ သီလဝိပန္နော တိအာဒိသု ဟရာဇိကဉ္စ သတ္တဒိသေသဉ္စ အာပန္နော အဓိသီလေ သီလဝိပန္နော နာမ။ ကုတရေ ပဉ္စာပတ္တိက္ခန္ဓေ အာပန္နော အဇ္ဈာစာရေ အာစာရဝိပန္နော နာမ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပဟာယ အန္တက္ကဟိကာယ ဒိဋ္ဌိယာ သမန္နာဂတော အတိဒိဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိဝိပန္နော နာမ ။ ယတ္တကံ သုတံ ပရိသံ ပရိဟရန္တဿ ကုစ္စိတဗ္ဗံ၊ တေန ဝိရဟိတတ္တာ အပ္ပဿုတော ။ ယံ တေန ဇာနိတဗ္ဗံ အာပတ္တာဒိ၊ တဿ အဇာနနတော ဒုပ္ပညော ။ ကုမသ္မိံ ပဉ္စ ဂေ ပုရိမာနိ တိဏိ ပအာနိ အယုတ္တဝသေန ဝုတ္တာနိ၊ ပစ္စိမာနိ ဒေဝ အာပတ္တိအဋ္ဌဝသေန။

အာပတ္တိ န ဇာနာတိတိ “ကုဒံ နာမ မယာ ကတ”န္တိ ဝုတ္တေ “ကုမံ နာမ အာပတ္တိ အယံ အာပန္နော”တိ န ဇာ နာတိ။ ဝုတ္တနံ န ဇာနာတိ တိ ဝုတ္တနကမိနိတော တ ဒေသနာကမိနိတော တ အာပတ္တိတော ဧဝံ နာမ ဝုတ္တနံ ဟောတိတိ န ဇာနာတိ။ ကုမသ္မိံ ပဉ္စဂေ ပုရိမာနိ ဒေဝ ပအာနိ အယုတ္တဝသေန ဝုတ္တာနိ၊ ပစ္စိမာနိ တိဏိ အာပတ္တိအဋ္ဌဝသေန။

အဘိသမာစာရိကာယ သိက္ခာယာတိ ခန္ဓကဝတ္တေ ဝိနေတုံ န ပဋိဗလော ဟောတိတိ အတ္တော။ အာဒိဗ္ဗဟ္မစရိ ယကာယာတိ သေက္ခပဏ္ဏတ္တိယံ ဝိနေတုံ န ပဋိဗလောတိ အတ္တော။ အဘိဓမ္မေ တိ နာမရူပပရိစ္ဆေဒေ ဝိနေတုံ န ပဋိဗလောတိ အတ္တော။ အဘိဝိနယေတိ သကလေ ဝိနယပိဋကေ ဝိနေတုံ န ပဋိဗလောတိ အတ္တော။ ဝိနေတုံ န ပဋိဗလော တိ စ သဗ္ဗတ္ထ သိက္ခာပေတုံ န သက္ကောတိတိ အတ္တော။ ဓမ္မတော ဝိဝေစေတုန္တိ ဓမ္မေန ကာရဏေန ဝိဿဇာ ပေတုံ။ ကုမသ္မိံ ပဉ္စဂေ သဗ္ဗပဒေသု အာပတ္တိ။ အာပတ္တိ န ဇာနာတိ တိအာဒိပဉ္စကသ္မိမ္မိ သဗ္ဗပဒေသု အာပတ္တိ။ ဦးန ဒသဝဿပရိယောသာနပဉ္စကေပိ ဧသေဝ နယော။ ကုတိ အာဒိတော တယော ပဉ္စကာ၊ စတုတ္ထေ တိဏိ ပအာနိ၊ ပဉ္စမေ ဒ ဝေ ပအာနိတိ သဗ္ဗေပိ စတ္တာရော ပဉ္စကာ အယုတ္တဝသေန ဝုတ္တာ။ စတုတ္ထပဉ္စကေ ဒေဝ ပအာနိ၊ ပဉ္စမေ တိဏိ၊ ဆဋ္ဌ သတ္တမအဋ္ဌမာ တယော ပဉ္စကာတိ သဗ္ဗေပိ စတ္တာရော ပဉ္စကာ အာပတ္တိအဋ္ဌဝသေန ဝုတ္တာ; သုက္ကပက္ခေ အဋ္ဌ သု အနာပတ္တိယေတတိ။

ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗပဉ္စကကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗဆက္ကကထာ

၈၅. ဆက္ကေသု ဦးဒသဝဿပဒံ ဝိသေသော၊ တံ သဗ္ဗတ္ထ အာပတ္တိကရံ။ သေသံ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗ ဗံ။ တတ္ထ ဥဘယာနိ ခော ပနဿ ဟတိမောက္ခာနိ ဝိတ္တာရေန န သုတဂတာနိ ဟောန္တိ တိ ဥဘတောဝိဘဂ္ဂဝသေန န သုတဂတာနိ။ န သုဝိဘတ္တာနိ တိ မာတိကာဝိဘဂ္ဂဝသေန။ န သုပ္ပဝတ္တိနိ တိ တစုဂ္ဂတဝသေန။ န သုဝိနိစ္ဆိတာနိ သုတ္တသော အနုပ္ပဉ္စနသောတိ မာတိကာတော စ ဝိဘဂ္ဂတော စ န သုဠ ဝိနိစ္ဆိတာနိ။

ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗဆက္ကကထာ နိဋ္ဌိတာ။

အညတိတ္ထိယပုပ္ဖဝတ္ထုကထာ

၈၆. အညတိတ္ထိယပုပ္ဖဝတ္ထုသ္မိံ – ယော တာဝ အယံ ပသူရော၊ သော တိတ္ထိယပက္ကန္တကတ္တာ န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗ ဗော။ ယော ပန အညောပိ နယိမ ပဗ္ဗဇိတပုဗ္ဗော အာဂစ္ဆတိ၊ တသ္မိံ ယံ ကတ္တဗ္ဗံ တံ ဒဿေတုံ “ယော သော ဘိက္ခ ခဝေ အညောပီ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ တဿ စတ္တာရော မာသေ ပရိတသော အတဗ္ဗော တိ အယံ တိတ္ထိယပရိတ သော နာမ; အပ္ပဋိစ္ဆန္နပရိတသောတိပိ ဝုစ္စတိ။ အယံ ပန နဂ္ဂပရိဗ္ဗာဇေသေ အာဇီဝကဿ တ အစေလကဿ တ အတဗ္ဗော ။ သစေ သောပိ သာဠကံ တ တဠကမ္မလာဒီနံ အညတရံ တိတ္ထိယဒ္ဓဇံ တ နိတသေတုတ အာဂစ္ဆတိ၊ နာသု သ ပရိတသော အတဗ္ဗော။ အညဿ ပန တာပသပဏ္ဏရုဠာဒိကဿ န အတဗ္ဗော။

ပဌမံ ကေသမဿု၊ န္တိအာဒိနာ တဿ အာဒိတောဝ သာမဏေရပဗ္ဗန္တံ ဒဿေတိ။ ဧဝံ ပဗ္ဗာဇေန္တေဟိ ပန တ သ္မိံ သဠမဇ္ဈေ နိသိန္နေယေဝ “တွဝံ ပဗ္ဗာဇေဟိ၊ တွဝံ အာစရိယော ဟောဟိ၊ တွဝံ ဥပဇ္ဈာယော ဟောဟိ”တိ ထေရာ

ဘိက္ခုနီ နှင့် ဝတ္တဗျာ။ ဧဝံ ဝုတ္တာ ဟိ သစေ တဿ အာစရိယုပဇ္ဈာယဘာဝေန ဇိဂုစ္ဆန္တ န သမုဋ္ဌိစ္ဆန္တိ၊ အထ
သော “နယိမေ မယုဟံ သဒ္ဓဟန္တိ”တိ ကုဇ္ဈိတွတပိ ဂစ္ဆေယျ။ တဿှာ တံ ဧကမန္တံ နေတွတ တဿ အာစရိယုပ
ဇ္ဈာယာ ပရိယေသိတဗျာ။

၈၇. ဧဝံ ခော ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော အာရာဓကော ဟောတိ၊ ဧဝံ အနာရာဓကော တိ အယမဿ ပရိတသ
ဝတ္တဒဿနတ္ထံ မာတိကာ။ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ တိအာဒိ တဿေဝ ဝိဘဏှေ။ တတ္ထ အတိကာလေန ကမံ ပဝိ
သတိတိ ဘိက္ခုနံ ဝတ္တကရဏဝေလာယမေဝ ကမံ ပိဏ္ဏာယ ပဝိသတိ။ အတိဒိတ ပဋိက္ကမတိ တိ ကုလဃရေသု ဣတွ
ထိပုရိသအရကအရိကာဒိဟိ သဒ္ဓိံ ဂေဟသ္မိတကထံ ကထေန္တော တတ္ထေဝ ဘုဉ္ဇိတွတ ဘိက္ခုသု ပတ္တစိဝရံ ပဋိ
သာမေတွတ ဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆာဒိနိ တ ကရောန္တေသု ပဋိသလ္လိနေသု တ အာဂစ္ဆတိ; န ဥပဇ္ဈာယဝတ္တံ နာစရိယဝတ္တံ
ကရောတိ၊ အညဒတ္တု ဝသနဌာနံ ပဝိသိတွတ နိဒ္ဒာယတိ။ ဧဝမ္ပိ ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော အာရာဓကော
ဟောတိတိ ဧဝမ္ပိ ကရောန္တော ပရိတသဝတ္တဿ သမ္မာဒကော ပူရကော န ဟောတိ။

ဝေသိယာကေစရော တတိအာဒိသု ဝေသိယာတိ အာမိသကိဉ္စိက္ခသမ္ပာဒနာဒိနာ သုလဘဇ္ဈာစာရာ ရူပပဇိဝိကာ
ဣတ္ထိယော။ ဝိဓတတိ မတပတိကာ တ ပဝုတ္တပတိကာ တ ဣတ္ထိယော; တာ ယေန ကေနစိ သဒ္ဓိံ မိတ္တဘာဝံ ပတွ
ထေန္တိ။ ထုလ္လကုမာရိကာ တိ ယောဗုဒ္ဓပုတ္တာ ယောဗုဒ္ဓာတိတာ တ ကုမာရိယော; တာ ပုရိသာဓိပ္ပာယာဝ ဝိစရန္တ
တိ၊ ယေန ကေနစိ သဒ္ဓိံ မိတ္တဘာဝံ ပထေန္တိ။ ပဏ္ဏကာ တိ ဥဿန္တကိလေသာ အဝုပသန္တပရိဋ္ဌာဟာ နပုံသကာ;
တေ ပရိဋ္ဌာဟဝေကဘိဘူတာ ယေန ကေနစိ သဒ္ဓိံ မိတ္တဘာဝံ ပထေန္တိ။ ဘိက္ခုနိယောတိ သမာနပဗ္ဗဇာ ဣတ္ထိ
ယော; တာဟိ သဒ္ဓိံ ခိပ္ပမေဝ ဝိညာသော ဟောတိ၊ တတော သီလံ ဘိဇ္ဇတိ။

တတ္ထ ဝေသိယာနံ ကုလေသု ကုလုပကော ဟုတွတ ပိဏ္ဏဟတစရိယာဒိဟိ တ အပဒိသိတွတ သိနေဟသန္တဝဇာ
တေန ဟဒယေန အဘိဏ္ဍဟဒဿနသလ္လာပကာမတာယ တာသံ သန္တိကံ ဥပသဏ္ဌမန္တော “ဝေသိယာကေစ
ရော”တိ ဝုစ္စတိ၊ သော နစိရဿေဝ “အသုကဝေသိယာ သဒ္ဓိံ ဂတော”တိ ဝတ္တဗ္ဗတံ ဟပုဏာတိ။ ဧသ နယော သဗ္ဗ
တ္ထ။ သစေ ပန ဝေသိယာဒယော သလာကဘတ္တာဒိနိ ဒေန္တိ၊ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ဂန္တတု သဒ္ဓိယေဝ ဘုဉ္ဇိတွတ တ ဂ
ဟေတွတ တ အာဂန္တု ဝဇ္ဇတိ။ ဂိလာနာ ဘိက္ခုနိယော ဩဝဒိတုံ တ ဓမ္မံ တ ဒေသေတုံ ဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆာဒိနိ တ အတုံ ဂစ္ဆ
န္တေဟိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ဂန္တု ဝဇ္ဇတိ။ ယော ပန တထာ အာဂန္တု မိတ္တသန္တဝသေန ဂစ္ဆတိ၊ အယံ အနာရာဓ
ကော ဟောတိ။

ဥစ္စာဝစာနိ ကရုဏီယာနိတိ မဟန္တုဒ္ဓကာနိ ကမ္မာနိ။ တတ္ထ ဃဏှိ ပဟရိတွတ သမဂ္ဂေန သဗ္ဗေန သန္တိပ
တိတွတ ကတ္တဗျာနိ စေတိယမဟာဟသာဒပဋိသဋ္ဌရဏာဒိနိ ကမ္မာနိ ဥစ္စာနိ နာမ။ စိဝရဓာဝနရဇနာဒိနိ ခန္ဓကပရိယာ
ပန္နာနိ စ အဂ္ဂိသာလဝတ္တာဒိနိ အာဘိသမာစာရိကာနိ အဝစာနိ နာမ။ တတ္ထ န ဒက္ခော ဟောတိ တိ တေသု ကမ္မေသု
ဆေကော သုသိက္ခိတော န ဟောတိ။ န အနုလသောတိ ဥဌာနဝိရိယသမ္ပန္နော န ဟောတိ; “ဘိက္ခုသဿ ကမ္မံ
အတ္ထိ”တိ သုတွတ ပဂေဝ ဘတ္တကိစ္စံ ကတွတ ဂဗ္ဘန္တရံ ပဝိသိတွတ ယာဝဒတ္တံ သုပိတွတ သာယံ နိက္ခမတိ။ တ
တူဟယာယာတိ တေသု ကမ္မေသု ဥဟယဘူတာယ။ ဝိမံသာယာတိ ဌာနုပ္ပတ္တိကဝိမံသာယ။ “ဣဒမေဝံ ကတ္တဗ္ဗံ၊
ဣဒမေဝံ န ကတ္တဗ္ဗံ”န္တိ တသ္မိယေဝ ခဏေ ဥပ္ပန္နပညာယ သမန္နာဂတော န ဟောတိ။ န အလံ ကာတုံ န အလံ သံ
ဝိဓာတုန္တိ သဟတ္တာပိ ကာတုံ သမတ္ထော န ဟောတိ; “ဂဏ္ဍဟထ ဘန္တေ၊ ဂဏ္ဍဟ ဒဟရ၊ ဂဏ္ဍဟ သာမဏေရ၊ သစေ
တုမေဟ တ န ကရိဿထ၊ အမေဟ တ န ကရိဿမ၊ ကော အနိ ဣမံ ကရိဿတိ”တိ ဧဝံ ဥညာဟံ ဇနေတွတ သံဝိ
ဓာတုံ အညမညံ ကာရေတုမ္ပိ သမတ္ထော န ဟောတိ။ ဘိက္ခုဟိ “ကမ္မံ ကရိဿမာ”တိ ဝုတ္တေ ကိဉ္စိ ရောဂံ အပဒိ
သတိ၊ ဘိက္ခုနံ ကမ္မံ ကရောန္တာနံ သမိပေနေဝ ဝိစရတိ၊ သီသမေဝ ဒဿေတိ၊ အယမ္ပိ အနာရာဓကော ဟောတိ။

န တိဗ္ဗစ္ဆန္တော ဟောတိ တိ ဗလဝစ္ဆန္တော န ဟောတိ။ ဥဒ္ဓေသေ တိ ဟဋ္ဌိပရိယာပုဏနေ။ ပရိပုစ္ဆာယာတိ အတ္တ
သဝနေ။ အဓိသီလေတိ ဟတိမောက္ခသီလေ။ အဓိစိတ္တေ တိ လောကိယသမာဓိဘာဝနာယ။ အဓိပညာယာတိ လောကုတု
တရမဂ္ဂဘာဝနာယ။

သက္ကန္တော ဟောတီတိ ကုဓာဂတော ဟောတီ။ တဿ သတ္တုနော တိ တဿ တိတ္ထာယတနသာမိကဿ။
တဿ ဒိဋ္ဌိယာ တိ တဿ သန္တကာယ လဒ္ဓိယာ။ ကုအနိ သာယေဝ လဒ္ဓိ ယဿ တဿ တိတ္ထကရဿ ခမတိ
စေဝ ရုစတိ စ “ကုဒမေဝ သစ္စ”န္တိ စ ဒဠ္ဍဟကုဟေန ဂဟိတာ; တဿ တဿ ခန္တိ ရုစိ အာအယောတိ ဝုစ္စတိ။
တေန ဝုတ္တံ – “တဿ ခန္တိယာ တဿ ရုစိယာ တဿ အာအယဿ”တိ။ အဝဏ္ဏေ ဘညမာနေ တိ ဂရဟာယ
ဘညမာနာယ။ အနဘိရဒ္ဓော တိ အပရိပုဏ္ဏသက္ကပ္ပော; နော ပဂ္ဂဟိတစိတ္တော။ ဥဒက္ကေ တိ အပ္ပန္နတကာယစိ
တ္တော။ ကုဒံ ဘိက္ခဝေ သဏ္ဌတနိကံ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗဿ အနာရာဓနီယသ္မိ နိ ဘိက္ခဝေ ယမိဒံ တဿ သတု
ထုနော တဿေဝ စ လဒ္ဓိယာ အဝဏ္ဏေ ဘညမာနေ “ကိံ ကုမေ ပရံ ဂရဟန္တိ”တိ ကာယဝစီဝိကာရနိဗ္ဗတ္တကံ
အနတ္တမနတ္တံ, ပုဒ္ဓါဒိနဉ္စ အဝဏ္ဏေ ဘညမာနေ အတ္တမနတ္တံ, ယဉ္စ တဿေဝ သတ္တုနော တဿေဝ စ လဒ္ဓိယာ
ဝဏ္ဏေ ဘညမာနေ အတ္တမနတ္တံ, ပုဒ္ဓါဒိနဉ္စ ဝဏ္ဏဘဏာနေ အနတ္တမနတ္တံ, ကုဒံ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗဿ အနာရာဓနီယ
သ္မိ သဏ္ဌတနိကံ, အနာရာဓကေ ပရိတသဝတ္တံ အပူရကေ ကမ္မေ ကုဒံ လိင်္ဂံ, ကုဒံ လက္ခဏံ, ကုဒမစလပ္ပမာဏန္တိ
ဝုတ္တံ ဟောတီ။ ဧဝံ အနာရာဓကော ခော ဘိက္ခဝေ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော အာဂတော န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗော တိ ကု
တော ဧကေနပိ အငွေန သမန္နာဂတော န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗော။ သုက္ကပက္ခေ သဗ္ဗံ ဝုတ္တဝိပလ္လာသေန ဝေဒိတဗ္ဗ
ဗ။

ဧဝံ အာရာဓကော ခော ဘိက္ခဝေ တိ ဧဝံ နာတိကာလေန ကမပ္ပဝေသနာ နာတိဒိတ ပဋိက္ကမနံ, န ဝေသိယာဒိကေစ
ရတာ, သဗ္ဗဟ္မစာရိနံ ကိစ္စေသု ဒက္ခတာဒိ, ဥဒ္ဓေသာဒိသု တိဗ္ဗစ္ဆန္တာ, တိတ္ထိယာနံ အဝဏ္ဏဘဏာနေ အတ္တမနတာ,
ပုဒ္ဓါဒိနံ အဝဏ္ဏဘဏာနေ အနတ္တမနတာ, တိတ္ထိယာနံ ဝဏ္ဏဘဏာနေ အနတ္တမနတာ, ပုဒ္ဓါဒိနံ ဝဏ္ဏဘဏာနေ အတ္တမနတာတိ ကုမေ
သံ အဋ္ဌန္တံ တိတ္ထိယဝတ္တာနံ ပရိပူရဏေန အာရာဓကော ပရိတောသကော ဘိက္ခုန္တံ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော အာဂတော ဥပ
သမ္မာဒေတဗ္ဗော။

သစေ ပန ဥပသမ္မာဒမာဠကေပိ ဧကံ ဝတ္တံ ဘိန္ဒတိ, ပုန စတ္တာရော မာသေ ပရိဝသိတဗ္ဗံ။ ယထာ ပန ဘိန္ဒ
သိက္ခာယ သိက္ခမာနာယ ပုန သိက္ခာပအနိ စ သိက္ခာသမ္ပတိ စ ဒိဃ္ဈတိ, ဧဝံ နယိမဿ ကိဉ္စိ ပုန အတဗ္ဗမတ္ထိ။ ပုဗ္ဗ
ဗေ ဒိန္နပရိတသောယေဝ ဟိ တဿ ပရိတသော။ တဿာ ပုန စတ္တာရော မာသေ ပရိဝသိတဗ္ဗံ။ သစေ ပရိဝသန္တော
အန္တရာ အဋ္ဌ သမာပတ္တိယော နိဗ္ဗတ္တေတိ, လောကီယဓမ္မော နာမ ကုပ္ပနသဘာတေ, န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗော။ စ
တ္တာရော မာသေ ပူရိတဝတ္တော ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗော။ သစေ ပန ပရိဝသန္တော စတ္တာရိ မဟာဘူတာနိ ပရိဂ္ဂဏှ
ဟတိ, ဥဟအရူပာနိ ပရိစ္ဆိန္ဒတိ, နာမရူပံ ဝဝတ္တပေတိ, တိလက္ခဏံ အာရောပေတွတ ဝိပဿနံ အာရဘတိ, လောကီ
ယဓမ္မော နာမ ကုပ္ပနသဘာတေ, နေဝ ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗော။ သစေ ပန ဝိပဿနံ ဝဗျေတွတ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ပဋိ
လဘတိ, ပရိပုဏ္ဏိယေဝ ဟောတိ ဝတ္တံ။ သမ္မဟတာနိ သဗ္ဗဒိဋ္ဌိဂတာနိ အပ္ပဋ္ဌဟံ ဝိစိကိစ္ဆာသလ္လံ တံဒိဝသမေဝ ဥပသ
မ္မာဒေတဗ္ဗော။ သစေပိ တိတ္ထိယလိင်္ဂေ ဌိတော သောတာပန္နော ဟောတိ, ပရိတသကိစ္စံ နတ္ထိ, တဒဟေဝ ပဗ္ဗာဇေတွ
တ ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗော။

ဥပဇ္ဈာယမူလကံ စီဝရံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ နိ ဥပဇ္ဈာယံ ကုဿရံ ကတွတ တဿ စီဝရံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ။ ပတ္တ
မ္ပိ တထေဝ။ တဿာ ယဒိ ဥပဇ္ဈာယဿ ပတ္တစီဝရံ အတ္ထိ, “ကုမဿ ဒေဟီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ အထ နတ္ထိ, အညေ
အတုကာမာ ဟောန္တိ, တေဟိပိ ဥပဇ္ဈာယဿေဝ အတဗ္ဗံ “ကုဒံ တုမ္မဟာကံ ကတွတ ကုမဿ ဒေထာ”တိ။ ကသ္မာ?
တိတ္ထိယာ နာမ ဝိလောမာ ဟောန္တိ “သဋ္ဌေန မေ ပတ္တစီဝရံ ဒိန္နံ, ကိံ မယ္ယဟံ တုမ္မေဟသု အာယတ္တံ”န္တိ ဝတွတ
ဩတအနုသာသနိံ န ကရေယျံ, ဥပဇ္ဈာယေန ပန အာယတ္တဇီဝိကတ္တာ တဿ ဝစနကရော ဘဝိဿတိ။ တေနဿ
“ဥပဇ္ဈာယမူလကံ စီဝရံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ”န္တိ ဝတ္တံ။ ဘဏ္ဍုကမ္မာယာ တိ ကေသောရောပနတ္ထံ။ ဘဏ္ဍုကမ္မကထာ
ပရတော အာဂမိဿတိ။

အဂ္ဂိကာ တိ အဂ္ဂိပရိစရဏကာ။ ဇဋ္ဌိလကာတိ တာပသာ။ ဧတေ ဘိက္ခဝေ ကိရိယတဒိနော တိ ဧတေ ကိရိယံ န ပဋိ
ဗာဟန္တိ, “အတ္ထိ ကမ္မံ, အတ္ထိ ကမ္မဝိဟကော”တိ ဧဝံဒိဋ္ဌိကာ။ သဗ္ဗဗုဒ္ဓာ ဟိ နေက္ခမ္မဟရိမ် ပူရယမာနာ ဧတဒေဝ
ပဗ္ဗဇ္ဇံ ပဗ္ဗဇိတွတ ပူရေသု, မယာပိ တထေဝ ပူရိတာ, န ဧတေသံ သာသနေ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဝိလောမာ, တဿာ ဥပသမ္မာဒေ
တဗ္ဗာ, န တေသံ ပရိတသော အတဗ္ဗောတိ။ ကုမာဟံ ဘိက္ခဝေ ဉာတိနံ အာဝေဏိကံ ပရိဟာရံ ဒမ္ပိ တိ ကုမံ အဟံ တေ

သံ ဟဋ္ဌေက္ကံ ဩဒိဿကံ ပရိဟာရံ ဒအမိ။ ကသ္မာ ဇဝမာဟာ? တေ ဟိ တိတ္ထာယတနေ ပဗ္ဗဇိတာပိ သာသနဿ အ
ဝဏ္ဏကာမာ န ဟောန္တိ၊ အမ္မဟာကံ ဉာတိသေဋ္ဌဿ သာသနန္တိ ဝဏ္ဏတဒိနေဝ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ ဇဝမာဟာတိ။

အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗဝတ္ထုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဗ္ဗာဗေဝတ္ထုကထာ

၈၈. မဂဓေသု ပဉ္စ အာဗာဓာ ဥဿန္တာ ဟောန္တိ တိ မဂဓနာမဂေ ဇနပဒေ မနုဿာနဉ္စ အမနုဿာနဉ္စ ပဉ္စ
ရောက ဥဿန္တာ ဝုဗ္ဗိယတ္တ ဖာတိပုတ္တာ ဟောန္တိ။ ဇီဝကကောမာရဘစ္စကထာ စီဝရက္ခန္ဓကေ အာဝိဘဝိဿတိ။
န ဘိက္ခဝေ ပဉ္စဟိ အာဗာဓေဟိ ဖုဋ္ဌော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော တိ ယေ တေ ကုဋ္ဌာဒယော ပဉ္စ အာဗာဓာ ဥဿန္တာ၊ တေဟိ
ဖုဋ္ဌော အဘိဘူတော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။

တတ္ထ ကုဋ္ဌန္တိ ရတ္တကုဋ္ဌံ တ ဟောတု ကာဠကုဋ္ဌံ တ၊ ယံကိဉ္စ ကိဋ္ဌိဘဒ္ဒဒါကစ္ဆာအာဒိပုဘေဒမ္ပိ သဗ္ဗံ
ဌမေတတိ ဝုတ္တံ။ တဉ္စ နခပိဋ္ဌိပမာဏမ္ပိ ဝမုနကပက္ခေ ဌိတံ ဟောတိ၊ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ သစေ ပန နိတသန
ဟရပနေဟိ ပကတိပဋိစ္ဆန္နေ ဌာနေ နခပိဋ္ဌိပမာဏံ အဝမုနကပက္ခေ ဌိတံ ဟောတိ၊ ဝဋ္ဋတိ။ မုခေ ပန ဟတ္ထဟဒပိ
ဋ္ဌေသု တ သစေပိ အဝမုနကပက္ခေ ဌိတံ နခပိဋ္ဌိတော စ ခုဒ္ဒကတရမ္ပိ၊ န ဝဋ္ဋတိယေတတိ ကုရန္တိယံ ဝုတ္တံ။ တိကိ
စ္ဆာပေတွတ ပဗ္ဗာဇေန္နေနာပိ ပကတိဝဏ္ဏေ ဇာတေယေဝ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ကေဓာပိဋ္ဌိသဒိသစုဏ္ဏဩကံရဏ
ကသရီရမ္ပိ ပဗ္ဗာဇေတု န ဝဋ္ဋတိ။

ကု

ဂဏ္ဍော တိ မေဒဂဏ္ဍော တ ဟောတု အညော တ ယော ကောစိ ကောလဋ္ဌိမတ္တကောပိ စေ ဝမုနကပက္ခေ ဌိတော
ဂဏ္ဍော ဟောတိ၊ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ပဋိစ္ဆန္နဌာနေ ပန ကောလဋ္ဌိမတ္တေ အဝမုနကပက္ခေ ဌိတော ဝဋ္ဋတိ။ မု
ဆဒိကေ အပုဋ္ဌိစ္ဆန္နဌာနေ အဝမုနကပက္ခေ ဌိတောပိ န ဝဋ္ဋတိ။ တိကိစ္ဆာပေတွတ ပဗ္ဗာဇေန္နေနာပိ သရီရံ သဉ္စ
ဆဝိ ကာရေတွတဝ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ဥဏ္ဏိဂဏ္ဍာ နာမ ဟောန္တိ ကေထနာ ဝိယ အဠုလိကာ ဝိယ စ တတ္ထ တတ္ထ
လမ္ပန္တိ၊ ဇေတပိ ဂဏ္ဍာယေဝ။ တေသု သတိ ပဗ္ဗာဇေတု န ဝဋ္ဋတိ။ ဒဟရကာလေ ခီရပိဋ္ဌကာ ယောဗုဒ္ဓကာလေ စ မု
ခေ ခရပိဋ္ဌကာ နာမ ဟောန္တိ၊ မဟလ္လကကာလေ နသန္တိ၊ န တာ ဂဏ္ဍသဋ္ဌိ ဂစ္ဆန္တိ၊ တာသု သတိ ပဗ္ဗာဇေ
တု ဝဋ္ဋတိ။ အညေ ပန သရီရေ ခရပိဋ္ဌကာ နာမ အပရာ ပဒုမကဏ္ဍိကာ နာမ ဟောန္တိ၊ အညာ သာသပဗ္ဗိကော နာမ သာ
သပမတ္တာ ဇေ သကလသရီရံ ဖရန္တိ၊ တာ သဗ္ဗာ ကုဋ္ဌဇာတိကာ ဇေ။ တာသု သတိ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။

ကိလာသောတိ န ဘိဇ္ဇနကံ န ပဉ္စရဏကံ ပဒုမပုဏ္ဏရိကပတ္တဝဏ္ဏံ ကုဋ္ဌံ၊ ယေန ဂုန္တံ ဝိယ သဗလံ သရီရံ
ဟောတိ၊ တသ္မိ ကုဋ္ဌေ ဝုတ္တနယေနဝ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သောသောတိ သောသဗ္ဗာမိ၊ တသ္မိ သတိ န ပဗ္ဗ
ဗာဇေတဗ္ဗော။ အပမာရောတိ ပိတ္တုမ္မာရော တ ယက္ခုမ္မာရော တ၊ တတ္ထ ပုဗ္ဗဝေရိကေန အမနုဿေန ဂဟိတော ဒု
တ္တိကိစ္ဆော ဟောတိ။ အပ္ပမတ္တကောပိ ပန အပမာရေ သတိ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။

ပဗ္ဗာဗေဝတ္ထုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ရာဇောဋ္ဌဝတ္ထုကထာ

၉၀. ရာဇောဋ္ဌဝတ္ထုသ္မိ - ပစ္စန္တံ ဥစ္စိနထာ တိ ပစ္စန္တံ ဝဇေယ။ စောရေ ပလာပေတွတ စောရဘယေန ဝုဋ္ဌိ
တေ ကမေ အာတသာပေတွတ အာရက္ခံ ဒတွတ ကသိကမ္မာဒိနိ ပဝတ္တာပေထာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ရာဇာ ပန သောတာ
ပန္နတ္တာ “စောရေ ဃာတေထ၊ ဟနထာ”တိ န အာဏာပေတိ။ ဥပဇ္ဈာယဿ ဒေဝ သီသံ ဆိန္ဒိတဗ္ဗန္တိ အာဒိ သဗ္ဗံ
“ပဗ္ဗဇ္ဇာယ ဥပဇ္ဈာယော သေဋ္ဌော၊ တတော အာစရိယော၊ တတော ဂဏော”တိ စိန္တေတွတ ဣဒံ တေဟာရေ အဉ္စပိ
နိစ္ဆယေ အာဂတန္တိ အာဟံသု။ န ဘိက္ခဝေ ရာဇောဋ္ဌော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော တိ ဧတ္ထ အမစ္စော တ ဟောတု မဟာမတွ
တော တ သေဝကော တ ကိဉ္စိ ဌာနန္တရံ ပတ္တော တ အပ္ပတ္တော တ၊ ယော ကောစိ ရညော ဘတ္တဝေတနဘဋ္ဌော၊
သဗ္ဗော ရာဇောဋ္ဌောတိ သဋ္ဌံ ဂစ္ဆတိ၊ သော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ တဿ ပန ပုတ္တနတ္တဘာတုကာ ယေ ရာဇ
တော ဘတ္တဝေတနံ န ဂဏ္ဍဟန္တိ၊ တေ ပဗ္ဗာဇေတု ဝဋ္ဋတိ။ ယော ပန ရာဇတော လဒ္ဒံ နိဗ္ဗဒ္ဓဘောဂံ တ မာသသံဝစ္ဆ

ရပရိဗ္ဗယံ တ ရညောယေဝ နိဗ္ဗာတေတိ, ပုတ္တဘာတုကေ တ တံ ဌာနံ သမ္ပုဋ္ဌိစ္ဆာပေတွတ ရာဇာနံ “န အနာဟံ ဒေဝ သ္မ ဘဋ္ဌေ”တိ အာပုစ္ဆတိ, ယေန တ ယံ ကမ္မကာရဏာ ဝေတနံ ဂဟိတံ, တံ ကမ္မံ ကတံ ဟောတိ, ယော တ ပဗ္ဗဇေသု သူတိ ရညာ အနုညာတော ဟောတိ, တမ္ပိ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ရာဇာဌဝတ္ထုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

စောရဝတ္ထုကထာ

၉၁. စောရဝတ္ထုသု - မနုဿာ ပဿိတွတ တိ ယေဟိ ဂိဟိကာလေ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော ယေ စ “အယံ သော”တိ အညေသံ သုဏန္တိ, တေ ပဿိတွတ ဥဗ္ဗိဇ္ဇန္တိပိ။ပေ။။ ဒုတရမ္ပိ ထကေန္တိ။ ယေ ပန န ဇာနန္တိ, တေသံ ဃရေသု ဘိက္ခံ လဘ တိ။ န ဘိက္ခဝေ တိ ဘဂတ သယံ ဓမ္မဿာမိ, တဿာ အာယတိ အကရဏတ္ထာယ ဘိက္ခူနံ သိက္ခာပဒံ ပညပေန္တော ဝေမာဟ။ တတ္ထ ဓဇံ ဗန္တိတွတ ဝိယ ဝိစရတိတိ ဓဇဗန္တော ။ မူလဒေတဒယော ဝိယ လောကေ ဟကဋ္ဌေတိ ဝုတ္တံ ဟော တိ။ တဿာ ယော ကမဃာတံ တ ပန္နဒုဟနံ တ နဂရေ သန္တိစ္ဆေအဒိကမ္ပံ တ ကရောန္တော ဝိစရတိ, ပညာယတိ စ “အသုကော နာမ ဣဒံ ဣဒံ ကရောတိ”တိ, သော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ယော ပန ရာဇပုတ္တော ရဇံ ပတ္တေန္တော ကမ ဃာတာဒိနိ ကရောတိ, သော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ရာဇာနော ဟိ တသ္မိံ ပဗ္ဗဇိတေ တုဿန္တိ, သစေ ပန န တုဿန္တိ, န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ပုဗ္ဗေ မဟာဇနေ ဟကဋ္ဌေ စောရော ပစ္ဆာ စောရကမ္ပံ ပဟာယ ပဉ္စသီလာဒိနိ သမာဒိယတိ, တဉ္စေ မနုဿာ ဧဝံ ဇာနန္တိ, ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ယေ ပန အမ္မလဗုဇေဒိစောရကာ သန္တိစ္ဆေအဒိစောရာ ဧဝ တ အဒိဿမာနာ ထေယျံ ကရေန္တိ, ပစ္ဆာပိ ဣမိနာ နာမ ဣဒံ ကတန္တိ န ပညာယန္တိ, တေပိ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၉၂. ကာရံ ဘိန္တိတွတ တိ အဇ္ဈဗန္ဓနာဒိ ဘိန္တိတွတ။ အဘယူဝရာတိ ဧတ္ထ ဘယေန ဥပရမန္တိတိ ဘယူဝရာ, ဧတေ ပန လဒ္ဓဘယတ္တာ န ဘယူဝရာတိ အဘယူဝရာ; ပကာရဿ စေတ္ထ ဝကာရော ကတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ န ဘိက္ခဝေ ကာရဘေဒကော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗောတိ ကာရော ဝုစ္စတိ ဗန္ဓနာကရံ။ ဣဓ ပန အန္တုဗန္ဓနံ တ ဟောတု သဌ လိကဗန္ဓနံ တ ရဇုဗန္ဓနံ တ ကမဗန္ဓနံ တ နိဂမဗန္ဓနံ တ နဂရဗန္ဓနံ တ ပုရိသဂုတ္တိ တ ဇနပဒဗန္ဓနံ တ ဒီပဗန္ဓနံ တ, ယော ဧတေသု ယံကိဉ္စိ ဗန္ဓနံ ဘိန္တိတွတ တ ဆိန္တိတွတ တ မုဉ္ဇိတွတ တ ဝိဝရိတွတ တ ပဿမာနာနံ တ အပဿမာ နာနံ တ ပလာယတိ, သော ကာရဘေဒကောတိ သဋ္ဌံ ဂစ္ဆတိ။ တဿာ ဤဒိသော ကာရဘေဒကော စောရော ဒီပဗန္ဓနံ ဘိန္တိတွတ ဒီပန္တရံ ဂတောပိ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ယော ပန န စောရော, ကေဝလံ ဟတ္ထကမ္ပံ အကရောန္တော “ဧဝံ နော အပလာယန္တော ကရိဿတိ”တိ ရာဇယုတ္တာဒိဟိ ဗဒ္ဒော, သော ကာရံ ဘိန္တိတွတ ပလာတောပိ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗ ဗော။ ယော ပန ကမနိဂမပဋ္ဌနာဒိနိ ကေဏိယာ ဂဟေတွတ တံ အသမ္မာဒေန္တော ဗန္ဓနာကရံ ပဝေသိတော ဟောတိ, သော ပလာယိတွတ အာဂတော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ယောပိ ကသိကမ္မာဒိဟိ ဓနံ သမ္မာဒေတွတ ဇီဝန္တော “နိဓာနံ ဣမိ နာ လဒ္ဓ”န္တိ ပေသုညံ ဥပသံဟရိတွတ ကေနစိ ဗန္ဓာပိတော ဟောတိ, တံ တတ္ထေဝ ပဗ္ဗာဇေတုံ န ဝဋ္ဋတိ, ပလာယိတွ တ ဂတံ ပန ဂတဌာနေ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၉၃. န ဘိက္ခဝေ လိခိတကော တိ ဧတ္ထ လိခိတကော နာမ န ကေဝလံ “ယတ္ထ ပဿတိ တတ္ထ ဟန္တဗ္ဗ ဗော”တိ, အထ ခော ယော ကောစိ စောရိကံ တ အညံ တ ဂရံ ရာဇာပရာဓံ ကတွတ ပလာတော, ရာဇာ စ နံ ပဏ္ဏေ တ ဟေ တ္ထကေ တ “ဣတ္ထန္နာမေ ယတ္ထ ဒိဿတိ, တတ္ထ ဂဟေတွတ မာရေတဗ္ဗော”တိ တ “ဟတ္ထဟအနိဿ ဆိ န္တိတဗ္ဗာနိ”တိ တ “ဧတ္တကံ နာမ ဒဏ္ဍိ အာဟရာပေတဗ္ဗော”တိ တ လိခာပေတိ, အယံ လိခိတကော နာမ, သော န ပဗ္ဗ ဗာဇေတဗ္ဗော။

၉၄. ကသာဟတော ကတဒဏ္ဍကမ္မော တိ ဧတ္ထ ယော ဝစနပေသနာဒိနိ အကရောန္တော ဟညတိ, န သော ကတဒ ဏ္ဍကမ္မော။ ယော ပန ကေဏိယာ တ အညထာ တ ကိဉ္စိ ဂဟေတွတ ခာဒိတွတ ပုန အတုံ အသက္ကောန္တော “အယ မေဝ တေ ဒဏ္ဍော ဟောတူ”တိ ကသာဟိ ဟညတိ, အယံ ကသာဟတော ကတဒဏ္ဍကမ္မော။ သော စ ကသာဟိ တ ဟ တော ဟောတု အဒ္ဓဒဏ္ဍကာဒိနိ တ အညတရေန, ယာဝ အလ္လဝဏော ဟောတိ, တာဝ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ဝဏော ပန ဟကတိကေ ကတွတ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ သစေ ပန ဇာဏူဟိ တ ကပ္ပရေဟိ တ နာဠိကေရဟသာဏာဒိဟိ တ ဃာတေတွ

တ မုတ္တော ဟောတိ၊ သရီရေ စသ္မ ဂဏ္ဍိယော ပညာယန္တိ၊ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ဖာသုကံ ကတုတ ဧဝ ဂဏ္ဍိသု သန္တ နိသိန္နာသု ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။

၉၅. လက္ခဏာဟတော ကတဒဏ္ဍကမ္မော တိ ဧတ္ထ ကတဒဏ္ဍကမ္မဘာတေ ပုရိမနယေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယသ္မ သ ပန နလာဋေ တ ဦရုအာဒိသု တ တတ္တေန လောဟေန လက္ခဏံ အာဟတံ ဟောတိ၊ သော သစေ ဘုဒ္ဓိဋ္ဌော ယာဝ အလ္လဝဏော ဟောတိ၊ တာဝ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ သစေပိဿ ဝဏာ ရုဋ္ဌဟာ ဟောန္တိ၊ ဆဝိယာ သမပရိစ္ဆေဒ၊ လက္ခဏံ န ပညာယတိ၊ တိမဏ္ဍလဝတ္ထုဿ ဥတ္တရာသဋ္ဌေ ကတေ ပဋိစ္စန္ဓောကာသေ စေ ဟောတိ၊ ပဗ္ဗာဇေတံ ဝဋ္ဌတိ၊ အပုဋ္ဌိစ္စန္ဓောကာသေ စေ န ဝဋ္ဌတိ။

စောရဝတ္ထုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣဏာယိကဝတ္ထုကထာ

၉၆. န ဘိက္ခဝေ ဣဏာယိကော တိ ဧတ္ထ ဣဏာယိကော နာမ ယသ္မ ပိတိပိတာမဟေဟိ တ ဣဏံ ဂဟိတံ ဟောတိ၊ သယံ တ ဣဏံ ဂဟိတံ ဟောတိ၊ ယံ တ အာထပေတွတ မာတာပိတူဟိ ကိဉ္စိ ဂဟိတံ ဟောတိ၊ သော တံ ဣဏံ ပရေသံ ဓာရေတိတိ ဣဏာယိကော။ ယံ ပန အညေ ဉာတကာ အာထပေတွတ ကိဉ္စိ ဂဏ္ဍဟန္တိ၊ သော န ဣဏာယိကော။ န ဟိ တေ တံ အာထပေတွ ကုဿရာ၊ တသ္မာ တံ ပဗ္ဗာဇေတံ ဝဋ္ဌတိ၊ ဣတရံ န ဝဋ္ဌတိ။ သစေ ပနဿ ဉာတိသာလောဟိတာ “မယံ ဒဿာမ၊ ပဗ္ဗာဇေထ န”န္တိ ဣဏံ အတ္တနော ဘာရံ ကရေန္တိ၊ အညော တ ကောစိ တသ္မ အာစာရသမ္ပတ္တိံ ဒိသုတ “ပဗ္ဗာဇေထ နံ၊ အဟံ ဣဏံ ဒဿာမိ”တိ ဝဒတိ၊ ပဗ္ဗာဇေတံ ဝဋ္ဌတိ။ တေသု အသတိ ဘိက္ခုနာ တထာရူပဿ ဥပဋ္ဌာကဿာပိ အာရောစေတဗ္ဗံ “သဟေတုကော သတ္တော ဣဏပလိဗောဓေန န ပဗ္ဗဇေတိ”တိ။ သစေ သော ပဋိပဇ္ဇေတိ၊ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ သစေပိ အတ္တနော ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ အတ္ထိ၊ “ဧတံ ဒဿာမိ”တိ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ သစေ ပန နေဝ ဉာတကာဒယော ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ န အတ္တနော ဓနံ အတ္ထိ၊ “ပဗ္ဗာဇေတွတ ဘိက္ခာယ စရိတွတ မောစေသု သာမိ”တိ ပဗ္ဗာဇေတံ န ဝဋ္ဌတိ။ သစေ ပဗ္ဗာဇေတိ ဒုက္ကဋ္ဌံ။ ပလာတောပိ အာနေတွတ အာတဗ္ဗော။ နော စေ ဒေတိ၊ သဗ္ဗ ဗံ ဣဏံ ဂိတ ဟောတိ။ အဇာနိတွတ ပဗ္ဗာဇယတော အနာပတ္တိ။ ပဿန္တေန ပန အာနေတွတ ဣဏသာမိကာနံ ဒသု သေတဗ္ဗော။ အပဿန္တဿ ဂိတ န ဟောတိ။

သစေ ဣဏာယိကော အညံ ဒေသံ ဂန္တတ ပုစ္ဆိယမာနောပိ “နာဟံ ကဿစိ ကိဉ္စိ ဓာရေမိ”တိ ဝတွတ ပဗ္ဗဇေတိ၊ ဣဏသာမိကော စ တံ ပရိယေသန္တော တတ္ထ ဂစ္ဆတိ၊ ဒဟရော တံ ဒိသုတ ပလာယတိ၊ သော စ ထေရံ ဥပသဋ္ဌမိတွတ “အယံ ဘန္တေ ကေန ပဗ္ဗာဇိတော၊ မမ ဧတ္တကံ နာမ ဓနံ ဂဟေတွတ ပလာတော”တိ ဝဒတိ၊ ထေရေန ဝတ္တဗ္ဗံ “မယာ ဥဟသက ‘အဏဏော အဟ’န္တိ ဝဒန္တော ပဗ္ဗာဇိတော၊ ကိ အနိ ကရေမိ၊ ပဿ မေ ပတ္တစိဝရမတ္တ”န္တိ အယံ တတ္ထ သာမိစိ။ ပလာတေ ပန ဂိတ န ဟောတိ။

သစေ ပန နံ ထေရဿ သမ္ပုဇာဝ ဒိသုတ “အယံ မမ ဣဏာယိကော”တိ ဝဒတိ၊ “တဝ ဣဏာယိကံ တဝမေဝ ဇာနာဟိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ ဧဝမိ ဂိတ န ဟောတိ။ သစေပိ သော “ပဗ္ဗဇိတော အယံ ဣအနိ ကုဟိ ဂမိဿတိ”တိ ဝဒတိ၊ ထေရေန “တွဝံယေဝ ဇာနာဟိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ ဧဝမိဿ ပလာတေ ဂိတ န ဟောတိ။ သစေ ပန ထေရော “ကုဟိ အနိ အယံ ဂမိဿတိ၊ ဣဓေဝ အစ္စတူ”တိ ဝဒတိ၊ သော စေ ပလာယတိ၊ ဂိတ ဟောတိ။ သစေ သော သဟေတုကသတ္တော ဟောတိ ဝတ္တသမ္ပန္တော၊ ထေရေန “ဤဒိသော အယ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဣဏာယိကော စေ “သာရူ”တိ ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ သစေ ပန “ဥပမုပမု ဒေထာ”တိ ဝဒတိ၊ အာတဗ္ဗံ။ အပရေန သမယေန အတိအာရာဓကော ဟောတိ၊ “သဗ္ဗံ ဒေထာ”တိ ဝုတ္တေပိ အာတဗ္ဗမေဝ။ သစေ ပန ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာဒိသု ကုသလော ဟောတိ ဗဟူပကာရော ဘိက္ခုနံ၊ ဘိက္ခာစာရဝတ္တေန ပရိယေသိတွတပိ ဣဏံ အာတဗ္ဗမေတိ။

ဣဏာယိကဝတ္ထုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

အသဝတ္ထုကထာ

၉၇. နံ ဘိက္ခုဝေ အသော တိ ဧတ္ထ စတ္တာရော အသာ - အန္တောဇာတော, ဓနက္ကိတော, ကရမရာနိတော, သာမံ အသပ္ပံ ဥပဂတောတိ။ တတ္ထ အန္တောဇာတော နာမ ဇာတိအသော ဃာရအသိယာ ပုတ္တော။ ဓနက္ကိတော နာမ မာတာပိတုနံ သန္တိကာ ပုတ္တော တ သာမိကာနံ သန္တိကာ အသော တ ဓနံ ဒတွတ အသစာရိတ္တံ အာရောပေတွတ ကိ တော။ ဧတေ ဒေဝပိ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗ။ ပဗ္ဗာဇေန္တေန တတ္ထ တတ္ထ စာရိတ္တဝသေန အအသံ ကတွတ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗ ဗာ။

ကရမရာနိတော နာမ တိရောရဋ္ဌံ ဝိလောပံ တ ကတွတ ဥပလာပေတွတ တ တိရောရဋ္ဌတော ဘုဒ္ဓိဿမာနသကာနိ အာဟရန္တိ, အန္တောရဋ္ဌေယေဝ တ ကတာပရာဓံ ကိဉ္စိ ကမံ ရာဇာ “ဝိလုပ္ပတိ”တိ အာဏာပေတိ, တတော မာန သကာနိပိ အာဟရန္တိ။ တတ္ထ သဗ္ဗေ ပုရိသာ အသာ, ဣတ္ထိယော အသိယော။ ဧဝရူပော ကရမရာနိတော အသော ယေဟိ အာနိတော, တေသံ သန္တိကေ ဝသန္တော တ ဗန္ဓနာကရေ ဗဒ္ဓော တ ပုရိသေဟိ ရက္ခိယမာနော တ န ပဗ္ဗာဇေ တဗ္ဗော။ ပလာယိတွတ ပန ဂတော, ဂတဌာနေ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ရညာ တုဋ္ဌေန “ကရမရာနိတကေ မုဉ္ဇတိ”တိ ဝတွ တ တ သဗ္ဗသာဓာရဏေန တ နယေန ဗန္ဓနာ မောက္ခေ ကတေ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။

သာမံ အသပ္ပံ ဥပဂတော နာမ ဇီဝိတဟေတု တ အာရက္ခဟေတု တ “အဟံ တေ အသော”တိ သယမေဝ အသဘာ ဝံ ဥပဂတော။ ရာဇေနံ ဟတ္ထိအဿကေမဟိသကေပကာဒယော ဝိယ, တာဒိသော အသော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ရညော ဝ ဣအသိနံ ပုတ္တာ ဟောန္တိ အမစ္စပုတ္တသဒိသာ, တေပိ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ဘုဒ္ဓိဿိတ္ထိယော အသံယတာ ဝဏ္ဏ ဣအသိဟိ သဒ္ဓိ ဝိစရန္တိ, တာသံ ပုတ္တေ ပဗ္ဗာဇေတု ဝဋ္ဋတိ။ သစေ သယမေဝ ပဏ္ဏံ အာရောပေန္တိ, န ဝဋ္ဋတိ။ ဘ ဋ္ဌိပုတ္တကဂဏာဒိနံ အသာပိ တေဟိ အဒိန္နာ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ဝိဟာရေသု ရာဇေဟိ အာရာမိကအသာ နာမ ဒိန္နာ ဟောန္တ တိ, တေပိ ပဗ္ဗာဇေတု န ဝဋ္ဋတိ။ ဘုဒ္ဓိဿေ ပန ကတွတ ပဗ္ဗာဇေတု ဝဋ္ဋတိ။ မဟာပစ္စရိယံ “အန္တောဇာတဓနက္ကိ တကေ အာနေတွတ ဘိက္ခုသဿသ္မ အာရာမိကေ ဒေမာတိ ဒေန္တိ, တက္ကံ သိသေ အာသိတ္တကသဒိသာဝ ဟောန္တိ, တေ ပဗ္ဗာဇေတု ဝဋ္ဋတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ကုရန္တိယံ ပန “အာရာမိကံ ဒေမာတိ ကပ္ပိယတေဟာရေန ဒေန္တိ, ယေန ကေနစိ တေဟာရေန ဒိန္နော ဟောတု, နေဝ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော”တိ ဝုတ္တံ။ ဒုဂ္ဂတမနဿ သဿ နိဿာယ ဇီဝိဿာမာတိ ဝိဟာရေ ကပ္ပိယကာရကာ ဟောန္တိ, ဧတေပိ ပဗ္ဗာဇေတု ဝဋ္ဋတိ။ ယဿ မာတာပိတရော အသာ, မာတာ ဧဝ တ အသိ, ပိတာ အအသော, တံ ပဗ္ဗာဇေတု န ဝဋ္ဋတိ။ ယဿ ပန မာတာ အအသိ, ပိတာ အသော, တံ ပဗ္ဗာဇေတု ဝဋ္ဋတိ။ ဘိက္ခု သ္မ ဉာတကာ တ ဥပဌာကာ တ အသံ ဒေန္တိ “ဣမံ ပဗ္ဗာဇေထ, တုမ္မဟာကံ ဝေယျာဝစ္စံ ကရိဿတိ”တိ အတ္တ နောတဿ အသော အတ္ထိ, ဘုဒ္ဓိဿေ ကတောဝ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ သာမိကာ အသံ ဒေန္တိ “ဣမံ ပဗ္ဗာဇေထ, သစေ အဘိရမိဿတိ, အအသော ဝိဗ္ဗမိဿတိ စေ, အမ္မဟာကံ အသောဝ ဘဝိဿတိတိ အယံ တာဝကာလိကော နာမ, တံ ပဗ္ဗာဇေတု န ဝဋ္ဋတိ”တိ ကုရန္တိယံ ဝုတ္တံ။ နိဿာမိကအသော ဟောတိ, သောပိ ဘုဒ္ဓိဿေ ကတောဝ ပဗ္ဗ ဗာဇေတဗ္ဗော။ အဇာနန္တော ပဗ္ဗာဇေတွတ တ ဥပသမ္မာဒေတွတ တ ပစ္ဆာ ဇာနာတိ, ဘုဒ္ဓိဿ ကာတုမေဝ ဝဋ္ဋတိ။

ဣမဿ စ အတ္တဿ ပကာသနတ္ထံ ဣဒံ ဝတ္တံ၊ ဝဒန္တိ - ဧကာ ကိရ ကုလအသိ ဧကေန သဒ္ဓိ အနုရာဓပုရာ ပလာယိတွတ ရောဟဏေ ဝသမာနာ ပုတ္တံ ပဋိလဘိ, သော ပဗ္ဗဇိတွတ ဥပသမ္ပန္နကာလေ လဇ္ဇိ ကုက္ကုစ္စကော အဟော သိ။ အထေကဒိဝသံ မာတရံ ပုစ္ဆိ - “ကိ ဥပသိကေ တုမ္မဟာကံ ဘာတာ တ ဘဂိနိ တ နတ္ထိ, န ကဉ္စိ ဉာတကံ ပသု သာမိ”တိ။ “တာတ, အဟံ အနုရာဓပုရေ ကုလအသိ, တဝ ပိတရာ သဒ္ဓိ ပလာယိတွတ ဣမ ဝသာမိ”တိ။ သီလတ ဘိက္ခု “အသုဒ္ဓာ ကိရ မေ ပဗ္ဗဇ”တိ သံဝေဂံ လဘိတွတ မာတရံ တဿ ကုလဿ နာမကေတ္တံ ပုစ္ဆိတွတ အနုရာဓပုရံ အာဂမ္မ တဿ ကုလဿ ဃာရဒ္ဒတရေ အဌာသိ။ “အတိစ္ဆထ ဘန္တေ”တိ ဝုတ္တေပိ နာတိဣမံ, တေ အာဂန္တံ တ “ကိ ဘန္တေ”တိ ပုစ္ဆိသု။ “တုမ္မဟာကံ ဣတ္ထန္နာမ အသိ ပလာတာ အတ္ထိ”တိ? အတ္ထိ ဘန္တေ။ အဟံ တသု သာ ပုတ္တော, သစေ မံ တုမ္မေဟ အနုဇာနာထ, ပဗ္ဗဇံ လဘာမိ, တုမ္မေဟ မယ္ယဟံ သာမိကာတိ ။ တေ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ ဟုတွ တ “သုဒ္ဓာ ဘန္တေ တုမ္မဟာကံ ပဗ္ဗဇ”တိ တံ ဘုဒ္ဓိဿ ကတွတ မဟာဝိဟာရေ ဝသာပေသု စတူဟိ ပစ္စယေဟိ ပဋိဇ ဂန္တော။ ထေရော တံ ကုလံ နိဿာယ ဝသမာနောယေဝ အရဟတ္တံ ဟပုဏီတိ။

အသဝတ္ထုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ကမ္မာရဘဏ္ဍဝတ္ထာဒိကထာ

၉၈-၉. ကမ္ဘာရဘဏ္ဍာ။ တိ တုလာဓာရမုဏ္ဍကော သုဝဏ္ဏကာရပုတ္တော၊ ပဉ္စသိခော တရုဏာအရကောတိ ဝုတ္တံ
ဟောတိ။ သဗ္ဗံ အပလောကေတုံ ဘဏ္ဍာကမ္ဘာယာ။ တိ သဗ္ဗံ ဘဏ္ဍာကမ္ဘတ္တယ အာပုစ္ဆိတုံ အနုဇာနာမိတိ အတွ
ထော။ တတွာယံ အာပုစ္ဆနဝိမိ - သီမာပရိယာပန္နေ ဘိက္ခု သန္နိဟတေတွတ ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခံ တတ္ထ နေတွတ “သ
ဗ္ဗံ ဘန္တေ ကုမဿ အရကဿ ဘဏ္ဍာကမ္ဘံ အာပုစ္ဆမိ”တိ တိက္ခတ္တံ၊ တ ဒ္ဒဝိက္ခတ္တံ၊ တ သင်္ကံ တ ဝတ္တဗ္ဗံ။
ဧတ္ထ စ “ကုမဿ အရကဿ ဘဏ္ဍာကမ္ဘံ အာပုစ္ဆမိ”တိပိ “ကုမဿ သမဏကရဏံ အာပုစ္ဆမိ”တိပိ “ကုမဿ
ပဗ္ဗာဇနံ အာပုစ္ဆမိ”တိပိ “အယံ သမဏော ဟောတုကာမော”တိပိ “အယံ ပဗ္ဗဇိတုကာမော”တိပိ ဝတ္တံ၊ ဝဇ္ဇတိယေဝ။

သစေ သဘာဂဌာနံ ဟောတိ၊ ဒသ တ ဝိသံ တ တိသံ တ ဘိက္ခု။ ဝသန္တိတိ ပရိစ္ဆေဒော ပညာယတိ၊ တေသံ ဌိ
တောကာသံ တ နိသိန္နောကာသံ တ ဂန္တတပိ ပုရိမနယေနေဝ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗံ။ ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခံ ဝိနာဝ ဒဟရဘိက္ခု။ တ
သာမဏေရေ တ ပေသေတွတပိ “ဧကော ဘန္တေ ပဗ္ဗဇ္ဇာပေက္ခော အတ္ထိ တဿ ဘဏ္ဍာကမ္ဘံ အာပုစ္ဆမာ”တိ
အာဒိနာ နယေန အာပုစ္ဆပေတုံ ဝဇ္ဇတိ။

သစေ ကေစိ ဘိက္ခု။ သေနာသနံ တ ဂုမ္ဘာဒိနိ တ ပဝိသိတွတ နိဒ္ဒာယန္တိ တ သမဏဓမ္မံ တ ကရေန္တိ၊ အာပုစ္ဆ
ကာ စ ပရိယေသန္တာပိ အဒိသုတ “သဗ္ဗေ အာပုစ္ဆိတာ အမေဟဟိ”တိ သညိနော ဟောန္တိ၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာ နာမ လဟုကံ ကမ္မ
မံ၊ တဿာ ပဗ္ဗဇိတော သုပဗ္ဗဇိတောဝ ပဗ္ဗာဇေန္တဿာပိ အနာပတ္တိ။

သစေ ပန မဟာဝိဟာရော ဟောတိ အနေကဘိက္ခုသဟဿာတသော၊ သဗ္ဗေ ဘိက္ခု။ သန္နိဟတေတွမိ ဒုက္ကရံ၊
ပဂေဝ ပဋိဟဋိယာ အာပုစ္ဆိတုံ၊ ခဏ္ဍသိမာယံ တ ဌတွတ နဒိသမုဒ္ဒာဒိနိ တ ဂန္တတ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ယော ပန နဝမု
ဏ္ဍော တ ဟောတိ ဝိဗ္ဗန္တကော တ နိဂဏ္ဌာဒိသု အညတရော တ ဒ္ဒဝဋ္ဌုလကေသော တ ဉိနဒ္ဒဝဋ္ဌုလကေသော တ၊ တ
ဿ ကေသန္တေဒနကိစ္စံ နတ္ထိ၊ တဿာ ဘဏ္ဍာကမ္ဘံ အာပုစ္ဆိတွတပိ တာဒိသံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ဒ္ဒဝဋ္ဌုလာတိရိတွ
တကေသော ပန ယော ဟောတိ အန္တမသော ဧကသိခာမတ္တဓရေပိ၊ သော ဘဏ္ဍာကမ္ဘံ အာပုစ္ဆိတွတဝ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗ
ဗော။ ဥဟလိဝတ္ထု မဟာဝိဘဋေ ဝုတ္တနယမေဝ။

၁၀၀. အဟိတတကရောဂေနာတိ မာရိဗ္ဗာမိနာ; ယတူ ဟိ သော ရောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ ကုလံ ဒ္ဒဝိပဒေတုပ္ပဒံ သ
ဗ္ဗံ နဿတိ၊ ယော ဘိက္ခု တ ဆဒနံ တ ဘိန္တိတွတ ပလာယတိ၊ တိရောကမာဒိဂတော တ ဟောတိ၊ သော မုစ္စတိ။
တထာ စေတ္ထ ပိတာပုတ္တာ မုစ္စိသု။ တေန ဝုတ္တံ - “ပိတာပုတ္တကာ သေသာ ဟောန္တိ”တိ။

ကာကုဠေပကာ နိယော တမဟတ္ထေန လေဉ္စူ ဂဟေတွတ နိသိန္နော သက္ကောတိ အာဂတာဂတေ ကာကေ ဥဉ္စ
ဉာပေတွတ ပုရတော နိက္ခိတ္တံ ဘတ္တံ ဘုဉ္စိတုံ၊ အယံ ကာကုဠေပကော နာမ၊ တံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဇ္ဇတိ။

၁၀၂. ကုတ္တရော တိ အပ္ပမတ္တကော; ကတိဟဟမေဝ တသော ဘဝိဿတိတိ အတ္ထော။

၁၀၃. ဩဂဏေနာတိ ပရိဟိနဂဏေန; အပ္ပမတ္တကေန ဘိက္ခုသဋ္ဌေနာတိ အတ္ထော။ အပ္ပတ္တေန ယာဝဇီဝ နိ
ဧတ္ထ သစာယံ ဝုမုတရံ အာစရိယံ န လဘတိ၊ ဥပသမ္ပာယ သဋ္ဌိဝဋ္ဌော တ သတ္တတိဝဋ္ဌော တ ဟောတု၊ နဝက
တရဿာပိ ဗ္ဗတ္တဿ သန္တိကေ ဥက္ကဋ္ဌိကံ နိသိဒိတွတ အဉ္စလိ ပဂ္ဂဟေတွတ “အာစရိယော မေ အာဝုသော
ဟောဟိ၊ အာယသ္မတော နိဿာယ ဝစ္ဆမိ”တိ ဧဝံ တိက္ခတ္တံ၊ ဝတွတ နိဿယော ဂဟေတဗ္ဗော။ ကမပ္ပဝေသနံ
အာပုစ္ဆန္တေနာပိ ဥက္ကဋ္ဌိကံ နိသိဒိတွတ အဉ္စလိ ပဂ္ဂဟေတွတ ကမပ္ပဝေသနံ အာပုစ္ဆမိ အာစရိယာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။
ဧသ နယော သဗ္ဗအာပုစ္ဆနေသု။ ပဉ္စကဆက္ကေသု စေတ္ထ ယတ္တကံ သုတံ နိဿယမုတ္တကဿ ကုစ္စိတဗ္ဗံ၊ တံ
ဘိက္ခုနောတဒကဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တံ။ တဿ နတ္ထိတာယ စ အပ္ပဿုတော; အတ္ထိတာယ စ ဗဟုဿုတော တိ ဝေဒိတ
ဗ္ဗော။ သေသံ ဝုတ္တနယေနေဝ။

ကမ္ဘာရဘဏ္ဍာဝတ္ထာဒိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ရာဟုလဝတ္ထုကထာ

၁၀၅. ယေန ကပိလဝတ္ထု တေန စာရိကံ ပက္ခမိ တိ ဧတ္ထ အယံ အနုပုဗ္ဗိကထာ။ သုဒ္ဓောဒနမဟာရာဇာ ကိရ ဗောဓိသတ္တဿ အဘိနိက္ခမနဒိဝသတော ပဌာယ “မမ ပုတ္တော ဗုဒ္ဓော ဘဝိဿာမိတိ နိက္ခန္တော၊ ဇာတော န ခောဗုဒ္ဓော”တိ ပဝတ္တိသဝနတ္ထံ ဩဟိတသောတောဝံ ဝိဟရတိ။ သော ဘဂဝတော ပဓာနစရိယဉ္စ သမ္မောဓိဉ္စ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနာဒိနိ စ သုဏန္တော “ဣဒါနိ ကိရ မေ ပုတ္တော ရာဇဂဟံ ဥပနိဿယ ဝိဟရတိ”တိ သုတုတ ဧကံ အမစ္စံ အာဏာပေသိ - “အဟံ တာတ ဝုဓော မဟလ္လကော၊ သာဓု မေ ဇီဝန္တဿေဝ ပုတ္တံ ဒဿေဟီ”တိ။ သော “သာဓု”တိ ပဋိဿုဏိတုတ ပုရိသသဟဿပရိတရော ရာဇဂဟံ ဂန္တတ ဘဂဝတော ဟဒေ ဝန္တိတုတ နိသီဒိ။ အထဿ ဘဂဝတ ဓမ္မကထံ ကထေသိ၊ သော ပသီဒိတုတ ပဗ္ဗဇ္ဇေဝ ဥပသမ္ပဒဉ္စ ယာစိ။ တတော နံ ဘဂဝတ ဧဟိဘိက္ခုပသမ္ပဒယ ဥပသမ္ပဒေသိ၊ သော သပရိသော အရဟတ္တံ ပတုတ တတ္ထေဝ ဖလသမာပတ္တိသုခံ အနုဘဝမာနော ဝိဟာသိ။ ရာဇာ တေနဝ ဥဟယေန အပရေပိ အဋ္ဌ ဒူတေ ပဟိဏိ၊ တေပိ သဗ္ဗေ သပရိသာ တထေဝ အရဟတ္တံ ပတုတ တတ္ထေဝ ဝိဟရိသု။ “ဣမိနာ နာမ ကာရဏေန တေ နာဂစ္ဆန္တိ”တိ ရညော ကောစိ ပဝတ္တိမတ္တမ္ပိ အာရောစေန္တော နတ္ထိ။

အထ ရာဇာ ဗောဓိသတ္တေန သဒ္ဓိံ ဧကဒိဝသံဇာတံ ကာဠုဒြာယိံ နာမ အမစ္စံ ပဟိဏိတုကာမော ပုရိမနယေနဝ ယာစိ၊ သော “သစေ အဟံ ပဗ္ဗဇိတုံ လဘာမိ၊ ဒဿေဿာမိ”တိ အာဟာ။ တံ ရာဇာ “ပဗ္ဗဇိတုတပိ မေ ပုတ္တံ ဒဿေဟီ”တိ ပဟိဏိ၊ သောပိ ပုရိသသဟဿပရိတရော ဂန္တတ တထေဝ သပရိတရော အရဟတ္တံ ဟပုဏိ။ သော ဧကဒိဝသံ သမ္ပတေသု သဗ္ဗသဿေသု ဝိဿုဋ္ဌကမ္မန္တေသု ဇနပဒမနဿေသု ပုပ္ဖိတေသု ထလဇေလဇပုပ္ဖေသု ပဋိပဇ္ဇန က္ခမေ မဂေ ဘဂဝန္တံ ဝန္တိတုတ သဋ္ဌိမတ္တာဟိ ကထာဟိ ဂမနဝဏ္ဏံ ဝဏ္ဏေသိ။ ဘဂဝတ “ကိမေတ”န္တိ ပုစ္ဆိ။ “ဘန္တေ တုမ္မဟာကံ ပိတာ သုဒ္ဓောဒနမဟာရာဇာ မဟလ္လကောမ္မဟိ၊ ဇီဝန္တဿေဝ မေ ပုတ္တံ ဒဿေဟီ”တိ မံ ပေသေသိ၊ သာဓု ဘန္တေ ဘဂဝတ ဉာတကာနံ သဋ္ဌဟံ ကရေတု၊ ကာလော စာရိကံ ပက္ခမိတုန္တိ။ တေန ဟိ သဿေသု အာရောစေဟိ၊ “ဘိက္ခု ဂမိယဝတ္တံ ပူရေဿန္တိ”တိ။ “သာဓု ဘန္တေ”တိ ထေရော တထာ အကာသိ။ ဘဂဝတ အဋ္ဌမ ဂဓတသီနံ ကုလပုတ္တာနံ ဒသဟိ သဟဿေဟိ ကပိလဝတ္ထုတသီနံ ဒသဟိတိ သဗ္ဗေဟေဝ ဝိသတိသဟဿေဟိ ခိဏာသဝေဟိ ပရိဝုတော ရာဇဂဟာ နိက္ခမိတုတ ရာဇဂဟတော သဋ္ဌိယောဇနိကံ ကပိလဝတ္ထု ဒိဝသေ ဒိဝသေ ယောဇနံ ဂစ္ဆန္တော ဒ္ဓဝိဟိ မာသေဟိ ဟပုဏိဿာမိတိ အတုရိတစာရိကံ ပက္ခမိ။ တေန ဝုတ္တံ - “ယေန ကပိလဝတ္ထု တေန စာရိကံ ပက္ခမိ”တိ။

ဧဝံ ပက္ခန္တေ စ ဘဂဝတိ ဥဒာယိတ္ထေရော နိက္ခန္တဒိဝသတော ပဌာယ သုဒ္ဓောဒနမဟာရာဇေသု ဂေဟေ ဘတ္တကိစ္စံ ကရေတိ။ ရာဇာ ထေရံ ပရိဝိသိတုတ ပုတ္တံ ဂန္တစုဏ္ဏေန ဥဗ္ဗဇ္ဇေတုတ ဥတ္တမဘောဇနဿ ပူရေတုတ “ဘဂဝတော ဒေဟီ”တိ ထေရဿ ဟတ္ထေ ဌပေတိ။ ထေရေပိ တထေဝ ကရေတိ။ ဣတိ ဘဂဝတ အန္တရာမဂေ ရညောယေဝ ပိဏ္ဏဟတံ ပရိဘုဉ္စိ။ ထေရေပိ စ ဘတ္တကိစ္စာဝသာနေ ဒိဝသေ ဒိဝသေ ရညော အာရောစေတိ “အဇ္ဇ ဘဂဝတ ဧတ္တကံ အာဂတော”တိ၊ ဗုဒ္ဓဂုဏပဋိသံယုတ္တာယ စ ကထာယ သာကိယာနံ ဘဂဝတိ သဒ္ဓံ ဥပ္ပာဒေသိ။ တေနဝ နံ ဘဂဝတ “ဧတဒဂ္ဂံ၊ ဘိက္ခဝေ၊ မမ သာဝကာနံ ဘိက္ခုနံ ကုလပ္ပသာဒကာနံ ယဒိဒံ ကာဠုဒြာယိ”တိ ဧတဒဂေ ဌပေသိ။

သာကိယာပိ ခော အနုပုတ္တေ ဘဂဝတိ “အမ္မဟာကံ ဉာတိသေဌံ ပဿိဿာမာ”တိ သန္နိပတိတုတ ဘဂဝတော ဝသနဌာနံ ဝိမံသမာနာ နိဇ္ဈေဓသက္ကဿ အာရာမော ရမဏိယောတိ သလ္လက္ခေတုတ တတ္ထ သဗ္ဗံ ပဋိဇ္ဇေ ဂနဝိမိ ကာရေတုတ ဂန္ဓပုပ္ဖာဒိဟတ္တာ ပစ္စုပ္ပန် ကရေန္တော သဗ္ဗာလက္ခရပဋိမဏ္ဍိတေ ဒဟရဒဟရေ နာဂရိကအရကေ စ အရိကာယော စ ပဌမံ ပဟိဏိသု၊ တတော ရာဇကုမာရေ စ ရာဇကုမာရိကာယော စ တေသံ အနန္တရာ သာမံ ဂန္တတ ဂန္ဓပုပ္ဖုဏ္ဏာဒိဟိ ပူဇယမာနာ ဘဂဝန္တံ ဂဟေတုတ နိဇ္ဈေဓရာမမေဝ အဂမံသု။ တတူ ဘဂဝတ ဝိသတိသဟဿခိဏာသဝပရိဝုတော ပညတ္တဝရဗုဒ္ဓာသနေ နိသီဒိ။ သာကိယာ မာနဇာတိကာ မာနထဒ္ဓာ၊ တေ “သိဒ္ဓတ္ထကုမာရော အမ္မဟေဟိ ဒဟရတရောဝ အမ္မဟာကံ ကနိဋ္ဌော၊ ဘာဂိနေယျော၊ ပုတ္တော၊ နတ္တာ”တိ စိန္တေတုတ ဒဟရဒဟရေ ရာဇကုမာရေ အာဟံသု - “တုမ္မေဟ ဝန္တထ၊ မယံ တုမ္မဟာကံ ပိဋ္ဌိတော နိသီဒိဿာမာ”တိ။

တေသု ဧဝံ နိသိန္နေသု ဘဂဝတ တေသံ အဇ္ဈာသယံ ဩလောကေတုတ “န မံ ဉာတိ ဝန္တန္တိ၊ ဟန္တ နေ ဝန္တာပယိသု သာမိ”တိ အဘိညာဟဒကံ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ သမာပဇ္ဇိတုတ ဝုဌာယ ဣဒ္ဓိယာ အာကာသံ အပ္ပဂုန္တတ တေသံ သိသေ ဟဒပံသု ဩကိရမာနော ဝိယ ကဏ္ဍမ္မူလေ ယမကဟဋ္ဌိဟာရိယသဒိသံ ဟဋ္ဌိဟာရိယမကာသိ။ ရာဇာ တံ အစ္ဆရိယံ ဒိသုတ အာဟ - “ဘဂဝတ တုမ္မဟာကံ မဂ္ဂလဒိဝသေ ဗူဟူဏဿ ဝန္တနတ္ထံ ဥပနိတာနံ ဟဒေ တေ ပရိဝတ္တိတုတ

ဗျာဟုဏ်သို့ မတ္တကေ ပတိဋ္ဌိတေ ဒိသုတပိ အဟံ တုမ္မဟ ဝန္တိ၊ အယံ မေ ပဌမဝန္တနာ။ ဝပ္ပမဂ္ဂလဒိဝသေ ဇမ္ဗုစ္ဆာယာယ သိရိသယနေ နိပန္နာနံ တေ ဇမ္ဗုတ္တယာယ အပရိဝတ္တနံ ဒိသုတပိ ဟဒေ ဝန္တိ၊ အယံ မေ ဒုတိယဝန္တနာ။ ဣဒါနိ ဣမံ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ ဟဋ္ဌိဟာရိယံ ဒိသုတပိ တုမ္မဟာကံ ဟဒေ ဝန္တမိ၊ အယံ မေ တတိယဝန္တနာ”တိ။

သုဒ္ဓေါဒနမဟာရာဇေန ပန ဝန္တိတေ ဘဂဝတိ အဝန္တိတွတ ဌိတော နာမ ဧကသာကိယောပိ နာဟောသိ၊ သဗ္ဗေယေ ဝ ဝန္တိသု။ ဣတိ ဘဂတ ဉာတယော ဝန္တာပေတွတ အာကာသတော ဩရုယုဟ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ နိသိန္နေ ဘဂဝတိ သိခပုတ္တော ဉာတိသမာဂမော အဟောသိ၊ သဗ္ဗေ ဧကဂ္ဂ သန္နိပတိသု။ တတော မဟာမေယော ဟေက္ခရဝသ္မံ သံ ဝဿိ၊ တမ္ပဝဏ္ဏမုဒကံ ဟေဋ္ဌာ ဝိရဝန္တံ ဂစ္ဆတိ။ ဂဿစိ သရီရေ ဧကဗိန္နမတ္တမိ န ပတတိ၊ တံ ဒိသုတ သဗ္ဗဗေ အစ္ဆရိယဗ္ဗုတဇာတာ အဟေသု။ ဘဂတ “န ဣဒါနော မယုဟံ ဉာတိသမာဂမေ ဟေက္ခရဝသ္မံ ဝဿတိ၊ အတိတေပိ ဝဿိ”တိ ဣမိဿာ အဠုပ္ပတ္တိယာ ဝေဿန္တရဇာတကံ ကထေသိ။ ဓမ္မဒေသနံ သုတွတ သဗ္ဗေ ဥဋ္ဌာယ ဝန္တိတွတ ပဒက္ခိဏံ ကတွတ ပက္ကမိသု။ ဧကောပိ ရာဇာ တ ရာဇမဟာမတ္တော တ “သေဝ အမ္မဟာကံ ဘိက္ခံ ဂဏ္ဍဟာယ”တိ ဝတွတ ဂတော နာမ နတ္ထိ။

ဘဂတ ဒုတိယဒိဝသေ ဝိသတိဘိက္ခုသဟဿပရိတရော ကပိလဝတ္ထံ ပိဏ္ဏာယ ဟဝိသိ၊ န ကောစိ ပစ္စုဂန္တတ နိမန္တေသိ တ ပတ္တံ တ အဂ္ဂဟေသိ။ ဘဂတ ဣန္ဒြိလေ ဌိတော အာဝဇ္ဇေသိ - “ကထံ န ခော ပုဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓာ ကုလနဂရေ ပိဏ္ဏာယ စရိသု၊ ကိ ဥပ္ပဋ္ဌိဟဋ္ဌိယာ ဣဿရဇနာနံ ဃရာနိ အဂမံသု၊ ဥဒါဟု သပဒါနစာရိကံ စရိသု”တိ။ တတော ဧကဗုဒ္ဓဿပိ ဥပ္ပဋ္ဌိဟဋ္ဌိယာ ဂမနံ အဒိသုတ “မယာပိ ဣဒါနိ အယမေဝ ဝံသော အယံ ပဝေဏီ ပဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ အာယတိဉ္စ မေ သာဝကာပိ မမေဝ အနုသိက္ခန္တ ပိဏ္ဏစာရိယဝတ္ထံ ပူရေသန္တိ”တိ ကောဠိယံ နိဝိဋ္ဌဂေဟတော ပဋ္ဌာယ သပဒါနံ ပိဏ္ဏာယ စရတိ။ “အယော ကိရ သိဒ္ဓတ္ထကုမာရော ပိဏ္ဏာယ စရတိ”တိ စတုဘူမကာဒိသု ဟသာဒေသု သိဟပဉ္စရံ ဝိဝရိတွတ မဟာဇနော ဒဿနဗ္ဗာဝဋ္ဌော အဟောသိ။ ရာဟုလမာတာပိ ဒေဝီ “အယုပုတ္တော ကိရ ဣမသ္မိယေဝ နဂရေ မဟတာ ရာဇာနုဘာဝေန သုဝဏ္ဏသိဝိကာဒိဟိ ဝိစရိတွတ ဣဒါနိ ဧကသမသ္မိ ဩဟာရေတွတ ကာသာယဝတ္ထဝသနော ကဟလဟတ္တော ပိဏ္ဏာယ စရတိ၊ “သောဘတိ န ခော နော တ”တိ သိဟပဉ္စရံ ဝိဝရိတွတ ဩလောကယမာနာ ဘဂဝန္တံ နာနာဝိရာဂသမုဇ္ဇလယ သရီရပ္ပဘာယ နဂရဝိထိယော ဩဘာသေတွတ ဗုဒ္ဓသိရိယာ ဝိရောစမာနံ ဒိသုတ ဥဏ္ဍဟိသတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ဟဒတလာ နရသိဟကထာဟိ နာမ အဋ္ဌဟိ ကထာဟိ အဘိတ္ထဝိတွတ ရညော သန္တတိကံ ဂန္တတ “တုမ္မဟာကံ ပုတ္တော ပိဏ္ဏာယ စရတိ”တိ ရညော အာရောစေသိ။ ရာဇာ သံဝိဂ္ဂဟဒယော ဟတ္တေန သာဠကံ သဏ္ဌာပယမာနော တုရိတတုရိတံ နိက္ခမိတွတ ဝေဂေန ဂန္တတ ဘဂဝတော ပုရတော ဌတွတ အာဟ - “ကိ ဘန္တတေ အမ္မဟ လဇာပေထ၊ ကိမတ္ထံ ပိဏ္ဏာယ စရထ၊ ကိ ဧတ္တကာနံ ဘိက္ခုနံ န သက္ကာ ဘတ္တံ လဒ္ဓန္တိ ဧဝံသညိ နော အဟုဝတ္ထာ”တိ။ ဝံသစာရိတ္တမေတံ မဟာရာဇ အမ္မဟာကန္တိ။ နန ဘန္တေ အမ္မဟာကံ မဟာသမ္ပတခတ္တိယဝံသော နာမ ဝံသော၊ တတ္ထ စ ဧကခတ္တိယောပိ ဘိက္ခာစာရော နာမ နတ္ထိတိ။ အယံ မဟာရာဇ ဝံသော နာမ တဝ ဝံသော၊ အမ္မဟာကံ ပန ဗုဒ္ဓဝံသော ဝံသော နာမ၊ သဗ္ဗဗုဒ္ဓာ စ ပိဏ္ဏစာရိကာ အဟေသုန္တိ အန္တရိထိယံ ဌိတောဝ -

“ဥတ္တိဋ္ဌေ နပ္ပမဇ္ဇေယျ၊ ဓမ္မံ သုစရိတံ စရေ။
ဓမ္မစာရီ သုခံ သေတိ၊ အသ္မိ လောကေ ပရမ္ပဟိ စာ”တိ။

ဣမံ ကထမာဟ။ ကထာပရိယောသာနေ ရာဇာ သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆကာသိ။

“ဓမ္မံ စရေ သုစရိတံ၊ န နံ ဒုစရိတံ စရေ။
ဓမ္မစာရီ သုခံ သေတိ၊ အသ္မိ လောကေ ပရမ္ပဟိ စာ”တိ။

ဣမံ ပန ကထံ သုတွတ သကအာကမိဖလေ ပတိဋ္ဌာသိ၊ ဓမ္မဟလဇာတကံ သုတွတ အနာကမိဖလေ ပတိဋ္ဌာသိ၊ မရဏသမယေ သေတစ္ဆတ္တသ္မ ဟေဋ္ဌာ သိရိသယနေ နိပန္နောယေဝ အရဟတ္တံ ဟပုဏီ။ အရညတသေန ပဓာနာနယောဂကိစ္စံ ရညော နာဟောသိ။

သောတာပတ္တိဖလဉ္စ သစ္စိကတွတ ဧဝ ပန ဘဂဝတော ပတ္တံ ဂဟေတွတ သပရိသံ ဘဂဝန္တံ မဟာဟသာဒံ အာရောပေတွတ ပဏီတေန ဓာဒနီယေန ဘောဇနီယေန ပရိဝိသိ။ ဘတ္တကိစ္စာဝသာနေ သဗ္ဗံ ဣတ္ထာကရံ အာဂန္တတ

ဘဂဝန္တံ ဝန္တိ ဌပေတွတ ရာဟုလမာတရံ။ သာ ပန “ဂစ္ဆ အယျပုတ္တံ ဝန္တာဟိ”တိ ပရိဇေနေန ဝုစ္စမာနာပိ “သစေ မ ယ္ဍဟံ ဂုဏော အတ္ထိ၊ သယမေဝ အယျပုတ္တော အာဂမိဿတိ၊ အာဂတံ နံ ဝန္တိဿာမိ”တိ ဝတွတ န အဂမာသိ။ အထ ဘဂတ ရာဇာနံ ပတ္တံ ကဟာပေတွတ ဒ္ဓဝီဟိ အဂ္ဂသာဝကေဟိ သဒ္ဓိ ရာဇမီတာယ သိရိဂဗ္ဘံ ဂန္တတ “ရာဇမီတာ ယထာရုစိယာ ဝန္တမာနာ န ကိဉ္စိ ဝတ္တဗ္ဗာ”တိ ဝတွတ ပညတ္တော အာသနေ နိသီဒိ။ သာ ဝေဂေန အာဂန္တတ ကေပ္ပ ကေသု ဂဟေတွတ ဟဒပိဋ္ဌိယံ သီသံ ပရိဝတ္တေတွတ ပရိဝတ္တေတွတ ယထာဇ္ဈာသယံ ဝန္တိ။

ရာဇာ ရာဇမီတာယ ဘဂဝတိ သိနေဟဗဟုမာနာဒိဂုဏသမ္ပတ္တိံ ကထေသိ။ ဘဂတ “အနုစ္ဆရိယံ မဟာရာဇေ ယံ ဣ အနိ ပရိပက္ခေ ဉဏေ တယာ ရက္ခိယမာနာ ရာဇမီတာ အတ္တာနံ ရက္ခိ၊ သာ ပုဗ္ဗေ အနာရက္ခာ ပဗ္ဗတဟဒေ ဝိစရမာ နာ အပရိပက္ခေ ဉဏေ အတ္တာနံ ရက္ခိ”တိ ဝတွတ စန္ဒကိန္နရီဇာတကံ ကထေသိ။

တံဒိဝသမေဝ စ နန္ဒရာဇကုမာရဿ ကေသဝိဿဇ္ဇနံ ပဋ္ဌဗန္ဓော ဃရမဂ္ဂလံ အာတဟမဂ္ဂလံ ဆတ္တမဂ္ဂလ န္တိ ပဉ္စ မဟာမဂ္ဂလာနိ ဟောန္တိ။ ဘဂတ နန္ဒံ ပတ္တံ ကဟာပေတွတ မဂ္ဂလံ ဝတွတ ဉဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။ ဇေနဒ ကလ္လာဏီ ကုမာရံ ဂစ္ဆန္တိ ဒိသုတ “တုဝဋ် ခေ အယျပုတ္တ အာဂစ္ဆေယျာသိ”တိ ဝတွတ ဂီဝံ ပသာရေတွတ ဩလောကေသိ။ သောပိ ဘဂဝန္တံ “ပတ္တံ ဂဏ္ဍဟထာ”တိ ဝတ္တု အဝိသဟမာနော ဝိဟာရံယေဝ အဂမာသိ။ တံ အနိစ္စ မာနံယေဝ ဘဂတ ပဗ္ဗာဇေသိ။ ဣတိ ဘဂတ ကပိလပုရံ အာဂန္တတ ဒုတိယဒိဝသေ နန္ဒံ ပဗ္ဗာဇေသိ။

သတ္တမေ ဒိဝသေ ရာဟုလမာတာ ကုမာရံ အလင်္ကရိတွတ ဘဂဝတော သန္တိကံ ပေသေသိ - “ပဿ တာတ ဧတံ ဝိ သတိသဟဿသမဏပရိဝုတံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ ဗုပ္ပရူပဝဏ္ဏံ သမဏံ၊ အယံ တေ ပိတာ၊ ဧတဿ မဟန္တာ နိဓယော အဟေသု၊ တဿ နိက္ခမနတော ပဌာယ န ပဿာမ၊ ဂစ္ဆ နံ အယဇ္ဇံ ယာစ၊ အဟံ တာတ ကုမာရော ဆတ္တံ ဉသု သာပေတွတ စက္ကဝတ္တိ ဘဝိဿာမိ၊ ဓနေန မေ အတ္တော၊ ဓနံ မေ ဒေဟိ၊ သာမိကော ဟိ ပုတ္တော ပိတုသန္တကသု သာ”တိ။ ရာဟုလကုမာရော ဘဂဝတော သန္တိကံ ဂန္တတဝံ ပိတုသိနေဟံ ပဋိလဘိတွတ ဟဌစိတ္တော “သုခာ တေ သမဏ ဆာယာ”တိ ဝတွတ အညမ္ပိ ဗဟု အတ္တနေ အနုရူပံ ဝဒန္တော အဌာသိ။ ဘဂတ ကတဘတ္တကိစ္စော အနုမော ဒနံ ကတွတ ဉဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။ ကုမာရောပိ “အယဇ္ဇံ မေ သမဏ ဒေဟိ၊ အယဇ္ဇံ မေ သမဏ ဒေဟိ”တိ ဘဂဝန္တံ တံ အနုဗန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ - “အနုပုဗ္ဗေန စာရိကံ စရမာနော ယေန ကပိလဝတ္ထု။ ပေ။။ အယဇ္ဇံ မေ သမဏ ဒေဟိ”တိ။

အထ ခေ ဘဂတ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ အာမန္တေသိ   တိ ဘဂတ ကုမာရံ န နိဝတ္တာပေသိ၊ ပရိဇေနောပိ ဘဂ ဝတာ သဒ္ဓိ ဂစ္ဆန္တံ နိဝတ္တေတုံ န ဝိသဟတိ။ အထ အာရာမံ ဂန္တတ “ယံ အယံ ပိတုသန္တကံ ဓနံ ဣစ္ဆတိ၊ တံ ဝဋ္ဌ ဌာနဂတံ သဝိဃာတကံ၊ ဟန္တဿ ဗောဓိမဏ္ဍေ ပဋိလဒ္ဓံ သတ္တဝိဓံ အရိယဓနံ ဒေမိ၊ လောကုတ္တရအာယဇ္ဇဿ နံ သာ မိကံ ကရေမိ”တိ အာယသ္မန္တံ သာရိပုတ္တံ အာမန္တေသိ။ အာမန္တေတွတ စ ပနာဟ - “တေန ဟိ တွဝံ သာရိပုတ္တ ရာဟုလကုမာရံ ပဗ္ဗာဇေဟိ”တိ။ ယသ္မာ အယံ အယဇ္ဇံ ယာစတိ၊ တသ္မာ နံ လောကုတ္တရအာယဇ္ဇပဋိလာဘာယ ပဗ္ဗာ ဇေဟိတိ အတ္တော။

ဣအနိ ယာ သာ ဘဂဝတာ ဗာရာဏသီယံ တိဟိ သရဏဂမနေဟိ ပဗ္ဗဇာ စ ဥပသမ္ပာစ စ အနုညာတာ၊ တတော ယ သ္မာ ဥပသမ္ပာဒံ ပဋိက္ခိပိတွတ ဂရဘာဝေ ဌပေတွတ ဉတ္တိစတုတ္ထေန ကမ္မေန ဥပသမ္ပာစ အနုညာတာ၊ ပဗ္ဗဇာ ပန နေဝ ပဋိက္ခိတ္တာ၊ န ပန အနုညာတာ၊ တသ္မာ အနာဂတေ ဘိက္ခုနံ ဝိမတိ ဥပဇ္ဇိဿတိ - “အယံ ပဗ္ဗဇာ နာမ ပုဗ္ဗေ ဥပသမ္ပာသဒိသာ၊ ကိံ န ခေ ဣအနိပိ ဥပသမ္ပာစ ဝိယ ကမ္မတစာယ ဧဝ ကတ္တဗ္ဗာ၊ ဥဘဟု သရဏဂမနေ ဟိ”တိ။ ဣမဉ္စ ပနတ္တံ ဝိဒိတွတ ဘဂတ ပန တိဟိ သရဏဂမနေဟိ သာမဏေရပဗ္ဗဇံ အနုဇာနိတုကာမော၊ တသ္မာ ဓမ္မသေနာပတိ တံ ဘဂဝတော အဇ္ဈာသယံ ဝိဒိတွတ ဘဂဝန္တံ ပန ပဗ္ဗဇံ အနုဇာနာပေတုကာမော အာဟ - “ကထာဟံ ဘန္တေ ရာဟုလကုမာရံ ပဗ္ဗာဇေမိ”တိ။

အထ ခေ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ရာဟုလကုမာရံ ပဗ္ဗာဇေသိ   တိ ကုမာရဿ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေ ရော ကေသေ ဆိန္ဒိတွတ ကာသာယာနိ ဒတွတ သရဏာနိ အာသိ။ မဟာကဿပတ္ထေရော ဩတအစရိယော အဟော သိ။ ယသ္မာ ပန ဥပဇ္ဈာယမူလကာ ပဗ္ဗဇာ စ ဥပသမ္ပာစ စ၊ ဥပဇ္ဈာယောဝ တတ္ထ ဣဿရော၊ န အာစရိယော၊ တ သ္မာ ဝုတ္တံ - “အထ ခေ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ရာဟုလကုမာရံ ပဗ္ဗာဇေသိ”တိ။

ဧဝံ “ကုမာရော ပဗ္ဗဇိတော”တိ သုတ္တတ ဥပ္ပန္နသံဝေဂေန ဟဒယေန အထ ခော သုဒ္ဓောဒနော သက္ကော တိ သဗ္ဗ ဗံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တတ္ထ ယသ္မာ ဥက္ခာစရိယာယ ဇီဝတော ပဗ္ဗဇိတဿ အဝိသေသေန “ဝရံ ယာစာမိ”တိ ဝုတ္တေ “ယာ စဿျူ”တိ ဝစနံ အပ္ပတိရူပံ, န စ ဗုဒ္ဓာနံ အာစိဏ္ဏံ, တသ္မာ “အတိက္ကန္တဝရာ ခော ကေတမ တထာဂတာ”တိ ဝုတ္တံ။

ယဉ္ဇ ဘန္တေ ကပ္ပတိ ယဉ္ဇ အနဝဇ္ဇေ န္တိ ယံ တုမ္မဟာကဉ္စေဝ အတုံ ကပ္ပတိ, အနဝဇ္ဇေ ဟောတိ, မမ စ သမ္ပဋိစ ခန္တပစ္စယာ ဝိညူဟိ န ဂရဟိတဗ္ဗံ, တံ ယာစာမိတိ အတ္ထော။ တထာ နန္ဒေ အဓိမတ္တံ ရာဟုလေ တိ ယထေဝ ကိရ ဗော ဓိသတ္တံ ဧဝံ နန္ဒမိ ရာဟုလမ္ပ မဋ္ဌလဒိဝေသ နေမိတ္တကာ “စက္ကဝတ္တိ ဘဝိဿတိ”တိ ဟ္တကရိသု။ အထ ရာဇာ “ပုတ္တဿ စက္ကဝတ္တိသိရိ ပဿိဿာမိ”တိ ဥဿာဟဇာတော ဘဂဝတော ပဗ္ဗဇာယ မဟန္တံ ကုန္တ ဝိဃာတံ ဟပုဏိ။ တတော “နန္ဒဿ စက္ကဝတ္တိသိရိ ပဿိဿာမိ”တိ ဥဿာဟံ ဇေနသိ, တမ္ပိ ဘဂတ ပဗ္ဗာဇေ သိ။ ကုတိ တမ္ပိ ဒုက္ခံ အဓိတသေတွတ “ကုအနိ ရာဟုလဿ စက္ကဝတ္တိသိရိ ပဿိဿာမိ”တိ ဥဿာဟံ ဇေန သိ, တမ္ပိ ဘဂတ ပဗ္ဗာဇေသိ။ တေနဿ “ကုအနိ ကုလဝံသောပိ ပစ္စိန္နော, ကုတော စက္ကဝတ္တိသိရိ”တိ အဓိကတ ရံ ဒုက္ခံ ဥပ္ပဇိ။ တေန ဝုတ္တံ – “တထာ နန္ဒေ အဓိမတ္တံ ရာဟုလေ”တိ။ ရညော ပန ကုတော ပစ္စာ အနာကမိဖလပူ ပတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သာဓု ဘန္တေ အယျာ တိ ကုဒံ ကသ္မာ အာဟာ? သော ကိရ စိန္တေသိ – “ယတူ ဟိ နာမ အဟမ္ပိ ဗုဒ္ဓမာမကော ဓမ္မမာမကော သဋ္ဌမာမကော သမာနော အတ္တနော ပိယတရပုတ္တေ ပဗ္ဗာဇိယမာနေ ဉာတိဝိယောဂဒုက္ခံ အဓိတသေတွံ န သက္ကောမိ, အညေ ဇနာ ပုတ္တနတ္တကေသု ပဗ္ဗာဇိတေသု ကထံ အဓိတသေသုန္တိ, တသ္မာ အညေသမ္ပိ တာဝ ဧဝရူပံ ဒုက္ခံ မာ အဟောသိ”တိ အာဟာ။ ဘဂတ “သာသနေ နိဗ္ဗာနိကကာရဏံ ရာဇာ ဝဒတိ”တိ ဓမ္မကထံ ကတွတ “န ဘိက္ခဝေ အနုညာတော မာတာပိတူဟိ ပုတ္တော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော”တိ သိက္ခာပဒံ ပညပေသိ။

တတ္ထ မာတာပိတူဟိတိ ဇေနိဇေနကေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သစေ ဒေဝ အတ္တိ, ဒေဝပိ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗာ။ သစေ ပိတာ မတော မာတာ တ, ယော ဇီဝတိ သော အာပုစ္ဆိတဗ္ဗော။ ပဗ္ဗဇိတာပိ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗာဝ။ အာပုစ္ဆန္တေန သယံ တ ဂန္ဓ တွတ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗံ, အညော တ ပေသေတဗ္ဗော, သော ဧဝ တ ပေသေတဗ္ဗော “ဂစ္ဆ မာတာပိတရော အာပုစ္ဆိတွတ ဧဟိ”တိ။ သစေ “အနုညာတောမ္ပဟိ”တိ ဝဒတိ, သဒ္ဓဟန္တေန ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ပိတာ သယံ ပဗ္ဗဇိတော ပုတ္တမ္ပိ ပ ဗ္ဗာဇေတုကာမော ဟောတိ, မာတရံ အာပုစ္ဆိတွတဝ ပဗ္ဗာဇေတု။ မာတာ တ မိတရံ ပဗ္ဗာဇေတုကာမာ, ပိတရံ အာပုစ္ဆိ တွတဝ ပဗ္ဗာဇေတု။ ပိတာ ပုတ္တအရေန အနတ္တိကော ပလာယိ, မာတာ “ကုမံ ပဗ္ဗာဇေထ”တိ ပုတ္တံ ဘိက္ခူနံ ဒေတိ, “ပိတာဿ ကုဟိ”န္တိ ဝုတ္တေ “စိတ္တကေဠိယံ ကိဠိတုံ ပလာတော”တိ ဝဒတိ, တံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ မာတာ ကေန စိ ပရိသေန သဒ္ဓိ ပလာတာ ဟောတိ, ပိတာ ပန “ပဗ္ဗာဇေထ”တိ ဒေတိ, ဧတ္တာပိ ဧသေဝ နယော။ ပိတာ ဝိပ္ပဝုတ္တော ဟောတိ, မာတာ ပုတ္တံ “ပဗ္ဗာဇေထ”တိ အနုဇာနာတိ, “ပိတာ တဿ ကုဟိ”န္တိ ဝုတ္တေ “ကိ တုမ္မဟာကံ ပိတရာ, အဟံ ဇာနိဿာမိ”တိ ဝဒတိ, ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဇ္ဇတိတိ ကုရန္တိယံ ဝုတ္တံ။

မာတာပိတရော မတာ, အရကော စူဠမာတာဒိနံ သန္တိကေ သံဝဇ္ဇော, တသ္မိ ပဗ္ဗာဇိယမာနေ ဉာတကာ ကလဟံ တ ကရေန္တိ, ခိယန္တိ တ, တသ္မာ ဝိတဒပစ္ဆေဒနတ္ထံ အာပုစ္ဆိတွတဝ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ အနာပုစ္ဆ ပဗ္ဗာဇေန္တ သ္ဗ ပန အာပတ္တိ နတ္ထိ။ ဒဟရကာလေ ဂဟေတွတ ဟေသနကာ မာတာပိတရော နာမ ဟောန္တိ, တေသုပိ ဧသေဝ န ယော။ ပုတ္တော အတ္တာနံ နိဿာယ ဇီဝတိ, န မာတာပိတရော။ သစေပိ ရာဇာ ဟောတိ, အာပုစ္ဆိတွတဝ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗ ဗော။ မာတာပိတူဟိ အနုညာတော ပဗ္ဗဇိတွတ ပုန ဝိဗ္ဗမတိ, သစေပိ သတက္ခတ္တံ ပဗ္ဗဇိတွတ ဝိဗ္ဗမတိ, အာဂတာဂ တကာလေ ပုနပုနံ အာပုစ္ဆိတွတဝ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ သစေ ဧဝံ ဝဒန္တိ – “အယံ ဝိဗ္ဗမိတွတ ဂေဟံ အာဂတော အမ္မ ဟာကံ ကမ္မံ န ကရေတိ, ပဗ္ဗဇိတွတ တုမ္မဟာကံ ဝတ္တံ န ပူရေတိ, နတ္ထိ ကုမဿာပုစ္ဆနကိစ္စံ, အာဂတာဂတံ ပဗ္ဗာ ဇေယျာထာ”တိ ဧဝံ နိဿုဋ္ဌံ ပုန အနာပုစ္ဆပိ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဇ္ဇတိ။

ယောပိ ဒဟရကာလေယေဝ “အယံ တုမ္မဟာကံ ဒိန္နော, ယအ ကုစ္ဆထ, တအ ပဗ္ဗာဇေယျာထာ”တိ ဧဝံ ဒိန္နော ဟောတိ, သောပိ အာဂတာဂတော ပုန အနာပုစ္ဆပိ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ယံ ပန ဒဟရကာလေယေဝ “ကုမံ ဘန္တေ ပဗ္ဗာဇေ ယျာထာ”တိ အနုဇာနိတွတ ပစ္စာ ဝုဗ္ဗိပုတ္တကာလေ နာနုဇာနန္တိ, အယံ န အနာပုစ္ဆ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ဧကော မာတာပိတူဟိ သဒ္ဓိ ဘန္တိတွတ “ပဗ္ဗာဇေထ မ”န္တိ အာဂစ္ဆတိ, “အာပုစ္ဆိတွတ ဧဟိ”တိ စ ဝုတ္တော “နာဟံ ဂစ္ဆ ဆာမိ, သစေ မံ န ပဗ္ဗာဇေထ, ဝိဟာရံ တ ဈာပေမိ, သတ္တေန တ တုမ္မဟ ပဟရာမိ, တုမ္မဟာကံ ဉာတကဥပဋ္ဌကာနံ တ

အာရာမစ္စေဒနာဒီဟိ အနတ္တံ ဥပ္ပါဒေမိ၊ ရုက္ခာ တ ပတိတ္တတ မရာမိ၊ စောရမဇ္ဈံ တ ပဝိသာမိ၊ ဒေသန္တရံ တ ဂစ္ဆာမိ”တိ ဝဒတိ၊ တံ ဇီဝဿေဝ ရက္ခဏတ္တာယ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပနဿ မာတာပိတရော အာဂန္တု “ကသုမာ အမ္မဟာကံ ပုတ္တံ ပဗ္ဗာဇယိတ္တာ”တိ ဝဒန္တိ၊ တေသံ တမတ္ထံ အာရောစေတုတ “ရက္ခဏတ္တာယ နံ ပဗ္ဗာဇယိမ္မဟ၊ ပညာယထ တုမ္မေဟ ပုတ္တေန”တိ ဝတ္တဗ္ဗာ။ “ရုက္ခာ ပတိညာမိ”တိ အာရဟိတ္တတ ပန ဟတ္တဟဒေ မုဉ္ဇန္တံ တံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။

ဧကောပိ ဝိဒေသံ ဂန္တု ပဗ္ဗန္တိ ယာစတိ၊ အာပုစ္ဆိတ္တတ စေ ဂတော၊ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ နော စေ ဒဟရဘိက္ခံ ပေသေတွတ အာပုစ္ဆပေတွတ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော၊ အတိဒုရဉ္စေ ဟောတိ၊ ပဗ္ဗာဇေတွတပိ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိ ပေသေတွတ ဒဿေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ကုရန္တိယံ ပန ဝုတ္တံ - “သစေ ဒူရံ ဟောတိ မဂ္ဂေ စ မဟာကန္တာရော၊ ‘ဂန္တု အာပုစ္ဆိညာမာ’တိ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ။ သစေ ပန မာတာပိတုနံ ဗဟူ ပုတ္တာ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ ဝဒန္တိ - “ဘန္တေ ဧတေသံ အရကာနံ ယံ ကုစ္ဆထ၊ တံ ပဗ္ဗာဇေယျာထ”တိ။ အရကေ ဝိမံသိတွတ ယံ ကုစ္ဆတိ၊ သော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ သစေပိ သကလေန ကုလေန တ ကမေန တ အနုညာတံ ဟောတိ “ဘန္တေ ကမသ္မိ ကုလေ တ ကမေ တ ယံ ကုစ္ဆထ၊ တံ ပဗ္ဗာဇေယျာထ”တိ။ ယံ ကုစ္ဆတိ၊ သော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗောတိ။

ယာဝတကေ တ ပန ဥဿဟတိ တိ ယတ္တကေ သက္ကောတိ။

ရာဟုလဝတ္ထုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

သိက္ခာပဒဒဏ္ဍကမ္မဝတ္ထုကထာ

၁၀၆. ဒသသု သိက္ခာပဒေသု ပရိမာနံ ပဉ္စန္ဒ အတိက္ကမော နာသနဝတ္ထု , ပစ္စိမာနံ အတိက္ကမော ဒဏ္ဍကမ္မဝတ္ထု။

၁၀၇. အပ္ပတိညာ တိ ဘိက္ခု ဇေဋ္ဌကဋ္ဌာနေ ကုဿရိယဋ္ဌာနေ န ဌပေန္တိ။ အသဘာဂဝုတ္တိကာ တိ သမာနဇီဝိကာ န ဘဝန္တိ၊ ဝိသဘာဂဇီဝိကာတိ အတ္ထော။ အလာဘာယ ပရိသက္ကတိ တိ ယထာ လာဘံ န လာဘိန္ဒ၊ ဧဝံ ပရက္ကမတိ။ အနတ္တာယာ တိ ဥပဒတယ။ အတသာယာတိ “ကိန္တိ ကမသ္မိ အာတသေ န ဝသေယျ”န္တိ ပရက္ကမတိ။ အက္ခောသတိ ပရိဘာသတိတိ အက္ခောသတိ စေဝ ဘယဒဿနေန စ တဇ္ဇေတိ။ ဘေဒေတိတိ ပေသုညံ ဥပသံဟရိတွတ ဘေဒေတိ။ အာဝရဏံ ကာတုန္တိ “မာ ကုဓ ပဝိသာ”တိ နိတရဏံ ကာတုံ။ ယတ္တ တ ဝသတိ ယတ္တ တ ပဋိက္ကမတိတိ ယတ္တ ဝသတိ တ ပဝိသတိ တ၊ ဥဘယေနာပိ အတ္တနော ပရိဝေဏဉ္စ ဝဿဂေန ပတ္တသေနာသနဉ္စ ဝုတ္တံ။

မုခဒ္ဒတရိကံ အာဟာရံ အာဝရဏံ ကရေန္တိ တိ “အဇ္ဇ မာ ခာဒ၊ မာ ဘုဉ္ဇာ”တိ ဧဝံ နိတရေန္တိ။ န ဘိက္ခဝေ မုခဒ္ဒတရိကော အာဟာရော အာဝရဏံ ကာတဗ္ဗောတိ ဧတ္ထ “မာ ခာဒ၊ မာ ဘုဉ္ဇာ”တိ ဝဒတောပိ “အာဟာရံ နိတရေသုသာမိ”တိ ပတ္တစီဝရံ အန္တော နိက္ခိပတောပိ သဗ္ဗပယောဂေသု ဒုက္ကဋ္ဌံ။ အနာစာရဿ ပန ဒုပ္ပစသာမဏေရဿ ဒဏ္ဍကမ္မံ ကတွတ ယာဂုံ တ ဘတ္တံ တ ပတ္တစီဝရံ တ ဒဿေတွတ “ဧတ္တကေ နာမ ဒဏ္ဍကမ္မေ အာဟဋ္ဌေ ကုဒ်လစ္ဆသီ”တိ ဝတ္တံ ဝဋ္ဋတိ။ ဘဂဝတာ ဟိ အာဝရဏမေဝ ဒဏ္ဍကမ္မံ ဝုတ္တံ။ ဓမ္မသဏ္ဌာဟကတ္ထေရေဟိ ပန အပရာဓာနရူပံ ဥဒကအရုတလိကာဒိနံ အာဟာရပနမ္မိ ကာတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ တမ္မိ ကာတဗ္ဗံ။ တဉ္စ ခေ “ဩရမိသု သတိ ဝိရမိသ္မတိ”တိ အနုကမ္မာယ၊ န “နဿိသ္မတိ ဝိဗ္ဗမိသ္မတိ”တိ အာဒိနယပ္ပဝတ္တေန ဟပဇ္ဈာသယေန “ဒဏ္ဍကမ္မံ ကရေမိ”တိ စ ဥဏ္ဍဟဟသာဏေ တ နိပဇ္ဇာပေတုံ ဟသာဏိဋ္ဌကာဒိနိ တ သီသေ နိက္ခိဟပေတုံ ဥဒကံ တ ပဝေသေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။

သိက္ခာပဒဒဏ္ဍကမ္မဝတ္ထုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

အနာပုစ္ဆဝရဏဝတ္ထုအာဒိကထာ

၁၀၈. န ဘိက္ခဝေ ဥပဇ္ဈာယံ အနာပုစ္ဆာ တိ ဧတ္ထ “တုမ္မဟာကံ သာမဏေရဿ အယံ နာမ အပရာဓော၊ ဒဏ္ဍကမ္မမဿ ကရေထာ”တိ တိက္ခတ္တံ ဝုတ္တေ၊ သစေ ဥပဇ္ဈာယော ဒဏ္ဍကမ္မံ န ကရေတိ၊ သယံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ

ပိ အာဒိတောဝ ဥပဇ္ဈာယော ဝဒတိ “မယ္ဗဟံ သာမဏေရာနံ အေသေ သတိ တုမေဟ ဒဏ္ဍကမ္ပံ ကရေထာ”တိ ကာတုံ ဝ င္ဍတိယေဝ။ ယထာ စ သာမဏေရာနံ ဧဝံ သဒ္ဓိဝိဟာရိကန္တေတသိကာနမ္ပိ ဒဏ္ဍကမ္ပံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ။

အပလာဠေန္တိ တိ “တုမ္မဟာကံ ပတ္တံ ဒဿာမ၊ စီဝရံ ဒဿာမ”တိ အတ္တနော ဥပဋ္ဌာနကရဏတ္ထံ သဂ္ဂဏ္ဍဟန္တိ။ န ဘိက္ခဝေ အညဿ ပရိသာ အပလာဠေတဗ္ဗာ တိ ဧတ္ထ သာမဏေရာ တ ဟောန္တိ၊ ဥပသမ္ပန္နာ တ၊ အန္တမသော ဒုဿိလဘိက္ခုဿာပိ ပရဿ ပရိသဘူတေ ဘိန္ဒိတုတ ဂဏ္ဍဟိတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ အာဒိနဝံ ပန ဝတ္တံ၊ ဝဇ္ဇတိ “တယာ န္ဗဟာယိတုံ အာဂတေန ဂူထမက္ခန္ဓံ ဝိယ ကတံ ဒုဿိလံ နိဿယ ဝိဟရန္တေန”တိ။ သစေ သော သယမေဝ ဇာနိတုတ ဥပဇ္ဈံ တ နိဿယံ တ ယာစတိ၊ အတုံ ဝဇ္ဇတိ။

အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဒသဟဋ္ဌေဟိ သမန္နာဂတံ သာမဏေရံ နာသေတု န္တိ ဧတ္ထ ကဏ္ဍကသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တာသု တီသု နာသနာသု လိင်္ဂနာသနာဝ အဓိပ္ပေတာ၊ တသ္မာ ယော ဟဏာတိဟတာဒီသု ဧကမ္ပိ ကမ္ပံ ကရေတိ၊ သော လိင်္ဂနာသနာယ နာသေတဗ္ဗော။ ယထာ စ ဘိက္ခုနံ ဟဏာတိဟတာဒီသု နာနာအာပတ္တိယော ဟောန္တိ၊ န တထာ သာမဏေရာနံ။ သာမဏေရာ ဟိ ကုန္တကိပိလိကမ္ပိ မာရေတွတ မဂ္ဂရဏ္ဍကမ္ပိ ဘိန္ဒိတုတ နာသေတဗ္ဗတံယေဝ ဟပုဏာတိ၊ တာဝဒေဝဿ သရဏဂမနာနိ စ ဥပဇ္ဈာယဂုဟဏဉ္စ သေနာသနက္ကဟော စ ပဋိပ္ပဿမ္ပတိ၊ သဠ လာဘံ န လဘတိ၊ လိင်္ဂမတ္တမေဝ ဧကံ အဝသိဋ္ဌံ ဟောတိ။ သော သစေ အာကိဏ္ဏအေသောဝ ဟောတိ၊ အာယတိံ သံဝရေ န တိဋ္ဌတိ၊ နိက္ကမ္ပိတဗ္ဗော။ အထ သဟသာ ဝိရဇ္ဈိတုတ “ဒဠ မယာ ကတ”န္တိ ပုန သံဝရေ ဌာတုကာမော ဟောတိ၊ လိင်္ဂနာသနကိစ္စံ နတ္ထိ။ ယထာနိဝတ္တဟရတဿေဝ သရဏာနိ အတဗ္ဗာနိ၊ ဥပဇ္ဈာယော အတဗ္ဗော၊ သိက္ခာပအာနိ ပန သရဏဂမနေနေဝ ဣဇ္ဈန္တိ။ သာမဏေရာနညဟိ သရဏဂမနံ ဘိက္ခုနံ ဥပသမ္ပဒကမ္ပတစာသဒိသံ၊ တသ္မာ ဘိက္ခုနံ ဝိယ စတုဟရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ ဣမိနာပိ ဒသသီလာနိ သမာဒိန္နာနေဝ ဟောန္တိ၊ ဧဝံ သန္တေပိ ဒဠဟိကရဏတ္ထံ အာယတိံ သံဝရေ ပတိဋ္ဌာပနတ္ထံ ပုန အတဗ္ဗာနိ။ သစေ ပုရိမိကာယ ပုန သရဏာနိ ဂဟိတာနိ၊ ပစ္ဆိမိကာယ ဝဿာတသိကံ လစုဆတိ။ သစေ ပစ္ဆိမိကာယ ဂဟိတာနိ၊ သဠေန အပလောကေတွတ လာဘော အတဗ္ဗော။

အဒိန္နာအနေ တိဏသလာကမတ္တေနာပိ ဝတ္ထုနာ၊ အဗ္ဗဟ္မစရိယေ တီသု မဂ္ဂေသု ယတ္ထ ကတ္တမိ ဝိပုဋ္ဌိပတုတိယာ၊ မုသာတဒေ ဟဿာမိပ္ပာယတာယပိ မုသာ ဘဏိတေ အဿမဏော ဟောတိ၊ နာသေတဗ္ဗတံ အာပဇ္ဇတိ။ မဇ္ဇ ဇောနေ ပန ဘိက္ခုနော အဇာနိတွတပိ ဗိဇေတော ပဠာယ မဇ္ဇံ ပိဝန္တဿ ဟမိတ္တိယံ။ သာမဏေရာ ဇာနိတွတ ပိဝန္တတော သီလဘေဒံ အာပဇ္ဇတိ၊ န အဇာနိတွတ။ ယာနိ ပနဿ ဣတရာနိ ပဉ္စ သိက္ခာပအာနိ၊ တေသု ဘိန္ဒေသု န နာသေတဗ္ဗဗော၊ ဒဏ္ဍကမ္ပံ ကာတဗ္ဗံ။ သိက္ခာပဒေ ပန ပုန ဒိန္တေပိ အဒိန္တေပိ ဝဇ္ဇတိ။ ဒဏ္ဍကမ္ပေန ပန ပိဋေတွတ အာယတိံ သံဝရေ ဌာပနတ္ထာယ အတဗ္ဗမေဝ။ သာမဏေရာနံ မဇ္ဇဟနံ သမိတ္တကံ ဟရာဇိကဝတ္ထု၊ အယံ ဝိသေသော။

အဝဏ္ဏဘာသနေ ပန အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓောတိအာဒိနံ ပဋိပက္ခဝသေန ဗုဒ္ဓဿ တ၊ သုတက္ခာတောတိအာဒိနံ ပဋိပက္ခဝသေန ဓမ္မဿ တ၊ သုပုဋ္ဌိပန္နောတိအာဒိနံ ပဋိပက္ခဝသေန သဠဿ တ အဝဏ္ဏံ ဘာသန္တော ရတနတ္ထယံ နိန္ဒဒန္တော ဂရဟန္တော အာစရိယုပဇ္ဈာယာဒိဟိ “မာ ဧဝံ အဝစာ”တိ အဝဏ္ဏဘာသနေ အာဒိနဝံ ဒဿေတွတ နိတရေတဗ္ဗဗော။ သစေ ယာဝတတိယံ ဝုစ္စမာနော န ဩရမတိ၊ ကဏ္ဍကနာသနာယ နာသေတဗ္ဗောတိ ကုရန္တိယံ ဝုတ္တံ။ မဟာ အဋ္ဌကထာယံ ပန “သစေ ဧဝံ ဝုစ္စမာနော တံ လဒ္ဓိံ နိဿဇ္ဇတိ၊ ဒဏ္ဍကမ္ပံ ကာရေတွတ အစွယံ ဒေသာပေတဗ္ဗော။ သစေ န နိဿဇ္ဇတိ၊ တထေဝ အာအယ ပဂ္ဂယုဟ တိဋ္ဌတိ၊ လိင်္ဂနာသနာယ နာသေတဗ္ဗော”တိ ဝုတ္တံ၊ တံ ယုတ္တံ။ အယမေဝ ဟိ နာသနာ ဣဓ အဓိပ္ပေတာတိ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကေပိ ဧသေဝ နယော။ သဿတုစ္ဆေအနညဟိ အညတရဒိဋ္ဌိကော သစေ အာစရိယာဒိဟိ ဩဝဒိယမာနော နိဿဇ္ဇတိ၊ ဒဏ္ဍကမ္ပံ ကာရေတွတ အစွယံ ဒေသာပေတဗ္ဗော။ အပုဋ္ဌိနိဿဇ္ဇန္တော နာသေတဗ္ဗောတိ။ ဘိက္ခုနိဒ္ဓသကော စေတ္ထ ကာမံ အဗ္ဗဟ္မစရိဂုဟဏေန ဂဟိတောဝ အဗ္ဗဟ္မစရိ ပန အာယတိံ သံဝရေ ဌာတုကာမံ သရဏာနိ ဒတွတ ဥပသမ္ပာဒေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ဘိက္ခုနိဒ္ဓသကော အာယတိံ သံဝရေ ဌာတုကာမောပိ ပဗ္ဗဇ္ဇမ္ပိ န လဘတိ၊ ပဂေဝ ဥပသမ္ပဒန္တိ ဧတမတ္ထံ ဒဿေတုံ “ဘိက္ခုနိဒ္ဓသကော”တိ ဣဒံ ဝိသု ဒသမံ အဂ္ဂံ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

အနာပုစ္ဆာဝရဏဝတ္ထုအာဒိကထာ နိဋ္ဌတာ။

ပဏ္ဏာနဝတ္ထုကထာ

၁၀၉. ဒဟရေ ဒဟရေတိ တရုဏေ တရုဏေ။ မောဠိဂလ္လေ တိ ထူလသရီရေ။ ဟတ္ထိဘဏ္ဍေ အဿဘဏ္ဍေ ဟတ္ထိကေပကေ စ အဿကေပကေ စ။

တိ

ပဏ္ဏာကော ဘိက္ခဝေ တိ ဧတ္ထ အာသိတ္တပဏ္ဏာကော ဥဿယပဏ္ဏာကော ဩပက္ကမိကပဏ္ဏာကော ပက္ခပဏ္ဏာကော နပုံသကပဏ္ဏာကောတိ ပဉ္စ ပဏ္ဏာကာ။ တတ္ထ ယဿ ပရေသံ အဂ္ဂဇာတံ မုခေန ဂဟေတွတ အသုစိနာ အာသိတ္တတဿ ပရိဋ္ဌာဟော ဝူပသမ္ပတိ၊ အယံ အာသိတ္တပဏ္ဏာကော။ ယဿ ပရေသံ အဇ္ဈာစာရံ ပဿတော ဥဿယာယ ဥပပန္နာယ ပရိဋ္ဌာဟော ဝူပသမ္ပတိ၊ အယံ ဥဿယပဏ္ဏာကော။ ယဿ ဥပက္ကမေန ဗီဇာနိ အပနီတာနိ၊ အယံ ဩပက္ကမိကပဏ္ဏာကော။ ဧကစ္စော ပန အကုသလဝိဟာကာနုဘာဝေန ကာဠပက္ခေ ပဏ္ဏာကော ဟောတိ၊ ဇုဏ္ဏဟပက္ခေ ပနဿ ပရိဋ္ဌာဟော ဝူပသမ္ပတိ၊ အယံ ပက္ခပဏ္ဏာကော။ ယော ပန ပဋိသန္ဓိယံယေဝ အဘာဝကော ဥပုန္နော၊ အယံ နပုံသကပဏ္ဏာကောတိ။ တေသု အာသိတ္တပဏ္ဏာကဿ စ ဥဿယပဏ္ဏာကဿ စ ပဗ္ဗဇ္ဇာ န တရိတာ၊ ဣတရေသံ တိဏ္ဍိ တရိတာ။ တေသုပိ ပက္ခပဏ္ဏာကဿ ယသ္မိ ပက္ခေ ပဏ္ဏာကော ဟောတိ၊ တသ္မိယေဝဿ ပက္ခေ ပဗ္ဗဇ္ဇာ တရိတာတိ ကုရန္တိယံ ဝုတ္တံ။ ယဿ စေတ္ထ ပဗ္ဗဇ္ဇာ တရိတာ၊ တံ သန္ဓာယ ဣဒံ ဝုတ္တံ - “အနုပသမ္ပန္နော န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော ဥပသမ္ပန္နော နာသေတဗ္ဗော”တိ။ သောပိ လိင်္ဂနာသနေနေဝ နာသေတဗ္ဗော။ ဣတော ပရံ “နာသေတဗ္ဗော”တိ ဝုတ္တတေသုပိ ဧသေဝ နယော။

ပဏ္ဏာနဝတ္ထုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ထေယျသံတသကဝတ္ထုကထာ

၁၁၀. ပုရာဏကုလပုတ္တော တိ ပုရာဏဿ အနုက္ကမေန ဟရိဇုညံ ပတ္တဿ ကုလဿ ပုတ္တော။ မာတိပက္ခပိတိပက္ခတော ကောလညာ ခီဏာ ဝိနဋ္ဌာ မတာ အဿာတိ ခီဏကောလညော။ အနုဓိဂတန္တိ အပ္ပတ္တံ။ ဟာတိကာတုန္တတိ ဝဗေတုံ။ ဣတ္ထ တိ ဥယျောဇနတ္ထေ နိဟတော။ အနုယုဉ္ဇိယမာနော တိ ဧကမန္တံ နေတွတ ကေသမဿုဩရောပနကာသာယပဋိဂဟဏသရဏဂမနဥပဇ္ဈာယဂ္ဂဟဏကမ္မတစာနိဿယဓမ္မေ ပုစ္ဆိယမာနော။ ဧတမတ္ထံ အာရောစေသီတိ ဧတံ သယံ ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ အာဒိတော ပဌာယ အာစိက္ခံ။

ထေယျသံတသကော ဘိက္ခဝေ တိ ဧတ္ထ တယော ထေယျသံတသကာ - လိင်္ဂတ္ထေနကော၊ သံတသတ္ထေနကော၊ ဥာယတ္ထေနကောတိ။ တတ္ထ ယော သယံ ပဗ္ဗဇိတွတ ဝိဟာရံ ဂန္တု န ဘိက္ခုဝဿာနိ ဂဏေတိ၊ န ယထာဝုဗ္ဗံ ဝန္တနံ သာဒိယတိ၊ န အာသနေန ပဋိဗာဟတိ၊ န ဥဟေသထပတရဏာဒိသု သန္တိဿတိ၊ အယံ လိင်္ဂမတ္ထေသေဝထေနိတတ္တာ လိင်္ဂတ္ထေနကော နာမ။

ယော ပန ဘိက္ခုဟိ ပဗ္ဗဇိတော သာမဏေရော သမာနောပိ ဝိဒေသံ ဂန္တု “အဟံ ဒသဝဿော တ ဝိသတိဝသုသော တ”တိ မုသာ ဝတွတ ဘိက္ခုဝဿာနိ ဂဏေတိ၊ ယထာဝုဗ္ဗံ ဝန္တနံ သာဒိယတိ၊ အာသနေန ပဋိဗာဟတိ၊ ဥဟေသထပတရဏာဒိသု သန္တိဿတိ၊ အယံ သံတသမတ္ထေသေဝထေနိတတ္တာ သံတသတ္ထေနကော နာမ။ ဘိက္ခုဝဿဂဏာနာဒိကော ဟိ သဗ္ဗောပိ ကိရိယဘေအေ ဣမသ္မိ အတ္ထေ “သံတသော”တိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ “န မကောစိ ဇာနာတီ”တိ ဧဝံ ပဋိပဇ္ဇန္တေပိ ဧသေဝ နယော။

ယော ပန သယံ ပဗ္ဗဇိတွတ ဝိဟာရံ ဂန္တု ဘိက္ခုဝဿာနိ ဂဏေတိ၊ ယထာဝုဗ္ဗံ ဝန္တနံ သာဒိယတိ၊ အာသနေန ပဋိဗာဟတိ၊ ဥဟေသထပတရဏာဒိသု သန္တိဿတိ၊ အယံ လိင်္ဂဿ စေဝ သံတသဿ စ ထေနိတတ္တာ ဥာယတ္ထေနကော နာမ။ အယံ တိဝိဇောပိ ထေယျသံတသကော အနုပသမ္ပန္နော န ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊ ဥပသမ္ပန္နော နာသေတဗ္ဗော၊ ပုန ပဗ္ဗဇ္ဇိ ယာစန္တေပိ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။

ဧတ္ထ စ အသမ္မောဟတ္ထံ ဣဒံ ပကိဏ္ဏကံ ဝေဒိတဗ္ဗံ -

“ရာဇဒြိက္ခကန္တာရ-ရောဂဝေရိဘယေဟိ တ။
စီဝရာဟရဏတ္ထံ တ၊ လိင်္ဂ အာဒိယတီဓ ယော။

သံတသံ နာဓိတသေတိ၊ ယာဝ သော သုဒ္ဓမာနသော။
ထေယျသံတသကော နာမ၊ တာဝ ဒေသ န ဝုစ္စတိ”တိ။

တက္ခာယံ ဝိတ္တာရနယော - ကုဓေကစွသ္မ ရာဇာ ကုဒ္ဓော ဟောတိ၊ သော “ဧဝံ မေ သောတ္ထိ ဘဝိဿတိ”တိ သယမေဝ လိင်္ဂ ဂဟေတွတ ပလာယတိ။ တံ ဒိသုတ ရညော အာရောစေန္တိ။ ရာဇာ “သစေ ပဗ္ဗဇိတော၊ န တံ လဟ္တာ ကိဉ္စိ ကာတု”န္တိ တသ္မိ ကောဓံ ပဋိဝိနေတိ၊ သော “ဝူပသန္တိ မေ ရာဇဘယ”န္တိ သဠမဇ္ဈိ အနောသရိတွတဝ ဂိဟိလိင်္ဂ ဂဟေတွတ အာဂတော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ အထာပိ “သာသနံ နိဿာယ မယာ ဇီဝိတံ လဒ္ဓိ၊ ဟန္တ အနိ အဟံ ပဗ္ဗဇာမိ”တိ ဥပ္ပန္နသံဝေကော တေနဝ လိင်္ဂေန အာဂန္တုတ အာဂန္တုကဝတ္တံ န သာဒိယတိ၊ ဘိက္ခုဟိ ပုဠော တ အပုဠော တ ယထာဘူတမတ္တာနံ အာဝိကတွတ ပဗ္ဗဇိ ယာစတိ၊ လိင်္ဂ အပနေတွတ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ သစေ ပန ဝတ္တံ သာဒိယတိ၊ ပဗ္ဗဇိတလယံ ဒေသေတိ၊ သဗ္ဗ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ ဝဿဂဏနာဒိဘောဒံ ဝိဓိ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ အယံ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။

ကုဓ ပနေကစွော ဒုဗ္ဗိက္ခေ ဇီဝိတုံ အသက္ကောန္တော သယမေဝ လိင်္ဂ ဂဟေတွတ သဗ္ဗဟသဏ္ဌိယဘတ္တာ နိ ဘုဉ္ဇန္တော ဒုဗ္ဗိက္ခေ ဝိတိဝတ္တေ သဠမဇ္ဈိ အနောသရိတွတဝ ဂိဟိလိင်္ဂ ဂဟေတွတ အာဂတောတိ သဗ္ဗ ပုရိမသဒိသမေဝ ။

အပရော မဟာကန္တာရံ နိတ္တရိတုကာမော ဟောတိ၊ သတ္တတဟော စ ပဗ္ဗဇိတေ ဂဟေတွတ ဂစ္ဆတိ။ သော “ဧဝံ မံ သတ္တတဟော ဂဟေတွတ ဂမိဿတိ”တိ သယမေဝ လိင်္ဂ ဂဟေတွတ သတ္တတဟေန သဒ္ဓိ ကန္တာရံ နိတွထရိတွတ ခေမန္တံ ပတွတ သဠမဇ္ဈိ အနောသရိတွတဝ ဂိဟိလိင်္ဂ ဂဟေတွတ အာဂတောတိ သဗ္ဗ ပုရိမသဒိသမေဝ။

အပရော ရောဂဘယေ ဥပ္ပန္နေ ဇီဝိတုံ အသက္ကောန္တော သယမေဝ လိင်္ဂ ဂဟေတွတ သဗ္ဗဟသဏ္ဌိယဘတ္တာ တာနိ ဘုဉ္ဇန္တော ရောဂဘယေ ဝူပသန္တေ သဠမဇ္ဈိ အနောသရိတွတဝ ဂိဟိလိင်္ဂ ဂဟေတွတ အာဂတောတိ သဗ္ဗ ပုရိမသဒိသမေဝ။

အပရသ္မ ဧကော ဝေရိကော ကုဒ္ဓော ဟောတိ၊ ဃာတေတုကာမော နံ ဝိစရတိ၊ သော “ဧဝံ မေ သောတ္ထိ ဘဝိသုသတိ”တိ သယမေဝ လိင်္ဂ ဂဟေတွတ ပလာယတိ။ ဝေရိကော “ကုဟိ သော”တိ ပရိယေသန္တော “ပဗ္ဗဇိတွတ ပလာတော”တိ သုတွတ “သစေ ပဗ္ဗဇိတော၊ န တံ လဟ္တာ ကိဉ္စိ ကာတု”န္တိ တသ္မိ ကောဓံ ပဋိဝိနေတိ။ သော “ဝူပသန္တိ မေ ဝေရိဘယ”န္တိ သဠမဇ္ဈိ အနောသရိတွတဝ ဂိဟိလိင်္ဂ ဂဟေတွတ အာဂတောတိ သဗ္ဗ ပုရိမသဒိသမေဝ။

အပရော ဉာတိကုလံ ဂန္တုတ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာယ ဂိဟိ ဟုတွတ “ဣမာနိ စီဝရာနိ ကုဓ ဝိနသ္မိဿန္တိ၊ သစေပိ ဣမာနိ ဂဟေတွတ ဝိဟာရံ ဂမိဿာမိ၊ အန္တရာမဂေ မံ ‘စောရော’တိ ဂဟေသ္မန္တိ၊ ယန္တနာဟံ ကာယပရိဟာရိယာနိ ကတွတ ဂစ္ဆေယျ”န္တိ စီဝရာဟရဏတ္ထံ နိတသေတွတ စ ဟရပိတွတ စ ဝိဟာရံ ဂစ္ဆတိ။ တံ ဒုရတောဝ အာဂစ္ဆန္တံ တံ ဒိသုတ သာမဏေရာ စ ဒဟရာ စ အဗ္ဗုဂ္ဂန္တိ၊ ဝတ္တံ ဒေသေန္တိ။ သော န သာဒိယတိ၊ ယထာဘူတမတ္တာနံ အာဝိကရောတိ။ သစေ ဘိက္ခု “န အနိ မယံ တံ မုဉ္ဇိဿာမာ”တိ ဗလက္ကာရေန ပဗ္ဗာဇေတုကာမာ ဟောန္တိ၊ ကာသာယာနိ အပနေတွတ ပန ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ သစေ ပန “နယိမေ မမ ဟိနာယာဝတ္တဘာဝံ ဇာနန္တိ”တိ တံယေဝ ဘိက္ခုဘာဝံ ပဋိဇာနိတွတ သဗ္ဗ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ ဝဿဂဏနာဒိဘောဒံ ဝိဓိ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ အယံ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။

အပရော မဟာသာမဏေရော ဉာတိကုလံ ဂန္တုတ ဥပ္ပဗ္ဗဇိတွတ ကမ္မန္တာနုဋ္ဌာနေန ဥဗ္ဗာဠေဟာ ဟုတွတ ပန “အနိ အဟံ သမဏောဝ ဘဝိဿာမိ၊ ထေရေပိ မေ ဥပ္ပဗ္ဗဇိတဘာဝံ န ဇာနာတိ”တိ တဒေဝ ပတ္တစီဝရံ အာအာယ ဝိဟာရံ အာဂစ္ဆတိ၊ နာပိ တမတ္ထံ ဘိက္ခုနံ အာရောစေတိ၊ သာမဏေရဘာဝံ ပဋိဇာနာတိ၊ အယံ ထေယျသံတသကော ယေဝ ပဗ္ဗဇိ န လဘတိ။ သစေပိသ္မ လိင်္ဂဂဟဏကာလေ ဧဝံ ဟောတိ၊ “နာဟံ ကဿစိ အာရောစေဿာမိ”တိ ဝိဟာရဉ္စ ဂတော အာရောစေတိ၊ ဂဟဏေနဝ ထေယျသံတသကော။ အထာပိသ္မ “ဂဟဏကာလေ အာစိက္ခိသုသာမိ”တိ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၊ ဝိဟာရဉ္စ ဂန္တုတ “ကုဟိ တွံ အာဝုသော ဂတော”တိ ဝုတ္တော “န အနိ မံ ဣမေ

ဇာနည်”တိ ဝဋ္ဋေတွတ နာစိက္ခတိ, “နာစိက္ခိဿာမိ”တိ သဟ ဓုရနိက္ခေပေန အယမ္ပိ ထေယျသံတသကော။ သစေ ပနဿ ဂဟဏကာလေပိ “အာစိက္ခိဿာမိ”တိ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ, ဝိဟာရံ ဂန္တတပိ အာစိက္ခတိ, အယံ ပုန ပဗ္ဗဇ္ဇံ လဘတိ။

အပရော ဒဟရသာမဏေရော မဟန္တော တ ပန အဗ္ဗတ္တော, သော ပုရိမနယေနေဝ ဥပ္ပဗ္ဗဇိတွတ ဃရေ ဝစ္ဆ ကရက္ခဏာဒိနိ ကမ္မာနိ ကာတုံ န ဣစ္ဆတိ, တမေနံ ဉာတကာ တာနိယေဝ ကာသာယာနိ အတ္တဒေတွတ ထာလကံ တ ပတ္တိ တ ဟတ္ထေ ဒတွတ “ဂစ္ဆ သမဏောဝ ဟောဟိ”တိ ဃရာ နိဟရန္တိ။ သော ဝိဟာရံ ဂစ္ဆတိ, နေဝ နံ ဘိက္ခု အနန္တိ “အယံ ဥပ္ပဗ္ဗဇိတွတ ပုန သယမေဝ ပဗ္ဗဇိတော”တိ, နာပိ သယံ ဇာနာတိ, “ယော ဧဝံ ပဗ္ဗဇတိ, သော ထေယျသံ တသကော နာမ ဟောတိ”တိ။ သစေ တံ ပရိပုဏ္ဏဝဿံ ဥပသမ္မာဒေန္တိ သူပသမ္ပန္နော။ သစေ ပန အနုပသမ္ပန္န ကာလေယေဝ ဝိနယဝိနိစ္ဆယေ ဝတ္တမာနေ သုဏာတိ, “ယော ဧဝံ ပဗ္ဗဇတိ, သော ထေယျသံတသကော နာမ ဟောတိ”တိ။ တေန “မယာ ဧဝံ ကတ”န္တိ ဘိက္ခုနံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ, ဧဝံ ပုန ပဗ္ဗဇ္ဇံ လဘတိ။ သစေ “န အနိ မံ ကောစိ ဇာနာတိ”တိ နာရောစေတိ, ဓုရံ နိက္ခိတ္တမတ္တေ ထေယျသံတသကော။

ဘိက္ခု သိက္ခံ ပစ္စက္ခယ လိင်္ဂံ အနုပနေတွတ ဒုဿိလကမ္မံ ကတွတ တ အကတွတ တ ပုန သဗ္ဗံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တံ ဝဿဂဏနာဒိဘေဒံ ဝိမိ ပဋိပဇ္ဇတိ, ထေယျသံတသကော ဟောတိ။ သိက္ခံ အပ္ပစ္စက္ခယ သလိင်္ဂေ ဌိတော မေထု နံ ပဋိသေဝိတွတ ဝဿဂဏနာဒိဘေဒံ ဝိမိ အာပဇ္ဇန္တော ထေယျသံတသကော န ဟောတိ, ပဗ္ဗဇ္ဇာမတ္တံ လဘတိ။ အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ ပန ဒေသော ထေယျသံတသကောတိ ဝုတ္တံ, တံ န ဂဟေတဗ္ဗံ။

ဧကော ဘိက္ခု ကာသာယေ သဉ္ဇဿာဟောဝ ဩအတံ နိတသေတွတ မေထုနံ ပဋိသေဝိတွတ ပုန ကာသာယာနိ နိတသေတွတ ဝဿဂဏနာဒိဘေဒံ သဗ္ဗံ ဝိမိ အာပဇ္ဇတိ, အယမ္ပိ ထေယျသံတသကော န ဟောတိ, ပဗ္ဗဇ္ဇာမတ္တံ လဘတိ။ သစေ ပန ကာသာယေ ဓုရံ နိက္ခိပိတွတ ဩအတံ နိတသေတွတ မေထုနံ ပဋိသေဝိတွတ ပုန ကာသာယာနိ နိတသေတွတ ဝဿဂဏနာဒိဘေဒံ သဗ္ဗံ ဝိမိ အာပဇ္ဇတိ, ထေယျသံတသကော ဟောတိ။

သာမဏေရော သလိင်္ဂေ ဌိတော မေထုနာဒိအဿမဏကရဏဓမ္မံ အာပဇ္ဇိတွတပိ ထေယျသံတသကော န ဟောတိ။ သစေပိ ကာသာယေ သဉ္ဇဿာဟောဝ ကာသာယာနိ အပနေတွတ မေထုနံ ပဋိသေဝိတွတ ပုန ကာသာယာနိ နိတသေတိ, နေဝ ထေယျသံတသကော ဟောတိ။ သစေ ပန ကာသာယေ ဓုရံ နိက္ခိပိတွတ နဂ္ဂေ တ ဩအတံနိဝတ္တော တ မေထုနသေဝနာဒိဟိ အဿမဏော ဟုတွတ ကာသာယံ နိတသေတိ, ထေယျသံတသကော ဟောတိ။ သစေပိ ဂိဟိဘာဝံ ပတွထယမာနော ကာသာဝံ ဩဝဋ္ဋိကံ တ ကတွတ အညေန တ အာကာရေန ဂိဟိနိတသနေန နိတသေတိ “သောဘတိ န ခောမေ ဂိဟိလိင်္ဂံ, န သောဘတိ”တိ ဝိမံသနတ္ထံ, ရက္ခတိ တာဝ။ “သောဘတိ”တိ သမ္ပဋိစ္ဆိတွတ ပန ပုန လိင်္ဂံ သာဒိယန္တော ထေယျသံတသကော ဟောတိ။ ဩအတံ နိတသေတွတ ဝိမံသနသမ္ပဋိစ္ဆနေသုပိ ဒေသေဝ နယော။

သစေ ပန နိဝတ္တကာသာယဿ ဥပရိ ဩအတံ နိတသေတွတ ဝိမံသတိ တ သမ္ပဋိစ္ဆတိ တ, ရက္ခတိယေဝ။ ဘိက္ခုနိယာပိ ဒေသေဝ နယော။ သာပိ ဟိ ဂိဟိဘာဝံ ပတ္ထယမာနာ သစေ ကာသာယံ ဂိဟိနိတသနံ နိတသေတိ, “သောဘတိ န ခောမေ ဂိဟိလိင်္ဂံ, န သောဘတိ”တိ ဝိမံသနတ္ထံ, ရက္ခတိ တာဝ။ သစေ “သောဘတိ”တိ သမ္ပဋိစ္ဆတိ, န ရက္ခတိ။ ဩအတံ နိတသေတွတ ဝိမံသနသမ္ပဋိစ္ဆနေသုပိ ဒေသေဝ နယော။ နိဝတ္တကာသာယဿ ပန ဥပရိ ဩအတံ နိတသေတွတ ဝိမံသတု တ သမ္ပဋိစ္ဆတု တ, ရက္ခတိယေဝ။

သစေ ကောစိ ဝုပုပဗ္ဗဇိတော ဝဿာနိ အဂဏေတွတ ဟဋ္ဌိယမ္ပိ အဋ္ဌတွတ ဧကပဿေနာဂန္တတ မဟာပေဋာဒိ သု ကဋ္ဌန္တုနာ ဥက္ခိတ္တေ ဘတ္တပိဏ္ဏေ ပတ္တံ ဥပနာမေတွတ သေနော ဝိယ မံသပေသိ ဂဟေတွတ ဂစ္ဆတိ, ထေယျသံတသကော န ဟောတိ။ ဘိက္ခုဝဿာနိ ပန ဂဏေတွတ ဂဏ္ဍဟန္တော ထေယျသံတသကော ဟောတိ။

သယံ သာမဏေရောဝ သာမဏေရပဋိဟဋ္ဌိယာ ဣဋ္ဌဝဿာနိ ဂဏေတွတ ဂဏ္ဍဟန္တော ထေယျသံတသကော န ဟောတိ။ ဘိက္ခု ဘိက္ခုပဋိဟဋ္ဌိယာ ဣဋ္ဌဝဿာနိ ဂဏေတွတ ဂဏ္ဍဟန္တော ဘဏ္ဍုန ကာရေတဗ္ဗောတိ။

ထေယျသံတသကဝတ္ထုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

တိတ္ထိယပက္ကန္တကကထာ

တိတ္ထိယပက္ကန္တကော   **ဘိက္ခဝေ** တိတ္ထေ ပန တိတ္ထိယေသု ပက္ကန္တော ပဝိဋ္ဌေတိ တိတ္ထိယပက္ကန္တကော။ သော န ကေဝလံ န ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗော၊ အထ ခော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗောပိ။ တတာယံ ဝိနိစ္ဆယော - ဥပသမ္မန္တေနာ ဘိက္ခု တိတ္ထိယော ဘဝိဿာမိတိ သလိင်္ဂေနော တေသံ ဥပဿယံ ဂစ္ဆတိ၊ ပဒတရေ ပဒတရေ ဒုက္ကဋ္ဌံ။ တေသံ လိင်္ဂေ အာဒိန္နမတ္တေ တိတ္ထိယပက္ကန္တကော ဟောတိ။ ယောပိ သယမေဝ “တိတ္ထိယော ဘဝိဿာမိ”တိ ကုသစီရဒီ နိ နိတသေတိ၊ တိတ္ထိယပက္ကန္တကော ဟောတိယေဝ။ ယော ပန နက္ကေ န္တဟာယန္တော အတ္တာနံ ဩလောကေတွတ “သောဘတိ မေ အာဇီဝကာဘာတေ၊ အာဇီဝကော ဘဝိဿာမိ”တိ ကာသာယာနိ အနာအာယ နက္ကေဝ အာဇီဝကာနံ ဥပသု သယံ ဂစ္ဆတိ၊ ပဒတရေ ပဒတရေ ဒုက္ကဋ္ဌံ။ သစေ ပနသ္မ အန္တရာမဂေ ဟိရေတ္တပုံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒုက္ကဋ္ဌာနိ ဒေ သေတွတ မုစ္စတိ။ တေသံ ဥပဿယံ ဂစ္ဆတပိ တေဟိ တ ဩဝဒိတော အတ္တနာ တ “ဣမေသံ ပဗ္ဗဇာ အတိဒုက္ခာ”တိ နိဝတ္တန္တေပိ မုစ္စတိယေဝ။

သစေ ပန “ကိံ တုမဟာကံ ပဗ္ဗဇာယ ဥက္ကဋ္ဌ”န္တိ ပုစ္ဆိတွတ “ကေသမဿုလုဉ္ဇနာဒီနိ”တိ ဝုတ္တော ဧကကေ သမ္ပိ လုဉ္ဇာပေတိ၊ ဥက္ကုဋ္ဌိကပ္ပဓာနာဒီနိ တ ဝတ္တာနိ အာဒိယတိ၊ မောရပိစ္ဆာဒီနိ တ နိတသေတိ၊ တေသံ လိင်္ဂ ဂဏ္ဍ ဟာတိ၊ “အယံ ပဗ္ဗဇာ သေဌာ”တိ သေဌဘာဝံ တ ဥပဂစ္ဆတိ၊ န မုစ္စတိ၊ တိတ္ထိယပက္ကန္တကော ဟောတိ။ သစေ ပန “သောဘတိ န ခော မေ တိတ္ထိယပဗ္ဗဇာ၊ နန ခော သောဘတိ”တိ ဝိမံသနတ္ထံ ကုသစီရဒီနိ တ နိတသေတိ၊ ဇဋ္ဌံ တ ဗန္ဓတိ၊ ခာရိကာဇံ တ အာဒိယတိ၊ ယာဝ န သမ္ပုဋ္ဌိစ္စတိ၊ တာဝ နံ လဒ္ဓိ ရက္ခတိ၊ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စတမတ္တေ တိတ္ထိယပက္ကန္တကော ဟောတိ။ အတ္ထိန္ဒစီဝရော ပန ကုသစီရဒီနိ နိတသေန္တော ရာဇောယာဒီဟိ တ တိတ္ထိယလိင်္ဂ ဂဏ္ဍဟန္တော လဒ္ဓိယာ အဘာဝေန နေဝ တိတ္ထိယပက္ကန္တကော ဟောတိ။

အယဉ္ဇ တိတ္ထိယပက္ကန္တကော နာမ ဥပသမ္မန္တဘိက္ခုနာ ကထိတော၊ တသ္မာ သာမဏေရော သလိင်္ဂေန တိတွ ထာယတနံ ဂတောပိ ပုန ပဗ္ဗဇဉ္ဇ ဥပသမ္မဒဉ္ဇ လဘတိတိ ကုရန္တိယံ ဝုတ္တံ။ ပုရိမော ပန ထေယျသံတသကော အန ပသမ္ပန္နေန ကထိတော၊ တသ္မာ ဥပသမ္မန္တော ကုဋ္ဌဝဿံ ဂဏေန္တေပိ အဿမဏော န ဟောတိ။ လိင်္ဂေ သဉ္ဇသ္မာ သာဟော ဟရာဇိကံ အာပဇ္ဇိတွတ ဘိက္ခုဝဿာဒီနိ ဂဏေန္တေပိ ထေယျသံတသကော န ဟောတိတိ။

တိတ္ထိယပက္ကန္တကကထာ နိဋ္ဌိတာ။

တိရုတ္တနဂတဝတ္ထုကကထာ

၁၁၁. **နာဂယောနိယာ အဇ္ဈိယတိ** တိတ္ထေ ကိဉ္စာပိ သော ပဝတ္တိယံ ကုသလဝိဟကေန ဒေဝသမ္ပတ္တိသဒိသံ ဣသု သရိယသမ္ပတ္တိ အနဘောတိ၊ အကုသလဝိဟကပဋိသန္ဓိကဿ ပန တဿ သဇာတိယာ မေထုနပဋိသေဝနေ စ ဝိဿ ဌာနိဒ္ဓောက္ကမနေ စ နာဂသရိရံ ဟတုဘဝတိ ဥဒကသဉ္ဇာရိကံ မဏ္ဍုကဘက္ခံ၊ တသ္မာ သော တာယ နာဂယောနိယာ အဇ္ဈိယတိ။ **ဟရာယတိ**တိ လဇ္ဇတိ။ **ဇိဂုစ္ဆတိ** တိ အတ္တဘာဝံ ဇိဂုစ္ဆတိ။ **တဿ ဘိက္ခုနော နိက္ခန္တေ** တိ တသ္မိ ဘိက္ခုသ္မိ နိက္ခန္တေ။ အထ တ တဿ ဘိက္ခုနော နိက္ခမနေတိ အတ္တော။ **ဝိဿဌော နိဒ္ဒံ ဩက္ကမိ** တိ တသ္မိ အနိက္ခန္တေ ဝိဿရဘယေန သတိ အဝိဿဇ္ဇိတွတ ကပိမိဒ္ဒဝသေနော နိဒ္ဒာယန္တော နိက္ခန္တေ သတိ ဝိဿဇ္ဇိတွတ ဝိဿဌော နိရာသဏ္ဏေ မဟာနိဒ္ဒံ ပဋိပဇ္ဇိ။ **ဝိဿရမကာသီ** တိ ဘယဝသေန သမဏသညံ ပဟာယ ဝိရူပံ မဟာသဒ္ဓ မကာသိ။

တုမေဟ ခောတ္တာ တိ တုမေဟ ခော အတ္တ၊ အကာရဿ လောပံ ကတွတ ဝုတ္တံ။ တုမေဟ ခော နာက ဈာနဝိပဿနာမဂ္ဂဗလာနံ အာဘုတ္တာ ဣမသ္မိ ဓမ္မဝိနယေ အဝိရုဋ္ဌဟိဓမ္မာ အတ္တ၊ ဝိရုဋ္ဌဟိဓမ္မာ န ဘဝထာတိ အယမေတွ ထ သဋ္ဌေပတ္တော။ **သဇာတိယာ**တိ နာဂိယာ ဧဝ။ ယအ ပန မနုဿိတ္ထိအာဒိဘေအာယ အညဇာတိယာ ပဋိသေဝတိ၊ တအ ဒေဝပုတ္တော ဝိယ ဟောတိ။ ဧတ္ထ စ ပဝတ္တိယံ အဘိဏ္ဍဟံ သဘာဝဟတုကမ္မဒဿနဝသေန “ဒေဝ ပစ္စယာ”တိ ဝုတ္တံ။ နာဂဿ ပန ပဉ္စသု ကာလေသု သဘာဝဟတုကမ္မံ ဟောတိ - ပဋိသန္ဓိကာလေ၊ တစဟေနကာလေ၊ သဇာတိယာ မေထုနကာလေ၊ ဝိဿဌာနိဒ္ဓောက္ကမနကာလေ၊ စုတိကာလေတိ။

တိရစ္ဆာန်ဂတော ဘိက္ခုဝေ တိ ဧတ္တ နာကေ တ ဟောတု သုပဏ္ဏမာဏဝကာဒိနံ တ အညတရော၊ အန္တမသော သက္ကံ ဒေဝရာဇာနံ ဥပသမ္ပာယ ယော ကောစိ အမနုဿဇာတိယော၊ သဗ္ဗော ဣမသ္မိံ အတ္ထေ တိရစ္ဆာန်ဂတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သော နေဝ ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော၊ ဥပသမ္ပန္နောပိ နာသေတဗ္ဗောတိ။

တိရစ္ဆာန်ဂတဝတ္ထုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

မာတုဃာတကာဒိဝတ္ထုကထာ

၁၁၂. မာတုဃာတကာဒိဝတ္ထုသု - နိက္ခန္တိကရေယျန္တိ နိက္ခမနံ နိဂ္ဂမနံ အပတဟနံ ကရေယျန္တိ အတု ယော။ မာတုဃာတကာ ဘိက္ခုဝေ တိ ဧတ္တ ယေန မနုဿိတ္တိဘူတာ ဇနိကာ မာတာ သယမ္ပိ မနုဿဇာတိကေနေဝ သတာ သဗ္ဗိစ္စ ဇီဝိတာ တေရောပိတာ၊ အယံ အာနန္တရိယေန မာတုဃာတကာမဗ္ဗေန မာတုဃာတကာ၊ ဧတဿ ပဗ္ဗ ဇော စ ဥပသမ္ပာဒ စ ပဋိက္ခိတ္တာ။ ယေန ပန မနုဿိတ္တိဘူတာပိ အဇနိကာ ဟေသာဝနိကာ မာတာ တ မဟာမာတာ တ စူဠမာတာ တ ဇနိကာပိ တ န မနုဿိတ္တိဘူတာ မာတာ ဃာတိတာ၊ တဿ ပဗ္ဗဇော န တရိတာ၊ န စ အာနန္တရိ ကော ဟောတိ။ ယေန သယံ တိရစ္ဆာန်ဘူတေန မနုဿိတ္တိဘူတာ မာတာ ဃာတိတာ၊ သောပိ အာနန္တရိကော န ဟော တိ၊ တိရစ္ဆာန်ဂတတ္တာ ပနဿ ပဗ္ဗဇော ပဋိက္ခိတ္တာ။ သေသံ ဥတ္တာနမေဝ။ ပိတုဃာတကေပိ ဧသေဝ နယော။ သ စေပိ ဟိ ဝေသိယာ ပုတ္တော ဟောတိ၊ “အယံ မေ ပိတာ”တိ န ဇာနာတိ၊ ယဿ သမ္ဘဝေန နိဗ္ဗုတ္တော၊ သော စေ အနေန ဃာတိတော၊ ပိတုဃာတကာတေဝဝ သဏ္ဍိ ဂစ္ဆတိ၊ အာနန္တရိယဉ္စ ဖုသတိ။

၁၁၄. အရဟန္တဃာတကေပိ မနုဿအရဟန္တဝသေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ မနုဿဇာတိယဉ္စပိ အန္တမသော အ ပဗ္ဗဇေတမ္ပိ ခိဏာသဝံ အရကံ အရိကံ တ သဗ္ဗိစ္စ ဇီဝိတာ တေရောပေန္တော အရဟန္တဃာတကေဝ ဟောတိ၊ အာနန္တ တရိယဉ္စ ဖုသတိ၊ ပဗ္ဗဇော စဿ တရိတာ။ အမနုဿဇာတိကံ ပန အရဟန္တ မနုဿဇာတိကံ တ အဝသေသံ အရိယ ပုဂ္ဂလံ ဃာတေတွတ အာနန္တရိယော န ဟောတိ၊ ပဗ္ဗဇောပိဿ န တရိတာ၊ ကမ္ပံ ပန ဗလဝံ ဟောတိ။ တိရစ္ဆာန်နော မနုဿအရဟန္တမ္ပိ ဃာတေတွတ အာနန္တရိယော န ဟောတိ၊ ကမ္ပံ ပန ဘာရိယန္တိ အယမေတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော။ တေ ဝဇာယ ဩနိယန္တိ တိ ဝတ္ထောယ ဩနိယန္တိ၊ မာရေတုံ နိယန္တိတိ အတ္ထော။ ယံ ပန ဟဋ္ဌိယံ “သစာ စ မယ”န္တ တိ ဝုတ္တံ၊ တဿ သစေ မယန္တိ အယမေဝတ္ထော။ “သစေ”တိ ဟိ ဝတ္တဗ္ဗေ ဧတ္တ “သစာ စ” ဣတိ အယံ နိဟ တော ဝုတ္တော။ “သစေ စ” ဣစ္ဆေဝ တ ဟဋ္ဌော။ တတ္ထ သစေတိ သမ္ဘာဝနတ္ထေ နိဟတော; စ ဣတိ ပဒပူရဏမတွ တော။ “သစေ မယ”န္တိပိ ဟဋ္ဌော။ တဿ သစေ အဇ္ဇေ မယန္တိ အတ္ထော။

၁၁၅. ဘိက္ခုနိဒ္ဓသကော ဘိက္ခုဝေ တိ ဧတ္တ ယော ပကတတ္တံ ဘိက္ခုနိ တိဏ္ဏံ မဂ္ဂနံ အညတရသ္မိံ ဒုသေတိ၊ အယံ ဘိက္ခုနိဒ္ဓသကော နာမ။ ဧတဿ ပဗ္ဗဇော စ ဥပသမ္ပာဒ စ တရိတာ။ ယော ပန ကာယသံသဂ္ဂေန သီလဝိနာသံ ဟ ပေတိ၊ တဿ ပဗ္ဗဇော စ ဥပသမ္ပာဒ စ န တရိတာ။ ဗလက္ကာရေန ဩဒါတဝတ္ထဝသနံ ကတွတ အနိစ္စမာနယေဝ ဒု သေန္တောပိ ဘိက္ခုနိဒ္ဓသကောယေဝ။ ဗလက္ကာရေန ပန ဩဒါတဝတ္ထဝသနံ ကတွတ ဣစ္စမာနံ ဒုသေန္တော ဘိက္ခုနိဒ္ဓ သကော န ဟောတိ။ ကသ္မာ? ယသ္မာ ဂိဟိဘာဝေ သမ္ပုဋ္ဌိစိတမေတ္ထေယေဝ သာ အဘိက္ခုနိ ဟောတိ။ သကံ သီလဝိပန္န နံ ပန ပစ္စာ ဒုသေန္တော သိက္ခမာနာသာမဏေရိသု စ ဝိပုဋ္ဌိပဇ္ဇန္တော နေဝ ဘိက္ခုနိဒ္ဓသကော ဟောတိ၊ ပဗ္ဗဇေပိ ဥ ပသမ္ပာဒမ္ပိ လာတိ။

သဠဘေဒကော ဘိက္ခုဝေ တိ ဧတ္တ ယော ဒေဝဒတ္တော ဝိယ သာသနံ ဥဒ္ဓမ္ပံ ဥဗ္ဗိနယံ ကတွတ စတုန္တံ ကမ္မ မာနံ အညတရဝသေန သဠ ဘိန္ဒတိ၊ အယံ သဠဘေဒကော နာမ။ ဧတဿ ပဗ္ဗဇော စ ဥပသမ္ပာဒ စ တရိတာ။

လောဟိတုပ္ပာဒကော ဘိက္ခုဝေ တိ ဧတ္ထပိ ယော ဒေဝဒတ္တော ဝိယ ဒုဋ္ဌစိတ္တေန ဝကေစိတ္တေန တထာဂတ သ္မိ ဇီဝမာနကသရိရေ ခုဒ္ဒကမက္ခိကာယ ပိဝနကမတ္တမ္ပိ လောဟိတံ ဥပ္ပာဒေတိ၊ အယံ လောဟိတုပ္ပာဒကော နာမ။ ဧတဿ ပဗ္ဗဇော စ ဥပသမ္ပာဒ စ တရိတာ။ ယော ပန ရောဂဂူပသမနတ္ထံ ဇီဝကော ဝိယ သတ္တေန ဖာလေတွတ ပူတိ မံသဉ္စ လောဟိတဉ္စ နိဟရိတွတ ဖာသုံ ကရေတိ၊ ဗဟုံ သော ပုညံ ပသဝတိတိ။

မာတုဃာတကာဒိဝတ္ထုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပဒေရေးရာကဏ္ဍ

၁၁၆. ဥပဒေရေးရာကဏ္ဍ ဘိက္ခုဝေ တိ ကုတ္တိနိမိတ္တုပဒနကမ္မတော စ ပုရိသနိမိတ္တုပဒနကမ္မတော စ ဥပဒေရေးရာကဏ္ဍ အတ္တိတိ ဥပဒေရေးရာကဏ္ဍ။ ကရောတိ တိ ပုရိသနိမိတ္တေန ကုတ္တိသု မေထုနဝိတိကံ ကမံ ကရောတိ။ ကာရာပေတိတိ ပရံ သမာဒပေတွတ အတ္တနော ကုတ္တိနိမိတ္တေ ကာရာပေတိ, သော ဒုဝိဓော ဟောတိ - ကုတ္တိဥပဒေရေးရာကဏ္ဍ, ပုရိသဥပဒေရေးရာကဏ္ဍတိ။

တတ္ထ ကုတ္တိဥပဒေရေးရာကဏ္ဍ ကုတ္တိနိမိတ္တံ ဟကဋ္ဌံ ဟောတိ, ပုရိသနိမိတ္တံ ပဋိစ္စန္တံ။ ပုရိသဥပဒေရေးရာကဏ္ဍ ပုရိသနိမိတ္တံ ဟကဋ္ဌံ, ကုတ္တိနိမိတ္တံ ပဋိစ္စန္တံ။ ကုတ္တိဥပဒေရေးရာကဏ္ဍ ကုတ္တိသု ပုရိသတ္တံ ကရောန္တသ္မ ကုတ္တိနိမိတ္တံ ပဋိစ္စန္တံ ဟောတိ, ပုရိသနိမိတ္တံ ဟကဋ္ဌံ ဟောတိ။ ပုရိသဥပဒေရေးရာကဏ္ဍ ပုရိသနိမိတ္တံ ကုတ္တိဘာဝံ ဥပဂစ္ဆန္တသ္မ ပုရိသနိမိတ္တံ ပဋိစ္စန္တံ ဟောတိ, ကုတ္တိနိမိတ္တံ ဟကဋ္ဌံ ဟောတိ။ ကုတ္တိဥပဒေရေးရာကဏ္ဍ သယဉ္စ ဂဗ္ဘံ ဂဏ္ဍဟာတိ, ပရဉ္စ ဂဏ္ဍဟာပေတိ။ ပုရိသဥပဒေရေးရာကဏ္ဍ ပန သယံ န ဂဏ္ဍဟာတိ, ပရံ ဂဏ္ဍဟာပေတိတိ, ကုဒမေတေသံ နာနာကရဏံ။ ကုရန္တိယံ ပန ဝုတ္တံ - “ယဒိ ပဋိသန္တိယံ ပုရိသလိင်္ဂံ ပဝတ္တေ ကုတ္တိလိင်္ဂံ နိဗ္ဗတ္တတိ, ယဒိ ပဋိသန္တိယံ ကုတ္တိလိင်္ဂံ ပဝတ္တေ ပုရိသလိင်္ဂံ နိဗ္ဗတ္တတိ”တိ။ တတ္ထ ဝိစာရဏကမ္မော ဝိတ္ထာရတော အဋ္ဌသာလိနိယာ ဓမ္မသုဂ္ဂဟဋ္ဌကထာယ ဝေဒိတဗျော။ ဣမသ္မ ပန ဒုဝိဓဿာပိ ဥပဒေရေးရာကဏ္ဍ နေဝ ပဗ္ဗဇ္ဇာ အတ္တိ, န ဥပသမ္ပာဒတိ ကုဒမိမ ဝေဒိတဗျံ။

ဥပဒေရေးရာကဏ္ဍ နိဋ္ဌိတာ။

အနုပဇ္ဈာယကာဒိဝတ္ထုကထာ

၁၁၇. တေန ခော ပန သမယေနာတိ ယေန သမယေန ဘဂဝတာ သိက္ခာပဒံ အပညတ္တံ ဟောတိ, တေန သမယေန။ အနုပဇ္ဈာယကာ နိဋ္ဌိဥပဇ္ဈာ အကဟာပေတွတ သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ ဥပဇ္ဈာယဝိရဟိတံ။ ဧဝံ ဥပသမ္ပန္နာ နေဝ ဓမ္မတော န အာမိသတော သဋ္ဌဟံ လဘန္တိ, တေ ပရိဟာယန္တိယေဝ, န ဝဗုန္တိ။ န ဘိက္ခုဝေ အနုပဇ္ဈာယကာ တိ ဥပဇ္ဈာ အကဟာပေတွတ နိရုပဇ္ဈာယကာ န ဥပသမ္ပာဒေတဗျော။ ယော ဥပသမ္ပာဒေယျ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ တိ သိက္ခာပဒပညတ္တိတော ပဋ္ဌာယ ဧဝံ ဥပသမ္ပာဒေန္တသ္မ အာပတ္တိ ဟောတိ; ကမ္မံ ပန န ကုပ္ပတိ။ ကေစိ ကုပ္ပတိတိ ဝဒန္တတိ, တံ န ဂဟေတဗျံ။ သဋ္ဌေန ဥပဇ္ဈာယေနာ တိအာဒိသုပိ ဥပဒေရေးရာကုပဇ္ဈာယပရိယောသာနေသု ဧသေဝ န ယော။

အနုပဇ္ဈာယကာဒိဝတ္ထုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

အပတ္တကာဒိဝတ္ထုကထာ

၁၁၈. ဟတ္ထေသု ပိဏ္ဏာယ စရန္တိ တိ ယော ဟတ္ထေသု ပိဏ္ဏော လဗ္ဘတိ, တဒတ္တာယ စရန္တိ။ သေယျထာပိ တိတ္ထိယာတိ ယထာ အာဇီဝကနာမကာ တိတ္ထိယာ; သုပဗ္ဗန္တနေဟိ မိဿေတွတ ဟတ္ထေသု ဌပိတပိဏ္ဏမေဝ ဟိ တေ ဘုဉ္ဇန္တိ။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာ တိ ဧဝံ ဥပသမ္ပာဒေန္တသ္မ အာပတ္တိ ဟောတိ, ကမ္မံ ပန န ကုပ္ပတိ။ အစိဝရကာဒိဝတ္ထုသုပိ ဧသေဝ နယော။

ယာစိတကေနာတိ “ယာဝ ဥပသမ္ပန္နံ ကရောမ, တာဝ ဒေထာ”တိ ယာစိတွတ ဂဟိတေန; တာဝကာလိကေနာတိ အတွထော။ ဤဒိသေန ဟိ ပတ္တေန တ စိဝရေန တ ပတ္တစိဝရေန တ ဥပသမ္ပာဒေန္တသ္မ အာပတ္တိ ဟောတိ, ကမ္မံ ပန န ကုပ္ပတိ, တဿာ ပရိပုဏ္ဏပတ္တစိဝရေဝ ဥပသမ္ပာဒေတဗျော။ သစေ တသ္မ နတ္ထိ, အာစရိယုပဇ္ဈာယာ စသ္မ သ အတုကာမာ ဟောန္တိ, အညေ တ ဘိက္ခု။ နိရုပေက္ခဟိ နိဿိတွတ အဓိဋ္ဌာနပကံ ပတ္တစိဝရံ အတဗျံ။ ပဗ္ဗဇ္ဇဇာပေက္ခံ ပန ပဏ္ဍာပလာသံ ယာစိတကေနာပိ ပတ္တစိဝရေန ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ, သဘာဂဋ္ဌာနေ ဝိဿာသေန ဂဟေတွတပိ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

သစေ ပန အပက္ကံ ပတ္တံ စီဝရူပကနိံ စ ဝတ္ထာနိံ ဂဟေတွတ အာဂတော ဟောတိ၊ ယာဝ ပတ္တော ပစ္စတိ၊ စီဝရာ နိံ စ ကရိယန္တိ၊ တာဝ ဝိဟာရေ ဝသန္တိသ္မ အနာမဋ္ဌပိဏ္ဏဟတံ အတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ထာလကေ ဘုဉ္ဇိတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ ပုရော တွံ သာမဏေရဘာဂသမကော အာမိသဘာကေ အတုံ ဝဇ္ဇတိ။ သေနာသနက္ကဟော ပန သလာကဘတ္တဥဒ္ဒေသဘတွ တနိမန္တနာဒိနိံ စ န ဝဇ္ဇန္တိ။ ပစ္ဆာဘတ္တမိ သာမဏေရဘာဂသမော တေလမဓုမာဏိတာဒိဘေသဇ္ဇဘာကေ ဝဇ္ဇ တိ။ သစေ ဂိလာနော ဟောတိ၊ ဘေသဇ္ဇမသ္မ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ၊ သာမဏေရသ္မ ဝိယ စ သဗ္ဗံ ပဋိဂေဂနကမ္မန္တိ။

အပတ္တကာဒိဝတ္ထုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဟတ္ထစိန္နာဒိဝတ္ထုကထာ

၁၁၉. ဟတ္ထစိန္နာဒိဝတ္ထုသု - ဟတ္ထစိန္နော တိ ယသ္မ ဟတ္ထတလေ တ မဏိဗန္ဓေ တ ကပ္ပရေ တ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဧကော တ ဒေဝ တ ဟတ္ထာ ဆိန္နာ ဟောန္တိ။ ဟဒစိန္နော တိ ယသ္မ အဂ္ဂဟဒေ တ ကပ္ပပကေ သု တ ဇ္ဈေယ တ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဧကော တ ဒေဝ တ ဟဒာ ဆိန္နာ ဟောန္တိ။ ဟတ္ထဟဒစိန္နော တိ ယသ္မ ဝုတ္တပ္ပကာရေနေဝ စတုသု ဟတ္ထဟဒေသု ဒေဝ တ တယော တ သဗ္ဗေ တ ဟတ္ထဟဒာ ဆိန္နာ ဟောန္တိ။ ကဏ္ဍစူ ဆိန္နောတိ ယသ္မ ကဏ္ဍမူလေ တ ကဏ္ဍသက္ခလိကာယ တ ဧကော တ ဒေဝ တ ကဏ္ဍာ ဆိန္နာ ဟောန္တိ။ ယသ္မ ပန ကဏ္ဍဝိဒ္ဓေ ဆိန္ဇန္တိ၊ သက္ကာ စ ဟောတိ သညာဋ္ဌေတုံ၊ သော ကဏ္ဍံ သညာဋ္ဌေတွတ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ နာသစိန္နော တိ ယသ္မ အပေဒကေ တ အဂ္ဂေ တ ဧကပ္ပဋ္ဌေ တ ယတ္ထ ကတ္ထစိ နာသာ ဆိန္နာ ဟောတိ။ ယသ္မ ပန နာသိကာ သက္ကာ ဟောတိ သန္ဓေတုံ၊ သော တံ ဖာသုကံ ကတွတ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ကဏ္ဍနာသစိန္နော ဉာယဝ သေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ အဂ္ဂုလိစိန္နော တိ ယသ္မ နာသေသံ အဒေသ္မေတွတ ဧကော တ ဗဟူ တ အဂ္ဂုလိယော ဆိန္နာ ဟောန္တိ။ ယသ္မ ပန သုတ္တတန္တုမတ္တမိ နာသေသံ ပညာယတိ၊ တံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ အဋ္ဌစိန္နော တိ ယသ္မ သ စတုသု အဂ္ဂုဋ္ဌကေသု အဂ္ဂုလိယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဧကော တ ဗဟူ တ အဂ္ဂုဋ္ဌကာ ဆိန္နာ ဟောန္တိ။ ကဏ္ဍရစိန္န နောတိ ယသ္မ ကဏ္ဍရနာမကာ မဟာနုဟာရူ ပုရတော တ ပစ္စတော တ ဆိန္နာ ဟောန္တိ၊ ယေသု ဧကသ္မပိ ဆိန္နတွ တာ အဂ္ဂဟဒေန တ စဉ္ဇမတိ၊ မူလေန တ စဉ္ဇမတိ၊ န တ ဟဒံ ပတိဋ္ဌာပေတုံ သက္ကောတိ။

ဖဏဟတ္ထကော တိ ယသ္မ ဝဂ္ဂုလိပက္ခကာ ဝိယ အဂ္ဂုလိယော သမ္ပဒ္ဓာ ဟောန္တိ၊ ဧတံ ပဗ္ဗာဇေတွကာမေန အဂ္ဂုလန္တရိကာယော ဖာလေတွတ သဗ္ဗံ အန္တရစမ္ပံ အပနေတွတ ဖာသုကံ ကတွတ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ ယသ္မပိ ဆ အဂ္ဂုလိယော ဟောန္တိ၊ တံ ပဗ္ဗာဇေတွကာမေန အဓိကအဂ္ဂုလိ ဆိန္နိတွတ ဖာသုကံ ကတွတ ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။

ခုဇ္ဇော တိ ယော ဥရသ္မ တ ပိဋိယာ တ ပဿသ္မ တ နိက္ခန္တတ္တာ ခုဇ္ဇသရီရော။ ယသ္မ ပန ကိဉ္စိ ကိဉ္စိ အဂ္ဂပစ္စင်္ဂံ ဤသကံ ဝဉ္ဇံ၊ တံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ မဟာပုရိသော ဧဝ ဟိ ဗုဟ္မုဇ္ဇဂတ္တာ၊ အဝသေသော သတွ တော အခုဇ္ဇော နာမ နတ္ထိ။

တမနောတိ ဇဉ္ဇတမနော တ ကဋိတမနော တ ဉာယတမနော တ။ ဇဉ္ဇတမနသ္မ ကဋိတော ပဋ္ဌာယ ဟေဋ္ဌိ မကာယော ရသ္မော ဟောတိ၊ ဥပရိမကာယော ပရိပုဏ္ဏော။ ကဋိတမနသ္မ ကဋိတော ပဋ္ဌာယ ဥပရိမကာယော ရသ္မ သော ဟောတိ၊ ဟေဋ္ဌိမကာယော ပရိပုဏ္ဏော။ ဉာယတမနသ္မ ဉဘောပိ ကာယာ ရသ္မော ဟောန္တိ၊ ယေသံ ရသ္မ တ္တာ ဘူတာနံ ဝိယ ပရိဝဋ္ဋုမော မဟာကုမ္ဘိဃဋ္ဌသဒိသော အတ္တဘာတေ ဟောတိ၊ တံ တိဝိဓမ္ပံ ပဗ္ဗာဇေတုံ န ဝဇ္ဇတိ။

ဂလဂဏ္ဍီ တိ ယသ္မ ကုမ္ဘဏ္ဍံ ဝိယ ဂလေ ဂဏ္ဍော ဟောတိ။ ဒေသနာမတ္တမေဝ စေတံ၊ ယသ္မိ ကိသ္မိဉ္စိ ပန ပ ဒေသေ ဂဏ္ဍော သတိ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။ တတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော - “န ဘိက္ခဝေ ပဉ္စဟိ အာဗာဓေဟိ ဖုဠော ပဗ္ဗာဇေ တဗ္ဗော”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ လက္ခဏာဟတကသာဟတလိခိတကေသု ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ တံ “န ဘိ က္ခဝေ လက္ခဏာဟတော”တိအာဒိသု ဝုတ္တမေဝ။

သီပဒိတိ ဘာရဟဒေ ဝုစ္စတိ။ ယသ္မ ဟဒေ ထူလော ဟောတိ သဇ္ဇာတပိဋကော ခရော၊ သော န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗ ဗော။ ယသ္မ ပန န တာဝ ခရဘာဝံ ဂဏ္ဍဟာတိ၊ သက္ကာ ဟောတိ ဥပနာဟံ ဗန္ဓိတွတ ဥဒကအာတဋ္ဌေ ပဝေသေတွတ ဥဒ ကတလိကာယ ပူရေတွတ ယထာ သိရာ ပညာယန္တိ၊ ဇ္ဈေ စ တေလနာဋိကာ ဝိယ ဟောတိ၊ ဧဝံ မိလာပေတုံ သက္ကာ၊

တသွ ဟဒ် ဤဒိသံ ကတုတ တံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပုန ဝမုတိ၊ ဥပသမ္မာဒေန္တေနာပိ တထာ ကတုတဝ ဥပသ မ္မာဒေတဗ္ဗော။

ဟပရောဂီတိ အရိသဘာဂန္ဓရပိတ္တသေမ္မဟကာသသောသာဒိသု ယေန ကေနစိ ရောဂေန နိစ္စာတုရော အတေကိစ္စ ဆရောကေ ဇေဂုစ္ဆော အမနာဟေ; အယံ န ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော။

ပရိသဒ္ဓသကောတိ ယော အတ္တနော ဝိရူပတာယ ပရိသံ ဒူသေတိ; အတိဒိယော တ ဟောတိ အညေသံ သီသပ္ပမာဏနာ ဘိပ္ပဒေသော, အတိရသ္မော တ ဉာယတမနဘူတရူပံ ဝိယ, အတိကာဠော တ ဖျာပိတခေတ္တေ ခာဏုကော ဝိယ, အစူ စောအတော တ ဒဓိတက္ကာဒိဟိ ပမဇ္ဇိတမဋ္ဌတမ္ပလောဟဝဏ္ဏော, အတိကိသော တ မန္ဒမံသလောဟိတော အဋ္ဌိသိရာ စမ္ပသရီရော ဝိယ, အတိထူလော တ ဘာရိယမံသော, မဟောဒရော တ မဟာဘူတသဒိသော, အတိမဟန္တသီသော တ ပစ္စ ဆိ သီသေ ကတုတ ဌိတော ဝိယ, အတိခုဒ္ဒကသီသော တ သရီရသ္မ အနနရူပေန အတိခုဒ္ဒကေန သီသေန သမန္နာဂ တော, ကုဋကုဋသီသော တ တာလဖလပိဏ္ဍိသဒိသေန သီသေန သမန္နာဂတော, သိခရသီသော တ ဥဒ္ဓံ အနုပုဗ္ဗတနုကေန သီသေန သမန္နာဂတော, နာဌိသီသော တ မဟာဝေဠုပဗ္ဗသဒိသေန သီသေန သမန္နာဂတော, ကပ္ပသီသော တ ပဗ္ဗာရ သီသော တ စတုသု ပသ္မေသု ယေန ကေနစိ ပသ္မေန ဩဏတေန သီသေန သမန္နာဂတော, ဝဏသီသော တ ပူတိသီ သော တ ကဏ္ဍိကကေသော တ ဟဏကေဟိ ခာယိတကေအရေ သဿသဒိသေဟိ တဟိ တဟိ ဥဌိတေဟိ ကေသေ ဟိ သမန္နာဂတော, နိလ္လောမသီသော တ ထူလထဒ္ဓကေသော တ တာလဟိရသဒိသေဟိ ကေသေဟိ သမန္နာဂတော, ဇာတိပလိတေဟိ ပဏ္ဍရသီသော တ ပကတိတမ္ပကေသော တ အာဒိတ္တေဟိ ဝိယ ကေသေဟိ သမန္နာဂတော, အာဝဠ သီသော တ ဂုန္ဒံ သရီရေ အာဝဠသဒိသေဟိ ဥဒ္ဓဂေဟိ ကေသာဝဠေဟိ သမန္နာဂတော, သီသလောမေဟိ သဒ္ဓိံ ဧ ကာဗဒ္ဓဘမုကလောမော တ ဇာလဗဒ္ဓေန ဝိယ နလာဠေန သမန္နာဂတော။

သမ္ပဒ္ဓဘမုကော တ နိလ္လောမဘမုကော တ မက္ကဋ္ဌဘမုကော တ အတိမဟန္တက္ခိ တ အတိခုဒ္ဒကက္ခိ တ မ ဟိသစမ္ပေ တသိကောဏေန ပဟရိတုတ ကတဆိဒ္ဓသဒိသေဟိ အက္ခိဟိ သမန္နာဂတော, ဝိသမက္ခိ တ ဧကေန မဟန္တ တေန ဧကေန ခုဒ္ဒကေန အက္ခိနာ သမန္နာဂတော, ဝိသမက္ကလော တ ဧကေန ဥဒ္ဓံ ဧကေန အဓောတိ ဧဝံ ဝိသမဇာ တေဟိ အက္ခိစက္ကလေဟိ သမန္နာဂတော, ကေကရော တ ဂမ္ဘိရက္ခိ တ ယဿ ဂမ္ဘိရေ ဥဒ္ဓဟနေ ဥဒ္ဓကတာရကာ ဝိယ အက္ခိတာရကာ ပညာယန္တိ; နိက္ခန္တက္ခိ တ ယဿ ကက္ကဋ္ဌကဿေဝ အက္ခိတာရကာ နိက္ခန္တ ဟောန္တ တိ; ဟတ္ထိကဏ္ဏော တ မဟတိဟိ ကဏ္ဏသက္ခလိကာဟိ သမန္နာဂတော, မူသိကကဏ္ဏော တ ဇျေကကဏ္ဏော တ ခုဒ္ဓိကာဟိ ကဏ္ဏသက္ခလိကာဟိ သမန္နာဂတော, ဆိဒ္ဓမတ္တကဏ္ဏော တ ယဿ ဝိနာ ကဏ္ဏသက္ခလိကာဟိ ကဏ္ဏဆိဒ္ဓမတ္တမေဝ ဟောတိ; အဝိဒ္ဓကဏ္ဏော တ ယောနကဇာတိကော ပန ပရိသဒ္ဓသကော န ဟောတိ; သဘာတေ ယေဝ ဟိ သော တဿ ကဏ္ဏဘဂန္ဓရိကော တ နိစ္စပူတိနာ ကဏ္ဏေန သမန္နာဂတော, ဂဏ္ဏကဏ္ဏော တ သအပဂ္ဂ ဃရိတပုဗ္ဗေန ကဏ္ဏေန သမန္နာဂတော, ဌဋ္ဌိတကဏ္ဏော တ ကောဘတ္တနာဠိကာယ အဂ္ဂသဒိသေဟိ ကဏ္ဏေဟိ သမန္နာဂတော, အတိပိဋ္ဌလက္ခိ တ မရပိဋ္ဌလံ ပန ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ နိပ္ပုဇမက္ခိ တ အဿုပဏ္ဍရဏက္ခိ တ ပုပ္ဖိ တက္ခိ တ အက္ခိဟကေန သမန္နာဂတက္ခိ တ။

အတိမဟန္တနာသိကော တ အတိခုဒ္ဓကနာသိကော တ စိပိဋ္ဌနာသိကော တ မဇ္ဈေ အပ္ပတိဌဟိတုတ ဧကပသ္မေ ဌိတဝဋ္ဌနာသိကော တ, ဒီဃနာသိကော တ သုကတုဏ္ဏသဒိသာယ ဇိဝ္ဗဟာယ လေဟိတုံ သက္ကုဏေယျာယ နာသိ ကာယ သမန္နာဂတော, နိစ္စပဏ္ဍရိတသိတ္တဏိကနာသော တ။

မဟာမုခေ တ ယဿ ပဋ္ဌဂမဏ္ဍုကဿေဝ မုခနိမိတ္တိယေဝ မဟန္တံ ဟောတိ, မုခံ ပန လာဗုသဒိသံ အတိခုဒ္ဓ ကံ, ဘိန္နမုခေ တ ဝဋ္ဌမုခေ တ မဟာဩဠော တ ဥက္ခလိမုခဝဋ္ဌိသဒိသေဟိ ဩဠေဟိ သမန္နာဂတော, တနုကဩဠ ဌော တ ဘေရိစမ္ပသဒိသေဟိ ဒန္တေ ပိဒဟိတုံ အသမတ္တေဟိ ဩဠေဟိ သမန္နာဂတော, မဟာဓရောဠော တ တနုက ဥတ္တရောဠော တ တနုကအဓရောဠော တ မဟာဥတ္တရောဠော တ ဩဠဆိန္နကော တ ဇဠမုခေ တ ဥပ္ပက္ကမု ခေ တ သဋ္ဌတုဏ္ဏကော တ ဗဟိသေတေဟိ အန္တေ အတိရတ္တေဟိ ဩဠေဟိ သမန္နာဂတော, ဒုဂ္ဂန္ဓကုဏပမုခေ တ။

မဟာဒန္တော တ အဋ္ဌကဒန္တသဒိသေဟိ ဒန္တေဟိ သမန္နာဂတော အသုရဒန္တော တ ဟေဋ္ဌာ တ ဥပရိ တ ဗဟိ နိက္ခန္တဒန္တော၊ ယသ္မ ပန သက္ကာ ဟောတိ ဩဋ္ဌေဟိ ပိဒဟိတုံ ကထေန္တသ္မေဝ ပညာယတိ နော အကထေန္တ သ္မ၊ တံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ပူတိဒန္တော တ နိဒ္ဒန္တော တ ယသ္မ ပန ဒန္တန္တရေ ကလန္တကဒန္တော ဝိယ သုခုမဒန္တ တော ဟောတိ၊ တံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

မဟာဟနုကော တ ကေဟနုသဒိသေန ဟနုနာ သမန္နာဂတော၊ ဒီဃဟနုကော တ စိပိဋ္ဌဟနုကော တ အန္တောပဝိဋ္ဌေန ဝိယ အတိရသ္မေန ဟနုကေန သမန္နာဂတော၊ ဘိန္နဟနုကော တ ဝဏ္ဏဟနုကော တ နိမ္မဿုဒ္ဓါဌိကော တ ဘိက္ခုနိ သဒိသမုခေ ဒီဃဂလော တ ဗကဂလသဒိသေန ဂလေန သမန္နာဂတော၊ ရသ္မဂလော တ အန္တောပဝိဋ္ဌေန ဝိယ ဂလေန သမန္နာဂတော၊ ဘိန္နဂလော တ ဘဒ္ဒအံသကုဋ္ဌော တ အဟတ္တော တ ဧကဟတ္တော တ အတိရသ္မဟတ္တော တ အတိဒီဃဟတ္တော တ ဘိန္နဥရော တ ဘိန္နပိဋ္ဌိ တ ကစ္ဆဂ္ဂတ္တော တ ကဏ္ဍဂ္ဂတ္တော တ ဒဒ္ဒဂ္ဂတ္တော တ ကေဓာ ဂတ္တော တ၊ ယသ္မ ကေဓာယ ဝိယ ဂတ္တတော စုဏ္ဏာနိ ပတန္တိ၊ သဗ္ဗဉ္စေတံ ဝိရူပကရဏံ သန္ဓာယ ဝိတ္တာရိက ဝသေန ဝုတ္တံ။ ဝိနိစ္ဆယော ပနေတ္ထ “န ဘိက္ခဝေ ပဉ္စဟိ အာဗာဓေဟိ”တိ ဧတ္ထ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗျော။

ဘဒ္ဒကဋ္ဌိကော တ မဟာအာနိသဒေ တ ဥဒ္ဓနကုဋ္ဌသဒိသေဟိ အာနိသဒမံသေဟိ အစူဂ္ဂတေဟိ သမန္နာဂတော၊ မဟာဥရိကော တ တတဏ္ဏိကော တ မဟာဇာဏုကော တ သဋ္ဌဋ္ဌနဇာဏုကော တ ဒီဃဇေဋ္ဌော တ ယဋ္ဌိသဒိသဇေဋ္ဌ ယော ဝိကဋ္ဌော တ ပဏ္ဍေဟာ တ ဥဗ္ဗဒ္ဓပိဏ္ဏိကော တ၊ သော ဒုဝိဓော ဟေဋ္ဌာ ဩရဋ္ဌဟာဟိ တ ဥပရိ အာရဋ္ဌဟာဟိ တ မ ဟတိဟိ ဇေဋ္ဌပိဏ္ဏိကောဟိ သမန္နာဂတော၊ မဟာဇေဋ္ဌော တ ထူလဇေဋ္ဌပိဏ္ဏိကော တ မဟာဟဒေ တ မဟာပဏ္ဍဟိ တ ပိဋ္ဌိကဟဒေ တ ဟဒဝေမဇ္ဈတော ဥဋ္ဌိတဇေဋ္ဌော ဝဏ္ဏဟဒေ တ သော ဒုဝိဓော – အန္တော တ ဗဟိ တ ပရိဝတု တဟဒေ ဂဏ္ဏိကဂ္ဂလိ တ သိဋ္ဌိဝေရဏသဒိသာဟိ အဂ္ဂလိဟိ သမန္နာဂတော၊ အန္တနဓော တ ကာဠဝဏ္ဏေဟိ ပူတိန ခေဟိ သမန္နာဂတော၊ သဗ္ဗေပိ ဇေသ ပရိသဒ္ဓသကော။ ဧဝရူပော ပရိသဒ္ဓသကော န ပဗ္ဗာဇေတဗျော။

ကာဏောတိ ပသန္နန္တော တ ဟောတု ပုပ္ဖာဒီဟိ တ ဥပဟတပသာဒေ။ ယော ဒုဝိဟိ တ ဧကေန တ အက္ခိနာ သ္မတိ၊ သော န ပဗ္ဗာဇေတဗျော။ မဟာပစ္စရိယံ ပန ဧကက္ခိကာဏော ကာဏောတိ ဝုတ္တော၊ ဒုဝိအက္ခိကာဏော အ န္တေန သဂ္ဂဟိတော။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ စေန္တန္တော အန္တောတိ ဝုတ္တော၊ တသ္မာ ဥဘယမ္ပိ ပရိယာယေန ယုဇ္ဇတိ။ ကု ဏီတိ ဟတ္တကုဏီ တ ဟဒကုဏီ တ အဂ္ဂလိကုဏီ တ; ယသ္မ ဧတေသု ဟတ္တာဒိသု ယံကိဉ္စိ ဝဏ္ဏ ပညာယတိ၊ သော ကုဏီ နာမ။ ခဉ္စော တိ နတဇာဏုကော တ ဘိန္နဇေဋ္ဌော တ မဇ္ဈေ သဋ္ဌဋ္ဌိတဟဒတ္တာ ကုဏ္ဏဟဒကော တ ပိဋ္ဌ ဋ္ဌိဟဒမဇ္ဈေန စက္ကမန္တော အဂ္ဂေ သဋ္ဌဋ္ဌိတဟဒတ္တာ ကုဏ္ဏဟဒကော တ ပိဋ္ဌဟဒဂေန စက္ကမန္တော အဂ္ဂဟ ဒေန ဝ စက္ကမနခဉ္စော တ ပဏ္ဍဟိကာယ စက္ကမနခဉ္စော တ ဟဒသ္မ ဗာဟိရန္တေန စက္ကမနခဉ္စော တ ဟဒသ္မ အဗ္ဘန္တရန္တေန စက္ကမနခဉ္စော တ ကေပ္ပကာနံ ဥပရိ ဘဂ္ဂတ္တာ သကလေန ပိဋ္ဌဟဒေန စက္ကမနခဉ္စော တ; သ ဗျောပေသ ခဉ္စောယေဝ၊ သော န ပဗ္ဗာဇေတဗျော။

န ပ

ပက္ခဟတောတိ ယသ္မ ဧကော ဟတ္တော တ ဟဒေ တ အမုသရိရံ တ သုခံ န ဝဟတိ။ ဆိန္နိရိယာပထော တိ ပိဋ္ဌ သပ္ပိ ဝုတ္တတိ။ ဇရာဒုဗ္ဗလော တိ ဇိဏ္ဏဘာဝေန ဒုဗ္ဗလော အတ္တနော စိဝရရနောဒိကမ္ပံ ကာတုမ္ပိ အသမတ္တော။ ယော ပန မဟလ္လကောပိ ဗလတ ဟောတိ၊ အတ္တာနံ ပဋိဇဉ်တုံ သက္ကောတိ၊ သော ပဗ္ဗာဇေတဗျော။ အန္တော တိ ဇစ္စန္တ ဓော ဝုတ္တတိ။ မူကောတိ ယသ္မ ဝစီဘေဒေ နပ္ပဝတ္တတိ; ယသ္မာပိ ပဝတ္တတိ၊ သရဏဂမနံ ပန ပရိပုဏ္ဏံ ဘာသိတုံ န သက္ကောတိ၊ တာဒိသံ မမ္မနမ္ပိ ပဗ္ဗာဇေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ယော ပန သရဏဂမနမတ္တံ ပရိပုဏ္ဏံ ဘာသိတုံ သက္ကော တိ၊ တံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဗမိရောတိ ယော သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ န သုဏာတိ။ ယော ပန မဟာသဒ္ဓံ သုဏာတိ၊ တံ ပဗ္ဗာဇေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယော ဥဘယဒေသဝသေန ဝုတ္တော။ ယေသဉ္စ ပဗ္ဗဇာ ပဋိက္ခိတ္တာ၊ ဥပသမ္ပအပိ တေသံ ပဋိက္ခိတ္တာဝ။ သစေ ပန တေ သဏ္ဌော ဥပသမ္ပာဒေတိ၊ သဗ္ဗေပိ ဟတ္တစိန္နာဒယော သူပသမ္ပန္နာ၊ ကာရကသဏ္ဌော ပန အာစရိယုပဇ္ဈာ ယာ စ အာပတ္တိတော န မုစ္ဆန္တိ။ ဝက္ခတိ စ – “အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလော အပ္ပတ္တော ဩသာရဏံ၊ တဉ္စေ သဉ္စ ယော ဩသာရေတိ၊ ဧကစော သုဩသာရိတော၊ ဧကစော ဒုဩသာရိတော”တိ တသ္မတ္တော အာဂတဋ္ဌာနေယေဝ အာဝိ ဘဝိသ္မတိတိ။

အန္တမူကဒ

ဟတ္ထစိန္တဒိဝတ္ထုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

အလဇ္ဇိနိဋ္ဌယဝတ္ထုကထာ

၁၂၀. အလဇ္ဇိနိဋ္ဌယာယဝသန္တိ တိ ဥပယောဂတ္ထေ သာမိဝစနံ; အလဇ္ဇိပုဂ္ဂလေ နိဋ္ဌာယာယဝသန္တိတိ အတု
ထော။ ယာဝ ဘိက္ခုသဘာဂတံ ဇာနာမိတိ နိဋ္ဌယအာယကဿ ဘိက္ခုနော ဘိက္ခုဟိ သဘာဂတံ လဇ္ဇိဘာဝံ ယာဝ ဇာနာ
မိတိ အတ္ထော။ တသ္မာ နဝံ ဌာနံ ဂတေန “ဧဟိ ဘိက္ခု၊ နိဋ္ဌယံ ဂဏ္ဍဟာဟိ”တိ ဝုစ္စမာနေနာပိ စတူဟပဉ္စဟံ နိဋ္ဌ
ယအာယကဿ လဇ္ဇိဘာဝံ ဥပပရိက္ခိတုတ နိဋ္ဌယော ဂဟေတဗ္ဗော။

သစေ “ထေရော လဇ္ဇိ”တိ ဘိက္ခုနံ သန္တိကေ သုတုတ အာဂတဒိဝသေယဝ ဂဟေတုကာမော ဟောတိ၊ ထေရော
ပန “အာဂမေဟိ တာဝ၊ ဝသန္တော ဇာနိဋ္ဌသီ”တိ ကတိဟဟံ အာစာရံ ဥပပရိက္ခိတုတ နိဋ္ဌယံ ဒေတိ၊ ဝဋ္ဋတိ။
ပကတိယာ နိဋ္ဌယဂုဟဏဌာနံ ဂတေန တဒဟေဝ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ဧကဒိဝသမ္ပိ ပရိဟာရော နတ္ထိ။ သစေ ပဌမယာမေ
အာစရိယဿ ဩကာသော နတ္ထိ၊ ဩကာသံ အလဘန္တော “ပစ္စုသသမယေ ဂဟေဿာမိ”တိ သယတိ၊ အရုဏံ ဥဂ္ဂ
တမ္ပိ န ဇာနာတိ၊ အနာပတ္တိ။ သစေ ပန “ဂဏ္ဍဟိဿာမိ”တိ အဘောဂံ အကတုတ သယတိ၊ အရုဏဂ္ဂမနေ ဒုက္ကဋ္ဌ။
အဂတပုဗ္ဗံ ဌာနံ ဂတေန ဒေဝ တိဏိ ဒိဝသာနိ ဝသိတုတ ဂန္တုကာမေန အနိဋ္ဌိတေန ဝသိတဗ္ဗံ။ “သတ္တာဟံ ဝသိသ္မ
သာမိ”တိ အာလယံ ကရောန္တေန ပန နိဋ္ဌယော ဂဟေတဗ္ဗော။ သစေ ထေရော “ကိ သတ္တာဟံ ဝသန္တဿ နိဋ္ဌ
သယေန”တိ ဝဒတိ၊ ပဋိက္ခိတ္တကာလတော ပဌာယ လဒ္ဓပရိဟာရော ဟောတိ။

အလဇ္ဇိနိဋ္ဌယဝတ္ထုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဂမိကာဒိနိဋ္ဌယဝတ္ထုကထာ

၁၂၁. နိဋ္ဌယကရဏီယော တိ ကရဏီယနိဋ္ဌယော၊ ကရဏီယော မယာ နိဋ္ဌယော; ဂဟေတဗ္ဗောတိ အတု
ထော။ နိဋ္ဌယံ အလဘာမာနေနာ တိ အတ္တနာ သဒ္ဓိ အာနာပါပုဗ္ဗိပန္နေသု နိဋ္ဌယအာယကေ အသတိ နိဋ္ဌယံ န
လဘတိ နာမ။ ဧဝံ အလဘန္တေန အနိဋ္ဌိတေန ဗဟူနိပိ ဒိဝသာနိ ဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ ပုဗ္ဗေပိ နိဋ္ဌယံ ဂဟေတုတ ဝုတ္တ
ပုဗ္ဗံ ကမ္ဘိ အာတသံ ပဝိသတိ၊ ဧကရတ္တံ ဝသန္တေနာပိ နိဋ္ဌယော ဂဟေတဗ္ဗော။ အန္တရာမဂေ ဝိဿမန္တော
တ သတ္တံ ပရိယေသန္တော တ ကတိဟဟံ ဝသတိ၊ အနာပတ္တိ။ အန္တောဝဿေ ပန နိဗ္ဗေတသံ ဝသိတဗ္ဗံ၊ နိဋ္ဌ
ယော စ ဂဟေတဗ္ဗော။ နာတယ ဂန္တန္တဿ ပန ဝဿာနေ အာဂတေပိ နိဋ္ဌယံ အလဘန္တဿ အနာပတ္တိ။

ယာစိယမာနေနာတိ တေန ဂိလာနေန ယာစိယမာနေန အနိဋ္ဌိတေန ဝသိတဗ္ဗံ။ သစေ “ယာစာဟိ မ”န္တိ ဝုစ္စမာ
နောပိ ဂိလာနော မာနေန န ယာစတိ၊ ဂန္တဗ္ဗံ။

ဗာသု ဟောတီတိ သမထဝိပဿနာနံ ပဋိလာဘဝသေန ဗာသု ဟောတိ။ ဣမဉ္ဇဟိ ပရိဟာရံ နေဝ သောတာပန္နော န
သကအာကမိ အနာကမိ အရဟန္တော လဘန္တိ; န ထာမဂတဿ သမာဓိနော တ ဝိပဿနာယ တ လာဘီ၊ ဝိဿဋ္ဌကမ္ပ
မဋ္ဌာနေ ပန ဗာလပုထုဇ္ဇေန ကထာဝ နတ္ထိ။ ယဿ ခေပ ပန သမထေ တ ဝိပဿနာ တ တရဏော ဟောတိ၊ အယံ ဣမံ
ပရိဟာရံ လဘတိ၊ ပတရဏသဋ္ဌဟောပိ ဧတဿေဝ အနုညာတော။ တသ္မာ ဣမိနာ ပုဂ္ဂလေန အာစရိယေ ပတရေတုတ
ဂတေပိ “ယအ ပတိရူပေ နိဋ္ဌယအာယကော အာဂစ္ဆိသ္မတိ၊ တဿ နိဋ္ဌာယ ဝသိဿာမိ”တိ အဘောဂံ ကတု
တ ပန ယာဝ အာသာဠှဟိပုဏ္ဏမာ၊ တာဝ အနိဋ္ဌိတေန ဝတ္တံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန အာသာဠှဟိမာသေ အာစရိယော နာဂ
စ္ဆတိ၊ ယတ္ထ နိဋ္ဌယော လဗ္ဘတိ၊ တတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ။

၁၂၂. ကေတ္တေနပိ အနုဿာဝေတု နိမဟာကဿပဿ ဥပသမ္ပာပေက္ခောတိ ဧဝံ ကေတ္တံ ဝတုတ အနု
ဿာဝေတု အနုဇာနာမိတိ အတ္ထော။

၁၂၃. ဒေဝ ကောနုဿာဝနေ တိ ဒေဝ ကေတော အနုဿာဝနေ; ဧကေန ကေဿ အညေန ဣတရဿာတိ ဧဝံ ဒ
ဝီဟိ တ အာစရိယေဟိ ဧကေန တ ကေက္ခဏေ ကမ္မတစံ အနုဿာဝေန္တေဟိ ဥပသမ္ပာဒေတု အနုဇာနာမိတိ အတု

ဒွေဝ တယော ဧကနုဿာဝနေ ကာတုံ တဉ္စ ခေ ဧကေန ဥပဇ္ဈာယေနာ တိ ဒွေဝ တ တယော တ ဇေန ပုရိမန ယေနဝ ဧကတော အနုဿာဝနေ ကာတုံ အနုဇာနာမိ; တဉ္စ ခေ အနုဿာဝနကိရိယံ ဧကေန ဥပဇ္ဈာယေန အနုဇာနာမိ တိ အတ္ထော။ တဿာ ဧကေန အာစရိယေန ဒွေဝ တ တယော တ အနုဿာဝတဗ္ဗာ။ ဒွိဟိ တ တိဟိ တ အာစရိယေ ဟိ ဝိသုံ ဝိသုံ ဧကေန ဧကဿာတိ ဧဝံ ဧကပ္ပဟာရေနဝ ဒွေဝ တိဿော တ ကမ္မတစာ ကာတဗ္ဗာ။ သစေ ပန နာနာစ ရိယာ နာနုပဇ္ဈာယာ ဟောန္တိ၊ တိဿတ္ထေရော သုမနတ္ထေရဿ သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ၊ သုမနတ္ထေရော တိဿတွ ထေရဿ သဒ္ဓိဝိဟာရိကံ အနုဿာဝတိ၊ အညမညဉ္စ ဂဏပူရကာ ဟောန္တိ၊ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန နာနုပဇ္ဈာယာ ဟောန္တိ၊ ဧကော အာစရိယော ဟောတိ၊ “နတေဝဝ နာနုပဇ္ဈာယေနာ”တိ ပဋိက္ခိတ္တတ္တာ န ဝဋ္ဋတိ။ ဣဒံ သန္ဓာယ ဟိ ဒေသ ပဋိက္ခေဟေ။

ဂမိကာဒိနိဿယဝတ္ထုကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပသမ္ပာဒဝိမိကထာ

၁၂၆. ပဌမံ ဥပဇ္ဈံ ကဟာပေတဗ္ဗော တိ ဧတ္ထ ဝဇ္ဇာဝဇ္ဇံ ဥပနိဇ္ဈာယတိတိ ဥပဇ္ဈာ၊ တံ ဥပဇ္ဈံ; “ဥပဇ္ဈာယော မေ ဘန္တေ ဟောဟိ”တိ ဧဝံ ဝဘပေတွတ ကဟာပေတဗ္ဗော။ ဝိတ္တာယန္တိ တိ ဝိတ္တဒ္ဓဂတ္တာ ဟောန္တိ။ ယံ ဇာတ န္တိ ယံ တဝ သရိရေ ဇာတံ နိဗ္ဗတ္တံ ဝိဇ္ဇမာနံ၊ တံ သဿမဇ္ဈေ ပုစ္ဆန္တေ သန္တံ အတ္တိတိ ဝတ္တဗ္ဗန္တိအာဒိ။
လ္လမ္ပတု မန္တိဥဒ္ဓရတု မံ။

၂

ဥပသမ္ပာဒဝိမိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

စတ္တာရောနိဿယာဒိကထာ

၁၂၈. တာဝဒေတတိ ဥပသမ္ပန္နသမနန္တရမေဝ။ ဆာယာ မေတဗ္ဗာတိ ဧကဟေရိသာ တ ဒွိဝဟေရိသာ တတိ ဆာယာ မေတဗ္ဗာ။ ဥတုပ္ပမာဏံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ န္တိ “ဝဿာနော ဟေမန္တော ဂိမ္မေဟာ”တိ ဧဝံ ဥတုပ္ပမာဏံ အာစိ က္ခိတဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ စ ဥတုယေဝ ဥတုပ္ပမာဏံ။ သစေ ဝဿာနာဒယော အပရိပုဏ္ဏော ဟောန္တိ၊ ယတ္တကေဟိ ဒိဝသေ ဟိ ယဿ ယော ဥတု အပရိပုဏ္ဏော၊ တေ ဒိဝသေ သလ္လက္ခေတွတ သော ဒိဝသဘာကေ အာစိက္ခိတဗ္ဗော။ အထ တ “အယံ နာမ ဥတု၊ သော စ ခေ ပရိပုဏ္ဏော တ အပရိပုဏ္ဏော တ”တိ ဧဝံ ဥတုပ္ပမာဏံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ “ပုဗ္ဗဏ္ဍ ဟော တ သာယန္တေဟာ တ”တိ ဧဝံ ဒိဝသဘာကေ အာစိက္ခိတဗ္ဗော။ သင်္ဂီတီ တိ ဣဒမေဝ သဗ္ဗံ ဧကတော ကတွတ “တွ ဝံ ကိ လဘသိ၊ ကာ တေ ဆာယာ၊ ကိ ဥတုပ္ပမာဏံ၊ ကော ဒိဝသဘာကေ”တိ ပုဋ္ဌော “ဣဒံ နာမ လဘာမိ – ဝဿံ တ ဟေမန္တံ တ ဂိမ္မဟံ တ၊ အယံ မေ ဆာယာ၊ ဣဒံ ဥတုပ္ပမာဏံ၊ အယံ ဒိဝသဘာကေတိ ဝဒေယျာသိ”တိ ဧဝံ အာစိက္ခိတ ဗ္ဗံ။

၁၂၉. ဩဟာယာတိ ဆဉ္စေတွတ။ ဒုတိယံ အတုန္တိ ဥပသမ္ပဒမာဋ္ဌကတော ပရိဝေဏံ ဂစ္ဆန္တဿ ဒုတိယကံ အ တုံ အနုဇာနာမိ၊ စတ္တာရိ စ အကရဏီယာနိ အာစိက္ခိတုန္တိ အတ္ထော။ ပဏ္ဍာပလာသော တိ ပဏ္ဍာဝဏ္ဏော ပတ္တော။ ဗ န္တနာ ပဝုတ္တောတိ ဝဏ္ဏတော ပတိတော။ အဘဗ္ဗော ဟရိတတ္ထာယာ တိ ပုန ဟရိတော ဘဝိတုံ အဘဗ္ဗော။ ပုထုသိ လာတိ မဟာသိလာ။

၁၃၀. အလဗ္ဘမာနာယ သာမဂ္ဂိယာ အနာပတ္တိ သမ္ဘောဂေ သံတသေ တိ ယာဝ တဿ ဥက္ခေပနီယကမ္မကရ ဏတ္ထာယ သာမဂ္ဂိ န လဗ္ဘတိ၊ တာဝ တေန သဒ္ဓိ သမ္ဘောဂေ စ ဥပဟေသထပတရဏာဒိကရဏဘောဒေ သံတသေ စ အနာပတ္တိတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ မဟာဝိဘဋ္ဌေ ဝုတ္တာနုသာရေန သုဝိညေယျတ္တာ ဟကဋ္ဌမေတတိ။

စတ္တာရောနိဿယာဒိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

သမန္တဟသာဒိကာယ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ

ဒုတသတ္တတိအဓိကဝတ္ထုသတပဋိမဏ္ဍိတဿ မဟာဓန္ဓကဿ

အတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

မဟာဓန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

ကုဒ်အနိ ပဗ္ဗတနိမိတ္တာဒီသု ဧဝံ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော - တိဝိဓော ပဗ္ဗတော, သုဒ္ဓပံသုပဗ္ဗတော, သုဒ္ဓဟ သာဏပဗ္ဗတော, ဥဘယမိဿကောတိ။ သော တိဝိဓောပိ ဝဇ္ဇတိ။ တလိကရာသိ ပန န ဝဇ္ဇတိ။ ကုတရောပိ ဟတ္ထိပု ပမာဏတော ဩမကတရော န ဝဇ္ဇတိ။ ဟတ္ထိပုမာဏတော ပန ပဋ္ဌာယ သိနေရုပ္ပမာဏောပိ ဝဇ္ဇတိ။ သစေ စတူသု ဒိ သာသု စတ္တာရော တီသု တ တယော ပဗ္ဗတော ဟောန္တိ, စတူဟိ တ တိဟိ တ ပဗ္ဗတနိမိတ္တေဟိ ဧဝံ သမ္ပန္နိတုံ ဝဇ္ဇ တိ။ ဒုဝိဟိ ပန နိမိတ္တေဟိ ဧကေန တ သမ္ပန္နိတုံ န ဝဇ္ဇတိ။ ကုတော ပရေသု ဟသာဏနိမိတ္တာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ တသ္မာ ပဗ္ဗတနိမိတ္တံ ကရောန္တေန ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ “ဧကာဗဒ္ဓော န ဧကာဗဒ္ဓော”တိ။ သစေ ဧကာဗဒ္ဓော ဟောတိ, န ကာတဗ္ဗော။ တဉ္စဟိ စတူသု တ အဋ္ဌသု တ ဒိသာသု ကိတ္တေန္တေနာပိ ဧကမေဝ နိမိတ္တံ ကိတ္တိတံ ဟောတိ, တသ္မာ ယော ဧဝံ စက္ကသဏ္ဌာနေန ဝိဟာရံ ပရိက္ခိပိတုတ ဌိတော ပဗ္ဗတော, တံ ဧကဒိသာယ ကိတ္တေတုတ အညာသု ဒိသာ သု တံ ဗဟိဒ္ဓာ ကတုတ အန္တော အညာနိ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတဗ္ဗာနိ။

သစေ ပဗ္ဗတဿ တတိယဘာဂံ တ ဥပနံ တ အန္တောသီမာယ ကတ္တုကာမာ ဟောန္တိ, ပဗ္ဗတံ အကိတ္တေတု တ ယတ္တကံ ပဒေသံ အန္တော ကတ္တုကာမာ, တဿ ပရတော တသ္မိယေဝ ပဗ္ဗတေ ဇာတရုက္ခဝမ္ဗိကာဒီသု အညတ ရံ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတဗ္ဗံ။ သစေ ဧကယောဇနဒ္ဒဝိယောဇနပ္ပမာဏံ သဗ္ဗံ ပဗ္ဗတံ အန္တော ကတ္တုကာမာ ဟောန္တိ, ပ ဗ္ဗတဿ ပရတော ဘူမိယံ ဇာတရုက္ခဝမ္ဗိကာဒီနိ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတဗ္ဗာနိ။

ဟသာဏနိမိတ္တေ - အယဂုဠောပိ ဟသာဏသဋ္ဌမေဝ ဂစ္ဆတိ, တသ္မာ ယော ကောစိ ဟသာဏော ဝဇ္ဇတိ။ ပမာဏတော ပန ဟတ္ထိပုမာဏော ပဗ္ဗတသဋ္ဌံ ဂတော, တသ္မာ သော န ဝဇ္ဇတိ။ မဟာကေဏမဟာမဟိသပ္ပမာ ဏော ပန ဝဇ္ဇတိ။ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန ဒုတ္တိသပလဂုဠပိဏ္ဍပရိမာဏော ဝဇ္ဇတိ။ တတော ခုဒ္ဒကတရော ကုဋ္ဌကာ တ မဟန္တိပိ န ဝဇ္ဇတိ။ အနိမိတ္တုပဂဟသာဏရာသိပိ န ဝဇ္ဇတိ, ပဂေဝ ပံသုတလိကရာသိ။ ဘူမိသမော ခလမဏ္ဍလသ ဒိသော ပိဋ္ဌိဟသာဏော တ ဘူမိတော ဓာဏုကော ဝိယ ဥဋ္ဌိတဟသာဏော တ ဟောတိ, သောပိ ပမာဏုပကေ စေ ဝဇ္ဇတိ။ ပိဋ္ဌိဟသာဏော အတိမဟန္တောပိ ဟသာဏသဋ္ဌမေဝ ဂစ္ဆတိ, တသ္မာ သစေ မဟတော ပိဋ္ဌိဟသာဏဿ ဧကပု ပဒေသံ အန္တောသီမာယ ကတ္တုကာမာ ဟောန္တိ, တံ အကိတ္တေတုတ တဿပရိ အညော ဟသာဏော ကိတ္တေတဗ္ဗ ဗော။ သစေ ပိဋ္ဌိဟသာဏပရိ ဝိဟာရံ ကရောန္တိ, ဝိဟာရမဇ္ဈေန တ ပိဋ္ဌိဟသာဏော ဝိနိဝိဇ္ဈိတုတ ဂစ္ဆတိ, ဧဝရူပေ ပိဋ္ဌိဟသာဏော န ဝဇ္ဇတိ။ သစေ ဟိ တံ ကိတ္တေန္တိ, နိမိတ္တဿ ဥပရိ ဝိဟာရော ဟောတိ, နိမိတ္တဉ္စ နာမ ဗဟိသီ မာယ ဟောတိ, ဝိဟာရောပိ ဗဟိသီမာယံ အာပဇ္ဇတိ။ ဝိဟာရံ ပရိက္ခိပိတုတ ဌိတပိဋ္ဌိဟသာဏော ဧကတ္ထ ကိတ္တေတု တ အညတ္ထ န ကိတ္တေတဗ္ဗော။

ဝနနိမိတ္တေ - တိဏဝနံ တ တစသာရတာလနာဋ္ဌိကေရာဒိရုက္ခဝနံ တ န ဝဇ္ဇတိ။ အန္တောသာရာနံ ပန သာကသာလာ ဒီနံ အန္တောသာရမိဿကာနံ တ ရုက္ခာနံ ဝနံ ဝဇ္ဇတိ, တဉ္စ ခော ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန စတုပဉ္စရုက္ခမတ္တမိ တတော ဩရံ န ဝဇ္ဇတိ, ပရံ ယောဇနသတိကမ္ပိ ဝဇ္ဇတိ။ သစေ ပန ဝနမဇ္ဈေ ဝိဟာရံ ကရောန္တိ, ဝနံ န ကိတ္တေတဗ္ဗံ။ ဧကဒေ သံ အန္တောသီမာယ ကတ္တုကာမေဟိပိ ဝနံ အကိတ္တေတုတ တတ္ထ ရုက္ခဟသာဏာဒယော ကိတ္တေတဗ္ဗာ။ ဝိဟာ ရံ ပရိက္ခိပိတုတ ဌိတဝနံ ဧကတ္ထ ကိတ္တေတုတ အညတ္ထ န ကိတ္တေတဗ္ဗံ။

ရုက္ခနိမိတ္တေ - တစသာရော တာလနာဋ္ဌိကေရာဒိရုက္ခော န ဝဇ္ဇတိ, အန္တောသာရော ဇီဝမာနကော အန္တမသော ဥဗ္ဗေဓတော အဋ္ဌဂ္ဂုလော ပရိဏာဟတော သူစိဒဏ္ဍကပ္ပမာဏောပိ ဝဇ္ဇတိ, တတော ဩရံ န ဝဇ္ဇတိ, ပရံ ဒုတဒသ ယောဇနော သုပ္ပတိဋ္ဌိတနိဂ္ဂေဓောပိ ဝဇ္ဇတိ။ ဝံသနဋ္ဌကသရာတဒီသု ဗီဇံ ရောပေတုတ ဝဗာပိတော ပမာဏုပကေပိ န ဝဇ္ဇတိ။ တတော အပနေတုတ ပန တဋ္ဌဏမ္ပိ ဘူမိယံ ရောပေတုတ ကောဋ္ဌကံ ကတုတ ဥဒကံ အာသိဋ္ဌိတုတ ကိတ္တေ တုံ ဝဇ္ဇတိ။ နဝမူလသာဓာနိဂ္ဂမနံ အကာရဏံ။ ခန္တံ ဆိန္နိတုတ ရောပိတေ ပန ဧတံ ယုဇ္ဇတိ။ ကိတ္တေန္တေန စ “ရုက္ခ ခော”တိပိ ဝတ္တံ ဝဇ္ဇတိ, “သာကရုက္ခောတိပိ သာလရုက္ခော”တိပိ။ ဧကာဗဒ္ဓံ ပန သုပ္ပတိဋ္ဌိတနိဂ္ဂေဓသဒိသံ ဧက တ္ထ ကိတ္တေတုတ အညတ္ထ ကိတ္တေတုံ န ဝဇ္ဇတိ။

မဂ္ဂနိမိတ္တေ - အရညခေတ္တနဒီတဋ္ဌာကမဂ္ဂဒယော န ဝဇ္ဇန္တိ, ဇဠမဂ္ဂေ တ သကဋ္ဌမဂ္ဂေ တ ဝဇ္ဇတိ, ယော နိဗ္ဗိဇ္ဈိတုတ ဒေဝ တိဏိ ကမန္တရာနိ ဂစ္ဆတိ။ ယော ပန ဇဠမဂ္ဂေ သကဋ္ဌမဂ္ဂတော ဩက္ကမိတုတ ပုန သ ကဋ္ဌမဂ္ဂမေဝ ဩတရတိ, ယေ တ ဇဠမဂ္ဂသကဋ္ဌမဂ္ဂ အဝဋ္ဌဉ္စာ, တေ န ဝဇ္ဇန္တိ။ ဇဠသတ္တသကဋ္ဌသတ္တေဟိ

ဝဠုဗ္ဗိယမာနာယေဝ ဝဠုန္တိ။ သစေ ဒေဝ မဂ္ဂ နိက္ခမိတွတ ပစ္ဆိမသကဋ္ဌရမိဝ ဧကိဘဝန္တိ၊ ဒဝိဓာ ဘိန္နဌာနေ တ သမ္ပန္နဌာနေ တ သင်္က ကိတ္တေတွတ ပုန န ကိတ္တေတဗ္ဗာ၊ ဧကာဗဒ္ဓိနိမိတ္တဉ္ဇဟတံ ဟောတိ။

သစေ ဝိဟာရံ ပရိက္ခိပိတွတ စတ္တာရော မဂ္ဂ စတူသု ဒိသာသု ဂစ္ဆန္တိ၊ မဇ္ဈေ ဧကံ ကိတ္တေတွတ အပရံ ကိတ္တေတွတံ န ဝဠုတိ။ ဧကာဗဒ္ဓိနိမိတ္တဉ္ဇဟတံ ဟောတိ။ ကောဏံ နိဗ္ဗိဇ္ဈိတွတ ဂတမဂ္ဂံ ပန ပရဘာဂေ ကိတ္တေတွတံ ဝဠုတိ။ ဝိဟာရမဇ္ဈေန နိဗ္ဗိဇ္ဈိတွတ ဂတမဂ္ဂေ ပန န ကိတ္တေတဗ္ဗော။ ကိတ္တိတေ နိမိတ္တဉ္ဇ ဥပရိ ဝိဟာရော ဟောတိ။ သစေ သကဋ္ဌမဂ္ဂဉ္ဇ အန္တိမစက္ကမဂ္ဂံ နိမိတ္တံ ကရောန္တိ၊ မဂ္ဂေ ဗဟိသီမာယ ဟောတိ။ သစေ ဗဟိရစက္ကမဂ္ဂံ နိမိတ္တံ ကရောန္တိ၊ ဗဟိရစက္ကမဂ္ဂေ ဗဟိသီမာယ ဟောတိ၊ သေသံ အန္တောသီမံ ဘဇေတိ။ မဂ္ဂံ ကိတ္တေတွတေန္တေန “မဂ္ဂေ ပန္တော ပထော ပဇ္ဇေ” တိ ဒေသသု ယေန ဧကေန နာမေန ကိတ္တေတွတံ ဝဠုတိ။ ပရိဘသဏ္ဌာနေန ဝိဟာရံ ပရိက္ခိပိတွတ ဂတမဂ္ဂေ ဧကတ္ထ ကိတ္တေတွတ အညတ္ထ ကိတ္တေတွတံ န ဝဠုတိ။

ဝမ္ဗိကနိမိတ္တေ - ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန တံ ဒိဝသံ ဇာတော အဋ္ဌဂ္ဂုလုဗ္ဗေဓော ဧကဝိသာဏပုမာဏောပိ ဝမ္ဗိကော ဝဠုတိ၊ တတော ဩရံ န ဝဠုတိ၊ ပရံ ဟိမဝန္တပဗ္ဗတသဒိသောပိ ဝဠုတိ။ ဝိဟာရံ ပရိက္ခိပိတွတ ဌိတံ ပန ဧကာဗဒ္ဓိ ဧကတ္ထ ကိတ္တေတွတ အညတ္ထ ကိတ္တေတွတံ န ဝဠုတိ။

နဒီနိမိတ္တေ - ယဿ ဓမ္မိကာနံ ရာဇုနံ ကာလေ အန္တဝဒ္ဓမာသံ အနုဒသာဟံ အနုပဉ္စာဟန္တိ ဧဝံ အနုတိက္ကမိတွတ ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဝလာဟကေသု ဝိဂတမတ္တေသု သောတံ ပစ္စိန္တေ၊ အယံ နဒီသဉ္ဇံ န ဂစ္ဆတိ။ ယဿ ပန ဤဒိသေ သုဝုဋ္ဌိကာလေ ဝဿာနဿ စာတုမာသေ သောတံ န ပစ္စိန္တေ၊ တိမဏ္ဍလံ ပဋိစ္စာဒေတွတ ယတ္ထ ကတ္တမိ ဥတ္တရန္တိယာ ဘိက္ခုနိယာ အန္တရတသကော တေမိယတိ၊ အယံ နဒီသဉ္ဇံ ဂစ္ဆတိ၊ သီမံ ဗန္ဓိန္တာနံ နိမိတ္တံ ဟောတိ။ ဘိက္ခုနိယာ နဒီဟရဂမနေပိ ဥပဟေသထာဒိသဉ္ဇကမ္မကရဏေပိ နဒီဟရသီမသမ္ပန္နနေပိ အယမေဝ နဒီ။

ယာ ပန မဂ္ဂေ ဝိယ သကဋ္ဌရသဏ္ဌာနေန တ ပရိဘသဏ္ဌာနေန တ ဝိဟာရံ ပရိက္ခိပိတွတ ဂတာ၊ တံ ဧကတ္ထ ကိတ္တေတွတ အညတ္ထ ကိတ္တေတွတံ န ဝဠုတိ။ ဝိဟာရဉ္ဇ စတူသု ဒိသာသု အညမညံ ဝိနိဗ္ဗိဇ္ဈိတွတ ဂတေ နဒီစတု က္ကေပိ ဧသေဝ နယော။ အသမ္ဗိဿနဒိယော ပန စတညောပိ ကိတ္တေတွတံ ဝဠုတိ။ သစေ ဝတိ ကရောန္တေ ဝိယ ရုက္ခဟဒေ နိဇဏိတွတ ဝလိပလာလာဒီဟိ နဒိသောတံ ရုမန္တိ၊ ဥဒကဉ္စ အဇ္ဈောတ္တရိတွတ အာဝရဏံ ပဝတ္တတိ ယေဝ၊ နိမိတ္တံ ကာတံ ဝဠုတိ။ ယထာ ပန ဥဒကံ နပုဝတ္တတိ၊ ဧဝံ သေတုမဟိ ကတေ အပုဝတ္တမာနာ နဒီ နိမိတ္တံ ကာတံ န ဝဠုတိ။ ပဝတ္တနဌာနေ နဒီနိမိတ္တံ၊ အပုဝတ္တနဌာနေ ဥဒကနိမိတ္တံ ကာတံ ဝဠုတိ။

ယာ ပန ဒုဗ္ဗုဋ္ဌိကာလေ တ ဂိမ္မေဟ တ နိရုဒကဘာဝေန နပုဝတ္တတိ၊ သာ ဝဠုတိ။ မဟာနဒိတော ဥဒကမာတိကံ နိဟရန္တိ၊ သာ ကုန္ဒဒိသဒိသာ ဟုတွတ တိဏိ သဿာနိ သမ္မာဒေန္တိ နိစ္စံ ပဝတ္တတိ၊ ကိဉ္စာပိ ပဝတ္တတိ၊ နိမိတ္တံ ကာတံ န ဝဠုတိ။ ယာ ပန မူလေ မဟာနဒိတော နိဂ္ဂတာပိ ကာလန္တရေန တေနဝ နိဂ္ဂတမဂ္ဂေန နဒီ ဘိန္နိတွတ သယဉ္စ စ ဂစ္ဆတိ၊ ဂစ္ဆန္တိ ပရတော သုသုမာရာဒိသမာကိဏ္ဏာ နာတဒီဟိ သဉ္စရိတဗ္ဗာ နဒီ ဟောတိ၊ တံ နိမိတ္တံ ကာတံ ဝဠုဋ္ဌတိ။

ဥဒကနိမိတ္တေ - နိရုဒကေ ဌာနေ နာတယ တ စာဋိအာဒိသု တ ဥဒကံ ပူရေတွတ ဥဒကနိမိတ္တံ ကိတ္တေတွတံ န ဝဠုတိ၊ ဘူမိဂတမေဝ ဝဠုတိ ။ တဉ္စ ခော အပုဝတ္တနဥဒကံ အာတဋ္ဌဟေက္ခရဏိတဌာကဇာတဿရလောဏိသမုဒ္ဒာဒိသု ဌိတံ၊ အဋ္ဌိတံ ပန ဩဃနဒိဥဒကတဟကမာတိကာဒိသု ဥဒကံ န ဝဠုတိ။ အန္တကဋ္ဌကထာယံ ပန “ဂမ္ဘီရေသု အာတဋ္ဌာဒိသု ဥဒကေပိမံ ဥဒကံ နိမိတ္တံ န ကာတဗ္ဗ” ဟိ ဝုတ္တံ၊ တံ ဒုဝုတ္တံ အတ္တနောမတိမတ္တမေဝ။ ဌိတံ ပန အန္တမသော သူကရဓတာယပိ ကမအရကာနံ ကိဋ္ဌနတပိယမိ တဋ္ဌဏဉ္ဇေဝ ပထဝီယံ အာတဋ္ဌကံ ကတွတ ကုဋ္ဌေဟိ အာဟရိတွတ ပူရိတဥဒကမိ သစေ ယာဝ ကမ္မတစာပရိယောသာနာ တိဋ္ဌတိ၊ အပွံ တ ဟောတု ဗဟု တ၊ ဝဠုတိ။ တသ္မိ ပန ဌာနေ နိမိတ္တံ တသညာကရဏတ္ထံ ဟသာဏတလိကာပသုအာဒိရာသိ တ ဟသာဏတ္ထမ္ဘော တ အရုတ္တမ္ဘော တ ကာတဗ္ဗော။ တံ ကာတုဉ္စ ကာရေတုဉ္စ ဘိက္ခုဉ္စ ဝဠုတိ။ လာဘသီမာယံ ပန န ဝဠုတိ ။ သမာနသံတသကသီမာ ကဿမိ ပိဋ္ဌနံ န ကရောတိ၊ ဧကဝလံ ဘိက္ခုနိ ဝိနယကမ္မမေဝ သာဓေတိ၊ တသ္မာ ဧတ္ထ ဝဠုတိ။

ဣမေဟိ စ အဋ္ဌဟိ နိမိတ္တေဟိ အသမ္ပိဿေဟိပိ အညမညံ သမ္ပိဿေဟိပိ သီမံ သမ္ပန္နိတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ သာ ဧဝံ သမ္ပန္နိတုတ ဗန္ဓုမာနာ ဧကေန ဒွိတိဟိ တ နိမိတ္တေဟိ အဗဒ္ဓာ ဟောတိ၊ တိဏိ ပန အာဒိ ကတုတ ဝုတ္တပု ပကာရာနံ နိမိတ္တာနံ သတေနာပိ ဗဒ္ဓာ ဟောတိ။ သာ တိဟိ သိတ္တဋ္ဌကသဏ္ဌာနာ ဟောတိ၊ စတူဟိ စတုရသ္မာ တ သိတ္တဋ္ဌကအမုစန္ဒမုဒိဋ္ဌာဒိသဏ္ဌာနာ တ၊ တတော အဓိကေဟိ နာနာသဏ္ဌာနာ။ တံ ဗန္ဓိတုကာမေဟိ သာမန္တဝိဟာရေ သု ဘိက္ခု။ တသ္မ တသ္မ ဝိဟာရသ္မ သီမာပရိစ္ဆေဒံ ပုစ္ဆိတုတ၊ ဗဒ္ဓသီမဝိဟာရာနံ သီမာယ သီမန္တရိကံ၊ အဗဒ္ဓ သီမဝိဟာရာနံ သီမာယ ဥပစာရံ ဌပေတုတ ဒိသာစာရိကဘိက္ခုနံ နိဿိတ္တရသမယေ သစေ ဧကသ္မိ ကမခေတ္တေ သီမံ ဗန္ဓိတုကာမာ၊ ယေ တတ္ထ ဗဒ္ဓသီမဝိဟာရာ၊ တေသု ဘိက္ခုနံ “မယံ အဇ္ဇ သီမံ ဗန္ဓိဿာမ၊ တုမေဟ သကသီမာ ပရိစ္ဆေဒတော မာ နိက္ခမိတ္တာ”တိ ပေသေတဗ္ဗံ။ ယေ အဗဒ္ဓသီမဝိဟာရာ၊ တေသု ဘိက္ခု ဧကန္တံ သန္နိဟတေတဗ္ဗာ၊ ဆန္ဒာရဟာနံ ဆန္ဒော အာဟရာပေတဗ္ဗော ။ သစေ အညာနိပိ ကမက္ခေတ္တာနိ အန္တောကာတုကာမာ၊ တေသု ကမေ သု ယေ ဘိက္ခု ဝသန္တိ၊ တေဟိပိ အာဂန္တဗ္ဗံ။ အနာဂစ္ဆန္တာနံ ဆန္ဒော အာဟရိတဗ္ဗောတိ မဟာသုမတ္ထေရော အာဟ။ မဟာပဒုမတ္ထေရော ပန “နာနာကမခေတ္တာနိ နာမ ဟဋ္ဌေက္ကံ ဗဒ္ဓသီမာသဒိသာနိ၊ န တတော ဆန္ဒဟရိသုဒ္ဓိ အာဂစ္ဆတိ။ အန္တောနိမိတ္တဂတေဟိ ပန ဘိက္ခုဟိ အာဂန္တဗ္ဗ”န္တိ ဝတုတ ပုန အာဟ – “သမာနသံတသကသီမာ သမ္ပန္နနကာလေ အာဂမနမ္ပိ အနာဂမနမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ အဝိပ္ပတသသီမာသမ္ပန္နနကာလေ ပန အန္တောနိမိတ္တဂတေဟိ အာဂန္တဗ္ဗံ၊ အနာဂစ္ဆန္တာနံ ဆန္ဒော အာဟရိတဗ္ဗော”တိ။

ဧဝံ သန္နိပတိတေသု ပန ဘိက္ခုသု ဆန္ဒာရဟာနံ ဆန္ဒော အာဟဋ္ဌေ တေသု တေသု မဂ္ဂေသု နဒိတိတ္တကမဒ္ဒတရာ ဒီသု စ အာဂန္တုကဘိက္ခုနံ သီမံ သီမံ ဟတ္ထဟသာနယနတ္ထဉ္စ ဗဟိသီမာကရဏတ္ထဉ္စ အာရာမိကေ စေဝ သမဏုဒ္ဓ ဒေသေ စ ဌပေတုတ ဘေရိသညံ တ သဋ္ဌသညံ တ ကတုတ နိမိတ္တကိတ္တနာနန္တရံ ဝုတ္တယ “သုဏာတု မေ ဘန္တ တေ သဠေ”တိအာဒိကာယ ကမ္မတစာယ သီမာ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ။ ကမ္မတစာပရိယောသာနေယေဝ နိမိတ္တာနိ ဗဟိ ကတု တ ဟေဋ္ဌာ ပထဝိသန္ဓာရကံ ဥဒကံ ပရိယန္တံ ကတုတ သီမာ ဂတာ ဟောတိ။

ဣမံ ပန သမာနသံတသကသီမံ သမ္ပန္နန္တေဟိ ပဗ္ဗဇူပသမ္ပဒါဒိနံ သဋ္ဌကမ္မာနံ သုခကရဏတ္ထံ ပဌမံ ခဏ္ဍ သီမာ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ။ တံ ပန ဗန္ဓန္တေဟိ ဝတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ။ သစေ ဟိ ဗောဓိစေတိယဘတ္တသာလာဒိနိ သဗ္ဗဝတ္ထုနိ ပတိ ဌာပေတုတ ကတဝိဟာရေ ဗန္ဓန္တိ၊ ဝိဟာရမဇ္ဈေ ဗဟူနံ သမောသရဏဌာနေ အဗန္ဓိတုတ ဝိဟာရပစ္စန္တေ ဝိဝိတု တောကာသေ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ။ အကတဝိဟာရေ ဗန္ဓန္တေဟိ ဗောဓိစေတိယာဒိနံ သဗ္ဗဝတ္ထုနိ ဌာနံ သလ္လက္ခေတုတ ယထာ ပတိဋ္ဌိတေသု ဝတ္ထုသု ဝိဟာရပစ္စန္တေ ဝိဝိတ္တောကာသေ ဟောတိ၊ ဧဝံ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ။ သာ ဟေဋ္ဌမပရိစ္ဆေ ဒေန သစေ ဧကဝီသတိ ဘိက္ခု ဂဏ္ဍဟာတိ၊ ဝဋ္ဋတိ။ တတော ဩရံ န ဝဋ္ဋတိ၊ ပရံ ဘိက္ခုသဟသ္မံ ဂဏ္ဍဟန္တိပိ ဝဋ္ဋတိ။ တံ ဗန္ဓန္တေဟိ သီမာမာဋ္ဌကသ္မ သမန္တာ နိမိတ္တုပက ဟသာဏာ ဌပေတဗ္ဗာ၊ န ခဏ္ဍသီမာယ ဌိတေဟိ မဟာသီမာ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ၊ န မဟာသီမာယ ဌိတေဟိ ခဏ္ဍသီမာ၊ ခဏ္ဍသီမာယမေဝ ပန ဌတုတ ခဏ္ဍသီမာ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ၊ မဟာသီမာယ မေဝ ဌတုတ မဟာသီမာ။

တက္ကာယံ ဗန္ဓနဝိမိ – သမန္တာ “ဧသော ဟသာဏော နိမိတ္တ”န္တိ ဧဝံ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတုတ ကမ္မတစာယ သီမာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗာ။ အထ တသ္မာ ဧဝံ ဒဋ္ဌဟိကမ္မတ္ထံ အဝိပ္ပတသကမ္မတစာ ကာတဗ္ဗာ။ ဧဝဉ္ဇဟိ သီမံ သမူဟနိ သ္မာမာတိ အာဂတာ သမူဟနိတုံ န သက္ခိဿန္တိ။ သီမံ သမ္ပန္နိတုတ ဗဟိသီမန္တရိကဟသာဏာ ဌပေတဗ္ဗာ။ သီမန္တ တရိကာ ပစ္စိမကောဋ္ဌိယာ ဧကရတနပ္ပမာဏာ ဝဋ္ဋတိ။ ဝိဒတ္ထိပ္ပမာဏာပိ ဝဋ္ဋတိတိ ကုရုန္တိယံ၊ စတုရဂ္ဂုလပ္ပမာဏာပိ ဝဋ္ဋတိတိ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ။ သစေ ပန ဝိဟာရော မဟာ ဟောတိ၊ ဒေဝပိ တိဿောပိ တတုတ္တရိပိ ခဏ္ဍသီမာ ယော ဗန္ဓိတဗ္ဗာ။

ဧဝံ ခဏ္ဍသီမံ သမ္ပန္နိတုတ မဟာသီမာသမ္ပတိကာလေ ခဏ္ဍသီမတော နိက္ခမိတုတ မဟာသီမာယ ဌတုတ သမန္တ တာ အနုပရိယာယန္တေဟိ သီမန္တရိကဟသာဏာ ကိတ္တေတဗ္ဗာ။ တတော အဝသေသနိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတုတ ဟတ္ထဟသံ အဝိဟေန္တေဟိ ကမ္မတစာယ သမာနသံတသကသီမံ သမ္ပန္နိတုတ တသ္မာ ဒဋ္ဌဟိကမ္မတ္ထံ အဝိပ္ပတသ ကမ္မတစာပိ ကာတဗ္ဗာ။ ဧဝဉ္ဇဟိ “သီမံ သမူဟနိဿာမာ”တိ အာဂတာ သမူဟနိတုံ န သက္ခိဿန္တိ။ သစေ ပန ခဏ္ဍ သီမာယ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတုတ တတော သီမန္တရိကာယ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတုတ မဟာသီမာယ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေ တေန္တိ၊ ဧဝံ တိသု ဌာနေသု နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတုတ ယံ သီမံ ဣန္ဒြိယံ၊ တံ ပဌမံ ဗန္ဓိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ သန္တေပိ ယ

ထာဝရတရားနာယောန ခဏ္ဍာသီမတောဝ ပဉ္စာယ ဗန္ဓိတဗျာ။ ဧဝံ ဗဒ္ဒာသု ပန သီမာသု ခဏ္ဍာသီမာယ ဌိတာ ဘိက္ခု။ မဟာ သီမာယ ကမ္မံ ကရောန္တာနံ န ကောပေန္တိ၊ မဟာသီမာယ တ ဌိတာ ခဏ္ဍာသီမာယ ကမ္မံ ကရောန္တာနံ သီမန္တရိ ကာယ ပန ဌိတာ ဉာတိန္ဒမိ န ကောပေန္တိ။ ကမခေတ္တေ ဌာတတ ကမ္မံ ကရောန္တာနံ ပန သီမန္တရိကာယ ဌိတာ ကော ပေန္တိ။ သီမန္တရိကာ ဟိ ကမခေတ္တံ ဘဇေတိ။

သီမာ စ နာမေသာ န ကေဝလံ ပထဝိတလေယေဝ ဗဒ္ဒာ ဗဒ္ဒာ နာမ ဟောတိ။ အထ ခော ပိဋ္ဌိဟသာဏေပိ ကုဋိဂေ ဟေပိ လေဏေပိ ဟသာဒေပိ ပဗ္ဗတမတ္တကေပိ ဗဒ္ဒာ ဗဒ္ဒာယေဝ ဟောတိ။ တတ္ထ ပိဋ္ဌိဟသာဏေ ဗန္ဓန္တေဟိ ဟ သာဏပိဋ္ဌယံ ရာဇိ တ ကောဇ္ဇေတုတ ဉဒကွလံ တ ခဏိတုတ နိမိတ္တံ န ကာတဗ္ဗံ , နိမိတ္တုပဂဟသာဏေ ဌပေတွတ နိ မိတ္တာနိ ကိတ္တေတဗျာနိ။ ကမ္မတစာပရိယောသာနေ သီမာ ပထဝိသန္ဓာရကံ ဉဒကံ ပရိယန္တံ ကတွတ ဩတရတိ။ နိ မိတ္တဟသာဏာ ယထာဌာနေ န တိဌန္တိ, တသ္မာ သမန္တတော ရာဇိ တ ဉဌာပေတဗျာ, စတုသု တ ကောဏေသု ဟ သာဏာ ဝိဇ္ဈိတဗျာ, “အယံ သီမာပရိစ္ဆေဒော”တိ ဝတွတ အက္ခရာနိ တ ဆိန္ဒိတဗျာနိ။ ကေစိ ဉဿယကာ သီမံ ဈာပေ သ္မာမာတိ အဂ္ဂိ ဒေန္တိ, ဟသာဏာဝ ဈာယန္တိ, န သီမာ။

ကုဋိဂေဟေပိ ဗန္ဓန္တေဟိ ဘိတ္တိ အကိတ္တေတွတ ဧကဝိသတိယာ ဘိက္ခုနံ ဩကာသဌာနံ အန္တော ကရိတွတ ဟသာဏနိမိတ္တာနိ ဌပေတွတ သီမာ သမ္မန္တိတဗျာ, အန္တောကုဋမေဝ သီမာ ဟောတိ။ သစေ အန္တောကုဋေ ဧကဝိ သတိယာ ဘိက္ခုနံ ဩကာသော နတ္ထိ, ပမုခေ နိမိတ္တဟသာဏေ ဌပေတွတ သမ္မန္တိတဗျာ။ သစေ ဧဝမိ နပုဟောတိ, ဗဟိနိဗ္ဗောဒကပတနဌာနေပိ နိမိတ္တာနိ ဌပေတွတ သမ္မန္တိတဗျာ။ ဧဝံ သမ္မတာယ ပန သဗ္ဗံ ကုဋိဂေဟံ သီမဌမေဝ ဟောတိ။

စတုဘိတ္တိယလေဏေပိ ဗန္ဓန္တေဟိ ကုဋံ အကိတ္တေတွတ ဟသာဏာဝ ကိတ္တေတဗျာ။ သစေ အန္တော ဩ ကာသော နတ္ထိ, ပမုခေပိ နိမိတ္တာနိ ဌပေတဗျာနိ။ သစေ နပုဟောတိ, ဗဟိ နိဗ္ဗောဒကပတနဌာနေပိ နိမိတ္တဟသာ ဏေ ဌပေတွတ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတွတ သီမာ သမ္မန္တိတဗျာ။ ဧဝံ လေဏသ္မ အန္တော စ ဗဟိ စ သီမာ ဟောတိ။

ဥပရိဟသာဒေပိ ဘိတ္တိ အကိတ္တေတွတ အန္တော ဟသာဏေ ဌပေတွတ သီမာ သမ္မန္တိတဗျာ။ သစေ နပု ဟောတိ, ပမုခေပိ ဟသာဏေ ဌပေတွတ သမ္မန္တိတဗျာ။ ဧဝံ သမ္မတာ ဥပရိဟသာဒေယေဝ ဟောတိ, ဟေဌာ န ဩတရ တိ။ သစေ ပန ဗဟူသု ထမ္ဘေသု တုလာနံ ဥပရိ ကတဟသာဒဿ ဟေဌိမတလေ ကုဋေ ယထာ နိမိတ္တာနံ အန္တော ဟောတိ, ဧဝံ ဉဌဟိတွတ တုလာရက္ခေဟိ ဧကသမ္ဘဒ္ဓော ဌိတော, ဟေဌာပိ ဩတရတိ။ ဧကထမ္ဘဟသာဒဿ ပန ဥပရိမတလေ ဗဒ္ဒာ သီမာ သစေ ထမ္ဘမတ္တကေ ဧကဝိသတိယာ ဘိက္ခုနံ ဩကာသော ဟောတိ, ဟေဌာ ဩတရတိ။ သစေ ဟသာဒဘိတ္တိတော နိဂ္ဂတေသု နိဃူဟကာဒိသု ဟသာဏေ ဌပေတွတ သီမံ ဗန္ဓန္တိ, ဟသာဒဘိတ္တိ အန္တ တောသီမာယံ ဟောတိ။ ဟေဌာ ပနသ္မာ ဩတရဏာနောတရဏံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဟေဌာဟသာဒေ ကိတွ တေန္တေဟိပိ ဘိတ္တိ စ ရုက္ခတ္ထမ္ဘာ စ န ကိတ္တေတဗျာ။ ဘိတ္တိလဂ္ဂေ ပန ဟသာဏတ္ထမ္ဘေ ကိတ္တေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဧဝံ ကိတ္တိတာ သီမာ ဟေဌာ ဟသာဒဿ ပရိယန္တထမ္ဘာနံ အန္တေယေဝ ဟောတိ။ သစေ ပန ဟေဌာဟ သာဒဿ ကုဋေ ဥပရိမတလေန သမ္ဘဒ္ဓော ဟောတိ, ဥပရိဟသာဒမ္ဘိ အဘိရုဟတိ။ သစေ ဟသာဒဿ ဗဟိ နိဗ္ဗော ဒကပတနဌာနေ နိမိတ္တာနိ ကရောန္တိ, သဗ္ဗော ဟသာဒေ သီမဌေ ဟောတိ။

ပဗ္ဗတမတ္တကေ တလံ ဟောတိ ဧကဝိသတိယာ ဘိက္ခုနံ ဩကာသာရဟံ, တတ္ထ ပိဋ္ဌိဟသာဏေ ဝိယ သီမံ ဗန္ဓ န္တိ။ ဟေဌာပဗ္ဗတေပိ တေနေဝ ပရိစ္ဆေဒေန သီမာ ဩတရတိ။ တာလမူလကပဗ္ဗတေပိ ဥပရိ သီမာ ဗဒ္ဒာ ဟေဌာ ဩတရတေဝ။ ယော ပန ဝိတာနသဏ္ဌာနော ဟောတိ, ဥပရိ ဧကဝိသတိယာ ဘိက္ခုနံ ဩကာသော အတ္ထိ, ဟေဌာ နတ္ထိ, တသ္မ ဥပရိ ဗဒ္ဒာ သီမာ ဟေဌာ န ဩတရတိ။ ဧဝံ မုဒိဌသဏ္ဌာနော တ ဟောတု ပဏဝသဏ္ဌာနော တ, ယသ္မ ဟေ ဌာ တ မဇ္ဈေ တ သီမပ္ပမာဏံ နတ္ထိ, တသ္မပရိ ဗဒ္ဒာ သီမာ ဟေဌာ နေဝ ဩတရတိ။ ယသ္မ ပန ဒ္ဓေဝ ကူဋာနိ အာသ န္တေ ဌိတာနိ, ဧကသ္မပိ ဥပရိ သီမပ္ပမာဏံ နပုဟောတိ, တသ္မ ကူဋန္တရံ စိနိတွတ တ ပူရေတွတ တ ဧကာဗဒ္ဓံ ကတွ တ ဥပရိ သီမာ သမ္မန္တိတဗျာ။

ဧကော သပ္ပုဏသဒိသော ပဗ္ဗတော၊ တဿုပရိ သိမပ္ပမာဏဿ အတ္တိတာယ သိမ် ဗန္တိ၊ တဿ စ
ဟေဋ္ဌာ အာကာသပတ္တာရံ ဟောတိ၊ သိမာ န ဩတရတိ။ သစေ ပနဿ ဝေမဇ္ဈေ သိမပ္ပမာဏော သုသိရဟသာဏော
ဟောတိ၊ ဩတရတိ။ သော စ ဟသာဏော သိမဋ္ဌေယေဝ ဟောတိ။ အထာပိဿ ဟေဋ္ဌာ လေဏဿ ကုဇ္ဈေ အဂ္ဂ
ကောဋိ အာဟစ္စ တိဌတိ၊ ဩတရတိ၊ ဟေဋ္ဌာ စ ဥပရိ စ သိမာယေဝ ဟောတိ။ သစေ ပန ဟေဋ္ဌာ ဥပရိမဿ သိမာပရိ
စ္ဆေဒဿ ဟရတော အန္တေ-လေဏံ ဟောတိ၊ ဗဟိ သိမာ န ဩတရတိ။ အထာပိ ဥပရိမဿ သိမာပရိစ္ဆေဒဿ
ဩရတော ဗဟိလေဏံ ဟောတိ၊ အန္တေ သိမာ န ဩတရတိ။ အထာပိ ဥပရိ သိမာယ ပရိစ္ဆေဒေ ခုဒ္ဒကော၊ ဟေဋ္ဌာ
လေဏံ မဟန္တံ သိမာပရိစ္ဆေဒမတိက္ကမိတွတ ဌိတံ၊ သိမာ ဥပရိယေဝ ဟောတိ၊ ဟေဋ္ဌာ န ဩတရတိ။ ယဒိ ပန လေဏံ ခု
ဒ္ဒကံ သပ္ပပစ္စိမသိမာပရိမာဏံ၊ ဥပရိ သိမာ မဟတိ တံ အဇ္ဈောတ္တရိတွတ ဌိတာ၊ သိမာ ဩတရတိ။ အထ လေဏံ အတိခု
ဒ္ဒကံ သိမပ္ပမာဏံ န ဟောတိ၊ သိမာ ဥပရိယေဝ ဟောတိ၊ ဟေဋ္ဌာ န ဩတရတိ။ သစေ တတော ဥပမံ ဘိဇ္ဇိတွတ ပတ
တိ၊ သိမပ္ပမာဏံ စေပိ ဟောတိ၊ ဗဟိ ပတိတံ အသိမာ။ အပတိတံ ပန ယဒိ သိမပ္ပမာဏံ၊ သိမာ ဟောတိယေဝ။

ခဏ္ဍသိမာ နိစဝတ္ထုကာ ဟောတိ၊ တံ ပူရေတွတ ဥစ္စဝတ္ထုကံ ကရေန္တိ၊ သိမာယေဝ။ သိမာယ ဂေဟံ ကရေန္တိ၊
သိမဋ္ဌကမေဝ ဟောတိ။ သိမာယ ဟေက္ခရဏိ ခဏ္ဍန္တိ၊ သိမာယေဝ။ ဩဃော သိမာမဏ္ဍလံ ဩတ္တရိတွတ ဂစ္ဆတိ၊
သိမာမာဋ္ဌကေ အဋ္ဌံ ဗန္တိတွတ ကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သိမာယ ဟေဋ္ဌာ ဥမဂ္ဂနဒိ ဟောတိ၊ ဣဒ္ဓိမာ ဘိက္ခု တတ္ထ နိသီ
ဒတိ၊ သစေ သာ နဒိ ပဌမံ ဂတာ၊ သိမာ ပစ္ဆာ ဗဒ္ဓာ၊ ကမ္မံ န ကောပေတိ။ အထ ပဌမံ သိမာ ဗဒ္ဓာ၊ ပစ္ဆာ နဒိ ဂတာ၊ က
မ္မံ ကောပေတိ။ ဟေဋ္ဌာပထဝိတလေ ဌိတော ပန ကောပေတိယေဝ။

သိမာမာဋ္ဌကေ ဝဋ္ဋရက္ခော ဟောတိ၊ တဿ သာဓာ တ တတော နိဂ္ဂတဟရောဟော တ မဟာသိမာယ ပထဝိတလံ
တ တတ္ထဇာတရက္ခာဒိနိ တ အာဟစ္စ တိဌတိ၊ မဟာသိမံ သောဓေတွတ တ ကမ္မံ ကာတမ္ပံ၊ တေ တ သာဓာဟရော
ဟာ ဆိန္တိတွတ ဗဟိဋ္ဌကာ ကာတဗ္ဗာ။ အနာဟစ္စ ဌိတသာဓာဒိသု အာရဋ္ဌဟဘိက္ခု ဟတ္တဟသံ အာနေတဗ္ဗော။ ဧဝံ
မဟာသိမာယ ဇာတရက္ခဿ သာဓာ တ ဟရောဟော တ ဝုတ္တနယေနေဝ သိမာမာဋ္ဌကေ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ဝုတ္တနယေနေဝ
သိမံ သောဓေတွတ တ ကမ္မံ ကာတမ္ပံ၊ တေ တ သာဓာဟရောဟာ ဆိန္တိတွတ ဗဟိဋ္ဌကာ ကာတဗ္ဗာ။

သစေ သိမာမာဋ္ဌကေ ကမ္မေ ကရိယမာနေ ကောစိ ဘိက္ခု သိမာမာဋ္ဌကဿ အန္တေ ပဝိသိတွတ ဝေဟာသဌိတ
သာဓာယ နိသီဒတိ၊ ဟာ အ တဿ ဘူမိဂတာ ဟောန္တိ၊ နိတသနဟရပနံ တ ဘူမိ ဖုသတိ၊ ကမ္မံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဟဒေ
ပန နိတသနဟရပနဉ္စ ဥက္ခိဟပေတွတ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဣဒဉ္စ လက္ခဏံ ပရိမနယေပိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယံ ပန ဝိသေသော
- တတူ ဥက္ခိဟပေတွတ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ၊ ဟတ္တဟသမေဝ အာနေတဗ္ဗော။ သစေ အန္တေသိမတော ပဗ္ဗတော အ
ဗ္ဗုဂစ္ဆတိ၊ တတူဋ္ဌော ဘိက္ခု ဟတ္တဟသံ အာနေတဗ္ဗော။ ဣဒ္ဓိယာ အန္တေပဗ္ဗတံ ပဝိဋ္ဌေပိ ဧသေဝ နယော။ ဗ
ဇ္ဈမာနာ ဧဝံ ဟိ သိမာ ပမာဏရဟိတံ ပဒေသံ န ဩတရတိ။ ဗဒ္ဓသိမာယ ဇာတံ ယံကိဉ္စ ယတ္ထ ကတ္တစိ ဧကသမ္ပဒ
ဓေန ဂတံ သိမာသဋ္ဌမေဝ ဂစ္ဆတိတိ။

၁၄၀. တိယောဇနပရမန္တိ ဧတ္ထ တိယောဇနံ ပရမံ ပမာဏမေတိဿာတိ တိယောဇနပရမာ; တံ **တိယောဇနပရမံ။**
သမ္ပန္နန္တေန ပန မဇ္ဈေ ဌတွတ ယထာ စတူသုပိ ဒိသာသု ဒိယမုဒိယမုယောဇနံ ဟောတိ၊ ဧဝံ သမ္ပန္နိတဗ္ဗာ။ သစေ
ပန မဇ္ဈေ ဌတွတ ဧကေကဒိသတော တိယောဇနံ ကရေန္တိ၊ ဆယောဇနံ ဟောတိတိ န ဝဋ္ဋတိ။ စတူရဿံ တ တိကော
ဏံ တ သမ္ပန္နန္တေန ယထာ ကောဏတော ကောဏံ တိယောဇနံ ဟောတိ၊ ဧဝံ သမ္ပန္နိတဗ္ဗာ။ သစေ ဟိ ယေန ကေနစိ
ပရိယန္တေန ကေသဂ္ဂမတ္တမ္ပိ တိယောဇနံ အတိက္ကာမေတိ၊ အာပတ္တိဉ္စ အာပဇ္ဇတိ သိမာ စ အသိမာ ဟောတိ။

နဒိဟရန္တိ ဧတ္ထ ဟရယတိတိ ဟရာ။ ကိ ဟရယတိ? နဒိ။ နဒိယာ ဟရာ နဒိဟရာ၊ တံ **နဒိဟရံ; နဒိ** အဇ္ဈောတ္တရ
မာနန္တိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ နဒိယာ လက္ခဏံ နဒိနိမိတ္တေ ဝုတ္တနယမေဝ။ **ယတ္ထဿ ဓုဝနာတ တ** တံ ယတ္ထ နဒိ
ယာ သိမာဗန္ဓနဋ္ဌာနဂတေသု တိတ္ထေသု နိစ္စသဉ္စရဏနာတ အဿ၊ ယာ သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန ဟဇနပုရိသေန
သဒ္ဓိ တယော ဇနေ ဝဟတိ။ သစေ ပန သာ နာတ ဥဒ္ဓံ တ အဓော တ ကေနစိဒေဝ ကရဏိယေန ပုန အာဂမနတ္တာယ နိ
တာ၊ စောရေဟိ တ ဟဋ္ဌာ၊ အဝဿံ လဗ္ဗနေယျာ၊ ယာ ပန တတေန တ ဆိန္ဒဗန္ဓနာ ဝီစိဟိ နဒိမဇ္ဈံ နိတာ အဝဿံ
အာဟရိတဗ္ဗာ၊ ပုန ဓုဝနာတဝ ဟောတိ။ ဥဒကေ ဩဂတေ ထလံ ဥဿာရိတာပိ သုဓာကသဋ္ဌာဒိဟိ ပူရေတွတ ဌပိတာပိ ဓုဝ
နာတဝ။ သစေ ဘိန္နာ တ ဝိသဋ္ဌတပဒရာ တ န ဝဋ္ဋတိ။ မဟာပဒုမတ္ထေရော ပနာဟ - “သစေပိ တာဝကာလိကံ နာဝံ

အာနေတွဲတ သီမာဗန္ဓနဌာနေ ဌပေတွဲတ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေန္တိ၊ ဓုဝနာတဝ ဟောတီ” တိ။ တတူ မဟာသုမတ္တေ ရော အာဟ – “နိမိတ္တံ တ သီမာ တ ကမ္မတစာယ ဂစ္ဆတိ န နာတယ။ ဘဂဝတာ စ ဓုဝနာတ အနုညာတာ၊ တသ္မာ နိဗဒ္ဓ ဓနာတယေဝ ဝဋ္ဋတီ” တိ။

ဓုဝသေတု တတိ ယတ္ထ ရုက္ခသတ္တဋ္ဌမယော တ ပဒရဗဒ္ဓော တ ဇဋ္ဌသတ္တသေတု တ ဟတ္ထိဿာဒိနံ သဉ္စ ရုဏယောဂေါ မဟာသေတု တ အတ္ထိ၊ အန္တမသော တဋ္ဌဏဉေဝ ရုက္ခံ ဆိန္ဒိတုတ မနုဿာနံ သဉ္စရုဏယောဂ ဧက ဧကပဒိကသေတုပိ ဓုဝသေတုတေဝဝ သဉ္စ ဂစ္ဆတိ။ သစေ ပန ဥပရိ ဗဒ္ဓာနိ ဝေတ္တလတာဒိနိ ဟတ္ထေန ဂဟေ တွတပိ န သက္ကာ ဟောတိ တေန သဉ္စရိတုံ၊ န ဝဋ္ဋတီ။

ဧဝရူပံ နဒီဟရသီမံ သမ္ပန္နိတု န္တိ ယတ္ထာယံ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဓုဝနာတ တ ဓုဝသေတု တ အဘိမုခတိတ္ထေယေ ဝ အတ္ထိ၊ ဧဝရူပံ နဒီဟရသီမံ သမ္ပန္နိတုံ အနုဇာနာမိတိ အတ္ထော။ သစေ ဓုဝနာတ တ ဓုဝသေတု တ အဘိမုခတိတ္ထေ နတ္ထိ၊ ဤသကံ ဥဒ္ဓံ အဘိရဟိတုတ အဓော တ ဩရောဟိတုတ အတ္ထိ၊ ဧဝမိ ဝဋ္ဋတီ။ ကရဝိကတိဿတ္ထေရော ပန “ကဝုတမတ္တဗန္ဓရေပိ ဝဋ္ဋတီ” တိ အာဟ။

ဣမဉ္စ ပန နဒီဟရသီမံ သမ္ပန္နန္တေန ဧကသ္မိ တိရေ ဌတုတ ဥပရိသောတေ နဒီတိရေ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတွဲတ တတော ပဌာယ အတ္တာနံ ပရိက္ခိပန္တေန ယတ္ထကံ ပရိစ္ဆေဒံ ဣစ္ဆတိ၊ တဿ ပရိယောသာနေ အဓောသောတေ ပိ နဒီတိရေ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတွဲတ ပရတိရေ သမ္ပုဓဌာနေ နဒီတိရေ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတွဲတ။ တတော ပဌာယ ယတွဲ တကံ ပရိစ္ဆေဒံ ဣစ္ဆတိ၊ တဿ ဝသေန ယာဝ ဥပရိသောတေ ပဌမကိတ္တိတနိမိတ္တဿ သမ္ပုဓာ နဒီတိရေ နိမိတ္တံ၊ တာဝ ကိတ္တေတွဲတ ပစ္စာဟရိတွဲတ ပဌမကိတ္တိတနိမိတ္တေန သဒ္ဓိ ဃဋ္ဌေတဗ္ဗံ။ အထ သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ အန္တော ဌိတေ ဘိက္ခု။ ဟတ္ထဟသဂတေ ကတွဲတ ကမ္မတစာယ သီမာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗာ။ နဒီယံ ဌိတာ အနာဂတာပိ ကမ္မံ န ကောပေန္တ တိ။ သမ္ပုတိပရိယောသာနေ ဌပေတွဲတ နဒီ နိမိတ္တာနံ အန္တော ဟရတိရေ စ ဩရိမတိရေ စ ဧကသီမာ ဟောတိ။ နဒီ ပန ဗဒ္ဓသီမာသဉ္စ န ဂစ္ဆတိ၊ ဝိသု နဒီသီမာ ဧဝ ဟိ သာ။

သစေ အန္တောနဒီယံ ဒီပကော ဟောတိ၊ တံ အန္တောသီမာယ ကာတုကာမေန ပုရိမနယေနေဝ အတ္တနာ ဌိတတိရေ နိ မိတ္တာနိ ကိတ္တေတွဲတ ဒီပကဿ ဩရိမန္တေ စ ဟရိမန္တေ စ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတွဲတ။ အထ ပရတိရေ နဒီယာ ဩရိ မတိရေ နိမိတ္တဿ သမ္ပုဓဌာနေ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတွဲတ တတော ပဌာယ ပုရိမနယေနေဝ ယာဝ ဥပရိသောတေ ပဌမကိတ္တိတနိမိတ္တဿ သမ္ပုဓာ နိမိတ္တံ၊ တာဝ ကိတ္တေတွဲတ။ အထ ဒီပကဿ ဟရိမန္တေ စ ဩရိမန္တေ စ နိမိ တ္တံ ကိတ္တေတွဲတ ပစ္စာဟရိတွဲတ ပဌမကိတ္တိတနိမိတ္တေန သဒ္ဓိ ဃဋ္ဌေတဗ္ဗံ။ အထ ဒ္ဓဝိသု တိရေသု ဒီပကေ စ ဘိက္ခု။ သဗ္ဗေဝ ဟတ္ထဟသဂတေ ကတွဲတ ကမ္မတစာယ သီမာ သမ္ပန္နိတဗ္ဗာ။ နဒီယံ ဌိတာ အနာဂတ္ထံပိ ကမ္မံ န ကော ပေန္တိ။ သမ္ပုတိပရိယောသာနေ ဌပေတွဲတ နဒီ နိမိတ္တာနံ အန္တော တိရဒ္ဓဝယဉ္စ ဒီပကော စ ဧကသီမာ ဟောတိ၊ နဒီ ပန နဒီသီမာယေဝ။

သစေ ပန ဒီပကော ဝိဟာရသီမာပရိစ္ဆေဒတော ဥဒ္ဓံ တ အဓော တ အဓိကတရော ဟောတိ၊ အထ ဝိဟာရသီမာပရိစ္ဆေဒ နိမိတ္တဿ ဥဇကမေဝ သမ္ပုဓိဘူတေ ဒီပကဿ သောရိမန္တေ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတွဲတ တတော ပဌာယ ဒီပကသီမ ရံ ပရိက္ခိပန္တေန ပန ဒီပကဿ သောရိမန္တေ နိမိတ္တသမ္ပုဓေ ဟရိမန္တေ နိမိတ္တံ ကိတ္တေတွဲတ။ တတော ပရံ ပုရိမနယေနေဝ ဟရတိရေ သမ္ပုဓနိမိတ္တမာဒိကတွဲတ ဟရတိရနိမိတ္တာနိ စ ဒီပကဿ ဟရိမန္တသောရိမန္တနိမိတ္ တာနိ စ ကိတ္တေတွဲတ ပဌမကိတ္တိတနိမိတ္တေန သဒ္ဓိ ဃဋ္ဌေန ကာတဗ္ဗာ။ ဧဝံ ကိတ္တေတွဲတ သမ္ပတာ သီမာ ပဗ္ဗတသ ဣာနာ ဟောတိ။

သစေ ပန ဒီပကော ဝိဟာရသီမာပရိစ္ဆေဒတော ဥဒ္ဓမိ အဓောပိ အဓိကတရော ဟောတိ။ ပုရိမနယေနေဝ ဒီပကဿ ဥဘောပိ သီခရာနိ ပရိက္ခိပိတွဲတ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေန္တေန နိမိတ္တဃဋ္ဌေန ကာတဗ္ဗာ။ ဧဝံ ကိတ္တေတွဲတ သမ္ပတာ သီမာ မုဒိဌသဣာနာ ဟောတိ။

သစေ ဒီပကော ဝိဟာရသီမာပရိစ္ဆေဒဿ အန္တော ခုဒ္ဒကော ဟောတိ၊ သဗ္ဗပဌမနယေန ဒီပကေ နိမိတ္တာနိ ကိ တ္တေတွဲတဗ္ဗာနိ။ ဧဝံ ကိတ္တေတွဲတ သမ္ပတာ သီမာ ပဏဝသဣာနာ ဟောတိ။

သီမာနုဇာနနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဥပဟေသထာကရာဒိကထာ

၁၄၁. အနုပရိဝေဏိယန္တိ ဧကသီမမဟာဝိဟာရေ တသ္မိံ တသ္မိံ ပရိဝေဏေ။ အသဋ္ဌေတေနာ တံ သဋ္ဌေတံ အကတွတ။ ဧကံ သမူဟနိတွတတံ ကမ္မတစာယ သမူဟနိတွတ။

၁၄၂. ယတော ဟတိမောက္ခံ သုဏ္ဍာတီ တံ ယတ္ထ ကတ္တစိ ဘိက္ခုနံ ဟတ္ထဟသေ နိသိန္နော ယသ္မာ ဟတိမောက္ခံ သုဏ္ဍာတိ; ကတောဝဿ ဥပဟေသထေတိ အတ္ထေ။ ဣဒဉ္စ ဝတ္ထုဝသေန ဝုတ္တံ, ဟတ္ထဟသေ နိသိန္နဿ ပန အသုဏန္တဿပိ ကတောဝ ဟောတိ ဥပဟေသထေ။ နိမိတ္တာ ကိတ္တေတဗ္ဗာ တံ ဥပဟေသထပမုခဿ ခုဒ္ဒကာ နိ တ မဟန္တာနိ တ ဟသာဏဣဌကအရုခဏ္ဍာဒဏ္ဍကာဒိနိ ယာနိ ကာနိစိ နိမိတ္တာနိ အဟောကာသေ တ မာဠကာဒိသု တ ယတ္ထ ကတ္တစိ သညံ ကတွတ ကိတ္တေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အထ တ နိမိတ္တာ ကိတ္တေတဗ္ဗာ တံ နိမိတ္တုပက တ အနိမိတ္တုပက တ ပရိစ္ဆေဒဇာနနတ္ထံ ကိတ္တေတဗ္ဗာ။

ထေရေဟိ ဘိက္ခုဟိ ပဌမတရံ သန္နိပတိတု ဣတ္ထေ သစေ မဟာထေရော ပဌမတရံ န အာဂစ္ဆတိ, ဒုက္ကဋ္ဌံ။ သဗ္ဗေဟေဝ ဧကဇ္ဈံ သန္နိပတိတွတ ဥပဟေသထေ ကာတဗ္ဗော တံ ဣတ္ထ သစေ ဟေရာဏကော အာတသော မဇ္ဈေဝိဟာရဿ ဟောတိ, ပဟောတိ စေတ္ထ ဘိက္ခုနံ နိသဇ္ဇဌာနံ, တတ္ထ သန္နိပတိတွတ ဥပဟေသထေ ကာတဗ္ဗော။ သစေ ဟေရာဏကော ပရိဒုဗ္ဗလော စေဝ သမ္မာဓော စ အညော ပစ္ဆာ ဥဋ္ဌိတာတသော အသမ္မာဓော, တတ္ထ ဥပဟေသထေ ကာတဗ္ဗော။

ယတ္ထ တ ပန ထေရော ဘိက္ခုဝိဟာရတီ တံ ဣတ္ထပိ သစေ ထေရဿ ဝိဟာရေ သဗ္ဗေသံ ပဟောတိ, ဖာသုကော ဟောတိ, တတ္ထ ဥပဟေသထေ ကာတဗ္ဗော။ သစေ ပန သော ပစ္စန္ဓေ ဝိသမပ္ပဒေသေ ဟောတိ, ထေရဿ ဝတ္တဗ္ဗံ - “ဘန္တေ, တုမ္မဟာကံ ဝိဟာရေ အဖာသုကဒေသော, နတ္ထိ ဣတ္ထ သဗ္ဗေသံ ဩကာသော, အသုကသ္မိံ နာမ အာတသေ ဩကာသော အတ္ထိ, တတ္ထ ဂန္တံ ဝဋ္ဋတိ”တိ။ သစေ ထေရော နာဂစ္ဆတိ, တဿ ဆန္ဒဟရိသုဒ္ဓိံ အာနေတွတ သဗ္ဗေသံ ပဟောနကေ ဖာသုကဌာနေ ဥပဟေသထေ ကာတဗ္ဗော။

အဝိပ္ပတသသီမာနုဇာနနကထာ

၁၄၃. အန္ဓကဝိန္ဒာ တံ ရာဇဂဟတော ကဝုတတ္တယေ အန္ဓကဝိန္ဒံ နာမ, တံ ဥပနိဿာယ ထေရော ဝသတိ; တတော ရာဇဂဟံ ဥပဟေသထံ အာဂစ္ဆန္တေ။ ရာဇဂဟဉ္စဟိ ပရိက္ခိပိတွတ အဋ္ဌာရသ မဟာဝိဟာရေ သဗ္ဗေ ဧကသီမာ, ဓမ္မသေနာပတိနာ နေသံ သီမာ ဗဒ္ဓာ, တသ္မာ ဝေဠုဝနေ သဿဿ သာမဂ္ဂိအနတ္တံ အာဂစ္ဆန္တေတိ အတ္ထေ။ န ဒိ တရန္တေတိ သိပ္ပိနိယံ နာမ နဒိ အတိက္ကမန္တေ။ မနံ ဝုဠေဟာ အဟောသီတိ ဤသကံ အပ္ပတ္တဝုဠဟဘာတေ အဟောသိ။ သာ ကိရ နဒိ ဂိဇ္ဈကုဋတော ဩတရိတွတ စဏ္ဍေန သောတေန ဝဟတိ။ တတ္ထ ဝေဂေန အာဂစ္ဆန္တံ ဥဒကံ အမနသိကရောန္တေ ထေရော မနံ ဝုဠေဟာ အဟောသိ, န ပန ဝုဠေဟာ, ဥဒကဗ္ဘာဟတာနိဿ စီဝရာနိ အလ္လာနိ ဇာတာနိ။

၁၄၄. သမ္မတာ သာ သီမာ သဋ္ဌေန တိစီဝရေန အဝိပ္ပတသာ ဌပေတွတ ကမဉ္စ ကမူပစာရဉ္စာ တံ ဣမိဿာ ကမ္မတစာယ ဥပ္ပန္နကာလတော ပဌာယ ဘိက္ခုနံ ပုရိမကမ္မတစာ န ဝဋ္ဋတိ။ အယမေဝ ဟိ ထာဝရာ ဟောတိ။ ဘိက္ခုနိနံ ပန အယံ န ဝဋ္ဋတိ, ပုရိမာယေဝ ဝဋ္ဋတိ။ ကသ္မာ? ဘိက္ခုနိသဠေ ဟိ အန္တောကမေ ဝသတိ။ ယဒိ ဧဝံ သိယာ, သောတောယ ကမ္မတစာယ တိစီဝရပရိဟာရံ န လဘေယျ, အတ္ထိ စဿ ပရိဟာရေ, တသ္မာ ပုရိမာယေဝ ဝဋ္ဋတိ။ ဘိက္ခုနိသဠေ ဟိ ဒေဝပိ သီမာယော လဗ္ဘန္တိ။ တတ္ထ ဘိက္ခုနံ သီမံ အဇ္ဈောတ္တရိတွတပိ တဿ အန္တောပိ ဘိက္ခုနိနံ သီမံ သမ္ပန္နိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဘိက္ခုနုမ္ပိ ဘိက္ခုနိသီမာယ ဧသေဝ နယော။ န ဟိ တေ အညမညဿ ကမ္မေ ဂဏပူရကာ ဟောန္တိ, န ကမ္မတစံ ဝဂ္ဂံ ကရေန္တိ။ ဣတ္ထ စ နိဂမနဂရာနမ္ပိ ကမေနေဝ သဋ္ဌဟော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ကမူပစာရေတိ ပရိက္ခိတ္တဿ ပရိက္ခေဟေ၊ အပရိက္ခိတ္တဿ ပရိက္ခေဟေကာသော။ တေသု အဓိဋ္ဌိတ တေစိဝရိကော ဘိက္ခု ပရိဟာရံ န လဘတိ။ ဣတိ ဘိက္ခုနံ အဝိပ္ပတသသီမာ ကမဉ္စ ကမူပစာရေ န ဩတ္တရတိ၊ သ မာနသံတသကသီမာ ဩတ္တရတိ။ သမာနသံတသကသီမာ စေတ္တ အတ္တနော ဓမ္မတာယ ဂစ္ဆတိ။ အဝိပ္ပတသသီမာ ပန ယတ္ထ သမာနသံတသကသီမာ၊ တတ္ထေဝ ဂစ္ဆတိ။ န ဟိ တဿှာ ဝိသု နိမိတ္တကိတ္တနံ အတ္ထိ၊ တတ္ထ သစေ အဝိပ္ပတသယ သမ္ပတိကာလေ ကမော အတ္ထိ၊ တံ သာ န ဩတ္တရတိ။ သစေ ပန သမ္မတာယ သီမာယ ပစ္ဆာ ကမော နိဝိသတိ၊ သောပိ သီမာသဏ္ဍမေဝ ဂစ္ဆတိ။ ယထာ စ ပစ္ဆာ နိဝိဋ္ဌော၊ ဧဝံ ပဌမံ နိဝိဋ္ဌဿ ပစ္ဆာ ဝမိတပု ဒေသောပိ သီမာသဏ္ဍမေဝ ဂစ္ဆတိ။ သစေပိ သီမာသမ္ပတိကာလေ ဂေဟာနိ ကတာနိ၊ ပဝိသိဿာမာတိ အာလယောပိ အတ္ထိ၊ မနဿှာ ပန အပုဝိဋ္ဌာ၊ ဟေရာဏကမံ တ သဂေဟမေဝ ဆဉ္စေတုတ အညတ္တ ဂတာ၊ အကမောယေဝ ဧသ၊ သီမာ ဩတ္တရတိ ။ သစေ ပန ဧကမ္ပိ ကုလံ ပဝိဋ္ဌ တ အာဂတံ တ အတ္ထိ၊ ကမောယေဝ သီမာ န ဩတ္တရတိ။

ဧဝဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ တိစိဝရေန အဝိပ္ပတသော သမူဟန္တဗ္ဗော တိ ဧတ္ထ သမူဟန္တေန ဘိက္ခုနာ ဝတ္တံ ဇာနိ တဗ္ဗံ။ တတို့ဒံ ဝတ္တံ - ခဏ္ဍာသီမာယ ဌတုတ အဝိပ္ပတသသီမာ န သမူဟန္တဗ္ဗာ၊ တထာ အဝိပ္ပတသသီမာယ ဌတု တ ခဏ္ဍာသီမာပိ။ ခဏ္ဍာသီမာယံ ပန ဌိတေန ခဏ္ဍာသီမာဝ သမူဟနိတဗ္ဗာ၊ တထာ ဣတရာယ ဌိတေန ဣတရာ။ သီမံ နာမ ဒ္ဓဝီဟိ ကာရဏေဟိ သမူဟန္တံ ပကတိယာ ခုဒ္ဒကံ ပုန အာတသဝဓနတ္ထာယ မဟတိ တ ကာတု; ပကတိယာ မဟတိ ပုန အညေသံ ဝိဟာရေကာသအနတ္ထာယ ခုဒ္ဒကံ တ ကာတု။ တတ္ထ သစေ ခဏ္ဍာသီမဉ္စ အဝိပ္ပတသသီမဉ္စ ဇာနန္တ တိ၊ သမူဟနိတုဉ္စေဝ ဗန္ဓိတုဉ္စ သက္ခိဿန္တိ။ ခဏ္ဍာသီမံ ပန ဇာနန္တ အဝိပ္ပတသံ အဇာနန္တပိ သမူဟနိတုဉ္စေဝ ဗန္ဓိတုဉ္စ သက္ခိဿန္တိ။ ခဏ္ဍာသီမံ အဇာနန္တ အဝိပ္ပတသံယေဝ ဇာနန္တ စေတိယဂ္ဂဏဗောဓိယဂ္ဂဏဉ္စဟေသ ထာကရာဒီသု နိရာသဉ္စာနေသု ဌတုတ အပေဝ နာမ သမူဟနိတု သက္ခိဿန္တိ၊ ပဋိဗန္ဓိတု ပန န သက္ခိဿန္တ တေဝ။ သစေ ဗန္ဓေယျံ၊ သီမာသမ္ပေဒံ ကတုတ ဝိဟာရံ အဝိဟာရံ ကရေယျံ၊ တသ္မာ န သမူဟနိတဗ္ဗာ။ ယေ ပန ဥ ဘောပိ န ဇာနန္တိ၊ တေနဝ သမူဟနိတု န ဗန္ဓိတု သက္ခိဿန္တိ။ အယဉ္စဟိ သီမာ နာမ ကမ္မတစာယ တ အသီမာ ဟောတိ သာသနန္တရဓာနေန တ၊ န စ သက္ကာ သီမံ အဇာနန္တဟိ ကမ္မတစာ ကာတု၊ တသ္မာ န သမူဟနိတဗ္ဗာ။ သာဓုကံ ပန ဉ္စတုတယေဝ သမူဟနိတဗ္ဗာ စ ဗန္ဓိတဗ္ဗာ စာတိ။

ကမသီမာဒိကထာ

၁၄၇. ဧဝံ ဗဒ္ဓသီမာဝသေန သမာနသံတသဉ္စ ဧကူဟေသထဘာဝဉ္စ ဒဿေတုတ ဣအနိ အဗဒ္ဓသီမေသုပိ ဩ ကာသေသု တံ ဒဿေန္တော “အသမ္မတာယ၊ ဘိက္ခဝေ၊ သီမာယ အဋ္ဌပိတာယာ” တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အဋ္ဌ ပိတာယာတိ အပရိစ္ဆိန္နာယ။ ကမဂ္ဂဟဏေန စေတ္တ နဂရမ္ပိ ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ တတ္ထ ယတ္ထကေ ပဒေသေ တဿ ကမဿ ဘောဧကာ ဗလိံ လဘန္တိ၊ သော ပဒေသော အပ္ပေတ ဟောတု မဟန္တော တ၊ ကမသီမာတေဝဝ သ ဌံ ဂစ္ဆတိ။ နဂရနိဂမသီမာသုပိ ဧသေဝ နယော။ ယမ္ပိ ဧကသိယေဝ ကမခေတ္တေ ဧကံ ပဒေသံ “အယံ ဝိသု က မော ဟောတူ”တိ ပရိစ္ဆိန္နိတုတ ရာဇာ ကဿစိ ဒေတိ၊ သောပိ ဝိသုကမသီမာ ဟောတိယေဝ။ တသ္မာ သာ စ ဣတရာ စ ပကတိကမနဂရနိဂမသီမာ ဗဒ္ဓသီမာသဒိသာယေဝ ဟောန္တိ၊ ကေဝလံ ပန တိစိဝရဝိပ္ပတသပရိဟာရံ န လဘန္တိ။

ဧဝံ ကမန္တတသိနံ သီမာပရိစ္ဆေဒံ ဒဿေတုတ ဣအနိ အာရဉ္စကာနံ သီမာပရိစ္ဆေဒံ ဒဿေန္တော “အကမ ကေ စေ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ အကမကေ စေတိ ကမနိဂမနဂရသီမာဟိ အပရိစ္ဆိန္န အဋ္ဌဝိပ္ပဒေသေ။ အထ တ အကမကေ စေတိ ဝိဇ္ဇာဋ္ဌဝိသဒိသေ အရဉ္စေ ဘိက္ခု ဝသတိ၊ အထဿ ဌိတောကာသတော သမန္တ သတ္တဗ္ဗန္တရာ သမာနသံတသကသီမာတိ အတ္ထော။ အယံ သီမာ တိစိဝရဝိပ္ပတသပရိဟာရမ္ပိ လဘတိ။ တတ္ထ ဧကံ အဗ္ဗန္တရံ အဋ္ဌ ဌဝိသတိ ဟတ္ထပုမာဏံ ဟောတိ။ မဇ္ဈေ ဌိတဿ သမန္တ သတ္တဗ္ဗန္တရာ ဝိနိဗ္ဗေဓေန စုဒ္ဓသ ဟောန္တိ။ သစေ ဒေဝ သတ္တ ဝိသု ဝိနယကမ္မာနိ ကရေန္တိ၊ ဒ္ဓဝိန္နံ သတ္တဗ္ဗန္တရာနံ အန္တရေ အညံ ဧကံ သတ္တဗ္ဗန္တရံ ဥပစာရတ္ထာယ ဌပေတဗ္ဗံ။ သေသာ သတ္တဗ္ဗန္တရသီမကထာ မဟာဝိဘဋ္ဌေ ဉ္စအေသိတသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာယံ ဝုတု တနယေန ဂဟေတဗ္ဗာ။

သဗ္ဗာ ဘိက္ခဝေ နဒီ အသီမာ တိ ယာ ကာစိ နဒီလက္ခဏပုတ္တာ နဒီ နိမိတ္တာနိ ကိတ္တေတုတ “ဧတံ ဗဒ္ဓသီမံ က ရောမာ”တိ ကတာပိ အသီမာဝ ဟောတိ၊ သာ ပန အတ္တနော သဘာဝေနဝ ဗဒ္ဓသီမာသဒိသာ၊ သဗ္ဗမေတ္ထ သဉ္စကမ္ပ

ကာတုံ ဝဋ်တိ။ သမုဒ္ဒဇာတဿရေသု ပိ ဧသေဝ နယော။ ဧတ္တ စ ဇာတဿရော နာမ ယေန ကေနစိ ခဏိတုတ အက တော သယံဇာတသောဗ္ဗော သမန္တတော အာဂတေန ဥဒကေန ပူရိတော တိဌတိ။

ဧဝံ နဒိသမုဒ္ဒဇာတဿရေနံ ဗဒ္ဒသီမာဘာဝံ ပဋိက္ခိပိတုတ ပုန တတ္ထ အဗဒ္ဒသီမာပအစ္ဆေဒံ ဒဿန္တော “နဒိယာ တ ဘိက္ခဝေ” တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ယံ မဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ သမန္တ ဥဒကုက္ခေဟ တိ ယံ ဌာနံ မဇ္ဈိမ ဿ ပုရိသဿ သမန္တတော ဥဒကုက္ခေပေန ပရိစ္ဆိန္တံ။ ကထံ ပန ဥဒကံ ဥက္ခိပိတဗ္ဗံ? ယထာ အက္ခရုတ္တာ အရုဂ ဌံ ခိပန္တိ၊ ဧဝံ ဥဒကံ တ တလိကံ တ ဟတ္ထေန ဂဟေတွတ ထာမမဇ္ဈိမေန ပုရိသေန သဗ္ဗထာမေန ခိပိတဗ္ဗံ။ ယတ္ထ ဧဝံ ခိတ္တံ ဥဒကံ တ တလိကာ တ ပတတိ၊ အယမေကော ဥဒကုက္ခေဟေ ။ တဿ အန္တော ဟတ္ထဟသံ ဝိဇေဟိတုတ ဌိတော ကမ္မံ ကောပေတိ။ ယာဝ ပရိသာ ဝဗုတိ၊ တာဝ သီမာပိ ဝဗုတိ။ ပရိသပရိယန္တတော ဥဒကုက္ခေဟေယေဝ ပမာ ဏံ။ ဇာတဿရသမုဒ္ဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။

ဧတ္တ စ သစေ နဒိ နာတိဒိယာ ဟောတိ၊ ပဘဝတော ပဌာယ ယာဝ မုဒ္ဒတရာ သဗ္ဗတ္ထ သဠော နိသီဒတိ၊ ဥဒ ကုက္ခေပသီမာကမ္မံ နတ္ထိ၊ သကလာပိ နဒိ ဧတေသံယေဝ ဘိက္ခုနံ ပဟောတိ။ ယံ ပန မဟာသုမတ္ထေရေန ဝုတ္တံ “ယောဇနံ ပဝတ္တမာနာယေဝ နဒိ၊ တတ္ထာပိ ဥပရိ အဒ္ဒယောဇနံ ပဟာယ ဟေဌာ အဒ္ဒယောဇနေန ကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ် တိ”တိ၊ တံ မဟာပဒုမတ္ထေရေနေဝ ပဋိက္ခိတ္တံ။ ဘဂဝတာ ဟိ “တိမဏ္ဍလံ ပဋိစ္စာဒေတွတ ယတ္ထ ကတ္တစိ ဥတွ တရန္တိယာ ဘိက္ခုနိယာ အန္တရတသကော တေမိယတိ”တိ ဣဒံ နဒိယာ ပမာဏံ ဝုတ္တံ၊ န ယောဇနံ တ အဒ္ဒယောဇနံ တ။ တဿ ယာ ဣမဿ သုတ္တဿ ဝသေန ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တလက္ခဏာ နဒိ၊ တဿ ပဘဝတော ပဌာယ သဠကမ္မ မံ ကာတုံ ဝဋ်တိ။ သစေ ပနေတ္ထ ဗဟူ ဘိက္ခု ဝိသု ဝိသု ကမ္မံ ကရေန္တိ၊ သဗ္ဗေဟိ အတ္တနော စ အညေသဉ္စ ဥဒ ကုက္ခေပပရိစ္ဆေဒဿ အန္တရာ အညော ဥဒကုက္ခေဟေ သီမန္တရိကတ္ထာယ ဌပေတဗ္ဗော။ တတော အဓိကံ ဝဋ် တိယေဝ၊ ဥိနကံ ပန န ဝဋ်တိတိ ဝုတ္တံ။ ဇာတဿရသမုဒ္ဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။

နဒိယာ ပန ကမ္မံ ကရိဿာမာတိ ဂတေဟိ သစေ နဒိ ပရိပုဏ္ဏာ ဟောတိ သမတိတ္ထိကာ၊ ဥဒကသာဠိကံ နိတသေ တုတပိ အန္တေနဒိယံယေဝ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ သစေ န သက္ကေန္တိ၊ နာတယပိ ဌတွတ ကာတဗ္ဗံ။ ဂစ္ဆန္တိယာ ပန နာတယ ကာတုံ န ဝဋ်တိ။ ကဿာ? ဥဒကုက္ခေပမတ္တမေဝ ဟိ သီမာ၊ တံ နာတ သီဃမေဝ အတိက္ကာမေတိ။ ဧဝံ သတိ အညိဿာ သီမာယ ဉတ္တိ အညိဿာ အနုသာဝနာ ဟောတိ၊ တဿ နာဝံ အရိတ္တေန တ ဌပေတွတ ဟသာဏေ တ လမ္ဗိတွတ အန္တေနဒိယံ ဇာတရုက္ခေ တ ဗန္ဓိတွတ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ အန္တေနဒိယံ ဗဒ္ဒအဋ္ဌကေပိ အန္တေနဒိယံ ဇာတရုက္ခေပိ ဌိတေဟိ ကာတုံ ဝဋ်တိ။

သစေ ပန ရုက္ခဿ သာဓာ တ တတော နိက္ခန္တဟရောဟော တ ဗဟိနဒိတိရေ ဝိဟာရသီမာယ တ ကမသီမာယ တ ပတိဌိတော၊ သီမံ တ သောဓေတွတ သာခံ တ ဆိန္ဒိတွတ ကမ္မံ ကာတဗ္ဗံ။ ဗဟိနဒိတိရေ ဇာတရုက္ခဿ အန္တေန ဒိယံ ပဝိဋ္ဌသာဓာယ တ ဟရောဟေ တ နာဝံ ဗန္ဓိတွတ ကမ္မံ ကာတုံ န ဝဋ်တိ။ ကရောန္တေဟိ သီမာ တ သောဓေတဗ္ဗ ဗာ၊ ဆိန္ဒိတွတ တဿ ဗဟိပတိဌိတဘာတေ နာသေတဗ္ဗော။ နဒိတိရေ ပန ခာဏုကံ ကောဋေတွတ တတ္ထ ဗဒ္ဒနာတ ယ န ဝဋ်တိယေဝ။

နဒိယံ သေတုံ ကရေန္တိ၊ သစေ အန္တေနဒိယံယေဝ သေတု တ သေတုဟာ အ တ၊ သေတုမ္မဟိ ဌိတေဟိ ကမ္မံ ကာ တုံ ဝဋ်တိ။ သစေ ပန သေတု တ သေတုဟာ အ တ ဗဟိတိရေ ပတိဌိတာ၊ ကမ္မံ ကာတုံ န ဝဋ်တိ၊ သီမံ သောဓေတွတ ကာ တဗ္ဗံ။ အထ သေတုဟာ အန္တော၊ သေတု ပန ဉဘိန္နမ္ပိ တိရေနံ ဥပရိအာကာသေ ဌိတော၊ ဝဋ်တိ။ အန္တေနဒိယံ ဟ သာဏေ တ ဒီပကော တ ဟောတိ၊ တဿ ယတ္တကံ ပဒေသံ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပ္ပကာရေ ပကတိဝဿကာလေ ဝဿာန ဿ စတုသု မာသေသု ဥဒကံ ဩတ္တရတိ၊ သော နဒိသဋ္ဌမေဝ ဂစ္ဆတိ။ အတိဝုဌိကာလေ ပန ဩဃေန ဩတ္တ ဌောကာသော န ဂဟေတဗ္ဗော၊ သော ဟိ ကမသီမာသဋ္ဌမေဝ ဂစ္ဆတိ။

နဒိတော မာတိကံ နိဟရန္တ နဒိယံ အာဝရဏံ ကရေန္တိ၊ တဉ္စေ ဩတ္တရိတွတ တ ဝိနိဗ္ဗိတွတ တ ဥဒကံ ဂစ္ဆ ဆတိ၊ သဗ္ဗတ္ထ ပဝတ္တနဌာနေ ကမ္မံ ကာတုံ ဝဋ်တိ။ သစေ ပန အာဝရဏေန တ ကောဋကဗန္ဓနေန တ သောတံ ပ ခ္စိတေ၊ ဥဒကံ နပ္ပဝတ္တတိ၊ အပ္ပဝတ္တနဌာနေ ကမ္မံ ကာတုံ န ဝဋ်တိ။ အာဝရဏမတ္တကေပိ ကာတုံ န ဝဋ်တိ။

သစေ ကောစိ အာဝရဏပုဒေသော ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တဟသာဏဒီပကပုဒေသော ဝိယ ဥဒကေန အဇ္ဈောတ္တရိယတိ၊ တတ္ထ ဝဇ္ဇတိ။ သော ဟိ နဒိသဏ္ဌမေဝ ဂစ္ဆတိ။ နဒိ ဝိနာသေတွတ တဋ္ဌာကံ ကရေန္တိ၊ ဟေဋ္ဌာ ဟဋ္ဌိ ဗဒ္ဓာ၊ ဥဒကံ အာဂန္တတု တဋ္ဌာကံ ပူရေတွတ တိဋ္ဌတိ၊ ဧတ္ထ ကမ္မံ ကာတုံ န ဝဇ္ဇတိ။ ဥပရိ ပဝတ္တနဋ္ဌာနေ ဟေဋ္ဌာ စ ဆဉ္စိတမောဒကံ နဒိ သြတ္တရိတွတ သန္တနဋ္ဌာနတော ပဋ္ဌာယ ဝဇ္ဇတိ။ ဒေဝေ အဝဿန္တေ ဟေမန္တဂိမ္မေဟသု တ သုက္ခနဒိယာပိ ဝဇ္ဇတိ။ နဒိတော နိဟဋ္ဌမာတိကာယ န ဝဇ္ဇတိ။ သစေ သာ ကာလန္တရေန ဘိဇ္ဇိတွတ နဒိ ဟောတိ၊ ဝဇ္ဇတိ။ ကာစိ နဒိ ကာလန္တရေန ဥပုတိတွတ ကမနိဂမသိမံ သြတ္တရိတွတ ပဝတ္တတိ၊ နဒိယေဝ ဟောတိ၊ ကမ္မံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ။ သစေ ပန ဝိဟာရသိမံ သြတ္တရတိ၊ ဝိဟာရသိမာတွေဝဝ သဏ္ဌံ ဂစ္ဆတိ။

သမုဒ္ဒေပိ ကမ္မံ ကရေန္တေဟိ ယံ ပဒေသံ ဥဒ္ဓံ ဝဗ္ဗနဥဒကံ တ ပကတိဝီစိ တ ဝေဂေန အာဂန္တတု သြတ္တရတိ၊ တတ္ထ ကာတုံ န ဝဇ္ဇတိ။ ယသ္မိံ ပန ပဒေသေ ပကတိဝီစိယော သြတ္တရိတွတ သဏ္ဌာဟန္တိ၊ သော ဥဒကန္တတော ပဋ္ဌာဋ္ဌာယ အန္တေသမုဒ္ဒေ နာမ၊ တတ္ထ ဌိတေဟိ ကမ္မံ ကာတမ္ပံ။ သစေ ဉိမိဝေကေ ဗာဓတိ၊ နာတယ တ အဇ္ဈကေ တ ဌတွတ ကာတမ္ပံ။ တေသု ဝိနိစ္ဆယော နဒိယံ ဝုတ္တနယေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သမုဒ္ဒေ ပိဋ္ဌိဟသာဏော ဟောတိ၊ တံ က အစိ ဉိမိယော အာဂန္တတု သြတ္တရန္တိ၊ ကအစိ န သြတ္တရန္တိ၊ တတ္ထ ကမ္မံ ကာတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ သော ဟိ ကမသိမာ သဏ္ဌမေဝ ဂစ္ဆတိ။ သစေ ပန ဝီစိသု အာဂတာသုပိ အနာဂတာသုပိ ပကတိဥဒကေနဝ သြတ္တရိယတိ၊ ဝဇ္ဇတိ။ ဒီပကော တ ပဗ္ဗတော တ ဟောတိ၊ သော စေ ဒူရေ ဟောတိ မစ္ဆဗန္ဓာနံ အဂမနပထေ၊ အရညသိမာသဏ္ဌမေဝ ဂစ္ဆတိ။ တေသံ ဂမနပရိယန္တသ္မိံ သြရတော ပန ကမသိမာသဏ္ဌံ ဂစ္ဆတိ။ တတ္ထ ကမသိမံ အသောဓေတွတ ကမ္မံ ကာတုံ န ဝဇ္ဇတိ။ သမုဒ္ဒေ ကမသိမံ တ နိဂမသိမံ တ သြတ္တရိတွတ တိဋ္ဌတိ၊ သမုဒ္ဒေဝ ဟောတိ၊ တတ္ထ ကမ္မံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ။ သစေ ပန ဝိဟာရသိမံ သြတ္တရတိ၊ ဝိဟာရသိမာတွေဝဝ သဏ္ဌံ ဂစ္ဆတိ။

ဇာတသ္မရေ ကမ္မံ ကရေန္တေဟိ ယတ္ထ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တပုကာရေ ဝဿကာလေ ဝဿေ ပစ္ဆိန္နမတ္တေ ပိဝိတုံ တ ဟတ္တဟဒေ တ ဓောဝိတုံ ဥဒကံ န ဟောတိ၊ သုက္ခတိ၊ အယံ န ဇာတသ္မရေ၊ ကမခေတ္တသဏ္ဌမေဝ ဂစ္ဆတိ၊ တတ္ထ ကမ္မံ န ကာတမ္ပံ။ ယတ္ထ ပန ဝုတ္တပုကာရေ ဝဿကာလေ ဥဒကံ သန္တိဋ္ဌတိ၊ အယမေဝ ဇာတသ္မသရော။ တသ္မ ယတ္ထကေ ပဒေသေ ဝဿာနံ စာတုမာသေ ဥဒကံ တိဋ္ဌတိ၊ တတ္ထ ကမ္မံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ။ သစေ ဂမ္ဘာဝိရံ ဥဒကံ၊ အဇ္ဈကံ ဗန္တိတွတ တတ္ထ ဌိတေဟိပိ ဇာတသ္မရသ္မိံ အန္တေ ဇာတရုက္ခမ္ပဟိ ဗဒ္ဓအဇ္ဈကေပိ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ပိဋ္ဌိဟသာဏဒီပကေသု ပနေတ္ထ နဒိယံ ဝုတ္တသဒိသောဝ ဝိနိစ္ဆယော။ သမဝဿဒေဝကာလေ ပဟောနက ဇာတသ္မရေ ပန သစေပိ ဒုဗ္ဗုဋ္ဌိကာလေ တ ဂိမ္မဟဟေမန္တေသု တ သုက္ခတိ၊ နိရုဒကော ဟောတိ၊ တတ္ထ သဋ္ဌကမ္မံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ယံ အန္တကဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ “သဗ္ဗေ ဇာတသ္မရေ သုက္ခော အနောဒကော , ကမခေတ္တိယေဝ ဘဇေ”တိ၊ တံ န ဂဟေတမ္ပံ။ သစေ ပနေတ္ထ ဥဒကတ္ထာယ အာတဋ္ဌံ တ ဟေက္ခရဏီအာဒိနိ တ ခဏန္တိ၊ တံ ဌာနံ အဇာတသ္မရေ ဟောတိ၊ ကမသိမာသဏ္ဌံ ဂစ္ဆတိ။ လာဗုတိပုသကာဒိဝပေ ကတေပိ ဒေသေဝ နယော။

သစေ ပန တံ ပူရေတွတ ထလံ တ ကရေန္တိ၊ ဧကသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ ဟဋ္ဌိ ဗန္တိတွတ သဗ္ဗမေဝ တံ မဟာတဋ္ဌာကံ တ ကရေန္တိ၊ သဗ္ဗေပိ အဇာတသ္မရေ ဟောတိ၊ ကမသိမာသဏ္ဌမေဝ ဂစ္ဆတိ။ လောဏီပိ ဇာတသ္မရသဏ္ဌမေဝ ဂစ္ဆတိ။ ဝဿိကေ စတ္တာရေ မာသေ ဥဒကဋ္ဌာနောကာသေ ကမ္မံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိတိ။

၁၄၈. သိမာယ သိမံ သမ္ပိန္နန္တိ တိ အတ္တနော သိမာယ ပရေသံ ဗဒ္ဓသိမံ သမ္ပိန္နန္တိ။ သစေ ဟိ ဟေရာဏကသ္မိံ သ ဝိဟာရသ္မိံ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ အဓမ္မေ စေဝ ဇမ္ပူ စာတိ ဒေဝ ရုက္ခာ အညမညံ သံသဋ္ဌဝိဋ္ဌဟ ဟောန္တိ၊ တေသု အမ္မသ္မိံ ပစ္ဆိမဒိသာဘာဂေ ဇမ္ပူ။ ဝိဟာရသိမာ စ ဇမ္ပူ အန္တေ ကတွတ အမ္မံ ကိတ္တေတွတ ဗဒ္ဓာ ဟောတိ၊ အထ ပစ္ဆိမာ တသ္မိံ ဝိဟာရသ္မိံ ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ ဝိဟာရံ ကတွတ သိမံ ဗန္တိန္တံ တံ အမ္မံ အန္တေ ကတွတ ဇမ္ပူ ကိတ္တေတွတ ဗန္တိန္တံ သိမာယ သိမာ သမ္ပိန္နန္တံ ဟောတိ။ ဧဝံ ဆဗ္ဗဂ္ဂိယာ အကံသု၊ တေနာဟ – “သိမာယ သိမံ သမ္ပိန္နန္တိ”တိ။

သိမာယ သိမံ အဇ္ဈောတ္တရန္တိ တိ အတ္တနော သိမာယ ပရေသံ ဗဒ္ဓသိမံ အဇ္ဈောတ္တရန္တိ;

ပရေသံ ဗဒ္ဒသီမံ သကလံ တ တဿှာ ပဒေသံ တ အန္တော ကတုတ အတ္တနော သီမံ ဗန္ဓန္တိ။ သီမန္တရိကံ ဌပေ
တုတ သီမံ သမ္ပန္နိတုန္တိ ဧတ္ထ သစေ ပဌမတရံ ကတဿှာ ဝိဟာရဿှာ သီမာ အသမ္ပတာ ဟောတိ၊ သီမာယ ဥပစာ
ရော ဌပေတဗ္ဗော။ သစေ သမ္ပတာ ဟောတိ၊ ပစ္စိမကောဠိယာ ဟတ္ထမတ္တာ သီမန္တရိကံ ဌပေတဗ္ဗော။ ကုရန္တိယံ ဝိဒ
တ္ထိမတ္တမ္ပိ၊ မဟာပစ္စရိယံ စတုရဂ္ဂလမတ္တမ္ပိ ဝဋ္ဋတိတိ ဝုတ္တံ။ ဧကရုက္ခောပိ စ ဒ္ဒဝိန္ဒ သီမာနံ နိမိတ္တံ ဟော
တိ၊ သော ပန ဝဗုန္တော သီမာသဏ္ဍရံ ကရောတိ၊ တဿှာ န ကာတဗ္ဗော။

ဥပဟေသထဘေအဒိကထာ

၁၄၉. စာတုဒ္ဒသိကော စ ပန္နရသိကော စ တိ ဧတ္ထ စာတုဒ္ဒသိကဿှာ ပုဗ္ဗကိစ္စေ “အဇ္ဈဟေသထော စာတုဒ္ဒ
သော”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

အဓမ္မေန ဝဂ္ဂန္တိ အာဒိသု သစေ ဧကဿှိ ဝိဟာရေ စတုသု ဘိက္ခုသု ဝသန္တေသု ဧကဿှာ ဆန္ဒဟရိသုဒ္ဓိ အာ
ဟရိတုတ တယော ဟရိသုဒ္ဓိဥပဟေသထံ ကရောန္တိ၊ တီသု တ ဝသန္တေသု ဧကဿှာ ဆန္ဒဟရိသုဒ္ဓိ အာဟရိတုတ ဒ္ဒ
ဝေ ဟတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသန္တိ၊ အဓမ္မေန ဝဂ္ဂန္တိ ဥပဟေသထကမ္ပံ ဟောတိ။ သစေ ပန စတ္တာရောပိ သန္နိပတိတုတ ဟရိ
သုဒ္ဓိဥပဟေသထံ ကရောန္တိ၊ တယော တ ဒ္ဒေဝ တ ဟတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသန္တိ၊ အဓမ္မေန သမဂ္ဂံ နာမ ဟောတိ။ သစေ စ
တုသု ဇေနသု ဧကဿှာ ဟရိသုဒ္ဓိ အာဟရိတုတ တယော ဟတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသန္တိ၊ တီသု တ ဇေနသု ဧကဿှာ ဟရိသု
ဒ္ဓိ အာဟရိတုတ ဒ္ဒေဝ ဟရိသုဒ္ဓိဥပဟေသထံ ကရောန္တိ၊ ဓမ္မေန ဝဂ္ဂန္တိ နာမ ဟောတိ။ သစေ ပန စတ္တာရော ဧကတ္ထ ဝ
သန္တာ သဗ္ဗေဝ သန္နိပတိတုတ ဟတိမောက္ခံ ဥဒ္ဓိသန္တိ၊ တယော ဟရိသုဒ္ဓိဥပဟေသထံ ကရောန္တိ၊ ဒ္ဒေဝ အဉ္ဈမညံ ဟ
ရိသုဒ္ဓိဥပဟေသထံ ကရောန္တိ၊ ဓမ္မေန သမဂ္ဂံ နာမ ဟောတိတိ။

ဟတိမောက္ခုဒ္ဒေသကထာ

၁၅၀. နိအာနံ ဥဒ္ဓိသိတုတ အဝသေသံ သုတေန သာဝေတဗ္ဗန္တိ “သုဏာတု မေ ဘန္တေ သဠော။ပေ။ အာဝိက
တာ ဟိဿှာ ဟသု ဟောတိ”တိ ကုမံ နိအာနံ ဥဒ္ဓိသိတုတ “ဥဒ္ဓိဌံ ခေ အာယသ္မန္တော နိအာနံ၊ တတ္တာယသ္မန္တေ
ပုစ္ဆမိ - ကစ္စိတ္ထ ပရိသုဒ္ဓာ၊ ဒုတိယမ္ပိ ပုစ္ဆမိ။ပေ။ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိတိ။ သုတာ ခေ ပနာယသ္မန္တေဟိ စတ္တာ
ရော ဟရာဇိကာ မဗ္ဗာ။ပေ။ အဝိဝဒမာနေဟိ သိက္ခိတဗ္ဗ”န္တိ ဧဝံ အဝသေသံ သုတေန သာဝေတဗ္ဗံ။ ဧတေန နယေန
သေသာပိ စတ္တာရော ဟတိမောက္ခုဒ္ဒေသာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သဝရဘယန္တိ အဋ္ဌဝိမနုဿဘယံ။ ရာဇန္တရာယော တိအာဒိသု သစေ ဘိက္ခုသု “ဥပဟေသထံ ကရိဿာမာ”တိ နိ
သိန္တေသု ရာဇာ အာဂစ္ဆတိ၊ အယံ ရာဇန္တရာယော။ စောရာ အာဂစ္ဆန္တိ၊ အယံ စောရန္တရာယော။ ဒဝအဟော တ အာ
ဂစ္ဆတိ၊ အာတသေ တ အဂ္ဂိ ဥဌဟတိ၊ အယံ အဂ္ဂန္တရာယော။ မေယော တ ဥဌေတိ၊ ဩယော တ အာဂစ္ဆတိ၊
အယံ ဥဒကန္တရာယော။ ဗဟူ မနုဿှာ အာဂစ္ဆန္တိ၊ အယံ မနုဿှာရာယော။ ဘိက္ခု ယက္ခော ဂဏ္ဍဟာတိ၊ အယံ
အမနုဿှာရာယော။ ဗျူဟဒယော စက္ကမိက အာဂစ္ဆန္တိ၊ အယံ တဋ္ဌန္တရာယော။ ဘိက္ခု သပ္ပာဒယော ဥံသန္တ
တိ၊ အယံ သရိသပန္တရာယော။ ဘိက္ခု ဂိလာနော တ ဟောတိ၊ ကာလံ တ ကရောတိ၊ ဝေရိနော တ တံ မာရေတုကာမာ ဂဏ္ဍ
ဟန္တိ၊ အယံ ဇီဝိတန္တရာယော။ မနုဿှာ ဧကံ တ ဗဟူ တ ဘိက္ခု ဗုပ္ပစရိယာ စာဝေတုကာမာ ဂဏ္ဍဟန္တိ၊ အယံ ဗုပ္ပ
မစရိယန္တရာယော။ ဧဝရူပေသု အန္တရာယေသု သံခိတ္တေန ဟတိမောက္ခော ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗော၊ ပဌမော တ ဥဒ္ဓေသော
ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗော၊ အာဒိမ္ပဟိ ဒ္ဒေဝ တယော စတ္တာရော တ။ ဧတ္ထ စ ဒုတိယာဒိသု ဥဒ္ဓေသေသု ယသ္မိ အပရိယောသိတေ
အန္တရာယော ဟောတိ၊ သောပိ သုတေနဝ သာဝေတဗ္ဗော။

အနဇ္ဈိဌာ တိ အနာဏတ္တာ အယာစိတာ တ။ အဇ္ဈေသနာ စေတ္တ သဠေန သမ္ပတဓမ္မဇ္ဈေသကာယတ္တာ
တ သဠတ္ထေရာယတ္တာ တ၊ တသ္မိ ဓမ္မဇ္ဈေသကေ အသတိ သဠတ္ထေရံ အာပုစ္ဆိတုတ တ တေန ယာစိတော
တ ဘာသိတုံ လဘတိ။ သဠတ္ထေရေနာပိ သစေ ဝိဟာရေ ဗဟူ ဓမ္မကထိကာ ဟောန္တိ၊ တရပဋိဟဋ္ဌိယာ ဝတ္တဗ္ဗာ -
“တဝံ ဓမ္မံ ဘဏ၊ ဓမ္မံ ကထေဟိ၊ ဓမ္မအာနံ ဒေဟီ”တိ တ ဝုတ္တေန တိဟိပိ ဝိဇီဟိ ဓမ္မော ဘာသိတဗ္ဗော။ “ဩသာရေ
ဟီ”တိ ဝုတ္တော ပန ဩသာရေတုမေဝ လဘတိ၊ “ကထေဟီ”တိ ဝုတ္တော ကထေတုမေဝ၊ “သရဘညံ ဘဏာဟီ”တိ ဝု
တ္တော သရဘညမေဝ။ သဠတ္ထေရောပိ စ ဥစ္စတရေ အာသနေ နိသိန္တော ယာစိတုံ န လဘတိ။ သစေ ဥပဇ္ဈာယော

စေဝ သဒ္ဓိဝိဟာရိကော စ ဟောန္တိ၊ ဥပဇ္ဈာယော စ နံ ဥစ္စာသနေ နိသိန္ဓော “ဘဏာဟိ”တိ ဝဒတိ၊ သဇ္ဈာယံ အဓိဋ္ဌဟိ တုတ ဘဏိတဗ္ဗံ။ သစေ ပနေတ္ထ ဒဟရာ ဘိက္ခု ဟောန္တိ၊ တေသံ “ဘဏာမိ”တိ ဘဏိတဗ္ဗံ။

သစေ ဝိဟာရေ သဋ္ဌတ္ထေရော အတ္တနောယေဝ နိဿိတကေ ဘဏာပေတိ၊ အညေ မဓုရဘာဏကေပိ နာဇ္ဈေ သတိ၊ သော အညေဟိ ဝတ္တဗ္ဗော - “ဘန္တေ အသုကံ နာမ ဘဏာပေမာ”တိ။ သစေ “ဘဏာပေထာ”တိ တ ဝဒတိ၊ တု ဣဟိ တ ဟောတိ၊ ဘဏာပေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန ပဋိဗဟတိ၊ န ဘဏာပေတဗ္ဗံ။ ယဒိ အနာဂတေယေဝ သဋ္ဌတ္ထေ ရေ ဓမ္မသဝနံ အာရဒ္ဓံ၊ ပုန အာဂတေ ဌပေတွတ အာပုစ္ဆနကိစ္စံ နတ္ထိ။ ဩသာရေတွတ ပန ကထေန္တေန အာပုစ္ဆိတွတ တ အဋ္ဌပေတွတယေဝ တ ကထေတဗ္ဗံ၊ ကထေန္တဿ ပုန အာဂတေပိ ဧသေဝ နယော။

ဥပနိသိန္နကထာယပိ သဋ္ဌတ္ထေရောဝ သာမိ၊ တဿာ တေန သယံ တ ကထေတဗ္ဗံ၊ အညော တ ဘိက္ခု “ကထေ ဟိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ နော စ ခော ဥစ္စတရေ အာသနေ နိသိန္ဓေန။ မနဿာနံ ပန “ဘဏာဟိ”တိ ဝတ္တံ ဝဋ္ဋတိ။ မနသု သာ အတ္တနော ဇာနနကဘိက္ခု အာပုစ္ဆိ၊ တေန ထေရံ အာပုစ္ဆိတွတ ကထေတဗ္ဗံ။ သစေ သဋ္ဌတ္ထေရော “ဘန္တေ တေ ကုမေ ပဉ္စဟံ ပုစ္ဆိ”တိ ပုဋ္ဌော “ကထေဟိ”တိ တ ဘဏတိ၊ တုဣဟိ တ ဟောတိ၊ ကထေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အန္တရ ဃရေ အနမောဒနာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ သစေ သဋ္ဌတ္ထေရော ဝိဟာရေ တ အန္တရဃရေ တ “မံ အနာပုစ္ဆိတွတပိ ကထေယျာသိ”တိ အနုဇာနတိ၊ လဒ္ဓကပ္ပိယံ ဟောတိ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဝတ္တံ ဝဋ္ဋတိ။

သဇ္ဈာယံ ကရောန္တေနာပိ ထေရော အာပုစ္ဆိတဗ္ဗောယေဝ။ ဧကံ အာပုစ္ဆိတွတ သဇ္ဈာယန္တဿ အပရော အာဂစ္ဆတိ၊ ပုန အာပုစ္ဆနကိစ္စံ နတ္ထိ။ သစေ ဝိဿမိဿာမိတိ ဌပိတဿ အာဂစ္ဆတိ၊ ပုန အာရဘန္တေနာပိ အာပုစ္ဆ ဆိတဗ္ဗံ။ သဋ္ဌတ္ထေရေ အနာဂတေယေဝ အာရဒ္ဓံ သဇ္ဈာယန္တဿပိ ဧသေဝ နယော။ ဧကေန သဋ္ဌတ္ထေရေန “မံ အနာပုစ္ဆိပိ ယထာသုခံ သဇ္ဈာယာဟိ”တိ အနုညာတေ ယထာသုခံ သဇ္ဈာယိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အညသ္မိ ပန အာဂတေ တံ အာပုစ္ဆိတွတဝ သဇ္ဈာယိတဗ္ဗံ။

၁၅၁. အတ္တနာ တ အတ္တာနံ သမ္မန္နိတဗ္ဗံ တိ အတ္တနာ တ အတ္တာ သမ္မန္နိတဗ္ဗော; ပုစ္ဆန္တေန ပန ပရိသံ ဩ လောကေတွတ သစေ အတ္တနော ဥပဒ္ဒတေ နတ္ထိ၊ ဝိနယော ပုစ္ဆိတဗ္ဗော။

၁၅၂. ကတေပိ ဩကာသေ ပုဂ္ဂလံ တုလယိတွတ တိ “အတ္ထိ န ခော မေ ကတော ဥပဒ္ဒတေ၊ နတ္ထိ”တိ ဧဝံ ဥပပ ရိက္ခိတွတ။ ပုရမ္မဟာကန္တိ ပဌမံ အမ္မဟာကံ။ ပဋိကစ္ဆေတ တိ ပဌမတရမေဝ။ ပုဂ္ဂလံ တုလယိတွတ ဩကာသံ ကာတု န တိ “ဘူတမေဝ န ခော အာပတ္တိ ဝဒတိ၊ အဘူတ”န္တိ ဧဝံ ဥပပရိက္ခိတွတ ဩကာသံ ကာတုံ အနုဇာနာမိတိ အတ္ထော။

အဓမ္မကမ္မပဋိက္ခောသနာဒိကထာ

၁၅၄. အဓမ္မကမ္မံ ဝုတ္တနယမေဝ။ ပဋိက္ခောသိတု န္တိ တရေတုံ။ ဒိဋ္ဌိမ္မိ အာဝိကာတု န္တိ “အဓမ္မကမ္မံ ကုဒံ န မေ ခမတိ”တိ ဧဝံ အညဿ သန္တိကေ အတ္တနော ဒိဋ္ဌိ ပကာသေတုံ။ စတူဟိ ပဉ္စဟိတိအာဒိ တေသံ အနုပဒ္ဒဝတ္ထာယ ဝုတ္တံ။ သဉ္စိစ္စ န သာဝေန္တိ တိ ယထာ န သုဏန္တိ ဧဝံ ဘဏိဿာမာတိ သဉ္စိစ္စ သဏိကံ ဥဒ္ဓိသန္တိ။

၁၅၅. ထေရာဓိကန္တိ ထေရာဓိနံ; ထေရာယတ္တံ ဘဝိတုန္တိ အတ္ထော။ “ထေရာဓေယျ”န္တိပိ ဟဌော၊ တဿာ ထေရေန သယံ တ ဥဒ္ဓိသိတဗ္ဗံ၊ အညော တ အဇ္ဈေသိတဗ္ဗော။ အဇ္ဈေသနဝိဓာနဉ္စေတ္ထ ဓမ္မဇ္ဈေသနေ ဝုတ္တနယ မေဝ။ သော န ဇာနာတိ ဥပဟေသထံ တတိအာဒိသု စာတုဒ္ဓသိကပန္နရသိကဘေဒေန ဒုဝိဓံ၊ သဠုပဟေသထာဒိဘေဒေန နဝိဓဉ္စေ ဥပဟေသထံ န ဇာနာတိ၊ စတုပ္ပါဒံ ဥပဟေသထကမ္မံ န ဇာနာတိ၊ ဒုဝိဓံ ဟတိမောက္ခံ န ဇာနာတိ၊ နဝိဓံ ဟတိမော ကျုဒ္ဓေသံ န ဇာနာတိ။ ယော တတ္ထ ဘိက္ခုဗ္ဗတ္တော ပဋိဗလော တိ ဧတ္ထ ကိဉ္စာပိ ဒဟရဿာပိ ဗ္ဗတ္တဿ ဟတိမောက္ခော အနုညာတော။ အထ ခော ဧတ္ထ အယမမိပ္ပာယော။ သစေ ထေရဿ ပဉ္စ တ စတ္တာရေ တ တယော တ ဟတိမောက္ခုဒ္ဓေသာ နာဂစ္ဆန္တိ; ဒေဝ ပန အခဏှာ သုဝိသဒါ တစုဂတာ ဟောန္တိ၊ ထေရာယတ္တောဝ ဟတိ မောက္ခော။ သစေ ပန ဧတ္တကမ္မိ ဝိသဒိ ကာတုံ န သက္ကောတိ၊ ဗ္ဗတ္တဿ ဘိက္ခုနော အာယတ္တော ဟောတိ။

သာမန္တ အာတသာ တိ သာမန္တ အာတသံ။ သဇ္ဇက နိ တဒဟေဝ အာဂမနတ္တယ။ နဝံ ဘိက္ခု အာဏာပေတု နိတ္တ ယော သက္ကောတိ ဥဂ္ဂဟေတုံ၊ ဧဝရူပေ အာဏာပေတဗ္ဗော၊ န ဗာလော။

ပက္ခဂဏနာဒိဥဂ္ဂဟဏာနုဇာနကထာ

၁၅၆. ကတိမိ ဘန္တေ တိ ဧတ္တ ကတိနံ ပူရဏီတိ ကတိမိ။ ကာလဝတောတိ ကာလဿေဝ; ပဂေတတိ အတ္တော။

၁၅၇. ယံ ကာလံ သရတီတိ ဧတ္တ သာယမ္ပိ “အဇ္ဇဟေသထော သမန္နာဟရဏ”တိ အာရောစေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၁၅၉. ထေရေန ဘိက္ခုနာ နဝံ ဘိက္ခု အာဏာပေတု နိတ္တောပိ ကိဉ္စိ ကမ္မံ ကရောန္တော တ သဒါကာလမေဝ ဧ ကော တ ဘာရိန္တရဏကော တ သရဘာဏကမ္မကထိကာဒိသု အညတရော တ န ဥပေသထာကရသမ္ပဇ္ဇနတ္ထိ အာဏာပေတဗ္ဗော၊ အဝသေသာ ပန တရေန အာဏာပေတဗ္ဗ။ သစေ အာဏတ္တော သမ္ပုဉ္ဇနိ တာဝကာလိကမ္ပိ န လ ဘတိ၊ သာဓာဘဏ္ဍံ ကပ္ပိယံ ကာရေတွတ သမ္ပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ တမ္ပိ အလဘန္တဿ လဒ္ဓကပ္ပိယံ ဟောတိ။

၁၆၀. အာသနပညာပနာဏတ္တိယမ္ပိ ဝုတ္တနယေနေဝ အာဏာပေတဗ္ဗော။ အာဏတ္တေန စ သစေ ဥပေသထာ ကရေ အာသနာနိ နတ္ထိ၊ သဠိကာတသတောပိ အာဟရိတွတ ပညပေတွတ ပုန အာဟရိတဗ္ဗာနိ။ အာသနေသု အသတိ က ဋ္ဌသာရကေပိ တဠိကာယောပိ ပညပေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ တဠိကာသုပိ အသတိ သာဓာဘဏ္ဍံ ကပ္ပိယံ ကာရေတွတ ပညပေတ ဗ္ဗာနိ၊ ကပ္ပိယကာရကံ အလဘန္တဿ လဒ္ဓကပ္ပိယံ ဟောတိ။

၁၆၁. ပဒီပကရဏေပိ ဝုတ္တနယေနေဝ အာဏာပေတဗ္ဗော။ အာဏာပေန္တေန စ “အမုကသ္မိ နာမ ဩကာသေ တေ လံ တ ဝဠိ တ ကပလ္လိကာ တ အတ္ထိ၊ တံ ဂဟေတွတ ကရောဟီ”တိ ဝတ္တဗ္ဗော။ သစေ တေလာဒီနိ နတ္ထိ၊ ပရိယေသိ တဗ္ဗာနိ၊ ပရိယေသိတွတ အလဘန္တဿ လဒ္ဓကပ္ပိယံ ဟောတိ။ အပိစ ကဟလေ အဂ္ဂိပိ ဇာလေတဗ္ဗော။

ဒိသံဂမိကာဒိဝတ္ထုကထာ

၁၆၃. သဂ္ဂဟေတဗ္ဗော တိ “သာဓု ဘန္တေ အာဂတာတ္ထ၊ ဣဓ ဘိက္ခ သုလဘာ သူပဗ္ဗဉ္ဇနံ အတ္ထိ၊ ဝသထ အနုက္ကဏ္ဏမာနာ”တိ ဧဝံ ပိယဝစနေန သဂ္ဂဟေတဗ္ဗော။ ပုနပျုနံ တထာကရဏဝသေန အနုဂ္ဂဟေတဗ္ဗော ။ “အာမ ဝသိဿာမိ”တိ ပဠိဝစနအပနေန ဥပလာပေတဗ္ဗော ။ အထ တ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ သဂ္ဂဟေတဗ္ဗော စေဝ အနုဂ္ဂဟေ တဗ္ဗော စ။ ပိယဝစနေန ဥပလာပေတဗ္ဗော၊ ကဏ္ဏသုခံ အာလပိတဗ္ဗောတိ အတ္တော။ စုဏ္ဏာဒီဟိ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗ ဗော။ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ သစေ သကလောပိ သဠော န ကရောတိ၊ သဗ္ဗေသံ ဒုက္ကဋ္ဌံ။ ဣဓ နေဝ ထေရာ န ဒဟရာ မုစ္ဆိ၊ သဗ္ဗေဟိ တရေန ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။ အတ္တနော တရေ အနုပဋ္ဌဟန္တဿ အာပတ္တိ။ တေန ပန မဟာထေရာနံ ပရိဝေဏသမ္ပဇ္ဇနဒန္တကဋ္ဌအာနာဒီနိ န သာဒိတဗ္ဗာနိ။ ဧဝမ္ပိ သတိ မဟာထေရေဟိ သာယံဟတံ ဥပဋ္ဌာ နံ အာဂန္တဗ္ဗံ။ တေန ပန တေသံ အာဂမနံ ဥတွတ ပဌမတရံ မဟာထေရာနံ ဥပဋ္ဌာနံ ဂန္တဗ္ဗံ။ သစဿ သဒ္ဓိစရာ ဘိက္ခု ဥပဋ္ဌာကာ အတ္ထိ၊ “မယ္ယဟံ ဥပဋ္ဌာကာ အတ္ထိ၊ တုဗ္ဗေဟ အပ္ပေသုဣကာ ဝိဟရဏ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ အထာပိသု သ သဒ္ဓိစရာ နတ္ထိ၊ တသ္မိယေဝ ပန ဝိဟာရေ ဧကော တ ဒေဝ တ ဝတ္တသမ္ပန္နာ ဝဒန္တိ “မယံ ထေရဿ ကတ္တဗ္ဗံ ကရိဿာမ၊ အဝသေသာ ဖာသု ဝိဟရန္တိ”တိ သဗ္ဗေသံ အနာပတ္တိ။

သော အာတသော ဂန္တဗ္ဗော တိ ဥပေသထကရဏတ္တယ အန္တဝဒ္ဓမာသံ ဂန္တဗ္ဗော။ သော စ ခော ဥတုဝသု သေယေဝ၊ ဝဿာနေ ပန ယံ ကတ္တဗ္ဗံ၊ တံ ဒဿေတုံ “ဝဿံ ဝသန္တိ ဗာလာ အဗ္ဗတ္တာ” တိအာဒိမာဟ။ တတွ ထ န ဘိက္ခဝေ တေဟိ ဘိက္ခုဟိ တသ္မိ အာတသေ ဝဿံ ဝသိတဗ္ဗံ နိ ပုရိမိကာယ ဟတိမောက္ခုဒ္ဒေသကေန ဝိနာ န ဝဿံ ဥပဂန္တဗ္ဗံ။ သစေ သော ဝဿုပဂတာနံ ပက္ကမတိ တ၊ ဝိဗ္ဗမတိ တ၊ ကာလံ တ ကရောတိ၊ အညသ္မိ သတိ ယေဝ ပစ္စိမိကာယ ဝသိတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ အသတိ အညတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ၊ အဂ္ဂန္တနံ ဒုက္ကဋ္ဌံ။ သစေ ပန ပစ္စိမိကာယ ပ က္ကမတိ တ ဝိဗ္ဗမတိ တ ကာလံ တ ကရောတိ၊ မာသဒ္ဓဝယံ ဝသိတဗ္ဗံ။

ဟရိသုဒ္ဓိအနကထာ

၁၆၄. ကာယေန ဝိညာပေတီတိ ဟရိသုဒ္ဓိအနံ ယေန ကေနစိ အဂ္ဂပစ္စုပ္ပန် ဝိညာပေတိ ဇာနာပေတိ; တစံ ပန နိစ္စ
ဆာရေတုံ သက္ကောန္တော တစာယ ဝိညာပေတိ; ဥာယထာ သက္ကောန္တော ကာယတစာဟိ။ သဗ္ဗေန တတ္ထ ဂန္ထ
တွတ ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗောတိ သစေ ဗဟူ တာဒိသာ ဂိလာနာ ဟောန္တိ၊ သဗ္ဗေန ပဋိဟဋ္ဌိယာ ဌတွတ သဗ္ဗေ ဟ
တ္ထဟသေ ကာတဗ္ဗာ။ သစေ ဒူရေ ဒူရေ ဟောန္တိ၊ သဗ္ဗော နပ္ပဟောတိ၊ တံ ဒိဝသံ ဥပေါသထော န ကာတဗ္ဗော၊ န
တွေဝဝ ဝဂ္ဂေန သဗ္ဗေန ဥပေါသထော ကာတဗ္ဗော။

တတွေဝ ပက္ကမတီ တိ သဗ္ဗမဇ္ဈံ အနာဂန္တတ္တ တတောဝ ကတ္တစိ ဂစ္ဆတိ။ သာမဏေရော ပဋိဇာနာတီတိ
“သာမဏေရော အဟ”န္တိ ဧဝံ ပဋိဇာနာတိ; ဘူတံယေဝ တ သာမဏေရဘာဝံ အာရောစေတိ၊ ပစ္ဆာ တ သာမဏေရဘူမိ
ယံ တိဌတီတိ အတ္ထော။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

သဗ္ဗပုတ္တော ပက္ကမတီ တိ သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန ဥပေါသထတ္တာယ သန္နိပတိတာနံ စတုန္တံ ဘိက္ခု။
နံ ဟတ္ထဟသံ ပတွတ ပက္ကမတိ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ဧတ္ထ စ ဧကေန ဗဟူနမ္ပိ အာဟဋ္ဌာ ဟရိသုဒ္ဓိ အာဟဋ္ဌာဝ
ဟောတိ။ သစေ ပန သော အန္တရာမဂ္ဂေ အညံ ဘိက္ခု ဒိသုတ ယေသံ အနေန ဟရိသုဒ္ဓိ ဂဟိတာ၊ တေသဉ္စ အတ္တနော စ
ဟရိသုဒ္ဓိ ဒေတိ၊ တဿေဝ ဟရိသုဒ္ဓိ အာဂစ္ဆတိ၊ ဣတရာ ပန ဗိလာဌသဌလိကဟရိသုဒ္ဓိ နာမ ဟောတိ။ သာ န အာ
ဂစ္ဆတိ။

သုတ္တော န အာရောစေတီ တိ အာဂန္တတ္တ သုပတိ၊ “အသုကေန ဟရိသုဒ္ဓိ ဒိန္နာ”တိ န အာရောစေတိ။ ဟရိသုဒ္ဓိ
ဟာရကဿ အနာပတ္တိတိ ဧတ္ထ သစေ သဉ္စိစ္စ နာရောစေတိ၊ ဒုက္ကဋ္ဌံ အာပဇ္ဇတိ၊ ဟရိသုဒ္ဓိ ပန အာဟဋ္ဌာဝ ဟော
တိ။ အသဉ္စိစ္စ အနာရောစိတတ္တာ ပနဿ အနာပတ္တိ၊ ဥဘိန္နမ္ပိ စ ဥပေါသထော ကတောယေဝ ဟောတိ။

ဆန္ဒအနုကထာ

၁၆၅. ဆန္ဒအနေပိ ဟရိသုဒ္ဓိအနေ ဝုတ္တသဒိသောယေဝ ဝိနိစ္ဆယော။ ဟရိသုဒ္ဓိ ဒေန္တေန ဆန္ဒမ္ပိ အတုန္တိ
ဧတ္ထ သစေ ဟရိသုဒ္ဓိမေဝ ဒေတိ န ဆန္ဒံ၊ ဥပေါသထော ကတော ဟောတိ။ ယံ ပန သဗ္ဗော အညံ ကမ္မံ ကရေတိ၊
တံ အကတံ ဟောတိ။ ဆန္ဒမေဝ ဒေတိ န ဟရိသုဒ္ဓိ၊ ဘိက္ခုသဉ္စသု ဥပေါသထောပိ ကမ္မမ္ပိ ကတမေဝ ဟောတိ၊ ဆန္ဒ
ဒဿကဿ ပန ဥပေါသထော အကတော ဟောတိ။ သစေပိ ကောစိ ဘိက္ခု နဒိယာ တ သီမာယ တ ဥပေါသထံ အဓိဌ
ဟိတွတ အာဂစ္ဆတိ၊ “ကတော မယာ ဥပေါသထော”တိ အစ္စိတုံ န လဘတိ၊ သာမဂ္ဂိ တ ဆန္ဒော တ အတဗ္ဗော။

၁၆၇. သရတိပိ ဥပေါသထံ နပိ သရတီတိ ဧကအ သရတိ၊ ဧကအ န သရတိ။ အတ္ထိ နေဝ သရတီ တိ ယော ဧကန္တံ
နေဝ သရတိ၊ တဿ သမ္ပတိအနုကိစ္စံ နတ္ထိ။ အနာဂစ္ဆန္တောပိ ကမ္မံ န ကောပေတိ။

သဗ္ဗုပေါသထာဒိကထာ

၁၆၈. သော ဒေသော သမ္ပဇ္ဇိတွတ တိ တံ ဒေသံ သမ္ပဇ္ဇိတွတ၊ ဥပယောဂတ္ထေ ပစ္စတ္တိ။ ဟနီယံ ပရိဘောဇနီ
ယန္တိအာဒိ ပန ဥတ္တာနတ္ထမေဝ ။ ကဿာ ပနေတံ ဝုတ္တိ? ဥပေါသထဿ ပုဗ္ဗကရဏာဒိဿနတ္ထိ။ တေနာဟု
အဋ္ဌကထာစရိယာ -

“သမ္ပဇ္ဇနီ ပဒီဟေ စ၊ ဥဒကံ အာသနေန စ။
ဥပေါသထဿ ဧတာနိ၊ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ ဝုစ္စတိ”။

ဣတိ ဣမာနိ စတ္တာရိ “ပုဗ္ဗကရဏ”န္တိ အက္ခာတာနိ။

“ဆန္ဒဟရိသုဒ္ဓိဥတုက္ခာနံ၊ ဘိက္ခုဂဏနာ စ ဩတအေ။
ဥပေါသထဿ ဧတာနိ၊ ပုဗ္ဗကိစ္စန္တိ ဝုစ္စတိ။

ဣတိ ဣမာနိ ပဉ္စ ပုဗ္ဗကရဏတော ပစ္ဆာ ကတ္တဗ္ဗာနိ “ပုဗ္ဗကိစ္စ”န္တိ အက္ခာတာနိ။

“ဥပဟေသထော ယာဝတိကာ စ ဘိက္ခု ကမ္မပုတ္တာ၊
သဘာကပတ္တိယော စ န ဝိဇ္ဇန္တိ။
ဝဇ္ဇနီယာ စ ပုဂ္ဂလာ တသ္မိံ န ဟောန္တိ၊
ပတ္တကလ္လန္တိ ဝုစ္စတိ”။

ဣတိ ဣမာနိ စတ္တာရိ “ပတ္တကလ္လ”န္တိ အက္ခာတာနီတိ။

တေဟိ သဒ္ဓိန္တိန္တိ တေဟိ အာဂတေဟိ သဒ္ဓိန္တိ တောနိ ပုဗ္ဗကရဏာဒိနိ ကတွတ ဥပဟေသထော ကာတဗ္ဗော။ အဇ္ဇ မေ
ဥပဟေသထောတိ ဧတ္ထ သစေ ပန္နရသော ဟောတိ၊ “အဇ္ဇ မေ ဥပဟေသထော ပန္နရသော”တိပိ အဓိဋ္ဌာတုံ ဝဋ္ဋတိ။ စာ
တုဒ္ဒသိကေပိ ဧသေဝ နယော။

အာပတ္တိပဋိကမ္မဝိမိကထာ

၁၆၉. ဘဂဝတာ ပညတ္တံ “န သာပတ္တိကေန ဥပဟေသထော ကာတဗ္ဗော” တိ ဣဒံ “ယသ္မ သိယာ အာပတ္တ
တိ”တိအာဒိဝစနေနေဝ ဟရိသုဒ္ဓိအနုပညာပနေန စ ဟရိသုဒ္ဓိဥပဟေသထပညာပနေန စ ပညတ္တံ ဟောတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။
ဣတ္ထန္နာမံ အာပတ္တိန္တိ တုလ္လစယာဒိသု ဧကိဿာ နာမံ ဂဟေတွတ “တုလ္လစယံ အာပတ္တိ ဟစိတ္တိယံ
အာပတ္တိ”န္တိ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တံ ပဋိဒေသေမိတိ ဣဒံ “တံ တုမ္မဟမူလေ၊ တံ တုယုဟမူလေ ပဋိဒေသေမိ”တိ ဝုတ္တေပိ
သုဝုတ္တမေဝ ဟောတိ။ ပဿသိ တိ ဣဒဉ္စ “ပဿသိ အာဝုသော တံ အာပတ္တိ၊ ပဿထ ဘန္တေ တံ အာပတ္တိ”န
တိ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ အာမ ပဿာမိ တိ ဣဒံ ပန “အာမ ဘန္တေ ပဿာမိ၊ အာမ အာဝုသော ပဿာမိ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တမ္ပိ
သုဝုတ္တမေဝ ဟောတိ။ အာယတိ သံဝရေယျာသိ တိ ဧတ္ထ ပန သစေ ဝုမုတရော “အာယတိ သံဝရေယျာထာ”တိ ဝ
တ္တဗ္ဗော။ ဧဝံ ဝုတ္တေန ပန “သာဓု သုဠု သံဝရိဿာမိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ။

ယအ နိဗ္ဗေမတိကော တိ ဧတ္ထ သစေ ပနေသ နိဗ္ဗေမတိကော န ဟောတိ၊ ဝတ္တံ ကိတ္တေတွတဝ ဒေသေတုံ ဝဋ္ဋ
ဋ္ဌတိတိ အန္တကဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ တဏှာယံ ဒေသနာဝိမိ - သစေ မေဃတ္ထန္တေ သူရိယေ “ကာလော န ခော နော”တိ
ဝေမတိကော ဘုဉ္ဇတိ၊ တေန ဘိက္ခုနာ “အဟံ ဘန္တေ ဝေမတိကော ဘုဉ္ဇိ”၊ သစေ ကာလော အတ္ထိ၊ “သမ္ပဟုလာ ဒု
က္ကဋ္ဌာ အာပတ္တိယော အာပန္နောမ္မဟိ၊ နော စေ အတ္ထိ၊ “သမ္ပဟုလာ ဟစိတ္တိယာ အာပန္နောမ္မဟိ”တိ ဧဝံ ဝတ္တံ
ကိတ္တေတွတ “အဟံ ဘန္တေ ယာ တသ္မိံ ဝတ္တုသ္မိံ သမ္ပဟုလာ ဒုက္ကဋ္ဌာ တ ဟစိတ္တိယာ တ အာပတ္တိယော အာ
ပန္နော၊ တာ တုမ္မဟမူလေ ပဋိဒေသေမိ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧသ နယော သဗ္ဗာပတ္တိသု။

န ဘိက္ခဝေ သဘာက အာပတ္တိ တိ ဧတ္ထ ယံ ဒေဝပိ ဇနာ ဝိကာလဘောဇနာဒိနာ သဘာဂဝတ္ထုနာ အာပတ္တိ အာပ
ဇ္ဇန္တိ၊ ဧဝရူပာ ဝတ္ထုသဘာက “သဘာက”တိ ဝုစ္စတိ။ ဝိကာလဘောဇနပုစ္စယာ အာပန္နံ ပန အနတိရိတ္တဘောဇန
ပုစ္စယာ အာပန္နသ္မိ သန္တိကေ ဒေသေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယာပိ စာယံ ဝတ္ထုသဘာက၊ သာပိ ဒေသိတာ သုဒေသိတာဝ။ အညံ ပန
ဒေသနပုစ္စယာ ဒေသကော၊ ပဋိဂ္ဂဟဏပုစ္စယာ ပဋိဂ္ဂဟကော စာတိ ဥဘောပိ ဒုက္ကဋ္ဌ အာပဇ္ဇန္တိ၊ တံ နာနာဝတ္ထုကံ
ဟောတိ၊ တသ္မာ အညမညံ ဒေသေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၁၇၀. သာမန္တော ဘိက္ခု ဝေမသ္မ ဝစနီယော တိ ဧတ္ထ သဘာကေယေဝ ဝတ္တဗ္ဗော။ ဝိသဘာဂသ္မိ ဟိ ဝုစ္စ
မာနေ ဘဏ္ဍာနကလဟသဋ္ဌဘေအဒိနိပိ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ တသ္မ အဝတွတ “ဣတော ဝုဋ္ဌဟိတွတ ပဋိကရိသု
သာမိ”တိ အဘောဂံ ကတွတ ဥပဟေသထော ကာတဗ္ဗောတိ အန္တကဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။

အနာပတ္တိပန္နရသကာဒိကထာ

၁၇၂. အနာပတ္တိပန္နရသကေ - တေန ဇာနိသုတိ သီမံ ဩက္ကန္တာတိ တ ဩက္ကမန္တိတိ တတိ န ဇာနိသု။ အ
ထညေ အာတသိကာ ဘိက္ခု အာဂစ္ဆန္တိတိ ကမံ တ အရညံ တ ကေနစိ ကရဏီယေန ဂန္တတ တေသံ နိသိန္နဋ္ဌာနံ အာ
ဂစ္ဆန္တိ။ ဝဂ္ဂ သမဂ္ဂသညိနော တိ တေသံ သီမံ ဩက္ကန္တတ္တာ ဝဂ္ဂ; သီမံ ဩက္ကန္တဘာဝသ္မ အဇာနနတော
သမဂ္ဂသညိနော။

၁၇၃. ဝက္ကဝဂ္ဂသညိပန္နရသကေ - တေ ဇာနန္တိ တိ ပဗ္ဗတေ တ ထလေ တ ဌိတာ သိမံ ဩက္ကန္တေ တ ဩက္ကမန္တေ တ ပဿန္တိ။ ဝေမတိကပန္နရသကံ ဥတ္တာနမေဝ။

၁၇၅. ကုက္ကုစ္စပကတပန္နရသကေ - ယထာ ကုက္ကုစ္စယ အဘိဘူတော “ကုက္ကုစ္စပကတော”တိ ဝုစ္စတိ၊ ဧဝံ ပုဗ္ဗဘာဂေ သန္တိဌာနံ ကတုတပိ ကရုဏက္ခဏေ အကပ္ပိယေ အကပ္ပိယသညိတာသဋ္ဌာတေန ကုက္ကုစ္စေန အဘိဘူတာ “ကုက္ကုစ္စပကတာ”တိ ဝေဒိတဗျာ။

၁၇၆. ဘောဒပုရေက္ခာရပန္နရသကေ - အကုသလဗလဝတာယ ထုလ္လစ္စယံ ဝုတ္တိ။

သီမောက္ကန္တိကပေယျာလကထာ

၁၇၇. အာတသိကေနအာဂန္တုကပေယျာလေ - ယထာ ပုရိမေ အာတသိကေနအာတသိကပေယျာလေ “တေ န ဇာနန္တိ အထညေ အာတသိကာ”တိအာဒိ ဝုတ္တိ၊ ဧဝံ “တေ န ဇာနန္တိ အထညေ အာဂန္တုကာ”တိအာဒိနာ နယေန သဗ္ဗံ ဝေဒိတဗျံ။ အာဂန္တုကေနအာတသိကပေယျာလေ ပန - ယထာ ပုရိမပေယျာလေ “အာတသိကာ ဘိက္ခု သန္တိပတန္တိ တီ”တိ အာဂတံ၊ ဧဝံ “အာဂန္တုကာ ဘိက္ခု သန္တိပတန္တိ”တိ အာနေတဗ္ဗံ ။ အာဂန္တုကေနအာဂန္တုကပေယျာလေ ပန - ဥဘယပဒေသု အာဂန္တုကဝသေန ယောဇေတဗျောတိ။

၁၇၈. အာတသိကာနံ ဘိက္ခုနံ စာတုဒ္ဒသော ဟောတိ၊ အာဂန္တုကာနံ ပန္နရသော တိ ဧတ္တ ယေသံ ပန္နရသော၊ တေ တိရေရဋ္ဌတော တ အာဂတာ၊ အတီတံ တ ဥဟေသထံ စာတုဒ္ဒသိကံ အကံသူတိ ဝေဒိတဗျာ။ အာတသိကာနံ အနုဝတ္တိတဗ္ဗန္တိ အာတသိကေဟိ “အဇ္ဈပောသထော စာတုဒ္ဒသော”တိ ပုဗ္ဗကိစ္စေ ကရိယမာနေ အနုဝတ္တိတဗ္ဗံ၊ န ပဋိက္ခောသိတဗ္ဗံ။ န အကာမာ အတဗျာ တိ န အနိစ္စယ အတဗျာ။

လိဋ္ဌာဒိဒဿနကထာ

၁၇၉. အာတသိကာကာရန္တိ အာတသိကာနံ အကာရံ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထံ။ အကာရော နာမ ယေန တေသံ ဝတ္တသမ္ပန္နာ တ န တတိ အာစာရသဏ္ဌာနံ ဂယ္ဇဟတိ။ လိဋ္ဌံ နာမ ယံ တေ တတ္ထ တတ္ထ လီနေ ဂမယတိ၊ အဒိဿမာနေပိ ဇာနာပေတီတိ အတ္ထော။ နိမိတ္တံ နာမ ယံ ဒိသုတ တေ အတ္တိတိ ဉာယန္တိ။ ဥဒ္ဓေသော နာမ ယေန တေ ဧဝရူပပရိက္ခာရာတိ ဥဒ္ဓိသန္တိ၊ အပဒေသံ လာန္တိတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗမေတံ သုပညတ္တမဉ္စပိဌာဒိနဉ္စေဝ ပဒသဒ္ဓာဒိနဉ္စစ အဓိဝစနံ၊ ယထာယောဂံ ပန ယောဇေတဗ္ဗံ။ အာဂန္တုကာကာရာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ တတ္ထ အညာတကန္တိ အညေသံ သန္တကံ။ ဟအနံ ဓောတံ ဥဒကနိဿေကန္တိ ဟအနံ ဓောတာနံ ဥဒကနိဿေကံ။ ဗဟုဝစနဿ ဧကဝစနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “ဟအနံ ဓောတဥဒကနိဿေကန္တိ”တိ ဟဌော၊ ဟအနံ ဓောဝနဥဒကနိဿေကန္တိ အတ္ထော။

၁၈၀. နာနာသံတသကာဒိဝတ္ထုသု - သမာနသံတသကဒိဌိန္တိ “သမာနသံတသကာ ဧတေ”တိ ဒိဌိ။ န ပုစ္ဆန္တိ တိ တေသံ လဒ္ဓိ န ပုစ္ဆန္တိ၊ အပုစ္ဆိတ္တတဝ ဝတ္တပဋိဝတ္တိ ကတုတ ဧကတော ဥဟေသထံ ကရေန္တိ။ နာဘိဝိတရန္တိ တီတိ နာနာသံတသကာဘာဝံ မဒ္ဒိတုံ အဘိဘဝိတုံ န သက္ကေန္တိ၊ တံ ဒိဌိ န နိဿုဇာပေန္တိတိ အတ္ထော။

နဂန္တုပ္ပဂန္တုပ္ပတရကထာ

၁၈၁. သဘိက္ခုကာ အာတသာတိ ယသ္မိ အာတသေ ဥဟေသထကာရကာ ဘိက္ခု အတ္တိ၊ တမ္မဟာ အာတသာ ယံ န သက္ကေတိ တဒဟေဝ အာဂန္တု၊ သော အာတသော ဥဟေသထံ အကတုတ န ဂန္တုဗျော။ အညတူ သဋ္ဌေနာ တိ သဗ္ဗပဟောနကေဟိ ဘိက္ခုဟိ ဝိနာ။ အညတူ အန္တရာယာ တိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တိ ဒသဝိမံ အန္တရာယံ ဝိနာ။ သဗ္ဗန္တိမေန ပန ပရိစ္ဆေဒေန အတ္တစတုတ္ထေန အန္တရာယေ တ သတိ ဂန္တု ဝဋ္ဋတိ။ အနာတသောတိ နဝကမ္မသာလာဒိကော ယောကောစိ ပဒေသော။ ယထာ စ အာတသာဒယော န ဂန္တုဗျာ၊ ဧဝံ သစေ ဝိဟာရေ ဥဟေသထံ ကရေန္တိ၊ ဥဟေသထာဓိဋ္ဌဌာနတ္ထံ သီမာပိ နဒိပိ န ဂန္တုဗျာ။ သစေ ပနေတ္ထ ကောစိ ဘိက္ခု ဟောတိ၊ တဿ သန္တိကံ ဂန္တု ဝဋ္ဋတိ။ ဝိဿဋ္ဌဌာဟေသထာပိ အာတသာ ဂန္တု ဝဋ္ဋတိ၊ ဧဝံ ဂတော အဓိဋ္ဌာတုမ္ပိ လာဘတိ။ အာရညကေနာပိ ဘိက္ခုနာ ဥဟေသထဒိဝ

သေ ကမေ ပိဏ္ဏာယ စရိတွံ အတ္တနော ဝိဟာရမေဝ အာဂန္တိဗ္ဗံ။ သစေ အညံ ဝိဟာရံ ဩက္ကမတိ၊ တတ္ထ ဥဟေသ ထံ ကတွံတဝ အာဂန္တိဗ္ဗံ၊ အကတွံတ န ဝဋ္ဋတိ။

၁၈၂. ယံ ညော သက္ကောမိ အဇ္ဇေဝ ဂန္တု နိယံ ဇာနေယျ အဇ္ဇေဝ တတ္ထ ဂန္တု သက္ကောမိတိ; ဧဝရူပေ အာတသော ဂန္တဗ္ဗော။ တတ္ထ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ဥဟေသထံ ကရောဇ္ဇေနာပိ ဟိ ဣမိနာ နေဝ ဥဟေသထန္တရာယော ကတော ဘဝိဿတိတိ။

ဝဇ္ဇနိယပုဂ္ဂလသန္တသ္မနကထာ

၁၈၃. ဘိက္ခုနိယာ နိသိန္နပရိသာယာ တိအာဒီသု ဟတ္ထဟသုပဂမနမေဝ ပမာဏံ။ အညတူ အဝုဋ္ဌိတာယ ပရိ သာယာတိ ဣဒဉှဟိ ဟရိတသိယဟရိသုဒ္ဓိအနံ နာမ ပရိသာယ ဝုဋ္ဌိတကာလတော ပဋ္ဌာယ န ဝဋ္ဋတိ၊ အဝုဋ္ဌိတာယ ပန ဝဋ္ဋတိ။ တေနာဟ - “အညတူ အဝုဋ္ဌိတာယ ပရိသာယာ”တိ။ တဿ လက္ခဏံ ဘိက္ခုနိဝိဘဂေ ပရိတသိယဆန္ဒအန ဝဏ္ဏနတော ဂဟေတဗ္ဗံ။ အနုဟေသထေတိ စာတုဒ္ဒသိကော စ ပန္နရသိကော စာတိ ဣမေ ဒေဝ ဥဟေသထေ ဌပေတွံတ အညသ္မိံ ဒိဝသေ။ အညတူ သဋ္ဌသာမဂ္ဂိယာ တိ ယာ ကောသမ္ပကဘိက္ခုနံ ဝိယ ဘိန္ဒေ သဋ္ဌေ ပုန သဋ္ဌသာမဂ္ဂိ ကရိယတိ၊ တထာရူပိ သဋ္ဌသာမဂ္ဂိ ဌပေတွံတ ။ တအ စ “သုဏာတု မေ ဘန္တေ သဋ္ဌေ အဇ္ဈုဟေသထော သာမဂ္ဂ ဂီ”တိ ဝတွံတ ကာတဗ္ဗော။ ယေ ပန ကိသ္မိဉ္စိဒေဝ အပ္ပမတ္တကေ ဥဟေသထံ ဌပေတွံတ ပုန သမဂ္ဂ ဟောန္တိ၊ တေဟိ ဥ ဟေသထေယေဝ ကာတဗ္ဗောတိ။

ဥဟေသထက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ဝဿပနာယိကက္ခန္ဓကံ

ဝဿပနာယိကနုဇာနနကထာ

၁၈၄. ဝဿပနာယိကက္ခန္ဓကေ - အညတော တိ အနုညတော အသံဝိဟိတော တ။ တေ ဣမ ဘိက္ခု တိ တေ ဘိက္ခု၊ ဣသဒ္ဓေ နိဟတမတ္တော။ သတ္တတံ အာဟဒေန္တ တိ ဝိနာသံ အာဟဒေန္တ။ သဏ္ဌသာယိဿန္တိ တိ အပ္ပေသ္မုက္ကာ နိဗ္ဗတသံ ဝသိဿန္တိ။ သကုန္တကာ တိ သကုဏာ။ ဝဿာနေ ဝဿံ ဥပဂန္တု တိ ဝဿာန နာမကေ တေမာသေ ဝဿံ ဥပဂန္တုဗ္ဗန္တိ အတ္တော။ ကတိ န ခေ ဝဿပနာယိကာ တိ ကတိ န ခေ ဝဿပဂမနာ နိ။ အပရဇ္ဇဂတာယာ တိ ဧတ္ထ အပရဇ္ဇဂတာယ အဿာတိ အပရဇ္ဇဂတာ၊ တဿာ အပရဇ္ဇဂတာယ၊ အတိက္ကန္တ တာယ အပရသ္မိံ ဒိဝသေတိ အတ္တော။ ဒုတိယနယေပိ မာသော ဂတာယ အဿာတိ မာသဂတာ၊ တဿာ မာသဂတာ ယ၊ အတိက္ကန္တယ မာသေ ပရိပုဏ္ဏေတိ အတ္တော။ တဿာ အာသာဠှဟိပုဏ္ဏမာယ အနန္တရေ ဟဋ္ဌိပဒဒိဝသေ၊ အာ သာဠှဟိပုဏ္ဏမိတော တ အပရာယ ပုဏ္ဏမာယ အနန္တရေ ဟဋ္ဌိပဒဒိဝသေယေဝ ဝိဟာရံ ပဋိဂေါတုတ ဟနိယံ ပရိဘောဇနိ ယံ ဥပဋ္ဌပေတုတ သဗ္ဗံ စေတိယဝန္တနာဒိသာမိစိကမ္ပံ နိဋ္ဌာပေတုတ “ဣမသ္မိံ ဝိဟာရေ ဣမံ တေမာသံ ဝဿံ ဥ ပေမိ”တိ သကံ တ ဒုဝတ္တိက္ခတ္တံ တ တစံ နိစ္ဆာရေတုတ ဝဿံ ဥပဂန္တု။

တစံ နိစ္ဆာရေတုတ ဝဿံ ဥပဂန္တု။

ဝဿာနေစာရိကာပဋိက္ခေဟဒိကထာ

၁၈၅-၆. ယော ပက္ကမေယျာ တိ ဧတ္ထ အနုပေက္ခဂမနေန တ အညတ္ထ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပနေန တ အာပတ္တိ ဝေ ဒိတဗ္ဗာ။ ယော အတိက္ကမေယျာ တိ ဧတ္ထ ဝိဟာရဂဏနာယ အာပတ္တိယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။ သစေ ဟိ တံ ဒိဝသံ ဝိဟာရသတဿ ဥပစာရံ ဩက္ကမိတုတ အတိက္ကမတိ၊ သတံ အာပတ္တိယော။ သစေ ပန ဝိဟာရူပစာရံ အတိက္ကမိ တုတ အညဿ ဝိဟာရဿ ဥပစာရံ အနောက္ကမိတုတဝ နိဝတ္တတိ၊ ဧကေ ဧဝ အာပတ္တိ။ ဧကေနိ အန္တရာယေန ပုရိ မိကံ အနုပဂတေန ပစ္စိမိကာ ဥပဂန္တု။

ဝဿံ ဥက္ကမိတုကာမော တိ ဝဿနာမကံ ပဌမမာသံ ဥက္ကမိတုကာမော၊ သာဝဏမာသံ အကတုတ ပုန အာ သာဠှဟိမာသမေဝ ကတ္တုကာမောတိ အတ္တော။ အာဂမေ ဇုဏ္ဏေဟတိ အာဂမေ မာသေတိ အတ္တော။ အနုဇာနာမိ ဘိ က္ခဝေ ရာဇနံ အနုဝတ္တိတုန္တိ ဧတ္ထ ဝဿုက္ကမုနေ ဘိက္ခုနံ ကာစိ ပရိဟာနိ နာမ နတ္ထိတိ အနုဝတ္တိတု အနု ညာတံ၊ တဿာ အညသ္မိမ္ပ ဓမ္မိကေ ကမ္မေ အနုဝတ္တိတဗ္ဗံ။ အဓမ္မိကေ ပန န ကဿိ အနုဝတ္တိတဗ္ဗံ။

သတ္တာဟကရဏိယာနုဇာနနကထာ

၁၈၇-၈. သတ္တာဟကရဏိယေသု - သတ္တာဟကရဏိယေန ဂန္တု တိ သတ္တာဟဗ္ဗန္တရေ ယံ ကတ္တဗ္ဗံ တံ သတ္တာဟကရဏိယံ၊ တေန သတ္တာဟကရဏိယေန ကရဏဘူတေန ဂန္တု အနုဇာနာမိတိ အတ္တော။ ပဟိတေ ဂန္တု တုန္တိ ဣမေဟိ သတ္တဟိ ဘိက္ခုအာဒိဟိ ဒုတေ ပဟိတေယေဝ ဂန္တု အနုဇာနာမိတိ အတ္တော။ သတ္တာဟံ သန္နိဝတု တော ကာတဗ္ဗောတိ သတ္တာဟေယေဝ သန္နိဝတိတဗ္ဗော၊ အဋ္ဌမော အရုဏော တတ္ထေဝ န ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗောတိ အတ္တော။

ဘိက္ခုနိသဋ္ဌံ ဥဒ္ဓိဿာ တိ ဣတော ပဋ္ဌာယ ဝစ္စကုဋ္ဌိ ဇန္တုဃရံ ဇန္တုဃရသာလာတိ ဣမာနိ တီဏိ ပရိဟိနာ နိ။

၁၈၉. ဥအေသိတာဒိနိ ဥအေသိတသိက္ခာပအဒိသု ဝုတ္တာနေဝ။ ရသဝတီတိ ဘတ္တဂေဟံ ဝုစ္စတိ။ တရေယံ သဉ္စ စရိတ္တသိက္ခာပဒေ ဝုတ္တမေဝ။ ပုရာယံ သုတ္တန္တော ပလုဇ္ဇတိ တိ ယာဝ အယံ သုတ္တန္တော န ပလုဇ္ဇတိ၊ ယာဝ အယံ သုတ္တန္တော န ဝိနသ္မတိ။ အညတရံ တ ပနဿ ကိစ္စံ ဟောတိ ကရဏိယံ တ တိ ဧတေန ပရိသဋ္ဌတံ ယံကိဉ္စိ

ကရုဏီယံ သင်္ဂဟိတံ ဟောတိ။ သဗ္ဗတ္ထံ စ “ဣတ္ထမိ အနဉ္စ အတုံ ဓမ္မဉ္စ သောတုံ ဘိက္ခု ၈ ပဿိတု” နှိ ဣမိ နာဝ ကပ္ပိယဝစနေန ပေသိတေ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ဧတေသံ တ ဝေဝစနေန။ ပေယျာလက္ကမော ပန ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ယထာ “ဥ ဟသကေန သဉ္စ ဥဒ္ဓိဿ ဝိဟာရာဒယော ကာရာပိတာ ဟောန္တိ၊ သမ္မဟုလေ ဘိက္ခု ဥဒ္ဓိဿ၊ ဧကံ ဘိက္ခု ဥဒ္ဓိသု သ၊ ဘိက္ခုနိသဉ္စ ဥဒ္ဓိဿ၊ သမ္မဟုလာ ဘိက္ခုနိယော၊ ဧကံ ဘိက္ခုနိ၊ သမ္မဟုလာ သိက္ခမာနာယော၊ ဧကံ သိက္ခမာနံ၊ သမ္မဟုလေ သာမဏေရေ၊ ဧကံ သာမဏေရံ၊ သမ္မဟုလာ သာမဏေရိယော၊ ဧကံ သာမဏေရိ ဥဒ္ဓိဿ အတ္တနော အတွ ထာယ နိဝေသနံ ကာရာပိတံ ဟောတိ” တိ ဝုတ္တံ; ဧဝမေဝ “ဥဟသိကာယ၊ ဘိက္ခုနာ၊ ဘိက္ခုနိယာ၊ သိက္ခမာနာယ၊ သာမဏေရေန၊ သာမဏေရိယာ သဉ္စ ဥဒ္ဓိဿ” တိ သဗ္ဗံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧတေသု သတ္တပ္ပကာရေသု ကရုဏီယေသု ပ ဟိတေ ဂန္တဗ္ဗံ။

ပဉ္စနိအပ္ပဟိတေပိအနုဇာနနကထာ

၁၉၃. ပဉ္စနိ သတ္တာဟကရုဏီယေနာ တိ ဧတေသံ ဘိက္ခုအာဒိနံ သဟဓမ္မိကာနံ “ဂိလာနဘတ္တံ တ ဂိလာနပဋ္ဌ ဌာကဘတ္တံ တ ဘေသဇ္ဇံ တ ပရိယေသိဿာမိ၊ ပုစ္ဆိဿာမိ တ၊ ဥပဋ္ဌဟိဿာမိ တ” တိ ဧဝမာဒိနာ ပရတော ဝိတု ထာရေတွတ ဒဿိတေန ကာရဏေန အပ္ပဟိတေပိ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ပဂေဝ ပဟိတေ။ ဘိက္ခု ဂိလာနော ဟောတိ၊ အနဘိရတိ ဥပ န္ဓာ ဟောတိ၊ ကုက္ကုစ္စံ ဥပဉ္စံ ဟောတိ၊ ဒိဋ္ဌိဂတံ ဥပဉ္စံ ဟောတိ၊ ဂရဓမ္မံ အဇ္ဈပန္နော ဟောတိ ပရိတသာရဟော၊ မူလာယ ပဋိကဿနာရဟော ဟောတိ၊ မာနတ္တာရဟော၊ အဗ္ဘာနာရဟော၊ သဗ္ဗေ ကမ္မံ ကတ္တုကာမော ဟောတိ၊ ကတံ တ သဗ္ဗေန ကမ္မံ ဟောတိတိ ဧတေဟိ ဒသဟိ ကာရဏေဟိ ဘိက္ခုဿ သန္တိကံ ဂန္တဗ္ဗံ။ ဘိက္ခုနိယာ သန္တိ ကံ နဝဟိ ကာရဏေဟိ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သိက္ခမာနာယ သန္တိကံ ဆဟိ – အာဒိတော စတူဟိ၊ သိက္ခာ ကုပ္ပိတာ ဟောတိ၊ ဥပသမ္ပ ပဇ္ဇိတုကာမာ ဟောတိတိ။ သာမဏေရဿာပိ ဆဟိ – အာဒိတော စတူဟိ၊ ဝဿံ ပုစ္ဆိတုကာမော ဥပသမ္ပဇ္ဇိတုကာ မော ဟောတိတိ။ သာမဏေရိယာ ဥပသမ္ပဒံ အပနေတွတ သိက္ခာပဒံ အတုကာမော ဟောတိတိ ဣမိနာ သဒ္ဓိ ပဉ္စဟိ။ ပရ တော မာတာပိတုနံ အနညာတဌာနေပိ ဧသေဝ နယော။ အန္ဓကဋကထာယံ ပန “ယေ မာတာပိတုနံ ဥပဌာကာ ဉာတကာ တ အညာတကာ တ တေသမ္ပိ အပ္ပဟိတေ ဂန္တု ဝဋ္ဋတိ” တိ ဝုတ္တံ၊ တံ နေဝ အဋ္ဌကထာယံ၊ န ဟဋ္ဌိယာ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ န ဂဟေတဗ္ဗံ။

ပဟိတေယေဝအနုဇာနနကထာ

၁၉၄. ဘိက္ခုဂတိကောတိ ဧကသ္မိ ဝိဟာရေ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိ ဝသနကပရိသော။ ဥဒ္ဓိယတိ တိ ပလုဇ္ဇတိ။ ဘဏ္ဍံ ဆေအပိတန္တိ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရဘဏ္ဍံ ဆေအပိတံ။ အာဝဟာပေယျ နှိ အာဟရာပေယျ။ ဒဇ္ဇာဟ နှိ ဒဇ္ဇေ အဟံ။ သ ည္ဈကရုဏီယေနာတိ ဧတ္ထ ယံကိဉ္စိ ဥပဟေသထာကရာဒိသု သေနာသနေသု စေတိယဆတ္တဝေဒိကာဒိသု တ ကတ္တဗ္ဗ ဗံ၊ အန္တမသော ဘိက္ခုနော ပုဂ္ဂလိကသေနာသနမ္ပိ၊ သဗ္ဗံ သညကရုဏီယမေဝ။ တသ္မာ တဿ နိပ္ပာဒနတ္ထံ ဒဗ္ဗ သမ္ဘာရာဒိနိ တ အာဟရိတုံ ဝမုကီပုဘုတိနံ ဘတ္တဝေတနာဒိနိ တ အပေတုံ ဂန္တဗ္ဗံ။

အယံ ပနေတ္ထ ဟဋ္ဌိမုတ္တကရတ္တိစ္ဆေဒဝိနိစ္ဆယော – ဓမ္မသဝနတ္တာယ အနိမန္တိတေန ဂန္တု န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ဧကသ္မိ မဟာတသေ ပဌမံယေဝ ကတိကာ ကတာ ဟောတိ – “အသုကဒိဝသံ နာမ သန္တိပတိတဗ္ဗ” နှိ၊ နိမန္တိတော ယေဝ နာမ ဟောတိ၊ ဂန္တု ဝဋ္ဋတိ။ “ဘဏ္ဍကံ ဓောဝိဿာမိ” တိ ဂန္တု န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန အာစရိယုပဇ္ဈာယာ ပဟိ တန္တိ၊ ဝဋ္ဋတိ။ နာတိဒူရေ ဝိဟာရော ဟောတိ၊ တတ္ထ ဂန္တု အဇ္ဇေဝ အာဂမိဿာမိတိ သမ္မာပုဏိတုံ န သက္ကော တိ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆာဒိနံ အတ္တာယပိ ဂန္တု န ဝဋ္ဋတိ။ “အာစရိယံ ပဿိဿာမိ” တိ ပန ဂန္တု လဘာတိ။ သစေ ပန နံ အာစရိယော “အဇ္ဇ မာ ဂစ္ဆာ” တိ ဝဒတိ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ဥပဌာကကုလံ တ ဉာတိကုလံ တ ဒဿနာယ ဂန္တု န လဘ တိတိ။

အန္တရာယေအနာပတ္တိဝဿုစ္ဆေဒကထာ

၂၀၁. ယေန ကမော တေန ဂန္တု နှိအာဒိသု သစေ ကမော အဝိဒူရံ ဂတော ဟောတိ၊ တတ္ထ ပိဏ္ဏာယ စရိတွတ ဝိဟာရမေဝ အာဂန္တု ဝသိတဗ္ဗံ။ သစေ ဒူရံ ဂတော၊ သတ္တာဟတရေန အရုဏော ဥဌာပေတဗ္ဗော။ န သက္ကာ စေ ဟောတိ၊ တေတွေဝ သဘာဂဌာနေ ဝသိတဗ္ဗံ။ သစေ မနုဿာ ယထာပဝတ္တာနိ သလာကဘတ္တာဒိနိ ဒေန္တိ၊ “န မယံ

တသို့ ဝိဟာရေ ဝသိမ္မဟာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗ။ “မယံ ဝိဟာရသ္မ တ ဟသာဒသ္မ တ န ဒေမ၊ တုမ္မဟာကံ ဒေမ၊ ယတ္ထ ကတ္ထစိ ဝသိတွတ ဘုဉ္ဇေတ”တိ ဝုတ္တေ ပန ယထာသုခံ ဘုဉ္ဇေတဗ္ဗံ၊ တေသံယေဝ တံ ဟပုဏ္ဏာတိ။ “တုမ္မဟာကံ ဝသန ဌာနေ ဟပုဏ္ဏာပေတွတ ဘုဉ္ဇေတ”တိ ဝုတ္တေ ပန ယတ္ထ ဝသန္တိ၊ တတ္ထ နေတွတ ဝဿဂ္ဂေန ဟပုဏ္ဏာပေတွတ ဘုဉ္ဇေတဗ္ဗံ။

သစေ ပတရိတကာလေ ဝဿာတသိကံ ဒေန္တိ၊ ယဒိ သတ္တာဟတရေန အရုဏံ ဥဋ္ဌာပယိသု၊ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဆိန္န ဝဿေဟိ ပန “န မယံ တတ္ထ ဝသိမ္မဟ၊ ဆိန္နဝဿာ မယ”န္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ယဒိ “ယေသံ အမ္မဟာကံ သေနာသနံ ဟပိ တံ၊ တေ ဂဏ္ဍဟန္တု”တိ ဝဒန္တိ၊ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ယံ ပန ဝိဟာရေ ဥပနိက္ခိတ္တကံ မာ ဝိနသ္မိတိ ဣဓ အာဟဋ္ဌံ စိဝရာဒိဝေ ဘဋိယဘဏ္ဍံ၊ တံ တတ္ထေဝ ဂန္တတ အပလောကေတွတ ဘာဇေတဗ္ဗံ။ “ဣတော အယ္ဿာနံ စတ္တာရော ပစ္စယေ ဒေထာ”တိ ကပ္ပိယကာရကာနံ ဒိန္နေ ခေတ္တဝတ္ထုအာဒိကေ တတုပ္ပာဒေပိ ဧသေဝ နယော။ သဿိကဉ္စဟိ ဝေဘဋိယဘ ဏ္ဍံ အန္တောဝိဟာရေ တ ဗဟိသီမာယ တ ဟောတု၊ ဗဟိသီမာယ ဌိတာနံ အပလောကေတွတ ဘာဇေတု န ဝဇ္ဇတိ။ ဥဘ ယတ္ထ ဌိတမ္ပိ ပန အန္တောသီမာယ ဌိတာနံ အပလောကေတွတ ဘာဇေတု ဝဇ္ဇတိယေဝ။

သဋ္ဌဘေဒအနာပတ္တိဝဿုစ္စေဒကထာ

၂၀၂. သဋ္ဌေ ဘိန္နော တိ ဧတ္ထ ဘိန္နေ သဋ္ဌေ ဂန္တတ ကရဏီယံ နတ္ထိ၊ ယော ပန “ဘိဇ္ဇိဿတီ”တိ အာသ ဌိတော၊ တံ သန္ဓာယ “ဘိန္နော”တိ ဝုတ္တံ။ သမ္မဟုလာဟိ ဘိက္ခုနီဟိ သဋ္ဌေ ဘိန္နော တိ ဧတ္ထ န ဘိက္ခုနီဟိ သ ဋ္ဌေ ဘိန္နောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဝုတ္တဉ္စဟတံ “န ခော ဥဟလိ ဘိက္ခုနီ သဋ္ဌံ ဘိန္နတီ”တိ။ ဧတာ ပန နိဿာယ အနုဗ လံ ကတွတ ယံ သဋ္ဌံ “ဘိက္ခု ဘိန္နေယျ”န္တိ အာသတ္တ ဟောတိ၊ တံ သန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။

ဝဇာဒိသုဝဿုပဂမနကထာ

၂၀၃. ဝဇာတိ ကေဟလကာနံ နိတသဋ္ဌာနံ။ ယေန ဝဇာတိ ဧတ္ထ ဝဇေန သဒ္ဓိံ ဂတသ္မ ဝဿုစ္စေဒ အနာပတ္တ တိ။

ဥပကဋ္ဌာယာ တိ အာသန္ဓာယ။ သတ္ထေ ဝဿံ ဥပဂန္တု နိတ္တိ ဝဿုပနာယိကဒိဝေသေ တေန ဘိက္ခုနာ ဥ ဟသကာ ဝတ္တဗ္ဗာ “ကုဋိကာ လဒ္ဓံ ဝဇ္ဇတီ”တိ။ သစေ ကရိတွတ ဒေန္တိ၊ တတ္ထ ပဝိသိတွတ “ဣဓ ဝဿံ ဥ ပေမိ”တိ တိက္ခတ္တံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ နော စေ ဒေန္တိ၊ သာလာသဋ္ဌေပေန ဌိတသကဋ္ဌသ္မ ဟေဋ္ဌာ ဥပဂန္တုဗ္ဗံ။ တမ္ပိ အ လဘန္တေန အာလယော ကာတဗ္ဗော။ သတ္ထေ ပန ဝဿံ ဥပဂန္တု န ဝဇ္ဇတိ။ အာလယော နာမ “ဣဓ ဝဿံ ဝသိသု သာမိ”တိ စိတ္တုပ္ပာဒမတ္တံ။ သစေ မဂ္ဂပ္ပဋိပန္နေယေဝ သတ္ထေ ပတရဏဒိဝေသော ဟောတိ၊ တတ္ထေဝ ပတရေတဗ္ဗ ဗံ။ အထ သတ္ထော အန္တောဝဿေယေဝ ဘိက္ခုနာ ပတ္တိတဋ္ဌာနံ ပတွတ အတိက္ကမတိ၊ ပတ္တိတဋ္ဌာနေ ဝသိတွတ တတ္ထ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ပတရေတဗ္ဗံ။ အထာပိ သတ္ထော အန္တောဝဿေယေဝ အန္တရာ ဧကသ္မိံ ကမေ တိဋ္ဌတိ တ ဝိပ္ပကိရတိ တ၊ တသ္မိယေဝ ကမေ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ဝသိတွတ ပတရေတဗ္ဗံ၊ အပတရေတွတ တတော ပရံ ဂန္တံ န ဝ ဇ္ဇတိ။

နာတယံ ဝဿံ ဥပဂစ္ဆန္တေနာပိ ကုဋိယံယေဝ ဥပဂန္တုဗ္ဗံ။ ပရိယေသိတွတ အလဘန္တေန အာလယော ကာတဗ္ဗ ဗော။ သစေ အန္တောတေမာသံ နာတ သမုဒ္ဒေယေဝ ဟောတိ၊ တတ္ထေဝ ပတရေတဗ္ဗံ။ အထ နာတ ကူလံ လဘတိ၊ အ ယဉ္စ ပရတော ဂန္တုကာမော ဟောတိ၊ ဂန္တု န ဝဇ္ဇတိ။ နာတယ လဒ္ဓကမေယေဝ ဝသိတွတ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ပတရေတ ဗ္ဗံ။ သစေပိ နာတ အနုတိရမေဝ အဉ္စတ္ထ ဂစ္ဆတိ၊ ဘိက္ခု စ ပဌမံ လဒ္ဓကမေယေဝ ဝသိတွကာမော၊ နာတ ဂစ္ဆတု ဘိက္ခုနာ တတ္ထေဝ ဝသိတွတ ဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ပတရေတဗ္ဗံ ။

ဣတိ ဝဇေ သတ္ထေ နာတယန္တိ တိသု ဌာနေသု နတ္ထိ ဝဿုစ္စေဒ အာပတ္တိ၊ ပတရေတုဉ္စ လဘတိ။ ပရိမေသု ပန “တဋ္ဌေဟိ ဥဗ္ဗာဋ္ဌဟာ ဟောန္တိ”တိအာဒိသု သဋ္ဌဘေဒပရိယန္တေသု ဝတ္ထုသု ကေဝလံ အနာပတ္တိ ဟောတိ၊ ပ တရေတု ပန န လဘတိ။

၂၀၄. န ဘိက္ခုဝေ ရုက္ခသုသိရေ တိ ဧတ္ထ သုဒ္ဓေ ရုက္ခသုသိရေယေဝ န ဝဇ္ဇတိ; မဟန္တဿ ပန ရုက္ခသုသိရသု သ အန္တော ပဒရစ္ဆဒနံ ကုဋိကံ ကတုတ ပဝိသနဒ္ဒတရံ ယောဇေတုတ ဥပဂန္တံ ဝဇ္ဇတိ။ ရုက္ခံ ဆိန္ဒိတုတ ဆဏုကမတု ထကေ ပဒရစ္ဆဒနံ ကုဋိကံ ကတုတပိ ဝဇ္ဇတိယေဝ။ ရုက္ခဝိဋ္ဌဘိယာတိ ဧတ္တာပိ သုဒ္ဓေ ဝိဋ္ဌပမတ္တေ န ဝဇ္ဇတိ။ မဟာဝိ ဋ္ဌပေ ပန အဇ္ဈကံ ဗန္ဓိတုတ တတ္ထ ပဒရစ္ဆဒနံ ကုဋိကံ ကတုတ ဥပဂန္တံ။ အသေနာသနိကေနာတိ ယဿ ပဉ္စန္ဒံ ဆဒနာနံ အညတရေန ဆန္ဒံ ယောဇိတဒ္ဒတရဗန္ဓနံ သေနာသနံ နတ္ထိ၊ တေန န ဥပဂန္တံ။ န ဘိက္ခုဝေ ဆဝကုဋိကာယ နှံ တိ ဆဝကုဋိကာ နာမ ဋ္ဌဋ္ဌိတမဇ္ဇာဒိဘောအ ကုဋိ၊ တတ္ထ ဥပဂန္တံ န ဝဇ္ဇတိ။ သုသာနေ ပန အညံ ကုဋိကံ ကတုတ ဥပဂန္တံ ဝဇ္ဇတိ။ န ဘိက္ခုဝေ ဆတ္တေ တိ ဧတ္တာပိ စတုသု ထမ္ဘေသု ဆတ္တံ ဌပေတုတ အာဝရဏံ ကတုတ ဒ္ဒတရံ ယော ဇေတုတ ဥပဂန္တံ ဝဇ္ဇတိ၊ ဆတ္တကုဋိကာ နာမေသာ ဟောတိ။ စာဋ္ဌိယာတိ ဧတ္တာပိ မဟန္တေန ကပလ္လေန ဆတ္တေ ဝုတ္တနယေန ကုဋိ ကတုတ ဥပဂန္တံ ဝဇ္ဇတိ။

အဓမ္မိကကတိကာဒိကထာ

၂၀၅. ဧဝရူဟ ကတိကာတိ ဧတ္ထ အညာပိ ယာ ဤဒိသိ အဓမ္မိကာ ကတိကာ ဟောတိ၊ သာ န ကာတဗ္ဗာတိ အတု ထော။ တဿာ လက္ခဏံ မဟာဝိဘဋေ ဝုတ္တံ။

၂၀၇-၈. ပဋိဿဝေ စ အာပတ္တိ ဒုက္ခဋ္ဌဿာ တိ ဧတ္ထ န ကေဝလံ “ဣမံ တေမာသံ ဣဓ ဝဿိ ဝသထာ”တိ ဧတေဿဝ ပဋိဿဝေ အာပတ္တိ၊ “ဣမံ တေမာသံ ဘိက္ခု ဂဏ္ဍဟထ၊ ဥဘောပိ မယံ ဣဓ ဝဿိ ဝသိဿာမ၊ ဧက တော ဥဒ္ဒိသာပေဿာမာ”တိ ဧဝမာဒိနာပိ တဿ တဿ ပဋိဿဝေ ဒုက္ခဋ္ဌံ။ တဉ္စ ခော ပဌမံ သုဒ္ဓစိတ္တဿ ပ ဣတ္ထ ဝိသံတဒနပစ္စယာ၊ ပဌမမ္ပိ အသုဒ္ဓစိတ္တဿ ပန ပဋိဿဝေ ဟစိတ္တိယံ၊ ဝိသံတဒနေ ဒုက္ခဋ္ဌန္တိ ဟစိတ္တိ ယေန သဒ္ဓိ ဒုက္ခဋ္ဌံ ယုဇ္ဇတိ။

သော တဒဟေဝ အကရဏီယောတိအာဒိသု သစေ ဝဿိ အနုပဂန္တတ တ ပက္ကမတိ၊ ဥပဂန္တတ တ သတ္တာ ဟံ ဗဟိဒ္ဓာ ဝီတိနာမေတိ၊ ပုရိမိကာ စ န ပညာယတိ၊ ပဋိဿဝေ စ အာပတ္တိ။ ဝဿိ ဥပဂန္တတ ပန အရဏံ အနုဋ္ဌာ ပေတုတ တဒဟေဝ သတ္တာဟကရဏီယေန ပက္ကမန္တဿာပိ အန္တောသတ္တာဟေ နိဝတ္တန္တဿ အနာပတု တိ၊ ကော ပန တဒေ ဒ္ဒဝီဟတိဟံ ဝသိတုတ အန္တောသတ္တာဟေ နိဝတ္တန္တဿ။ ဒ္ဒဝီဟတိဟံ ဝသိတုတတိ ဧတ္တာ ပိ နိရပေက္ခေနေဝ ဥပစာရာတိက္ကမေ ဝဿိစ္စေဒေ ဝေဒိတဗ္ဗော။ သစေ ဣဓ ဝသိဿာမိတိ အာလယော အတ္တိ၊ အသတိယာ ပန ဝဿိ န ဥပေတိ၊ ဂဟိတသေနာသနံ သုဂ္ဂဟိတံ၊ ဆိန္ဒဝဿော န ဟောတိ၊ ပတရေတုံ လဘာတိယေဝ။

သတ္တာဟံ အနာဂတာယ ပတရဏာယာ တိ ဧတ္ထ နဝမိတော ပဋ္ဌာယ ဂန္တံ ဝဇ္ဇတိ၊ အာဂစ္ဆတု တ မာ တ၊ အနာပတ္တိ။ သေသံ ဥတ္တာနမေတတိ။

ဝဿုပနာယိကက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ပတရဏာက္ခန္ဓကံ

အမာသုကဝိဟာရကထာ

၂၀၉. ပတရဏာက္ခန္ဓကေ - နေဝ အာလပေယျာမ န သလ္လပေယျာမာ တိ ဧတ္ထ အာလာဟေ နာမ ပဌမဝစနံ; သလ္လာဟေ ပစ္စိမဝစနံ။ ဟတ္ထဝိလဋ္ဌကေနာ တိ ဟတ္ထဂ္ဂေပကေန။ ပသုသံတသန္တိ ပသုနံ ဝိယ သံတသံ။ ပသ တေပိ ဟိ အတ္တနော ဥပ္ပန္နံ သုခဒုက္ခံ အညမညသ္မ န အာရောစေန္တိ၊ ပဋိသန္တာရံ န ကရေန္တိ၊ တထာ ဧတေပိ န အ ကံသု; တသ္မာ နေသံ သံတသော “ပသုသံတသော”တိ ဝုစ္စတိ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ န ဘိက္ခဝေ မူဂဗ္ဗတံ တိတ္ထိ ယသမာအနန္တိ “ဣမံ တေမာသံ န ကထေတဗ္ဗ”န္တိ ဧဝရူပံ ဝတသမာအနံ န ကာတဗ္ဗံ; အဓမ္မကတိကာ ဟေသာ။ အည မညာနုလောမတာတိ အညမညံ ဝတ္တံ၊ အနုလောမတာတေ။ “ဝဒန္တံ မံ အာယသ္မန္တေ”တိ ဟိ ဝဒန္တံ သက္ကာ ဟော တိ ကိဉ္စိ ဝတ္တံ; န ဣတရံ။ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနတာ ဝိနယပုရေက္ခာရတာ တိ အာပတ္တိဟိ ဝုဋ္ဌာနတာတေ ဝိနယံ ပုရ တော ကတွတ စရဏာဘာတေ။ “ဝဒန္တံ မံ အာယသ္မန္တေ”တိ ဟိ ဧဝံ ဝဒန္တေ အာပတ္တိဟိ ဝုဋ္ဌဟိသ္မတိ၊ ဝိနယဉှ စ ပုရက္ခတွတ ဝိဟရိသ္မတိတိ ဝုစ္စတိ။

၂၁၀. သုဏာတု မေ ဘန္တေ သဗ္ဗေ အဇ္ဇ ပတရဏာ၊ ယဒိ သဗ္ဗသ္မ ပတ္တကလ္လံ၊ သဗ္ဗေ ပတရေယှ ယာတိ အယံ သဗ္ဗသုက္ခဟိကာ နာမ ဥတ္တိ; ဧဝဉ္စဟိ ဝုတ္တေ တေတစိကံ ဒွေဝတစိကံ ဧကတစိကဉ္စ ပတရေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သမာနဝသ္မိကံ န ဝဋ္ဋတိ။ “တေတစိကံ ပတရေယှာ”တိ ဝုတ္တေ ပန တေတစိကမေဝ ဝဋ္ဋတိ၊ အညံ န ဝဋ္ဋတိ။ “ဒွ ဝေတစိကံ ပတရေယှာ”တိ ဝုတ္တေ ဒွေဝတစိကဉ္စ တေတစိကဉ္စ ဝဋ္ဋတိ၊ ဧကတစိကဉ္စ သမာနဝသ္မိကဉ္စ န ဝဋ္ဋ တိ။ “ဧကတစိကံ ပတရေယှာ”တိ ဝုတ္တေ ပန ဧကတစိက-ဒွေဝတစိက-တေတစိကာနိ ဝဋ္ဋန္တိ၊ သမာနဝသ္မိကမေဝ န ဝဋ္ဋတိ။ “သမာနဝသ္မိက”န္တိ ဝုတ္တေ သဗ္ဗံ ဝဋ္ဋတိ။

၂၁၁. အတ္တန္တိ တိ နိသိန္နာဝ ဟောန္တိ၊ န ဥဠဟန္တိ။ တဒမန္တရာ တိ တဒန္တရာ; တာဝတကံ ကာလန္တိ အတွ ထော။

ပတရဏာဘေဒကထာ

၂၁၂. စာတုဒ္ဒသိကာ စ ပန္နရသိကာ စာ တိ ဧတ္ထ စာတုဒ္ဒသိကာယ “အဇ္ဇ ပတရဏာ စာတုဒ္ဒသိ”တိ ဧဝံ ပုဗ္ဗကိစ္စ စံ ကာတဗ္ဗံ၊ ပန္နရသိကာယ “အဇ္ဇ ပတရဏာ ပန္နရသိ”တိ။

ပတရဏကမ္မေသု သစေ ဧကသ္မိ ဝိဟာရေ ပဉ္စသု ဘိက္ခုသု ဝသန္တေသု ဧကသ္မ ပတရဏံ အာဟရိတွတ စတွ တာရော ဂဏဉ္စတ္တိ ဌပေတွတ ပတရေန္တိ၊ စတူသု တီသု တ ဝသန္တေသု ဧကသ္မ ပတရဏံ အာဟရိတွတ တယော တ ဒွေဝ တ သဉ္စတ္တိ ဌပေတွတ ပတရေန္တိ၊ သဗ္ဗမေတံ အဓမ္မေနဝဂ္ဂံ ပတရဏကမ္မံ။

သစေ ပန သဗ္ဗေပိ ပဉ္စ ဇနာ ဧကတော သန္နိပတိတွတ ဂဏဉ္စတ္တိ ဌပေတွတ ပတရေန္တိ၊ စတ္တာရော တယော တ ဒွေဝ တ ဝသန္တ ဧကတော သန္နိပတိတွတ သဉ္စတ္တိ ဌပေတွတ ပတရေန္တိ၊ သဗ္ဗမေတံ အဓမ္မေနသမဂ္ဂံ ပတရဏက မ္မံ။

သစေ ပဉ္စသု ဇနေသု ဧကသ္မ ပတရဏံ အာဟရိတွတ စတ္တာရော သဉ္စတ္တိ ဌပေတွတ ပတရေန္တိ၊ စတူသု တီသု တ ဧကသ္မ ပတရဏံ အာဟရိတွတ တယော တ ဒွေဝ တ ဂဏဉ္စတ္တိ ဌပေတွတ ပတရေန္တိ၊ သဗ္ဗမေတံ ဓမ္မေနဝ ဂ္ဂံ ပတရဏကမ္မံ ။

သစေ ပန သဗ္ဗေပိ ပဉ္စ ဇနာ ဧကတော သန္နိပတိတွတ သဉ္စတ္တိ ဌပေတွတ ပတရေန္တိ၊ စတ္တာရော တ တယော တ ဧကတော သန္နိပတိတွတ ဂဏဉ္စတ္တိ ဌပေတွတ ပတရေန္တိ၊ ဒွေဝ အညမညံ ပတရေန္တိ၊ ဧကတော ဝသန္တ တော အဓိဋ္ဌာနပတရဏံ ကရေတိ၊ သဗ္ဗမေတံ ဓမ္မေနသမဂ္ဂံ နာမ ပတရဏကမ္မန္တိ။

ပတရုဏာအနာနဇာနကထာ

၂၁၃. ဒိန္နာ ဟောတိ ပတရုဏာ တိ ဧတ္ထ ဧဝံ ဒိန္နာယ ပတရုဏာယ ပတရုဏာဟာရဏေန သဋ္ဌိ ဥပသဏ္ဌမိတွတ ဧဝံ ပတရေတဗ္ဗံ - “တိဿော ဘန္တေ ဘိက္ခု သဋ္ဌိ ပတရေတိ ဒိဋ္ဌေန တ သုတေန တ ပရိသက္ကယ တ၊ ဝဒတု တံ ဘန္တေ သဿော အနုကမ္ပံ ဥဟာအယ၊ ပဿန္တော ပဋိကရိဿတိ။ ဒုတိယမ္ပိ။ ပေ။ တတိယမ္ပိ ဘန္တေ တိဿော ဘိက္ခု သဋ္ဌိ ပတရေတိ။ ပေ။ ပဋိကရိဿတိ”တိ ။ သစေ ပန ဝုပ္ပတရော ဟောတိ၊ “အာယသ္မာ ဘန္တေ တိသ္မ သော”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ; ဧဝဉ္စဟိ တေန တဿတ္ထာယ ပတရိတံ ဟောတိတိ။

ပတရုဏံ ဒေန္တေန ဆန္ဒမ္ပိ အတု နှိ ဧတ္ထ ဆန္ဒအနံ ဥဟေသထက္ခန္ဓကေ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣ ဓာပိ စ ဆန္ဒအနံ အဝသေသကမ္မတ္တယ။ တသ္မာ သစေ ပတရုဏံ ဒေန္တေန ဆန္ဒံ ဒေတိ၊ ဝုတ္တနယေန အာဟဋ္ဌာယ ပတရုဏာယ တေန စ ဘိက္ခုနာ သဋ္ဌေန စ ပတရိတမေဝ ဟောတိ။ အထ ပတရုဏမေဝ ဒေတိ၊ န ဆန္ဒံ၊ တဿ စ ပတရုဏာယ အာရောစိတာယ သဋ္ဌေန စ ပတရိတေ သဗ္ဗေသံ သုပ္ပတရိတံ ဟောတိ၊ အညံ ပန ကမ္ပံ ကုပ္ပတိ။ သစေ ဆန္ဒ မေဝ ဒေတိ န ပတရုဏံ၊ သဋ္ဌဿ ပတရုဏာ စ သေသကမ္မာနိ စ န ကုပ္ပန္တိ၊ တေန ပန ဘိက္ခုနာ အပ္ပတရိတံ ဟော တိ။ ပတရုဏဒိဝသေ ပန ဗဟိသီမာယံ ပတရုဏံ အဓိဋ္ဌဟိတွတ အာဂတေနပိ ဆန္တော အတဗ္ဗော၊ တေန သဋ္ဌဿ ပတ ရုဏကမ္ပံ န ကုပ္ပတိ။

၂၁၈. အဇ္ဇ မေ ပတရုဏာ တိ ဧတ္ထ သစေ စာတုဒ္ဒသိကာ ဟောတိ၊ “အဇ္ဇ မေ ပတရုဏာ စာတုဒ္ဒသိ”တိ သစေ ပန္နရသိကာ “အဇ္ဇ မေ ပတရုဏာ ပန္နရသိ”တိ ဧဝံ အဓိဋ္ဌတဗ္ဗံ။

၂၁၉. တဒဟုပတရုဏာယ အာပတ္တိ နှိအာဒိ ဝုတ္တနယမေဝ။

အနာပတ္တိပန္နရသကာဒိကထာ

၂၂၂. ပုန ပတရေတဗ္ဗံ နှိ ပုန ပုဗ္ဗကိစ္စံ ကတွတ ဉတ္တိံ ဌပေတွတ သဋ္ဌတ္ထေရတော ပဗ္ဗာယ ပတရေတဗ္ဗံ။ သေသံ ဥဟေသထက္ခန္ဓကဝဏ္ဏာနာယံ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၂၂၈. အာဂန္တုကေဟိ အာတသိကာနံ အနုဝတ္တိတဗ္ဗံ နှိ “အဇ္ဇ ပတရုဏာ စာတုဒ္ဒသိ”တိ ဧတဒေဝ ပုဗ္ဗကိစ္စံ ကာတဗ္ဗံ။ ပန္နရသိကာတရေပိ ဧသေဝ နယော။ အာတသိကေဟိ နိဿိမံ ဂန္တတ္တ ပတရေတဗ္ဗံ နှိ အဿာဝသာနေ အယံ ဟဋ္ဌိမုတ္တကဝိနိစ္ဆယော - သစေ ပုရိမိကာယ ပဉ္စ ဘိက္ခု ဝဿံ ဥပဂတာ၊ ပစ္ဆိမိကာယပိ ပဉ္စ၊ ပုရိမေဟိ ဉတ္တိံ ဌ ပေတွတ ပတရိတေ ပစ္ဆိမေဟိ တေသံ သန္တိကေ ဟရိသုဒ္ဓိဥဟေသထော ကာတဗ္ဗော၊ န ဧကသ္မိံ ဥဟေသထဂေ ၃ ဝေ ဉတ္တိယော ဌပေတဗ္ဗာ။ သစေပိ ပစ္ဆိမိကာယ ဥပဂတာ စတ္တာရော တယော ဒေဝ ဧကော တ ဟောတိ၊ ဧသေဝ န ယော။ အထ ပုရိမိကာယ စတ္တာရော ပစ္ဆိမိကာယပိ စတ္တာရော တယော ဒေဝ ဧကော တ ဧသေဝ နယော။ အထပိ ပုရိ မိကာယ တယော၊ ပစ္ဆိမိကာယပိ တယော ဒေဝ တ၊ ဧသေဝ နယော။ ဣဒဉ္စေဟတ္ထ လက္ခဏံ - သစေ ပုရိမိကာယ ဥပဂ တေဟိ ပစ္ဆိမိကာယ ဥပဂတာ ထောကတရာ စေဝ ဟောန္တိ သမသမာ စ၊ သဋ္ဌပတရုဏာယ ဂဏံ ပူရေန္တိ၊ သဋ္ဌပတ ရုဏာဝသေန ဉတ္တိံ ဌပေတဗ္ဗာတိ။

သစေ ပန ပုရိမိကာယ တယော၊ ပစ္ဆိမိကာယ ဧကော ဟောတိ၊ တေန သဒ္ဓိံ တေ စတ္တာရော ဟောန္တိ၊ စတုန္တံ သ ဌဉတ္တိံ ဌပေတွတ ပတရေတံ န ဝဋ္ဋတိ။ ဂဏဉတ္တိယာ ပန သော ဂဏပူရဏော ဟောတိ၊ တသ္မာ ဂဏဝသေန ဉတ္တိံ ဌပေတွတ ပုရိမေဟိ ပတရေတဗ္ဗံ။ ဣတရေန တေသံ သန္တိကေ ဟရိသုဒ္ဓိဥဟေသထော ကာတဗ္ဗော။ သစေ ပုရိမိ ကာယ ဒေဝ ပစ္ဆိမိကာယ ဒေဝ တ ဧကော တ ဟောတိ၊ ဧသေဝ နယော။ သစေ ပုရိမိကာယ ဧကော၊ ပစ္ဆိမိကာယပိ ဧ ကော ဟောတိ၊ ဧကေန ဧကဿ သန္တိကေ ပတရေတဗ္ဗံ၊ ဧကေန ဟရိသုဒ္ဓိဥဟေသထော ကာတဗ္ဗော။ သစေ ပန ပုရိ မဝဿုပဂတေဟိ ပစ္ဆိမဝဿုပဂတာ ဧကေနပိ အဓိကတရာ ဟောန္တိ၊ ပဌမံ ဟတိမောက္ခံ ဉဒ္ဓိသိတွတ ပစ္ဆာ ထောက တရေဟိ တေသံ သန္တိကေ ပတရေတဗ္ဗံ။

ကတ္တိကစာတုမာသိနိယာ ပတရဏာယ ပန သစေ ပဌမံ ဝဿူပဂတေဟိ မဟာပတရဏာယ ပတရိတေဟိ ပစ္ဆာ ဥ ပဂတာ အဓိကတရာ တ သမသမာ တ ဟောန္တိ၊ ပတရဏာဉတ္တိံ ဌပေတွတ ပတရေတဗ္ဗံ။ တေဟိ ပတရိတေ ပစ္ဆာ ဣ တရေဟိ ဟရိသုဒ္ဓိဉ္စဟေသထော ကာတဗ္ဗော။ အထ မဟာပတရဏာယ ပတရိတာ ဗဟူ ဘိက္ခု ဟောန္တိ၊ ပစ္ဆိမဝဿူပဂ တာ ထောကတရာ တ ဧကော တ၊ ဟတိမောက္ခေ ဉဒိဋ္ဌေ ပစ္ဆာ တေသံ သန္တိကေ တေန ပတရေတဗ္ဗံ။

၂၃၃. န စ ဘိက္ခဝေ အပ္ပတရဏာယ ပတရေတဗ္ဗံ၊ အညတူ သဋ္ဌသာမဂ္ဂိယာ တိ ဧတ္ထ ကောသမ္မကသာမ ဂ္ဂိသဒိသာဝ သာမဂ္ဂိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ “အဇ္ဇ ပတရဏာ သာမဂ္ဂိ”တိ ဧဝဉ္စေတ္ထ ပုဗ္ဗကိစ္စံ ကာတဗ္ဗံ။ ယေ ပန ကိသ္ဓိဉ္စ စိဒေဝ အပ္ပမတ္တကေ ပတရဏံ ဌပေတွတ သမဂ္ဂ ဟောန္တိ၊ တေဟိ ပတရဏာယမေဝ ပတရဏာ ကာတဗ္ဗာ။ သာမဂ္ဂိပ တရဏံ ကရောန္တေဟိ စ ပဌမပတရဏံ ဌပေတွတ ဟဋ္ဌိပဒတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ကတ္တိကစာတုမာသိနိ ပုဏ္ဏမာ၊ ဧတွ ထန္တရေ ကာတဗ္ဗာ၊ တတော ပစ္ဆာ တ ပုရေ တ န ဝဋ္ဋတိ။

ဒေဝတစိကာဒိပတရဏာကထာ

၂၃၄. ဒေဝတစိကံ ပတရေတုန္တိ ဧတ္ထ ဉတ္တိံ ဌပေန္တေနပိ “ယဒိ သဋ္ဌဿ ပတ္တကလ္လံ သဠော ဒေဝ တစိကံ ပတရေယျာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဧကတစိကေ “ဧကတစိကံ ပတရေယျာ”တိ၊ သမာနဝဿိကေပိ “သမာနဝဿိ ကံ ပတရေယျာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဧတ္ထ စ ဗဟူပိ သမာနဝဿာ ဧကတော ပတရေတု လဘန္တိ။

ပတရဏာဌပနကထာ

၂၃၆. ဘာသိတာယ လပိတာယ အပရိယောသိတာယာတိ ဧတ္ထ သဗ္ဗသဋ္ဌာဟိကဉ္စ ပုဂ္ဂလိကဉ္စာတိ ဒုဝိဓံ ပတရ ဏာဌပနံ။ တတ္ထ သဗ္ဗသဋ္ဌာဟိကေ “သုဏာတု မေ ဘန္တေ သဠောပေ။ သဠော တေတစိကံ ပတရေ” ဣတိ သု ကာရတော ယာဝ ရေကာရော၊ တာဝ ဘာသိတာ လပိတာ အပရိယောသိတာဝ ဟောတိ ပတရဏာ။ ဧတ္တန္တရေ ဧကပဒေ ပိ ဌပေန္တေန ဌပိတာ ဟောတိ ပတရဏာ။ ‘ဗ္ဗ’ကာရေ ပန ပတ္တေ ပရိယောသိတာ ဟောတိ၊ တသ္မာ တတော ပဋ္ဌာယ ဌ ပေန္တေန ဌပိတာပိ အဌပိတာ ဟောတိ။ ပုဂ္ဂလိကဌပနေ ပန – “သဋ္ဌံ ဘန္တေ ပတရေမိ။ပေ။ တတိယမ္ပိ ဘန္တေ သဋ္ဌ ဃံ ပတရေမိ ဒိဋ္ဌေန တ။ပေ။ ပဿန္တေ ပဋ္ဌိ”တိ သဋ္ဌာရတော ယာဝ အယံ သဗ္ဗပစ္စိမော ‘ဋ္ဌိ’ကာရော တာဝ ဘာသိ တာ လပိတာ အပရိယောသိတာဝ ဟောတိ ပတရဏာ၊ ဧတ္တန္တရေ ဧကပဒေပိ ဌပေန္တေန ဌပိတာ ဟောတိ ပတရဏာ၊ “ကရိဿာမိ”တိ ဝုတ္တေ ပန ပရိယောသိတာ ဟောတိ၊ တသ္မာ “ကရိဿာမိ”တိ ဧတသ္မိ ပဒေ ပတ္တေ ဌပိတာပိ အ ဌပိတာ ဟောတိ။ ဧသ နယော ဒေဝတစိကဧကတစိကသမာနဝဿိကာသုပိ။ ဧတာသုပိ ဟိ ဋ္ဌိကာရာဝသာနံယေဝ ဌပနခေ တ္တန္တိ။

၂၃၇. အနုယုဋ္ဌိယမာနော တိ “ကိမ္မဟိ နံ ဌပေသီ”တိ ပရတော ဝုတ္တနယေန ပုစ္ဆိယမာနော။ ဩမဒ္ဒိတွတ တိ ဧ တာနိ “အလံ ဘိက္ခု မာ ဘဏ္ဍာန”န္တိအာဒိနိ ဝစနာနိ ဝတွတ၊ ဝစနောမဒ္ဒနာ ဟိ ဣဓ ဩမဒ္ဒနာတိ အဓိပေတာ။ အနုဒ္ဓိ သိတံ ပဋိဇာနာတိတိ “အမူလကေန ဟရာဇိကေန အနုဒ္ဓိသိတော အယံ မယာ”တိ ဧဝံ ပဋိဇာနာတိ။ ယထာဓမ္မန္တိ သဠာ ဒိသေသေန အနုဒ္ဓိသနေ ဟစိတ္တိယံ; ဣတရေဟိ ဒုက္ကဋ္ဌံ။ နာသေတွတတိ လိဂ္ဂနာသနာယ နာသေတွတ။

၂၃၈. သာဿ ယထာဓမ္မံ ပဋိကတာ တိ ဧတ္တကမေဝ ဝတွတ ပတရေထာတိ ဝတ္တဗ္ဗာ၊ အသုကာ နာမ အာပတွ တိတိ ဣဒံ ပန န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဧတညဟိ ကလဟဿ မုခံ ဟောတိ။

ဝတ္ထုဌပနာဒိကထာ

၂၃၉. ဣဒံ ဝတ္ထု ပညာယတိ န ပုဂ္ဂလော တိ ဧတ္ထ စောရာ ကိရ အရညဝိဟာရေ ဟေက္ခရဏိတော မစ္ဆေ ဂဟေ တွတ ပစိတွတ ခာဒိတွတ အဂမံသု။ သော တံ ဝိပုကာရံ ဒိသွတ အာရာမေ တ ကိဉ္စိ ဓုတ္တေန ကတံ ဝိပုကာရံ ဒိသွတ “ဘိက္ခုဿ ဣမိနာ ကမ္မေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ သလ္လက္ခေတွတ ဧဝမာဟ။ ဝတ္ထု ဌပေတွတ သဠော ပတရေယု ယာတိ “ယအ တံ ပုဂ္ဂလံ ဇာနိဿာမ၊ တအ နံ စောဒေဿာမ။ ဣအနိ ပန သဠော ပတရေတု”တိ အယမေတ္ထ အတွ ထော။ ဣအနေဝ နံ ဝဒေဟီတိ သစေ ဣမိနာ ဝတ္ထုနာ ကဉ္စိ ပုဂ္ဂလံ ပရိသဋ္ဌသိ၊ ဣအနေဝ နံ အပဒိသာဟီတိ အတ္ထော။

သစေ အပဒိသတိ၊ တံ ပုဂ္ဂလံ အနုဝိဇ္ဇိတုတ ပတရေတဗ္ဗံ; နော စေ အပဒိသတိ၊ ဥပပရိက္ခိတုတ ဇာနိဿာမာတိ ပတရေတဗ္ဗံ။

အယံ ပုဂ္ဂလော ပညာယတိ န ဝတ္ထု။ တိ ဧတ္ထ ဧကော ဘိက္ခု မာလာဂန္ဓဝိလေပနေဟိ စေတိယံ တ ပူဇေသိ၊ အရိဋ္ဌံ တ ပိဝိ၊ တဿ တဒနုရူပော သရီရဂန္ဓော အဟောသိ; သော တံ ဂန္ဓံ သန္ဓာယ “ဣမဿ ဘိက္ခုနော ဧဝရူပော သရီရဂန္ဓော”တိ ဝတ္ထု ပကာသေန္တော ဧဝမာဟ။ ပုဂ္ဂလံ ဌပေတွတ သဿေ ပတရေယျာ တိ ဧတံ ပုဂ္ဂလံ ဌပေတွတ သဌ ယော ပတရေတု။ ဣအနေဝ နံ ဝဒေဟိတိ ယံ တွံ ပုဂ္ဂလံ ဌပေသိ၊ တဿ ပုဂ္ဂလဿ ဣအနေဝ အေသံ ဝဒ။ သစေ အယမဿ အေသောတိ ဝဒတိ၊ တံ ပုဂ္ဂလံ သောစေတွတ ပတရေတဗ္ဗံ။ အထ နာဟံ ဇာနာမိတိ ဝဒတိ၊ ဥပပရိက္ခိတုတ ဇာနိဿာမာတိ ပတရေတဗ္ဗံ။

ဣဒံ ဝတ္ထု စ ပုဂ္ဂလော စ ပညာယတိ တိ ပရိမနယေန ဧဝ စောရေဟိ မစ္ဆေ ဂဟေတွတ ပစိတွတ ပရိဘုတ္တဋ္ဌာနဉ္စ စ ဂန္ဓာဒိဟိ နဟာနဋ္ဌာနဉ္စ ဒိသုတ “ပဗ္ဗဇိတဿ ကမ္မ”န္တိ မညမာနော သော ဧဝမာဟ။ ဣအနေဝ နံ ဝဒေဟိတိ ဣအနေဝ တေန ဝတ္ထုနာ ပရိသဋ္ဌိတံ ပုဂ္ဂလံ ဝဒေဟိ; ဣဒံ ပန ဉာယမိ ဒိသုတ ဒိဌကာလတော ပဋ္ဌာယ ဝိနိစ္ဆိနိတွတဝ ပတရေတဗ္ဗံ။ ကလ္လံ ဝစနာယာ တိ ကလ္လံ စောဒနာယ; စောဒေတုံ ဝဋ္ဋတိတိ အတ္ထော။ ကဿာ? ပတရဏတော ပုဗ္ဗေ အဝိနိစ္ဆိတတ္တာ ပစ္ဆာ စ ဒိသုတ စောဒိတတ္တာတိ။ ဥက္ခောဋ္ဌနကံ ဟစိတ္တိယန္တိ ဣဒဉ္စဟိ ဉာယံ ပုဗ္ဗေ ပတရဏာယ ဒိသုတ ဝိနိစ္ဆိနိတွတဝ ဘိက္ခု ပတရေန္တိ၊ တဿာ ပန တံ ဥက္ခောဋ္ဌေနဿ အာပတ္တိ။

ဘဏ္ဍာနကာရကဝတ္ထုကထာ

၂၄၀. ဒေဝ တယော ဥဟေသထေ စာတုဒ္ဒသိကော ကာတု န္တိ ဧတ္ထ စတုတ္ထပဉ္စမာ ဒေဝ၊ တတိယော ပန ပကတိယာ ပိ စတုဒ္ဒသိကောယေတတိ။ တဿာ တတိယစတုတ္ထာ တ တတိယစတုတ္ထပဉ္စမာ တ ဒေဝ တယော စာတုဒ္ဒသိကာ ကာတဗ္ဗာ။ အထ စတုတ္ထေ ကတေ သုဏန္တိ၊ ပဉ္စမော စာတုဒ္ဒသိကော ကာတဗ္ဗော။ ဧဝမိ ဒေဝ စာတုဒ္ဒသိကာ ဟောန္တတိ။ ဧဝံ ကရေန္တော ဘဏ္ဍာနကာရကာနံ တေရသေ တ စာတုဒ္ဒသေ တ ဣမေ ပန္နရသီပတရဏံ ပတရေသန္တိ။ ဧဝံ ပတရေန္တေဟိ စ ဗဟိသီမာယ သာမဏေရေ ဌပေတွတ “တေ အာဂစ္ဆန္တိ”တိ သုတွတ လဟုံ လဟုံ သန္နိပတိတွတ ပတရေတဗ္ဗံ။ ဧတမတ္ထံ ဒေသေတုံ “တေ စေ ဘိက္ခဝေ။ပေ။ တထာ ကရေန္တု”တိ ဝုတ္တံ။

အသံဝိဟိတာတိ သံဝိဒဟနရဟိတာ အာဂမနဇာနနတ္ထာယ အကတသံဝိဒဟိတာ; အဝိညာတာဝ ဟုတွတတိ အတွထော။ တေသံ ဝိက္ခိတွတ တိ “ကိလန္တတ္ထ မုဟုတ္တံ ဝိဿမထာ”တိအာဒိနာ နယေန သမ္မောဟံ ကတွတတိ အတွထော။ နော စေ လဘေထာတိ နော စေ ဗဟိသီမံ ဂန္တု လဘေယျံ; ဘဏ္ဍာနကာရကာနံ သာမဏေရေဟိ စ ဒဟရဘိက္ခုဟိ စ နိရန္တရံ အနုဗဒ္ဓာဝ ဟောန္တိ။ အာဂမေ ဇုဏ္ဍေဟတိ ယံ သန္ဓာယ အာဂမေ ဇုဏ္ဍေဟ ပတရေယျာမာတိ ဉတ္တိ ဌပေသုံ၊ တသ္မိ အာဂမေ ဇုဏ္ဍေဟ ကောမုဒိယာ စာတုမာသိနိယာ အကာမာ ပတရေတဗ္ဗံ၊ အဝဿံ ပတရေတဗ္ဗံ၊ န ဟိ တံ အတိက္ကမိတွတ ပတရေတုံ လဗ္ဘတိ။ တေဟိ စေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုဟိ ပတရိယမာနေ တိ ဧဝံ စာတုမာသိနိယာ ပတရိယမာနေ။

ပတရဏာသဂ္ဂဟကထာ

၂၄၁. အညတရော ဖာသုဝိဟာရေတိ တရုဏသမထေ တ တရုဏဝိပဿနာ တ။ ပရိဗာဟိရာ ဘဝိဿာမာ တိ အနိဗဒ္ဓရတ္တိဋ္ဌာနဒိတဋ္ဌာနာဒိဘာဝေန ဘာဝနာနယောဂံ သမ္မာဒေတုံ အသက္ခေန္တော ဗာဟိရာ ဘဝိဿာမ။ သဗ္ဗေ ဟေဝ ဧကန္တံ သန္နိပတိတဗ္ဗန္တိ ဣမိနာ ဆန္ဒအနံ ပဋိက္ခိပတိ။ ဘိန္ဒုဿ ဟိ သဿဿ သမဂ္ဂကရဏကာလေ တိ ဏဝတ္တာရကသမထေ ဣမသ္မိဉ္စ ပတရဏာသဂ္ဂဟေတိ ဣမေသု တီသု ဌာနေသု ဆန္ဒံ အတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ ပတရဏာသဂ္ဂဟော နာမာယံ ဝိဿုဋ္ဌကမ္မဋ္ဌာနာနံ ထာမဂတသမထဝိပဿနာနံ သောတာပန္နာဒီနဉ္စ န အတဗ္ဗော။ တရုဏသမထဝိပဿနာလာဘိနော ပန သဗ္ဗေ တ ဟောန္တု၊ ဥပမာ တ၊ ဧကပုဂ္ဂလော တ ဧကဿပိ ဝသေန အတဗ္ဗောယေဝ။ ဒိန္နေ ပတရဏာသဂ္ဂဟေ အန္တေဝဿေ ပရိဟာရေဝ ဟောတိ၊ အာဂန္တုကာ တေသံ သေနာသနံ ဂဟေတုံ န လဘန္တတိ။ တေဟိပိ ဆိန္ဒဝဿေဟိ န ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ပတရေတွတ ပန အန္တရာပိ စာရိကံ ပက္ကမိတုံ လဘန္တိတိ ဒဿနတ္ထံ “တေဟိ စေ ဘိက္ခဝေ” တိအာဒိမာဟ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေတတိ။

ပတရဏာက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌတာ။

၅. စမ္မက္ခန္ဓကံ

သောဏကောဠိဝိသဝတ္ထုကထာ

၂၄၂. စမ္မက္ခန္ဓကေ - ဣဿရိယာဓိပစ္စန္တိ ဣဿရဘာဝေန စ အဓိပတိဘာဝေန စ သမန္နာဂတံ။ ရဇ္ဇန္တိ ရာဇဘဝံ၊ ရညာ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ တ။ သောဏော နာမ ကောဠိဝိသောတိ ဧတ္ထ သောဏောတိ တဿ နာမံ၊ ကောဠိဝိသောတိ ကေတ္တံ။ ဟဒတလေသု လောမာနီတိ ရတ္တေသု ဟဒတလေသု သုခုမာနိ အဉ္ဇနဝဏ္ဏာနိ ကမ္မစိတ္တိကတာနိ လောမာနိ ဇာတာနိ ဟောန္တိ။ သော ကိရ ပုဗ္ဗေ အသီတိသဟညာနံ ပုရိသာနံ ဇေဠပုရိသော ဟုတုတ တေဟိ သဒ္ဓိ ပစ္စ စေကဗုဒ္ဓဿ ဝသနဌာနေ ပဏ္ဏသာလံ ကတုတ အတ္တနေ သဿိရိကံ ဥဏ္ဏဟတရကံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ ဟဒေဟိ အက္ကမနဌာနေ ဟဒပုဏ္ဏနိကံ ကတုတ ဌပေသိ။ တေမာသံ ပန သဗ္ဗေဝ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ ဥပဌဟိသု။ အယံ တဿ စ တေသဉ္စ အသီတိယာ ကမိကသဟညာနံ ပုဗ္ဗယောကေ။

အသီတိကမိကသဟညာနီ တိ တေသု ကမေသု ဝသန္တာနံ ကုလပုတ္တာနံ အသီတိသဟညာနိ။ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေနာတိ ကေနစိ ကရဏီယေန ဝိယ၊ န ပနဿ ကိဉ္စိ ကရဏီယံ အတ္ထိ အညတူ တဿ ဒဿနာ။ ရာဇာ ကိရတာနိပိ အသီတိကုလပုတ္တသဟညာနိ သန္နိဟတာပေန္တော “ဧဝံ အပရိသက္ကန္တော သောဏော အာဂမိဿတိ”တိ သန္နိဟတာပေသိ။ ဒိဌဓမ္မိကေ အတ္ထေ တိ “ကသိဝဏ္ဏိဇာဒိနိ ဓမ္မေန ကတ္တဗ္ဗာနိ၊ မာတာပိတရော ဓမ္မေန ဟေသိ တဗ္ဗာ”တိ ဝေမာဒိနာ နယေန ဣဓလောကဟိတေ အတ္ထေ အနုသာသိတုတ။ သော နော ဘဂတတိ သော အမ္မဟာကံ ဘဂတ တုမ္ပေဟ သမ္ပရာယိကေ အတ္ထေ အနုသာသိဿတိတိ အတ္ထေ။

ဘဂဝန္တံ ပဋိဝေဒေမိ တိ ဘဂဝန္တံ ဇာနာပေမိ။ ဟဋ္ဌိကာယ နိမုဇ္ဈိတုတ တိ သောဟနဿ ဟေဌာ အမုစန္ဒဟ သာဏေ နိမုဇ္ဈိတုတ။ ယဿ အနိ ဘန္တေ ဘဂတ ကာလံ မညတိ တိ ယဿ တေသံ ဟိတကိရိယတ္ထဿ ဘဂတ ကာလံ ဇာနာတိ။ ဝိဟာရပစ္စယာယ နိ ဝိဟာရပစ္စန္တေ ဆာယာယံ။ သမန္နာဟရန္တိ တိ ပသာဒဝသေန ပုနပျုန မနသိ ကရေန္တိ။ ဘိယ္ဇောသောမတ္တာယာ တိ ဘိယ္ဇောသောမတ္တာယ ပုန ဝိသိဌတရံ ဒဿေဟိတိ အတ္ထေ။ အန္တရဓာယတိတိ အဒဿနံ ဟောတိ။

သောဏဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာကထာ

၂၄၃. လောဟိတေန ဖုဠော ဟောတိတိ လောဟိတေန မက္ခိတော ဟောတိ။ ဂတဃာတနန္တိ ယတ္ထ ကတေ ဟညန္တိ တာဒိသောတိ အတ္ထေ။ ကုသလော နာမ ဝိဏာယ တဒနကုသလော။ ဝိဏာယ တန္တိဿရေ တိ ဝိဏာယ တန္တိယာ သရေ။ အစ္စာယတာ တိ အတိအာယတာ ခရမုတ္တိတာ။ သရဝတိတိ သရသမ္ပန္နာ။ ကမ္မညာတိ ကမ္မက္ခန္ဓာ။ အတိ သိထိလာတိ မန္တမုတ္တနာ။ သမေ ဂုဏေ ပတိဋ္ဌိတာ တိ မဇ္ဈိမေ သရေ ဌပေတုတ မုတ္တိတာ။ ဝီရိယသမတံ အဓိဌဟာ တိ ဝီရိယသမ္ပယုတ္တသမတံ အဓိဌဟိ၊ ဝီရိယံ သမထေန ယောဇေဟိတိ အတ္ထေ။ ဣန္ဒြိယာနဉ္စ သမတံ ပဋိဝိဇ္ဇာ တိ သဒ္ဓါဒိနံ ဣန္ဒြိယာနံ သမတံ သမဘာဝံ။ တတ္ထ သဒ္ဓံ ပညာယ၊ ပညဉ္စ သဒ္ဓာယ၊ ဝီရိယံ သမာဓိနာ၊ သမာဓိဉ္စ ဝီရိယေန ယောဇေယမာနော ဣန္ဒြိယာနံ သမတံ ပဋိဝိဇ္ဇာ။ တတ္ထ စ နိမိတ္တံ ဂဏ္ဍဟာဟိ တိ တသ္မိ သမထေ သတိ၊ ယေန အာအသေ မုခဓိမ္မေန နိမိတ္တေန ဥပဇ္ဇိတဗ္ဗံ , တံ သမထနိမိတ္တံ ဝိပဿနာနိမိတ္တံ မဂ္ဂနိမိတ္တံ ဖလနိမိတ္တဉ္စ ဂဏ္ဍဟာဟိ၊ နိဗ္ဗတ္တေဟိတိ အတ္ထေ။

၂၄၄. အညံ ဗြာကရေယ နိ အရဟာ အဟန္တိ ဇာနာပေယံ။ ဆ ဌာနာနီတိ ဆ ကာရဏာနိ။ အဓိမုတ္တော ဟောတိတိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုတ ပစ္စက္ခ ကတုတ ဌိတော ဟောတိ။ နေက္ခမ္မာဓိမုတ္တော တိအာဒိ သဗ္ဗံ အရဟတ္တဝသေန ဝုတ္တံ။ အရဟတ္တဉ္စ သဗ္ဗကိလေသေဟိ နိက္ခန္တော နေက္ခမ္မံ, တေဟေဝ ပဝိဝိတ္တတ္တာ ပဝိဝေကော, ဗြာပဇ္ဇာဘာဝတော အဗ္ဗာပဇ္ဇံ, ဥဟအနဿ ခယန္တေ ဥပန္တတ္တာ ဥဟအနက္ခယော , တဏှဟာက္ခယန္တေ ဥပန္တနတ္တာ တဏှဟာက္ခယော , သမ္မေဟာဘာဝတော အသမ္မေဟော တိ စ ဝုတ္တတိ။

ကေဝလံ သဒ္ဓမတ္တက နှိ ပဋိဝေဓရဟိတံ ကေဝလံ ပဋိဝေဓပညာယ အသမ္ဘိဿံ သဒ္ဓမတ္တကံ။ ပဋိစယန္တိ ပုန ပျုနံ ကရဏေန ဝုဗ္ဗိ။ ဝိတရာဂတ္တာ တိ မဂ္ဂပုဋိဝေဓေန ရာဂဿ ဝိဂတတ္တယေဝ နေက္ခမ္မသတ္တတံ အရဟတ္တံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုတ ဌိတော ဟောတိ။ ဖလသမာပတ္တိဝိဟာရေန ဝိဟရတိ၊ တန္တိန္ဒမာနသောယေဝ ဟောတိတိ အတ္ထော။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝ နယော။

လာဘသက္ကာရသိလောက နှိ စတုပစ္စယလာဘဉ္စ တေသံယေဝ သုကတဘာဝဉ္စ ဝဏ္ဏဘဏနဉ္စ။ နိကာမယမာ နောတိ ဣစ္ဆမာနော ပတ္တယမာနော။ ပဝိဝေကာဓိမုတ္တော တိ ဝိဝေကေ အဓိမုတ္တော အဟန္တိ ဧဝံ အရဟတ္တံ ဗ ယာကရောတိတိ အတ္ထော။

သီလဗ္ဗတပရာမာသ နှိ သီလဉ္စ ဝတဉ္စ ပရာမသိတုတ ဂဟိတဂဟဏမတ္တံ။ သာရတော ပစ္စာဂစ္ဆန္တော တိ သာရဘာဝေန ဇာနန္တော။ အဗ္ဗာပဇ္ဇာဓိမုတ္တော တိ အဗ္ဗာပဇ္ဇံ အရဟတ္တံ ဗြာကရောတိတိ အတ္ထော။ ဣမိနာ ဝ နယေန သဗ္ဗတရေသု အတ္ထော ဝေဒိတဗျော။

ဘုသာတိ ဗလဝန္တော။ နေဝဿ စိတ္တံ ပရိယာဒိယန္တိ တိ ဧတဿ ခီဏာသဝဿ စိတ္တံ ဂဟေတုတ ဌာတုံ န သက္ကောန္တိ။ အမိဿိကတ နှိ အမိဿကတံ။ ကိလေသာဟိ အာရမ္မဏေန သဒ္ဓိံ စိတ္တံ မိဿံ ကရောန္တိ၊ တေ သံ အဘာတ အမိဿိကတံ။ ဌိတန္တိ ပတိဌိတံ။ အာနေဉ္စပုတ္တ နှိ အစလနပုတ္တံ။ ဝယဉ္စဿာနုပဿတိ တိ တဿ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒမ္ပိ ဝယမ္ပိ ပဿတိ။

နေက္ခမ္မ အဓိမုတ္တဿ တိ အရဟတ္တံ ပဋိဝိဇ္ဈိတုတ ဌိတဿ။ သေသပဒေဟိပိ အရဟတ္တမေဝ ကထိတံ။ ဥပာအနက္ခယဿ တိ ဥပယောဂတ္ထေ သာမိဝစနံ။ အသမ္မောဟဉ္စ စေတသော တိ စိတ္တဿ စ အသမ္မောဟံ အ ဓိမုတ္တဿ။ ဒိသုတ အာယတနပ္ပါဒ နှိ အာယတနာနံ ဥပ္ပါဒဉ္စ ဝယဉ္စ ဒိသုတ။ သမ္မာ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ တိ သမ္မာ ဟေတုနာ နယေန ဣမာယ ဝိပဿနာယ ပဋိပတ္တိယာ ဖလသမာပတ္တိဝေသေန စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ၊ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏေ အဓိ မုစ္စတိ။ သန္တစိတ္တဿ တိ နိဗ္ဗတစိတ္တဿ။ တာဒိနောတိ ဣဋ္ဌာနိဌေ အနုနယပဋိဃေဟိ အကမ္ပိယတ္တာ တာဒိ၊ တဿ တာဒိနော။

ဒိဂုဏာဒိဥပာဟနပဋိက္ခေပကထာ

၂၄၅. အညံ ဗြာကရောန္တိ တိ အရဟတ္တံ ဗြာကရောန္တိ။ အတ္ထော စ ဝုတ္တော တိ ယေန အရဟတိ ဉာ ယတိ၊ သော အတ္ထော ဝုတ္တော။ သုတ္တတ္ထော ပန သုတ္တဝဏ္ဏနတောယေဝ ဂဟေတဗျော။ အတ္တာ စ အနုပနိ တောတိ အဟံ အရဟတိ ဧဝံ ဗြူနဝသေန အတ္တာ န ဥပနိတော။ အထ စ ပနိဓေကစ္စေ မောဃပုရိသာ တိ အညေ ပန တုစ္ဆပုရိသာ ဟသမာနာ ဝိယ အသန္တမေဝ အညံ ဝစနမတ္တေန သန္တိ ကတုတ ဗြာကရောန္တိ။ ဧကပလာသိက နှိ ဧကပဋ္ဌလံ ။ အသီတိသကဋ္ဌတဟေတိ ဧတ္ထ ဒေဝ သကဋ္ဌဘာရာ ဧကော တဟေတိ ဝေဒိတဗျော။ သတ္တဟတ္ထိက ဉ္စ အနိကန္တိ ဧတ္ထ ဆ ဟတ္ထိနိယော ဧကော စ ဟတ္ထိတိ ဣဒမေကံ အနိကံ။ ဤဒိသာနိ သတ္တ အနိကာနိ သတ္တဟတ္တ ထိကံ အနိကံ နာမ။ ဒိဂုဏာတိ ဒွိပဋ္ဌလာ။ တိဂုဏာတိ တိပဋ္ဌလာ။ ဂဏဂ္ဂုဏဟာနာ တိ စတုပဋ္ဌလတော ပဌာယ ဝုစ္စတိ။

သဗ္ဗနီလိကာဒိပဋိက္ခေပကထာ

၂၄၆. သဗ္ဗနီလိကာတိ သဗ္ဗာဝ နီလိကာ။ ဧသ နယော သဗ္ဗပီတိကာဒိသုပိ။ တတ္ထ စ နီလိကာ ဥမာပုပ္ဖဝဏ္ဏာ ဟောတိ၊ ပီတိကာ ကဏိကာရပုပ္ဖဝဏ္ဏာ၊ လောဟိတိကာ ဇယသုမနပုပ္ဖဝဏ္ဏာ၊ မဉ္ဇိဌိကာ မဉ္ဇိဌဝဏ္ဏာ ဧဝ၊ က ဣဟာ အဒ္ဓာရိဌကဝဏ္ဏာ၊ မဟာရုဋ္ဌရတ္တာ သတပဒိပိဌိဝဏ္ဏာ၊ မဟာနာမရတ္တာ သမ္ဘိန္ဒဝဏ္ဏာ ဟောတိ ပ ဣပလာသဝဏ္ဏာ။ ကုရုန္တိယံ ပန “ပဒုမပုပ္ဖဝဏ္ဏာ”တိ ဝုတ္တော။ ဧတာသု ယံကိဉ္စိ လဘိတုတ ရဇနံ စောဋ္ဌကေန ပုဉ္စ ဆိတုတ ဝဏ္ဏံ ဘိန္တိတုတ ဓာရေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အပ္ပမတ္တကေပိ ဘိန္ဒေ ဝဋ္ဋတိယေဝ။

နီလကဝဒ္ဓိကာ တိ ယာသံ ဝဒ္ဓာယေဝ နီလာ။ ဧသေဝ နယော သဗ္ဗတ္ထ။ ဧတာပိ ဝဏ္ဏဘေဒံ ကတုတ ဓာရေတဗျော။ ခလ္လကဗဒ္ဓာ တိ ပဏ္ဍဟိပိဓာနတ္ထံ တလေ ခလ္လကံ ဗန္တိတုတ ကတာ။ ပုဋ္ဌဗဒ္ဓာ တိ ယောနကဥပာဟနာ ဝုစ္စတိ၊ ယာ

ယာဝဠေတော သဗ္ဗဟဒံ ပဋိစ္စဒေတိ။ ဟလိဂုဏ္ဏိမာ တိ ပလိဂုဏ္ဏိတွတ ကတာ; ယာ ဥပရိ ဟဒမတ္တမေဝ ပဋိစ္စဒေ တိ, န ဇဠိ။ တူလပုဏ္ဏိကာ တိ တူလပိစုနာ ပူရေတွတ ကတာ။ တိတ္ထိရပတ္တိကာ တိ တိတ္ထိရပတ္တသဒိသာ ဝိစိတွ တဗဒ္ဓာ။ မေဏ္ဍဝိသာဏဝဒ္ဓိကာ တိ ကဏ္ဏိကဋ္ဌာနေ မေဏ္ဍကသိဝ္ဋသဏ္ဌာနေ ဝဒ္ဓေ ယောဇေတွတ ကတာ။ အဇဝိ သာဏဝဒ္ဓိကာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဝိစ္ဆိကာဋ္ဌိကာ ပိ တတ္ထေဝ ဝိစ္ဆိကနုဋ္ဌသဏ္ဌာနေ ဝဒ္ဓေ ယောဇေတွတ ကတာ။ မောရပိဉ္စပရိသိဗ္ဗိတာ တိ တလေသု တ ဝဒ္ဓေသု တ မောရပိဉ္စေဟိ သုတ္တကသဒိသေဟိ ပရိသိဗ္ဗိတာ။ စိတွ ရာတိ ဝိစိတွာ; ဧတာသု ယံကိဉ္စိ လဘိတွတ, သစေ တာနိ ခလ္လကာဒိနိ အပနေတွတ သက္ကာ ဟောန္တိ ဝဠေဉ္စိတုံ, ဝဠေဉ္စ ဇေတဗ္ဗာ။ တေသု ပန သတိ ဝဠေဉ္စိသ္မ ဒုက္ကဋ္ဌံ။ သီဟစမ္ပပရိက္ခဋ္ဌာ နာမ ပရိယန္တေသု စီဝရေ အနုတတံ ဝိယ သီဟစမ္ပ ယောဇေတွတ ကတာ။ လူဝကစမ္ပပရိက္ခဋ္ဌာ တိ ပက္ခိဗ္ဗိဋ္ဌာလစမ္ပပရိက္ခဋ္ဌာ ။ ဧတာသုပိ ယာ ကာစိ လဘိတွတ တံ စမ္ပ အပနေတွတ ဓာရေတဗ္ဗာ။

၂၄၇. ဩမုက္ကန္တိ ပဋိမုဉ္စိတွတ အပနီတံ။ နတတိ အပရိဘုတ္တာ။

အဇ္ဈာရာမေဥဟဟနပဋိက္ခေပကထာ

၂၄၈. အဘိဇီဝနိကဿာ တိ ယေန သိပ္ပေန အဘိဇီဝန္တိ, ဇီဝိကံ ကပေန္တိ, တဿ ကာရဏာတိ အတ္ထော။ ကုဓ ခော တံ ဘိက္ခဝေ တိ ဧတ္ထ တန္တိ နိဟတမတ္တံ, ကုဓ ခော ဘိက္ခဝေ သောဘောဿာထာတိ အတ္ထော။ ယံ တု မေဟတိ ယေ တုမေဟ။ အထ တ ယဒိ တုမေဟတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယဒိသဒ္ဓဿ ဟိ အတ္ထေ အယံ နိဟတော။ အာစရိ ယေသုတိအာဒိမ္မဟိ ပဗ္ဗဇ္ဇာစရိယော, ဥပသမ္ပာအာစရိယော, နိဿယာစာရိယော, ဥဒ္ဓေသာစရိယောတိ ကုမေ စတ္တာ ရောပိ ကုဓ အာစရိယာ ဧဝ။ အဝဿိကဿ ဆဗ္ဗဿော အာစရိယမတ္ထော။ သော ဟိ စတုဝဿကာလေ တံ နိသ္မ သာယ ဝစ္ဆတိ; ဧဝံ ဧကဝဿဿ သတ္တဝဿော, ဒုဝဿဿ အဋ္ဌဝဿော, တိဝဿဿ နဝဝဿော, စတုဝ ဿဿ ဒသဝဿော။ ကုမေပိ အာစရိယမတ္တာ ဧဝ ။ ဥပဇ္ဈာယဿ သန္တိဋ္ဌသမ္ပတ္တာ ပန သဟာယဘိက္ခု, ယေ တ ပန ကေစိ ဒသဟိ ဝဿေဟိ မဟန္တတရာ တေ သဗ္ဗေပိ ဥပဇ္ဈာယမတ္တာ နာမ။ ဧတ္တကေသု ဘိက္ခုသု အနု ဟဟနေသု စက္ကမန္တေသု သဥဟဟနဿ စက္ကမတော အာပတ္တိ။

၂၄၉. ဟဒခိလာဗာဓော နာမ ဟဒတော ခိလသဒိသံ မံသံ နိက္ခန္တိ ဟောတိ။

၂၅၀. တိဏဟဒကာတိ ယေန ကေနစိ တိဏေန ကတဟဒကာ။ ဟိန္တာလဟဒကာ တိ ခဇ္ဈရိပတ္တေဟိ ကတဟဒ ကာ; ဟိန္တာလပတ္တေဟိပိ န ဝဠတိယေဝ။ ကမလဟဒကာတိ ကမလတိဏံ နာမ အတ္ထိ, တေန ကတဟဒကာ; ဥသီရ ဟဒကာတိပိ ဝဒန္တိ။ ကမ္မလဟဒကာ တိ ဥဏ္ဏာဟိ ကတဟဒကာ။ အသက္ကမနီယာ တိ ဘူမိယံ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ နိစ္စလာ အသံဟာရိယာ။

၂၅၂. အဂ္ဂဇာတံ ဆုပန္တိ တိ အဂ္ဂဇာတေနေဝ အဂ္ဂဇာတံ ဆုပန္တိ။ ဩကဟေတွတ မာရေန္တိ တိ အန္တော ဥဒ ကေ ဒဠဟံ ဂဟေတွတ မာရေန္တိ။

ယာနာဒိပဋိက္ခေပကထာ

၂၅၃. ကုတ္တိယုတ္တေနာ တိ ခေနယုတ္တေန။ ပုရိသန္တရေနာ တိ ပုရိသသာရထိနာ။ ပုရိသယုတ္တေနာ တိ ကေဏ ယုတ္တေန။ ကုတ္တန္တရေနာ တိ ကုတ္တိသာရထိနာ။ ဂဠာမဟိယာယာ တိ ဂဠာမဟာကိဋ္ဌိကာယ။ ပုရိသယုတ္တံ ဟတွ ထဝဠကန္တိ ဧတ္ထ ပုရိသယုတ္တံ ကုတ္တိသာရထိ တ ဟောတု, ပုရိသသာရထိ တ ဝဠတိ။ ဟတ္ထဝဠကံ ပန ကုတွ ထိယော တ ဝဠေန္တု ပုရိသာ တ, ဝဠတိယေဝ။ ယာနုက္ကာတေနာ တိ ယာနံ အဘိရဟန္တဿ သဗ္ဗော ကာယော စလ တိ တပ္ပစ္စယာ။ သိဝိကန္တိ ပိဋကသိဝိကံ။ ဟဠုန္တိ န္တိ ဝံသေ လဂ္ဂေတွတ ကတံ ပဠဟေတလိကံ။

၂၅၄. ဥစ္စာသယနမဟာသယနာနီတိ ဧတ္ထ ဥစ္စာသယနန္တိ ပမာဏာတိက္ကန္တံ မဉ္စ။ မဟာသယနန္တိ အကပ္ပိယ တ္ထရဏံ, အာသန္တိအာဒိသု အာသန္တိ တိ ပမာဏာတိက္ကန္တသနံ။ ပလ္လက္ခေ တိ ဟဒေသု တဠရူပာနိ ဌပေတွတ က တော။ ကေနကောတိ ဒိဃလောမကော မဟာကောဇေတေ; စတုရဂ္ဂုလာဓိကာနိ ကိရ တဿ လောမာနိ။ စိတ္တကာ တိ တန

စိတော ဥဏ္ဏာမယတ္တရဏော။ ပဋိကာတိ ဥဏ္ဏာမယော သေတတ္တရဏော။ ပဋုလိကာတိ ဃနပုပ္ဖကော ဥဏ္ဏာမ
ယလောဟိတတ္တရဏော; ယော အာမလကပဇ္ဇောတိပိ ဝုစ္စတိ။ တူလိကာတိ ပကတိတူလိကာယေဝ။ ဝိကတိကာတိ သီဟ
ဗျာဒိရူပဝိစိတော ဥဏ္ဏာမယတ္တရဏော။ ဥဒ္ဒလောမိ တိ ဧကတော ဥဂ္ဂတလောမံ ဥဏ္ဏာမယတ္တရဏံ; “ဥဒ္ဒ
လောမိ” တိပိ ဟဌော။ ဧကန္တလောမိတိ ဉာတော ဥဂ္ဂတလောမံ ဥဏ္ဏာမယတ္တရဏံ။ ကဋ္ဌိဿ နိရတနပရိသိပ္ပိ
တံ ကောသေယကဋ္ဌိဿမယံ ပစ္စတ္တရဏံ ။ ကောသေယ နိရတနပရိသိပ္ပိတံ ကောသိယသုတ္တမယံ ပစ္စတ္တ
ထရဏံ; သုဒ္ဓကောသေယံ ပန ဝဋ္ဋတိ။

ကုတ္တက နိသောဌသန္တံ နာဋကိတ္တိနံ ဌတုတ နစ္စနယောဂံ ဥဏ္ဏာမယအတ္တရဏံ။ ဟတ္တတ္တရအသ္မ
သတ္တရာတိ ဟတ္တိအသ္မပိဋိသု အတ္တရဏကအတ္တရဏာ ဧဝ။ ရထတ္တရေပိ ဧသေဝ နယော။ အဇိနပ္ပဝေဏီ
တိ အဇိနစမ္ပေဟိ မဉ္ဇပ္ပမာဏေန သိပ္ပိတုတ ကတာ ပဝေဏီ။ ကဒလိမိဂပဝရပစ္စတ္တရဏ နိကဒလိမိဂစမ္ပံ နာမ အ
တ္တိ, တေန ကတံ ပဝရပစ္စတ္တရဏံ, ဥတ္တမပစ္စတ္တရဏန္တိ အတ္တော။ တံ ကိရ သေတဝတ္ထဿ ဥပရိ ကဒလိမိဂ
စမ္ပံ ပတ္တရိတုတ သိပ္ပိတုတ ကရေန္တိ။ သဉ္ဇတ္တရစ္ဆဒ နိသဟ ဥတ္တရစ္ဆဒနေန; ဥပရိဗဒ္ဓေန ရတ္တဝိတာနေ
န သဒ္ဓိန္တိ အတ္တော ။ သေတဝိတာနမ္ပိ ဟေဌာ အကပ္ပိယပစ္စတ္တရဏေ သတိ န ဝဋ္ဋတိ, အသတိ ပန ဝဋ္ဋတိ။ ဉာ
တောလောဟိတကူပဓာနန္တိ သီသုပဓာနဉ္စ ဟဒူပဓာနဉ္စတိ မဉ္ဇဿ ဉာတောလောဟိတကူပဓာနံ, ဧတံ န ကပ္ပတိ။ ဉာ
ယံ ပန ဧကမေဝ ဥပဓာနံ ဉဘောသု ပဿေသု ရတ္တံ တ ဟောတိ, ပဒုမဝဏ္ဏံ တ စိတံ တ, သစေ ပမာဏယုတ္တံ, ဝဋ္ဋ
ဋ္ဋတိ။ မဟာဥပဓာနံ ပန ပဋိက္ခိတ္တံ။

သဗ္ဗစမ္ပပဋိက္ခေဟဒိကထာ

၂၅၅. ဒီပိစ္ဆဟေ တိ ဒီပိဟေတကော။ ဩဂုမ္ဗိယန္တိ တိ ဘိတ္တိဒဏ္ဍကဒိသု ဝေဌေတုတ ဗန္တိ။

၂၅၆. အဘိနိသီဒိတုန္တိ အဘိနိဿယ နိသီဒိတု; အပဿယံ ကတုတ နိသီဒိတုန္တိ အတ္တော။ ဂိလာနေန ဘိက္ခု
နာ သဥဟဟနေနာတိ ဧတ္တ ဂိလာနေ နာမ ယော န သက္ကောတိ အနုဟဟနော ကမံ ပဝိသိတုံ။

၂၅၇. ကုရရဃရေတိ ဧဝံနာမကေ နဂရေ; ဧတေနဿ ကေစရကမော ဝုတ္တော။ ပပတကေ ပဗ္ဗတေ တိ ပပတနာမ
ကေ ပဗ္ဗတေ; ဧတေနဿ နိတသနဌာနံ ဝုတ္တံ။ သောဏောတိ တဿ နာမံ။ ကောဋိအဂ္ဂနကံ ပန ကဏ္ဍပိဋနန
ကံ ဓာရေတိ, တဿ “ကုဋိကဏ္ဍော”တိ ဝုစ္စတိ; ကောဋိကဏ္ဍောတိ အတ္တော။ ဟသာဒိကန္တိ ပသာဒဇနကံ။
ပသာဒနီယန္တိ ကုဒံ တဿေဝ အတ္တဝေဝစနံ။ ဥတ္တမဒမထသမထန္တိ ဥတ္တမံ ဒမထဉ္စ သမထဉ္စ ပညဉ္စ သမာဓိဉ္စ
ကာယူပသမဉ္စ စိတ္တူပသမဉ္စတိပိ အတ္တော။ ဒန္တ နိသဗ္ဗေသံ ဝိသုကာယိကဝိပုန္ဒိတာနံ ဥပစ္စန္တတာ ဒန္တ
တံ; ခိဏကိလေသန္တိ အတ္တော။ ဂုတ္တ နိသံဝရဂုတ္တိယာ ဂုတ္တံ။ သန္တိန္ဒိယ နိယတိန္ဒိယံ။ နာဂန္တိ အာဂု
ဝိရဟိတံ။ တိဏ္ဏံ မေ ဝဿာနံ အစူယေနာ တိ မမ ပဗ္ဗဇာဒိဝသတော ပဌာယ တိဏ္ဏံ ဝဿာနံ အစူယေန။ ဥပ
သမ္ပဒံ အလတ္တန္တိ အဟံ ဥပသမ္ပဒံ အလဘိ ။ ကဏ္ဍဟုတ္တရာ တိ ကဏ္ဍဟမတ္တိကုတ္တရာ; ဥပရိ ဝမိတကဏ္ဍဟမ
တ္တိကာတိ အတ္တော။ ကေကဏ္ဍကဟတာ တိ ဂုန္တံ ခုရေဟိ အက္ကန္တဘူမိတော သမုဋ္ဌိတေဟိ ကေကဏ္ဍကေဟိ ဥ
ပဟတာ။ တေ ကိရ ကေကဏ္ဍကေ ဧကပဋုလိကာ ဥဟဟနာ ရက္ခိတံ န သက္ကောန္တိ; ဧဝံ ခရာ ဟောန္တိ။ ဧရဂူ, မောရ
ဂူ, မဇ္ဇာရူ, ဇန္တုတိ ဣမာ စတဿောပိ တိဏ္ဌဇာတိယော; ဧတေဟိ ကဋ္ဌသာရကေ စ တဋ္ဌိကာယော စ ကရေန္တိ။ ဧတ
ထ ဧရဂူတိ ဧရကတိဏ္ဏံ; တံ ဩဌာရိကံ။ မောရဂူတိဏ္ဏံ တမ္ပသီသံ မုဒုကံ သုခသမ္ပဿံ, တေန ကတတဋ္ဌိကာ နိပဇ္ဇိတု
တ ဝုဋ္ဌိတမတ္တေ ပုန ဥဒ္ဓါမတာ ဟုတုတ တိဋ္ဌတိ။ မဇ္ဇာရူနာ သာဋကေပိ ကရေန္တိ။ ဇန္တုဿ မဏိသဒိသော
ဝဏ္ဏော ဟောတိ။ သေနာသနံ ပညပေသီတိ ဘိသိတ ကဋ္ဌသာရကံ တ ပညပေသိ; ပညပေတုတ စ ပန သောဏဿ အာ
ရောစေတိ – “အာဝုသော သတ္တာ တယာ သဒ္ဓိ ဧကာတသေ ဝသိတုကာမော, ဂန္ဓကုဋိယံယေဝ တေ သေနာသနံ ပညတု
တ”န္တိ။

၂၅၈. အယံ ခုဝဿ ကာလော တိ အယံ ခော ကာလော ဘဝေယျ။ ပရိဒဿိ တိ ပရိဒဿေသိ။ “ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ဝဒေ
ယှာသီတိ ယံ မေ ဥပဇ္ဈာယော ဇာနာပေသိ, တဿ အယံ ကာလော ဘဝေယျ, ဟန္တ အနိ အာရောစေမိ တံ သာ
သန”န္တိ အယမေတ္တ အဓိပ္ပာယော။

၂၅၉. ဝိနယဓရပဉ္စမေနာတိ အနုညာဝနာစရိယပဉ္စမေန။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ သဗ္ဗပစ္စန္ဓိမေသု ဇနပဒေသု ဂုဏဂ္ဂုဏဟဟနန္တိ ဧတ္ထ မနုဿစမ္ပံ ဌပေတွတ ယေန ကေနစိ စမ္ပေန ဥဟဟနာ ဝဇ္ဇတိ။ ဥဟဟနကောသကသတွထကောသကကုဉ္စိကကောသကေသုပိ ဧသေဝ နယော။ စမ္မာနိ အတ္ထရဏာနိ တိ ဧတ္ထ ပန ယံကိဉ္စိ ဧဠကစမ္ပံ အစေမ္မဉ္စ အတ္ထရိတွတ နိပဇ္ဇိတုံ တ နိသီဒိတုံ တ ဝဇ္ဇတိ။ မိဂစမ္ပေ ဧကီမိကေ တတမိကေ ပသဒမိကေ ကုရုဋ္ဌမိကေ မိဂမာတုကော ရောဟိတမိကေတိ ဧတေသံယေဝ စမ္မာနိ ဝဇ္ဇန္တိ။ အညေသံ ပန -

မက္ကဋ္ဌော ကာဠသီဟော စ၊ သရဘော ကဒလီမိကေ။
ယေ စ တဠမိက ကေစိ၊ တေသံ စမ္ပံ န ဝဇ္ဇတိ။

တတ္ထ တဠမိကတိ သီဟဗ္ဗဂ္ဂအတ္ထတရတ္ထ၊ န ကေဝလဉ္စ ဧတေသံယေဝ၊ ယေသံ ပန စမ္ပံ ဝဇ္ဇတိတိ ဝုတွတံ၊ တေ ဌပေတွတ အဝသေသာ အန္တမသော ကေမဟိသသသဗိဠာရာဒယောပိ သဗ္ဗေ ဣမသ္မိ အတ္ထေ တဠမိကတွဝေဝ ဝေဒိတဗ္ဗ။ ဧတေသညဟိ သဗ္ဗေသံ စမ္ပံ န ဝဇ္ဇတိ။ န တာဝ တံ ဂဏနူပဂံ ယာဝ န ဟတ္ထံ ဂစ္ဆတိ တိ ယာဝ အာဟရိတွတ တ န ဒိန္နံ၊ တုမ္မဟာကံ ဘန္တေ စီဝရံ ဥပ္ပန္နန္တိ ပဟိဏိတွတ တ နာရောစိတံ၊ တာဝ ဂဏနံ န ဥပေတိ။ သစေ အနဓိဋ္ဌိတံ၊ ဝဇ္ဇတိ၊ အဓိဋ္ဌိတဉ္စ ဂဏနံ န ဥပေတိတိ အတ္ထော။ ယအ ပန အာနေတွတ တ ဒိန္နံ ဟောတိ၊ ဥပ္ပန္နန္တိ တ သုတံ၊ တတော ပဠာယ ဒသာဟမေဝ ပရိဟာရံ လဘတိတိ။

စမ္ပကုန္ဒကဝဏ္ဏာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓကံ

ပဉ္စဘေသဇ္ဇဒိကထာ

၂၆၀. ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓကေ - သာရဒိကေန အာဗာဓေနာတိ သရဒကာလေ ဥပ္ပန္နေန ပိတ္တာဗာဓေန၊ တသ္မိဉ္ဇဟိ
ကာလေ ဝဿောဒကေနပိ တေမေန္တိ၊ ကဒ္ဒမိမ္မိ မဒ္ဒန္တိ၊ အန္တရန္တရာ အာတဟေပိ ခရော ဟောတိ၊ တေန တေသံ
ပိတ္တံ ကောဠုန္တရဂတံ ဟောတိ။ အာဟာရတ္ထဉ္စ ဖရေယျာ တိ အာဟာရတ္တံ သာဓေယျ။

၂၆၁. နတ္ထဒေန္တိ တိ န ဇီရန္တိ၊ န တတရောဂံ ပဋိပ္ပသ္မေတုံ သက္ကောန္တိ။ သေနသိတာနီတိ သိနိဒ္ဓာနိ။
ဘတ္တာတ္ထဒကေနာ တိ ဘတ္တံ အရောစိကေန။

၂၆၂. အစ္စဝသ နိအာဒိသု နိဿဂ္ဂိယဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗျော။ ကာလေ ပဋိဂ္ဂ
ဟိတန္တိအာဒိသု မဇ္ဈန္တဟိကေ အဝိတိဝတ္တေ ပဋိဂ္ဂဟေတုတ ပစိတုတ ပရိသ္မာဝေတုတ စာတိ အတ္ထော။ တေလပ
ရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇိတု နိသတ္တာဟကာလိကတေလပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္ဇိတုံ။

၂၆၃. မူလဘေသဇ္ဇာ ဒိ ဝိနိစ္ဆယောပိ ခုဒ္ဒကဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တောယေဝ။ တသ္မာ ဣမ ယံ ယံ ပုဗ္ဗေ အဝုတ္တံ တံ
တဒေဝ ဝဏ္ဏယိဿာမ။ ဝစတ္တ နိသေတဝစံ။ နိသဒံ နိသဒဟေတကန္တိ ပိသနသိလာ စ ပိသနဟေတော စ။ ဖဂ္ဂဝ န
တိ လတာဇာတိ။ နတ္တမာလ နိကရဉ္စ။ ဟိဂ္ဂဟိဂ္ဂဇေတုဟိဂ္ဂသိဟဋ္ဌိကာ ဟိဂ္ဂဇာတိယောယေဝ။ တကတကပတ္တိ
တကပတ္တိယော လာဓာဇာတိယော။

သာမုဒ္ဒ နိသမုဒ္ဒတိရေ တလုကာ ဝိယ သန္တိဋ္ဌတိ။ ကာဠုလောဏန္တိ ပကတိလောဏံ။ သိန္ဓဝ နိသေတဝဏ္ဏ
ဏံ ပဗ္ဗတေ ဥဌဟတိ။ ဥဋ္ဌိဒ နိဘူမိတော အဋ္ဌရံ ဥဌဟတိ။ ဗိလန္တိ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရေဟိ သဒ္ဓိ ပစိတံ၊ တံ ရတ္တဝ
ဏံ။

၂၆၄-၆. ကာယော တ ဒုဂ္ဂန္ဓော တိ ကဿစိ အဿာဒိနံ ဝိယ ကာယဂန္ဓော ဟောတိ၊ တဿာပိ သိရိသကောသု
မ္မာဒိစုဏ္ဏာနိ တ ဂန္ဓစုဏ္ဏာနိ တ သဗ္ဗာနိ ဝဋ္ဌန္တိ။ ဆကဏန္တိ ကေမယံ။ ရဇေနိပ္ပက္က နိရဇေနသဋ္ဌိ။ ဟကတိ
ကဏ္ဍမ္ပိ ကောဠေတုတ ဥဒကေန တေမေတုတ န္တဟာယိတုံ ဝဋ္ဌတိ၊ ဧတမ္ပိ ရဇေနိပ္ပက္ကသဋ္ဌေပမေဝ ဂစ္ဆတိ။

အာမကမံသဉ္စ ဓာဒိ အာမကလောဟိတဉ္စ ပိဝီ တိ န တံ ဘိက္ခု ဓာဒိ န ပိဝိ၊ အမနုဿော ဓာဒိတုတ စ ပိဝိတုတ စ ပ
က္ကန္တော၊ တေန ဝုတ္တံ - “တဿ သော အမနုဿိကာဗာဓေ ပဋိပ္ပသ္မိ”တိ။

အဉ္ဇန နိသဗ္ဗသဏ္ဌာဟိကဝစနမေတံ။ ကာဠုန္တ နိကော အဉ္ဇနဇာတိ။ ရသဉ္ဇနံ နာနာသမ္ဘာရေဟိ ကတံ။ သော
တဉ္ဇနန္တိ နဒိသောတာဒိသု ဥပ္ပဇနကံ အဉ္ဇနံ။ ဂေရုကော နာမ သုဝဏ္ဏဂေရုကော။ ကပလ္လ နိဒိပသိခတော ဂဟိ
တမသိ။ အဉ္ဇနပပိသနေဟိ တိ အဉ္ဇနေန သဒ္ဓိ ဧကတော ပိသိတဗျေဟိ၊ န ဟိ ကိဉ္စိ အညနပပိသနံ န ဝဋ္ဌတိ။ စန္ဒနံ န
တိ လောဟိတစန္ဒနာဒိကံ ယံကိဉ္စိ။ တဂရာဒိနိ ဟကဋ္ဌာနိ၊ အညာနိပိ နိလုပ္ပလာဒိနိ ဝဋ္ဌန္တိယေဝ။

အဋ္ဌိမယ နိမနုဿဋ္ဌိ ဌပေတုတ အဝသေသအဋ္ဌိမယံ။ ဒန္တမယ နိဟတ္တိဒန္တဒိသဗ္ဗဒန္တမယံ။ ဝိသာဏ
မယေပိ အကပ္ပိယံ နာမ နတ္တိ၊ နဋ္ဌမယာဒယော ဧကန္တကပ္ပိယာယေဝ။ သလာကဋ္ဌာနိယ နိယတ္တ သလာကံ ဩဒဟန္တိ၊
တံ သုသိရဒဏ္ဍကံ တ ထဝိကံ တ အနုဇာနာမိတိ အတ္ထော။ အံသဗဒ္ဓကော တိ အဉ္ဇနိတ္တဝိကာယ အံသဗဒ္ဓကော။
ယမကနတ္ထုကရဏိ နိသမသောတာဟိ ဒ္ဓဝိဟိ ပနာဋ္ဌိကာဟိ ဧကံ နတ္ထုကရဏိ။

၂၆၇. အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ တေလဟက နိယံကိဉ္စိ ဘေသဇ္ဇပက္ခိတ္တံ သဗ္ဗ အနုညာတမေဝ ဟောတိ။ အတိ
ပက္ခိတ္တမဇ္ဇာနီတိ အတိဝိယ ခိတ္တမဇ္ဇာနိ၊ ဗဟုံ မဇ္ဇံ ပက္ခိပိတုတ ယောဇိတာနီတိ အတ္ထော။

အငှတတော တိ ဟတ္တဟဒေ တတော။ သမ္ဘာရသေဒန္တိ နာနာဝိပေဏ္ဍာဘဂ္ဂသေဒံ။ မဟာသေဒန္တိ မဟန္တိ သေဒံ; ဟေရိသပ္ပမာဏံ အာတဠိ အဂ္ဂရာနံ ပူရေတွတ ပံသုတလိကာဒီဟိ ပိဒဟိတွတ တတ္ထ နာနာဝိဓာနိ တတဟရဏ ပဏ္ဏာနိ သန္တရိတွတ တေလမက္ခိတေန ဂတ္တေန တတ္ထ နိပဇ္ဇိတွတ သမ္ပရိဝတ္တန္တေန သရီရံ သေဒေတုံ အနုဇာ နာမိတိ အတ္ထော။ ဘဂ္ဂောဒက န္တိ နာနာပဏ္ဏာဘဂ္ဂကုထိတံ ဥဒကံ; တေဟိ ပဏ္ဏေဟိ စ ဥဒကေန စ သိဉ္စိတွတ သိဉ္စ ဖိတွတ သေဒေတဗ္ဗော။ ဥဒကကောဌက န္တိ ဥဒကကောဌေ စာဠိ တ အေဏိ တ ဥဏ္ဍေဟာဒကဿ ပူရေတွတ တတွ ထ ပဝိသိတွတ သေဒကမ္မကရဏံ အနုဇာနာမိတိ အတ္ထော။

ပဗ္ဗတတော ဟောတီတိ ပဗ္ဗေ ပဗ္ဗေ တတော ဝိဇ္ဈတိ။ လောဟိတံ မောစေတုန္တိ သတ္တကေန လောဟိတံ မော စေတုံ။ ပဇ္ဇ အဘိသဋ္ဌရိတု န္တိ ယေန ဖာလိတဟာ အာဟကတိကာ ဟောန္တိ; တံ နာဠိကေရာဒီသု နာနာဘေသဇ္ဇာနိ ပက္ခ ခိပိတွတ ပဇ္ဇ အဘိသဋ္ဌရိတု; ဟာအနံ သပ္ပာယဘေသဇ္ဇံ ပစိတုန္တိ အတ္ထော။ တိလကက္ကေန အတ္ထော တိ ပိဋေ ဟိ တိလေဟိ အတ္ထော။ ကဗဠိကန္တိ ဝဏမုခေ သတ္တုပ္ပိဏ္ဏံ ပက္ခိပိတုံ။ သာသပက္ခဉ္စေနာ တိ သာသပပိဋေန။ ဝမု မံသန္တိ အဓိကမံသံ အာဏိ ဝိယ ဥဌဟတိ။ လောဏသက္ခရိကာယ ဆိန္ဒိတု န္တိ ခုရေန ဆိန္ဒိတုံ။ ဝိကာသိကန္တိတေ လရန္တနပိလောတိကံ။ သဗ္ဗံ ဝဏပဠိကမ္မ န္တိ ယံကိဉ္စိ ဝဏပရိကမ္မ နာမ အတ္ထိ; သဗ္ဗံ အနုဇာနာမိတိ အတ္ထော။

၂၆၈. သာမံ ဂဟေတွတတိ ဣဒံ န ကေဝလံ သပ္ပဒဋ္ဌဿေဝ, အညသိမ္မိ ဒဋ္ဌဝိသေ သတိ သာမံ ဂဟေတွတ ပရိ ဘုဉ္စိတဗ္ဗံ; အညေသု ပန ကာရဏေသု ပဋိဂ္ဂဟိတမေဝ ဝဋ္ဋတိ။ ကတော န ပုန ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော တိ သစေ ဘူမိပ္ပတွ တော, ပဋိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော; အပ္ပတ္တံ ပန ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

၂၆၉. ဃရဒိန္နကာဗာဓော တိ ဝသိကရဏဟနကသမုဋ္ဌိတရောကေ။ သီတာလောဠိန္တိ နဂ္ဂလေန ကသန္တဿ ဖာ လေ လဂ္ဂမတ္တိကံ ဥဒကေန အာလောဠေတွတ ဟယေတုံ အနုဇာနာမိတိ အတ္ထော။

ဒုဋ္ဌဂဟဏိကော တိ ဝိပန္နဂဟဏိကော; ကိစ္ဆေန ဥစ္စာရော နိက္ခမတီတိ အတ္ထော။ အာမိသဘရန္တိ သုက္ခောဒနံ ဈာပေတွတ တာယ ဆာရိကာယ ပုပ္ဖရိတံ ခာရောဒကံ။ မုတ္တဟရိတကန္တိ ကေမုတ္တပရိဘာဝိတံ ဟရိတကံ။ အဘိသန္န ကာယောတိ ဥဿန္နအေသကာယော။ အတ္တကဠိယ န္တိ တဏှာလောဒကမဏ္ဍော။ အကဋ္ဌယုသန္တိ အသိနိဒ္ဒော မုဂ္ဂ ဂပစိတဟနိယော။ ကဋ္ဌကဋ္ဌန္တိ သောဝ ဓောတသိနိဒ္ဒော။ ပဋိစ္စာဒနိယေနာ တိ မံသရသေန။

ဂုဠာဒိအနုဇာနကထာ

၂၇၂. သစေ ဘိက္ခဝေ ပက္ကာပိ မုက္ခ ဇာယန္တိ တိ ပက္ကာ မုက္ခ သစေပိ ဇာယန္တိ, ယထာသုခံ ပရိဘုဉ္စိတဗ္ဗ ဗာ။ ပက္ကာတ္တာ ဟိ တေ ကပ္ပိယာ ဧဝ။

၂၇၄. အန္တောဝုတ္တ န္တိ အကပ္ပိယကုဋိယံ ဝုတ္တံ။ သာမံ ပက္ခ န္တိ ဧတ္ထ ယံကိဉ္စိ အာမိသံ ဘိက္ခုနော ပစိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေပိဿ ဥဏ္ဏဟယာဂုယာ သုလသိပဏ္ဏာနိ တ သိဝိဝေရံ တ လောဏံ တ ပက္ခိပန္တိ, တမ္ပိ စာလေတုံ န ဝဋ္ဌ ဋ္ဌတိ, “ယာဂုံ နိဗ္ဗာပေမိ”တိ ပန စာလေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဥတ္တဏှာလဘတ္တံ လဘိတွတပိ ပိဒဟိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန မန ဿ ပိဒဟိတွတဝ ဒေန္တိ, ဝဋ္ဋတိ; “ဘတ္တံ တ မာ နိဗ္ဗာယတူ”တိ ပိဒဟိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ခီရတက္ကာဒီသု ပန သကံ ကု ထိတေသု အဂ္ဂိ အတုံ ဝဋ္ဋတိ, ပုနဟကဿ အနုညာတတ္တာ။ ဥက္ကပိဏ္ဏကာပိ ခာဒန္တိ တိ ဗိဠာမူသိကကေဓာမဂ္ဂ သာ ခာဒန္တိ။ ဒမကာတိ ဝိယာသာအ။

၂၇၆. တတော နိဟဋ္ဌန္တိ ယတ္ထ နိမန္တိတာ ဘုဉ္စန္တိ, တတော နိဟဋ္ဌံ။

၂၇၈. ဝနဋ္ဌံ ဟေက္ခရဋ္ဌ န္တိ ဝနေ စေဝ ပဒမိနိဂစ္ဆေ စ ဇာတံ။ အဗီဇန္တိ တရုဏဖလံ, ယဿ ဗီဇံ န အဂ္ဂရံ ဇ နေတိ။ နိဗ္ဗဠဗီဇ န္တိ ဗီဇံ နိဗ္ဗဠေတွတ အပနေတွတ ပရိဘုဉ္စိတဗ္ဗကံ အမ္ပပနသာဒိ။

၂၇၉. ဒုရောပယော ဝဏောတိ ဒုက္ခေန ရူဟတိ, ဒုက္ခေန ဟကတိကော ဟောတီတိ အတ္ထော။ ဒုပ္ပရိဟာရံ သတွ ထန္တိ သမ္မာဓေ ဒုက္ခေန သတ္တံ ပရိဟာရေယျံ။ သတ္တကမ္မံ တ ဝတ္ထိကမ္မံ တ တိ ယထာပရိစ္ဆိန္တေ ဩကာသေ

ယေန ကေနစီ သတ္တေန် တ သူစိယာ တ ကဏ္ဍကေန တ သတ္တိကာယ တ ဟသာဏသက္ခလိကာယ တ နခေန တ ဆိန္ဒနံ တ ဖာလနံ တ ဝိဇ္ဇနံ တ လေခနံ တ န ကာတဗ္ဗံ; သဗ္ဗညေဟတံ သတ္တကမ္မမေဝ ဟောတိ။ ယေန ကေနစီ ပန စမ္ပေန တ ဝတ္ထေန တ ဝတ္ထိပိဋနမ္ပိ န ကာတဗ္ဗံ; သဗ္ဗညေဟတံ ဝတ္ထိကမ္မမေဝ ဟောတိ။ ဧတ္ထ စ သမ္မာဓဿ သာမန္တာ ဒွဝဋ္ဌုလာတိ ဣဒံ သတ္တကမ္မယေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဝတ္ထိကမ္မ ပန သမ္မာဓေယေဝ ပဋိက္ခိတ္တံ။ တတ္ထ ပန ခာရံ အာအာတုံ ယေန ကေနစီ ရဇ္ဇကေန တ ဗန္ဓိတုံ ဝဋ္ဌတိ။ ယဒိ တေန ဆိန္ဒတိ, သုတ္တိန္ဒ။ အဏ္ဍဝုမ္ပိရောဂေပိ သတ္တကမ္မ န ဝဋ္ဌတိ, တသ္မာ အဏ္ဍ ဖာလေတွတ ဗိဇ္ဇနိ ဥဒ္ဓရိတွတ “အရောဂံ ကရိဿာမိ”တိ န ကတ္တဗ္ဗံ။ အဂ္ဂိတာပ နဘောသဇ္ဇာလိမ္ပနေသု ပန ပဋိက္ခေဟေ နတ္တိ။ ဝစ္စမဂ္ဂေ ဘောသဇ္ဇမက္ခိတာ အာအာနဝဋ္ဌိ တ ဝေဠုနာဠိကာ တ ဝဋ္ဌတိ, ယာယ ခာရကမ္မ တ ကရောန္တိ, တေလံ တ ပဝေသေန္တိ။

၂၈၀. ပဝတ္တမံသ နိ မတဿ မံသံ။ မာဃာတောတိ တံ ဒိဝံသံ န လဗ္ဘာ ကေနစီ ကိဉ္စိ ဇီဝိတာ တေရောပေတုံ။ ဟေတ္တနိက နိ မံသဇ္ဈေဒနသတ္တကံ ဝုတ္တတိ။ ကိမ္ပိမာယာ တိ ကိမ္ပိ ဣမာယ။ န ဘဂတ ဥဿဟတီ တိ န ဘဂတ သက္ကောတိ။ ယတူ ဟိ နာမာ တိ ယသ္မာ နာမ။ ပဋိဝေက္ခိ တိ ဝိမံသံ; ပဋိပုစ္ဆိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အပ္ပဋိဝေက္ခိတွတ တိ အပ္ပဋိပုစ္ဆိတွတ။ သစေ ပန အသုကမံသန္တိ ဇာနာတိ, ပဋိပုစ္ဆနကိစ္စံ နတ္တိ, အဇာနန္တေန ပန ပုစ္ဆိတွတဝ ခာဒိတဗ္ဗံ။

ဟတ္ထိမံသာဒိပဋိက္ခေပကထာ

၂၈၁. သုနခမံသန္တိ ဧတ္ထ အရညကောကာ နာမ သုနခသဒိသာ ဟောန္တိ, တေသံ မံသံ ဝဋ္ဌတိ။ ယော ပန ကမသုန ခိယာ တ ကောကေန ကောကသုနခိယာ တ ကမသုနခေန သံယောက ဥပ္ပန္နော, တဿ မံသံ န ဝဋ္ဌတိ, သော ဟိ ဥာယံ ဘဇေတိတိ။ အဟိမံသန္တိ ကဿစိ အဟဒကဿ ဒီဃဇာတိကဿ မံသံ န ဝဋ္ဌတိ။ သီဟမံသာဒိနိ ဟကဋ္ဌာနေဝ။

ဧတ္ထ စ မနုဿမံသံ သဇာတိတာယ ပဋိက္ခိတ္တံ, ဟတ္ထိအဿမံသံ ရာဇဂုတာယ, သုနခမံသဉ္စ အဟိမံသဉ္စ ပဋိကူလတာယ, သီဟမံသာဒိနိ ပဉ္စ အတ္တနော အနုပဒ္ဒဝတ္ထာယာတိ။ ဣမေသံ မနုဿာဒိနံ ဒသန္တံ မံသမ္ပိ အဋ္ဌိပိ လောဟိတမ္ပိ စမ္ပမ္ပိ လောမမ္ပိ သဗ္ဗံ န ဝဋ္ဌတိ, ယံကိဉ္စိ ဥတွတ တ အဉတွတ တ ခာဒန္တဿ အာပတ္တိယေဝ။ ယအ ဇာနာတိ, တအ ဒေသေတဗ္ဗာ။ “အပ္ပုစ္ဆိတွတ ခာဒိဿာမိ”တိ ဂဏ္ဍဟတော ပဋိဂ္ဂဟဏေ ဒုက္ကဋ္ဌံ, “ပုစ္ဆိတွတ ခာဒိဿာမိ”တိ ဂဏ္ဍဟတော အနာပတ္တိ။ ဥဒ္ဓိဿ ကတံ ပန ဇာနိတွတ ခာဒန္တဿေဝ အာပတ္တိ, ပစ္ဆာ ဇာနန္တော အာပတ္တိယာ န ကာရေတဗ္ဗောတိ။

ယာဂုမရကေဠကဒိကထာ

၂၈၂. ကေတ္တကော တိ ကေကော, နတ္တိ မေ ဒုတိယောတိ အတ္တော။ ပဟူတံ ယာဂုမရကေဠကဉ္စ ပဋိယာအ ပေတွတတိ သော ကိရ သတသဟဿံ ဝယံ ကတွတ ပဋိယာအပေသိ။ အနုမောဒနာကထာပရိယောသာနေ “ပတ္တယတံ ဣစ္ဆတ”န္တိ ပအနံ “အလမေဝ အတု”န္တိ ဣမိနာ သမ္ပန္နော။ သစေ ပန “ပတ္တယတာ ဣစ္ဆတ”တိ ဟဌော အတ္တိ, သောယေဝ ဂဟေတဗ္ဗော။

၂၈၃. ဘောဇ္ဇယာဂု နိ ယာ ပတရဏံ ဇနေတိ။ ယဒဂ္ဂေနာ တိ ယံ အာဒိ ကတွတ။ သက္က တေ အာရဒ္ဓာ တိ သဂ္ဂနိ ဗ္ဗတ္တကပုညံ ဥပစိတန္တိ အတ္တော။ ယထာဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗော တိ ပရမ္ပရဘောဇနေန ကာရေတဗ္ဗော, ဘောဇ္ဇယာဂုယာ ဟိ ပတရဏာ ဟောတိတိ။

၂၈၄. နာဟံ တံ ကစ္စာနာ တိ တသ္မိံ ကိရ အဝသိဋ္ဌဂုဠေ ဒေဝတာ သုနမောဇံ ပက္ခိပိသု, သာ အညေသံ ပရိဏာမံ န ဂစ္ဆတိ, တသ္မာ ဧဝမာဟ။ ဂိလာနဿ ဂုဠ နိ တထာရူပေန ဣမိနာ ဂိလာနဿ ပစ္ဆာဘတ္တံ ဂုဠ အနုဇာနာမိတိ အတ္တော။

ဟဠလိကမဝတ္ထုကထာ

၂၈၅. သဗ္ဗသန္တရိ နိ ယထာ သဗ္ဗံ သန္တတံ ဟောတိ, ဧဝံ။

၂၈၆. သုနိဝေဿကာရာ တိ သုနိဓော စ ဝဿကာရော စ ဒေဝ ဗျာဟုဏာ မဂဓရဉ္စော မဟာမတ္တာ မဟာမစ္စာ။
ဝဇ္ဇိနံ ပဋိဗာဟာယာ တိ ဝဇ္ဇိရာဇကုလာနံ အာယမုခပစ္ဆိန္နနတ္ထံ။ ဝတ္ထုနီ တိ ဃာရဝတ္ထုနီ။ စိတ္တာနိ နမန္တိ နိဝေသ
နာနိ မာပေတုန္တိ တာ ကိရ ဒေဝတာ ဝတ္ထုပိဇ္ဇာဟဌကာနံ သရီရေ အဓိမုစ္စိတွတ ဧဝံ စိတ္တာနိ နာမေန္တိ။ ကသ္မာ? အမ္မ
ဟာကံ ယထာနုရူပံ သက္ကာရံ ကရိဿန္တိတိ အတ္ထော။ တာဝတိံသေဟီတိ လောကေ ကိရ သက္ကံ ဒေဝရာဇာနံ ဝိသု
သကမ္မဉ္စ ဥပာအာယ တာဝတိံသာ ပဏှိတာတိ သဒ္ဓော အဗ္ဘဂ္ဂတော၊ တေနေတဟ တာဝတိံသေဟီတိ၊ တာဝတိံသေ
ဟီ သဒ္ဓိ မန္တေတွတ ဝိယ မာပေန္တိတိ အတ္ထော။ ယာဝတာ အရိယံ အာယတနန္တိ ယတ္တကံ အရိယမနဿာနံ ဩ
သရဏဌာနံ နာမ အတ္ထိ။ ယာဝတာ ဝဏိပုဏ္ဏေ တိ ယတ္တကံ တဏှိဇာနံ အာဘတဘဏှဿ ရာသိဝသေနဝ ကယ
ဝိက္ကယဌာနံ နာမ အတ္ထိ။ ဣဒံ အဂ္ဂနဂရ န္တိ တေသံ အရိယာယတနဝဏိပုဏ္ဏာနံ ဣဒံ အဂ္ဂနဂရံ ဘဝိဿတိ။ ပုဋ္ဌ
ဘေဒနန္တိ ပုဋ္ဌဘေဒနဌာနံ မောစနဌာနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အဂ္ဂိတော တ တိအာဒိသု သမုစ္စယတ္ထော တ သဒ္ဓော။
တတူ ဟိ ဧကဿ ကောဌာသဿ အဂ္ဂိတော၊ ဧကဿ ဥဒကတော၊ ဧကဿ အဗ္ဘန္တရတော၊ အညမညဘေဒာ
အန္တရာယော ဘဝိဿတိ။ ဥဠုမ္ပ န္တိ ဟရဂမနတ္ထာယ အာဏိယော အာကောဋေတွတ ကတံ။ ကုလ္လ န္တိ ဝလ္လိအာ
ဒီဟိ ဗန္တိတွတ ကတံ။

အဏ္ဏဝ န္တိ သဗ္ဗန္တိမေန ပရိစ္ဆေဒေန ယောဇနမတ္တံ ဂမ္ဘိရဿ စ ပုထုလ္လဿ စ ဥဒကဌာနဿေတံ
အဓိဝစနံ။ သရန္တိ ဣဓ နဒီ အဓိပေတာ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ - ယေ ဂမ္ဘိရံ ဝိတ္တတံ တဏှဟာသရံ တရန္တိ၊ တေ
အရိယမဂ္ဂသဌာတံ သေတု ကတွတန ဝိသဇ္ဇ ပလ္လလာနိ အနာမသိတွတဝ ဥဒကဘရိတာနိ နိန္ဒဌာနာနိ၊ အယံ ပန ဣဒံ
အပ္ပမတ္တကံ ဥဒကံ ဥတ္တရိတုကာမောပိ ကုလ္လဉ္စဟိ ပရိဇေနော ဗန္တတိ၊ ဗုဒ္ဓာ ပန ဗုဒ္ဓသာဝကာ စ ဝိနာ ဧဝ ကုလ္လေန တိဏှ
ဏာ မေဓာဝိနော ဇနာတိ။

၂၈၇. အနနုဗောဓာတိ အဗုဇ္ဈနေန။ သန္ဓာဝိတ န္တိ ဘဝတော ဘဝံ ဂမနဝသေန သန္ဓာဝိတံ။ သံသရိတန္တိ ပုနပျုနံ
ဂမနဝသေန သံသရိတံ။ မမဇ္ဈေ တုမ္မဟာကဏ္ဍာ တိ မယာ စ တုမ္မေဟာတိ စ။ အထ တ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတ န္တိ သန္ဓာဝ
နံ သံသရဏံ မမဇ္ဈေ တုမ္မဟာကဏ္ဍ အဟောသီတိ ဧဝမေတ္တ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗျော။ သံသိတန္တိ သံသရိတံ။ ဘဝနေတွ
တိ သမ္မဟတာတိ ဘဝတော ဘဝဂမနာ သန္ဓာဝနာ တဏှဟာရဇ္ဈု သုဠု ဟတာ ဆိန္နာ အပ္ပဝတ္တိကတာ။

၂၈၉. နီလာတိ ဣဒံ သဗ္ဗသဌာဟကံ။ နီလဝဏ္ဏာ တိအာဒိ တဿေဝ ဝိဘာဂဒဿနတ္ထံ။ တတ္ထ န တေသံ
ပကတိဝဏ္ဏာ နီလာ၊ နီလဝိလေပနာနံ ဝိစိတ္တတာဝသေနေတံ ဝုတ္တံ။ ပဋိဝဋ္ဌေသီ တိ ပဟာရေသိ။ သာဟာရံ ဒဇ္ဇေယှ
ယာထာတိ သဇနပဒံ ဒဒေယျာထ။ အဂ္ဂုလိ ဖောဋ္ဌေသု န္တိ အဂ္ဂုလိ စာလေသု။ အမ္မကာယာ တိ ဣတ္ထိကာယ။ ဩ
လောကေထာတိ ပဿထ။ အပလောကေထာတိ ပုနပျုနံ ပဿထ။ ဥပသံဟရထာတိ ဥပနေထ။ ဣမံ လိစ္ဆဝိပရိသံ တုမ္မ
ဟာကံ စိတ္တေန တာဝတိံသပရိသံ ဟရထ၊ တာဝတိံသဿ သမကံ ကတွတ ပဿထာတိ အတ္ထော။

သီဟသေနာပတိဝတ္ထုအာဒိကထာ

၂၉၀. ဓမ္မဿ စ အနုဓမ္မ ဗျာကရောနန္တိ တိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တကာရဏဿ အနုကာရဏံ ကထေန္တိ။ သဟမေဓ
မိကော တအနုတအေတိ အပရေဟိ ဝုတ္တကာရဏေန သကာရဏော ဟုတွတ တုမ္မဟာကံ တအေ ဝိညဂရဟိတဗ္ဗံ ကာရ
ဏံ ကောစိ အပ္ပမတ္တကောပိ ကံ န အာဂစ္ဆတိ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ “ကိံ သဗ္ဗကာရေနာပိ တုမ္မဟာကံ တဒေ ကရယူဟကာ
ရဏံ နတ္ထိ”တိ။ အနုဗ္ဗက္ခာတုကာမာ တိ အဘိဘဝိတွတ န အာစိက္ခိတုကာမာ။

၂၉၃. အနုဝိစ္စကာရ န္တိ အနုဝိဒိတွတ စိန္တေတွတ တုလယိတွတ ကာတဗ္ဗံ ကရောဟီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဉာတမန
ဿာနန္တိ လောကေ ဟကဌာနံ။ သာဓု ဟောတိတိ သုန္ဒရံ ဟောတိ။ ပဌာကံ ပရိဟရေယျ န္တိ ပဌာကံ ဥက္ခိပိတွတ နဂ
ရေ ဃောသန္တာ အာဟိဏ္ဏေယျ။ ကသ္မာ? “ဧဝံ နော အမ္မဟာကံ မဟန္တဘာတေ ဘဝိဿတိ”တိ။ ဩဟနဘူတန္တိ ပ
ဋိယတ္တဥဒဟနော ဝိယ ဌိတံ။ ကုလန္တိ နိဝေသနံ။ အတဗ္ဗံ မညေယျာသီ တိ မာ ဣမေသံ ဒေယျဓမ္မံ ဥပစိန္တိတွ
ထ၊ သမ္ပတ္တာနဉ္စဟိ အတဗ္ဗမေတတိ ဩဝဒတိ။ ဩကာရောတိ အဝကာရော လာမကဘာတေ။ သာမုက္ကံသိကာ တိ အတ္တ
နာယေဝ ဥဒ္ဓရိတွတ ဂဟိတာ; အသာဓာရဏံ အညေသန္တိ အတ္ထော။ ဥဒ္ဓိဿ ကတ န္တိ ဥဒ္ဓိသိတွတ ကတံ။

၂၉၄. ပဋိစ္စကမ္မ ၏ အတ္တနံ ပဋိစ္စ ကတန္တိ အတ္တော။ အထ တ ပဋိစ္စကမ္မ ၏ နိမိတ္တကမ္မသွေတံ အ
ဓိဝစနံ, တံ ပဋိစ္စကမ္မံ ဧတ္တ အတ္တိတိ မံသမ္ပိ ပဋိစ္စကမ္မန္တိ ဝုတ္တံ။ ယော ဟိ ဧဝရူပံ မံသံ ပရိဘုဉ္ဇတိ, သောပိ တ
ဿ ကမ္မဿ အယာအေ ဟောတိ, ဝဓကဿ ဝိယ တဿာပိ ဟဏဃာတကမ္မံ ဟောတိတိ အဓိပ္ပာယော ။ ဇီရိဒန္တ
တိတိ ဇီရိဒန္တ အဗ္ဘာစိက္ခန္ဓာ န ဇီရိဒန္တိ, အဗ္ဘက္ခာနဿ အန္တိ န ဂစ္ဆန္တိတိ အတ္တော။ တိကောဋိပရိသုဒ္ဓက
ထာ သဋ္ဌဘေဒသိက္ခာပဒဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တာ။

ကပ္ပိယဘူမိအနုဇာနနကထာ

၂၉၅. သကဋပရိဝဋ္ဌ ၏ သကဋေဟိ ပရိက္ခေပံ ဝိယ ကတွတ အတ္တန္တိ။ ပစ္စန္ဒိမ ၏ အဘိလာပမတ္တမေတံ
“ယံ သဋ္ဌေ အာကဋ္ဌတိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ ပန ဓရဝိဟာရေပိ သမ္ပန္နိတုံ ဝဋ္ဌတိ, ကမ္မတစံ အဝတွတ အပလောက
နေနာပိ ဝဋ္ဌတိယေဝ။ ကာကောရဝသဒ္ဓ ၏ တတ္ထ တတ္ထ ပဝိဋ္ဌာနံ အာမိသဆာဒနတ္တာယ အနုပဂေယေဝ သန္တိ
ပတိတာနံ ကာကာနံ ဩရဝသဒ္ဓံ။ ယသောဇော နာမ ကပိလသုတ္တပရိယောသာနေ ပဗ္ဗဇိတာနံ ပဉ္စန္တံ သတာနံ အဂ္ဂပရိ
သော။

ဥဿာဝနန္တိက ၏ အာဒိသု ဥဿာဝနန္တိကာ တာဝ ဧဝံ ကတ္တဗ္ဗာ။ ယော ထမ္ဘာနံ တ ဥပရိ ဘိတ္တိဟဒေ
တ နိဓနိတွတ ဝိဟာရေ ကရိယတိ, တဿ ဟေဋ္ဌာ ထမ္ဘပဋိစ္စကာ ဟသာဏာ ဘူမိဂတိကာ ဧဝ။ ပဌမထမ္ဘံ ပန
ပဌမဘိတ္တိဟဒေ တ ပတိဋ္ဌာပေန္တေဟိ ဗဟူဟိ သမ္ပရိတရေတွတ “ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ ကရောမ, ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ ကရောမာ”တိ
တစံ နိစ္ဆရေန္တေဟိ မနဿေသု ဥက္ခိပိတွတ ပတိဋ္ဌာပေန္တေသု အာမသိတွတ တ သယံ ဥက္ခိပိတွတ တ ထမ္ဘေ
တ ဘိတ္တိဟဒေ တ ပတိဋ္ဌာပေတဗ္ဗော။ ကုရုန္တိမဟာပစ္စရိသု ပန “ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ”တိ ဝတွတ ပတိဋ္ဌာပေ
တဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ။ အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ “သဋ္ဌဿ ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ အဓိဋ္ဌာမိ”တိ ဝုတ္တံ။ တံ ပန အဝတွတပိ အဋ္ဌကထာသု
ဝုတ္တနယေန ဝုတ္တေ အေသော နတ္တိ။ ဣဒံ ပနေတ္ထ သာဓာရဏလက္ခဏံ, ထမ္ဘပတိဋ္ဌာနဉ္စ ဝစနပရိယောသာနဉ္စ
သမကာလံ ဝဋ္ဌတိ။ သစေ ဟိ အနိဋ္ဌိတေ ဝစနေ ထမ္ဘေ ပတိဋ္ဌာတိ, အပုတိဋ္ဌိတေ တ တသ္မိံ ဝစနံ နိဋ္ဌာတိ, အက
တာ ဟောတိ ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ။ တေနေဝ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ – “ဗဟူဟိ သမ္ပရိတရေတွတ ဝတ္တဗ္ဗံ, အဝဿုဉ္ဇဟိ ဧတွ
ထ ဧကဿပိ ဝစနနိဋ္ဌာနဉ္စ ထမ္ဘပတိဋ္ဌာနဉ္စ ဧကတော ဘဝိဿတိ”တိ။

ဣဋ္ဌကသိလာမတ္တိကာကုဋ္ဌိကာသု ပန ကုဋ္ဌိသု ဟေဋ္ဌာ စယံ ဗန္တိတွတ တ အဗန္တိတွတ တ ကရေန္တိ, ယတော
ပဋ္ဌာယ ဘိတ္တိ ဥဋ္ဌာပေတုကာမာ ဟောန္တိ, တံ သဗ္ဗပဌမံ ဣဋ္ဌကံ တ သိလံ တ မတ္တိကာပိဏ္ဍိ တ ဂဟေတွတ ဝတွ
တနယေနေဝ ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ ကာတဗ္ဗာ။ ဣဋ္ဌကာဒယော ဟိ ဘိတ္တိယာ ပဌမိဋ္ဌကာဒိနံ ဟေဋ္ဌာ န ဝဋ္ဌန္တိ, ထမ္ဘာ ပန
ဥပရိ ဥဂ္ဂန္တိ, တသ္မာ ဝဋ္ဌန္တိ။ အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ “ထမ္ဘေဟိ ကရိယမာနေ စတူသု ကောဏေသု စတ္တာရေ
ထမ္ဘာ ဣဋ္ဌကာဒိကုဋ္ဌေ စတူသု ကောဏေသု ဒေဝ တိဿော ဣဋ္ဌကာ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ”တိ ဝုတ္တံ။ တထာ ပန အက
တာယပိ အေသော နတ္တိ, အဋ္ဌကထာသု ဟိ ဝုတ္တမေဝ ပမာဏံ။

ကေနိသာဒိကာ ဒုဝိဓာ – အာရာမကေနိသာဒိကာ, ဝိဟာရကေနိသာဒိကာတိ။ တာသု ယတ္ထ နေဝ အာရာမော န သေ
နာသနာနိ ပရိက္ခိတ္တာနိ ဟောန္တိ, အယံ “အာရာမကေနိသာဒိကာ” နာမ။ ယတ္ထ သေနာသနာနိ သဗ္ဗာနိ တ ဧကစွာ
နိ တ ပရိက္ခိတ္တာနိ, အာရာမော အပရိက္ခိတ္တော, အယံ “ဝိဟာရကေနိသာဒိကာ” နာမ။ ဣတိ ဥဘယတွာပိ အာရာမ
ဿ အပရိက္ခိတ္တဘာတေယေဝ ပမာဏံ။ အာရာမော ပန ဥပနုပရိက္ခိတ္တာပိ ဗဟုတရံ ပရိက္ခိတ္တာပိ ပရိက္ခိတ္တ
တေယေဝ နာမာတိ ကုရုန္တိမဟာအာပစ္စရိယာဒိသု ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ လဒ္ဓံ ဝဋ္ဌတိ။

ဂဟပတိတိ မနုဿာ အာတသံ ကတွတ “ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ ဒေမ, ပရိဘုဉ္ဇထာ”တိ ဝဒန္တိ, ဧသော ဂဟပတိ နာမ။
“ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ ကာတုံ ဒေမာ”တိ ဝုတ္တေပိ ဝဋ္ဌတိယေဝ။ အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ ပန “ယသ္မာ ဘိက္ခု ဌပေတွတ သေသ
သဟဓမ္မိကာနံ သဗ္ဗေသဉ္စ ဒေဝမနုဿာနံ ဟတ္ထတော ပဋိဂ္ဂဟော စ သန္တိမိ စ အန္တေဝုတ္တဉ္စ တေသံ သန္တ
ကံ ဘိက္ခုဿ ဝဋ္ဌတိ, တသ္မာ တေသံ ဂေဟာနိ တ တေဟိ ဒိန္နာ ကပ္ပိယကုဋ္ဌိ တ ဂဟပတိတိ ဝုစ္စတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ပုနပိ
ဝုတ္တံ – “ဘိက္ခုသဿ ဝိဟာရံ ဌပေတွတ ဘိက္ခုနုပဿယော တ အာရာမိကာနံ တ တိတ္ထိယာနံ တ ဒေဝတာနံ တ နာ

ကနံ တ အပိ ဗုပ္ပာနံ ဝိမာနံ ကပ္ပိယကုဋိ ဟောတီ” တိ, တံ သုဝုတ္တံ; သဋ္ဌသန္တကမေဝ ဟိ ဘိက္ခုသန္တကံ တ ဂေဟံ ဂဟပတိကုဋိကာ န ဟောတိ။ သမ္မုတိကာ နာမ ကမ္မတစံ သာဝေတွတ ကတာတိ။

ယံ ဣမာသု စတုသု ကပ္ပိယဘူမိသု ဝုတ္တံ အာမိသံ, တံ သဗ္ဗံ အန္တောဝုတ္တသဋ္ဌံ န ဂစ္ဆတိ။ ဘိက္ခုနီနဉ္စ အန္တောဝုတ္တအန္တောပက္ကမောစနတ္ထဥဟိ ကပ္ပိယကုဋိယော အနုညာတာ။ ယံ ပန အကပ္ပိယဘူမိယံ သဟသေယျပ္ပဟောနကေ ဂေဟေ ဝုတ္တံ သဋ္ဌိကံ တ ပုဂ္ဂလိကံ တ ဘိက္ခုသု ဘိက္ခုနီယာ တ သန္တကံ ဧကေရတု တမ္ပိ ဌပိတံ, တံ အန္တောဝုတ္တံ; တတ္ထ ပက္ကဉ္စ အန္တောပက္ကံ နာမ ဟောတိ, ဧတံ န ကပ္ပတိ။ သတ္တာဟကာ လိကံ ပန ယာဝဇီဝိကဉ္စ ဝဋ္ဋတိ။

တတ္ထာယံ ဝိနိစ္ဆယော – သာမဏေရော ဘိက္ခုသု တဏှာလာဒိကံ အာမိသံ အာဟရိတွတ ကပ္ပိယကုဋိယံ နိက္ခိပိ တွတ ပုနဒိဝေသေ ပစိတွတ ဒေတိ, အန္တောဝုတ္တံ န ဟောတိ။ တတ္ထ အကပ္ပိယကုဋိယံ နိက္ခိတ္တသပ္ပိအာဒိသု ယံကိဉ္စ စိ ပက္ခိပိတွတ ဒေတိ, မုခသန္နိမိ နာမ ဟောတိ။ မဟာပစ္စရိယံ ပန “အန္တောဝုတ္တံ ဟောတီ” တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ နာမ မတ္တမေဝ နာနာကရဏံ။ ဘိက္ခု အကပ္ပိယကုဋိယံ ဌပိတသပ္ပိဉ္စ ယာဝဇီဝိကပဏ္ဏဉ္စ ဧကေတော ပစိတွတ ပရိဘုဉ္စတိ, သတ္တာဟံ နိရာမိသံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ အာမိသသံသဉ္စ ကတွတ ပရိဘုဉ္စတိ, အန္တောဝုတ္တဉ္စေ သာမံဟကဉ္စ ဟောတိ။ ဧတေနုဟယေန သဗ္ဗသံသက ဝေဒိတဗျာ။

ဣမာ ပန ကပ္ပိယကုဋိယော ကအ ဇဟိတဝတ္ထုကာ ဟောန္တိ? ဥညာဝနန္တိကာ တာဝ ယာ ထမ္မာနံ ဥပရိ ဘိတ္တိ ဟဒေ တ နိခဏိတွတ ကတာ, သာ သဗ္ဗေသု ထမ္မေသု စ ဘိတ္တိဟဒေသု စ အပနီတေသု ဇဟိတဝတ္ထုကာ ဟောတိ။ သစေ ပန ထမ္မေ တ ဘိတ္တိဟဒေ တ ပရိဝတ္တေန္တိ, ယော ယော ဌိတော တတ္ထ တတ္ထ ပတိဋ္ဌာတိ, သဗ္ဗေသုပိ ပရိဝတ္တိတေသု အဇဟိတဝတ္ထုကာဝ ဟောတိ။ ဣဋ္ဌကာဒိဟိ ကတာ စယသ္မ ဥပရိ ဘိတ္တိအတ္တာယ ဌပိတံ ဣဋ္ဌကံ တ သိလံ တ မတ္တိကာပိဏ္ဍံ တ အာဒိကတွတ ဝိနာသိတကာလေ ဇဟိတဝတ္ထုကာ ဟောတိ။ ယေဟိ ပန ဣဋ္ဌကာဒိဟိ အဓိဋ္ဌတာ, တေသု အပနီတေသုပိ တဒညာသု ပတိဋ္ဌတာသု အဇဟိတဝတ္ထုကာဝ ဟောတိ။

ကေနိသာဒိကာ ဟကာရာဒိဟိ ပရိက္ခေပေ ကတေ ဇဟိတဝတ္ထုကာ ဟောတိ။ ပုန တသ္မိ အာရာမေ ကပ္ပိယကုဋိ လဒ္ဓါ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန ပုနပိ ဟကာရာဒယော တတ္ထ တတ္ထ ခဏှာ ဟောန္တိ, တတော တတော ကတေ ပဝိသန္တိ, ပုန ကပ္ပိယကုဋိ ဟောတိ။ ဣတရာ ပန ဒေဝ ကေဟနသီမတ္တံ ဌပေတွတ သဗ္ဗသ္မိ ဆဒေန ဝိနဋ္ဌေ ဇဟိတဝတ္ထုကာ ဟောန္တိ တိ။ သစေ ကေဟနသီနံ ဥပရိ ဧကမ္ပိ ပက္ခဟသကမဏ္ဍလံ အတ္ထိ, ရက္ခတိ။

ယတူ ပနိမာ စတသ္မောပိ ကပ္ပိယဘူမိယော နတ္ထိ, တတ္ထ ကိ ကာတဗ္ဗံ? အနုပသမ္ပန္နသ္မိ ဒတွတ တသ္မ သန္တကံ ကတွတ ပရိဘုဉ္စတဗ္ဗံ။ တတိဒံ ဝတ္ထု – ကရဝိကတိသ္မတ္ထေရော ကိရ ဝိနယဓရဟမောက္ခော မဟာသီဝတွ ထေရသ္မိ သန္တကံ အဂမာသိ။ သော ဒီဟလောကေန သပ္ပိကုမ္ပံ ပသ္မိတွတ “ဘန္တေ ကိမေတ” န္တိ ပုစ္ဆိ။ ထေရော “အာဝုသော ကမတော သပ္ပိကုမ္ပော အာဘတော, လူခဒိဝေသေ သပ္ပိနာ ဘုဉ္စနတ္တာယာ” တိ အာဟ။ တတော နံ တိသ္မတ္ထေရော “န ဝဋ္ဋတိ ဘန္တေ” တိ အာဟ။ ထေရော ပုနဒိဝေသေ ပမုခေ နိက္ခိဟပေသိ။ တိသ္မတ္ထေရော ပုန ဧကဒိဝေသေ အာဂတော တံ ဒိသုတ တထေဝ ပုစ္ဆိတွတ “ဘန္တေ သဟသေယျပ္ပဟောနကဋ္ဌာနေ ဌပေတုံ န ဝဋ္ဋတိ” တိ အာဟ။ ထေရော ပုနဒိဝေသေ ဗဟိ နိဟရာပေတွတ နိက္ခိဟပေသိ, တံ စောရာ ဟရိသု။ သော ပုန ဧကဒိဝေသေ အာဂတံ တိသ္မတ္ထေရံ အာဟ – “အာဝုသော တယာ ‘န ဝဋ္ဋတိ’ တိ ဝုတ္တော သော ကုမ္ပော ဗဟိ နိက္ခိတ္တော စောရေဟိ အဝဟတော” တိ။ တတော နံ တိသ္မတ္ထေရော အာဟ – “နန ဘန္တေ အနုပသမ္ပန္နသ္မိ အတဗ္ဗော အသ္မိ, အနုပ သမ္ပန္နသ္မိ ဟိ ဒတွတ တသ္မ သန္တကံ ကတွတ ပရိဘုဉ္စတုံ ဝဋ္ဋတိ” တိ။

၂၉၆-၉. မေဏှကဝတ္ထု ဥတ္တာနမေဝ။ အပိ စေတ္တ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပဉ္စ ကေရသေ တိ ဣမေ ပဉ္စ ကေရသေ ဝိသုံ ပရိဘောဂေန ပရိဘုဉ္စတုမ္ပိ အနုဇာနာမိတိ အတ္ထော။ ဟထေယျံ ပရိယေသိတု န္တိ ဧတ္ထ သစေ ကေစိ သယမေ ဝ ဥတ္တတ ဒေန္တိ, ဣစ္စေတံ ကုသလံ; နော စေ ဒေန္တိ, ဉာတိပတရိတဋ္ဌာနတော တ ဘိက္ခာစာရဝတ္တေန တ ပရိယေသိ တဗ္ဗံ။ တထာ အလဘန္တေန အညာတိကအပတရိတဋ္ဌာနတော ယာစိတွတပိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဧကဒိဝေသေန ဂမနိယေ မဂ္ဂေ

ဧကဘတ္တတ္ထာယ ပရိယေသိတဗ္ဗံ။ ဒီဃေ အဒ္ဓာနေ ယတ္တကေန ကန္တာရံ နိတ္ထရတိ၊ တတ္တကံ ပရိယေသိတဗ္ဗံ။

ကေဏိယဇဠိလဝတ္ထုကထာ

၃၀၀. ကာဇေဟိ ကဟာပေတွတတိ ပဉ္စဟိ ကာသေတေဟိ သုသဋ္ဌတဿ ဗဒရဟနဿ ကုဋ္ဌသဟဿံ ကဟာပေတွတ။ ဧတသ္မိ နိအနေ ဧတသ္မိ ပကရဏေ ဓမ္မိ ကထံ ကတွတ တိ “သာဓု ဘိက္ခဝေ ဟနံ အပိဝန္တာ သမဏဿ ကေတမဿ သာဝကာ ပစ္စယဗဟုလ္လိကာတိ တဒံ န ဥပ္ပာဒယိတ္ထ၊ မယိ စ ကရဝံ အကတ္ထ၊ မမ စ တုမေဟသု ကရဝံ ဇေနယိတ္ထ၊ ဣတိ တေ အဟံ ဣမိနာ ကာရဏေန သုဠု ပသန္ဓေ”တိအာဒိနာ နယေန ဓမ္မိ ကထံ ကတွတ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အဋ္ဌ ဟနာနိတိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ အမ္မဟန နိ အာမေဟိ တ ပက္ခေဟိ တ အမေဟိ ကတဟနံ။ တတ္ထ အာမေဟိ ကရောန္တေန အမ္မတရုဏာနိ ဘိန္ဒိတွတ ဥဒကေ ပက္ခိပိတွတ အာတပေ အာဒိစ္စဟကေန ပစိတွတ ပရိညာဝေတွတ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတေဟိ မဓုသက္ကရကပ္ပုရာဒိဟိ ယောဇေတွတ ကာတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ကတံ ပုရောဘတ္တမေဝ ကပ္ပတိ။ အနုပသမ္ပန္နေဟိ ကတံ လဘိတွတ ပန ပုရောဘတ္တံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ပုရောဘတ္တံ သာမိသပရိဘောဂေနာပိ ဝဋ္ဋတိ၊ ပစ္စာဘတ္တံ နိရာမိသပရိဘောဂေန ယာဝ အရုဏဂ္ဂမနာ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ဧသ နယော သဗ္ဗဟနေသု။

တေသု ပန ဇမ္ဗုဟန နိ ဇမ္ဗုဖလေဟိ ကတဟနံ။ စောစဟနနိ အဋ္ဌိကေဟိ ကဒလိဖလေဟိ ကတဟနံ။ မောစဟနနိ အနဋ္ဌိကေဟိ ကဒလိဖလေဟိ ကတဟနံ။ မဓုကဟနနိ မဓုကာနံ ဇာတိရသေန ကတဟနံ; တံ ပန ဥဒကသမ္ပန္နံ ဝဋ္ဋတိ၊ သုဒ္ဓံ န ဝဋ္ဋတိ။ မုဒ္ဒိကဟန နိ မုဒ္ဒိကာ ဥဒကေ မဒ္ဒိတွတ အမ္မဟနံ ဝိယ ကတဟနံ။ သာလူကဟနနိ ရတွတုပ္ပလနီလုပ္ပလာဒိနံ သာလူကေ မဒ္ဒိတွတ ကတဟနံ။ ဖာရသကဟနနိ ဖာရသကဖလေဟိ အမ္မဟနံ ဝိယ ကတဟနံ။ ဣမာနိ အဋ္ဌ ဟနာနိ သီတာနိပိ အာဒိစ္စဟကာနိပိ ဝဋ္ဋနိ၊ အဂ္ဂိဟကာနိ န ဝဋ္ဋနိ။ ဓညဖလရသန္တိ သတ္တန္တံ ဓညာနံ ဖလရသံ။ ဉာကရသန္တိ ပက္ကဉာကရသံ။ ယာဝကာလိကပတ္တာနုညဟိ ပုရောဘတ္တံယေဝ ရသော ကပ္ပတိ။ ယာဝဇီဝိကာနံ ပဋိဂ္ဂဟေတွတ ဌပိတသပိအာဒိဟိ သဒ္ဓိ ပက္ကာနံ သတ္တာဟံ ကပ္ပတိ။ သစေ ပန သုဒ္ဓဥဒကေန ပစတိ၊ ယာဝဇီဝိမိ ဝဋ္ဋတိ။ ခိရာဒိဟိ ပန သဒ္ဓိ ပစိတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ အညေဟိ ပက္ကမ္ပိ ဉာကရသသဋ္ဌမေဝ ဂစ္ဆတိ။ ကုရန္တိယံ ပန “ယာဝကာလိကပတ္တာနမ္ပိ သီတောဒကေန မဒ္ဒိတွတ ကတရသော တ အာဒိစ္စဟကော တ ဝဋ္ဋတိ”တိ ဝုတ္တံ။ ဌပေတွတ မဓုကပ္ပရသန္တိ ဧတ္ထ မဓုကပ္ပရသော အဂ္ဂိဟကော တ ဟောတု အာဒိစ္စဟကော တ၊ ပစ္စာဘတ္တံ န ဝဋ္ဋတိ။ ပုရောဘတ္တမ္ပိ ယံ ဟနံ ဂဟေတွတ မဇ္ဇံ ကရေန္တိ၊ သော အာဒိတော ပဌာယ န ဝဋ္ဋတိ။ မဓုကပ္ပံ ပန အလုံတ သုက္ခံ တ ဘဇိတံ တ တေန ကတဖာဏိတံ တ ယတော ပဌာယ မဇ္ဇံ န ကရေန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ ပုရောဘတ္တံ ဝဋ္ဋတိ။ ဥစ္ဆရသော နိကသဋ္ဌော ပစ္စာဘတ္တံ ဝဋ္ဋတိ ။ ဣတိ ဟနာနိ အနုဇာနန္တေန ဣမေပိ စတ္တာရော ရသာ အနုညာတာတိ။ အဂ္ဂိဟုတ္တမုခာ ယညာ တိအာဒိသု အဂ္ဂိဟုတံ သေဋ္ဌံ၊ အဂ္ဂိဟုတံ မုခန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ရောမေလ္လာဒိဝတ္ထုကထာ

၃၀၁-၂. ရောဝေတ္ထု ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ တတ္ထ သက္ကရံ အကံသု တိ ကတိကံ အကံသု။ ဥဋ္ဌာရံ ခော တေ ဣဒန္တိ သုန္ဒရံ ခော တေ ဣဒံ။ နာဟံ ဘန္တေ အာနန္တ ဗဟုကတော တိ နာဟံ ဗုဒ္ဓာဒိဂတပသာဒဗဟုမာနေန ဣဓာဂတောတိ ဒသုသေတိ။ သဗ္ဗဉ္စ ဉာက နိ သပိအာဒိဟိ ပက္ကံ တ အပက္ကံ တ ယံကိဉ္စ ဉာကံ။ ပိဋ္ဌာဒနီယ နိ ပိဋ္ဌမယံ ဓာဒနီယံ; ရောဇေ ကိရ ဣဒံ ဥာယမ္ပိ သတသဟဿံ ဝယံ ကတွတ ပဋိယာအပေသိ။

၃၀၃. မဉ္ဇူကာ တိ မဓုရဝစနာ။ ပဋိဘာနေယျကာ တိ သကေ သိပ္ပေ ပဋိဘာနသမ္ပန္နာ။ ဒက္ခာ တိ ဆေကာ၊ အနုလသာ တ။ ပရိယောအတသိပ္ပာ တိ နိဒ္ဒေသသိပ္ပာ။ နာဋိယာတပကေနာတိ နာဋိယာ စ အာတပကေန စ။ အာတပကော နာမ ယတ္ထ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ အာဝပန္တိ၊ ပက္ခိပန္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ န စ ဘိက္ခဝေ နဟာပိတပုဗ္ဗေန ခုရဘဏ္ဍာ နိဋ္ဌေတ္ထ ဂဟေတွတ ပရိဟရိတုမေဝ န ဝဋ္ဋတိ၊ အညဿ သန္တကေန ကေသေ ဆေဒေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ဝေတနံ ဂဟေတွတ ဆိန္ဒတိ၊ န ဝဋ္ဋတိ။ ယော အနဟာပိတပုဗ္ဗော တဿ ပရိဟရိတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ၊ တံ တ အညံ တ ဂဟေတွတ ကေသေ ဆေဒေတုမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။

၃၀၄. ဘာကံ ဒတွတတိ ဒသမဘာကံ ဒတွတ; ဣဒံ ကိရ ဇမ္ဗုဒီပေ ဟေရာဏကစာရိတ္တံ, တဿှာ ဒသကောဠာသေ ကတွတ ဧကော ကောဠာသေ ဘူမိသာမိကာနံ အတဗ္ဗော။

စတုမဟာပဒေသကထာ

၃၀၅. ယံ ဘိက္ခဝေ မယာ ဣဒံ န ကပ္ပတိ တိ ဣမေ စတ္တာရော မဟာပဒေသေ ဘဂတ ဘိက္ခူနံ နယဂ္ဂဟဏတွ ထာယ အာဟ။ တတ္ထ ဓမ္မသဏ္ဌာဟကတ္ထေရာ သုတ္တံ ဂဟေတွတ ပရိမဒ္ဒန္တ ဣဒံ အဒ္ဓသံသု။ ဌပေတွတ ဓညဖလ ရသန္တိ သတ္တဓညရသာနိ ပစ္ဆာဘတ္တံ န ကပ္ပန္တိတိ ပဋိက္ခိတ္တာနိ။ တာလနာဠိကေရပနသလဗုဇေအလာဗုကုမ္မဏ္ဍ ဥပုဿဖလတိပုသဖလဇောလုကာနိ , နဝ မဟာဖလာနိ သဗ္ဗဉ္စ အပရဏ္ဏံ, ဓညဂတိကမေဝ။ တံ ကိဉ္စာပိ န ပဋိက္ခိတွ တံ, အထ ခေ အကပ္ပိယံ အနုလောမေတိ, တဿှာ ပစ္ဆာဘတ္တံ န ကပ္ပတိ။ အဋ္ဌ ဟနာနိ အနုညာတာနိ။ အဝသေသာနိ ဝေတ္တတိန္တိဏိကမာတုလုဂ္ဂကပိတ္တကောသမ္ပကရမန္တာဒိဒုဒ္ဒကဖလဟနာနိ အဋ္ဌဟနဂတိကာနေဝ, တာနိ ကိဉ္စာပိ န အနုညာတာနိ, အထ ခေ ကပ္ပိယံ အနုလောမေန္တိ, တဿှာ ကပ္ပန္တိ။ ဌပေတွတ ဟိ သာနုလောမံ ဓညဖလရသံ အညံ ဖ လဟနံ နာမ အကပ္ပိယံ နတ္ထိ, သဗ္ဗ ယာမကာလိကံယေတတိ ကုရန္တိယံ ဝုတ္တံ။

ဘဂဝတာ ဆ စီဝရာနိ အနုညာတာနိ။ ဓမ္မသဏ္ဌာဟကတ္ထေရေဟိ တေသံ အနုလောမာနိ ဒုကူလံ, ပတ္တုဏ္ဏံ, စီနပဋ္ဌ ဌံ, သောမာရပဋ္ဌံ, ဣဒ္ဓိမယိကံ, ဒေဝဒတ္တိယန္တိ အပရာနိ ဆ အနုညာတာနိ။ တတ္ထ “ပတ္တုဏ္ဏ” နိ ပတ္တုဏ္ဏ ဒေသေ ဟဏကေဟိ သဉ္စာတဝတ္ထံ။ ဒေဝ ပဋ္ဌာ ဒေသနာမေနေဝ ဝုတ္တာ။ တာနိ တိဏိ ကောသေယုဿာနုလောမာနိ။ ဒုကူလံ သာဏဿ, ဣတရာနိ ဒေဝ ကပ္ပာသိကဿ တ သဗ္ဗေသံ တ။

ဘဂဝတာ ဧကေဒသ ပတ္တေ ပဋိက္ခိပိတွတ ဒေဝ ပတ္တာ အနုညာတာ – လောဟပတ္တော စေဝ မတ္တိကာပတ္တော စ။ လောဟထာလကံ, မတ္တိကာထာလကံ, တမ္ပလောဟထာလကန္တိ တေသံယေဝ အနုလောမာနိ။ ဘဂဝတာ တယော တု မ္မာ အနုညာတာ – လောဟတုမ္မော, ကဋ္ဌတုမ္မော, ဖလတုမ္မောတိ။ ကုဏ္ဏိကာ, ကဉ္စနကော, ဥဒကတုမ္မောတိ တေသံ ယေဝ အနုလောမာနိ။ ကုရန္တိယံ ပန “ဟနိယသဋ္ဌဟနိယသရာဝကာနိ ဧတေသံ အနုလောမာနိ”တိ ဝုတ္တံ။ ပဋိကာ, သူက ရန္တိ ဒေဝ ကာယဗန္ဓနာနိ အနုညာတာနိ, ဒုဿပဋ္ဌေန ရဇ္ဇကေန စ ကတကာယဗန္ဓနာနိ တေသံ အနုလောမာနိ။ သေတစ္ဆတ္တံ, ကိလုစ္ဆတ္တံ, ပဏ္ဏစ္ဆတ္တံ တိဏိ ဆတ္တာနိ အနုညာတာနိ။ ဧကပဏ္ဏစ္ဆတ္တံ တေသံ ယေဝ အနုလောမန္တိ ဣမိနာ နယေန ဟဋ္ဌိဉ္စ အဋ္ဌကထဉ္စ အနုပေက္ခိတွတ အညာနိပိ ကပ္ပိယာကပ္ပိယာနံ အနုလောမာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ။

တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ ကာလေ ကပ္ပတိ တိအာဒိ သဗ္ဗ သမ္ဘိန္နရသံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သစေ ဟိ ဆလ္လိမ္ပိ အနုပ နေတွတ သကလေနေဝ နာဠိကေရဖလေန သဒ္ဓိ ဟနကံ ပဋိဂ္ဂဟိတံ ဟောတိ , နာဠိကေရံ အပနေတွတ တံ ဝိကာလေပိ က ပ္ပတိ။ ဥပရိ သပ္ပိပိဏ္ဏံ ဌပေတွတ သီတလဟယာသံ ဒေန္တိ, ယံ ဟယာသေန အသံသဋ္ဌံ သပ္ပိ, တံ အပနေတွတ သတွ တာဟံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ဗဒ္ဓမဓုဖာဏိတာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ တက္ကောလဇာတိဖလာဒိဟိ အလင်္ကရိတွတ ပိဏ္ဏ ဟတံ ဒေန္တိ, တာနိ ဥဒရိတွတ ဓောဝိတွတ ယာဝဇီဝံ ပရိဘုဉ္ဇိတဗ္ဗာနိ။ ယာဂုယံ ပက္ခိပိတွတ ဒိန္နသိဝိဝေရာဒိသုပိ တေလာဒိသု ပက္ခိပိတွတ ဒိန္နလဋ္ဌိမဓုကာဒိသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧဝံ ယံ ယံ အသမ္ဘိန္နရသံ ဟောတိ, တံ တံ ဧကတော ပဋိဂ္ဂဟိတမ္ပိ ယထာ သုဒ္ဓံ ဟောတိ, တထာ ဓောဝိတွတ တ တစ္ဆေတွတ တ တဿ တဿ ကာလဝသေန ပရိဘုဉ္ဇိ တုံ ဝဋ္ဋတိ။

သစေ ပန သမ္ဘိန္နရသံ ဟောတိ သံသဋ္ဌံ, န ဝဋ္ဋတိ။ ယာဝကာလိကဉ္စာဟိ အတ္တနာ သဒ္ဓိ သမ္ဘိန္နရသာနိ တိဏိပိ ယာမကာလိကာဒိနိ အတ္တနော သဘာဝံ ဥပနေတိ, ယာမကာလိကံ ဒေဝပိ သတ္တာဟကာလိကာဒိနိ အတ္တနော သဘာဝံ ဥပနေ တိ, သတ္တာဟကာလိကမ္ပိ အတ္တနာ သဒ္ဓိ သံသဋ္ဌံ ယာဝဇီဝိကံ အတ္တနော သဘာဝဉ္စေဝ ဥပနေတိ; တဿှာ တေန တဒ ဟုပဋိဂ္ဂဟိတေန သဒ္ဓိ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတံ တ ပုရေပဋိဂ္ဂဟိတံ တ ယာဝဇီဝိကံ သတ္တာဟံ ကပ္ပတိ ဒုဝိဟပဋိဂ္ဂဟိတေ န ဆာဟံ, တိဟပဋိဂ္ဂဟိတေန ပဉ္စာဟံ။ပေ။။ သတ္တာဟပဋိဂ္ဂဟိတေန တဒဟေဝ ကပ္ပတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တဿှာယေဝ ဟိ “သတ္တာဟကာလိကေန ဘိက္ခဝေ ယာဝဇီဝိကံ တဒဟုပဋိဂ္ဂဟိတ”န္တိ အဝတွတ “ပဋိဂ္ဂဟိတံ သတ္တာဟံ ကပ္ပ တိ”တိ ဝုတ္တံ။

ကာလယာမသတ္တဟတိက္ကမေသု စေတ္တ ဝိကာလဘောဇနသန္နိဓိဘေသဇ္ဇသိက္ခာပအနံ ဝသေန အာပတ္တိ
ယော ဝေဒိတဗ္ဗ။ ဣမေသု စ ပန စတုသု ကာလိကေသု ယာဝကာလိကံ ယာမကာလိကန္တိ ဣဒမေဝ ဒဝယံ အန္တောဝုတု
ထကဉ္စေဝ သန္နိဓိကာရကဉ္စ ဟောတိ၊ သတ္တဟကာလိကဉ္စ ယာဝဇီဝိကဉ္စ အကပ္ပိယကုဋိယံ နိက္ခိပိတုမိ ဝဋ္ဋတိ၊
သန္နိဓိမ္မိ န ဇေနတိတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တရနမေတတိ။

ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. ကထိနိက္ခန္ဓကံ

ကထိနာနုဇာနနကထာ

၃၀၆. ကထိနိက္ခန္ဓကေ - ဟဝေယျကာ တိ ဟဝေယျရဋ္ဌတသိနော။ ဟဝေယျံ နာမ ကောသလေသု ပစ္စိမဒိသာ ဘာဂေ ရဋ္ဌံ; တတ္ထ တသိနောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကောသလရဋ္ဌော ဧကပိတုကဘာတူနံ ဘဒ္ဒဝဂ္ဂိယတ္ထေရာနံ ဧတံ အဓိဝစနံ။ တေသု သဗ္ဗဇေဋ္ဌကော အနာကမိ၊ သဗ္ဗပစ္စိမကော သောတာပန္နော၊ ဧကောပိ အရဟာ တ ပုထုဇ္ဇနော တ နုတ္တိ။ အာရညိကာတိ ဓုတဂ္ဂသမာအာနဝသေန အာရညိကာ; န အရညတသမတ္တေန။ ပိဏ္ဏဟတိကာဒိဘာဝေပိ တေသံ ဧသေဝ နယော။ သီသဝသေန စေတံ ဝုတ္တံ။ ဣမေ ပန တေရသာပိ ဓုတဂ္ဂနိ သမာအယေဝ ဝတ္တန္တိ။ ဥဒကသဂ္ဂဟေ တိ ဥဒ ကေန သဂ္ဂဟိတေ ဃဋ္ဌိတေ သံသဋ္ဌေ; ထလေ စ နိဇ္ဇေ စ ဧကောဒကီဘူတေတိ အတ္ထော။

ဥဒကစိက္ခလေ တိ အက္ခန္တအက္ခန္တဌာနေ ဥဒကစိက္ခလော ဥဋ္ဌဟိတုတ ယာဝ အာနိသအ ပဟရတိ၊ ဤဒိသေ စိက္ခလေတိ အတ္ထော။ ဩကပုဏ္ဏေဟိ တိ ဥဒကပုဏ္ဏေဟိ။ တေသံ ကိရ စိဝရာနိ ဃနာနိ၊ တေသု ပတိတံ ဥဒကံ န ပုပ္ဖရတိ ဃနတ္တာ ပုဋ္ဌဗဒ္ဓံ ဝိယ တိဋ္ဌတိ။ တေန ဝုတ္တံ - “ဩကပုဏ္ဏေဟိ စိဝရေဟိ”တိ။ “ဩဃပုဏ္ဏေ ဟိ”တိပိ ဟဌော။

အဝိဝဒမာနာ ဝဿိ ဝသိမ္မဟာ တိ ဧတ္ထ အာဂန္တုကဌာနေ သေနာသနဗာသုတာယ အဘာဝေန စ ဘဂဝတော ဒသု သနာလာဘေန ဥက္ကဏ္ဍိတတာယ စ တေ ဘိက္ခု ဖာသု န ဝသိသု၊ တသ္မာ “အဝိဝဒမာနာ ဖာသုကံ ဝဿိ ဝသိမ္မ ဟာ”တိ နာတေစုံ။ ဓမ္မိ ကထံ ကတွတ တိ ဘဂတ တေသံ ဘိက္ခုနံ အနမတဂ္ဂိယကထံ ကထေသိ။ တေ သဗ္ဗေပိ ကထာပ ရိယောသာနေ အရဟတ္တံ ဟပုဏ္ဏိတုတ နိသိန္နဌာနတောယေဝ အာကာသေ ဥပ္ပတိတုတ အဂမံသု၊ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ - “ဓမ္မိ ကထံ ကတွတ”တိ။ တတော ဘဂတ “သစေ ကထိနတ္ထာရော ပညတ္တော အဘဝိဿု၊ ဧတေ ဘိက္ခု ဧကံ စိဝ ရံ ဥပေတုတ သန္တရတ္တရေန အာဂစ္ဆန္တ န ဧဝံ ကိလန္တ အဿု၊ ကထိနတ္ထာရော စ နာမေသ သဗ္ဗဗုဒ္ဓေဟိ အနုညာတော”တိ စိန္တေတုတ ကထိနတ္ထာရံ အနုဇာနိတုကာမော ဘိက္ခု အာမန္တေသိ၊ အာမန္တေတုတ စ ပန “အနုဇာ နာမိ ဘိက္ခဝေ”တိအာဒိမာဟ။

တတ္ထ အတ္တတကထိနာနံ တေ တိ နိပါတမတ္တံ တေကာရော; အတ္တတကထိနာနန္တိ အတ္ထော။ ဧဝဉ္ဇဟိ သတိ ပရတော “သော နေသံ ဘဝိဿတိ”တိ ယုဇ္ဇတိ။ အထ တ တေတိ သာမိဝစနမေဝေတံ။ သော နေသန္တိ ဧတ္ထ ပန သော စိဝရုပ္ပာအေ ယေ အတ္တတကထိနာ၊ တေသံ ဘဝိဿတိတိ အတ္ထော။

တတ္ထ အနာမန္တစာရော တိ ယာဝ ကထိနံ န ဥဒ္ဓရိယတိ၊ တာဝ အနာမန္တေတုတ စရဏံ ကပ္ပိဿတိ , စာရိတ္တ သိက္ခာပဒေန အနာပတ္တိ ဘဝိဿတိတိ အတ္ထော။ အသမာအနုစာရောတိ တိစိဝရံ အသမာအာယ စရဏံ; စိဝရိပ္ပတ သော ကပ္ပိဿတိတိ အတ္ထော။ ဂဏဘောဇနန္တိ ဂဏဘောဇနမ္ပိ ကပ္ပိဿတိ။ ယာဝဒတ္တစိဝရ န္တိယာဝတ္တ ကေန စိဝရေန အတ္ထော၊ တာဝတ္တကံ အနဓိဋ္ဌိတံ အဝိကပ္ပိတံ ကပ္ပိဿတိတိ အတ္ထော။ ယော စ တတ္ထ စိဝရုပ္ပာ အေတိ တတ္ထ ကထိနတ္တတသီမာယံ မတကစိဝရံ တ ဟောတု သဋ္ဌံ ဥဒ္ဓိဿ ဒိန္တံ တ သဋ္ဌိကေန တတ္ထုပ္ပာဒေန အဘာတံ တ၊ ယေန ကေနစိ အာကာရေန ယံ သဋ္ဌိကစိဝရံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တံ တေသံ ဘဝိဿတိတိ အတ္ထော။

ဧဝဉ္ဇ ပန ဘိက္ခဝေ ကထိနံ အတ္တရိတဗ္ဗ န္တိ ဧတ္ထ ကထိနတ္ထာရံ ကေ လဘန္တိ၊ ကေ န လဘန္တိတိ? ဂဏ နဝသေန တာဝ ပစ္စိမကောဋ္ဌိယာ ပဉ္စ ဇနာ လဘန္တိ၊ ဥဒ္ဓံ သတသဟဿမ္ပိ၊ ပဉ္စန္တံ ဟေဌာ န လဘန္တိ။ ဝုတ္တဝဿ ဝသေန ပုရိမိကာယ ဝဿိ ဥပဂန္တုတ ပဌမပတရဏာယ ပတရိတာ လဘန္တိ၊ ဆိန္နဝဿာ တ ပစ္စိမိကာယ ဥပဂတာ တ န လဘန္တိ၊ အညသ္မိ ဝိဟာရေ ဝုတ္တဝဿာပိ န လဘန္တိတိ မဟာပစ္စရိယံ ဝုတ္တံ။ ပုရိမိကာယ ဥပဂတာနံ ပန သ ဗ္ဗေ ဂဏပူရကာ ဟောန္တိ၊ အာနိသံသံ န လဘန္တိ၊ အာနိသံသော ဣတရေသံယေဝ ဟောတိ။ သစေ ပုရိမိကာယ ဥပဂတာ စတ္တာရော တ ဟောန္တိ တယော တ ဒွေဝ တ ဧကော တ၊ ဣတရေ ဂဏပူရကေ ကတွတ ကထိနံ အတ္တရိတဗ္ဗ။ အထ စတ္တာရော ဘိက္ခု ဥပဂတာ၊ ဧကော ပရိပုဏ္ဏဝဿော သာမဏေရော၊ သော စေ ပစ္စိမိကာယ ဥပသမ္ပဇ္ဇတိ၊ ဂဏပူ ရကော စေဝ ဟောတိ၊ အာနိသံသဉ္စ လဘတိ။ တယော ဘိက္ခု ဒွေဝ သာမဏေရာ၊ ဒွေဝ ဘိက္ခု တယော သာမဏေရာ၊ ဧ

ကော ဘိက္ခု စတ္တာရော သာမဏေရာတိ ဧတ္ထပိ ဧသေ နယော။ သစေ ပုရိမိကာယ ဥပဂတာ ကထိနတ္ထာရကုသလာ န ဟောန္တိ၊ အတ္ထာရကုသလာ ခန္ဓကဘာဏကထေရာ ပရိယေသိတွတ အာနေတဗ္ဗာ။ ကမ္မတစံ သာဝေတွတ ကထိနံ အတ္တရာပေတွတ အနဉ္စ ဘုဉ္စိတွတ ဂမိဿန္တိ။ အာနိသံသော ပန ဣတရေသံယေဝ ဟောတိ။

ကထိနံ ကေန ဒိန္နံ ဝဋ္ဋတိ? ယေန ကေနစိ ဒေဝေန တ မနုဿေန တ ပဉ္စန္ဒံ တ သဟဓမ္မိကာနံ အညတရေန ဒိန္နံ ဝဋ္ဋတိ။ ကထိနာယကဿ ဝတ္တံ အတ္တိ၊ သစေ သော တံ အဇနန္တော ပုစ္ဆတိ - “ဘန္တေ ကထံ ကထိနံ အတဗ္ဗ ဗ”န္တိ တဿ ဧဝံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ - “တိဏ္ဍံ စိဝရာနံ အညတရပုဟောနကံ သူရိယုဂ္ဂမနသမယေ ဝတ္တံ ‘ကထိနစိဝ ရံ ဒေမာ’တိ အတုံ ဝဋ္ဋတိ , တဿ ပရိကမ္မတ္တံ ဧတ္တကာ နာမ သူစိယော, ဧတ္တကံ သုတ္တံ, ဧတ္တကံ ရဇနံ, ပရိက မ္မံ ကရေန္တနံ ဧတ္တကာနံ ဘိက္ခုနံ ယာဂုဘတ္တဉ္စ အတုံ ဝဋ္ဋတိ”တိ။

ကထိနတ္ထာရကေနာပိ ဓမ္မေန သမေန ဥပ္ပန္နံ ကထိနံ အတ္တရန္တေန ဝတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ။ တန္တတယဂေဟ တော ဟံ အာဘတသန္တာနေနေဝ ခလိမက္ခိတသာဠကော န ဝဋ္ဋတိ, မလိနသာဠကောပိ န ဝဋ္ဋတိ, တဿ ကထိနတ္ထာရ သာဠကံ လဘိတွတ သုဠု ဓောဝိတွတ သူစိအာဒိနံ စိဝရကမ္မူပကရဏာနံ သဇ္ဇေတွတ ဗဟူဟံ ဘိက္ခုဟံ သဒ္ဓိ တဒဟေဝ သိဗ္ဗိတွတ နိဋ္ဌိတသူစိကမ္မံ ရဇိတွတ ကပ္ပဗိန္ဒု ဒတွတ ကထိနံ အတ္တရိတဗ္ဗံ။ သစေ တသ္မိ အနတ္တတေယေဝ အညံ ကထိနသာဠကံ အာဟရတိ, အညာနိ စ ဗဟူနိ ကထိနာနိသံသဝတ္တာနိ ဒေတိ, ယော အာနိသံသံ ဗဟုံ ဒေတိ, တဿ သန္တကေန ဝတ္တရိတဗ္ဗံ။ ဣတရော ယထာ တထာ ဩဝဒိတွတ သညာပေတဗ္ဗော။

ကထိနံ ပန ကေန အတ္တရိတဗ္ဗံ? ယဿ သဠော ကထိနစိဝရံ ဒေတိ။ သဠေန ပန ကဿ အတဗ္ဗံ? ယော ဇိ ဏ္ဍစိဝရော ဟောတိ။ သစေ ဗဟူ ဇိဏ္ဍစိဝရာ ဟောန္တိ, ဝုဗ္ဗဿ အတဗ္ဗံ။ ဝုဗ္ဗေသုပိ ယော မဟာပရိသော တဒဟေ ဝ စိဝရံ ကတွတ အတ္တရိတုံ သက္ကောတိ, တဿ အတဗ္ဗံ။ သစေ ဝုဗ္ဗော န သက္ကောတိ နဝကတရော သက္ကောတိ, တဿ အတဗ္ဗံ။ အပိစ သဠေန မဟာထေရဿ သဂ္ဂဟံ ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ, တဿ “တုမေဟ ဘန္တေ ဂဏ္ဍဟထ, မယံ ကတွတ ဒဿာမာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တိသု စိဝရေသု ယံ ဇိဏ္ဍံ ဟောတိ, တဒတ္တယ အတဗ္ဗံ။ ပကတိယာ ဒုပဋ္ဌစိ ဝရဿ ဒုပဋ္ဌတ္တယေဝ အတဗ္ဗံ။ သစေပိဿ ဧကပဋ္ဌစိဝရံ ဃနံ ဟောတိ, ကထိနသာဠကော စ ပေလတေ, သာရုပ္ပ တ္တယ ဒုပဋ္ဌပ္ပဟောနကမေဝ အတဗ္ဗံ, “အဟံ အလဘန္တော ဧကပဋ္ဌ ဟရုဟမိ”တိ ဝဒန္တဿပိ ဒုပဋ္ဌ အတုံ ဝ ဋ္ဋတိ။ ယော ပန လောဘပကတိကော ဟောတိ, တဿ န အတဗ္ဗံ။ တေနာပိ “ကထိနံ အတ္တရိတွတ ပစ္ဆာ သိဗ္ဗိတွတ ဒေဝံ စိဝရာနိ ကရိဿာမိ”တိ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ ယဿ ပန ဒီယတိ, တဿ ယေန ဝိမိနာ အတဗ္ဗံ, တံ ဒဿေတုံ “ဧဝဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ ကထိနံ အတ္တရိတဗ္ဗံ”န္တိ အာရဘိတွတ သုဏာတု မေ ဘန္တေ တိအာဒိကာ အနကမ္မတစာ တာဝ ဝုတွ တာ။

ဧဝံ ဒိန္နေန ပန ကထိနေ သစေ တံ ကထိနဒုဿံ နိဋ္ဌိတပရိကမ္မမေဝ ဟောတိ , ဣစ္ဆေတံ ကုသလံ။ နော စေ နိဋ္ဌိတပ ရိကမ္မံ ဟောတိ, “အဟံ ထေရော”တိ တ “ဗဟုဿုတော”တိ တ ဧကေနာပိ အကာတုံ န လဗ္ဘတိ, သဗ္ဗေဟေဝ သန္တိ ပတိတွတ ဓောဝနသိဗ္ဗနရဇနာနိ နိဋ္ဌာပေတဗ္ဗာနိ။ ဣဒုပ္ပဟံ ကထိနဝတ္တံ နာမ ဗုဒ္ဓပ္ပသတ္တံ။ အတိတေ ပဒုမုတ္တရောပိ ဘဂတ ကထိနဝတ္တံ အကာသိ။ တဿ ကိရ အဂ္ဂသာဝကော သုဇာတတ္ထေရော နာမ ကထိနံ ဂဏ္ဍဟံ, တံ သတ္တာ အ ဌသဋ္ဌိယာ ဘိက္ခုသတသဟဿေဟံ သဒ္ဓိ နိသိဒိတွတ အကာသိ။

ကတပရိယောသိတံ ပန ကထိနံ ဂဟေတွတ အတ္ထာရကေန ဘိက္ခုနာ “သစေ သဠာဠိယာ ကထိနံ အတ္တရိတွကာ မော ဟောတိ, ဟေရာဏိကာ သဠာဠိ ပစ္စုဒ္ဓရိတဗ္ဗာ, နတ သဠာဠိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာ။ ‘ဣမာယ သဠာဠိယာ ကထိနံ အတ္တရာမိ’တိ တစာ ဘိန္ဒိတဗ္ဗာ”တိအာဒိနာ ပရိတရေ ဝုတ္တဝိဓာနေန ကထိနံ အတ္တရိတဗ္ဗံ။ အတ္တရိတွတ စ ပန “တေန ကထိနတ္ထာရကေန ဘိက္ခုနာ သဠံ ဥပသဏ္ဌမိတွတ ဧကံသံ ဥတ္တရာသဏ္ဌံ ကရိတွတ အဉ္ဇလီ ပဂ္ဂဟေတွတ ဧဝမဿ ဝစနိယော - ‘အတ္တတံ ဘန္တေ သဠဿ ကထိနံ, ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော, အနုမောဒကံ’တိ တေဟံ အနုမောဒကေဟံ ဘိက္ခုဟံ ဧကံသံ ဥတ္တရာသဏ္ဌံ ကရိတွတ အဉ္ဇလီ ပဂ္ဂဟေတွတ ဧဝမဿ ဝစနိယော - ‘အတ္တတံ အာဝုသော သဠဿ ကထိနံ, ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော, အနုမောဒမာ’တိ ဧဝမာဒိနာ ပရိတရေ ဝုတ္တဝိဓာနေနေဝ အနုမောဒပေတဗ္ဗံ, ဣတရေဟံ စ အနုမောဒိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ သဗ္ဗေသံ အတ္တတံ ဟောတိ ကထိနံ။ ဝုတ္တဉ္ဇေဟတံ ပရိတရေ “ဒွိန္ဒု ပုဂ္ဂလာနံ အတ္တတံ ဟောတိ ကထိနံ - အတ္ထာရကဿ စ အနုမောဒကဿ စာ”တိ (ပရိ. ၄၀၃)။ ပုနပိ ဝုတ္တံ

– “န သဗ္ဗေ ကထိနံ အတ္တရတိ, န ဂဏော ကထိနံ အတ္တရတိ, ပုဂ္ဂလော ကထိနံ အတ္တရတိ, သဿု အနုမောဒနာ ဂဏသ္မိ အနုမောဒနာ ပုဂ္ဂလသ္မိ အတ္တာရာ သဿု အတ္တတံ ဟောတိ ကထိနံ, ဂဏသ္မိ အတ္တ ထတံ ဟောတိ ကထိနံ, ပုဂ္ဂလသ္မိ အတ္တတံ ဟောတိ ကထိနံ”တိ (ပရိ. ၄၁၄)။

ဧဝံ အတ္တတေ ပန ကထိနေ သစေ ကထိနစိဝရေန သဒ္ဓိ အာဘတံ အာနိသံသံ အယကာ “ယေန အမ္မဟာကံ ကထိနံ ဂဟိတံ, တဿေဝ ဒေမာ”တိ ဒေန္တိ, ဘိက္ခုသဗ္ဗေ အနိဿရော။ အထ အဝိစာရေတွတဝ ဒတွတ ဂစ္ဆန္တိ, ဘိက္ခု သဗ္ဗေ ဣဿရော။ တသ္မာ သစေ ကထိနတ္ထာရကဿ သေသစိဝရာနိပိ ဒုဗ္ဗလာနိ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေန အပလော ကေတွတ တေသမ္ပိ အတ္တယ ဝတ္တာနိ အတဗ္ဗာနိ။ ကမ္မတစာ ပန ဧကာယေဝ ဝဇ္ဇတိ။ အဝသေသေ ကထိနာနိသံ သေ ဗလဝဝတ္တာနိ ဝဿာတသိကဋ္ဌိတိကာယ အတဗ္ဗာနိ, ဋ္ဌိတိကာယ အဘာဝေ ထေရာသနတော ပဠာယ အတဗ္ဗာ နိ, ဂရုဘဏ္ဍံ န ဘာဇေတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ဧကသီမာယ ဗဟူ ဝိဟာရာ ဟောန္တိ, သဗ္ဗေ ဘိက္ခု သန္နိဟတေတွတ ကေတွ ထ ကထိနံ အတ္တရိတဗ္ဗံ, ဝိသု ဝိသု အတ္တရိတု န ဝဇ္ဇတိ။

၃၀၈. ဣအနိ ယထာ စ ကထိနံ အတ္တတံ ဟောတိ, ယထာ စ အနတ္တတံ, တံ ဝိဓိ ဝိတ္တာရတော ဒဿေတုံ ဝေဠ
ပန ဘိက္ခဝေ အတ္တတံ ဟောတိ ကထိနံ ဧဝံ အနတ္တတန္တိ ဝတွတ အကရဏီယဉ္ဇေဝ မဟာဘူမိကဉ္စ အနတ္တတ လက္ခဏံ တာဝ ဒဿေန္တော န ဥလ္လိခိတမတ္တေန တိအာဒိကေ စတုဝိသတိ အာကာရေ ဒဿေသိ။ တတော ပရံ အ တ္တတလက္ခဏံ ဒဿေန္တော အဟတေန အတ္တတ န္တိအာဒိကေ သတ္တရသ အာကာရေ ဒဿေသိ။ ပရိတရေပိ ဟိ “စတုဝိသတိယာ အာကာရေဟိ အနတ္တတံ ဟောတိ ကထိနံ, သတ္တရသဟိ အာကာရေဟိ အတ္တတံ ဟောတိ ကထိနံ”န္တိ ဣဒမေဝ လက္ခဏံ ဝုတ္တံ။

တတ္ထ ဥလ္လိခိတမတ္တေန တိ ဒီဃတော စ ပုထုလတော စ ပမာဏဂ္ဂဟဏမတ္တေန။ ပမာဏဉ္စဟိ ဂဏ္ဍဟန္တော တဿ တဿ ပဒေသဿ သဉ္ဇာနနတ္တံ နဆဒီဟိ တ ပရိစ္ဆေဒံ ဒဿေန္တော ဥလ္လိခတိ, နလာဠာဒီသု တ ဃံ သတိ, တသ္မာ တံ ပမာဏဂ္ဂဟဏံ “ဥလ္လိခိတမတ္တ”န္တိ ဝုတ္တတိ။ ဧဝံနမတ္တေန တိ ကထိနဒုဿဓာဝနမတ္တေန။ စိဝရဝိစာရဏမတ္တေန တိ “ပဉ္စကံ တ သတ္တကံ တ နဝကံ တ ဧကာဒသကံ တ ဟောတူ”တိ ဧဝံ ဝိစာရိတမတ္တေန။ ဆေဒနမတ္တေန တိ ယထာဝိစာရိတဿ ဝတ္ထဿ ဆေဒနမတ္တေန။ ဗန္ဓနမတ္တေန တိ မောဃသုတ္တကာရောပ နမတ္တေန။ ဩဝဋ္ဌိယကရဏမတ္တေန တိ မောဃသုတ္တကာနုသာရေန ဒီဃသိဗ္ဗိတမတ္တေန။ ကဏ္ဍသကရဏမ တ္တေနတိ မုဒ္ဓိယပတ္တဗန္ဓနမတ္တေန။ ဒဠဟိကမ္မကရဏမတ္တေန တိ ဒေဝ စိမိလိကာယော ကေတော ကတွတ သိ ဗ္ဗိတမတ္တေန။ အထ တ ပဌမစိမိလိကာ ဃဋ္ဌေတွတ ဌပိတာ ဟောတိ, ကထိနသာဠကံ တဿာ ကုစ္စိစိမိလိကံ ကတွတ သိ ဗ္ဗိတမတ္တေနတိပိ အတ္တော။ မဟာပစ္စရိယံ “ပကတိစိဝရဿ ဥပဿယအနေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ ကုရန္တိယံ ပန “ပကတိပတ္တဗဒ္ဓစိဝရံ ဒုပဋ္ဌ ကာတုံ ကုစ္စိစိမိလိကံ အလ္လိယာပနမတ္တေန”တိ ဝုတ္တံ။ အနုတတကရဏမတ္တေန တိ ပိဋ္ဌိအနုတတာရောပနမတ္တေန။ ပရိဘဏ္ဍကရဏမတ္တေန တိ ကုစ္စိအနုတတာရောပနမတ္တေန။ ဩဝဇ္ဇေယျ ကရဏမတ္တေနတိ အာဂန္တုကပတ္တာရောပနမတ္တေန ။ ကထိနစိဝရတော တ ပတ္တံ ဂဟေတွတ အညသ္မိ အကထိနစိဝ ရေ ပတ္တာရောပနမတ္တေန။

ကမ္မလမဒ္ဒနမတ္တေန တိ ကေတရံယေဝ ရဇနေ ပက္ခိတ္တေန ဒန္တဝဏ္ဏေန ပဏ္ဍုပလာသဝဏ္ဏေန တ။ သစေ ပန သကိ တ ဒွိက္ခတ္တံ တ ရတ္တမ္ပိ သာရပုံ ဟောတိ, ဝဇ္ဇတိ။ နိမိတ္တကတေနာ တိ “ဣမိနာ ဒုဿေန က ထိနံ အတ္တရိဿမိ”တိ ဧဝံ နိမိတ္တကတေန။ ဧတ္တကမေဝ ဟိ ပရိတရေ ဝုတ္တံ။ အဋ္ဌကထာသု ပန “အယံ သာဠ ကော သုန္ဒရော, သက္ကာ ဣမိနာ ကထိနံ အတ္တရိတု”န္တိ ဧဝံ နိမိတ္တကမ္ပ ကတွတ လဒ္ဓေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ ပရိကထာ ကတေနာတိ “ကထိနံ နာမ အတုံ ဝဇ္ဇတိ, ကထိနအယကော ဗဟုံ ပုညံ ပသဝတီ”တိ ဧဝံ ပရိကထာယ ဥပ္ပာဒိတေန။ ကထိ နံ နာမ အတိဥက္ကဋ္ဌံ ဝဇ္ဇတိ, မာတရမ္ပိ ဝိညာပေတုံ န ဝဇ္ဇတိ, အာကာသတော ဩတိဏ္ဏသဒိသမေဝ ဝဇ္ဇတိတိ။ ကု က္ကုကတေနာတိ တာဝကာလိကေန။ သန္နိမိကတေနာ တိ ဧတ္ထ ဒုဝိဓော သန္နိမိ ကရဏသန္နိမိ စ နိစယသန္နိမိ စ။ တတွ ထ တဒဟေဝ အကတွတ ဌပေတွတ ကရဏံ ကရဏသန္နိမိ။ သဗ္ဗေ အဇ္ဇ ကထိနဒုဿ လဘိတွတ ပုနဒိဝသေ ဒေတိ, အယံ နိစယသန္နိမိ။

နိဿိဂ္ဂိယေနာ တိ ရတ္တိနိဿိဂ္ဂိယေန။ ပရိတရေပိ ဝုတ္တံ - “နိဿိဂ္ဂိယံ နာမ ကရိယမာနေ အရုဏံ ဥဌဟ တိ”တိ။ အကပ္ပကတေနာ တိ အနာဒိန္နကပ္ပဗိန္နနာ။ အညတူ သတ္တဋ္ဌိယာ တိအာဒိသု ဌပေတွတ သတ္တဋ္ဌိဥတ္တရာသဌ ဂအန္တရတသကေ အညေန ပစ္စတ္တရဏာဒိနာ အတ္တတံ အနတ္တတံ ဟောတိတိ။ အညတူ ပဉ္စကေန တ အတိရေက ပဉ္စကေန တတိ ပဉ္စ တ အတိရေကာနိ တ ခဏ္ဍာနိ ကတွတ မဟာမဏ္ဍလအမုမဏ္ဍလာနိ ဒဿေတွတ ကတေနဝ ဝဋ္ဋ ဌတိ။ ဧဝဉ္စဟိ သမဏ္ဍလိကတံ ဟောတိ၊ တံ ဌပေတွတ အညေန အစိန္တကေန တ ဒုဝတ္တိစတုခဏ္ဍေန တ န ဝဋ္ဋတိ။ အညတူ ပုဂ္ဂလဿ အတ္တာရာ တိ ပုဂ္ဂလဿ အတ္တာရံ ဌပေတွတ န အညေန သဿွ တ ဂဏဿ တ အတ္တာရေန အတ္တတံ ဟောတိ။ နိဿိမဌော အနုမောဒတိ တိ ဗဟိဥပစာရသီမာယ ဌိတော အနုမောဒတိ။

၃၀၉. အဟတေနာတိ အပရိဘုတ္တေန။ အဟတကပ္ပေနာ တိ အဟတသဒိသေန ဧကတရံ တ ဒွိဂ္ဂတ္တံ၊ တ ဓော တေန။ ပိလောတိကာယာတိ ဟတဝတ္ထကသာဋ္ဌကေန ။ ပံသုကူလေနာတိ တေဝိသတိယာ ခေတ္တေသု ဥပ္ပန္နပံသုကူ လေန။ ပံသုကူလိကဘိက္ခုနာ စောဋ္ဌကဘိက္ခု အာဟိဏ္ဍိတွတ လဒ္ဓစောဋ္ဌကေဟိ ကတစိဝရေနာတိပိ ကုရုန္တိမဟာပစ္စရိသု ဝုတ္တံ။ ဟပဏိကေနာတိ အာပဏဒ္ဒတရေ ပတိတပိလောတိကံ ဂဟေတွတ ကထိနတ္ထာယ ဒေတိ၊ တေနာပိ ဝဋ္ဋတိတိ အတ္တော။ သေသံ ဝုတ္တဝိပလ္လာသေနဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣမသ္မိ ပန ဌာနေ “သဟ ကထိနဿ အတ္တာရာ ကတိ ဓမ္မာ ဇာယန္တိ”တိအာဒိ ဗဟုအဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တံ၊ တံ သဗ္ဗံ ပရိတရေ ဟဋ္ဌိအာရုဋ္ဌဟမေဝ၊ တသ္မာ တတ္ထ အာဂတနယေန ဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ န ဟိ တေန ဣဓ အဝုစ္စမာနေန ကထိနတ္ထာရကဿ ကိဉ္စိ ပရိဟာယတိ။

၃၁၀. ဧဝံ ကထိနတ္ထာရံ ဒဿေတွတ ဣအနိ ဥဗ္ဘာရံ ဒဿေတွံ ကထဉ္စ ဘိက္ခဝေ ဥဗ္ဘတံ ဟောတိ ကထိန တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ မာတိကာတိ မာတရော; ဇနေတ္တိယောတိ အတ္တော။ ကထိနဗ္ဘာရဉ္စဟိ ဧတာ အဋ္ဌ ဇနေတ္တိ ယော။ တာသု ပက္ကမနံ အန္တော အဿာတိ ပက္ကမနန္တိကာ ။ ဧဝံ သေသာပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အာအာယသတ္တကကထာ

၃၁၁. န ပစ္စေဿန္တိ န ပုန အာဂမိဿံ။ ဧတသ္မိ ပန ပက္ကမနန္တိကေ ကထိနုဒ္ဒာရေ ပဌမံ စိဝရပလိဗောဓော ဆိဇ္ဇတိ၊ ပစ္စာ အာတသပလိဗောဓော။ ဧဝံ ပက္ကမတော ဟိ စိဝရပလိဗောဓော အန္တောသီမာယမေဝ ဆိဇ္ဇတိ၊ အာတ သပလိဗောဓော သီမာတိက္ကမေ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ ပရိတရေ -

“ပက္ကမနန္တိကော ကထိနုဒ္ဒာရော၊ ဝုတ္တော အာဒိစ္စဗန္ဓနာ။
ဧတဉ္စ တာဟံ ဝိဿဇ္ဇိဿံ၊ စိဝရပလိဗောဓော ပဌမံ ဆိဇ္ဇတိ။
ပစ္စာ အာတသပလိဗောဓော ဆိဇ္ဇတိ”တိ။ (ပရိ. ၄၁၅)။

စိဝရံ အာအာယာတိ အကတစိဝရံ အာအာယ။ ဗဟိသီမဂတဿာ တိ အညံ သာမန္တဝိဟာရံ ဂတဿ။ ဧဝံ ဟောတိတိ တသ္မိ ဝိဟာရေ သေနာသနဗာသုကံ တ သဟာယသမ္ပတ္တိ တ ဒိသုတ ဧဝံ ဟောတိ ။ ဧတသ္မိ ပန နိဗ္ဗာနန္တိကေ ကထိ နုဒ္ဒာရေ အာတသပလိဗောဓော ပဌမံ ဆိဇ္ဇတိ၊ သော ဟိ “န ပစ္စေဿန္တိ”န္တိ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နမတ္တေယေဝ ဆိဇ္ဇတိ။ ဝုတ္တမ္ပိ စေတံ -

“နိဗ္ဗာနန္တိကော ကထိနုဒ္ဒာရော၊ ဝုတ္တော အာဒိစ္စဗန္ဓနာ။
ဧတဉ္စ တာဟံ ဝိဿဇ္ဇိဿံ၊ အာတသပလိဗောဓော ပဌမံ ဆိဇ္ဇတိ။
စိဝရေ နိဗ္ဗိတေ စိဝရပလိဗောဓော ဆိဇ္ဇတိ”တိ။

ဧတေန နယေန သေသမာတိကာဝိဘဇနေပိ အတ္တော ဝေဒိတဗ္ဗော။ အယံ ပန ဝိသေသော - “သန္တိဗ္ဗာနန္တိကေ ဒွေဝပိ ပလိဗောဓာ နေဝိမံ စိဝရံ ကာရေဿံ၊ န ပစ္စေဿန္တိ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နမတ္တေယေဝ ဧကတော ဆိဇ္ဇန္တိတိ။ ဝုတ္တဉ္စဟတံ -

“သန္တိဗ္ဗာနန္တိကော ကထိနုဒ္ဒာရော၊ ဝုတ္တော အာဒိစ္စဗန္ဓနာ။
ဧတဉ္စ တာဟံ ဝိဿဇ္ဇိဿံ၊ ဒွေဝ ပလိဗောဓာ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ ဆိဇ္ဇန္တိ”တိ။

ဧဝံ သဗ္ဗကထိနုဒ္ဓာရေသု ပလိဗောဓုပစ္ဆေဒော ဝေဒိတဗျော။ သော ပန ယသ္မာ ဣမိနာ စ ဝုတ္တနယေန ပရိတရေ စ အာဂတဘာဝေန သက္ကာ ဇာနိတုံ၊ တသ္မာ ဝိတ္တာရတော န ဝုတ္တော။ အယံ ပနေတ္ထ သဋ္ဌေဟေ - နာသနန္တိကေ အာတသပလိဗောဓော ပဌမံ ဆိဇ္ဇတိ၊ စိဝရေ နဋ္ဌေ စိဝရပလိဗောဓော ဆိဇ္ဇတိ။ ယသ္မာ စိဝရေ နဋ္ဌေ စိဝရပလိဗောဓော ဆိဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ “နာသနန္တိကေ”တိ ဝုတ္တံ။

သဝနန္တိကေ စိဝရပလိဗောဓော ပဌမံ ဆိဇ္ဇတိ၊ တသ္မာ တဿ သဟ သဝနေန အာတသပလိဗောဓော ဆိဇ္ဇတိ။

အာသာဝစ္ဆေဒိကေ အာတသပလိဗောဓော ပဌမံ ဆိဇ္ဇတိ။ စိဝရာသာယ ဥပစိန္နာယ စိဝရပလိဗောဓော ဆိဇ္ဇတိ။ အယံ ပန ယသ္မာ “အနာသာယ လဘတိ; အာသာယ န လဘတိ; တဿ ဧဝံ ဟောတိ ‘ဣဓေဝိမံ စိဝရံ ကာရေသ္မိံ, န ပစ္စ စေသ္မိံ’”န္တိအာဒိနာ နယေန ဣတရေဟိ ဥဒ္ဓာရေဟိ သဒ္ဓိံ တေမိဿကဒေသနော အနေကပ္ပဘောအေ ဟောတိ၊ တသ္မာ ပရတော ဝိသုံ ဝိတ္တာရေတွတ ဝုတ္တော၊ ဣဓ န ဝုတ္တော။ ဣဓ ပန သဝနန္တိကဿ အနန္တရံ သီမာတိက္ကန္တိ ကော ဝုတ္တော။ တတ္ထ စိဝရပလိဗောဓော ပဌမံ ဆိဇ္ဇတိ၊ တဿ ဗဟိသီမေ အာတသပလိဗောဓော ဆိဇ္ဇတိ။ သဟုဗ္ဗ ဘာရေ ဒေဝ ပလိဗောဓာ အပုဗ္ဗ အစရိမံ ဆိဇ္ဇန္တိတိ။

၃၁၆-၃၂၅. ဧဝံ အာအယတရေ သတ္တကထိနုဒ္ဓာရေ ဒဿေတွတ ပုန သမာအယတရေပိ ဝိပ္ပကတစိဝရဿ အာအ ယသမာအယတရေသုပိ ယထာသမ္ဘဝံ တေယေဝ ဒဿိတာ။ တတော ပရံ အန္တောသီမာယံ “ပစ္စေသ္မိံ န ပစ္စေသ္မိံ သ”န္တိ ဣမံ ဝိမိ အနာမသိတွတဝ “န ပစ္စေသ္မိံ”န္တိ ဣမမေဝ အာမသိတွတ အနဓိဌိတေနာ”တိအာဒိနာ နယေန စ ယေ ယေ ယုဇ္ဇန္တိ၊ တေ တေ ဒဿိတာ။ တတော ပရံ “စိဝရာသာယ ပက္ကမတိ”တိအာဒိနာ နယေန ဣတရေဟိ သဒ္ဓိံ တေမိဿကနယေန အနေကပ္ပတ္တုံ အာသာဝစ္ဆေဒိကံ ဒဿေတွတ ပုန ဒိသံဂမိယဝသေန စ ဟာသုဝိဟာရိကဝသေန စ နိဋ္ဌာနန္တိကေသု ယုဇ္ဇမာနာ ကထိနုဒ္ဓာရာ ဒဿိတာ။ ဧဝံ ပဘောဒတော ကထိနုဒ္ဓာရံ ဒဿေတွတ ဣအနိ ယေ တေန တေန ကထိနုဒ္ဓာရေန ပလိဗောဓာ ဆိဇ္ဇန္တိတိ ဝုတ္တာ၊ တေသံ ပဋိပက္ခေ ဒဿေန္တော ဒေဝမေ ဘိက္ခဝေ က ထိနဿ ပလိဗောဓာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ စတ္ထေနာ တိ ယေန စိတ္တေန သော အာတသော စတ္ထော ဟောတိ၊ တံ စ တ္တံ နာမ၊ တေန စတ္ထေန။ ဝန္တမုတ္တေသုပိ ဧသေဝ နယော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေတတိ။

ကထိနုက္ခန္ဓကဝဏ္ဏာ နိဌိတာ။

၈. စီဝရက္ခန္ဓကံ

ဇီဝကဝတ္ထုကထာ

၃၂၆. စီဝရက္ခန္ဓကေ - ပဒက္ခိဏာ တိ ဆေကာ ကုသလာ။ အဘိသဠာတိ အဘိဂတာ။ ကေဟိ အဘိဂတာတိ? အတု ထိကေဟိ အတ္ထိကေဟိ မနုဿေဟိ; ကရဏတ္ထေ ပန သာမိဝစနံ ကတွတ “အတ္ထိကာနံ အတ္ထိကာနံ မနုဿာနံ” နံ တိ ဝုတ္တံ။ ပညာသာယ စ ရတ္ထိံ ဂစ္ဆတိ တိ ပညာသ ကဟာပဏေ ဂဟေတွတ ရတ္ထိံ ဂစ္ဆတိ။ နေဂမောတိ ကုဠုမ္ပိ ယဂဏော။

၃၂၇. သာလဝတိ ကုမာရိံ ဂဏိကံ ဝုဠာပေသီ တိ နာဂရာ ဒေဝ သတသဟဿာနိ, ရာဇာ သတသဟဿန္တိ တိဏိ သတသဟဿာနိ, အညဉ္စ အာရာမုယျာနတဟနာဒိပရိစ္ဆေဒံ ဒတွတ ဝုဠာပေသံ; ဂဏိကဌာနေ ဌပေသန္တိ အတွ ထော။ ပဋိသတေန စ ရတ္ထိံ ဂစ္ဆတိ တိ ရတ္ထိံ ပဋိသတေန ဂစ္ဆတိ။ ဂိလာနံ ပဋိဝေဒေယျ န္တိ ဂိလာနဘာဝံ ဇာနာပေ ယ္ယံ။ ကတ္တရသုပ္ပေ တိ ဇိဏ္ဏသုပ္ပေ။

၃၂၈. ကာ မေ ဒေဝ မာတာ, ကော ပိတာတိ ကသ္မာ ပုစ္ဆိ? တံ ကိရ အညေ ရာဇအရကာ ကိဠန္တာ ကလဟေ ဥဌိ တေ “နိမ္မာတိကော နိပ္ပိတိကော” တိ ဝဒန္တိ။ ယထာ စ အညေသံ အရကာနံ ဆဏာဒီသု စုဠမာတာမဟာမာတာဒယော ကိ ပ္ပိ ပဏ္ဏာကာရံ ပေသေန္တိ, တထာ တဿ န ကောစိ ကိပ္ပိ ပေသေတိ။ ဣတိ သော တံ သဗ္ဗံ စိန္တေတွတ “နိမ္မာတိ ကောယေဝ န ဆေ အဟ” န္တိ ဇာနနတ္ထံ “ကာ မေ ဒေဝ မာတာ, ကော ပိတာ” တိ ပုစ္ဆိ။

ယန္တုနာဟံ သိပ္ပံ သိက္ခေယျ န္တိ ယန္တုန အဟံ ဝေဇ္ဇသိပ္ပံ သိက္ခေယျန္တိ စိန္တေသိ။ တဿ ကိရ ဧတဒဟော သိ - “ဣမာနိ ဆေ ဟတ္ထိအဿသိဟဒိနိ ပရူပဃာတပဋိသံယုတ္တာနိ, ဝေဇ္ဇသိပ္ပံ မေတ္တာပုဗ္ဗဘာဂံ သတ္တာနံ ဟိတပ ဋိသံယုတ္တ” န္တိ။ တဿ ဝေဇ္ဇသိပ္ပမေဝ သန္ဓာယ “ယန္တုနာဟံ သိပ္ပံ သိက္ခေယျ” န္တိ စိန္တေသိ။ အပိစာယံ ဣ တော ကပ္ပသတသဟဿဿ ဥပရိ ပဒုမုတ္တရဿ ဘဂဝတော ဥပဌာကံ “ဗုဒ္ဓုပဌာကော အယ” န္တိ စတုပရိသန္တ ရေ ပတ္တတဂုဏံ ဝေဇ္ဇံ ဒိသုတ “အဟော ဝတာဟမ္ပိ ဇေဝရူပံ ဌာနန္တရံ ဟပုဏေယျ” န္တိ စိန္တေတွတ သတ္တာဟံ ဗုဒ္ဓုပုမုဿ သဋ္ဌဿ အနံ ဒတွတ ဘဂဝန္တံ ဝန္တိတွတ “အဟမ္ပိ ဘဂတ တုမဟာကံ ဥပဌာကော အသုကဝေဇ္ဇ ဇေဝိယ အနာဂတေ ဗုဒ္ဓုပဌာကော ဘဝေယျ” န္တိ ပတ္တနမကာသိ။ တာယ ပုရိမပတ္တနာယ စောဒိယမာနောပေသ ဝေဇ္ဇသိပ္ပမေဝ သန္ဓာယ “ယန္တုနာဟံ သိပ္ပံ သိက္ခေယျ” န္တိ စိန္တေသိ။

၃၂၉. ဒိသာဟမောက္ခော တိ သဗ္ဗဒိသာသု ဝိဒိတော ဟကဠော ပဓာနော တတိ အတ္ထော။ တသ္မိဉ္စ သမယေ တက္က သီလတော တဏှိဇာ အဘယရာဇေကုမာရံ ဒဿနာယ အဂမံသု။ တေ ဇီဝကော “ကုတော တုမေဟ အာဂတာ” တိ ပုစ္ဆိ။ “တက္ကသီလတော” တိ ဝုတ္တေ “အတ္ထိ တတ္ထ ဝေဇ္ဇသိပ္ပာစရိယော” တိ ပုစ္ဆိ။ “အာမ ကုမာရ, တက္ကသီလာယံ ဒိ သာဟမောက္ခော ဝေဇ္ဇော ပဋိဝသတိ” တိ သုတွတ “တေန ဟိ ယဒာ ဂစ္ဆထ, မယ္ယဟံ အာရောစေယျာထာ” တိ အာဟ။ တေ တထာ အကံသု။ သော ပိတရံ အနာပုစ္ဆာ တေဟိ သဒ္ဓိံ တက္ကသီလံ အဂမာသိ။ တေန ဝုတ္တံ - “အဘယံ ရာဇေကုမာရံ အနာပုစ္ဆာ” တိ အာဒိ။

ဣတ္ထမဟံ အာစရိယ သိပ္ပံ သိက္ခိတု န္တိ တံ ကိရ ဥပသဠမန္တံ ဒိသုတ သော ဝေဇ္ဇော “ကောသိ တွဝံ တာ တာ” တိ ပုစ္ဆိ။ သော “ဗိမ္ဗိသာရမဟာရာဇဿ နတ္တာ အဘယကုမာရဿ ပုတ္တောမဟိ” တိ အာဟ။ “ကသ္မာ ပန တွဝမသိ တာတ ဣဓာဂတော” တိ, တတော သော “တုမဟာကံ သန္တိကေ သိပ္ပံ သိက္ခိတု” န္တိ ဝတွတ ဣတ္ထမဟံ အာစရိယ သိပ္ပံ သိက္ခိတုန္တိ အာဟ။ ဗဟုဉ္စ ဂဏ္ဍဟာတိ တိ ယထာ အညေ ခတ္တိယကုမာရာဒယော အာစရိယဿ ဓနံ ဒတွ တ ကိပ္ပိ ကမ္ပံ အကတွတ သိက္ခန္တိယေဝ, န သော ဧဝံ။ သော ပန ကိပ္ပိ ဓနံ အဒတွတ ဓမ္မန္တေတသိကောဝ ဟုတွတ ဧကံ ကာလံ ဥပဇ္ဈာယဿ ကမ္ပံ ကရေတိ, ဧကံ ကာလံ သိက္ခတိ။ ဧဝံ သန္တေပိ အဘိနိဟာရသမ္ပန္နော ကုလပုတွ တော အတ္တနော မေဓာဝိတာယ ဗဟုဉ္စ ဂဏ္ဍဟာတိ, လဟုဉ္စ ဂဏ္ဍဟာတိ, သုဠု စ ဥပဓာရေတိ, ဂဟိတဉ္စဿ န သမ္ပုသု သတိ။

သတ္တ စ မေ ဝဿာနိ အဓိယန္တိ နယိမဿ သိပ္ပဿ အန္တော ပညာယတိ တိ ဧတ္တ အယံ ကိရ ဇီဝ
ကော ယတ္တကံ အာစရိယော ဇာနတိ၊ ယံ အညေ သောဠသဟိ ဝဿေဟိ ဥဂ္ဂဏ္ဍဟန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ သတ္တဟိ ဝဿေဟိ
ဥဂ္ဂဟေသိ။ သက္ကဿ ပန ဒေဝရဉ္စော ဧတဒဟေသိ - “အယံ ဗုဒ္ဓာနံ ဥပဋ္ဌာကော အဂ္ဂဝိဿာသကော ဘဝိသ္မ
သတိ၊ ဟန္တ နံ ဘောသဇ္ဇယောဇနံ သိက္ခာပေမိ”တိ အာစရိယဿ သရီရေ အဇ္ဈာဝသိတွတ ယထာ ဌပေတွတ ကမ္မဝိဟကံ
အဝသေသရောဂံ ဧကေန ဘောသဇ္ဇယောဂေန တိကိစ္ဆိတုံ သက္ကောတိ၊ တထာ နံ ဘောသဇ္ဇယောဇနံ သိက္ခာပေသိ။
သော ပန “အာစရိယဿ သန္တိကေ သိက္ခာမိ”တိ မညတိ၊ တဿ “သမတ္တော ဣအနိ ဇီဝကော တိကိစ္ဆိတုံ”န္တိ
သက္ကေန ဝိဿုဌမတ္တေ ဧဝံ စိန္တေတွတ အာစရိယံ ပုစ္ဆိ။ အာစရိယော ပန “န ဣမိနာ မမာနဘာဝေန ဥဂ္ဂဟိတံ၊
ဒေဝတာနဘာဝေန ဥဂ္ဂဟိတ”န္တိ ဥတွတဝ တေန ဟိ ဘဏေတိအာဒိမာဟ။ သမန္တာ ယောဇနံ အာဟိဏ္ဏန္တော တိ ဒီဝ
သေ ဒီဝသေ ဧကေန ဒေဝရေန နိက္ခမိတွတ စတ္တာရော ဒီဝသေ အာဟိဏ္ဏန္တော။ ပရိတ္တံ ဟထေယျံ ဟအသီ
တိ အပ္ပမတ္တကံ အအသိ။ ကဿ? တဿ ကိရ ဧတဒဟေသိ - “အယံ မဟာကုလဿ ပုတ္တော ဂတမတ္တောယေဝ
ပိတိပိတာမဟာနံ သန္တိကာ မဟာသက္ကာရံ လဘိဿတိ၊ တတော မယှဟံ တ သိပ္ပဿ တ ဂုဏံ န ဇာနိဿတိ၊ အန္တ
တရာမဂေ ပန ခိဏဟထေယျော သိပ္ပံ ပယောဇေတွတ အဝဿံ မယှဟဉ္စ သိပ္ပဿ စ ဂုဏံ ဇာနိဿတိ”တိ ပရိတွ
တိ အပေသိ။

သေဠိဘရိယာဒိဝတ္ထုကထာ

၃၃၀. ပသတေနာတိ ဧကဟတ္ထပုဋ္ဌေန။ ပိစုနာတိ ကပ္ပာသပဋ္ဌလေန။ ယတူဟိ နာမာ တိ ယာ နာမ။ ကိမ္ပိမာယ န္တိ
ကိမ္ပိ မေ အယံ။ ဥပဇာနာမေတဿ သံယမဿာ တိ ကတဿ စ ရောဂူပသမဿ စ ဥပကာရံ ဇာနာမာတိ အဓိပ္ပာ
ယော။

၃၃၁. သဗ္ဗာလက္ခရံ တုယှဟံ ဟောတူ တိ ရာဇာ ကိရ “သစေ ဣမံ ဂဏ္ဍဟိဿတိ၊ ပမာဏယုတ္တေ ဌာနေ နံ ဌ
ပေဿမိ။ သစေ န ဂဏ္ဍဟိဿတိ၊ အဗ္ဘန္တရိကံ နံ ဝိဿာသကံ ကရိဿမိ”တိ စိန္တေတွတ ဧဝမာဟ။ အဘယ
ကုမာရဿာပိ နာဠကာနမ္ပိ စိတ္တံ ဥပ္ပဇိ “အဟော ဝတ န ဂဏ္ဍဟယျာ”တိ။ သောပိ တေသံ စိတ္တံ ဥတွတ ဝိယ
“ဣဒံ မေ ဒေဝ အယှိကာနံ အာဘရဏံ၊ နယိဒံ မယှဟံ ဂဏ္ဍဟိတုံ ပတိရူပ”န္တိ ဝတွတ အလံ ဒေတတိအာဒိမာဟ။ အဓိ
ကာရံ မေ ဒေတေ သရတူတိ ကတဿ ဥပကာရံ မေ ဒေတေ သရတူတိ အတ္တော။ ရာဇာ ပသန္တော သဗ္ဗာကာရသမ္ပန္နံ
နံ ဂေဟဉ္စ အမ္ပဝနုယျာနဉ္စ အနသံဝစ္ဆရံ သတသဟဿဥဌာနကံ ကမဉ္စ မဟာသက္ကာရဉ္စ ဒတွတ တေန ဟိ
ဘဏေတိအာဒိမာဟ။

ရာဂေဟသေဠိဝတ္ထုကထာ

၃၃၂. သက္ခိဿသိ ပန တွဝံ ဂဟပတိတိ ကဿ အာဟ? ဣရိယာပထသမ္ပရိဝတ္တနေန ကိရ မတ္တလုဂံ န သ
ဏ္ဍာတိ၊ အဿ စ တိဟိ သတ္တာဟေဟိ နိစ္စလဿ နိပန္နဿ မတ္တလုဂံ သဏ္ဍာဟိဿတိတိ ဥတွတ အပေဝ
နာမ သတ္တသတ္တမာသေ ပဋိဇာနိတွတ သတ္တသတ္တဒိဝသေပိ နိပဇ္ဇေယျာတိ နံ ဧဝမာဟ။ တေန ဝ ပရတော ဝုတ္တံ “အပိ စ
ပဋိကစ္စေဝ မယာ ဉာတော”တိ။ သီသစ္ဆဝိ ဥပ္ပာဠေတွတ တိ သီသစမ္ပံ အပနေတွတ။ သိပ္ပိနိ ဝိနာမေတွတ တိ သိပ္ပိနိ
ဝိဝရိတွတ။ နာဟံ အာစရိယ သက္ကောမိ တိ တဿ ကိရ သရီရေ မဟာဉာဟော ဥပ္ပဇိ၊ တဿ ဧဝမာဟ။ တိဟိ သတွ
တာဟေဟိတိ တိဟိ ပသေဟိ ဧကေန သတ္တာဟေန။

၃၃၃. ဇနံ ဥဿာရေတွတ တိ ဇနံ နိဟရာပေတွတ။

ပဇ္ဇောတရာဝေတ္ထုကထာ

၃၃၄. ဇေယျံ မေ သပ္ပိ တိ အယံ ကိရ ရာဇာ ဝိစ္ဆိကဿ ဇာတော၊ ဝိစ္ဆိကဝိသပဋိဃာတာယ စ သပ္ပိ ဘောသဇ္ဇ
ဇံ ဟောတိ ဝိစ္ဆိကာနံ ပဋိကူလံ၊ တဿ ဧဝမာဟ။ ဥဒ္ဓေကံ ဒဿတိ တိ ဥဂ္ဂရံ ဒဿတိ။ ပညာသ ယောဇနိကာ
ဟောတိတိ ပညာသ ယောဇနာနိ ဂန္တု သမတ္တာ ဟောတိ။ န ကေဝလဉ္စ ရဉ္စာ ဟတ္ထိနိယေဝ၊ နာဠာဂိရိ နာမ ဟ

ထို့ ယောဇနသတ် ဂစ္ဆတိ၊ စေလကဏ္ဍော စ မုဉ္ဇကေသော စာတိ ဒေဝ အဿာ ဝိသယောဇနသတ် ဂစ္ဆန္တိ၊ ကာ
ကော အသော သဠိယောဇနာနိ ဂစ္ဆတိ။

ဧကသ္မ ကိရ ကုလပုတ္တသ္မ အနုပုန္နေ ဗုဒ္ဓေ ဧကဒိဝသံ ဘုဉ္ဇိတုံ နိသိန္နသ္မ ပစ္စေကဗုဒ္ဓော ဒုတရေ ဌာတုတ
အဂမာသိ၊ တဿေကော ပုရိသော “ပစ္စေကဗုဒ္ဓော အာဂန္တုတ ဂတော”တိ အာရောစေသိ။ သော သုတုတ “ဂစ္ဆ၊ ဝေ
ဂေန ပတ္တိ အာဟရာ”တိ အာဟရာပေတုတ အတ္တနော သဇ္ဇိတံ ဘတ္တိ သဗ္ဗံ ဒတုတ ပေသေသိ။ ဣတရော တံ အာဟရိ
တုတ ပစ္စေကဗုဒ္ဓသ္မ ဟတ္ထေ ဌပေတုတ “အဟံ ဘန္တေ တုမ္မဟာကံ ကတေန ဣမိနာ ကာယဝေယျာဝတိကေန ယ
တ္ထ ယတ္ထ နိဗ္ဗတ္တောပိ တဟနသမ္ပန္နော ဟောမိ”တိ ပတ္တနံ အကာသိ။ သော အယံ ဧတရဟိ ပဇ္ဇေတော နာမ
ရာဇာ ဇာတော၊ တာယ ပတ္တနာယ အယံ တဟနသမ္ပတ္တိ။

သပ္ပိ ဟယေတွတ တိ သပ္ပိဉ္စ ဟယေတွတ; ပရိစာရိကာနဉ္စ အာဟာရာစာရေ ဝိဇ္ဇိ အာစိက္ခိတွတ။ နခေန ဘောသဇ္ဇ
ဇံ ဩလုမ္မေတွတတိ နခေန ဘောသဇ္ဇံ ဩဒဟိတွတ; ပက္ခိပိတွတတိ အတ္ထော။ နိစ္ဆာရေသီ တိ ဝိရေစေသိ။

သိဝေယျကဒုဿယုဂကထာ

၃၃၅. သိဝေယျကံ နာမ ဥတ္တရကုရုသု သိဝထိကံ အဝမဂ္ဂလဝတ္ထံ။ တတ္ထ ကိရ မနုဿာ မတံ တေန ဝတ္ထေန
ဝေဌေတွတ နိက္ခိပန္တိ၊ တံ “မံသပေသီ”တိ သလ္လက္ခေတွတ ဟတ္ထိသောဏ္ဍကသကုဏာ ဥက္ခိပိတွတ ဟိမဝန္တ
ကူဋေ ဌပေတွတ ဝတ္ထံ အပနေတွတ ဓာဒန္တိ။ အထ ဝနစရကာ ဝတ္ထံ ဒိသုတ ရညော အာဟရန္တိ။ ဧဝမိဒံ ပဇ္ဇေတေန
လဒ္ဓံ။ သိဝိရဌေ ကုသလာ ဣတ္ထိယော တိဟိ အံသုဟိ သုတ္တံ ကန္တန္တိ၊ တေန သုတ္တေန တယိတဝတ္ထံ ဧတန္တိ
ပိ ဝဒန္တိ။

သမတ္တိသဝိရေစနကထာ

၃၃၆. သိနေဟေထတိ ကိ ပန ဘဂဝတော ကာယော လူခေတိ န လူခေ? ဘဂဝတော ဟိ အာဟာရေ သဒါ ဒေဝတာ
ဒိဗ္ဗေဇံ ပက္ခိပန္တိ၊ သိနေဟဟနံ ပန သဗ္ဗတ္ထ အေသေ တေမေတိ၊ သိရာ မုဒုကာ ကရေတိ၊ တေနာယံ ဧဝမာဟ။ တိ
ဏိ ဥပ္ပလဟတ္တာနိတိ ဧကံ ဩဠာရိကအေသဟရဏတ္ထံ၊ ဧကံ မဇ္ဈိမအေသဟရဏတ္ထံ၊ ဧကံ သုခုမအေသဟရဏတ္ထံ
ထံ။ နစိရဋ္ဌေဝ ပကတတ္ထော အဟောသီ တိ ဧဝံ ပကတတ္ထေ ပန ကာယေ နာဂရာ အနံ သမ္မာဒေသံ။ ဇီဝကော အာဂ
န္တုတ ဘဂဝန္တံ ဧတဒေတေစ – “ဘဂတ အဇ္ဇ နာဂရာ တုမ္မဟာကံ အနံ အတုကာမာ၊ မာ အန္တောကမံ ပိဏ္ဍာယ ပဝိ
သထာ”တိ။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရော စိန္တေသိ – “ကုတော န ခေ အဇ္ဇ ဘဂဝတော ပဌမံ ပိဏ္ဍာဟတော လဒ္ဓံ၊
ဝဋ္ဋတိ”တိ။ တတော စိန္တေသိ – “သောဏော သေဠိပုတ္တော ခေတ္တပရိကမ္မတော ပဌာယ အညေဟိ အသာဓာရဏာနံ
ခိရောဒကသေစနသံဝဒ္ဓာနံ ဂန္ဓသာလီနံ ဩဒနံ ဘုဉ္ဇတိ၊ တတော ဘဂဝတော ပိဏ္ဍာဟတံ အာဟရိဿာမိ”တိ ဣဒ္ဓိယာ
ဂန္တုတ တဿ ဟသာဒတလေ အတ္တာနံ ဒေသေသိ။ သော ထေရဿ ပတ္တိ ဂဟေတွတ ပဏီတံ ပိဏ္ဍာဟတံ အာ
သိ။ ထေရဿ စ ဂမနာကာရံ ဒိသုတ “ဘုဉ္ဇထ ဘန္တေ”တိ အာဟ။ ထေရော တမတ္တံ အာရောစေသိ “ဘုဉ္ဇထ ဘန္တ
တေ၊ အဟံ အညံ ဘဂဝတော ဒဿာမိ”တိ ထေရံ ဘောဇေတွတ ဂန္ဓေဟိ ပတ္တိ ဥဗ္ဗဇေတွတ ပိဏ္ဍာဟတဿ ပူရေ
တွတ အာသိ၊ တံ ထေရော အာဟရိတွတ ဘဂဝတော အာသိ။

ရာဇာပိ ခေ ဗိမ္ဗိသာရေ “အဇ္ဇ ဘဂတ ကိ ဘုဉ္ဇိဿတိ”တိ ဝိဟာရံ အာဂန္တုတ ပဝိသမာနောဝ ပိဏ္ဍာဟတဂန္တံ
ဃာယိတွတ ဘုဉ္ဇိတုကာမော အဟောသိ ။ ဘဂဝတော ဒွဝိသုယေဝ ပိဏ္ဍာဟတေသု ဘာဇနဂတေသု ဒေဝတာ ဩဇံ ပက္ခိပိ
သု – ယဉ္စ သုဇာတာ အာသိ၊ ယဉ္စ ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ စုန္ဒော ကမ္မာရပုတ္တော; အညေသု ကဗဌေ ကဗဌေ ပက္ခိပိ
သု၊ တဿ ဘဂတ ရညော ဣစ္ဆံ ဇာနိတွတ အပက္ခိတ္တောဇမေဝ ထေကံ ပိဏ္ဍာဟတံ ရညော အပေသိ။ သော ပရိဘု
ဉ္ဇိတွတ ပုစ္ဆိ – “ကိ ဘန္တေ ဥတ္တရကုရုတော အာဘတံ ဘောဇန”န္တိ? “န မဟာရာဇေ၊ ဥတ္တရကုရုတော; အပိစ ခေ တ
ဝေဝ ဂဠုတသိနော ဂဟပတိပုတ္တသ္မ ဘောဇနံ ဧတ”န္တိ ဝတွတ သောဏသ္မ သမ္ပတ္တိ အာစိက္ခိ။ တံ သုတွတ
ရာဇာ သောဏံ ဒဠုကာမော ဟုတွတ စမ္ပက္ခန္ဓကေ ဝုတ္တနယေန အသီတိယာ ကုလပုတ္တသဟဿေဟိ သဒ္ဓိ သော
ဏသ္မ အာဂမနံ အကာသိ။ တေ ဘဂဝတော ဓမ္မဒေသနံ သုတွတ သောတာပန္နာ ဇာတာ။ သောဏော ပန ပဗ္ဗဇိတွတ အရ
ဟတ္ထေ ပတိဠိတော။ ဘဂတပိ ဧတဒတ္ထမေဝ ရညော ပိဏ္ဍာဟတံ အပေသိ။

ဝရယာစနကထာ

၃၃၇. ဧဝံ ကတဘတ္တကိစ္စေ ဘဂဝတိ အထ ခေါ ဇီဝကော ကောမာရဘစ္စော တံ သိဝေယျကံ ဒုဿယုကံ အာအာယ။ပေ။ ဧတဒတေစ။ အတိက္ကန္တဝရာ တိ ဧတ္ထ ဝိနိစ္ဆယော မဟာခန္ဓကေ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဘဂဝဘန္တေ ပံသုကုလိကော ဘိက္ခုသဗ္ဗေ စာတိ ဘဂဝတော ဟိ ဗုဒ္ဓတ္တံ ပတ္တတော ပဋ္ဌာယ ယာဝ ကုဒံ ဝတ္တံ၊ ဧတ္ထန္တရေ ဝိသတိ ဝဿာနိ န ကောစိ ဂဟပတိစိဝရံ သာဒိယိ၊ သဗ္ဗေ ပံသုကုလိကာဝ အဟေသံ။ တေနာယံ ဧဝမာဟ။ ဂဟပတိစိဝရန္တိ ဂဟပတိဟိ ဒိန္နစိဝရံ။ မိဗ္ဗိယာ ကထာယာ တိ ဝတ္တအနာနိသံသပဋိသံယုတ္တာယ ကထာယ။ ဣတရိတရေနာပိတိ အပ္ပဋ္ဌေနပိ မဟဋ္ဌေနပိ၊ ယေန ကေနစိတိ အတ္ထော။ ဟတရောတိ သလောမကော ကပ္ပာသာဒိဘေအေ။ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ကောဇေ န္တိ ဧတ္ထ ပကတိကောဇေဝေဝေ ဝဋ္ဋတိ၊ မဟာပိဋ္ဌိယကောဇေ န ဝဋ္ဋတိ။ မဟာပိဋ္ဌိယကောဇေန္တိ ဥဏ္ဏာမယော ဟတရသဒိသော ကောဇေတေ။

ကမ္မလာနုဇာနဒိကထာ

၃၃၈. ကာသိရာဇာတိ ကာသိနံ ရာဇာ၊ ပသေနဒိဿ ဧကပိတိကဘာတာ ဒေသ။ အမုကာသိယ န္တိ ဧတ္ထ ကာသိတိ သဟဿံ ဝုစ္စတိ တံ အဂ္ဂနကော ကာသိယော ။ အယံ ပန ပဉ္စသတာနိ အဂ္ဂတိ၊ တဿာ “အမုကာသိယော”တိ ဝုတ္တတော။ တေနေတဟ – “ဥပမုကာသိနံ ခမမာန”န္တိ။

၃၃၉. ဥစ္စာဝစာနိတိ သုန္ဒရာနိ စ အသုန္ဒရာနိ စ။ ဘဏ္ဍံ နာမ ခေါမာဒိဟိ ပဉ္စဟိ သုတ္တေဟိ မိဿေတွတ ကတံ၊ တကမယမေတတိပိ ဝဒန္တိ။

၃၄၀. ဧကံယေဝ ဘဂဝတာ စိဝရံ အနုညာတံ န ဒေဝတိ တေ ကိရ ဣတရိတရေန စိဝရေနာတိ တေဿ “ဂဟပတိကေန တ ပံသုကုလေန တ”တိ ဧဝံ အတ္ထံ သလ္လက္ခိယ။ နာဂမေသုန္တိ ယာဝ တေ သုသာနတော အာဂစ္ဆန္တိ၊ တာဝတေန အတ္ထိသု၊ ပက္ကမိသုယေဝ။ နာကာမာ ဘာဂံ အတုန္တိ န အနိစ္ဆယ အတံ၊ ယဒိ ပန ဣန္ဒြိယံ၊ အတဗ္ဗော။ အာဂမေသုန္တိ ဥပစာရေ အတ္ထိသု။ တေနာဟ ဘဂဝ အာဟ – “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ အာဂမေန္တာနံ အကာမာ ဘာဂံ အတု”န္တိ။ ယဒိ ပန မနဿာ “ဣဓာဂတာ ဧဝ ဂဏ္ဍဟန္တူ”တိ ဒေန္တိ၊ သညာဏံ တ ကတွတ ဂစ္ဆန္တိ “သမ္ပတ္တာ ဂဏ္ဍဟန္တူ”တိ သမ္ပတ္တာနံ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဟပုဏန္တိ။ သစေ ဆဉ္စေတွတ ဂတာ၊ ယေန ဂဟိတံ၊ သော ဧဝ သာမိ။ သဒိသာသုသာနံ ဩက္ကမိသုတိ သဗ္ဗေ သမံ ဩက္ကမိသု၊ ဧကဒိသာယ တ ဩက္ကမိသုတိပိ အတ္ထော။ တေ ကတိကံ ကတွတတိ လဒ္ဓံ ပံသုကုလံ သဗ္ဗေ ဘာဇေတွတ ဂဏ္ဍဟိဿာမာတိ ဗဟိမေဝ ကတိကံ ကတွတ။

၃၄၂. စိဝရပဋိဂ္ဂဟကန္တိ ယော ဂဟပတိကေဟိ သဋ္ဌဿ ဒိယမာနံ စိဝရံ ဂဏ္ဍဟာတိ။ ယော န ဆန္ဒာဂတိ ဂစ္ဆေယျာတိအာဒိသု စိဝရပဋိဂ္ဂဟကေသု ပစ္ဆာ အာဂတာနမ္ပိ အတ္တေနာ ဉာတကာဒိနံ ပဌမတရံ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍဟန္တော တ ကေစ္စသ္မိ ပေမံ ဒေသေတွတ ဂဏ္ဍဟန္တော တ လောဘပကတိကတာယ အတ္တေနာ ပရိဏာမေန္တော တ ဆန္ဒာဂတိ ဂစ္ဆတိ နာမ။ ပဌမတရံ အာဂတာဿာပိ ကောဓဝသေန ပစ္ဆာ ဂဏ္ဍဟန္တော တ ဒုဂ္ဂတမနုဿေသု အဝမညံ ကတွတ ဂဏ္ဍဟန္တော တ “ကိံ တေ ဃရေ ဌပနောကာသော နတ္ထိ၊ တုမ္မဟာကံ သန္တကံ ဂဟေတွတ ဂစ္ဆထာ”တိ ဧဝံ သဋ္ဌဿ လာဘန္တရာယံ ကရောန္တော တ အေသာဂတိ ဂစ္ဆတိ နာမ။ ယော ပန မုဋ္ဌဿတိ အသမ္ပဇာနော၊ အယံ မောဟာဂတိ ဂစ္ဆတိ နာမ။ ပစ္ဆာ အာဂတာနမ္ပိ ဣဿရာနမ္ပိ ဘယေန ပဌမတရံ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍဟန္တော တ “စိဝရပဋိဂ္ဂဟကဋ္ဌဌာနံ နာမေတံ ဘာရိယ”န္တိ သန္တသန္တော တ ဘယာဂတိ ဂစ္ဆတိ နာမ။ “မယာ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ ဂဟိတံ၊ ဣဒဉ္စိဒဉ္စ န ဂဟိတံ”န္တိ ဧဝံ ဇာနန္တော ဂဟိတာဂဟိတံ ဇာနာတိ နာမ။ တဿာ ယော န ဆန္ဒာဂတိအာဒိဝသေန ဂစ္ဆတိ၊ ဉာတကာ အညာတကာမုဒုဂ္ဂတေသု ဝိသေသံ အကတွတ အာဂတပအာဟဋ္ဌိယာ ဂဏ္ဍဟာတိ၊ သိလာစာရပဋိပတ္တိယုတ္တော ဟောတိ၊ သတိမာ မေဓာဝိ ဗဟုဿုတော၊ သက္ကောတိ အယကာနံ ဝိဿုဋ္ဌတစာယ ပရိမဏ္ဍလေဟိ ပဒဗ္ဗန္တေနဟိ အနုမောဒနံ ကရောန္တော ပသာဒံ ဇေနတုံ၊ ဧဝရူပေ သမ္ပန္နိတဗ္ဗော။

ဧဝဉ္စ ပန ဘိက္ခဝေ သမ္ပန္နိတဗ္ဗော တိ ဧတ္ထ ပန တောယ ယထာဝုတ္တာယ ကမ္မတစာယပိ အပလောကနေနာပိ အန္တေဝိဟာရေ သဗ္ဗသဋ္ဌမဇ္ဈေပိ ခဏ္ဍာသိမာယပိ သမ္ပန္နိတုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ ဧဝံ သမ္ပတေန စ ဝိဟာရပစ္စန္တေ

တ ပဓာနဃရေ တ န အစွိတဗွံ။ ယတ္ထ ပန အာဂတာဂတာ မနဿာ သုခံ ပဿန္တိ၊ တာဒိသေ ဓုရဝိဟာရဋ္ဌာနေ ပီ
ဇနိ ပဿေ ဌပေတွတ သုနိဝတ္ထေန သုဟရုတေန နိသီဒိတဗ္ဗန္တိ။

တတ္ထေဝ ဥဇ္ဈိတွတ တိ “ပဋိဂ္ဂဟဏမေဝ အမ္မဟာကံ ဘာရေ”တိ ဝတွတ ဂဟိတဋ္ဌာနေယေဝ ဆဉ္ဇေတွတ ဂစ္စ
ဆန္တိ။ စီဝရနိဒဟကန္တိ စီဝရပဋိသာမကံ။ ယော န ဆန္ဒာဂတိ ဂစ္ဆေယျာ တိအာဒိသု စေတ္တ ဣတော ပရဉ္စ သဗ္ဗ
တ္ထ ဝတ္တနယေနဝ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗ္ဗော။ သမ္မုတိဝိနိစ္ဆယောပိ ကထိတာနုသာရေနဝ ဇာနိတဗ္ဗော။

ဘဏ္ဍာကရသမ္မုတိအာဒိကထာ

၃၄၃. ဝိဟာရံ တတိအာဒိသု ယော အာရာမမဇ္ဈေ အာရာမိကသာမဏေရာဒီဟိ အဝိဝိတ္တော သဗ္ဗေသံ သမောသရ
ဏဋ္ဌာနေ ဝိဟာရေ တ အမုယောကေ တ ဟောတိ၊ သော သမ္မုန္တိတဗ္ဗော။ ပစ္စန္တသေနာသနံ ပန န သမ္မုန္တိတဗ္ဗံ။
ဣဒံ ပန ဘဏ္ဍာကရံ ခဏ္ဍာသီမံ ဂန္တတ ခဏ္ဍာသီမာယ နိသိန္နေဟိ သမ္မုန္တိတုံ န ဝဇ္ဇတိ၊ ဝိဟာရမဇ္ဈေယေဝ သမ္မုန္တိ
တဗ္ဗံ။

ဂုတ္တာဂုတ္တဉ္စ ဇာနေယျာ တိ ဧတ္ထ ယဿ တာဝ ဆဒနာဒိသု ကောစိ အေသော နတ္ထိ၊ တံ ဂုတ္တံ။ ယဿ
ပန ဆဒနတိဏံ တ ဆဒနိဋ္ဌကာ တ ယတ္ထ ကတ္တစိ ပတိတာ၊ ယေန ဩဝဿတိ တ၊ မူသိကာဒိနံ တ ပဝေသော ဟော
တိ၊ ဘိတ္တိအာဒိသု တ ကတ္တစိ ဆိဒ္ဓံ ဟောတိ၊ ဥပစိကာ တ ဥဋ္ဌဟန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ အဂုတ္တံ နာမ။ တံ သလ္လက္ခေတွ
တ ပဋိသဋ္ဌရိတဗ္ဗံ။ သီတသမယေ ဒုတရဉ္စ တတဟနဉ္စ သုပိဟိတံ ကာတဗ္ဗံ၊ သီတေန ဟိ စီဝရနိ ကဏ္ဍကိတာနိ
ဟောန္တိ။ ဥဏ္ဍာသမယေ အန္တရန္တရာ တတပုဝေသနတ္ထံ ဝိဝရိတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ကရောန္တော ဟိ ဂုတ္တာဂုတ္တံ ဇာနာ
တိ နာမ။

ဣမေဟိ ပန စီဝရပဋိဂ္ဂဟကာဒီဟိ တိဟိပိ အတ္တနော ဝတ္တံ ဇာနိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ စီဝရပဋိဂ္ဂဟကေန တာဝ ယံ ယံ
မနဿာ “ကာလစီဝရ”န္တိ တ “အကာလစီဝရ”န္တိ တ “အစွေကစီဝရ”န္တိ တ “ဝဿိကသာဋိက”န္တိ တ “နိသီဒ
န”န္တိ တ “ပစ္စတ္တရဏ”န္တိ တ “မုခပုဉ္ဇနစောဋ္ဌ”န္တိ တ ဒေန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ ကေရာသိ ကတွတ မိဿေတွတ န ဂ
ဏ္ဍဟိတဗ္ဗံ၊ ဝိသု ဝိသု ကတွတဝ ဂဏ္ဍဟိတွတ စီဝရနိဒဟကဿ တထေဝ အာစိက္ခိတွတ အတဗ္ဗံ။ စီဝရနိဒဟကေနာပိ
ဘဏ္ဍာကရိကဿ ဒေမာနေန ဣဒံ ကာလစီဝရံ။ပေ။။ ဣဒံ မုခပုဉ္ဇနစောဋ္ဌန္တိ အာစိက္ခိတွတဝ အတဗ္ဗံ။ ဘဏ္ဍာကရိ
ကေနာပိ တထေဝ ဝိသု ဝိသု ဝိယ သညာဏံ ကတွတ ဌပေတဗ္ဗံ။ တတော သဋ္ဌေန “ကာလစီဝရံ အာဟာရာ”တိ ဝတ္ထေ
ကာလစီဝရမေဝ အတဗ္ဗံ။ပေ။။ မုခပုဉ္ဇနစောဋ္ဌကံ အာဟာရာတိ ဝုတ္တေ တဒေဝ အတဗ္ဗံ။

ဣတိ ဘဂဝတာ စီဝရပဋိဂ္ဂဟကော အနုညာတော၊ စီဝရနိဒဟကော အနုညာတော၊ ဘဏ္ဍာကရံ အနုညာတံ၊ ဘဏ္ဍ
ဉာကရိကော အနုညာတော၊ န ဗာဟုလိကတာယ န အသန္တုဋ္ဌိယာ; အပိစ ခော သဋ္ဌဿာနဂ္ဂဟာယ။ သစေ ဟိ အာဟ
ဋ္ဌာဟဋ္ဌံ ဂဟေတွတ ဘိက္ခု ဘာဇေယျံ၊ နေဝ အာဟဋ္ဌံ န အနာဟဋ္ဌံ န ဒိန္နံ နာဒိန္နံ န လဒ္ဓံ နာလဒ္ဓံ ဇာနေယျံ၊ အာဟဋ္ဌာ
ဟဋ္ဌံ ထေရာသနေ တ ဒေဒေယျံ၊ ခဏ္ဍာခဏ္ဍံ တ ဆိန္ဒိတွတ ဂဏ္ဍေဟယျံ; ဧဝံ သတိ အယုတ္တပရိဘောကေ စ ဟော
တိ၊ န စ သဗ္ဗေသံ သဂ္ဂဟော ကတော ဟောတိ။ ဘဏ္ဍာကရေ ပန စီဝရံ ဌပေတွတ ဥဿန္တကာလေ ဧကေကဿ
ဘိက္ခုနော တိစီဝရံ တ ဒေဝ ဒေဝ တ ဧကေကံ တ စီဝရံ ဒဿန္တိ၊ လဒ္ဓာလဒ္ဓံ ဇာနိဿန္တိ၊ အလဒ္ဓဘာဝံ ဥတွတ သဂ္ဂ
ဂဟံ ကာတုံ မညိဿန္တိတိ။

န ဘိက္ခဝေ ဘဏ္ဍာကရိကော ဝုဋ္ဌာပေတဗ္ဗော တိ ဧတ္ထ အညေပိ အဝုဋ္ဌာပနီယာ ဇာနိတဗ္ဗော။ စတ္တာရေ ဟိ
န ဝုဋ္ဌာပေတဗ္ဗော – ဝုမုတရော , ဘဏ္ဍာကရိကော, ဂိလာနော, သဋ္ဌတော လဒ္ဓသေနာသနောတိ။ တတ္ထ ဝုမုတ
ရော အတ္တနော ဝုမုတာယ နဝကတရေန န ဝုဋ္ဌာပေတဗ္ဗော, ဘဏ္ဍာကရိကော သဋ္ဌေန သမ္မုန္တိတွတ ဘဏ္ဍာကရသု
သ ဒိန္နတာယ, ဂိလာနော အတ္တနော ဂိလာနတာယ, သဋ္ဌေ ပန ဗဟုဿုတဿ ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာဒီဟိ ဗဟုပကာရဿ
ဘာရနိတ္တာရကဿ ဖာသုကံ အာတသံ အနုဋ္ဌာပနီယံ ကတွတ ဒေတိ, တဿှာ သော ဥပကာရတာယ စ သဋ္ဌတော လ
ဒ္ဓတာယ စ န ဝုဋ္ဌာပေတဗ္ဗောတိ။

ဥဿန္တိ ဟောတိတိ ဗဟု ရာသိကတံ ဟောတိ၊ ဘဏ္ဍာကရံ န ဂဏ္ဍဟာတိ။ သမ္ဗုဒ္ဓိဘူတေနာ တိ အန္တောဥပစာရ သီမာယံ ဌိတေန။ ဘာဇေတုန္တိ ကာလံ ယောသေတွတ ပဋိဟဋိယာ ဘာဇေတုံ။ ကောလာဟလံ အကာသီတိ “အမ္မဟာကံ အာစရိယဿ ဒေထ၊ ဥပဇ္ဈာယဿ ဒေထ”တိ ဧဝံ မဟာသဒ္ဓိ အကာသိ။ စိဝရဘာဇေနကဋေသု သဘာကနံ ဘိက္ခုနံ အဟပုဏန္တမ္ပိ မဟဂ္ဂံ စိဝရံ ဒေန္တော ဆန္ဒာဂတိံ ဂစ္ဆတိ နာမ။ အညေသံ ဝုဗ္ဗတရာနံ ဟပုဏန္တမ္ပိ မဟဂ္ဂံ စိဝရံ အဒတွတ အပ္ပုဏ္ဏံ ဒေန္တော အေသာဂတိံ ဂစ္ဆတိ နာမ။ မောဟမုဋ္ဌေဟာ စိဝရအနဝတ္တံ အဇာနန္တော မောဟာဂတိံ ဂစ္ဆတိ နာမ။ မုခရာနံ နဝကာနမ္ပိ ဘယေန အဟပုဏန္တမေဝ မဟဂ္ဂံ စိဝရံ ဒေန္တော ဘယာဂတိံ ဂစ္ဆတိ နာမ။ ယော ဧဝံ န ဂစ္ဆတိ၊ သဗ္ဗေသံ တုလာဘူတော ပမာဏဘူတော မဇ္ဈတ္တော ဟောတိ၊ သော သမ္ဗုဒ္ဓိတဗ္ဗော။ ဘာဇိတာဘာဇိ တန္တိ “ဧတ္တကာနိ ဝတ္ထာနိ ဘာဇိတာနိ၊ ဧတ္တကာနိ အဘာဇိတာနိ”တိ ဇာနန္တော “ဘာဇိတာဘာဇိတဉ္စ ဇာနေယှ ယာ”တိ ဝုစ္စတိ။

ဥစ္စိနိတွတ တိ “ဣဒံ ထူလံ၊ ဣဒံ သဏ္ဍဟံ၊ ဣဒံ ဃနံ၊ ဣဒံ တနကံ၊ ဣဒံ ပရိဘုတ္တံ၊ ဣဒံ အပရိဘုတ္တံ၊ ဣဒံ ဒီဃ တော ဧတ္တကံ ပုထုလတော ဧတ္တက”န္တိ ဧဝံ ဝတ္ထာနိ ဝိစိနိတွတ။ တုလယိတွတတိ “ဣဒံ ဧတ္တကံ အဂ္ဂတိ၊ ဣဒံ ဧတ္တက”န္တိ ဧဝံ အဂ္ဂပရိစ္ဆေဒံ ကတွတ။ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏံ ကတွတ တိ သစေ သဗ္ဗေသံ ဧကေကမေဝ ဒသဋ္ဌနကံ ဟပုဏာတိ၊ ဣစ္ဆေတံ ကုသလံ၊ နော စေ ဟပုဏာတိ၊ ယံ နဝ တ အဋ္ဌ တ အဂ္ဂတိ၊ တံ အညေန ဧကအဂ္ဂနကေန စ ဒ္ဓဝိ အဂ္ဂနကေန စ သဒ္ဓိ ဗန္ဓိတွတ ဧတေန ဥပာယေန သမေ ပဋိဝိသေ ဌပေတွတတိ အတ္တော။ ဘိက္ခု ဂဏေတွတ ဝဂ္ဂံ ဗန္ဓိတွတတိ သစေ ဧကေကဿ ဒီဃမာနေ ဒိဝသော နပ္ပဟောတိ၊ ဒသ ဒသ ဘိက္ခု ဂဏေတွတ ဒသ ဒသ စိဝရပဋိဝိသေ ဧကဝဂ္ဂံ ဗန္ဓိတွတ ဧကံ ဘဏ္ဍိကံ ကတွတ ဧဝံ စိဝရပဋိဝိသံ ဌပေတုံ အနဇာနာမိတိ အတ္တော။ ဧဝံ ဌပိတေသု စိဝရပဋိဝိ သေသု ကုသော ဟတေတဗ္ဗော။ တေဟိပိ ဘိက္ခုဟိ ပုန ကုသဟတံ ကတွတ ဘာဇေတဗ္ဗံ။

သာမဏေရာနံ ဥပမုပဋိဝိသန္တိ ဧတ္တ ယေ သာမဏေရာ အတ္တိသ္ဗရာ ဘိက္ခုသဋ္ဌဿ ကတ္တဗ္ဗကမ္ပံ န ကရေန္တိ၊ ဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆသု ယုတ္တာ အာစရိယပုဏ္ဏယာနံယေဝ ဝတ္တပဋိပတ္တိံ ကရေန္တိ၊ အညေသံ န ကရေန္တ တိ၊ ဧတေသံယေဝ ဥပမုဘာကေ အတဗ္ဗော။ ယေ ပန ပုရေဘတ္တဉ္စ ပစ္ဆာဘတ္တဉ္စ ဘိက္ခုသဋ္ဌဿေဝ ကတ္တ ဗ္ဗကိစ္စံ ကရေန္တိ၊ တေသံ သမကော အတဗ္ဗော။ ဣဒဉ္စ ပိဋိသမယေ ဥပ္ပန္နေန ဘဏ္ဍာကရေ ဌပိတေန အကာလစီ ဝရေနေဝ ကထိတံ။ ကာလစိဝရံ ပန သမကမေဝ အတဗ္ဗံ။ တတူပာဒဝဿာတသိကံ သမ္ဗုဒ္ဓိဗန္ဓနာဒိ သဋ္ဌဿ ဖာတိကမ္ပံ ကတွတ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဧတညေဟတ္ထ သဗ္ဗေသံ ဝတ္တံ။ ဘဏ္ဍာကရိကစိဝရေပိ သစေ သာမဏေရာ အာဂန္တ တွတ “ဘန္တေ မယံ ယာဂံ ပစာမ၊ ဘတ္တံ ပစာမ၊ ခဇ္ဇကံ ပစာမ၊ အပ္ပဟရိတကံ ကရောမ၊ ဒန္တကဋ္ဌံ အာဟရာမ၊ ရဋ္ဌ ဆလ္လိံ ကပ္ပိယံ ကတွတ ဒေမ၊ ကိံ အမေဟဟိ န ကတံ နာမ”တိ ဥက္ကဋ္ဌိ ကရေန္တိ၊ သမဘာကေဝ အတဗ္ဗော။ ဧတံ ယေ စ ဝိရဇ္ဈိတွတ ကရေန္တိ၊ ယေသဉ္စ ကရဏဘာတေန ပညာယတိ၊ တေ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ကုရန္တိယံ ပန “သစေ သာမဏေရာ ‘ကသ္မာ မယံ ဘန္တေ သဋ္ဌကမ္ပံ န ကရောမ၊ ကရိဿာမာ’တိ ယာစန္တိ၊ သမပဋိဝိသော အတဗ္ဗ ဗော”တိ ဝုတ္တံ။

ဥတ္တရိတုကာမော တိ နဒိ တ ကန္တာရံ တ ဥတ္တရိတုကာမော; သတ္တံ လဘိတွတ ဒိသာ ပက္ကမိတုကာမောတိ အတ္တော။ သကံ ဘာဂံ အတုန္တိ ဣဒံ ဘဏ္ဍာကရတော စိဝရနိ နိဟရိတွတ ပုဉ္ဇေ ကတေ ဃဏ္ဍိယာ ပဟဠာယ ဘိက္ခု သဋ္ဌေ သန္နိပတိတေ သတ္တံ လဘိတွတ ဂန္တုကာမော “သတ္တတော မာ ပရိဟာယီ”တိ ဧတမတ္တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တ တံ။ တသ္မာ အနိဟတေသု တ စိဝရေသု အပ္ပဟဠာယ တ ဃဏ္ဍိယာ အသန္နိပတိတေ တ သဋ္ဌေ အတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ စိဝရေ သု ပန နိဟတေသု ဃဏ္ဍိ ပဟရိတွတ ဘိက္ခုသဋ္ဌေ သန္နိပတိတေ စိဝရဘာဇေန “ဣမဿ ဘိက္ခုနော ကောဠာသေ န ဧတ္တကေန ဘဝိတဗ္ဗ”န္တိ တက္ကေတွတ နယက္ကဟေန စိဝရံ အတဗ္ဗံ။ တုလာယ တုလိတမိဝ ဟိ သမသမံ အတုံ န သက္ကာ၊ တသ္မာ ဦနံ တ ဟောတု အဓိကံ တ၊ ဧဝံ တက္ကေန နယေန ဒိန္နံ သုဒိန္နံ။ နေဝ ဦနကံ ပုန အတဗ္ဗံ၊ နာတိရိတ္တံ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍဟိတဗ္ဗန္တိ။

အတိရေကဘာဂေနာတိ ဒသ ဘိက္ခု ဟောန္တိ၊ သာဠကာပိ ဒသေဝ၊ တေသု ဧကော ဒုတဒသ အဂ္ဂတိ၊ သေသာ ဒ သဋ္ဌနကာ။ သဗ္ဗေသု ဒသဋ္ဌနကဝသေန ကုသေ ဟတိတေ ယဿ ဘိက္ခုနော ဒုတဒသဋ္ဌနကော ကုသော ဟတိ တော၊ သော “ဧတ္တကေန မမ စိဝရံ ပဟောတီ”တိ တေန အတိရေကဘာဂေန ဂန္တုကာမော ဟောတိ။ ဘိက္ခု “အတိရေ ကံ အာဝုသော သဋ္ဌဿ သန္တက”န္တိ ဝဒန္တိ၊ တံ သုတွတ ဘဂဝတ “သဋ္ဌိကေ စ ဂဏသန္တကေ စ အပ္ပကံ နာမ

နတ္တိ၊ သဗ္ဗတ္ထ သံယမော ကာတဗ္ဗော၊ ဂဏ္ဍဟန္တေနာပိ ကုက္ကုစ္စာယိတဗ္ဗ” နှိ ဒဿေတုံ “အနုဇာနာမိ ဘိက္ခု
ဝေ အနုက္ခေပေ ဒိန္နေ” တိ အာဟ။ တတ္ထ အနုက္ခေပေ နာမ ယံကိဉ္စိ အနုက္ခိပိတဗ္ဗ အနုပုဒတဗ္ဗ ကပ္ပိယဘဏ္ဍ
ဉ်း ယတ္တကံ တဿ ပဋိဝိသေ အဓိကံ၊ တတ္တကေ အဋ္ဌနကေ ယသ္မိံ ကိသ္မိဉ္စိ ကပ္ပိယဘဏ္ဍေ ဒိန္နေတိ အတု
ထော။

ဝိကလကေ တောသေတွတတိ ဧတ္ထ စိဝရဝိကလကံ ပုဂ္ဂလဝိကလကန္တိ ဒေဝ ဝိကလကာ။ စိဝရဝိကလကံ နာမ သ
ဗ္ဗေသံ ပဉ္စ ပဉ္စ ဝတ္ထာနိ ပတ္တာနိ၊ သေသာနိပိ အတ္ထိ၊ ဧကေကံ ပန န ဟပုဏာတိ၊ ဆိန္ဒိတွတ အတဗ္ဗာနိ။ ဆိန္ဒိန္တေဟိ
စ အမုမဏ္ဍလာဒိနံ တ ဥပာဟနတ္ထဝိကာဒိနံ တ ပဟောနကာနိ ခဏ္ဍာနိ ကတွတ အတဗ္ဗာနိ၊ ဟေဋ္ဌိမပရိစ္ဆေဒေန စ
တုရဂ္ဂုလဝိတ္ထာရမ္ပိ အနုတတပုဟောနကာယာမံ ခဏ္ဍိ ကတွတ အတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ အပရိဘောဂံ ပန န ကာတဗ္ဗန္တိ ဧဝ
မေတ္ထ စိဝရဿ အပုဟောနကာဘာတေ စိဝရဝိကလကံ။ ဆိန္ဒိတွတ ဒိန္နေ ပန တံ တောသိတံ ဟောတိ၊ အထ ကုသဟ
တော ကာတဗ္ဗော။ သစေပိ ဧကဿ ဘိက္ခုနော ကောဋ္ဌာသေ ဧကံ တ ဒေဝ တ ဝတ္ထာနိ နပုဟောန္တိ၊ တတ္ထ အညံ
သာမဏကံ ပရိက္ခာရံ ဌပေတွတ ယော တေန တုဿတိ၊ တဿ တံ ဘာဂံ ဒတွတ ပစ္ဆာ ကုသဟတော ကာတဗ္ဗော။ ဣ
ဒမ္ပိ စိဝရဝိကလကန္တိ အန္ဓကဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။

ပုဂ္ဂလဝိကလကံ နာမ ဒသ ဒသ ဘိက္ခု။ ဂဏေတွတ ဝဂ္ဂံ ကရောန္တာနံ ဧကော ဝဂ္ဂေ န ပူရတိ၊ အဋ္ဌ တ နဝ တ
ဟောန္တိ၊ တေသံ အဋ္ဌ တ နဝ တ ကောဋ္ဌာသာ “တုမေဟ ဣမေ ဂဟေတွတ ဝိသုံ ဘာဇေထာ” တိ အတဗ္ဗာ။ ဧဝမယံ ပု
ဂ္ဂလာနံ အပုဟောနကာဘာတေ ပုဂ္ဂလဝိကလကံ။ ဝိသုံ ဒိန္နေ ပန တံ တောသိတံ ဟောတိ၊ ဧဝံ တောသေတွတ ကုသဟ
တော ကာတဗ္ဗောတိ။ အထ တ ဝိကလကေ တောသေတွတတိ ယော စိဝရဝိဘာကေ ဉိနကော၊ တံ အညေန ပရိက္ခာရေန
သမံ ကတွတ ကုသဟတော ကာတဗ္ဗော။

စိဝရရဇနကထာ

၃၄၄. ဆကဏေနာတိ ကေမယေန။ ပဏ္ဍုမတ္တိကာယာ တိ တမ္ပမတ္တိကာယ။ မူလရဇနာဒီသု ဟလိဒ္ဓိံ ဌပေတွတ
သဗ္ဗံ မူလရဇနံ ဝဋ္ဋတိ။ မဉ္ဇိဋ္ဌိ တုဂ္ဂဟာရဉ္စ ဌပေတွတ သဗ္ဗံ ခန္ဓရဇနံ ဝဋ္ဋတိ။ တုဂ္ဂဟာရေ နာမ ဧကော သက
ဏကရက္ခော၊ တဿ ဟရိတာလဝဏ္ဏံ ခန္ဓရဇနံ ဟောတိ။ လောဒ္ဒဉ္စ ကဏ္ဍုလဉ္စ ဌပေတွတ သဗ္ဗံ တစရဇနံ ဝဋ္ဋ
တိ။ အလ္လိပတ္တံ နီလိပတ္တဉ္စ ဌပေတွတ သဗ္ဗံ ပတ္တရဇနံ ဝဋ္ဋတိ။ ဂိဟိပရိဘုတ္တံ ပန အလ္လိပတ္တေန ဧကတရံ
ရဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ကိသုကပုပ္ဖဉ္စ ကုသုမ္ပပုပ္ဖဉ္စ ဌပေတွတ သဗ္ဗံ ပုပ္ဖရဇနံ ဝဋ္ဋတိ။ ဖလရဇနေ ပန န ကိဉ္စိ န ဝဋ္ဋတိ။

သီတုဒကာတိ အပက္ကရဇနံ ဝုတ္တတိ။ ဥတ္တရာဠုပ္ပန္နိ ဝဋ္ဋဓာရကံ၊ ရဇနကုမ္ပိယာ မဇ္ဈေ ဌပေတွတ တံ အာ
ဓာရကံ ပရိက္ခိပိတွတ ရဇနံ ပက္ခိပိတုံ အနုဇာနာမိတိ အတ္ထော။ ဧဝဉ္စဟိ ကတေ ရဇနံ န ဥတ္တရတိ။ ဥဒကေ တ နခပိဋ္ဌိ
ကာယ တတိ သစေ ပရိပက္ကံ ဟောတိ၊ ဥဒကဟတိယာ ဒိန္နော ထေတေ သဟသာ န ဝိသရတိ၊ နခပိဋ္ဌိယမ္ပိ အဝိသရန္တ
တော တိဋ္ဌတိ။ ရဇနဠုပ္ပန္နိ ရဇနဠုပ္ပန္နံ။ ဒဏ္ဍကထာလကန္တိ တမေဝ သဒဏ္ဍကံ။ ရဇနကောလမ္ပန္တိ ရဇနကုဏ္ဍ
ဉ်။ ဩမဒ္ဓန္တိ တိ သမ္ပဒန္တိ။ န စ အတ္ထိန္နေ ထေဝေ ပက္ကမိတု နန္တိ ယာဝ ရဇနဗိန္ဒု ဂဠိတံ န ဆိဇ္ဇတိ၊ တာဝ န အ
ဉ္စတု ဂန္တဉ္စ။ ပတ္တိန္တိ နန္တိ အတိရဇိတတ္ထာ ထဒ္ဓိ။ ဥဒကေ ဩသာရေတုန္တိ ဥဒကေ ပက္ခိပိတွတ ဌပေတုံ။ ရဇနေ
ပန နိက္ခန္တေ တံ ဥဒကံ ဆဉ္စေတွတ စိဝရံ မဒ္ဓိတဗ္ဗံ။ ဒန္တကာသာတနီ တိ ဧကံ တ ဒေဝ တ တရေ ရဇိတွတ ဒန္တဏ္ဍ
ဏာနိ ဓာရေန္တိ။

ဆိန္ဒကစိဝရာနုဇာနကထာ

၃၄၅. အစ္စိဗဒ္ဓန္တိ စတုရဿကေအရကဗဒ္ဓံ။ ယဠိဗဒ္ဓန္တိ အာယာမတော စ ဝိတ္တာရတော စ ဒီဃမရိယာဒဗဒ္ဓ
ဓံ။ မရိယာဒဗဒ္ဓန္တိ အန္တရန္တရာ ရဿမရိယာဒဗဒ္ဓံ။ သိတ္ထဋ္ဌကဗဒ္ဓန္တိ မရိယာအယ မရိယာဒံ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွတ ဂ
တဋ္ဌာနေ သိတ္ထဋ္ဌကဗဒ္ဓံ စတုက္ကသဏ္ဌာနန္တိ အတ္ထော။ သံဝိဒဟိတုန္တိ ကာတုံ။ ဥဿဟသိ တွဝံ အာနန္ဒာ တိ
သက္ကောသိ တွဝံ အာနန္ဒ။ ဥဿဟာမိ ဘဂတ တိ တုမေဟဟိ ဒိန္နနယေန သက္ကောမိတိ ဒဿေတိ။ ယတူ ဟိ နာ
မာတိ ယော နာမ။ ကုသိမ္ပိ နာမာ တိအာဒီသု ကုသိတိ အာယာမတော စ ဝိတ္တာရတော စ အနုတတာဒိနံ ဒီဃပတ္တာနမေတံ အ
ဓိဝစနံ။ အမုကုသိ တိ အန္တရန္တရာ ရဿပတ္တာနံ နာမံ။ မဏ္ဍလန္တိ ပဉ္စခဏ္ဍိကစိဝရဿ ဧကေကသ္မိံ ခဏ္ဍေ

မဟာမဏ္ဍလံ။ အမုမဏ္ဍလံ နိဒ္ဒကမဏ္ဍလံ။ ဝိဝဋ္ဌ နိမဏ္ဍလဉ္စ အမုမဏ္ဍလဉ္စ ဧကတော ကတုတ သိဗ္ဗိတံ မဇ္ဈိမဇ္ဈိယံ။

အနုဝိဝဋ္ဌ နိတဿ ဥဘောသု ပဿေသု ဒေဝ ခဏ္ဍာနိ။ ဂိဝေယျက နိဂီတဝေဌနဌာနေ ဒဠ္ဍဟိကရဏတ္ထံ အညံ သုတ္တသံသိဗ္ဗိတံ အာဂန္တုကပတ္တံ။ ဇေယျက နိဇ္ဈဟပုဏ္ဏနဌာနေ တထေဝ သံသိဗ္ဗိတံ ပတ္တံ။ ဂိဝဌာနေ စ ဇေယျာနေ စ ပတ္တာနမေဝေတံ နာမန္တိပိ ဝဒန္တိ။ ဗာဟန္တ နိအနုဝိဝဋ္ဌာနံ ဗဟိ ဧကေကံ ခဏ္ဍိ။ ဣတိ ပဉ္စ ခဏ္ဍိကစိဝရေနေတံ ဝိစာရိတန္တိ။ အထ တ အနုဝိဝဋ္ဌ နိဝိဝဋ္ဌဿ ဧကပဿတော ဒုဝိန္ဒ ဧကပဿတော ဒုဝိန္ဒတိ စတုန္ဒမိ ခဏ္ဍာနမေတံ နာမံ။ ဗာဟန္တ နိသုပ္ပမာဏံ စိဝရံ ဟရပန္နေန သံဟရိတုတ ဗာဟာယ ဥပရိဌပိတာ ဥဘော အန္တာ ဗဟိမုဆာ တိဌန္တိ၊ တေသံ ဧတံ နာမံ။ အယမေဝ ဟိ နယော မဟာအဌကထာယံ ဝုတ္တောတိ။

တိစိဝရာနဇာနကထာ

၃၄၆. စိဝရေဟိ ဥဗ္ဘဏ္ဍိကေ တိ စိဝရေဟိ ဥဗ္ဘဏ္ဍေ ကတေ; ယထာ ဥက္ခိတ္တဘဏ္ဍာ ဟောန္တိ ဧဝံ ကတေ; ဥက္ခိတ္တဘဏ္ဍိကဘာဝံ အာဟဒိတေတိ အတ္တော။ စိဝရဘိသိန္တိတ္ထေ ဘိသိတိ ဒေဝ တိဏိ ဧကတော ကတုတ ဘိသိသဋ္ဌေပေန သံဟရိတစိဝရာနိ ဝုတ္တာနိ။ တေ ကိရ ဘိက္ခု။ “ဒက္ခိဏာဂိရိတော ဘဂတ လဟံ ပဋိနိဝတ္တိဿတိ”တိ တတ္ထ ဂစ္ဆန္တ ဇီဝကဝတ္ထုသ္မိ လဒ္ဓစိဝရာနိ ဌပေတုတ အဂမံသု။ ဣအနိ ပန စိရေန အာဂမိဿတိတိ မညမာနာ အာအယ ပက္ကမိသု။ အန္တရဌကာသု တိ မာဃဿ စ ဖဂ္ဂဏဿ စ အန္တရာ အဌသု။ န ဘဂဝန္တံ သိတံ အဟောသိတိ ဘဂဝတော သိတံ နာဟောသိ။ ဧတဒဟောသိ ယေပိ ခေတ ကုလပုတ္တာ တိ န ဘဂတ အဇ္ဈောကာသေ အနိသိဒိတုတ ဧတမတ္တံ န ဇာနာတိ၊ မဟာဇနသညာပနတ္တံ ပန ဧဝမကာသိ။ သီတာလုကာတိ သိတပကတိကာ; ယေ ပကတိယာဝသီတေန ကိလမန္တိ။ ဒိဂုဏံ သဏ္ဌဋ္ဌိ နိဒုပဋ္ဌ သဏ္ဌဋ္ဌိ။ ဧကစိယ နိဧကပဋ္ဌ။ ဣတိ “ဘဂတ အတ္တနာ စတူဟိ စိဝရေဟိ ယာပေတိ၊ အမဟာကံ ပန တိစိဝရံ အနုဇာနာတိ”တိ ဝစနဿ ဩကာသံ ဥပစိန္တိတု ဒိဂုဏံ သဏ္ဌဋ္ဌိ အနုဇာနာတိ၊ ဧကစိကေ ဣတရေ။ ဧဝဉ္စဟိ နေသံ စတ္တာရိ ဘဝိဿန္တိတိ။

အတိရေကစိဝရာဒိကထာ

၃၄၈. အဂ္ဂဋ္ဌ အတ္ထုပေယျ နိဆိဒ္ဓဌာနေ ပိလောတိကခဏ္ဍိ လကပေယျံ။ အဟတကပ္ပာန နိဧကတရံ ဧတောနံ။ ဥတုဒဌာန နိဥတုတော ဒီဃကာလတော ဥဒ္ဓဌာနံ ဟတဝတ္ထကာနံ၊ ပိလောတိကာနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဟပဏိကေတိ အန္တရာပဏတော ပတိတပိလောတိကစိဝရေ။ ဥဿာဟော ကရဏိယော တိ ပရိယေသနာ ကာတဗ္ဗာ။ ပရိစ္ဆေဒော ပနေတ္ထ နတ္တိ၊ ပဋသတမ္ပိ ဝဋ္ဌတိ။ သဗ္ဗမိဒံ သာဒိယန္တဿ ဘိက္ခုနော ဝသေန ဝုတ္တံ။ အဂ္ဂဋ္ဌ တုန္တံ နိတိတ္ထေ ဥဒ္ဓရိတုတ အလ္လိယာပနခဏ္ဍိ အဂ္ဂဋ္ဌ၊ သုတ္တေန သံသိဗ္ဗိတံ တုန္တံ; ဝဋ္ဌေတုတ ကရဏံ ဩဝဋ္ဌိကံ ။ ကဏ္ဍုသကံ ဝုစ္စတိ မုဒ္ဒိကာ။ ဒဠ္ဍဟိကမ္ပန္တိ အနုဒ္ဓရိတုတဝ ဥပဿယံ ကတုတ အလ္လိယာပနကံ ဝတ္ထခဏ္ဍိ။

၃၄၉-၃၅၁. ဝိသာဆာဝတ္ထု ဥတ္တာနတ္ထံ။ တတော ပရံ ပုဗ္ဗေ ဝိနိစ္ဆိတမေဝ။ သောဝဂ္ဂိက နိသဂ္ဂပ္ပတ္တဟေတုကံ။ တေနေတဟ “သောဝဂ္ဂိက”န္တိ။ သောကံ အပနေတိတိ သောကနုဒံ။ အနာမယာတိ အရေက။ သဂ္ဂမ္ပဟိ ကာယမ္ပဟိတိ သဂ္ဂေပပန္နာ။

၃၅၃. ပုထုဇ္ဇနာ ကာမေသု ဝိတရာက တိ ဈာနလာဘိနော။

၃၅၆. သန္တိဌေ တိ ဒိဌမတ္တကမိတ္တော။ သမ္ပတ္တော တိ ဧကသမ္ဘောဓေ ဒဠ္ဍဟမိတ္တော။ အာလပိတောတိ “မမ သန္တကံ ယံ ဣစ္ဆေယျာသိ၊ တံ ဂဏ္ဍဟာဟိ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တော။ ဧတေသု တီသု အညတရနာမေန သဒ္ဓိ ဇီဝတိ၊ ဂဟိတေ အတ္တမနော ဟောတိတိ ဣမေဟိ ဂဟိတဝိဿာသော ရဟတိ။

ပစ္စိမဝိကပ္ပနပဂစိဝရာဒိကထာ

၃၅၉. ပံသုကုလကတောတိ ကတပံသုကုလော။ ဂရုကော ဟောတီတိ ဇိဏ္ဏဇိဏ္ဏဌာနေ အဂ္ဂဌာရောပနေန ဂရု
ကော ဟောတိ။ သုတ္တလူခံ ကာတု နိ သုတ္တေနဝ အဂ္ဂဌိ ကာတုနိ အတ္တော။ ဝိကဏ္ဍော ဟောတီ တိ သုတ္တံ
အစ္ဆေတုတ အစ္ဆေတုတ သိဗ္ဗန္တနံ ဧကော သတ္တဋီကောဏော ဒီဃော ဟောတိ။ ဝိကဏ္ဍံ ဥဒ္ဓရိတု နိ ဒီဃ
ကောဏံ ဆိန္ဒိတုံ။ ဩကိရိယန္တိ တိ ဆိန္ဒကောဏတော ဂဠုန္တိ။ အနုတတံ ပရိဘဏ္ဍာ နိ အနုတတဉ္စေ ပရိဘဏ္ဍာ။
ပတ္တာ လုဇန္တိ တိ မဟန္တေသု ပတ္တမုခေသု ဒိန္နာနိ သုတ္တာနိ ဂဠုန္တိ၊ တတော ပတ္တာ လုဇန္တိ။ အဌပဒကံ ကာ
တုနိ အဌပဒကစ္ဆန္နေန ပတ္တမုခံ သိဗ္ဗိတုံ။

၃၆၀. အနုတဓိကမ္ပိ အာရောပေတု နိ အာဂန္တုကပတ္တမ္ပိ အတုံ။ ဣဒံ ပန အပ္ပဟောနကော အာရောပေတဗ္ဗံ။
သစေ ပဟောတိ၊ အာဂန္တုကပတ္တံ န ဝဠုတိ၊ ဆိန္ဒိတဗ္ဗမေဝ။

၃၆၁. န စ ဘိက္ခဝေ သဒ္ဓာဒေယျ နိ ဧတ္ထ သေသဉာတီနံ ဒေန္တော ဝိနိဟတေတိယေဝ။ မာတာပိတရော ပန
သစေ ရဇဇေ ဌိတာ ပတ္တယန္တိ၊ အတဗ္ဗံ။

၃၆၂. ဂိလာနောတိ ဂိလာနတာယ ဂဟေတွတ ဂန္တံ အသမတ္ထော။ ဝဿိကသဋ္ဌေတ နိ ဝဿိကေ စတ္တာ
ရော မာသေ။ နဒီဟရန္တိ နဒီယာ ဟရေ ဘတ္တံ ဘုဒ္ဓိတဗ္ဗံ ဟောတိ။ အဂ္ဂဌဂုတ္တိဝိဟာရော တိ သဗ္ဗေသ္မေဝံ စေတေ
သု ဂိလာနဝဿိကသဋ္ဌေတနဒီဟရဂမနအတ္တတကထိနဘာဝေသု အဂ္ဂဌဂုတ္တိယေဝ ပမာဏံ။ ဂုတ္တေ ဧဝ ဟိ
ဝိဟာရေ ဧတေသု ကာရဏေသု နိက္ခိပိတွတ ဗဟိ ဂန္တံ ဝဠုတိ၊ န အဂုတ္တေ။ အာရညကဿ ပန ဝိဟာရော န သုဂုတု
တော ဟောတိ၊ တေန ဘဏ္ဍုကုလိကာယ ပက္ခိပိတွတ ဟသာဏသုသိရ ရုက္ခသုသိရာဒိသု သုပ္ပဋိစ္စန္နေသု ဌပေတွတ
ဂန္တဗ္ဗံ။

သဋ္ဌိကစီဝရပ္ပာဒကထာ

၃၆၃. တုယေဟဝ ဘိက္ခု တာနိ စီဝရာနိတိ အညတ္တ ဂဟေတွတ ဟဋ္ဌာနိပိ တုယေဟဝ; န တေသံ အညော ကောစိ ဣ
ဿရောတိ။ ဧဝံ ပန ဝတွတ အနာဂတေပိ နိက္ခုက္ခန္တိ ဂဏ္ဍဟိဿန္တိတိ ဒေသ္မေတုံ ဣမ ပနာတိအာဒိမာဟ။ တ
ဿေဝ တာနိ စီဝရာနိ ယာဝ ကထိနဿ ဥပ္ပါရတိ သစေ ဂဏပူရကော ဘိက္ခု လဘိတွတ ကထိနံ အတ္တတံ ဟော
တိ၊ ပဉ္စမာသေ; နော စေ အတ္တတံ ဟောတိ၊ ဧကံ စီဝရမာသမေဝ။ ယံ “သဋ္ဌဿ ဒေမာ”တိ တ ဒေန္တိ၊ “သဋ္ဌံ ဥဒ္ဓိ
ဿ ဒေမာ”တိ တ ဒေန္တိ၊ “ဝဿိဝုတ္တသဋ္ဌဿ ဒေမာ”တိ တ ဒေန္တိ၊ “ဝဿာတသိကံ ဒေမာ”တိ တ ဒေန္တိ၊
သစေပိ မတကစီဝရံ အဝိဘဇိတွတ တံ ဝိဟာရံ ပဝိသန္တိ၊ တံ သဗ္ဗံ တဿေဝ ဘိက္ခုနော ဟောတိ။ ယမ္ပိ သော ဝဿာ
တသတ္တာယ ဝမ္ပိ ပယောဇေတွတ ဌပိတဥပနိက္ခေပတော တ တဇျုပ္ပာဒတော တ ဝဿာတသိကံ ဂဏ္ဍဟာတိ၊ သဗ္ဗံ
သုဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတိ။ ဣဒမေတ္ထ လက္ခဏံ၊ ယေန တေနာကာရေန သဋ္ဌဿ ဥပ္ပန္နံ ဝတ္ထံ အတ္တတကထိန
ဿ ပဉ္စမာသေ၊ အနတ္တတကထိနဿ ဧကံ စီဝရမာသံ ဟပုဏာတိတိ။ ယံ ပန “ဣဒံ ဣမ ဝဿိဝုတ္တသဋ္ဌဿ
ဒေမာ”တိ တ “ဝဿာတသိကံ ဒေမာ”တိ တ ဝတွတ ဒိန္တိ၊ တံ အနတ္တတကထိနဿာပိ ပဉ္စမာသေ ဟပုဏာတိ။ တ
တော ပရံ ပန ဥပ္ပန္နံ ဝဿာတသိကံ ပုစ္ဆိတဗ္ဗံ – “ကိံ အတိတဝဿေ ဣဒံ ဝဿာတသိကံ၊ ဥဘဟု အနာဂတဝသု
သေ”တိ! ကသ္မာ? ပိဋိသမယေ ဥပ္ပန္နတ္တာ။

ဥတုကာလန္တိ ဝဿာနတော အညံ ကာလံ။ တာနိ စီဝရာနိ အာအယ သာဝတ္ထိ ဂန္တတ တိ ဧတ္ထ တာနိ စီဝရာနိ
ဂတဂတဌာနေ သဋ္ဌိကာနေဝ ဟောန္တိ၊ ဘိက္ခုဟိ ဒိဌမတ္တမေဝေတ္ထ ပမာဏံ။ တသ္မာ သစေ ကေစိ ပဋိပထံ အာဂစ္ဆ
န္တ “ကုဟိ အာဝုသော ဂစ္ဆသီ”တိ ပုစ္ဆိတွတ တမတ္တံ သုတွတ “ကိံ အာဝုသော မယံ သဠော န ဟောမာ”တိ တ
တ္ထေဝ ဘာဇေတွတ ဂဏ္ဍဟန္တိ၊ သုဂ္ဂဟိတာနိ။ သစေပိ ဧသ မဂ္ဂ ဩက္ခမိတွတ ကဉ္စိ ဝိဟာရံ တ အာသနသာလံ တ
ပိဏ္ဍာယ စရန္တော ဧကံ ဂေဟမေဝ တ ပဝိသတိ၊ တတူ စ နံ ဘိက္ခု ဒိသုတ တမတ္တံ ပုစ္ဆိတွတ ဘာဇေတွတ ဂဏ္ဍဟ
န္တိ၊ သုဂ္ဂဟိတာနေဝ။

အဓိဌာတု နိ ဧတ္ထ အဓိဌဟန္တေန ဝတ္ထံ ဇာနိတဗ္ဗံ ။ တေန ဟိ ဘိက္ခုနာ ဃဏီ ပဟရိတွတ ကာလံ ယော
သေတွတ ထောက် အာဂမေတွတ သစေ ဃဏီသညာယ တ ကာလသညာယ တ ဘိက္ခု အာဂစ္ဆန္တိ၊ တေဟိ သဒ္ဓိ ဘာ

ဇေတဗ္ဗာနိ။ နော စေ အာဂစ္ဆန္တိ, “မယ္ဗဟိမာနိ စိဝရာနိ ဟပုဏန္တိ”တိ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗာနိ။ ဧဝံ အဓိဋ္ဌိတေ သဗ္ဗာနိ တ
ဪဝ ဟောန္တိ, ဌိတိကာ ပန န တိဋ္ဌတိ။

သစေ ဧကေကံ ဥဒ္ဓရိတွတ “အယံ ပဌမဘာဏေ မယ္ဗဟံ ဟပုဏာတိ, အယံ ဒုတိယဘာဏေ”တိ ဧဝံ ဂဏ္ဍဟာတိ, ဂဟိ
တာနိ စ သုဂ္ဂဟိတာနိ ဟောန္တိ, ဌိတိကာ စ တိဋ္ဌတိ။ ဧဝံ ဟပေတွတ ဂဏ္ဍဟန္တေနာပိ အဓိဋ္ဌိတမေဝ ဟောတိ။ သစေ
ပန ဃဏှိ ပဟရိတွတ တ အပ္ပဟရိတွတ တ ကာလမ္ပိ ဃောသေတွတ တ အယောသေတွတ တ “အဟမေဝေတ္ထ မယ္ဗ
ဟမေဝ ဣမာနိ စိဝရာနိ”တိ ဂဏ္ဍဟာတိ, ဒုဂ္ဂဟိတာနိ ဟောန္တိ။ အထ “အညော ကောစိ ဣဓ နတ္ထိ, မယ္ဗဟံ ဧတာနိ ဟပုဏ
န္တိ”တိ ဂဏ္ဍဟာတိ, သုဂ္ဂဟိတာနိ။

ဟတိတေ ကုသေတိ ဧကကောဌာသေ ကုသဒဏ္ဍကေ ဟတိတမေတ္တေ သစေပိ ဘိက္ခုသဟသ္မံ ဟောတိ, ဂဟိတ
မေဝ နာမ စိဝရံ။ နာကာမာ ဘာဏေ အတဗ္ဗော။ သစေ ပန အတ္တနော ရုစိယာ အတုကာမာ ဟောန္တိ, ဒေန္တု။ အနုဘာဂေပိ
ဧသေဝ နယော။

သစိဝရာနိတိ “ကာလစိဝရမ္ပိ သဋ္ဌသ္မ ဣတောဝ ဒဿာမ, ဝိသု သဇ္ဇိယမာနေ အတိစိရံ ဟောတိ”တိ ခိပ္ပယေ
ဝ သစိဝရာနိ ဘတ္တာနိ အကံသု။ ထေရေ အာဂမ္မ ဥပ္ပန္နာနိ တိ တုမေဟသု ပသာဒေန ခိပ္ပ ဥပ္ပန္နာနိ။

သဋ္ဌသ္မ ဒေမာတိ စိဝရာနိ ဒေန္တိ တိ သကလမ္ပိ စိဝရကာလံ သဏိကံ သဏိကံ ဒေန္တိယေဝ။ ပုရိမေသု ပန ဒ္ဓဝီ
သု ဝတ္ထုသု ပဉ္စိန္ဒအနတ္တာ အဒိဿတိ ဝုတ္တိ။ သမ္မဟုလာ ထေရာ တိ ဝိနယဓရဟမောက္ခထေရာ။ ဣဒံ ပန ဝတ္ထု
သဒ္ဓိ ပုရိမေန ဒွေဝဘာတိကဝတ္ထုနာ ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ ဥပ္ပန္နံ, ဣမေ စ ထေရာ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ တထာဂတံ, တသ္မာ ပုရိမေ
သု ဝတ္ထုသု တထာဂတေန ပဉ္စတ္တနယေနေဝ ကထေသု။

ဥပနန္ဒသက္ကပုတ္တဝတ္ထုကထာ

၃၆၄. ကမကာတသံ အဂမာသီတိ အပ္ပေဝ နာမ စိဝရာနိ ဘာဇေန္တော မယ္ဗဟမ္ပိ သဋ္ဌဟံ ကရေယျန္တိ စိဝရဘာဇ
နကာလံ သလ္လက္ခေတွတဝ အဂမာသိ။ သာဒိယိဿသီ တိ ဂဏ္ဍဟိဿသိ။ ဧတ္ထ စ ကိဉ္စာပိ တဿ ဘာဏေ န ဟပု
ဏာတိ။ အထ ခေ “နဂရတသိကော အယံ မုခရော ဓမ္မကထိကော”တိ တေ ဘိက္ခု “သာဒိယိဿသီ”တိ အာဟံသု။ ယော
သာဒိယေယျ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋ္ဌဿာတိ ဧတ္ထ ပန ကိဉ္စာပိ လဟုကာ အာပတ္တိ, အထ ခေ ဂဟိတာနိ ဂဟိတဋ္ဌ
ဌာနေ အတဗ္ဗာနိ။ သစေပိ နဌာနိ တ ဇိဏ္ဏာနိ တ ဟောန္တိ, တဪဝ ဂီတ။ ဒေဟိတိ ဝုတ္တေ အဒေန္တော ဓုရနိက္ခ
ခေပေ ဘဏ္ဍုလေန ကာရေတဗ္ဗော။

ဧကောဓိပ္ပာယ နန္တိ ဧကံ အဓိပ္ပာယံ; ဧကံ ပုဂ္ဂလပဋိဝီသမေဝ ဒေထာတိ အတ္ထော။ ဣအနိ ယထာ သော အတဗ္ဗ
ဗော, တံ ဒဿေတုံ တန္တိ ဌပေန္တော ဣဓ ပနာတိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သစေ အမုတူ ဥပမံ အမုတူ ဥပမံ နန္တိ ဧ
ကေကသ္မိ ဧကာဟမေကာဟံ တ သတ္တာဟံ သတ္တာဟံ တ သစေ ဝသတိ, ဧကေကသ္မိ ဝိဟာရေ ယံ ဧကော ပုဂ္ဂလော
လဘတိ, တတော တတော ဥပမံ ဥပမံ အတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ဧကောဓိပ္ပာယော ဒိန္နော ဟောတိ။ ယတ္ထ တ ပန ဗဟုတရ နန္တိ
သစေ ဧကသ္မိ ဝိဟာရေ ဝသန္တော ဣတရသ္မိ သတ္တာဟတရေန အရုဏမေဝ ဥဌာပေတိ, ဧဝံ ပုရိမသ္မိ ဗဟုတရံ ဝ
သတိ နာမ။ တသ္မာ တတော ဗဟုတရံ ဝသိတဝိဟာရတော တဿ ပဋိဝီသော အတဗ္ဗော။ ဧဝမ္ပိ ဧကောဓိပ္ပာယော ဒိန္န
နော ဟောတိ။ ဣဒဉ္စ နာနာလာဘေဟိ နာနုပစာရေဟိ ဧကသီမဝိဟာရေဟိ ကထိတံ, နာနာသီမဝိဟာရေ ပန သေနာသနက္က
ဟော ပဋိပ္ပသ္မတ္တိ။ တသ္မာ တတ္ထ စိဝရပဋိဝီသော န ဟပုဏာတိ။ သေသံ ပန အာမိသဘေသဇ္ဇာဒိ သဗ္ဗံ သဗ္ဗ
တ္ထ အန္တေသီမဂတဿ ဟပုဏာတိ။

ဂိလာနဝတ္ထုကထာ

၃၆၅. မဇ္ဈကေ နိဟတေသု နန္တိ ဧဝံ ဧဝံတိတွတ အညံ ကာသာဝံ နိတသေတွတ မဇ္ဈကေ နိပဇ္ဇာပေသု; နိပဇ္ဇာပေ
တွတ စ ပနာယသ္မာ အာနန္တော မုတ္တကရိသကိလိဋ္ဌံ ကာသာဝံ ဧဝံတိတွတ ဘူမိယံ ပရိဘဏ္ဍိ အကာသိ။ ယော ဘိက္ခုဝေ
မံ ဥပဋ္ဌဟေယျ, သော ဂိလာနံ ဥပဋ္ဌဟေယျာတိ ယော မံ ဩတအနုသာသနိကရဏေန ဥပဋ္ဌဟေယျ, သော ဂိလာ

နံ ဥပဌဟေယု; မမ ဩတဒကာရကေန ဂိလာနော ဥပဌာတဗ္ဗောတိ အယမေဝေတ္ထ အတ္တော။ ဘဂဝတော စ ဂိလာ
နဿ စ ဥပဌာနံ ဧကသဒိသန္တိ ဧဝံ ပနေတ္ထ အတ္တော န ဂဟေတဗ္ဗော။ သဋ္ဌေန ဥပဌာတဗ္ဗော တိ ယဿ
တေ ဥပဇ္ဈာဒယော တသ္မိ ဝိဟာရေ နတ္ထိ၊ အာဂန္တုကော ဟောတိ ဧကစာရိကော ဘိက္ခု၊ သော သဋ္ဌဿ ဘာရော၊ တသ္မ
မာ သဋ္ဌေန ဥပဌာတဗ္ဗော။ နော စေ ဥပဌဟေယု၊ သကလဿ သဋ္ဌဿ အာပတ္တိ။ တရံ ဌပေတွတ ဇေဂ္ဂန္တု
တေသု ပန ယော အတ္တနော တရေ န ဇေဂ္ဂတိ၊ တဿေဝ အာပတ္တိ။ သဋ္ဌတ္ထေရောပိ တရကော န မုစ္စတိ။ သစေ သ
ကလော သဋ္ဌော ဧကဿ ဘာရံ ကရောတိ၊ ဧကော တ ဝတ္တသမ္ပန္နော ဘိက္ခု အဟမေဝ ဇေဂ္ဂိဿမိတိ ပဋိဇေဂ္ဂတိ၊
သဋ္ဌော အာပတ္တိတော မုစ္စတိ။

၃၆၆. အဘိက္ကမန္တံ တ အဘိက္ကမတိ တိအာဒိသု ဝမုန္တံ တ အာဗာဓံ “ဣဒံ နာမ မေ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ ဝမု
တိ၊ ဣဒံ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ ပရိဟာယတိ၊ ဣဒံ ပရိဘုဉ္ဇန္တဿ တိဋ္ဌတိ”တိ ယထာဘူတံ နာဝိကရောတိတိ ဧဝမတွ
ထော ဒဌဗ္ဗော။ နာလန္တိ န ပတိရူပော၊ န ယုတ္တော ဥပဌာတုံ။ ဘောသဇ္ဇံ သံဝိဇာတု နိဘောသဇ္ဇံ ယောဇေတုံ အသ
မတ္တော ဟောတိ။ အာမိသန္တရော တိ အာမိသံ အဿ အန္တရန္တိ အာမိသန္တရော။ အန္တရ နိကာရဏံ ဝုစ္စတိ;
အာမိသကာရဏာ ယာဂုဘတ္တပတ္တစိဝရာနိ ပတ္ထေန္တော ဥပဌာတိတိ အတ္တော။

မတသန္တကကထာ

၃၆၇. ကာလင္ဂတေ တိ ကာလကိရိယာယ။ ဂိလာနုပဌာကာနံ အတု နိတ္တေ အနန္တရံ ဝုတ္တာယ ကမ္မတစာယ
ဒိန္နမ္ပိ အပလောကေတွတ ဒိန္နမ္ပိ ဒိန္နမေဝ ဟောတိ၊ ဝဋ္ဋတိ။

၃၆၉. ယံ တတ္ထ လဟုဘဏ္ဍံ ယံ တတ္ထ ဂရုဘဏ္ဍံ နိတ္တေ လဟုဘဏ္ဍဂရုဘဏ္ဍာနံ နာနာကရဏံ ပရတော
ဝဏ္ဏယိဿာမ။ ဂိလာနုပဌာကလာဘော ပန အယံ အာဒိတော ပဌာယ ဝိနိစ္ဆယော -

သစေ သကလေ ဘိက္ခုသဋ္ဌေ ဥပဌဟန္တေ ကာလံ ကရောတိ၊ သဗ္ဗေပိ သာမိကာ။ အထ ဧကစ္စေဟိ တရေ
ကတေ ဧကစ္စေဟိ အကတေယေဝ ကာလံ ကရောတိ၊ တတ္ထ ဧကစ္စေ အာစရိယာ ဝဒန္တိ - “သဗ္ဗေပိ အတ္တနော တရေ
သမ္ပတ္တေ ကရေယျံ၊ တသ္မာ သဗ္ဗေပိ သာမိနော”တိ။ ဧကစ္စေ ဝဒန္တိ - “ယေဟိ ဇေဂ္ဂိတော တေ ဧဝ လာန္တိ၊
ဣတရေ န လာန္တိ”တိ။ သာမဏေရေ ကာလင္ဂတေ သစေ စိဝရံ အတ္ထိ၊ ဂိလာနုပဌာကာနံ အတဗ္ဗံ။ နော စေ အတွ
ထိ ယံ အတ္ထိ၊ တံ အတဗ္ဗံ။ အညသ္မိ ပရိက္ခာရေ သတိ စိဝရဘာဂံ ကတွတ အတဗ္ဗံ။

ဘိက္ခု စ သာမဏေရော စ သစေ သမံ ဥပဌဟိသု၊ သမကော ဘာကေ အတဗ္ဗော။ အထ သာမဏေရောဝ ဥပဌဟ
တိ၊ ဘိက္ခုဿ သံဝိဒဟနမတ္တမေဝ ဟောတိ၊ သာမဏေရဿ ဇေဌကဘာကေ အတဗ္ဗော။ သစေ သာမဏေရော ဘိက္ခု
နာ အာနိတဉာဏေန ယာဂံ ပစိတွတ ပဋိက္ကဟာပနမတ္တမေဝ ကရောတိ၊ ဘိက္ခု ဥပဌဟတိ၊ ဘိက္ခုဿ ဇေဌကဘာကေ
အတဗ္ဗော။

ဗဟူ ဘိက္ခု။ သမက္က ဟုတွတ ဥပဌဟန္တိ၊ သဗ္ဗေသံ သမကော ဘာကေ အတဗ္ဗော။ ယော ပနေတ္ထ ဝိသေသေ
န ဥပဌဟတိ၊ တဿ ဝိသေသော ကာတဗ္ဗော။ ယေန ပန ဧကဒိဝသမ္ပိ ဂိလာနုပဌာကဝသေန ယာဂုဘတ္တံ တ ပစိတွ
တ ဒိန္နံ၊ နဟာနံ တ ပဋိယာဒိတံ၊ သောပိ ဂိလာနုပဌာကော။ ယော သမိပံ အနာဂန္တော ဘောသဇ္ဇတဏှာလာဒိနိ ပေသေ
တိ၊ အယံ ဂိလာနုပဌာကော န ဟောတိ။ ယော ပရိယေသိတွတ ကဟာပေတွတ အာဂစ္ဆတိ၊ အယံ ဂိလာနုပဌာကော။

ဧကော ဝတ္တသီသေန ဇေဂ္ဂတိ; ဧကော ပစ္စာသာယ၊ မတကာလေ ဉဘောပိ ပစ္စာသီသန္တိ၊ ဉဘိန္နမ္ပိ အတဗ္ဗံ။ ဧ
ကော ဥပဌဟိတွတ ဂိလာနုဿ တ ကမ္မေန အတ္တနော တ ကမ္မေန ကတ္တစိ ဂတော “ပုန အာဂန္တော ဇေဂ္ဂိသ္မ
သာမိ”တိ၊ ဧတဿပိ အတဗ္ဗံ။ ဧကော စိရံ ဥပဌဟိတွတ “ဣဒာနိ န သက္ကောမိ”တိ ဓုရံ နိက္ခိပိတွတ ဂစ္ဆတိ၊ သစေ
ပိ တံဒိဝသမေဝ ဂိလာနော ကာလံကရောတိ၊ ဥပဌာကဘာကေ န အတဗ္ဗော။

ဂိလာနုပဌာကော နာမ ဂိဟိ တ ဟောတု ပဗ္ဗဇိတော တ၊ အန္တမသော မာတုကမောပိ၊ သဗ္ဗေ ဘာဂံ လာန္တိ။
သစေ တဿ ဘိက္ခုနော ပတ္တစိဝရမတ္တမေဝ ဟောတိ၊ အညံ နတ္ထိ; သဗ္ဗံ ဂိလာနုပဌာကာနံယေဝ အတဗ္ဗံ။ သစေပိ သ

ဟသွံ အညွှတ်၊ အညံ ပန ဗဟုမ္ပိ ပရိက္ခရာရံ တေ န လဘန္တိ; သဠသ္မေဝ ဟောတိ။ အဝသေသံ ဘဏ္ဍံ ဗဟုကဉ္စ
စေဝ မဟဉ္စူ၊ တိစိဝရံ အပ္ပုပ္ဖံ; တတော ဂဟေတွတ တိစိဝရပရိက္ခရာရော အတဗ္ဗော။ သဗ္ဗဉ္စေတံ သဠိကတောဝ
လဗ္ဗတိ။

သစေ ပန သော ဇီဝမာနောယေဝ သဗ္ဗံ အတ္တနော ပရိက္ခရာရံ နိဿိဇ္ဇိတွတ ကဿှစိ အအသိ၊ ကောစိ တ ဝိဿာ
သံ အဂ္ဂဟေသိ၊ ယသ္မ ဒိန္နံ၊ ယေန စ ဂဟိတံ၊ တသ္မေဝ ဟောတိ။ တသ္မ ရုစိယာ ဧဝ ဂိလာနုပဋ္ဌာကာ လဘန္တိ၊ အ
ညေသံ အဒတွတ ဒူရေ ဌပိတပရိက္ခရာပိ တတ္ထ တတ္ထ သဠသ္မေဝ ဟောန္တိ။ ဒုဝိန္နံ သန္တကံ ဟောတိ အဝိဘတွ
တံ၊ ဧကသ္မိံ ကာလက္ကတေ ဣတရော သာမိံ ။ ဗဟုနမ္ပိ သန္တကေ ဧသေဝ နယော။ သဗ္ဗေသု မတေသု သဠိကံ ဟော
တိ။ သစေပိ အဝိဘဇိတွတ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒိနံ ဒေန္တိ အဒိန္နမေဝ ဟောတိ။ ဝိဘဇိတွတ ဒိန္နံ ပန သုဒိန္နံ။ တံ တေသု မ
တေသုပိ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာဒိနံယေဝ ဟောတိ၊ န သဠသ္မိ။

ကုသစီရာဒိပဋိက္ခေပကထာ

၃၇၁. ကုသစီရာဒိသု အက္ကနာဠှန္တိ အက္ကနာဠှမယံ။ ဟေတ္ထကော တိ မကစိမယော ဝုစ္စတိ။ သေသာနိ ပဌမဟ
ရာဇိကဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တာနိ။ တေသု ဟေတ္ထကေ ဧဝ ဒုက္ကဋ္ဌံ။ သေသေသု ထုလ္လစ္စယာနိတိ။ အက္ကဒဿကဒလိဒု
ဿရေကဒဿာနိ ပန ဟေတ္ထကဂတိကာနေဝ။

၃၇၂. သဗ္ဗနိလကာဒိနိ ရဇေနံ ဓောဝိတွတ ပန ရဇိတွတ ဓာရေတဗ္ဗာနိ။ န သက္ကာ စေ ဟောန္တိ ဓောဝိတွံ၊ ပစ္စတ္ထရ
ဏာနိ တ ကာတဗ္ဗာနိ။ ဒုပဋ္ဌစိဝရသ္မ တ မဇ္ဈေ အတဗ္ဗာနိ။ တေသံ ဝဏ္ဏနာနတ္တံ ဥဟဟနာသု ဝုတ္တနယမေဝ။ အစ
ဆိန္နဒသဒိယဒသာနိ ဒသာ ဆိန္နိတွတ ဓာရေတဗ္ဗာနိ။ ကဉ္စကံ လဘိတွတ ဖာလေတွတ ရဇိတွတ ပရိဘူဠိတွံ ဝဋ္ဋတိ။
ဝေဌနေပိ ဧသေဝ နယော။ တိရိဋ္ဌကံ ပန ရုက္ခဆလ္လိမယံ; တံ ဟဒပုဉ္ဇနံ ကာတွံ ဝဋ္ဋတိ။

၃၇၄. ပတိရူပေ ကဟကေတိ သစေ ကောစိ ဘိက္ခု “အဟံ တသ္မ ဂဏ္ဍဟာမိ”တိ ဂဏ္ဍဟာတိ၊ အတဗ္ဗန္တိ အတွ
ထော။ ဧဝမေတေသု တေဝိသတိယာ ပုဂ္ဂလေသု သောဠသ ဇနာ န လဘန္တိ၊ သတ္တ ဇနာ လဘန္တိတိ။

သဠေဘိန္နေစိဝရဟဒကထာ

၃၇၆. သဠေ ဘိဇ္ဇတိ တိ ဘိဇ္ဇိတွတ ကောသမ္ပကဘိက္ခု။ ဝိယ ဒေဝ ကောဠာသာ ဟောန္တိ။ ဧကသ္မိံ ပက္ခေ
တိ ဧကသ္မိံ ကောဠာသေ ဒက္ခိဏောဒကဉ္စ ဂန္ဓာဒိနိ စ ဒေန္တိ၊ ဧကသ္မိံ စိဝရနိ။ သဠသ္မေဝတေ နန္တိ သကလသု
သ သဠသ္မိ ဒုဝိန္နမ္ပိ ကောဠာသာနံ ဧတံ ဟောတိ၊ ယဏ္ဏိ ပဟရိတွတ ဒုဝိဟိပိ ပက္ခေဟိ ဧကတော ဘာဇေတဗ္ဗံ။ ပ
က္ခသ္မေဝတေန္တိ ဧဝံ ဒိန္နေ ယသ္မ ကောဠာသသ္မ ဥဒကံ ဒိန္နံ၊ တသ္မ ဥဒကမေဝ ဟောတိ; ယသ္မ စိဝရံ ဒိန္နံ၊
တသ္မေဝ စိဝရံ။ ယတ္ထ ပန ဒက္ခိဏောဒကံ ပမာဏံ ဟောတိ၊ တတ္ထ ဧကော ပက္ခေ ဒက္ခိဏောဒကသ္မ လဒ္ဓတွ
တာ စိဝရနိ လဘတိ၊ ဧကော စိဝရနမေဝ လဒ္ဓတ္တာတိ ဥဘောဟိပိ ဧကတော ဟုတွတ ယထာဝုမ္ပံ ဘာဇေတဗ္ဗံ။ ဣဒံ
ကိရ ပရသမုဒ္ဒေ လက္ခဏန္တိ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ တသ္မိယေဝ ပက္ခေ တိ ဧတ္ထ ပန ဣတရော ပက္ခေ အနိ
ဿရေယေဝ။ စိဝရပေသနဝတ္ထုနိ ဟကဠာနေဝ။

အဋ္ဌစိဝရမာတိကာကထာ

၃၇၉. ဣအနိ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဝုတ္တစိဝရနံ ပဋိလာဘခေတ္တံ ဒဿေတွံ “အဋ္ဌိမာ ဘိက္ခဝေ မာတိကာ” တိ
အာဒိမာဟ။ သီမာယ ဒေတိတိအာဒိ ပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာနနယေန ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ ပန သီမာယ အနံ ဧကော မာတိကာ၊ ကတိကာယ
အနံ ဒုတိယာ။ပေ။ ပုဂ္ဂလသ္မိ အနံ အဋ္ဌမာ။ တတ္ထ သီမာယ ဒမ္မိတိ ဧဝံ သီမံ ပရာမသိတွတ ဒေန္တော သီမာယ ဒေတိ
နာမ။ ဧသ နယော သဗ္ဗတ္ထ။

သီမာယ ဒေတိ၊ ယာဝတိကာ ဘိက္ခု။ အန္တောသီမတော တေဟိ ဘာဇေတဗ္ဗံ နန္တိအာဒိမ္ပဟိ ပန မာတိကာနိဒ္ဒေသေ
သီမာယ ဒေတိတိ ဧတ္ထ တာဝ ခဏ္ဍသီမာ၊ ဥပစာရသီမာ၊ သမာနသံတသသီမာ၊ အဝိပ္ပတသသီမာ၊ လာဘသီမာ၊ ကမသီ

မာ, နိဂမသီမာ, နဂရသီမာ, အဗ္ဗန္တရသီမာ, ဥဒကုက္ကေပသီမာ, ဇနပဒသီမာ, ရဋ္ဌသီမာ, ရဇ္ဇသီမာ, ဒီပသီမာ, စက္ကတဋ္ဌသီမာတိ ပန္နရသ သီမာ ဝေဒိတဗျာ။

တတ္ထ ခဏ္ဍသီမာ သီမာကထာယံ ဝုတ္တာဝ။ ဥပစာရသီမာ ပရိက္ခိတ္တဿ ဝိဟာရဿ ပရိက္ခေပေန အပရိက္ခိတ္တဿ ပရိက္ခေဟရဟဋ္ဌာနေန ပရိစ္ဆိန္နာ ဟောတိ။ အပိစ ဘိက္ခုနံ ဓုဝသန္နိဟတဋ္ဌာနတော တ ပရိယန္တေ ဌိတဘောဇနသာလတော တ နိဗ္ဗေဒသနကအာတသတော တ ထာမမဇ္ဈိမဿ ပုရိသဿ ဒွိဝိန္နံ လေဉ္စူဟတာနံ အန္တောဥပစာရသီမာ ဝေဒိတဗျာ, သာ ပန အာတသေသု ဝမုန္တေသု ဝမုတိ, ပရိဟာယန္တေသု ပရိဟာယတိ။ မဟာပစ္စရိယံ ပန “ဘိက္ခုသုပိ ဝမုန္တေသု ဝမုတိ” တိ ဝုတ္တံ။ တဿ သစေ ဝိဟာရေ သန္နိပတိတဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိံ ဧကေဗဒ္ဓာ ဟု တုတ ယောဇနသတမ္ပိ ပူရေတွတ နိသီဒန္တိ, ယောဇနသတမ္ပိ ဥပစာရသီမာဝ ဟောတိ, သဗ္ဗေသံ လာဘော ဟပုဏာတိ။ သမာနသံတသအဝိပ္ပတသသီမာဒွဝယမ္ပိ ဝုတ္တမေဝ။

လာဘသီမာ နာမ နေဝ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန အနညာတာ, န ဓမ္မသဏ္ဌာဟကတ္ထေရေဟိ ဌပိတာ; အပိစ ခော ရာဇရာဇမဟာမတ္တာ ဝိဟာရံ ကာရေတွတ ကဝုတံ တ အမုယောဇနံ တ ယောဇနံ တ သမန္တတော ပရိစ္ဆိန္နိတွတ “အယံ အမ္မဟာကံ ဝိဟာရဿ လာဘသီမာ” တိ နာမလိခိတကေ ထမ္ပေ နိခဏိတွတ “ယံ ဧတ္တန္တရေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, သဗ္ဗံ တံ အမ္မဟာကံ ဝိဟာရဿ ဒေဓာ” တိ သီမံ ဌပေန္တိ, အယံ လာဘသီမာ နာမ။ ကမနိဂမနဂရအဗ္ဗန္တရဥဒကုက္ကေပသီမာပိ ဝုတ္တတာ ဧဝ။ ဇနပဒသီမာ နာမ – ကာသိကောသလရဋ္ဌာဒိနံ အန္တော ဗဟူ ဇနပဒာ ဟောန္တိ, တတ္ထ ဧကေကော ဇနပဒပရိစ္စဆေဒေ ဇနပဒသီမာ။ ရဋ္ဌသီမာ နာမ ကာသိကောသလာဒိရဋ္ဌပရိစ္ဆေဒေ။ ရဇ္ဇသီမာ နာမ “စောဋ္ဌဘောကေ ကေရဋ္ဌဘောကေ” တိ ဧဝံ ဧကေကဿ ရညော အာဏာပဝတ္တိဋ္ဌာနံ။ ဒီပသီမာ နာမ သမုဒ္ဒန္တေန ပရိစ္ဆိန္နမဟာဒီဟ စ အန္တတရဒီဟ စ။ စက္ကတဋ္ဌသီမာ နာမ စက္ကတဋ္ဌပဗ္ဗတေနေဝ ပရိစ္ဆိန္နာ။

ဧဝမေတာသု သီမာသု ခဏ္ဍသီမာယ ကေနစိ ကမ္မေန သန္နိပတိတံ သဋ္ဌံ ဒိသုတ “ဧတ္ထေဝ သီမာယ သဋ္ဌသု သ ဒေမိ” တိ ဝုတ္တေ ယာဝတိကာ ဘိက္ခု အန္တောခဏ္ဍသီမဂတာ, တေဟိ ဘာဇေတဗ္ဗံ။ တေသံယေဝ ဟိ တံ ဟပုဏာတိ။ အညေသံ သီမန္တရိကာယ တ ဥပစာရသီမာယ တ ဌိတာနမ္ပိ န ဟပုဏာတိ။ ခဏ္ဍသီမာယ ဌိတေ ပန ရုက္ခေ တ ပဗ္ဗတေ တ ဌိတဿ ဟေဋ္ဌာ တ ပထဝီဝေမဇ္ဈဂတဿ ဟပုဏာတိယေဝ။ “ဣမိဿ ဥပစာရသီမာယ သဋ္ဌဿ ဒမ္မမိ” တိ ဒိန္နံ ပန ခဏ္ဍသီမာသီမန္တရိကာသု ဌိတာနမ္ပိ ဟပုဏာတိ။ “သမာနသံတသသီမာယ ဒမ္မိ” တိ ဒိန္နံ ပန ခဏ္ဍသီမာသီမန္တရိကာသု ဌိတာနံ န ဟပုဏာတိ။ အဝိပ္ပတသသီမာလာဘသီမာသု ဒိန္နံ တာသု သီမာသု အန္တောဂတာနံ ဟပုဏာတိ။ ကမသီမာဒီသု ဒိန္နံ တာသံ သီမာနံ အဗ္ဗန္တရေ ဗဒ္ဓသီမာယ ဌိတာနမ္ပိ ဟပုဏာတိ။ အဗ္ဗန္တရသီမာဥဒကုက္ကေပသီမာသု ဒိန္နံ တတ္ထ အန္တောဂတာနံယေဝ ဟပုဏာတိ။ ဇနပဒရဋ္ဌရဇ္ဇဒီပစက္ကတဋ္ဌသီမာသုပိ ကမသီမာဒီသု ဝုတ္တတသဒိသောယေဝ ဝိနိစ္ဆယော။

သစေ ပန ဓမ္မုဒိပေ ဌိတော “တမ္မပဏ္ဏိဒီပေ သဋ္ဌဿ ဒမ္မိ” တိ ဒေတိ, တမ္မပဏ္ဏိဒီပတော ဧကောပိ ဂန္ထံ
တ သဗ္ဗေသံ ဂဏ္ဍဟိတုံ လာဘတိ။ သစေပိ တေဝေ ဧကော သဘာဂဘိက္ခု သဘာကနံ ဘာဂံ ဂဏ္ဍဟာတိ, န တရေတဗ္ဗဗော။ ဧဝံ တာဝ ယော သီမံ ပရာမသိတွတ ဒေတိ, တဿ အနေ ဝိနိစ္ဆယော ဝေဒိတဗျော။

ယော ပန အသုကသီမာယာတိ ဝတ္တံ န ဇာနာတိ, ကေဝလံ သီမာတိ ဝစနမတ္တမေဝ ဇာနန္တော ဝိဟာရံ ဂန္တော “သီမာယ ဒမ္မိ” တိ တ “သီမဋ္ဌကသဋ္ဌဿ ဒမ္မိ” တိ တ ဘာဏတိ, သော ပုစ္ဆိတဗျော – “သီမာ နာမ ဗဟုဝိဓာ, ကတရသီမံ သန္ဓာယ ဘာဏသီ” တိ ? သစေ ဝဒတိ – “အဟံ အသုကသီမာတိ န ဇာနာမိ, သီမဋ္ဌကသဋ္ဌော ဘာဇေတွတ ဂဏ္ဍဟာတူ” တိ ကတရသီမာယ ဘာဇေတဗ္ဗံ? မဟာသီဝတ္ထေရော ကိရာဟ – “အဝိပ္ပတသသီမာယာ” တိ။ တတော နံ အာဟံ သု – “အဝိပ္ပတသသီမာ နာမ တိယောဇနာပိ ဟောတိ, ဧဝံ သန္တေ တိယောဇနေ ဌိတာ လာဘံ ဂဏ္ဍဟိဿန္တိ, တိယောဇနေ ဌတွတ အာဂန္တုကဝတ္တံ ပူရေတွတ အာရာမံ ပဝိသိတဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ, ဂမိကော တိယောဇနံ ဂန္တော သေနာသနံ အာပုစ္ဆိဿတိ, နိဿယပဋိပန္နဿ တိယောဇနာတိက္ကမေ နိဿယော ပဋိပ္ပဿမိဿတိ, ဟရိတသိကေန တိယောဇနံ အတိက္ကမိတွတ အရုဏံ ဥဋ္ဌာပေတဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ, ဘိက္ခုနိယာ တိယောဇနေ ဌတွတ အာရာမပုဝေသနံ အာပုစ္ဆိတဗ္ဗံ ဘဝိဿတိ, သဗ္ဗမ္ပေတံ ဥပစာရသီမာယ ပရိစ္ဆေဒဝသေနေဝ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိ။ တဿ ဥပစာရသီမာယ မေဝ ဘာဇေတဗ္ဗံ” ဟိ။

ကတိကာယာတိ သမာနလာဘကတိကာယ။ တေနတဟ - “သမ္ပဟုလာ အာတသာ သမာနလာဘာ ဟောန္တိ”တိ။ တေတေဝံ ကတိကာ ကာတဗ္ဗာ၊ ဧကသ္မိ ဝိဟာရေ သန္နိပတိတေဟိ ဘိက္ခုဟိ ယံ ဝိဟာရံ သဏ္ဌဏ္ဍဟိတုကာမာ သမာန လာဘံ ကာတုံ ဣစ္ဆန္တိ၊ တဿ နာမံ ဂဟေတွတ အသုကော နာမ ဝိဟာရော ဟေရာဏကောတိ တ ဗုဒ္ဓာဓိဝုတ္တောတိ တ အပ္ပလာဘောတိ တ ယံကိဉ္စိ ကာရဏံ ဝတွတ တံ ဝိဟာရံ ဣမိနာ ဝိဟာရေန သဒ္ဓိ ဧကလာဘံ ကာတုံ သဿှ ရစ္စ တိတိ တိက္ခတ္တုံ သာဝေတဗ္ဗံ။ ဧတ္တာဝတာ တသ္မိ ဝိဟာရေ နိသိန္ဓေပိ ဣဓ နိသိန္ဓေဝ ဟောတိ၊ တသ္မိ ဝိဟာရေပိ သဿှ ဧဝမေဝ ကာတဗ္ဗံ။ ဧတ္တာဝတာ ဣဓ နိသိန္ဓေပိ တသ္မိ နိသိန္ဓေဝ ဟောတိ။ ဧကသ္မိ လာဘော ဘာဇိယမာ နေ ဣတရသ္မိ ဌိတဿ ဘာဂံ ဂဟေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ဧကေန ဝိဟာရေန သဒ္ဓိ ဗဟူပိ အာတသာ ဧကလာဘာ ကာတဗ္ဗာ။

ဘိက္ခုပညတ္တိယာ တိ အတ္တနော ပရိစ္စာဂပညာပနဌာနေ။ တေနတဟ - “ယတ္ထ သဿှ ဓုဝကာရာ ကရိ ယန္တိ”တိ။ တဿတ္ထော - ယသ္မိ ဝိဟာရေ ဣမသ္မိ စီဝရအယကဿ သန္တကံ သဿှ ဟကဝဋ္ဌံ တ ဝတွ တတိ၊ ယသ္မိ တ ဝိဟာရေ ဘိက္ခု အတ္တနော ဘာရံ ကတွတ သအ ဂေဟေ ဘောဇေတိ၊ ယတ္ထ တ အနေန အာတသော ကာရိတော၊ သလာကဘတ္တာဒိနိ တ နိဗဒ္ဓာနိ၊ ယေန ပန သကလောပိ ဝိဟာရော ပတိဌာပိတော၊ တတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ၊ ဣမေ ဓုဝကာရာ နာမ။ တသ္မာ သစေ သော “ယတ္ထ မယ္ဗဟံ ဓုဝကာရာ ကရိယန္တိ၊ တတ္ထ ဒမ္မိ”တိ တ “တတွ ထ ဒေထာ”တိ တ ဘဏတိ၊ ဗဟူသု စေပိ ဌာနေသု ဓုဝကာရာ ဟောန္တိ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဒိန္နမေဝ ဟောတိ။

သစေ ပန ဧကသ္မိ ဝိဟာရေ ဘိက္ခု ဗဟုတရာ ဟောန္တိ၊ တေဟိ ဝတ္တဗ္ဗံ - “တုမ္မဟာကံ ဓုဝကာရေ ဧကတ္ထ ဘိ က္ခု ဗဟူ ဧကတ္ထ အပ္ပကာ”တိ။ သစေ “ဘိက္ခုဂဏနာယ ဂဏ္ဍဟထာ”တိ ဘဏတိ၊ တထာ ဘာဇေတွတ ဂဏ္ဍဟိတုံ ဝဇ္ဇ တိ။ ဧတ္ထ စ ဝတ္တဘောသဇ္ဇာဒိ အပ္ပကမ္ပိ သုခေန ဘာဇိယတိ။ ယဒိ ပန မဇ္ဈေ တ ပိဌကံ တ ဧကမေဝ ဟောတိ၊ တံ ပုစ္စ ဆိတွတ ယသ္မိ တ ဝိဟာရသ္မိ ဧကဝိဟာရေပိ တ ယသ္မိ သေနာသနသ္မိ သော ဝိစာရေတိ၊ တတ္ထ အတဗ္ဗံ။ သစေ “အသုကဘိက္ခု ဂဏ္ဍဟတူ”တိ ဝဒတိ၊ ဝဇ္ဇတိ။ အထ “မယ္ဗဟံ ဓုဝကာရေ ဒေထာ”တိ ဝတွတ အဝိစာရေတွတဝ ဂစ္ဆတိ၊ သဿှပိ ဝိစာရေတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ဧဝံ ပန ဝိစာရေတဗ္ဗံ - “သဿှတ္ထေရသ္မိ ဝသနဌာနေ ဒေထာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ သစေ တသ္မိ သေနာသနံ ပရိပုဏ္ဏံ ဟောတိ၊ ယတ္ထ နပ္ပဟောတိ၊ တတ္ထ အတဗ္ဗံ။ သစေ ဧကော ဘိက္ခု “မယ္ဗဟံ ဝ သနဌာနေ သေနာသနပရိဘောဂဘဏ္ဍိ နတ္ထိ”တိ ဝဒတိ၊ တတ္ထ အတဗ္ဗံ။

သဿှ ဒေတိ တိ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွတ “ဣမာနိ စီဝရာနိ သဿှ ဒမ္မိ”တိ ဒေတိ။ **သမ္ပုခိဘူတေနာ** တိ ဥပစာ ရသီမာယ ဌိတေန သဿှ ဃဏ္ဍိ ပဟရိတွတ ကာလံ ဃောသေတွတ ဘာဇေတဗ္ဗံ။ သီမဌသ္မိ အသမ္ပတ္တသ္မာပိ ဘာဂံ ဂဏ္ဍဟန္တေ န တရေတဗ္ဗော။ ဝိဟာရော မဟာ ဟောတိ၊ ထေရာသနတော ပဌာယ ဝတ္ထေသု ဒိယ္ဗမာနေသု အလသဇာတိကာ မဟာထေရာ ပစ္ဆာ အာဂစ္ဆန္တိ၊ “ဘန္တေ ဝိသတိဝဿာနံ ဒိယ္ဗတိ၊ တုမ္မဟာကံ ဌိတိကာ အတိက္ခ ကန္တာ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ ဌိတိကံ ဌပေတွတ တေသံ ဒတွတ ပစ္ဆာ ဌိတိကာယ အတဗ္ဗံ။

အသုကဝိဟာရေ ကိရ ဗဟုံ စီဝရံ ဥပ္ပန္နန္တိ သုတွတ ယောဇနန္တရိကဝိဟာရတေပိ ဘိက္ခု အာဂစ္ဆန္တိ၊ သမ္ပတ္တသမ္ပတ္တနံ ဌိတဌာနတော ပဌာယ အတဗ္ဗံ။ အသမ္ပတ္တနမ္ပိ ဥပစာရသီမံ ပဝိဌာနံ အန္တေတသိကာဒိသု ဂဏ္ဍဟန္တေသု အတဗ္ဗမေဝ။ “ဗဟိဥပစာရသီမာယ ဌိတာနံ ဒေထာ”တိ ဝဒန္တိ၊ န အတဗ္ဗံ။ သစေ ပန ဥပစာရသီမံ ဩက္ကန္တ တေဟိ ဧကဗဒ္ဓာ ဟုတွတ အတ္တနော ဝိဟာရဒ္ဓတရေ တ အန္တေဝိဟာရေယေဝ တ ဟောန္တိ၊ ပရိသဝသေန ဝမိတာ နာမ ဟောတိ သီမာ , တသ္မာ အတဗ္ဗံ။ သဿှဝကဿှ ဒိန္နေပိ ပစ္ဆာ အာဂတာနံ အတဗ္ဗမေဝ။ ဒုတိယဘာဂေ ပန ထေရာသနံ အာရဋ္ဌေဟ အာဂတာနံ ပဌမဘာဂေ န ဟပုဏ္ဏတိ၊ ဒုတိယဘာဂတော ဝဿှဂေန အတဗ္ဗံ။

ဧကသ္မိ ဝိဟာရေ ဒသ ဘိက္ခု ဟောန္တိ၊ “ဒသ ဝတ္တာနိ သဿှ ဒေမာ”တိ ဒေန္တိ၊ ဟဋ္ဌေက္ကံ ဘာဇေတဗ္ဗ ဗာနိ ။ သစေ “သဗ္ဗာနေဝ အမ္မဟာကံ ဟပုဏ္ဏန္တိ”တိ ဂဟေတွတ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဒုပ္ပာပိတာနိ စေဝ ဒုဂ္ဂဟိတာနိ စ ဂတဂတ ဌာနေ သဿှကာနေဝ ဟောန္တိ။ ဧကံ ပန ဥဒ္ဓရိတွတ “ဣဒံ တုမ္မဟာကံ ဟပုဏ္ဏတိ”တိ သဿှတ္ထေရသ္မိ ဒတွတ “သေသာနိ အမ္မဟာကံ ဟပုဏ္ဏန္တိ”တိ ဂဟေတုံ ဝဇ္ဇတိ။

ဧကမေဝ ဝတ္ထံ သဿှ ဒေမာတိ အာဟရန္တိ၊ အဘာဇေတွတဝ အမ္မဟာကံ ဟပုဏ္ဏန္တိတိ ဂဏ္ဍဟန္တိ၊ ဒုပ္ပာ ပိတဇ္ဇေဝ ဒုဂ္ဂဟိတဉ္စ။ သတ္တကေန ပန ဟလိဒ္ဓိအာဒိနာ တ လေခံ ကတွတ ဧကံ ကောဌာသံ “ဣမံ ဌာနံ တုမ္မဟာကံ

ဟပုဏ္ဏတီ”တိ သဠတ္ထေရဿ ဟပေတွတ “သေသံ အမ္မဟာကံ ဟပုဏ္ဏတီ”တိ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ ယံ ပန ဝတ္ထသု သေဝ ပုပ္ဖံ တ ဝလိ တ၊ တေန ပရိစ္ဆေဒံ ကာတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ဧကံ တန္တံ ဥဒ္ဓရိတွတ “ဣဒံ ဌာနံ တုမ္မဟာကံ ဟပုဏ္ဏတီ”တိ သဠတ္ထေရဿ ဒတွတ “သေသံ အမ္မဟာကံ ဟပုဏ္ဏတီ”တိ ဂဏ္ဍဟန္တိ၊ ဝဋ္ဋတိ။ ခဏှံ ခဏှံ ဆိန္ဒိတွ တ ဘာဇိယမာနံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။

ဧကဘိက္ခုကေ ဝိဟာရေ သဠဿ စီဝရေသု ဥပ္ပန္နေသု သစေ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေနေဝ သော ဘိက္ခု “သဗ္ဗာနိ မ ယ္ဓဟံ ဟပုဏ္ဏန္တိ”တိ ဂဏ္ဍဟာတိ၊ သုဂ္ဂဟိတာနိ၊ ဌိတိကာ ပန န တိဋ္ဌတိ။ သစေ ဧကေကံ ဥဒ္ဓရိတွတ “ဣဒံ မယ္ဓဟံ ဟပုဏ္ဏတီ”တိ ဂဏ္ဍဟာတိ၊ ဌိတိကာ တိဋ္ဌတိ။ တတ္ထ အဋ္ဌိတာယ ဌိတိကာယ ပန အညသ္မိံ စီဝရေ ဥပ္ပန္နေ သစေ ဧကော ဘိက္ခု အာဂစ္ဆတိ၊ မဇ္ဈေ ဆိန္ဒိတွတ ဒ္ဓဝိဟိပိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဌိတာယ ဌိတိကာယ ပန အညသ္မိံ စီဝရေ ဥပ္ပန္နေ သစေ နဝ ကတရော အာဂစ္ဆတိ၊ ဌိတိကာ ဟေဋ္ဌာ ဩရောဟတိ။ သစေ ဝုမုတရော အာဂစ္ဆတိ၊ ဌိတိကာ ဥဒ္ဓံ အာရောဟတိ။ အထညော နတ္ထိ၊ ပန အတ္တနော ဟပေတွတ ဂဟေတဗ္ဗံ။

“သဠဿ ဒေမာ”တိ တ “ဘိက္ခုသဠဿ ဒေမာ”တိ တ ယေန ဧကေနစိ အာကာရေန သဠံ အာမသိတွတ ဒိန္န နံ ပန ပံသုကုလိကာနံ န ဝဋ္ဋတိ၊ “ဂဟပတိစီဝရံ ပဋိက္ခိဟမိ ပံသုကုလိကဋ္ဌံ သမာဒိယာမိ”တိ ဝုတ္တတ္တာ၊ န ပန အကပ္ပိ ယတ္တာ ။ ဘိက္ခုသဠေန အပလောကေတွတ ဒိန္နမ္မိံ န ဂဟေတဗ္ဗံ။ ယံ ပန ဘိက္ခု အတ္တနော သန္တကံ ဒေတိ၊ တံ ဘိက္ခု ဒတ္တိယံ နာမ ဝဋ္ဋတိ၊ ပံသုကုလံ ပန န ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တေပိ ဓုတဋ္ဌံ န ဘိဇ္ဇတိ။ “ဘိက္ခုနံ ဒေမ၊ ထေရနံ ဒေမာ”တိ ဝုတ္တေ ပန ပံသုကုလိကာနမ္မိံ ဝဋ္ဋတိ။ “ဣဒံ ဝတ္ထံ သဠဿ ဒေမ၊ ဣမိနာ ဥဟဟနတ္ထဝိကပတ္တတ္ထဝိကအာ ယောဂအံသဗဒ္ဓကာဒိနိ ကရောန္တု”တိ ဒိန္နမ္မိံ ဝဋ္ဋတိ။

ပတ္တတ္ထဝိကာဒိနံ အတ္တာယ ဒိန္နာနိ ဗဟူနိပိ ဟောန္တိ၊ စီဝရတ္ထာယပိ ပဟောန္တိ၊ တတော စီဝရံ ကတွတ ဟ ရူပိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သစေ ပန သဠော ဘာဇိတာတိရိတ္တာနိ ဝတ္တာနိ ဆိန္ဒိတွတ ဥဟဟနတ္ထဝိကာဒိနံ အတ္တာယ ဘာ ဇေတိ၊ တတော ဂဟေတုံ န ဝဋ္ဋတိ။ သာမိကေဟိ ဝိစာရိတမေဝ ဟိ ဝဋ္ဋတိ၊ န ဣတရံ။

“ပံသုကုလိကသဠဿ ဓမကရဏပဋ္ဌာဒိနံ အတ္တာယ ဒေမာ”တိ ဝုတ္တေပိ ဂဟေတုံ ဝဋ္ဋတိ၊ ပရိက္ခာရော နာမ ပံ သုကုလိကာနမ္မိံ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော။ ယံ တတ္ထ အတိရေကံ ဟောတိ၊ တံ စီဝရေပိ ဥပနေတုံ ဝဋ္ဋတိ။ သုတ္တံ သဠဿ ဒေန္တိ၊ ပံသုကုလိကေဟိပိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ အယံ တာဝ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွတ “ဣမာနိ စီဝရာနိ သဠဿ ဒမ္မိ”တိ ဒိန္နေသု ဝိနိစ္ဆယော။

သစေ ပန ဗဟိဥပစာရသီမာယံ အဒ္ဓာနပ္ပဋိပန္နေ ဘိက္ခု ဒိသုတ “သဠဿ ဒမ္မိ”တိ သဠတ္ထေရဿ တ သဠနဝကဿ တ အာရောစေတိ၊ သစေပိ ယောဇနံ ဖရိတွတ ပရိသာ ဌိတာ ဟောတိ၊ ဧကဗဒ္ဓာ စေ၊ သဗ္ဗေသံ ဟပုဏ္ဏာ တိ။ ယေ ပန ဒုတဒသဟိ ဟတ္ထေဟိ ပရိသံ အသမ္ပတ္တာ၊ တေသံ န ဟပုဏ္ဏတိ။

ဥဘတောသဠဿ ဒေတိ တိတ္ထေ “ဥဘတောသဠဿ ဒမ္မိ”တိ ဝုတ္တေပိ “ဒုဝိဇာ သဠဿ ဒမ္မိ၊ ဒုဝိ န္တံ သဠာနံ ဒမ္မိ၊ ဘိက္ခုသဠဿ စ ဘိက္ခုနိသဠဿ စ ဒမ္မိ”တိ ဝုတ္တေပိ ဥဘတောသဠဿ ဒိန္နမေဝ ဟော တိ။ ဥပမံ အတဗ္ဗ န္တိ ဒေဝဘာဂေ သမေ ကတွတ ဧကော အတဗ္ဗော။ “ဥဘတောသဠဿ စ တုယုဟဉ္စ ဒမ္မိ”တိ ဝုတ္တေ သစေ ဒသ ဒသ ဘိက္ခု စ ဘိက္ခုနိယော စ ဟောန္တိ၊ ဧကဝိသတိ ပဋိဝိသေ ကတွတ ဧကော ပုဂ္ဂလဿ အတဗ္ဗ ဗော၊ ဒသ ဘိက္ခုသဠဿ၊ ဒသ ဘိက္ခုနိသဠဿ ယေန ပုဂ္ဂလိကော လဒ္ဓော သော သဠတောပိ အတ္တနော ဝဿ ဂေန ဂဟေတုံ လဘတိ။ ကဿော? ဥဘတောသဠဂဟဏေန ဂဟိတတ္တာ။

“ဥဘတောသဠဿ စ စေတိယဿ စ ဒမ္မိ”တိ ဝုတ္တေပိ ဧသေဝ နယော။ ဣဓ ပန စေတိယဿ သဠတော ဟပုဏ္ဏနကောဋ္ဌာသော နာမ နတ္ထိ၊ ဧကပုဂ္ဂလဿ ပတ္တကောဋ္ဌာသသမောဝ ကောဋ္ဌာသော ဟောတိ။

“ဥဘတောသဠဿ စ တုယုဟဉ္စ စေတိယဿ စာ”တိ ဝုတ္တေ ပန ဒုတဝိသတိ ကောဋ္ဌာသေ ကတွတ ဒသ ဘိက္ခုနိ၊ ဒသ ဘိက္ခုနိနိ၊ ဧကော ပုဂ္ဂလဿ၊ ဧကော စေတိယဿ အတဗ္ဗော။ တတ္ထ ပုဂ္ဂလော သဠတောပိ အတ္တ နော ဝဿဂေန ပန ဂဟေတုံ လဘတိ၊ စေတိယဿ ဧကောယေဝ။

“ဘိက္ခုသဋ္ဌသ္မိ စ ဘိက္ခုနီနဉ္စ ဒမ္မိ”တိ ဝုတ္တေ ပန န မဇ္ဈေ ဘိန္ဒိတုတ အတဗ္ဗံ၊ ဘိက္ခု စ ဘိက္ခုနီယော စ ဂဏေတွတ အတဗ္ဗံ။ “ဘိက္ခုသဋ္ဌသ္မိ စ ဘိက္ခုနီနဉ္စ တုယုဟဉ္စာ”တိ ဝုတ္တေ ပန ပုဂ္ဂလော ဝိသုံ န လဘတိ၊ ဟပုဏ နဋ္ဌာနတော ဧကမေဝ လဘတိ။ ကသ္မာ? ဘိက္ခုသဋ္ဌဂဟဏေန ဂဟိတတ္တာ။ “ဘိက္ခုသဋ္ဌသ္မိ စ ဘိက္ခုနီနဉ္စ တုယုဟဉ္စာ စေတိယသ္မိ စာ”တိ ဝုတ္တေပိ စေတိယသ္မိ ဧကပုဂ္ဂလပဋိဝိသော လဗ္ဘတိ၊ ပုဂ္ဂလသ္မိ ဝိသုံ န လဗ္ဘတိ၊ တသ္မာ ဧကံ စေတိယသ္မိ ဒတွတ အဝသေသံ ဘိက္ခု စ ဘိက္ခုနီယော စ ဂဏေတွတ ဘာဇေတဗ္ဗံ။

“ဘိက္ခုနဉ္စ ဘိက္ခုနီနဉ္စ ဒမ္မိ”တိ ဝုတ္တေပိ မဇ္ဈေ ဘိန္ဒိတုတ န အတဗ္ဗံ၊ ပုဂ္ဂလဂဏနာယ ဧဝ ဝိဘဇိတဗ္ဗံ။ “ဘိက္ခုနဉ္စ ဘိက္ခုနီနဉ္စ တုယုဟဉ္စာ စေတိယသ္မိ စာ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တေပိ စေတိယသ္မိ ဧကပုဂ္ဂလပဋိဝိသော လဗ္ဘတိ၊ ပုဂ္ဂလသ္မိ ဝိသုံ နတ္ထိ၊ ဘိက္ခု စ ဘိက္ခုနီယော စ ဂဏေတွတ ဧဝ ဘာဇေတဗ္ဗံ။ ယထာ စ ဘိက္ခုသဋ္ဌ အာဒိ ကတွတ နယော နိတော၊ ဧဝံ ဘိက္ခုနီသဋ္ဌ အာဒိ ကတွတပိ နေတဗ္ဗော။ “ဘိက္ခုသဋ္ဌသ္မိ စ တုယုဟဉ္စာ”တိ ဝုတ္တေ ပုဂ္ဂလသ္မိ ဝိသုံ န လဗ္ဘတိ၊ ဝဿဂ္ဂေန ဂဟေတဗ္ဗံ။ “ဘိက္ခုသဋ္ဌသ္မိ စ စေတိယသ္မိ စာ”တိ ဝုတ္တေ ပန စေတိယသ္မိ ဝိသုံ ပဋိဝိသော လဗ္ဘတိ။ “ဘိက္ခုသဋ္ဌသ္မိ စ တုယုဟဉ္စာ စေတိယသ္မိ စာ”တိ ဝုတ္တေပိ စေတိယသ္မိ လဗ္ဘတိ၊ န ပုဂ္ဂလသ္မိ။

“ဘိက္ခုနဉ္စ တုယုဟဉ္စာ”တိ ဝုတ္တေပိ ဝိသုံ န လဗ္ဘတိ။ “ဘိက္ခုနဉ္စ စေတိယသ္မိ စာ”တိ ဝုတ္တေ ပန စေတိယသ္မိ လဗ္ဘတိ။ “ဘိက္ခုနဉ္စ တုယုဟဉ္စာ စေတိယသ္မိ စာ”တိ ဝုတ္တေပိ စေတိယသ္မိ ဝိသုံ လဗ္ဘတိ၊ န ပုဂ္ဂလသ္မိ။ ဘိက္ခုနီသဋ္ဌ အာဒိ ကတွတပိ ဧဝမေဝ ယောဇေတဗ္ဗံ။

ပုဗ္ဗေ ဗုဒ္ဓပုမုခသ္မိ ဥဘတောသဋ္ဌသ္မိ အနံ ဒေန္တိ၊ ဘဂတ မဇ္ဈေ နိသီဒတိ၊ ဒက္ခိဏတော ဘိက္ခု တမတော ဘိက္ခုနီယော နိသီဒန္တိ၊ ဘဂတ ဥဘိန္ဒ သဋ္ဌတ္ထေရော၊ တအ ဘဂတ အတ္တနာ လဒ္ဓပစ္စယေ အတ္တနာပိ ပရိဘုဇ္ဇတိ၊ ဘိက္ခုနဉ္စမိ အပေတိ။ ဧတရဟိ ပန ပဏှိတမနုဿာ သဓာတုကံ ပဋိမံ တ စေတိယံ တ ဌပေတွတ ဗုဒ္ဓပုမုခသ္မိ ဥဘတောသဋ္ဌသ္မိ အနံ ဒေန္တိ။ ပဋိမာယ တ စေတိယသ္မိ တ ပုရတော အာဓာရကေ ပတ္တံ ဌပေတွတ ဒက္ခိဏောဒကံ ဒတွတ ဗုဒ္ဓာနံ ဒေမာတိ၊ တတ္ထ ယံ ပဌမံ ဓာဒနီယံ ဘောဇနီယံ ဒေန္တိ၊ ဝိဟာရံ တ အာဟရိတွတ ဣဒံ စေတိယသ္မိ ဒေမာတိ ပိဏှဉ္စ ဥဟတဉ္စ မာလာဂန္ဓာဒီနိ စ ဒေန္တိ၊ တတ္ထ ကထံ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗန္တိ? မာလာဂန္ဓာဒီနိ တာဝ စေတိယေ အာရောပေတဗ္ဗ ဗာနိ၊ ဝတ္ထေဟိ ပဠာကာ၊ တေလေန ပဒီဟ ကာတဗ္ဗာ၊ ပိဏှဟတမဓုဏာဏိတာဒီနိ ပန ယော နိဗ္ဗဇ္ဇေတိယဇ္ဇေကော ဟောတိ ပဗ္ဗဇိတော တ ဂဟဋ္ဌော တ၊ တသ္မေဝ အတဗ္ဗာနိ။ နိဗ္ဗဇ္ဇေကော အသတိ အာဟဋ္ဌဘတ္တံ ဌပေတွတ ဝတွတံ ကတွတ ပရိဘုဇ္ဇိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ ဥပကဋ္ဌေ ကာလေ ဘုဇ္ဇိတွတ ပစ္ဆာပိ ဝတ္တံ ကာတုံ ဝဇ္ဇတိယေဝ။

မာလာဂန္ဓာဒီသု စ ယံ ကိဉ္စိ “ဣဒံ ဟရိတွတ စေတိယသ္မိပူဇံ ကရေထာ”တိ ဝုတ္တေ ဒူရမ္ပိ ဟရိတွတ ပူဇေတဗ္ဗ ဗံ။ “ဘိက္ခု သဋ္ဌသ္မိ ဟရာ”တိ ဝုတ္တေပိ ဟရိတဗ္ဗံ။ သစေ ပန “အဟံ ပိဏှာယ စရာမိ၊ အာသနသာလာယ ဘိက္ခု အတ္ထိ၊ တေ အာဟရိသ္မန္တိ”တိ ဝုတ္တေ “ဘန္တေ တုယုဟံယေဝ ဒမ္မိ”တိ ဝဒတိ၊ ဘုဇ္ဇိတုံ ဝဇ္ဇတိ။ အထ ပန “ဘိက္ခုသဋ္ဌသ္မိ ဒဿာမိ”တိ ဟရန္တသ္မိ ဂစ္ဆတော အန္တရာဝ ကာလော ဥပကဋ္ဌော ဟောတိ၊ အတ္တနော ဟပေတွတ ဘုဇ္ဇိတုံ ဝဇ္ဇတိ။

ဝဿံဝုဋ္ဌသဋ္ဌသ္မိ ဒေတိ တိ ဝိဟာရံ ပဝိသိတွတ “ဣမာနိ စီဝရာနိ ဝဿံဝုဋ္ဌသဋ္ဌသ္မိ ဒမ္မိ”တိ ဒေတိ။ ယာဝတိကာ ဘိက္ခု တသ္မိ အာတသေ ဝဿံဝုဋ္ဌ တိ ယတ္တကာ ဝဿန္တေဒံ အကတွတ ပုရိမဝဿံဝုဋ္ဌ၊ တေဟိ ဘာဇေတဗ္ဗံ၊ အညေသံ န ဟပုဏာတိ။ ဒိသာပက္ကန္တသ္မာပိ သတိ ပဋိကာဟကေ ယာဝ ကထိနသ္မုဗ္ဗာရာ အတဗ္ဗ ဗံ၊ အနတ္ထတေ ပန ကထိနေ အန္တောဟေမန္တေ ဧဝ ဝတွတ ဒိန္တိ၊ ပစ္ဆိမဝဿံဝုဋ္ဌနမ္ပိ ဟပုဏာတိတိ လက္ခဏညူ ဝဒန္တိ။ အဋ္ဌကထာသု ပနေတံ န ဝိစာရိတံ။

သစေ ပန ဗဟိဥပစာရသိမာယံ ဌိတော “ဝဿံဝုဋ္ဌသဋ္ဌသ္မိ ဒမ္မိ”တိ ဝဒတိ၊ သမ္ပတ္တာနံ သဗ္ဗေသံ ဟပုဏာတိ။ အထ “အသုကဝိဟာရေ ဝဿံဝုဋ္ဌသဋ္ဌသ္မိ”တိ ဝဒတိ၊ တတူ ဝဿံဝုဋ္ဌနမေဝ ယာဝ ကထိနသ္မုဗ္ဗာရာ ဟပုဏာတိ။ သစေ ပန ဂိမ္မဟာနံ ပဌမဒိဝသတော ပဌာယ ဧဝံ ဝဒတိ၊ တတူ သမ္ပုခိဘူတာနံ သဗ္ဗေသံ ဟပုဏာတိ။ ကသ္မာ? ပိဋ္ဌသမယေ ဥပ္ပန္နတ္တာ။ အန္တောဝဿေယေဝ “ဝဿံ ဝသန္တာနံ ဒမ္မိ”တိ ဝုတ္တေ ဆိန္နဝဿာ န လဘန္တိ၊ ဝ

သို့ ဝသန္တာဝ လာ၍။ စီဝရမာသေ ပန “ဝသ္မိ ဝသန္တာနံ ဒမ္မိ” တိ ဝုတ္တေ ပစ္ဆိမိကာယ ဝသ္မိပုဂတာနံယေဝ ဟပုဏ္ဏတိ၊ ပုရိမိကာယ ဝသ္မိပုဂတာနဉ္စ ဆိန္ဒဝဿာနဉ္စ န ဟပုဏ္ဏတိ။

စီဝရမာသတော ပဌာယ ယာဝ ဟေမန္တသ္မိ ပစ္ဆိမော ဒိဝသော၊ တာဝ ဝဿာတသိကံ ဒေမာတိ ဝုတ္တေ ကထိ နံ အတ္တတံ တ ဟောတု အနတ္တတံ တ အတိတဝသ္မိဝုဠာနမေဝ ဟပုဏ္ဏတိ။ ဂိမ္မဟာနံ ပဌမဒိဝသတော ပဌာယ ဝုတ္တေ ပန မာတိကာ အာရောပေတဗ္ဗာ - “အတိတဝသ္မိဝုဠာနသ္မိ ပဉ္စ မာသာ အတိက္ကန္တာ၊ အနာဂတော စတုမာသစ စယေန ဘဝိဿတိ၊ ကတရဝဿာတသ္မိ ဒေတိ” တိ? သစေ “အတိတဝသ္မိဝုဠာနံ ဒမ္မိ” တိ ဝဒတိ၊ တံအန္တေဝ သ္မိဝုဠာနမေဝ ဟပုဏ္ဏတိ၊ ဒိသာပက္ကန္တာနမ္ပိ သဘာက ဂဏ္ဍဟိတုံ လာ၍။

သစေ “အနာဂတေ ဝဿာတသိကံ ဒမ္မိ” တိ ဝဒတိ၊ တံ ဌပေတွတ ဝသ္မိပုနာယိကဒိဝသေ ဂဟေတဗ္ဗံ။ အထ “အ ဂုတ္တော ဝိဟာရေ၊ စောရဘယံ အတ္ထိ၊ န သက္ကာ ဌပေတုံ၊ ဂဏ္ဍဟိတွတ တ အာဟိဏ္ဍိတုံ” န္တိ ဝုတ္တေ “သမ္ပတ္တာ နံ ဒမ္မိ” တိ ဝဒတိ၊ ဘာဇေတွတ ဂဟေတဗ္ဗံ။ သစေ ဝဒတိ “ဣတော မေ ဘန္တေ တတိယေ ဝသ္မိ ဝဿာတသိကံ န ဒိန္နံ၊ တံ ဒမ္မိ” တိ၊ တသ္မိ အန္တေဝသ္မိ ဝုဠာဘိက္ခုနံ ဟပုဏ္ဏတိ။ သစေ တေ ဒိသာ ပက္ကန္တာ၊ အညော ဝိဿာသိ ကော ဂဏ္ဍဟာတိ၊ အတဗ္ဗံ။ အထ ဧကောယေဝ အဝသိဠော၊ သေသာ ကာလဋ္ဌတာ၊ သဗ္ဗံ ဧကသ္မိဝေဝ ဟပုဏ္ဏတိ။ သစေ ဧကောပိ နတ္ထိ၊ သဠိကံ ဟောတိ၊ သမ္မုခိဘူတေဟိ ဘာဇေတဗ္ဗံ။

အာဒိဿ ဒေတိ တိ အာဒိသိတွတ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွတ ဒေတိ; **ယာဂုယာ တတိအာဒိသု** အယမတ္ထော - ယာဂုယာ တ။ ပေ။ ဘောသဇ္ဇေ တ အာဒိဿ ဒေတိ။ တတူယံ ယောဇနာ - ဘိက္ခု အဇ္ဇတနာယ တ သုတတနာယ တ ယာဂုယာ နိမန္တ တေတွတ တေသံ ဃရံ ပဝိဠာနံ ယာဂု ဒေတိ၊ ယာဂု ဒတွတ ပီတာယ ယာဂုယာ “ဣမာနိ စီဝရာနိ၊ ယေဟိ မယ္ဇ္ဇဟံ ယာဂု ပီတာ၊ တေသံ ဒမ္မိ” တိ ဒေတိ၊ ယေဟိ နိမန္တိတေဟိ ယာဂု ပီတာ၊ တေသံယေဝ ဟပုဏ္ဏတိ။ ယေဟိ ပန ဘိက္ခာစာရဝတွ တေန ဃရဒ္ဒတရေန ဂစ္ဆန္တေဟိ တ ဃရံ ပဝိဠာဟိ တ ယာဂု လဒ္ဓာ၊ ယေသံ တ အာသနသာလတော ပတ္တံ အာဟရိ တွတ မနုဿေဟိ နိတာ၊ ယေသံ တ ထေရေဟိ ပေသိတာ၊ တေသံ န ဟပုဏ္ဏတိ။ သစေ ပန နိမန္တိတဘိက္ခုဟိ သဒ္ဓိ အညေပိ ဗဟူ အာဂန္တော အန္တေဂေဟဉ္စ ဗဟိဂေဟဉ္စ ပူရေတွတ နိသိန္နာ၊ အယကော စ ဧဝံ ဝဒတိ - “နိမန္တိတာ တ ဟောန္တု အနိမန္တိတာ တ၊ ယေသံ မယာ ယာဂု ဒိန္နာ၊ သဗ္ဗေသံ ဣမာနိ ဝတ္တာနိ ဟောန္တု” တိ သဗ္ဗေသံ ဟပုဏ္ဏန္တိ။ ယေဟိ ပန ထေရာနံ ဟတ္ထတော ယာဂု လဒ္ဓာ၊ တေသံ န ဟပုဏ္ဏန္တိ။ အထ သော “ယေဟိ မယ္ဇ္ဇဟံ ယာဂု ပီတာ၊ သဗ္ဗေသံ ဟောန္တု” တိ ဝဒတိ၊ သဗ္ဗေသံ ဟပုဏ္ဏန္တိ။ ဘတ္တခာဒနိယေသုပိ ဧသေဝ နယော။

စီဝရေ တတိ ပုဗ္ဗေပိ ယေန ဝသ္မိ တသေတွတ ဘိက္ခုနံ စီဝရံ ဒိန္နပုဗ္ဗံ ဟောတိ၊ သော စေ ဘိက္ခု ဘောဇေတွတ ဝဒတိ - “ယေသံ မယာ ပုဗ္ဗေ စီဝရံ ဒိန္နံ၊ တေသံယေဝ ဣမံ စီဝရံ တ သုတ္တံ တ သပ္ပိမဓုမာဏိတာဒိနိ တ ဟောန္တု” တိ၊ သဗ္ဗံ တေသံယေဝ ဟပုဏ္ဏတိ။ **သေနာသနေ တတိ** ယော မယာ ကာရိတေ ဝိဟာရေ တ ပရိဝေဏေ တ ဝသတိ၊ တသ္မိဒိ ဟောတူ” တိ ဝုတ္တေ တသ္မိဝေဝ ဟောတိ။ **ဘောသဇ္ဇေ တ** တိ “မယံ ကာလေန ကာလံ ထေရာနံ သပ္ပိအာဒိနိ ဘောသဇ္ဇော နိ ဒေမ၊ ယေဟိ တာနိ လဒ္ဓာနိ၊ တေသံယေဝိဒိ ဟောတူ” တိ ဝုတ္တေ တေသံယေဝ ဟောတိ။

ပုဂ္ဂလသ္မိ ဒေတိ တိ “ဣမံ စီဝရံ ဣတ္ထန္နာမသ္မိ ဒမ္မိ” တိ ဧဝံ ပရမ္ပုဆ တ ဟဒမူလေ ဌပေတွတ “ဣမံ ဘန္တ တေ တုမ္မဟာကံ ဒမ္မိ” တိ ဧဝံ သမ္ပုဆ တ ဒေတိ။ သစေ ပန “ဣဒံ တုမ္မဟာကဉ္စ တုမ္မဟာကံ အန္တေတသိကာနဉ္စ ဒမ္မ မိ” တိ ဧဝံ ဝဒတိ၊ ထေရသ္မိ စ အန္တေတသိကာနဉ္စ ဟပုဏ္ဏတိ။ ဥဒ္ဓေသံ ဂဟေတုံ အာဂတော ဂဟေတွတ ဂစ္ဆန္တော စ အတ္ထိ၊ တသ္မာပိ ဟပုဏ္ဏတိ။ “တုမ္မေဟဟိ သဒ္ဓိ နိဗ္ဗာစရိကဘိက္ခုနံ ဒမ္မိ” တိ ဝုတ္တေ ဥဒ္ဓေသန္တေတသိကာနံ ဝတ္တံ ကတွတ ဥဒ္ဓေသပရိပုတ္တဒိနိ ဂဟေတွတ ဝိစရန္တာနံ သဗ္ဗေသံ ဟပုဏ္ဏတိ။ အယံ ပုဂ္ဂလသ္မိ ဒေတိတိ ဣမသ္မိ ပဒေ ဝိနိစ္ဆယော။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေတတိ။

စီဝရက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. စမေယျက္ခန္ဓကံ

ကဿပကေတ္တဘိက္ခုဝတ္ထုကထာ

၃၈၀. စမေယျက္ခန္ဓကေ - ဂဂ္ဂရာယ ဟေက္ခရဏိယာ တီရေ တိ ဂဂ္ဂရာနာမိကာယ ဣတ္ထိယာ ကာရိတဟေ
က္ခရဏိယာ တီရေ။ တန္တိဗဒ္ဓော တိ တသ္မိ အာတသေ ကတ္တဗ္ဗတာတန္တိပဋိဗဒ္ဓော။ ဥဿုက္ကမ္ပိ အကာသိ
ယာဂုယာတိအာဒိသု မနုဿေဟိ အာဂန္တုကေသု အာဂတေသု အာစိက္ခေယျာထာတိ ဝုတ္တဋ္ဌာနေယေဝ ဥဿုက္ကံ
ကာတုံ ဝဋ္ဋတိ; န အဝုတ္တဋ္ဌာနေ။ ဂစ္ဆ တွဝံ ဘိက္ခု။ တိ သတ္တာ တဿ ဘိက္ခုနော တတ္ထေဝ သေနာသနံ သပ္ပာယ
န္တိ အဒ္ဓသ, တေနေဝမာဟ။

၃၈၂. အဓမ္မေန ဝဂ္ဂကမ္ပံ ကရေန္တိ တိအာဒိနံ ပရတော ဟဋ္ဌိယံယေဝ နာနာကရဏံ အာဂမိသ္မတိ။

၃၈၅. အညတူပိ ဓမ္မာ ကမ္ပံ ကရေန္တိ တိ အညတူပိ ဓမ္မံ ကမ္ပံ ကရေန္တိ အယမေဝ တ ဟဋ္ဌော။ ဘူတေ
န ဝတ္ထုနာ ကတံ ဓမ္မေန ကတံ နာမ ဟောတိ, တထာ န ကရေန္တိတိ အတ္ထော။ အညတူပိ ဝိနယာ ကမ္ပံ, အညတူ
ပိ သတ္ထုသာသနာ ကမ္ပန္တိ ဧတေသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဧတ္ထ ပန ဝိနယောတိ စောဒနာ စ သာရဏာ စ။ သတ္ထုသာသန
န္တိ ဥတ္တိသမ္ပဒာ အနုဿာဝနသမ္ပဒာ စ; တာဟိ ဝိနာ ကမ္ပံ ကရေန္တိတိ အတ္ထော။ ပဋိကုဋ္ဌကတ နိ ပဋိကုဋ္ဌ
ဇ္ဇေဝ ကတဉ္စ; ယံ အညေသု ပဋိက္ခောသန္တေသု ကတံ တံ ပဋိကုဋ္ဌဇ္ဇေဝ ဟောတိ ကတဉ္စ; တာဒိသမ္ပိ ကမ္ပံ က
ရေန္တိတိ အတ္ထော။

၃၈၇. ဆယိမာနိ ဘိက္ခဝေ ကမ္မာနိ အဓမ္မကမ္ပံ နိအာဒိသု ပန “ဓမ္မော” တိ ဟဋ္ဌိယာ အဓိဝစနံ။ တဿှာ ယံ ယထာ
ဝုတ္တာယ ဟဋ္ဌိယာ န ကရိယတိ, တံ အဓမ္မကမ္ပန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အယမေတ္ထ သဋ္ဌေဟေ, ဝိတ္တာရော ပန ဟဋ္ဌိယံယေ
ဝ အာဂတော။ သော စ ဆော ဉတ္တိဒုတိယဉတ္တိစတုတ္ထကမ္မာနံယေဝ ဝသေန။ ယဿှာ ပန ဉတ္တိကမ္မေ ဉတ္တိဒုတိယ
ဉတ္တိစတုတ္ထေသု ဝိယ ဟာပနံ တ အညထာ ကရဏံ တ နတ္ထိ, အပလောကနကမ္ပဉ္စ သာဝေတုတဝ ကရိယတိ, တဿှာ
တာနိ ဟဋ္ဌိယံ န ဒဿိတာနိ, တေသံ သဗ္ဗေသမ္ပိ ကမ္မာနံ ဝိနိစ္ဆယံ ပရတော ဝဏ္ဏယိသ္မာမ။

စတုဝဂ္ဂကရဏာဒိကထာ

၃၈၈. ဣဒါနိ ယဒိဒံ ဆဋ္ဌံ ဓမ္မေန သမဂ္ဂကမ္ပံ နာမ, တံ ယေဟိ သဋ္ဌေဟိ ကာတဗ္ဗံ, တေသံ ပဘေဒိ ဒဿေတုံ
“ပဉ္စ သဏ္ဌ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ကမ္မပုတ္တော တိ ကမ္ပံ ပုတ္တော, ကမ္မယုတ္တော ကမ္မာရဟော; န ကိဉ္စိ ကမ္ပံ
ကာတုံ နာရဟတိတိ အတ္ထော။

၃၈၉. စတုဝဂ္ဂကရဏဇ္ဇေ ဘိက္ခဝေ ကမ္ပံ ဘိက္ခုနိစတုတ္ထော တိအာဒိ ပရိသတော ကမ္မဝိပတ္တိဒဿနတ္ထံ ဝု
တ္တံ။ တတ္ထ ဥက္ခိတ္တကဂ္ဂဟဏေန ကမ္မနာနာသံတသကော ဂဟိတော, နာနာသံတသကဂ္ဂဟဏေန လဒ္ဓိနာနာသံတ
သကော။ နာနာသီမာယ ဌိတစတုတ္ထော တိ သီမန္တရိကာယ တ ဗဟိသီမာယ တ ဟတ္ထဟသေ ဌိတေနာပိ သဒ္ဓိ စတုဝ
ဂ္ဂေ ဟုတုတတိ အတ္ထော။

၃၉၃. ဟရိတသိကစတုတ္ထော တိအာဒိ ပရိတသာဒိကမ္မာနံယေဝ ပရိသတော ဝိပတ္တိဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ, တေ
သံ ဝိနိစ္ဆယံ ပရတော ဝဏ္ဏယိသ္မာမ။

၃၉၄. ဧကစ္စသ္မ ဘိက္ခဝေ သဋ္ဌမဇ္ဈေ ပဋိက္ခောသနာ ရဟတိ တိအာဒိ ပဋိကုဋ္ဌကတကမ္မဿ ကုပ္ပာကု
ပ္ပဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ ပကတတ္ထဿ တိ အဝိပန္နသီလဿ ဟရာဇိကံ အနဇ္ဈာပန္နဿ။ အာနန္တရိကသု
သာတိ အတ္တနော အနန္တရံ နိသိန္နဿ။

ဒေဝနိဿာရဏာဒိကထာ

၃၉၅. ဒွေဝမာ ဘိက္ခဝေ နိဿာရဏာ တိအာဒိ ဝတ္ထုတော ကမ္မာနံ ကုပ္ပာကုပ္ပဘာဝဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ
ထ “အပ္ပတ္တော နိဿာရဏံ၊ တဉ္စေ သဉ္စေ နိဿာရေတိ၊ သုနိဿာရိတော” တိ ဣဒံ ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မံ သန္တာ
ယ ဝုတ္တံ။ ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မေန ဟိ ဝိဟာရတော နိဿာရေန္တိ၊ တသ္မာ တံ “နိဿာရဏာ”တိ ဝုစ္စတိ။ တဉ္စေသ ယ
သ္မာ ကုလဒ္ဓသကော န ဟောတိ၊ တသ္မာ အာဝေဏိကေန လက္ခဏေန အပ္ပတ္တော။ ယသ္မာ ပနဿ အာကဋ္ဌမာနော
သဉ္စေ ပဗ္ဗာဇနီယကမ္မံ ကရေယျာတိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ သုနိဿာရိတော ဟောတိ။ တဉ္စေ သဉ္စေ နိဿာရေ
တီတိ သစေ သဉ္စေ တဇ္ဇနီယကမ္မာဒိဝသေန နိဿာရေတိ၊ သော ယသ္မာ တတ္ထ “တိဏ္ဍံ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနံ
အာကဋ္ဌမာနော သဉ္စေ တဇ္ဇနီယကမ္မံ ကရေယျ - ဧကော ဘဏ္ဍနကာရကော ဟောတိ ကလဟကာရကော ဝိတ
ဒကာရကော ဘဿကာရကော သဉ္စေ အဓိကရဏကာရကော၊ ဧကော ဗာလော ဟောတိ အပ္ပတ္တော အာပတ္တိဗဟု
လော အနုပအနော၊ ဧကော ဂိဟိသံသဉ္စေ ဝိဟရတိ အနုလောမိကေဟိ ဂိဟိသံသဂ္ဂေဟိ”တိ (စူဠဝ. ၃၉၅) ဧဝံ ဧကော
ကေနပိ အဂ္ဂေန နိဿာရဏာ အနုညာတာ၊ တသ္မာ သုနိဿာရိတော။

၃၉၆. ဩသာရဏာတိ ပဝေသနာ။ တတ္ထ တဉ္စေ သဉ္စေ ဩသာရေတီ တိ ဥပသမ္ပဒကမ္မဝသေန ပဝေသေတိ။
အေသာရိတောတိ ဒုဩသာရိတော။ သဟဿက္ခတ္တုမ္ပိ ဥပသမ္ပဒိတော အနုပသမ္ပန္နော ဟောတိ အာစရိယုပဇ္ဇ
ဈာယာ စ သာတိသာရာ၊ တထာ သေသော ကာရကသဉ္စေ၊ န ကောစိ အာပတ္တိတော မုစ္စတိ။ ဣတိ ဣမေ ဧကောဒသ
အဘဗ္ဗပုဂ္ဂလာ အေသာရိတာ။ ဟတ္ထစိန္တဒယော ပန ဒုဝတ္တိသ သုဩသာရိတာ၊ ဥပသမ္ပဒိတာ ဥပသမ္ပန္နာဝ
ဟောန္တိ၊ န တေ လတ္တာ ကိဉ္စိ ဝုတ္တံ။ အာစရိယုပဇ္ဇာယာ ပန ကာရကသဉ္စေ စ သာတိသာရာ၊ န ကောစိ အာပတ္တိ
တော မုစ္စတိ။

၃၉၇. ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုည န ဟောတိ အာပတ္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ တိအာဒိ အဘူတဝတ္ထုဝသေန အဓမ္မကမ္မံ၊
ဘူတဝတ္ထုဝသေန ဓမ္မကမ္မဉ္စ ဒဿေတုံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ပဋိနိဿိတော တိ ပဋိနိဿိတဗ္ဗာ။

ဥပသမ္ပဒကမ္မာ

၄၀၀. ဥပသမ္ပဒေသုပိ ဝတ္ထုဝသေန ဓမ္မာဓမ္မကမ္မံ ဝိဘတ္တံ။ တတ္ထ ဒွေဝ နယာ - ဧကမူလကော စ ဒ္ဓိမူလ
ကော စ။ ဧကမူလကော ဥတ္တာနောယေဝ။ ဒ္ဓိမူလကော ယထာ သတိဝိနယော အမူဠဟဝိနယေန သဒ္ဓိံ ဧကော ပုစ္ဆာ ကတာ၊
ဧဝံ အမူဠဟဝိနယာဒယောပိ တဿဟပိယသိကာဒိဟိ။ အဝသာနေ ပန ဥပသမ္ပဒာရဟံ ဥပသမ္ပဒေတီ တိ ဧကမေဝ
ပဒံ ဟောတိ။ ပရတော ဘိက္ခုနမ္ပိ သတိဝိနယံ အာဒိ ကတုတ ဧကေနေန သဒ္ဓိံ သေသပအနိ ယောဇေတဗ္ဗာနိ။

တဇ္ဇနီယကမ္မာ

၄၀၇. ဣမ ပန ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဘဏ္ဍနကာရကော တိအာဒိ “အဓမ္မေနဝဂ္ဂံ၊ အဓမ္မေနသမဂ္ဂံ၊ ဓမ္မေနဝဂ္ဂံ၊ ဓမ္မ
ပတိရူပကေနဝဂ္ဂံ၊ ဓမ္မပတိရူပကေနသမဂ္ဂံ”န္တိ ဣမေသံ ဝသေန စက္ကံ ဗန္ဓိတုတ တဇ္ဇနီယာဒိသု သတ္တသု ကမ္မေသု ပ
ဋိပဿဒိသု စ ဝိပတ္တိဒဿနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အနုပအနောတိ အပအနဝိရဟိတော။ အပအနံ ဝုစ္စတိ ပရိစ္ဆေ
အေ; အာပတ္တိပရိစ္ဆေဒဝိရဟိတောတိ အတ္တော။ တတော ပရံ ပဋိကုဋ္ဌကတကမ္မပုဘေဒံ ဒဿေတုံ သာယေဝ ဟဋ္ဌိ
“အကတံ ကမ္မ”န္တိအာဒိဟိ သံသန္တိတုတ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ န ကိဉ္စိ ဟဋ္ဌိအနုသာရေန န သက္ကာ ဝိဒိတုံ၊ တသ္မာ ဝဏ္ဏနံ
န ဝိတ္တာရယိမ္မဟာတိ။

စမေယျက္ခန္ဓကဝဏ္ဏာနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀. ကောသမ္မကက္ခန္ဓကံ

ကောသမ္မကဝိတဒကထာ

၄၅၁. ကောသမ္မကက္ခန္ဓကေ - တံ ဘိက္ခု အာပတ္တိယာ အဒဿနေ ဥက္ခိပ္ပိသု တိ ဧတ္ထ အယမနုပ္ပိကထာ - ဒေဝ ကိရ ဘိက္ခု။ ဧကသ္မိ အာတသေ ဝသန္တိ ဝိနယဓရော စ သုတ္တန္တိကော စ။ တေသု သုတ္တန္တိကော ဘိက္ခု။ ဧကဒိဝသံ ဝစ္စကုဋ္ဌိ ပဝိဋ္ဌော အာစမနုဥဒကာဝသေသံ ဘာဇနေ ဌပေတွတဝ နိက္ခမိ။ ဝိနယဓရော ပစ္ဆာ ပဝိဋ္ဌော တံ ဥဒကံ ဒိသုတ နိက္ခမိတွတ တံ ဘိက္ခု ပုစ္ဆိ - “အာဂုသော၊ တယာ ဣဒံ ဥဒကံ ဌပိတ”န္တိ? “အာမာဂုသော”တိ။ “ကိ တွဝံ ဧတ္ထ အာပတ္တိဘာဝံ န ဇာနာသီ”တိ? “အာမ၊ န ဇာနာမိ”တိ။ “ဟောတိ၊ အာဂုသော ဧတ္ထ အာပတ္တိ”တိ? “သစေ ဟောတိ၊ ဒေသိဿာမိ”တိ။ “သစေ ပန တေ၊ အာဂုသော၊ အသဉ္စိစ္စ အသတိယာ ကတံ၊ နတ္ထိ အာပတ္တိ”တိ။ သော တဿ အာပတ္တိယာ အနာပတ္တိဒိဋ္ဌိ အဟောသိ။

ဝိနယဓရောပိ အတ္တနော နိဿိတကာနံ “အယံ သုတ္တန္တိကော အာပတ္တိ အာပဇ္ဇမာနောပိ န ဇာနာတိ”တိ အာရောစေသိ။ တေ တဿ နိဿိတကေ ဒိသုတ “တုမ္မဟာကံ ဥပဇ္ဈာယော အာပတ္တိ အာပဇ္ဇိတွတပိ အာပတ္တိဘာဝံ န ဇာနာတိ”တိ အာဟံသု။ တေ ဂန္တု အတ္တနော ဥပဇ္ဈာယဿ အာရောစေသု။ သော ဧဝမာဟ - “အယံ ဝိနယဓရော ပုဗ္ဗဗေ အနာပတ္တိ”တိ ဝတွတ “ဣဒာနိ အာပတ္တိ”တိ ဝဒတိ။ မုသာတဒိ ဧသောတိ။ တေ ဂန္တု “တုမ္မဟာကံ ဥပဇ္ဈာယော မုသာတဒိ”တိ ဧဝံ အညမညံ ကလဟံ ဝဗ္ဗယိသု။ တတော ဝိနယဓရော ဩကာသံ လဘိတွတ တဿ အာပတ္တိယာ အဒဿနေ ဥက္ခေပနီယကမ္မ အကာသိ။ တေန ဝတ္ထိ - “တံ ဘိက္ခု အာပတ္တိယာ အဒဿနေ ဥက္ခိပ္ပိသု”တိ။

၄၅၂. ဘိန္နော ဘိက္ခုသဗ္ဗော ဘိန္နော ဘိက္ခုသဗ္ဗော တိ ဧတ္ထ န တာဝ ဘိန္နော; အပိစ ခော ယထာ ဒေဝေ ဝုဋ္ဌေ “ဣဒာနိ သဿ နိပ္ပန္န”န္တိ ဝုတ္တတိ၊ အဝဿုဉ္ဇဟိ တံ နိပ္ပဇ္ဇိသ္မတိ၊ ဧဝမေဝ ဣမိနာ ကာရဏေန အာယတိ အဝဿု ဘိဇ္ဇိသ္မတိ၊ သော စ ခော ကလဟဝသေန န သဠဘေဒဝသေန၊ တသ္မာ “ဘိန္နော”တိ ဝုတ္တိ။ သမ္ဘမအတွထဝသေန စေတ္ထ အာမေဋ္ဌိတံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၄၅၄. ဧတမတ္ထံ ဘာသိတွတ ဥဌာယာသနာ ပက္ကာမိ တိ ကဿ ဧဝံ ဘာသိတွတ ပက္ကာမိ? သစေ ဟိ ဘဂဝ ဥက္ခေပကေ တ “အကာရဏေ တုမ္မေဟဟိ သော ဘိက္ခု ဥက္ခိတ္တော”တိ ဝဒေယျ၊ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တကေ တ “တုမ္မေဟ အာပတ္တိ အာပန္နာ”တိ ဝဒေယျ၊ “ဧတေသံ ဘဂဝ ပက္ခော၊ ဧတေသံ ဘဂဝ ပက္ခော”တိ ဝတွတ အာယာတံ ဗန္ဓေယျံ၊ တသ္မာ တန္တိမေဝ ဌပေတွတ ဧတမတ္ထံ ဘာသိတွတ ဥဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။

၄၅၅. အတ္တနာ တ အတ္တာန နိတ္ထိ ယော သဠေန ဥက္ခေပနီယကတာနံ အဓမ္မတဒိနံ ပက္ခေ နိသိန္နော “တုမ္မေဟ ကံ ဘဏထာ”တိ တေသဉ္စ ဣတရေသဉ္စ လဒ္ဓိ သုတွတ “ဣမေ အဓမ္မတဒိနော၊ ဣတရေ ဓမ္မတဒိနော”တိ စိတ္တံ ဥပ္ပာဒေတိ၊ အယံ တေသံ မဇ္ဈေ နိသိန္နောဝ တေသံ နာနာသံတသကော ဟောတိ၊ ကမ္မံ ကောပေတိ၊ ဣတရေသဉ္စ မ္ပိ ဟတ္ထဟာသံ အနာဂတတ္တာ ကောပေတိ။ ဧဝံ အတ္တနာ တ အတ္တာနံ နာနာသံတသကံ ကရေတိ။ သမာနသံတသကံ နိတ္ထောပိ ယော အဓမ္မတဒိနံ ပက္ခေ နိသိန္နော “အဓမ္မတဒိနော ဣမေ၊ ဣတရေ ဓမ္မတဒိနော”တိ တေသံ မဇ္ဈံ ပဝိသတိ၊ ယတ္ထ တ တတ္ထ တ ပန ပက္ခေ နိသိန္နော “ဣမေ ဓမ္မတဒိနော”တိ ဂဏ္ဍဟာတိ၊ အယံ အတ္တနာ တ အတ္တာနံ သမာနသံတသကံ ကရေတိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

၄၅၆. ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မံ နိတ္ထိ ကာယေန ပဟရန္တာ ကာယကမ္မံ ဥပဒံသေန္တိ၊ ဖရသံ ဝဒန္တာ ဝစီကမ္မံ ဥပဒံသေန္တိတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဟတ္ထပရာမာသံ ကရေန္တိ တိ ကောဝေသေန ဟတ္ထေဟိ အညမညံ ပရာမသနံ ကရေနတိ။ အဓမ္မိယာယမာနေ တိ အဓမ္မိယာနိ ကိစ္စာနိ ကုရမာနေ။ အသမ္မောဒိကာဝတ္တမာနာယာ တိ အသမ္မောဒိကာယ ဝတ္တမာနာယ။ အယမေဝ တ ဟဌော။ သမ္မောဒနကထာယ အဝတ္တမာနာယာတိ အတ္တော။ ဧတ္တာဝတာ န အညမည န တိ ဧတ္ထ ဒေဝ ပန္တိယော ကတွတ ဥပစာရံ မုဉ္ဇိတွတ နိသိဒိတဗ္ဗံ၊ ဓမ္မိယာယမာနေ ပန သမ္မောဒိကာယ ဝတ္တမာနာယ အာသနန္တရိကာယ နိသိဒိတဗ္ဗံ၊ ဧကေန အာသနံ အန္တရံ ကတွတ နိသိဒိတဗ္ဗံ။

၄၅၇-၄၅၈. မာ ဘဏ္ဍာနံ နိအာဒိသု “အကတ္တ”တိ ဟဋ္ဌသေသံ ဂဟေတွတ “မာ ဘဏ္ဍာနံ အကတ္တ”တိ ဧဝမ
တ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗေ။ အဓမ္မတဒီ တိ ဥက္ခိတ္တာနုဝတ္တကေသု အညတရော။ အယံ ပန ဘိက္ခု ဘဂဝတော အတ္တကာ
မော, အယံ ကိရိယ အဓိပ္ပာယော “ဣမေ ဘိက္ခု ကောဓာဘိဘူတာ သတ္တု ဝစနံ န ဂဏ္ဍဟန္တိ မာ ဘဂတ ဧတေ ဩဝ
ဒန္တော ကိလမိတ္တာ”တိ တသ္မာ ဧဝမာဟ။ ဘဂတ ပန “ပစ္ဆိမံ သညံ လဘိတွတ ဩရမိဿန္တိ”တိ တေသံ အနုက
မ္မာယ အတိတဝတ္ထံ အာဟရိတွတ ကထေသိ။ တတ္ထ အနတ္တတော တိ အနတ္တော အတော; ဧတသ္မာ မေ ပုရိသာ
အနတ္တောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အထ တ အနတ္တတောတိ အနတ္တအေ။ သေသံ ဟကဋ္ဌမေဝ။

၄၆၄. ပုထုသဒ္ဓော တိအာဒိကထာသု ပန ပုထု မဟာ သဒ္ဓော အဿာတိ ပုထုသဒ္ဓော။ သမဇ္ဇေနော တိ သမာဇ္ဇော ဧက
သဒိသော ဇေနော; သဗ္ဗော စာယံ ဘဏ္ဍာနကာရကောဇေနော သမန္တတော သဒ္ဓနိစ္ဆရဏေန ပုထုသဒ္ဓော စေဝ သဒိ
သော စာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ န ဗာလော ကောစိ မညထာတိ တတ္ထ ကောစိ ဧကောပိ “အဟံ ဗာလော”တိ န မညိတ္ထ;
သဗ္ဗေပိ ပဏ္ဍိတမာနိနောယေဝ။ နာညံ ဘိယ္ဇော အမညရ နိ ကောစိ ဧကောပိ “အဟံ ဗာလော”တိ စ န မညိတ္ထ; ဘိ
ယ္ဇော စ သဋ္ဌသ္မိ ဘိဇ္ဇမာနေ အညမ္ပိ ဧကံ “မယ္ဗဟံ ကာရဏာ သဋ္ဌော ဘိဇ္ဇတိ”တိ ဣဒံ ကာရဏံ န မညိတ္တာ
တိ အတ္တော။

ပရိမုဋ္ဌာ တိ ပရိမုဋ္ဌသ္မတိနော။ တစာကေစရဘာဏိနောတိ ရာကာရသ္မ ရသ္မာဒေသော ကတော , တစာကေ
စရာ န သတိပဋ္ဌာနာဒိကေစရာ။ ဘာဏိနော စ ကထံ ဘာဏိနော? ယာဝိစ္ဆန္တိ မုခာယာမံ ယာဝ မုခံ ပသာရေတုံ ဣစ္ဆန္တိ
တိ, တာဝ ပသာရေတွတ ဘာဏိနော, ဧကောပိ သဋ္ဌကရဝေန မုခသဠေစံ န ကရောတိတိ အတ္တော။ ယေန နိတာတိ
ယေန ကလဟေန ဣမံ နိလ္လဇ္ဇဘာဝံ နိတာ။ န တံ ဝိဒူတိ န တံ ဇာနန္တိ, “ဧဝံ သာဒိနတေ အယ”န္တိ။

ယေ စ တံ ဥပနယုဟန္တိ တိ တံ “အက္ခေတ္တိ မံ, အဝဓိ မ”န္တိအာဒိကံ အာကာရံ ယေ စ ဥပနယုဟန္တိ။ သနန္တ
နောတိ ဟေရာဏော။

ပရေတိ ပဏ္ဍိတေ ဌပေတွတ တတော အညေ ဘဏ္ဍာနကာရကာ ပရေ နာမ။ တေ ဧတ္ထ သဋ္ဌမဇ္ဈေ ကလဟံ က
ရေန္တော “မယံ ယမာမသေ ဥပယမာမ; သတတံ သမိတံ မစ္စသန္တိကံ ဂစ္ဆမာ”တိ န ဇာနန္တိ။ ယေ စ တတ္ထ ဝိဇာနန္တ
တိတိ ယေ တတ္ထ ပဏ္ဍိတာ “မယံ မစ္စသမိပံ ဂစ္ဆမာ”တိ ဝိဇာနန္တိ။ တတော သမ္ပန္တိ မေဓက တိ ဧဝဉ္စဟိ တေ ဇာန
န္တော ယောနိသောမနသိကာရံ ဥပ္ပာဒေတွတ မေဓကနံ ကလဟာနံ ဝုပသမာယ ပဋိပဇ္ဇန္တိ။

အဋ္ဌိစ္ဆန္တော တိ အယံ ကထာ ဗုဟ္မဒတ္တဉ္စ ဒီဃာဝုကုမာရဉ္စ သန္ဓာယ ဝုတ္တာ။ တေသမ္ပိ ဟောတိ သဂ္ဂတိ,
ကသ္မာ တုမ္မဟာကံ န ဟောတိ, ယေသံ တေ နေဝ မာတာပိတုနံ အဋ္ဌိနိ ဆိန္နာနိ, န ဟဏာ ဟတာ, န ဂတဿနောနိ ဟဋ္ဌာ
နိတိ။

သစေ လဘေထာတိအာဒိကထာ ပဏ္ဍိတသဟာယဿ စ ဗာလသဟာယဿ စ ဝဏ္ဏာဝဏ္ဏဒီပနတ္ထံ ဝုတ္တာ။
အဘိဘုယု သဗ္ဗာနိ ပရိဿယာနိ တိ ဟကဋ္ဌပရိဿယေ စ ပဋိစ္ဆန္နပရိဿယေ စ အဘိဘဝိတွတ တေန သဒ္ဓိ
အတ္တမနော သတိမာ စရေယျ။

ရာဇာဝ ရဋ္ဌံ ဝိဇိတ နိ ယထာ အတ္တနော ဝိဇိတံ ရဋ္ဌံ မဟာဇနကရာဇာ စ အရိန္ဒမမဟာရာဇာ စ ပဟာယ ဧကကာ စ
ရိသု; ဧဝံ စရေယျာတိ အတ္တော။ မာတဂ္ဂရဉ္စေဝ နာကေ တိ မာတဂ္ဂေ အရဉ္စေ နာကေဝ။ မာတဂ္ဂေ တိ ဟတ္ထိ ဝ
စ္စတိ; နာကေတိ မဟန္တာဓိဝစနမေတံ။ ယထာ ဟိ မာတုဟေသကော မာတဂ္ဂနာကေ အရဉ္စေ ဧကော စရိ, န စ ဟဟာနိ
အကာသိ။ ယထာ စ ဟလိလေယျကော, ဧဝံ ဧကော စရေ, န စ ဟဟာနိ ကယိရာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဟလိလေယျကဂမနကထာ

၄၆၇. ဟလိလေယျကေ ဝိဟရတိ ရက္ခိတဝနသဏ္ဍေ တိ ဟလိလေယျကံ ဥပနိဿာယ ရက္ခိတဝနသဏ္ဍေ ဝိ
ဟရတိ။ ဟတ္ထိနာကေ တိ မဟာဟတ္ထိ။ ဟတ္ထိကလဘေဟိ တိ ဟတ္ထိဟေတကေဟိ။ ဟတ္ထိစ္ဆပေဟိ တိ ခိရူပ
ကေဟိ ဒဟရဟေတကေဟိ။ ဆိန္နက္ကနိ တိ တေဟိ ပုရတော ပုရတော ဂစ္ဆန္တေဟိ ဆိန္နက္ကနိ ဓာယိတာဝသေသာနိ ဓာ

ဣသဒိသာနိ တိဏာနိ ဓာဒတိ။ ဩဘက္ကောဘဂ္ဂံ နိတေန ဟတ္ထိနာဂေန ဥစ္စဋ္ဌာနတော ဘဠိတွတ ဘဠိတွတ ဟတိ တံ။ အဿ သာဓာဘဂ္ဂံ နိတေဿ သန္တကံ သာဓာဘဂ္ဂံ တေ ဓာဒန္တိ။ အာဝိလာနီတိ တေဟိ ပဌမတရံ ဩတရိတွ တ ပိဝန္တေဟိ အာလုလိတာနိ ကဒ္ဒမောဒကာနိ ပိဝတိ။ ဩကဟာတိ တိတ္ထတော။

နာဂဿ နာဂေနာ တိ ဟတ္ထိနာဂဿ ဗုဒ္ဓနာဂေန။ ဤသာဒန္တဿ တိ ရထဤသာသဒိသဒန္တဿ။ ယဒေ ကော ရမတီ ဝနေတိ ယဿ ဗုဒ္ဓနာဂေ ဝိယ အယမ္ပိ ဟတ္ထိနာဂေ ကော ပဝိဝိတ္တော ဝနေ ရမတိ; တဿာဿ နာ ဂဿ နာဂေန စိတ္တံ သမေတိ, ဧကိဘာဝရတိယာ ဧကသဒိသံ ဟောတိတိ အတ္တော။

ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွတ တိ ဧတ္ထ တေမာသံ ဘဂတ တတ္ထ ဝိဟာသီတိ ဝေဒိတဗျော။ ဧတ္တာဝတာ ကောသမ္ပ ဗကေဟိ ကိရ ဥဗ္ဗာဠေဟာ ဘဂတ တေမာသံ အရညံ ပဝိသိတွတ ဝသီတိ သဗ္ဗတ္ထ ကထာ ပတ္တဋ္ဌာ အဟောသိ။

အထ ခော ကောသမ္ပကာ ဥဟသကာ တိ အထ ခော ဣမံ ကထာသလ္လာပံ သုတွတ ကောသမ္ပိတသိနော ဥဟ သကာ။

အဋ္ဌာရသဝတ္ထုကထာ

၄၆၈. အဓမ္မံ ဓမ္မော တိအာဒိနိ အဋ္ဌာရသ ဘေဒကရဝတ္ထုနိ သဠဘေဒကက္ခန္ဓကေ ဝဏ္ဏယိဿာမ။

၄၇၅. တံ ဥက္ခိတ္တကံ ဘိက္ခု ဩသာရေတွတ တိ တံ ဂဟေတွတ သီမံ ဂန္တတ အာပတ္တိံ ဒေသာပေတွတ ကမ္မ တစာယ ဩသာရေတွတ။ တာဝဒေဝ ဥဟေသထေတိ တံဒိဝသမေဝ ဥဟေသထက္ခန္ဓကေ ဝုတ္တနယေနေဝ သာမဂ္ဂိဥ ဟေသထေ ကာတဗျော။

၄၇၆. အမူလာ မူလံ ဂန္တတ တိ န မူလာ မူလံ ဂန္တတ; တံ ဝတ္တံ အဝိနိစ္ဆိန္တိတွတတိ အတ္တော။ အယံ ဝုစ္စတိ ဥ ဟလိ သဠသာမဂ္ဂိ အတ္တာပေတာ ဗုဒ္ဓပေတာတိ အတ္တတော အပဂတာ, “သဠသာမဂ္ဂိ”တိ ဣမံ ပန ဗုဒ္ဓ ဇနမတ္တံ ဥပေတာ။

၄၇၇. သဠဿ ကိစ္စေသု တိ သဠဿ ကရဏီယေသု ဥပ္ပန္နေသု။ မန္တနာသု တိ ဝိနယမန္တနာသု။ အတွ ထေသု ဇာတေသုတိ ဝိနယအတ္တေသု ဥပ္ပန္နေသု။ ဝိနိစ္ဆယေသု တိ တေသံယေဝ အတ္တာနံ ဝိနိစ္ဆယေသု။ မဟတ္ထိ ကောတိ မဟာဥပကာရော။ ပဂ္ဂဟာရဟော တိ ပဂ္ဂဏှဟိတုံ ဝုတ္တော။

အနာနုဝဇ္ဇော ပဌမေန သီလတော တိအာဒိမ္မဟိယေဝ တာဝ သီလတော န ဥပဝဇ္ဇော။ အဝေက္ခိတာစာရော တိ အပေ က္ခိတာစာရော; အာလောကိတေ ဝိလောကိတေ သမ္ပဇာနကာရိတိအာဒိနာ နယေန ဥပပရိက္ခိတာစာရော။ အဋ္ဌကထာသု ပန “အပ္ပဋ္ဌိစ္ဆန္တစာရော”တိ ဝုတ္တံ။

ဝိသယုဟာတိ အဘိဘဝိတွတ။ အနုယျုတံ ဘဏ နိ အနုညာတံ အနပဂတံ ဘဏန္တော။ ယဿ ဟိ သော အနုယု ယုတံ ဘဏတိ, ဥဿယာယ တ အဂတိဂမနဝသေန တ ကာရဏာပဂတံ န ဘဏတိ, တဿ အတ္တံ န ဟာပေတိ။ ဥဿယာ ယ ပန အဂတိဂမနဝသေန တ ဘဏန္တော အတ္တံ ဟာပေတိ, ကာရဏံ န ဒေတိ, တဿ သော ပရိသဂတော ဆမ္ဘတိ စေဝ ဝေဓတိ စ။ ယော ဤဒိသော န ဟောတိ, အယံ “ပဂ္ဂဟာရဟော”တိ ဒဿေတိ။

ကိဉ္စ ဘိယော “တထေဝ ပဉ္စဟ”နိ ကထာ, တဿတ္တော – ယထာ စ အနုယျုတံ ဘဏန္တော အတ္တံ န ဟာပေတိ, တထေဝ ပရိသာယ မဇ္ဈေ ပဉ္စဟံ ပုစ္ဆိတော သမာနော န စေဝ ပဇ္ဈာယတိ, န စ မဇ္ဈ ဟောတိ။ ယော ဟိ အ တ္တံ န ဇာနာတိ, သော ပဇ္ဈာယတိ။ ယော ဝတ္တံ န သက္ကောတိ, သော မဇ္ဈ ဟောတိ။ ယော ပန အတ္တဉ္စ ဇာနာတိ, ဝတ္တုဉ္စ သက္ကောတိ; သော န ပဇ္ဈာယတိ, န မဇ္ဈ ဟောတိ။ ကာလာဂတနိ ကထေတဗ္ဗယုတ္တကာလေ အာဂတံ။ ဗြာကရဏာရဟ နိ ပဉ္စဟဿ အတ္တာနုလောမတာယ ဗြာကရဏာနုစ္ဆဝိကံ။ ဝစောတိ ဝဒန္တော; ဧဝရူပံ ဝစနံ ဘ ဏန္တောတိ အတ္တော။ ရဇ္ဇေတိ တိ တောသေတိ။ ဝိညုပရိသန္တိ ဝိညုနံ ပရိသံ။

အာစေရကမ္မဟိ စ သကေတိ အတ္တနော အာစရိယတဒေ။ အလံ ပမေတုန္တိ ဝိမံသိတုံ တံ တံ ကာရဏံ ပညာယ တုလ ယိတုံ သမတ္ထော။ ပဂုဏောတိ ကတပရိစယော လဒ္ဓာသေဝနော။ ကထေတဝေတိ ကထေတဗ္ဗေ။ ဝိရဒ္ဓိကောဝိဒော တံ ဝိရဒ္ဓိဌာနကုသလော။

ပစ္စတ္တိကာ ယေန ဝဇ္ဇန္တိ တိ အယံ ကထာ ယာဒိသေ ကထေတဗ္ဗေ ပဂုဏော၊ တံ ဒဿေတုံ ဝုတ္တာ။ အယဉ္ဇ ဟေတ္တ အတ္ထော - ယာဒိသေန ကထိတေန ပစ္စတ္တိကာ စ နိဂ္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ၊ မဟာဇနော စ သညပနံ ဂစ္ဆတိ; သ ညတ္တိ အဝဟေဓနံ ဂစ္ဆတိတိ အတ္ထော။ ယဉ္ဇ ကထေန္တေ သကံ အာအယံ အတ္တနော အာစရိယတဒံ န ဟာပေတိ၊ ယသ္မိ ဝတ္ထုသ္မိ အဓိကရဏံ ဥပ္ပန္နံ၊ တဒနုရူပံ အနုပဃာတကရံ ပဉ္ဇဟံ ဟ္တကရမာနော တာဒိသေ ကထေတဗ္ဗေ ပဂု ဏော ဟောတိတိ။

ဒုတေယျကမ္မေသု အလန္တိ အဋ္ဌဟိ ဒုတဂေဟိ သမန္နာဂတတ္တာ သဿ သုတေယျကမ္မေသု သမတု ထော။ သုဠု ဥဂ္ဂဏ္ဍဟာတိတိ သမုဂ္ဂဟော ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ - ယထာ နာမ အာဟုနံ အာဟုတိပိဏ္ဍိ သမုဂ္ဂဏ္ဍဟန္တ တိ၊ ဧဝံ ပီတိသောမနသ္မဇာတေနေဝ စေတသာ သဿ ကိစ္စေသု သမုဂ္ဂဟော၊ သဿကိစ္စေသု တဿ တ သ္မ ကိစ္စဿ ပဋိကဟကောတိ အတ္ထော။ ကရံ ဝစောတိ ဝစနံ ကရောန္တေ။ န တေန မညတိတိ တေန ဝစနကရ ဏေန “အဟံ ကရောမိ၊ သဿာရံ နိတ္တရာမိ”တိ န မာနာတိမာနံ ဇေပေတိ။

အာပဇ္ဇတိ ယာဝတကေသု ဝတ္ထုသု တိ ယတ္တကေသု ဝတ္ထုသု အာပတ္တိ အာပဇ္ဇမာနော အာပဇ္ဇတိ။ ဟော တိ ယထာ စ ဝုဋ္ဌိတိတိ တဿာ စ အာပတ္တိယာ ယထာ ဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ ဧတေ ဝိဘဏ္ဍာ တိ ယေသု ဝတ္ထုသု အာပဇ္ဇ တိ၊ ယထာ စ ဝုဋ္ဌာနံ ဟောတိ၊ ဣမေသံ အတ္တာနံ ဇောတကာ ဧတေ ဝိဘဏ္ဍာ။ ဉာယဿာ တိ ဉာယေ အဿ။ သုတ ဂတာတိ သုဠု အာဂတာ။ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနပဒဿ ကောဝိဒော တိ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကာရဏကုသလော။

ယာနိ စာစရန္တိ ယာနိ စ ဘဏ္ဍနကာရဏာဒိနိ အာစရန္တေ တဇ္ဇနိယကမ္မာဒိဝသေန နိဿာရဏံ ဂစ္ဆတိ။ သာရဏံ တံဝုသိတဿ ဇန္တုနောတိ တံ ဝတ္တံ ဝုသိတဿ ဇန္တုနော၊ ယာ ဩသာရဏာ ကာတဗ္ဗာ၊ ဧတမ္ပိ ဇာနာတိ။ သေသံ သဗ္ဗတ္ထ ဥတ္တာနမေတတိ။

၁၆

ကောသမ္ပကက္ခန္ဓကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမန္တဟသာဒိကာယ ဝိနယသံဝဏ္ဏနာယ

မဟာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ သမတ္တာ။

မဟာဝဂ္ဂ-အဋ္ဌကထာ နိဋ္ဌိတာ။